DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP
VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

1948

65STE JAARGANG

INHOUD

1948

	kolom
Bestuursberichten. . . . 1, 25, 49, 81, 113, 145, 177, 209, 241, 273, 305,	337
Notulen van de Algemeene Vergadering: gehouden op 29 November 1947 te 14.30 uur in het Gebouw van de Vrijmetselaarsorde. te 's-Gravenhage	2 - 8
De afstamming van het tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht van Nispen, door' C. A. van Woelderen	9 - 11
Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. 'T.' Muschart 12—15, 43—46, 58—6 1: 99—102, 129-133, 170-173, 197—200, 227-229, 268—270, 298-301.329-332,	358-36 1
Boekbespreking, Nederland's Patriciaat, 33e jrg. 1947, door Mr. W. W. van Valkenburg . . .	15-18
Inhoud van tijdschriften, enz. . . 19, 65-66. 101—102,	173-174
Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke 'geslachten 'in 'Stad 'en' Lande VI, door Mr. H. L. Hommes	26-41
Johan van Wassenaer, heer van' Warmond, te' Spa, 'door W. J. J. 'C.' Bijleveld	41-43
Olden-Keppel, door Mr. J. Belonje	52-58
Aanvullingen en verbeteringen op eenige in Nederland's Patriciaat gepubliceerde stamreeksen .	61-64
Notulen van de Buitengewone Algemeene Vergadering gehouden den 14den Februari 1948 in Hotel des Pays-Bas te Utrecht	81-84
Een geslachtsregister van de Velde, medegedeeld door M. C. Sigal	84-98
Verlies van adeldom in de voormalige Zuidelijke Nederlanden, door A. P. M. A. Storm de Grave	113-120
Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten, III; het geslacht van Baerle door J. P. de Man	120-128
Het geslacht van Vari(c)k te Rhenen, door W. J. van Varik	133-137
Boekbespreking. Geschiedenis en genealogie van het geslacht van Son; Berner Wappenbüchlein door Thüring Waltter, glaszmaler te Bern 1612, door J. P. de Man . . .	137-138
Verslag en Advies der Commissie van Advies inzake de coördinatie op genealogisch gebied . .	146-150
Aanteekeningen uit de Getuigenisboeken en Burgemeestersdagboeken van Leiden, door W. J. J. C. Bijleveld	153-170
Jaarverslag 1947	177-180
Eenige nieuwe gegevens over de kwartieren van Maurits graaf van' Nassau-La Lecq, door Drs. J. Visser	180-186
Bijdrage tot de afstamming van het geslacht van Keppel, door Jhr. Mr. M.' A. Beelaerts van Blokland	186-189
Van Bommel, door Jhr. Mr. Dr. B. R. C. M. de Roy van Zuidewijn	189-191
Het geslacht IJssel, door Mr. H. Kronenberg en Jhr. H. H. Röell .	191-194
Familieaanteekeningen van Joan Casteleijn, koopman der Oost-Indische Compagnie op het 'eiland Ceylon, medegedeeld door L. Kruijff, met annotaties van Mr. Elisabeth C. M. Prins...	194-197
Verliezen van archieven 1940-1945, medegedeeld door Mr. Elisabeth C. M. Prins	209-213
Bijdrage tot de genealogie van Limburg Stirum, door Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland.	213-216
Eenige genealogische bijzonderheden betreffende de Goudsche geslachten Bouwens en Verharst, door G. J. J. Pot	216-221
Aanvullingen en correcties op de genealogie van Rijckevorsel, door L. A. C. A. M. van Rijckevorsel	221-226
Notulen van de Algemeene Vergadering gehouden op 19 Juni 1948 in Pulchri Studio te 's-Gravenhage	242-246
Bijdrage tot de genealogie van den Clooster, door Jhr. H. H. Röell	246-259
Genealogieën van Byler vóór de tweede helft van de XVIIe eeuw, VI en VII, door Mr. W. de Vries 259-265,	306—309
De afkomst van 'den pionier op wapenkundig gebied Johannes' Baptista Rietstap, door R. T. Muschart	265-268
In memoriam Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, door C. A. van Woelderen	274-276
De mogelijke afstamming van de familie Leyssius, door Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius	277-285
Het huisboek van Jan Huygens, medegedeeld door W. J. J. C. Bijleveld	285-298
Boekbespreking. Nederland's Adelsboek 1943-1948 (41e jrg.), door Mr. W. W. van Valkenburg	30 1-302
De eventueele oudere Veluwsche afstamming van het geslacht van Woelderen, door C. A. van Woelderen (met een plaat)	309—320
De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen, door W. H. J. W. Deelman en S. E. Pronk Czn..	320-328
De afstamming der graven van Gelre, doof Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland	339-34 1
Vigelius — Schweitzer — Helvetius, door W. J. J. C. Bijleveld	342-350
Het geslacht van den Ham uit Barneveld, door Mr. W. C. Mees	350-358
Van Bolten, door Mr. A. Haga	361-363

Korte mededeelingen: Wigbold van Ewsum-Beteke tho Rasquert, 19; Album Studiosorum Lovaniense, 46, 47; Nederland's Adelsboek, 102; Het geslacht Orrock, 102. Meijndert Claesz. Aleman, 201; Het wapen van de familie Drijfhout, 201; Van **Breugel-Walbeek**, 202; Het Utrechtse geslacht van Griethuysen, 202: Nog eens de afstamming van het geslacht Polvliet, 202; Van Riemsdijk-van Ittersum, 202; Van Swieten, 203; Aanvulling op de genealogie van der Stel, 203; De oudste generaties van het geslacht Binkhorst van Oudcarspel en in **Koedijk, 229—230**; Drost-Ockhuysen, **230—231**; van Eik-Specht van Eyk, 231-232; Het Overschiese geslacht Cool, 233; Van Lockhorst, 233; Oester, 234; Wapen van de familie Vosch van Avesaet, 234-235: Wapen Voet, 235; Boers, 236; Poortugael, 364; De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen, 364; Huygens, 365; IJssel, 366.

Vragen en antwoorden: Abbas 103; **Albach**, van 20, 103: Aller, van 271, 332; Amelsvoord, van 103; Amstel, van 47, 104, 204; **Andel**, van 47; **Arkel**, van 204; Asjes 104: Asserhuis 105; Baarle, van 142; Baesjou 105; **Banning** 366; **Barck**, de 366; Bassewisz, von 366: **Bax** 174; Berkum, van **111; Besier** 22; **Block** 332; Bloemen 20, 48: Blom 138; Bogaard 271, 333; **Boll** 174, 205; Bols 105, 138: **Bolten** 175; Boom, van den 20; Borcherink 106, 138; **Bors(s)ele** tot Ste Polle, van 236; Botter 366; Boxhoorn, van 104; Braam, van 48; Brande, van den 106; Brekelmans 139; **Bresser** 367; Breukelen, van 48: Broekhuizen 106: Broekhuysen, van 106; **Bröffel** 106; Bruyn, de 367; Bubbeson 20, 107; Buys 271; Buysero 139; Christiaens 175: Christoffers 108; Dane 333: Dietzraht 141: **Ditsraet** 141; Domselaer, van 366, 367; Donati 207; Doorn, van 207; **Drinkveld** 175; Dull 175; Dunnewold, van 139; Dyxhoorn 271; Egmond van Meresteyn, van 333: **Elsland** 333; Emaus 109; Emmen 176; Fetses 66; Frix 333, 367; Gemert, van 176; Gent, van 302, 333: **Gimmer**, de 109; Gooszen 237: Gotschalk 139: Groeningen 237, 333: Gijselaar, de 176; Hagendijck 175: Ham, van der 368; **Hanneman** 20, 139, 205; Harenberg 205, 237; Harinck 205, 238; Harn, van 335; Hart, de 139: **Hartman** 175; Hasselt, van 333, 367; Hecking **Colenbrander**, van 21, 110; Heide, van der 66; Hell, van (der) 109; Hellius 109; Hengeveld 140; Heshusius 73; **Heumen**, van 109; Heijmans 334; Horbag, van 109; Iackops 66; Jong, de 174, 205; Jongsma 140: Calon 20; Kamphuis 334; Keets 111; Kelder 239, 304: Kempen 205; **Cocq** van Delwijnen, de 239; **Koiter** 66; Colenbrander, (van Hecking) 21, 110; Koops (Coops) 111; Koper 111; Cordua, de **48**; Korenkooper 205, 238: Croll **111**; Crookceus 111: **Crudop** 334: Kummich 205; Kuyl (Cuyl) 21; Laar, van 't 20, 48: Lannoy, de 21; Lecq, van de 303; **Lee(n)mans** 140; **Leers** 66; Leeuwen, van 334; Leeuwen de Goude, van 206; Letter, Te 21; Levisson 141; Leysius 236; Loon, van 20; Marle, van 111; Melchior 141; Melser 206: Meylan 141, 206, 239; Meijnhardt 111, 141, 142; Middagh 72; Mitr (Mits) 334; Molendijk 142: Molenwerf 334; **Moll** van Santbergen 67; Mosburger 207, 303; Munter 335; Muys van **Holy** 139; Nahuys, van 22, 335; Nahuyzen 335: Nes, van 207, 335; Niel, van 303; Nieuwvliedt, van 272; Noorman 111; Ockhuysen, van 48, 67; **Oefferden**, van 68; Ommen, van 106; **Overdorp** 22; Paspoort 242, 335; Pels 335; Polder, van (de) 48: Pon, du 207; Poortugael 70; Portt 111; **Portzen**, van den 111: Pronk 336; Pijl 368; Pijpekamp, van de 70; **Renesse**, van 303; **Rensen**, van 207; Reykers 105: **Romeny** 70: Roos 207; **Ross 70**; Ruyven, van 207; Sandra, de 70, 112, 207, 303; Schelven, van 143; Schlösser 143; **Schoemaker** 72; **Scholten** 336; Schoonderwoert 72; Schouten 303; Snoek 23; Spanjaard 207; Speelman 236: Spierincx 143; Stam 239; Steenwijk 239, 336, 368; **Streck** 111, 141, 142: Strijbos 72; Swichem, van 239, 368; **Switzer(s)** 143; **Teyssen** 239, 304; Tour. *la* 72; Treno 72; **Uven**, van 367; Uylenbergh 66; Variencour, de 73; Varik, van 143; **Velthuysen** 240; **Verboom** 20, 107; Vergoude 73; **Verhagen** 144: **Vervoort** 70; Verwer 143; Vignon 144. 240; Volcker (t) **s** 108; Vollenhoven, van 208; Vos, de 304; Vuurendael, van 74; **War(ren)**, (van) 144; Waslander 66; Westerbaan 74; Weyn 208; Wigeri 75. 144; Wit, de 208; **Witkop** 74; Woestinghoven, van 368; **Ysselsteyn** 75; **Zuylen** van Nijevelt, van 75; Zwitser 143; Wapens gevraagd, 75-80.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van **iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.**
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 1 — **LXVe Jaargang** — Januari 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Prof. Ir. C. L. van der Bilt, sedert 1912 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

F. N. VAN DER BILT . . . . . *'s-Gravenhage. van Hoeylaan 2.*

G. F. J. R. GONGGRIJP . . . . . *'s-Gravenhage. van Alkemadelaan* 558.

J. H. A. E. HARSHAGEN . . . . . *Wieringerwerf. Verbindingsweg* S 1.9.

MR. F. A. HOLLEMAN . . . . . *Breda. Wilhelminapark 30.*

JHR. MR. G. A. A. VAN NISPEN . . . . . *'s-Gravenhage. Waalsdorperweg 131.*

MR. W. F. Baron, RÖELL . . . . . *'s-Gravenhage. Hôtel Pomona, Molenstraat 53.*

L. VAN RIJCKEVORSEL . . . . . *'s-Gravenhage. Regentesselaan 21.*

JHR. MR. T. K. J. M. VAN SASSE VAN IJSSELT *'s-Gravenhage.* Jan van *Nassaustraat* 60.

Adreswijzigingen:

G. C. ANSOUL . . . . . *Taormina (Sicilië). Casa Strazzeri, Via Rotabile Castelmolo.*

L. Q. BAKKER . . . . . *Arnhem. Bakenbergseweg 250.*

J. J. GRETER . . . . . *Amersfoort. p/a J.* van *Haselen, Muurhuizen 11-15.*

M. C. VAN HOUTEN . . . . . *Voorburg. Westeinde* 88.

MR. TJ. DE JONG . . . . . *Leeuwarden. Harlingerstraatweg 21.*

J. W. G. VAN LANSBERGE . . . . . *'s-Gravenhage. Sportlaan* 81.

H. M. MENSONIDES . . . . . *Leeuwarden. Mr. P. J. Troelstraweg* 56.

M. H. VAN OOSTERZEE . . . . . *Laren (N.-H.). Hilversumseweg 31.*

A. ZWANENBURG . . . . . *Wassenaar. Lange Kerkdam 78.*

Het Bestuur deelt met grote dankbaarheid mede, dat het bedrag, door verschillende leden ten behoeve van het Genootschap bijeengebracht, reeds is aangegroeid tot ƒ 915.—.
Moge dit goede voorbeeld navolging vinden!

In den loop van Januari 1948 zal een nieuwe naam lijst van leden van het Genootschap verschijnen, welke tegen den prijs van ƒ 0,50 verkrijgbaar zal zijn aan het Bureau van het Genootschap of na storting van dat bedrag op postrekening no. 20910 van den Penningmeester zal worden toegezonden.

Notulen **van de Algemene Vergadering, gehouden op** 29 **November 1947, te 14.30 uur in het Gebouw van de Vrijmetselaarsorde, Fluweelen Burgwal 22, te 's-Gravenhage.**

Aanwezig: de ereleden Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn en W. Baron Snouckaert van Schauburg, de corresponderende leden: R. T. Muschart en A. P. M. A. Storm de Grave en de gewone leden: 0. L. van der Aa. J. K. H. de Roo van Alderwerelt, W. N. Arntzenius, D. van Baalen, H. J. Barendregt, Jhr. J. Beelaerts van Blokland, Jhr. P. Beelaerts van Blokland, J. H. Benier, F. E. van den Berg, Mr. F. J. J. Besier, Dr. J. P. de Bie, J. H. Brakke, Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, W. J. J. C. Bijleveld, Jhr. J. J. van Raab van Canstein,

Mr. T. J Naudin ten Cate, J. J. Cock, Mr. F. Daniëls, Ir. C. M. R. Davidson, W. H. J. W. Deelman, Ir. J. G. Deknatel, W. Dolk, Mr. J. 1. van Doorninck, Ir. W. C. Engelen, Jhr. Mr. H. 0. Feith, Mr. F. Baron van der Feltz, Mr. J. Frowein, L. F. van Gent, Mr. J. P. J. Gewin, G. F. E. Gonggrijp, Mr. H. H. A. de Graaff, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, G. H. J. Gijsberti Hodenpijl, Mr. A. Haga, M. 1. A. J. C. Baronesse van Heemstra-Godin de Beaufort, G. C. Helbers, F. Hers, Mr. H. L. Hommes, Mr. H. L. L. van Hoogenhuyze, W. Inden. Mej. A. Kethel, J. W. M. Klomp, G. C. E. Köffler, Mr. K. N. Korteweg, Dra. E. H. Korvezee, F. Kragt Hzn., Joh. W. Kragt, Mr. H. Kronenberg. W. Kroon, Th. H. L. C. Kuntze, Mr. J. H. van Laer, H. J. van 't Lindenhout, Jhr. Mr. R. C. C. de Savornin Lohman, Prof. Dr. J. Ph. de Monté verloren, G. L. Maaldrink, Jhr. Mr. Dr. A. J. C. Rethaan Macaré, H. C. de Man, J. P. de Man. Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht, P. W. Modderman, W. J. H. Mulier, G. Haitsma Mulier, Mej. H. Mijnssen, Mr. Y. H. M. Nijgh, Jhr. Ir. A. N. J. van de Poll, Mej. Mr. E. C. M. Prins, S. E. Pronk, I-I. A. de Reiger, J. B. M. van Roosmalen, Mr. A. P. van Schilfgaarde, A. C. Schotte, M. C. Sigal, Jhr. H. Trip, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Mr. W. W. van Valkenburg, Drs. A. Veth, J. J. Vürtheim Gzn, Mevr. C. J. W 11er-Baronesse van Heemstra, W. Th. C. Zimmerman.

1. De Voorzitter, Jhr. Mr. *F. Beelaerts van Blokland* opent de vergadering en spreekt er zijn voldoening over uit, dat zoveel leden ondanks het slechte weer gekomen zijn, doch tot zijn spijt moet hij mededelen, dat de Friese leden door het weer niet hebben kunnen komen.

2. Naar aanleiding van de notulen van de vergadering van 21 Juni 1947 merkt, Mr. *Maris* op, dat hij gevraagd heeft of er nog een Algemene Vergadering over de samenwerking met het Centraal Bureau komt, welke vraag ontkennend werd beantwoord. Hij verzoekt de notulen hiermede aan te vullen. De *Voorzitter zegt toe,* dat dit in de notulen zal worden opgenomen, waarna de notulen worden goedgekeurd.

3. Er zijn geen ingekomen stukken, zodat de heer *Trip* het woord krijgt ter toelichting van zijn begroting.

4. Hij deelt mede, dat wij achteruit gegaan zijn, doch dat de toestand niet onrustbarend is. Per 1 Januari 1946 was het saldo ƒ 8800,—; het bezit is thans ƒ 4800,—. Er zijn echter hogere kosten voor drukken, belasting enz. te verwachten. Rekenend op een contributie van 700 leden, zijn de inkomsten aan contributie ƒ 7.000,— en totaal ƒ 7200,—. Het maandblad kost ƒ 5500,—. Verdere uitgaven zijn de huur, salarissen, belastingen, enz., waardoor hij een nadelig saldo schat van ƒ 2730,—. Hij stelt daarom voor de contributie op ƒ 15,— te brengen. De heer *Vürtheim* doet een voorstel van orde, n.l. om met het vaststellen van de begroting en de contributie te wachten tot na het volgende punt. De heer *Arntzenius* deelt mede, dat de Friese Groep, die tot haar spijt door het weer niet kon reizen, uitdrukkelijk verzocht heeft geen bindende besluiten te nemen. De heer *van 't Lindenhout* steunt het voorstel tot contributieverhoging. Vele leden zijn bereid het Genootschap financieel te steunen, doch wachten op het al of niet tot stand komen van de fusie. Een twintigtal dezer leden meent echter reeds nu een bijdrage te moeten aanbieden. Namens deze 'biedt hij onder applaus een bedrag aan van ƒ 800,—. Had hij al deze leden kunnen bereiken, dan was het bedrag stellig groter geweest. Hij deelt verder mede, dat een achttal leden verdere voorstellen heeft beraamd en wijst op de mogelijkheid een nieuw instituut van „speurders" in te stellen, die minder betalen, b.v.: ƒ 5,—, en alleen inlichtingen op genealogisch gebied ontvangen, waarvoor volgens hem een roeping voor het Genootschap ligt weggelegd. De *Voorzitter* dankt de heer van 't Lindenhout *en* de milde gevers en stelt voor de beslissing over de begroting even aan te houden.

5. De heer *Snouckaert van Schauburg* was oorspronkelijk tegen de fusie, doch heeft nu het gebouw van het Centraal Bureau gezien en is daar vol bewondering voor. Er is ruimte aanwezig en als het gebouw brandvrij is, ziet hij er geen bezwaar tegen, dat wij onze collecties daarheen overbrengen. Hij is er echter tegen, dat onze collecties verstrooid worden onder de bezittingen van het Centraal Bureau. Hij stelt als motie voor, dat het Bestuur van het Genootschap een commissie benoemt, die bestaat uit enige leden van het Bestuur en enige leden van het Genootschap, teneinde met het bestuur van het Centraal Bureau een nieuwe concept-overeenkomst samen te stellen, die waarborg geeft, dat het Genootschap haar bezitting in eigen beheer houdt en de goedkeuring krijgt van de eerstvolgende algemene ledenvergadering. De heer *Storm de Grave* kan zich niet verenigen met de fusie, die hij in strijd acht met onze standing. Hij vraagt, of zeker is, dat de subsidie aan het Centraal Bureau voor onbeperkte tijd is verleend. Wat moeten wij doen, als aan die subsidie een eind komt? Verder zijn onze familiearchieven vertrouwelijk, zodat deze niet tegen betaling aan een ieder ter inzage mogen worden verstrekt. Hij meent, dat ons Genootschap ook subsidie kan krijgen. Het juridisch advies betreft alleen art. 8 van onze statuten, doch ook de artikelen 2 en 17 dienen beschouwd te worden. Waarom is geen advies gevraagd van onze leden, b.v. van een commissie' van juristen uit onze leden? De Stichting zal zelf onze boeken gaan beheren en plaatsen. Hij vraagt, met wie wij eigenlijk in zee gaan, daar wij de oprichtingsacte niet kennen en wijst op de motie, die hij op de vergadering van 22 Juni 1946 heeft ingediend. Mr. *Maris* wil zich beperken tot een juridische bespreking van de overeenkomst. Bruikleen is volgens de wet een eenzijdige vriendendienst. Dit ligt niet op onze weg. Het contract acht hij zakelijk niet goed. Art. 1 noemt niet de verplichting tot teruggave. Verder noemt het contract een contraprestatie, zodat het geen bruikleen is, daar, de wet eist, dat bruikleen om niet geschiedt, Het contract wijkt af van de wettelijke risicoverdeling, maar wie draagt het risico voor vocht of toeval? Wie draagt de kosten voor behoud, waarom is er geen verzekering tegen molest en oorlogsgeweld? Kunnen ook de andere verbintenissen dan het bruikleen, b.v. die in art. 5, worden opgezegd? De heer *van Beresteyn* interrompeert, dat het contract door het Bestuur is gemaakt en dat art. 5 alleen gaat om de verkoop van onze voorraad maandbladen. Mr. *Maris* zegt verder, dat hij het contract juridisch te licht heeft bevonden. Het vervallen van de inlichtingendienst is in strijd met onze statuten. De ter vergadering van 21 Juni 1947 tegen art. 8 geopperde bezwaren berusten volgens hem op een misverstand. Het Centraal Bureau zegt in zijn jaarverslag, dat het de collectie in beheer krijgt, doch het krijgt deze alleen in bruikleen, doch niet in beheer, d.w.z., het mag de boeken onderhouden, dus afstoffen, waarom hij in overweging geeft de door het Centraal Bureau van ons overgenomen leeuw ter 'onderscheiding van onze leeuw een plumeau te laten dragen, De overeenkomst eist nadere regeling in verband met art. 8 van de statuten, terwijl ook een arbitrage-clausule gewenst is. Meer principieel is, dat hij de achtergrond van de fusie 'betreurt. Veel beter ware geweest, dat de Stichting zich had gesteld onder auspiciën van ons

oudere Kon. Genootschap. Dan was geen nieuwe stichting ontstaan. Hij verzoekt de heer van Beresteyn dit alsnog te doen. Tenslotte vraagt hij, wat zijn wij commercieel waard? Wij weten dit niet, want wij hebben geen balans en hebben niet onderzocht de mogelijkheden van exploitatie. Ons Genootschap moet zeggenschap hebben in de Stichting, dus zelf bestuursleden in het Centraal Bureau kunnen! aanwijzen. Hij ontraadt in zee te gaan met dit contract en legt de vergadering de volgende 10 punten voor:

1. Welke zijn de vermogenswaarde en de exploitatie-mogelijkheden van ons genootschap?
2. Moet gezocht worden naar samenwerking met de stichting Het Centraal Bureau voor Genealogie?
3. Moet deze samenwerking een eenzijdige vriendendienst zijn van ons genootschap jegens het C.B. — dus bijvoorbeeld bruikleen of schenking — dan wel moet deze samenwerking de wederzijdse belangen dienen? Welke zijn deze belangen voor ons genootschap?
4. Moet ons genootschap het benoemingsrecht krijgen van enige bestuursleden van het C.B. evenredig aan het belang van onze inbreng?
5. Moet ons genootschap zich het beheer voorbehouden van onze inbreng, dan wel dit beheer aan het C.B. in enigerlei vorm delegeren of geheel overdragen?
6. Moet het C.B. de lasten en het risico des eigenaars volledig voor zijn rekening nemen?
7. Welke waarborgen moet het C.B. daarbij stellen, zoals brandvrije bewaarplaats, verzekeringen en andere voorzieningen?
8. Moet het contract een arbitrage clausule bevatten?
9. Kan, na beantwoording van de voorafgaande vragen het voorgestelde concept-contract in beginsel dienen?
10. Zo ja, is de redactie van het voorgestelde concept-contract zakelijk en juridisch verantwoord'!

De heer van *'t Lindenhout* wil een commissie benoemen om advies over de stichting uit te brengen, ook in het belang van het Centraal Bureau, opdat dit belangstellende medewerkers zal krijgen, die achter dit Bureau staan. Hij stelt de volgende motie voor:

De algemene vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, in vergadering bijeen de 29e November 1947, gehoord de beraadslagingen over punt 5 der agenda, van oordeel dat de geopperde juridische en technische bezwaren een deskundig onderzoek wenselijk maken, besluit uit de leden van het Genootschap een commissie te benoemen, die in deze ingewikkelde kwestie op de kortst mogelijke termijn een schriftelijk verslag met advies aan het Bestuur en de leden zal uitbrengen, ter voorbereiding van een uitspraak door een algemene vergadering. Dit zo mogelijk onder toevoeging van nieuwe voorstellen, welke de verschillende inzichten zouden kunnen bevredigen. Dit advies dient gereed te zijn, uiterlijk één maand voor de zomervergadering van 1948.

Als leden van deze commissie stelt hij reeds voor Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal, de Alg. Rijksarchivaris, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, Mr. Maris en Mr. Nijgh. Verder merkt hij op, dat het pand Nassaulaan 18 te weinig ruimte heeft en hij wijst op het gebouw tegenover het Alg. Rijksarchief. Mr. *van Hoogenhuyze* stelt zich als praktisch jurist voor 100% achter Mr. Maris. Hij brengt de volgende motie over van de heer Bosch van Rosenthal:

De vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

, gelet op de toelichting van het bestuur bij voorstel een overeenkomst af te sluiten met het Centraal Bureau voor Genealogie,

gelet op het feit dat door het in bruikleen geven van de bibliotheek van het Genootschap zo al aan de hand van de bewoording tier Statuten, onder oppertoezicht van het Bestuur, mogelijk, toch aan een sinds lange jaren bestaande toestand, waaraan de leden grote waarde hechten, n.l. het hebben van een voor de leden kosteloos toegankelijke eigen bibliotheek met eigen leeszaal, een einde zoude komen, terwijl het volstrekt niet zeker is dat de kostbare bibliotheek bij het Centraal Bureau brandvrij zou worden opgeborgen,

van oordeel dat, ook gelet op de mogelijkheid tot verhoging der contributie, het niet vaststaat, dat handhaving der bestaande toestand onmogelijk zoude zijn.

besluit een Commissie van 3-5 leden te benoemen om nader advies uit te brengen over de voorwaarden waaronder de bestaande toestand verbeterd gehandhaafd zoude kunnen blijven en houdt de beslissing over een overeenkomst met het Centraal-Bureau aan.

De heer *Mulier* betoogt, dat als wij voldoende geld bijeenbrengen. de fusie onnodig is. Het Genootschap blijve wat het is. Mr. *Kronenberg* zegt, dat het ons aan financiële ruggesteun ontbreekt. Hij raadt aan een archief- en bibliotheek-fonds te vormen en verklaart zich onder applaus bereid j' 500,— te geven, als 9 andere leden dit ook doen, Jhr. Mr. C. c. *van Valkenburg* bespreekt de voorgeschiedenis. In Juni 1946 is besloten de overeenkomst aan te gaan als aan drie voorwaarden is voldaan. Het is niet juist hierop terug te komen tegenover het Centraal Bureau. Uit aanvaarding van elk der ingediende moties zal het Bestuur derhalve zijn consequentie moeten trekken. Wij moeten in principe bereid blijven de collectie over te brengen naar het Centraal Bureau. Zou er nu strijd zijn met de statuten, dan dienen wij onze statuten te wijzigen. Er bestaat een besluit om een overeenkomst met het Centraal Bureau aan te gaan, zodat wij gebonden zijn. Hij betreurt, dat Mr. Maris desverzocht zijn bezwaren niet aan het Bestuur kenbaar heeft willen maken. Slechts als het Centraal Bureau erin toestemt, kan men thans nog een commissie voor het bestuderen van de fusie benoemen. Mr. Nijgh merkt op, dat niet de Stichting, doch ons Bestuur de concept-overeenkomst heeft opgemaakt. Het bestuur van de Stichting is echter bereid tot een meer bevredigende eindredactie te komen. De moeilijkheden van Mr. Maris acht hij overdreven en grotendeels redactioneel. Als men de fusie wil, zou een, commissie van vijf benoemd kunnen worden, waarin ook stichtingsleden zitting dienen te nemen, voor de eindredactie van de overeenkomst. In alle leemten van de overeenkomst kan dan worden voorzien:. Ook hij is er voor arbitrage op te nemen. De heer *van Beresteyn* betoogt, dat wij de zaak anders moeten bezien. In 1940 werd de genealogische collectie van Fenema aangeboden aan de Regering. Deze collectie bestond uit knipsels van advertenties. Deze was echter beëindigd in 1934 en moest dus sindsdien worden voortgezet. De Regering benoemde een commissie, bestaande uit de heren Bijlsma, Kuipers en van Beresteyn. Deze waren van oordeel, dat *voor* het voortzetten van deze verzameling een flinke subsidie van meer dan ƒ 20.000,— nodig was, waarbij echter hetzelfde 'bedrag, dat de Regering dus nu reeds versnipperd uitgaf, kon worden bespaard. Door inmenging van de N.S.B. is de zaak gedurende de oorlog blijven liggen; na de oorlog is de kwestie weer opgerakeld.

Onderzocht werd, of een Rijksbureau voor Genealogie niet de voorkeur zou verdienen. Hiertegen bestaat echter het bezwaar, dat hiervoor niet de juiste mensen als ambtenaren te vinden zijn. Besloten wordt daarom de zaak particulier ter hand te nemen, doch nu blijkt men te gaan kibbelen. Dit is zeer jammer, want het is nu eindelijk gelukt, dat de Regering het personeel van het Centraal Bureau als pensioen-gerechtigde ambtenaren aanstelt. Belangrijke collecties, zoals de collectie Muschart, zijn verworven. Deze moeten verzorgd worden. De Leeuw hiertoe wat financieel te steunen, is blijven kwakkelen. Er is ƒ 40.000,— per jaar nodig. Spreker stelt de vraag, of er nu twee verenigingen tegen elkaar op moeten werken. Hij verwerpt de motie Bosch van Rosenthal en raadt ons Genootschap verstandig te zijn. Hij wijst op de parallel met de Mij. van Letterkunde, die haar bibliotheek in beheer gaf aan de Universiteitsbibliotheek te Leiden en met het Historisch Genootschap, dat zijn bibliotheek in beheer gaf aan de Universiteitsbibliotheek te Utrecht, doch beide bleven bloeien. Hij wekt op deze voorbeelden te volgen en onze collecties in beheer te geven aan het Centraal Bureau. Laat ons Genootschap dan alle aandacht besteden aan fraaie publicaties. Hij wijst erop, dat het bestuur van het Centraal Bureau vrijwel uitsluitend uit Leeuw-leden bestaat en verzoekt tenslotte klare wijn te schenken. Dus: wil de algemene vergadering fusie of niet? Hijzelf beveelt fusie warm aan, waarna een commissie een goed contract kan uitwerken. Hij wijst er tenslotte op, dat het niet gaat om zijn persoon, doch om de grote zaak van de genealogie. De heer *Gonggrijp* is het niet eens met de heer C. C. van Valkenburg. Ook al zijn wij moreel gebonden, de algemene vergadering kan op haar besluit terugkomen. Dit beaamt de heer *van Valkenburg,* die er echter op wijst, dat het Bestuur door het vorige besluit zich moreel gebonden acht tegenover het Centraal Bureau en dus, als de algemene vergadering thans anders wil, af zal treden en zich niet herkiesbaar zal stellen. De heer *Cock* merkt op, dat het besluit tot het overbrengen van onze verzameling in 1946 gevallen is. Een man een man, een woord een woord. Dit geldt ook voor ons Genootschap. De heer *Naudin ten Cate* acht ons Genootschap formeel gebonden, maar vindt de wijze waarop de overeenkomst tot stand gekomen is, niet aannemelijk. De kwestie was onvoldoende voorbereid. Wij gaan nu onze verzameling overbrengen naar een semi-rijksbureau, wat hij betreurt. Hij vraagt zich af, welke taak-ons Genootschap beschoren: blijft. De heer *von Weiler* merkt op, dat bij ons Genootschap zowel iets genoegelijks als een prachtige verzameling bestaat. Deze beide moeten behouden blijven. De heer *Inden* bepleit, dat in het Centraal Bureau aparte ruimten voor de Leeuw aanwezig moeten zijn. Mr. *Maris* merkt op, dat zijn punten niet behandeld behoeven te worden, als de motie van 't Lindenhout wordt aangenomen.

Mr. *Nijgh* dient de volgeqde motie in, die hij toelicht:

De vergadering van oordeel, dat in principe is besloten tot samenwerking tussen het Genootschap en de Stichting op! de basis van het door het Bestuur van het Genootschap ontworpen contract, en van oordeel, dat het wenselijk is, dat een contract zal worden aangegaan, dat de samenwerking, waartoe is besloten, duidelijk zal tot uitdrukking brengen, en waarin; een arbitrage-clausule zal moeten zijn opgenomen, spreekt de wens uit, dat een redactie-commissie van tenminste vijf leden, allen leden van het Genootschap, waarbij tevens een of meer leden van het 'bestuur der Stichting zullen zijn, zal worden benoemd.

Mr. *Maris* zet het verschil uiteen tussen de motie Nijgh

en de motie van 't Lindenhout. Jhr. *Clifford Kocq van Breugel* betoogt, dat destijds de vergadering een overijld besluit heeft genomen. De zaak was onvoldoende voorbereid en daarom beveelt hij aanneming van de motie van 't Lindenhout aan. Het Bestuur is door de woorden van de heer van Berestevn moreel ontslagen: financieel is meer mogelijk dan thans geschiedt (donateurs, giften, enz.). Het particuliere genootschap De Leeuw kan heel goed bestaan naast de Stichting, een Rijkscollectie met particulier bestuur. De heer C. C. van *Valkenburg* merkt op, dat de motie van van 't Lindenhout niet uitgaat van het reeds genomen besluit en verzoekt de heer van 't Lindenhout zijn motie in dit opzicht aan te vullen en wel door toevoeging van de woorden „Overwegende, dat in principe is besloten tot samenwerking tussen het Genootschap en de Stichting". De heer *van 't Lindenhout* weigert dit, waarop de heer *van Valkenburg* namens het Bestuur verklaart, dat deze motie dan onaanvaardbaar voor het Bestuur is. Mr. *van Hoogenhuyze* begrijpt dit niet. Wij kunnen als Genootschap toch terugkomen op ons besluit, waarbij de leden individueel hun consequenties kunnen trekken. De heer *van Beresteyn* zet uiteen, dat juridisch de zaak aldus is, dat een paar jaar onderhandeld is door ons Bestuur, dat een voorstel heeft gedaan aan de vergadering in 1946, dat wettig door de vergadering is aangenomen. Dit besluit kan niet ongedaan worden gemaakt door een motie. Wij moeten dus uitgaan van het indertijd genomen besluit. De heer *Mulier* wenst in stemming te brengen, of men principieel voor of tegen de fusie is. Zijn voorstel principieel van de fusie af te zien, wordt verworpen met 26 tegen 24 stemmen.

De motie Snouckaert wordt door de heer *van Beresteyn* onaanvaardbaar verklaard en daarop verworpen met 38 tegen 12 stemmen.

De motie van 't Lindenhout wordt daarop aangenomen met 44 tegen 11 stemmen.

Het *Bestuur* deelt mede, dat het aftreedt.

De *Voorzitter* deelt mede, dat de zuiveringscommissie een rapport heeft uitgebracht over Mr. Altman, die geheel vrij uitgaat. Verder is er een rapport over de heer van der Minne, dat zal worden aangehouden, omdat de Friese Groep afwezig is.

Volgens de motie van 't Lindenhout moet thans een commissie worden benoemd. De heer *van 't Lindenhout* noemt de heren Bosch van Rosenthal, de Vries, Graswinckel en Nijgh, welke beide laatste geen zitting wensen te nemen. Daarop wordt genoemd Mr. W. W. van Valkenburg, die echter de samenstelling van de commissie hopeloos oordeelt om tot (overeenstemming te komen!, en Mr. Maris. Na eenige discussie wordt besloten als commissie te benoemen: de heren van 't Lindenhout, Maris, Bosch van Rosenthal en Clifford Kocq van Breugel, met de bevoegdheid een vijfde lid te assumeren. De heer *van Beresteyn* licht toe, waarom het Centraal Bureau niet kan samenwerken met deze commissie, die principieel tegenover de fusie staat, waarop de heer *Vürtheim* opmerkt, dat het in wezen hierom gaat, dat men moet uitgaan van het Kon. Genootschap en niet van het Centraal Bureau.

Tenslotte brengt de *Voorzitter* de begroting met contributieverhoging tot ƒ 15.— in stemming. Deze wordt aanvaard,

Op voorstel van Mr. *Gewin* zal het Bestuur de lopende zaken blijven waarnemen tot de volgende algemene vergadering.

Hierop sluit de *Voorzitter,* de vergadering.

Ds afstamming van het tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht van Nispen,

door C. A. VAN WOELDEREN.

In het Maandblad 1920, kol. 156, werden door mij eenige acten *van Nispen* gepubliceerd uit het Vlissingsche oud-archief, die wellicht aan de aandacht van den; geachten schrijver van het artikel „Het kernprobleem in de familiegeschiedenis van Nispen", (LXIV, kol, 354 e.v.) zijn ontsnapt. De oudste dier acten, tevens het oudstbekende officiëele gegeven van *Nispen* uit het Vlissingsche oud-archief, luidt als volgt: Ingeschreven als burger van Vlissingen 28 Januari 1602 *Jaques van Nispen* af komst i g van Brugge.

Ik zal niet alle t.a.p. vermelde acten herhalen, doch in verband met deze herkomst uit Brugge alleen wijzen op een relatie met Zeeuwsch-Vlaanderen blijkende uit de volgende acte: Extr. Reg. Lidmatenboeken der Nederd. Ger. Kerk te Vlissingen *Chrisfiaan van Nispen,* mennist, aangenomen, tot Breskens gedoopt, Januari 1685.

Nauwe bloedverwantschap met de *van Nispens* der stamreeks blijkt uit de volgende t.a.p. vermelde acte, ontleend aan de aanteekeningen van Vrouwe Lambrechtsen-Schorer uit de voormalige oude Vlissingsche Geref. trouwboeken: Ondertr. te Vlissingen 30 Nov. 1680, getr. 14 Jan. 1681 *Jacob van Nispen* de jonge en *Alida van Laren,* j.d., beide van Vlissingen, zij woont op de Schardijnkaai. Z.W. *Christhan Abrahamsen van Nispen,* swager,. H.W. *Lijsbeth van Laren,* swager.

In de „Lijst van Baljuws, Burgemeesters, Schepenen, Raden, Pensionnarissen, Secretarissen en Rentmeesters van Vlissingen", waarschijnlijk door Ds. J. W. te Water in 1766 samengesteld, berustend in het oud-archief van Vlissingen, komt de daar oorspronkelijk doopsgezinde naam *van Nispen* niet minder dan 9 maal voor, nl.:

Schepen: *Jacob van Nispen* 1679, 1680, 1681, 1682; † 1682.
Jacob van Nispen tusschen 1690 en 1707, † 16 Jan. 1725 (sic.).
Adriaan van Nispen 1708, 1709, 1719, *1729, 1730* Provinciale Rekenmeester, † 1738.
Jacob van Nispen tusschen 1731 en 1748, † 3 Nov. 1748.

Raad: *Jacob van Nispen 1680, † 1682.*
Jacob van Nispen 1684, † 16 Febr. 1725 (sic.).
Adriaen van Nispen 1706 (Provinciale Rekenmeester).
Jacob van Nispen 173 1, † *3 Nov. 1748.*

Pensionaris: Mr. *Simon Johan van Nispen Muller,* honorair 28 Augustus 1784.

De „Nieuwe Cronyk van Zeeland" van M. Smallegange, uitgegeven in 1696, bevat een niet gepagineerd aanhangsel. „Beschrijving van den Zeelandschen Adel", dat genealogisch niet zeer betrouwbaar is, omdat het naar den geest van dien tijd velerlei afstamming ongedocumenteerd te veel verfraait. Er schijnt echter geen reden te zijn te twijfelen aan de mededeeling: *„Nispen in Braband, Holland en Zeeland. Edel".* [1]) Smallegange noemt dus in 1696 de Zeeuwsche van *Nispen's* „edel". Smallegange deelt t.a.p. op blz. 774 nog mede onder XV Hooftdeel d'Officieren van de Burgerlycke Wagt of Krijgsraed binnen Middelburg en d'andere Steden: „den Burgerlycke krijgsRaet van Vlissingen 1693 d'Hr. *Jacob van Nispe.* Majoor".

en op blz. 567 onder „de tegenwoordig regeerende Heeren van Vlissingen": Raad *Jacob van Nispe.*

Ik heb indertijd o.a. naar aanleiding van het artikel van den heer Bijleveld in het Maandblad 1917, kol. 106 e.v., en van de vraag van den Heer H. W. van Tricht in het Maandblad 1920, kol. 67, een nauwkeurig onderzoek naar *van Nispen* in het Vlissingsch oud-.archief ingesteld.

Uit de daarna door den heer B.ijleveld in het Maandblad *1923,* kol. 87, gepubliceerde acte van 23 Juni 1693 bleek, dat in de jaren voor en na den overgang van de 17de naar de 18de eeuw, met uitzondering van *P.(ieter) J.(aspar) van Nispen,* afkomstig van Rotterdam, alle te Vlissingen gevestigde van *Nispen's* broeders of neven waren, althans niet minder dan 5 van hen waren zoons van *Jacob van Nispen,* die in 1679 voor het eerst als schepen in de regeering van Vlissingen kwam en die daar in 1682 overleed; hij was een broeder van den doopsgezinden *Adriaen van Nispen* sub IV der stamreeks. Het is mij niet duidelijk wat de heer van Nispen bedoelt met zijne opmerking in zijn artikel in kol. 351, noot 11, regel 3, dat verwezen wordt naar N.L. 1920 „voor verschillende notities over zijtakken;". Volgens mijne in het Maandblad 1920 t a.p. gepubliceerde acte was *Jacob van Nispen* te Vlissingen aangenomen en gedoopt te Cleverskerke 2 October 1675. Volgens een daar eveneens vermelde acte van 12 April 1685 uit de gereformeerde registers van Vlissingen is zijn zoon *Christiaen Jacobs van Nispen* te Breskens gehuwd met *Madeleentje Steenhoecker* (niet *v a n Steenhoecker,* zooals de heer van Nispen op kol. 379 t.a.p. vermeldt). De door den heer van Nispen genoemde *Jacob van Nispen Sr.* was volgens de resteerende Vlissingsche 'bronnen geen thesaurier van Vlissingen, daarentegen wel raad. Het huwelijk van *Jacob van Nispen* Sr. met *Maria de Mil. is* niet in het Vlissingsche oud-archief te vinden. Dat *Christiaen van Nispen* schepen, raad en thesaurier van Vlissingen zou zijn geweest. wordt niet door de bronnen bevestigd. De heer van Nispen deelt mede, overeenkomstig den heer Bijleveld t.a.p. kol, 113, dat deze *Christiaen van Nispen* 28 November 1690 te Vlissingen zou zijn overleden, ik vond echter in het Register van Begraven Personen te Vlissingen alleen: 10 April 1696 *Chrisfiaan van Nispen,* Oostkerk.

De aanneming als Gereformeerde te Vlissingen van *Jacob van Nispen* (vader of zoon?) in 1675 zal wel spoedig door den overgang van verschillende zijner zoons (of broeders) naar het Gereformeerd-P.rotestantsche geloof gevolgd zijn; in verband hiermede verwijs ik nog naar *Josina van Nispen* (N.L. 1920 t.a.p.), aangenomen te Vlissingen en te West-Souburg gedoopt 12 April 1681, *en* naar den overgang van *Christiaan Jacobs van Nispen* in Januari 1685 te Breskens. Dat de doopsgezinde *Jacob van Nispen,* na waarschijnlijk in 1675 gereformeerd te zijn geworden, reeds in 1679 in de Regeering van Vlissingen', kwam, is een bewijs te meer, dat de *van Nispen's* te Vlissingen in aanzien waren.

In verband met de mcdedeeling van den heer van Nispen, in kol. 386, dat *Jasper van Nispen* van Antwerpen 13 April 1596 ondertrouwt met *Jobina van Polanen,* j.d. van Vlissingen, wonende te Middelburg, dr. van *Eustatius Adriaenz,* Raad van Staten der Grafelijkheid van Zeeland, is het van belang, dat in de hierboven genoemde Lijst van Baljuwen, Burgemeesters enz. van Vlissingen genoemd wordt: Mr. *Eustachius Adriaenz van Polanen,.* burgemeester in 1574, 1575

[1]) Rietstap vermeldt op de hierna te vermelden plaats dit gegeven ook reeds.

en 1579 (Gecommiteerde Raad en Raad ter Admiraliteit in Zeeland)'.

Vlissingen aan de Scheldemonding was in de Gouden Eeuw een belangrijk centrum van handel en scheepvaart, in het bijzonder kaapvaart, waar zeer groote fortuinen zijn verworven, zoodat vele geslachten in dien tijd te Vlissingen tot nieuwen of hernieuwden bloei en groot aanzien zijn gekomen. De van Wispen's hebben daartoe mijns inziens ook behoord. Vele inwoners van de Zuidelijke Nederlanden — daaronder mogelijk wel sommige oorspronkelijk uit ons tegenwoordig Noord-Brabant, maar dan toch meestal via België — en uit Noord-Frankrijk zijn gedurende den 80-jarigen oorlog naar' de bevrijde Noord-Nederlanden gevlucht, o.a. „om den geloove". Deze uitgewekenen namen dikwijls hun weg naar Zeeuwsch-Vlaanderen en verder naar Vlissingen! en het overige Zeeland.

Ook uit hetgeen Rietstap in zijn „Wapenboek van den Nederlandschen Adel" in Dl. II, blz. 45 e.v., schrijft over den Vlissingschen en dus oudstbekenden stamvader der thans adellijke van ***Nispen's*** is de conclusie te trekken, dat men voor het verder opvoeren der geregelde stamreeks in de Belgische archieven zal moeten zoeken. Rietstap deelt mede, dat ***Adriaen van Nispen*** sub 1 der stamreeks te Antwerpen woonde en daarna met zijn zoon ***Abraham*** te Vlissingen. Hij noemt een ***Adriaen van Nispen*** in 1487 als bewoner van het kasteel van Aertselaer bij Antwerpen; deze leefde dus ongeveer een eeuw vroeger dan ***Adriaen van Nispen,*** die gehuwd was met Maria van Oosten; Rietstap vereenzelvigt deze beide ***Adriaen van Nispen's*** dan ook niet, vgl. het artikel van den heer van Nispen, kol. 385 t.a.p.

Rietstap vermeldt t.a.p. bijzonderheden over ***van Oosten sub*** I der stamreeks te Middelburg en bij de huwelijken sub 11 en III ibid. ***van de Steenkiste*** en ***den Dopper*** plaatst hij de belangrijke opmerking, dat dit geslachten zijn uit Vlaanderen, nl. uit Aerzele (vgl. het kasteel van Aertselaer) en Nieuwkerke en uit Dixmuiden.

Rietstap noemt ook het pakhuis der *van Nispen's* aan den Peperdijk te Vlissingen, waar de doopsgezinden hunne kerkdiensten hielden; dit perceel is pas in deze eeuw afgebroken door de uitbreidingen van de Koninklijke Maatschappij „de Schelde" te Vlissingen.

Ik kan mij niet vereenigen met het oordeel van den heer van Nispen in 'kol. 388, dat het verder onderzoek voor den genealoog een dood slop zou zijn. Integendeel schijnt naar mijne meening het oplossen der afstamming ***van Nispen zeer wel*** mogelijk. Het vraagstuk is niet zoo gecompliceerd en daarbij behoeft het veelvuldig voorkomen van den naam ***'van Nispen*** in den 16en en 17en eeuw volstrekt geen; bezwaar te zijn. Een bekwaam en scherp genealoog maakt m.i. een goede kans om de geregelde stamreeks ***van Nispen*** verder op te voeren door een nauwkeurig onderzoek in te stellen, uitgaande van de Vlissingsche en overige oude Zeeuwsche archieven — waaronder niet te vergeten de Zeeuwsch-Vlaamsche — in de oude archieven van Antwerpen, Brugge en andere Belgische gemeenten.

Tenslotte merk ik op, dat, zoolang de geregelde stamreeks *van Nispen* nog niet bewezen verder is opgevoerd, onder het hoofd *„van Nispen"* de in de jaarboekjes van Nederland's Adelsboek tot nu toe gestelde mededeeling „Westelijk Noord-Brabant" behoort te worden vervangen door „Vlissingen".

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXIV, 396).

van Dormage.

Anna van Dormage, de vrouw van ***Jan Snoeck, in 1608*** raad van Gorinchem, voerde volgens een M.S. Genealogie Snoeck als wapen: „in rood 3 vairpalen en in een gouden schildhoofd een zilveren barensteel met 3 hangers". Ditzelfde wapen zonder kleuraanduidingen en met den naam *Doremagen* komt voor in het M.S. Wapenboek der Edele en Oude patritie families van Gorinchem in de Kon. Bibliotheek, waar gezegd wordt, dat deze familie geallieerd was met de familie ***Snoeck,*** terwijl het met dezelfde kleuren, doch zonder verdere aanduidingen beschreven is met den naam ***Dormage zonder „van"*** in het M.S. Wapenboek van Jan van Kuijl in het Gemeente-Museum te Gorinchem. Volgens de Nederlandsche Heraut 1897, pag. 31, evenwel is het wapen! op de grafzerk in de St. Maartenskerk te Gorinchem van voornoemde ***Anneke Hermens van Dorm a ge n,*** overleden 28 Juli 1625 als de vrouw van ***Johan Snoeck,*** geheel anders en wel een merk als onderstaande schets.

van Dorp. 1.

Het wapen van ***Arend van Dorp,*** in 1323 baljuw en dijkgraaf van Schieland, op het wapenbord in Schielandshuis te Rotterdam is: „gevierendeeld, I en IV 3 zwanekoppen met ha 1 s; II en III een dwarsbalk". Dit wapen deugt niet, want het wapen ***van Dorp is*** zonder eenigen twijfel 3 1 eeuwen ko pp en in de kwartieren 1. en IV.

van Dorp. II.

G. van Rijckhuijsen beschrijft in zijn M.S. Wapenboek, deel 2, folio 44 verso, het wapen van *Cornelis* ***Hendrikszoon van Dorp.*** in 1629 vermoedelijk te Leiden, als volgt: „een dwarsbalk beladen met 3 kruisjes". Dit wapen is zeker foutief, want overal elders vond ik dit wapen met een beladen schuinbalk inplaats van een dwarsbalk en bovendien de kruisjes als schuinkruisjes. Zoo op de lakafdrukken in diverse bronnen van ***Pieter van Dorp,*** in 1709 te 's-Gravenhage; ***Pieter van Dorp*** te Leiden, die 10/12 1734 aangesteld werd tot conrector van de Latijnsche scholen te Doesburg, en ***Pieter van Dorp*** in 1746 te Leiden. Evenzoo komt het voor op een gebrandschilderd glas in het Gemeente-Museum te Leiden als wapen van ***Pieter van Dorp,*** in 1687 aldaar, en in het Armorial Général als wapen van de Leidsche familie ***van Dorp.*** Van Rijckhuijsen trouwens spreekt zich zelf tegen, want in zijn Wapenboek deel I, op folio 76, zegt hij, dat in een glasraam in de Kuipersteeg te Leiden het wapen te zien was van *Jan* ***Claeszoon van Dorrepen*** dat dit wapen was gedeeld met als rechterhelft „in blauw een gouden schuinbalk beladen met 3 roode schuinkruisjes". Nog zij hierbij opgemerkt, dat het Armorial Général het wapen van eene

Rotterdamschc familie *van* Dorp als volgt beschrijft: „in zilver een blauwe gebogen schuin balk beladen met 3 zilveren kruisjes", hetgeen naar mijne overtuiging eveneens foutief is, want ten eerste heb ik dit wapen nergens in een origineele bron gevonden en ten tweede is het mijne overtuiging, dat dergelijke g eb o g e n schuinbalken nimmer bestaan hebben en eenvoudig het gevolg zijn van het feit, dat op oude zegels het schild wel eens als gebold is weergegeven en dat een op zulk een gebold schild voorkomende schuinbalk tengevolge daarvan den indruk maakt van gebogen te zijn. Een voorbeeld daarvan levert het wapen van de Delftsche familie *van der Burch.* Op de latere zegels en lakafdrukken van leden dezer familie is de schuinbalk gebogen (doch slechts zeer flauw gebogen), doch op de zegels der oudste leden is deze balk volmaakt recht. Een bijzonder sprekend voorbeeld daarvan is verder het wapen *Thou, Tou.* De zegels van *Aernt Heijnricxzoon Tou,* in 1469, 1474 en 1496 in Delfland, vertoonen een r e c h t e n schuinbalk, doch het zegel van *Heijnrich Arentszoon Thou,* in 1520 te Catwijk in het ambacht Pijnakker, vertoont een f l au w **g eb o g en** schuinbalk op een schild, dat cenigszins gebogen' is, zoodat er in het midden een verticalen rug op te zien is.

van Dorsten.

De lakafdruk van *Frans van Dorsten, 10* Dec. 1677 castelein in den Hove van Holland te 's-Gravenhage, in de Missiven van de Hoofdlieden der brouwersgilden der steden van Holland aan die van Delft in het Gemeente Archief Delft, vertoont als wapen: „gevierendeeld, 1 en IV een leeuw beladen op den schouder met een wiel; 11 en 111 3 pijlen schuinrechts geplaatst en schuinlinks gerangschikt". Dit wapen is zeker niet van hem, want de lakafdruk van *François v a n A d r i c h e m,* van 1669 tot 1683 notaris te 's-Gravenhage, in diens protocol 796 in het Gemeente-archief aldaar, vertoont het zelfde wapen met dit kleine verschil, dat het wiel in een schildje geplaatst is. Dit wapen is zeker van dezen notaris, daar de leeuw met het wiel op den schouder zeker van *van Adrichem is,* terwijl de 3 pijlen overeenkomen met het wapeq van *Wissen* en uit de wapenheraut 1900, pag. 201, blijkt, dat *Adriaen van Adrichem van Dorp* in 1652 trouwde met *Catharina de Kies van Wissen.*

Dortinga.

Volgens het M.S. Wapenboek, getiteld de Batavische Adelaar, deel 1, voerde de Oud-Friesche adellijke familie *Dortinga* als wapen: „gedeeld, 1 de Friesche adelaar; 11 in blauw 5 zilveren sterren (2-1-2) ". Het zelfde wapen *Dortinga is* beschreven in het Armorial Général, doch volgens de Corrections *in* dit werk moet dit wapen Dortinga vervallen m.a.w. dit wapen bestaat dus niet volgens het Armorial Général. Het zelfde wapen doch met de sterren goud beschrijft het Armorial met den naam *D o o t n i a v a n Ma r s u m.* In het M.S. Wapenboek met wapenen en quartieren van de voornaamste Vlaamsche en Brabantsche geslachten, deel 1, in de Kon. Bibliotheek komt dit wapen voor met den naam *Dortinga,* doch met slechts 3 zilveren sterren boven elkaar in de linkerhelft, terwijl ten slotte J. Wenning in zijn M.S. Wapenboekje in de Kanselarij-Bibliotheek te Leeuwarden dit wapen beschrijft met den naam *Dotinga* en met 4 zilveren sterren in de linkerhelft. Men zal het met mij eens zijn, dat het onmogelijk is, uit deze chaos wijs te worden.

Doude.

Volgens de Wapenheraut 1898, pag. 241, zou *Dirk Leonard Doude,* commandeur ter zee, overleden in 1719 en getrouwd met *Catharina* Maria *Muilman,* wier kleindochter *Catharina Maria Doude* in 1781 trouwde met *A. Paefs van Troostwijk* en daardoor de stammoeder werd van de familie *Doude van Troostwijk,* als wapen gevoerd hebben: e e n o s omgeven door 8 sterren". Nog daargelaten, dat dit een onvolledige en weinig heraldische beschrijving is, moet worden geconstateerd, dat dit wapen onmogelijk juist kan zijn, omdat de familie *Doude* ni fallor als wapen voerde g e e n g e h e e l **e** n o s d o c h s l e c h t s e e n a a n z i e n d g e s t e l d e n o s s e k o p vergezeld van 8 zoomwijs gerangschikte sterren, zooals in het Armorial Général is beschreven. Dat het Armorial juist is, blijkt uit de zeer vele lakafdrukken in diverse archiefbronnen van Mr. Jan *Doude, 1767,* etc. tot 1797 advocaat en scholtis van het ampt Nijkerk, die evenzoo den ossekop met de 8 sterren waarvan 1 tusschen de horens, vertoonen. Eveneens met alleen den aanziend gestelden ossekop, doch zonder de sterren, komt dit wapen volgens het Lapidarium Zeylanicum, plaat 40, voor als linkerhelft van het gedeelde wapen met een bekleeden arm met klophamer in de hand in de rechterhelft voor op de grafzerk van *Richardina Magdalena Doude,* geboren te Jaf fnapatnam, overleden 13 Maart 1710 te Gale en begraven in de Wolvendaalkerk te Colombo.

de Draeck de Teuven.

Volgens de Maasgouw 1903, pag. 66, vertoont het wapen op de grafzerk in de kerk te Gronsveld van *Isabelle Françoise de Draeck de Teuven, 26* Sept. 1771 overleden op het kasteel van Richolt als de vrouw van baron *van Spittael:* „gevierendeeld, 1 en IV een leeuw, die in het eerste kwartier omgewend is: 11 en 111 een keper". Het is wel zeker, dat òf de Maasgouw dit wapen verkeerd heeft weergegeven, òf dat dit wapen op de grafzerk verkeerd aangegeven is, want overal elders vond ik dit wapen *Dcaeck* als volgt: „gevierendeeld, 1 en IV in blauw een gouden gevleugelde draak met 2 p o o t e n en met een slag in den staart; 11 en 111 in zilver 3 roode kepers", en wel op de Wapenkaart met de Wijdberoemde binnen Stichtsche wapenen der aaloude geslaghten, in het M.S. Wapenboek met Drie duijsend wapenen met de pen geteekend in het Museum Meermanno Westreenianum, in de Navorscher 1881, pag. 161, **als** wapen op de grafzerk in de Groote kerk te Breda van *Françoise Draeck Joesdochter,* overleden 11 Jan. 1531, en in de graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen als wapen van eene Antwerpsche familie *Draeck* in de 16e eeuw, waartoe o.a. behoorde jonker *Willem Joeszoon Draeck,* overleden 3 Nov. 1570, zoon van *Judocus,* overleden in 1528, en *Barbara Colibrant,* en broer van voornoemde *Françoise Draeck.* Bovendien was volgens de Publications de la Société historique et archéologique dans le Duché de Limbourg 1878, pag. 406, het wapen van *Robert de Draeck,* heer van Teuven, die in 1633 wegens het land van Daelhem naar Brussel afgevaardigd werd, „een links vliegende d r a a k" (aldus de letterlijke beschrijving **aldaar).**

Droogleever Fortuijn.

Een losse wapenteekening in het archief van wijlen den heer D. G. van Epen vertoont een wapen *Droogleever Fortuijn* **als** volgt: „gevierendeeld, 1 en IV in blauw een gouden

gaande leeuw vergezeld boven en beneden van 4 goudenliggende blokjes naast elkaar en een gouden bij boven elk der 4 bovenste blokjes en een dito Lij onder elk der 4 onderste blokjes: II en III het wapen *Fortuijn,* zijnde „in blauw een gouden fortuin". De kwartieren 1 en IV deugen niet, want het wapen der familie *Droogleever* is als volgt: eenbeurtelings gekanteeld de dwarsbalk beladen met een gaanden leeuw en vergezeld van 5 bijen, waarvan 3 boven den balk naast elkaar en 2 beneden den balk naast elkaar, zooals blijkt uit den lakafdruk *J. Droogleever P.zoon,* in 1801 te Leerdam, in de Brieven aan het Krankzinnig- of Verbeterhuis te Dordrecht, en uit een lossen lakafdruk, waarop echter boven den balk 4 en beneden den balk 3 bijen. Het wapen in de kwartieren I en IV op de wapenteekening in het archief van van Epen is dus eene verbastering van het juiste. Dergelijke verbasteringen van een beurtelings gekanteelden dwarsbalk in eenige blokjes heb ik meer op lakafdrukken gevonden. Zoo vond ik den lakafdruk van *Wm. Dreux,* ontvanger der gemeene middelen te Rotterdam in 1801, met 7 vierkante blokjes in de gedaante van een beurtelings gekanteelden dwarsbalk gerangschikt en vergezeld boven van 2 lelies en beneden van een gezichtswassenaar, doch zijn lakafdruk van 10 Dec. 1804 vertoont een beurtelings gekanteelden dwarsbalk vergezeld als boven.

(Wordt vervolgd.)

BOEKBESPREKING.

Nederland's Patriciaat. 33e Jaargang 1947. Uitgave van het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage.

Voor ons ligt de 33ste jaargang van dit terecht zoo bekende en gewaardeerde jaarboek, dat, ondanks de vele moeilijkheden thans aan publicatie verbonden, reeds vrij spoedig na de vorige jaargang verschenen is, zoodat de onvermijdelijke achterstand, in de oorlogsjaren ontstaan, bijna geheel is ingehaald. Dit is zeker geen geringe praestatie, te meer daar wederom een 24-tal genealogieën zijn opgenomen, waaronder slechts zes .her-bewerkingen van reeds eerder in het jaarboek opgenomen artikels.

Het boekje wordt geopend met een artike!, gewijd aan het geslacht *Blijdenstein,* bewerkt naar de uitvoerige familie-uitgave Het geslacht Blijdenstein door L. Elderink, in het jaar 1926 verschenen. Hierop volgt een eveneens naar een familieuitgave [Het geslacht Bouvy, door F. Th. J. en D. P. R. A. Bouvy (1938)] bewerkte genealogie van het geslacht *Bouvy.* Het is jammer, dat deze geneaiogie niet geheel consequent is volgehouden, zoodat op pag. 38 slechts één dochter uit het huwelijk *Bouvy-Jacobs* is vermeld, terwijl over de andere kinderen uit dit huwelijk totaal geen gegevens verstrekt worden. Geheel nieuw voor de genealogische litteratuur is de geslachtslijst *(Bakhuizen) van den Brink,* waartoe o.a. behoorde de bekende historicus en rijks-archivaris **Dr.** R. C. Bakhuizen van den Brink (1810-1865).

Eveneens veel nieuws brengt de hierop volgende genealogie van het geslacht *Broese (van Groenou).* De hierin op pag. 62 onder III vermelde Ds. *Berend Jan Broese,* geb. 1749, is echter kennelijk een zoon uit het in 1748 gesloten derde huwelijk van zijn vader, hetgeen reeds uit een vergelijking van bovenstaande huwelijks- en geboortedata blijkt. In dit verband is. dus de op pag. 319 gegeven verbetering op de geslachtslijst *Sibiaga* als het tegendeel van een correctie te beschouwen! De op blz. 70 en 71 vermelde kinderen uit het huwelijk *Schäftlein—Broese van Groenou,* die toestemming verkregen den naam hunner moeder te voeren, behooren niet in een genealogie Broese van Groenou; plaatsing dezer gegevens in een noot onder aan de bladzijde had hier o.i. de voorkeur verdiend.

Over de geslachten Coops werd tot nu toe nimmer iets gepubliceerd. Behandeld zijn hier twee geslachten van dien naam, beide uit Doetinchem afkomstig, waarvan de samenhang zeer waarschijnlijk voorkomt. Hoewel wordt opgegeven, dat de uitwerking 'der genealogie van het eerste geslacht bij generatie IV aanvangt, is in elk geval van deze generatie weggelaten een dochter van het, op pag. 78 onder IIIa vermelde, echtpaar *Coops-Hesselink* te weten: *Gerharda Henriëtta Coops,* geb. Doetinchem 2 Mei 1787, † Barneveld 24 December 1870, tr. Apeldoorn 5 April 1809 *Mor Aricus van den Ham,* geb. Barneveld 31; Mei 1786, koopman aldaar, adjunct-maire en gemeente-ontvanger te Barneveld, † aldaar 19 Nov. 1864, zn, van *Wouterus* en *Aaltje van Heerdt.*

De; geslachtslijst *Dozy* is bewerkt aan de hand van het in 1911 verschenen boekwerk De familie Dozy, welke zeer volledig uitgewerkte genealogie was samengesteld door Dr. G. J. Dozy. In deze geslachtslijst trekt op pag. 97, onder XIa, de geslachtsnaam *Daman Lopez Suaza Diaza da Fonseca* (sic!) de aandacht. De groote overeenkomst van naam met dien van *Lopez Suasso Diaz da Fonseca,* onder welken naam de nalcomelingschap van Jhr. *Antonio Lopez Szzasso Diaz da Fonseca* sinds 1831 in den Nederlandschen adelstand bloeide zal elken genealoog onmiddellijk treffen en moet wel tot de conclusie leiden, dat hiervoor in de plaats *Daman Lopez Suasso Diaz da Fonseca* behoort te worden gelezen.

De op pag. 103, onder VIId, 1, vermelde *H. M. Dozy* verschijnt, als echtgenoote van B. Kemper, op pag. 201 in de genealogie *Kemper* onder IV, 1 nogmaals, doch ditmaal als *H. M. D'Ozy,* haar schoonmoeder heet daar *Magdalena Margaretha Hermina Schröder,* terwijl de voornaam *Herm* in *a* op pag. 103 in de genealogie *Dozy* niet voorkomt. Een zekere gelijkluidendheid van de verstrekte gegevens ware zeer aan te bevelen: thans tast men over de juiste namen geheel in het duister! Bij de op pag. 113 vermelde kinderen van *I. C. Dozy,* (IXf) wordt opgegeven, dat zij spruiten „uit eeneverbinteni s" met C. *J. Salomon.* Of het gewettigde dan wel slechts erkende kinderen geldt, wordt hier dus geheel in het midden gelaten. Een opgave hieromtrent ware zeker niet overbodig. In het eerste geval (wettiging) toch behooren zij n.l. in het familieverband; in het tweede geval (erkenning) zou eventueele vermelding in een voetnoot (zooals b.v. in Ned. Patr. 1935/36, pag. 213) of onder een afzonderlijk hoofd (zie Ned. Patr. 1937, pag. 254 iuncto pag. 263, 264) moeten geschieden. Het onwettige kind is als het ware het begin van een nieuw geslacht, zooals ook terecht in vorige jaargangen is aangenomen *(zie* o.a. Ned. Patr. 1935/36, pag. 260, 261 en 264, genealogie *van Reede),* terwijl het; gewettigde kind als wettig in het geslacht van den vader thuishoort. (Zoo b.v. terecht in Ned. Patr 1938, pag. 186 en 188). Een nauwkeurige omschrijving van den Burgerlijken Staat van vermelde personen, is voor elk genealogisch werk o.i. een eerste' vereischte. Na de geslachten *Dijxhoorn* en *(Westerbeek) van Eerten,* van welke geslachten tevoren

nimmer een genealogie is gepubliceerd, volgt de geslachtenlijst de *Fremery,* bewerkt naar de door den Heer W. Wijnaendt van Resandt op zeer deskundige wijze samengestelde familie-uitgave. In verband met de geboorte van XIIe op pag. 151 moge het zelfde gelden, wat naar aanleiding van het op pag. 113 bij de genealogie Dozy vermelde is opgemerkt. Bij de geslachtslijst van het thans volgende Rotterdamsche geslacht *Fruin* moet het verwondering opwekken. dat thans over een wapen van dit geslacht totaal niet wordt gerept, terwijl 'in Ned. Patr. 1925 op pag. 129 het' wapen dezer familie wordt beschreven en afgebeeld. Een korte toelichting ware o.i. hier niet overbodig geweest. De hierop volgende genealogie *Hamer* is, wat de oudere generaties betreft een bewerking van het in den Ned. Leeuw 11 (1884), pag. 69-71, door J. van der Baan gepubliceerde artikel „Geslacht Hamer". Betwijfeld moet worden of het hier, wat de eerste drie generaties aangaat, bewezen en gegevens betreft. Vooral de door Keizer Rudolf (II) verleende adelstand zou zeker een nader onderzoek verdienen. Indien het hier inderdaad om onbewezen en aan familieaanteekeningen ontleende gegevens gaat, zou mededeeling 'van die omstandigheid hier zeker op haar plaats geweest zijn.

De genealogie van het geslacht *Huygens,* waarvan het laatst een genealogie verscheen in Vorsterman van Oyen's Stam- en Wapenboek, is geheel bijgewerkt en aangevuld, hetgeen bij een dergelijke uitgebreide familie ongetwijfeld vele tijdroovende onderzoekingen zal hebben gevergd. Over een aan den, op pag. 183 onder VId, 6 vermelden, „Freiherr Dr. *A. B. von Weinberg"* verleenden Freiherrentitel is ons niets bekend; een vermelding als: Dr. *Arthur Bernhard* Freiherr *von Weinberg* geeft in elk geval de eenige juiste plaats aan *den* titel. Aangezien hij zelf eerst geadeld werd, was de naam van zijn vader *Bernhard Otto Weinberg en* niet *von Weinberg,* zooals men wellicht uit de opgave op pag. 183 zou concludeeren. Na de genealogieën van het geslacht *Kemper,* waarvan een tak in den adelstand als' *de Bosch Kemper* voortleeft, en van het geslacht *(van Rhede) van der Kloof, volgen* de geslachtslijsten *Nepveu* en *van Rinkhuyzen,* van welke geslachten reeds eerder een stamreeks in het jaarboek werd opgenomen. Niet vermeld wordt op pag. 227, dat de echtgenoote van VIId eerder gescheiden echtgenootc was van Mr. *Willem Henri Johann Blanckenhagen,* hetgeen wel vermeld wordt in Ned. Patr. 1931/32, pag. 21, onder Xbis, 2; haar moeder, hier vermeld als N *ico Henriëffe Verniers van der Loeff,* heet volgens Ned. P.atr. 1917, pag. 230, en Ned. Patr. 1931/32, pag. 21, Nico *lina Henriëffe Verniers van der Loeff.* De op pag. *233* onder VI vermelde Mr. *M. A. van Oven* heette ten rechte Mr. *M. A. von Oven.*

Hoewel de inleiding mededeelt dat over het thans volgende geslacht *Smits,* voorzoover kon worden nagegaan nimmer een genealogie werd gepubliceerd, had men niet ver behoeven te zoeken; reeds in jaargang 1912 van Ned. Patriciaat is een stamreeks van dit geslacht opgenomen. Wel is thans een genealogie gepubliceerd en zijn meer takken opgenomen, doch dit geldt evenzeer voor de geslachtslijsten *Kemper, Nepveu.* etc. etc.

Na de eveneens geheel nieuwe geslachtslijst *Suyck,* volgt een genealogie *Sypkens.* Hoewel in den Ned. Leeuw LIV (1936) in kol. 314 door den Heer W. A. van Rijn er op gewezen werd, dat de thans op pag. 255 onder VIa als zoon van *Sypko Sypkens* genoemde *Tiacke Sypkens* niet de zoon was van een *Sypko Sypkens,* doch van

een *Sypke Hayes* waardoor de beide takken in twee verschillende geslachten met den zelfden naam uiteenvallen, is de in Ned. Patr. 1913 opgenomen stamreeks volledig gehandhaafd. Ook hier zou een korte toelichting zeer op haar plaats geweest zijn. Het is 'echter mogelijk, dat gemelde publicatie van den Heer van Rijn den samensteller is ontgaan, te meer, daar ook de door den Heer van Rijn vermelde gegevens betreffende de ouders van *R. Kla(a)sens,* de echtgenoote van VIa, niet zijn opgenomen. Het is te betreuren, dat meermalen dergelijke omissies in de door het jaarboek gegeven genealogieën voorkomen. Dat dit verwijt niet ongegrond is moge blijken uit de omstandigheid, dat b.v. bij de publicatie van de stamreeks *(IJssel) de Schepper in* Ned. Patr. 1939 totaal geen rekening was gehouden met hetgeen in den Ned. Leeuw LI, 99-109, reeds in April 1933 door den Heer Wijnaendts van Resandt was medegedeeld. Deze fout werd toen in Ned. Patr. 1940, pag. 350 e.v. hersteld. Een dergelijk geval deed zich voor in de in Ned. Patr. 1942 gepubliceerde geslachtslijst *de Stoppelaar,* waar op pag. 287 als ouders van de tweede echtgenoote van den onder 1 genoemden *D. de Stoppelaer* werden genoemd *P. Vlaming* en *W. Calkoen,* zulks kennelijk in navolging van Vorsterman van Oyens Stam- en Wapenboek 111, blz. 188. Nu trouwde inderdaad volgens het Jaarboek van den Nederlandschen Adel, VI (1894), pag. 53 (genealogie Calkoen) *W. Calkoen* 17 Februari 1706 met Mr. *Pieter Vlaming;* aangezien *Sara Vlaming,* de echtgenoote van *D. de Stoppelaar* reeds in 1654 zou zijn overleden, lijkt hare afstamming uit dit echtpaar echter op zijn zachtst gezegd onwaarschijnlijk. Op deze feiten werd dan ook in den Ned. Leeuw XLII (1924), kol. 189, 190 door Prof. J. F. van Bemmelen gewezen. In dit artikeltje vermeldde hij tevens eenige nadere gegevens over het echtpaar *de Stoppelaar-Vlaming,* alle welke gegevens men in het, een kleine twintig jaren later verschenen, artikel in Ned. Patriciaat vergeefs zal zoeken. Het valt zeer te betreuren, dat een jaarboek als het Ned. Patriciaat in hare artikelen deze, reeds in genealogische periodieken gepubliceerde, correcties niet pleegt te verwerlcen. Te meer moet zulks ons verbazen, nu in het in 1933 verschenen Repertorium van Beresteyn, zoowel onder de Schepper als onder de Stoppelaar de vindplaatsen der boven-, aangehaalde correctes worden vermeld.

Na het geslacht *Tichelman,* volgt dan de genealogie *Twiss,* ook deze geslachtslijst, het laatst gepubliceerd in het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen, is nauwkeurig tot heden bijgewerkt en aangevuld. De geslachtslijsten *Vernède* en *(Peereboom) Voller* besluiten dit in alle opzichten zeer interessante jaarboek.

Ook typografisch is het werk goed verzorgd; ter verluchting van de artikel *van den Brink, Coops, Dozy, van Eerfen* en *Tichelman* zijn reproducties van familie-portretten opgenomen, terwijl bovendien boven bijna elk artikel een eenvoudig wapenschild in zwart is afgedrukt. De in deze geteekende wapenschilden aangegeven arceering is echter zeer vaak niet in overeenstemming met de in den tekst opgegeven kleuren (zie o.a. *Voller).*

De besproken jaargang is zeer zeker een belangrijke aanwinst voor de genealogische litteratuur. Naar de volgende deelen dezer serie wordt dan ook ongetwijfeld door iederen genealoog met verlangen uitgezien.

W. W. VAN VALKENBURG.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN ENZ.

Nederlandsch Archief voor Genealogie en Heraldiek, jrg. V.

af 1. 10: Marten N. Damstra, Bio-genealogie, Nieuwe wegen met ruime vergezichten. — F. J. H. Weyn Banningh, De familie *Lasonder.* — H. L. K., Een huwelijk met de handschoen in. . . . 1691 *(van Nikerk* x *van Voorn).* — S. W. Melchior, Een Nederlandsch burger voorvader van een Duitsch adellijk geslacht? — J. C. S(teenkamp), Visschen (met afbeeldingen). — M. C. Sigal, Oude wapenrijmpjes. — C. D. Goudappel, *Solduys-Scholtes-Schultheis.* — Vragen enz.: *Kievits; Oudenhoven; Gubbels (Geubels).*

af 1. 11: J. W. G. Cornet, *„Cornet".* — J. C. S(teenkamp), Zeldzame figuren (A). — M. C. Sigal, *van den Brink.* — H. L. Kruimel, Bijdrage tot de genealogie van de familie *Overbeek* (Weesp). — W. D., Kasteelen rond Leiden.

De Zaende, jgr. II, October 1947.

nr. 10: o.a.: S. Hart, De personeele quotisatie te West-Zaandam, zooals ze in 1742 is vastgesteld.

nr. 11: o.a.: S. Hart, De personeele quotisatie te West-Zaandam, zooals ze in 1742 is vastgesteld (vervolg en slot). — G. J. Honig, Geslacht *van der Ley.*

Belgisch Tijdschrift voor Oudheidkunde en Kunstgeschiedenis. XVI (1946). 3/4.

o.a.: A. Huart, La foi due aux tombes.

Le Blason, jrg. 1, afl. 9, 10, 11, 12 (Febr.-Mei '47).

o.a.: F. Koller, Armorial Bruxellois [o.a. *van Bemmel, van den Brande, Baradot, van Diependael, de Greve, van Heyst, de Leeuw, Oudaert* (alliantie met *van Raveschot)].* — B. W. van Schijndel, Aanteekeningen betreffende het geslacht *le Maire.*

The Genealo'gists' Magazine, vol. 10, no. 3 (Sept. 1947).

o.a.: Badges, A lecture at a meeting of the Society of Genealogists on 16th July 1947 by Stanford London F.S.A.

The New-York Genealogical and Biographical Record. Vol. LXXVIII, no. 2. (April 1947).

o.a.: Baptisms of the Katsbaan Duitch Church in Saugerties, Ulster County, New-York. (vermeldt o.a.: *Maris, Backer, Schoonmaker, van Gelder, de Witt, Valkenburg* (meermalen), *Overback, van Schaick e.a.).*

J. P. DE MAN.

KORTE MEDEDELINGEN.

Wigbold van Ewsum-Beteke tho Rasquert. (LXIV, 358).

Ir. Siertsema heeft er niet aan gedacht, dat de kerkelijke dispensatie op de kanon i e k e verwantschap van 3de of 4de graad doelt. De laatste telt niet, zooals de wereldlijke, van persoon tot persoon, maar van persoon tot gemeenschappelijken stamvader, en dat dan over de langste lijn. De partijen waren dus veel verder verwijderd met elkander verwant, dan de schrijver meent, en wel vermoedelijk zoo, dat een overgrootvader (of -moeder) van den bruidegom dezelfde was als een betovergrootvader (of -moeder) van de bruid.

VAN SCHILFGAARDE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Albach. Te Haastrecht stierf 2 April 1866, 82 jaar oud, *Bernardus Melchior Antonius van Albach,* weduwnaar van *Francisca Maria de Heider* († Haastrecht 4 April 1863), terwijl te Groenlo 9 Juli 1896 overleed „Mejonkvrouw" (sic!) *Aleida Catharina Theodora van Albach,* oud 87 jaar, dr. van *joannes Philippus van Albach en* van *Aleida Gerardina Lambrechts.* Bestaat er een genealogie van het geslacht *van Albach* en welk wapen voerde het?

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

Bloemen-v. 't Laar. (LXIV, 373). Blijkens familiepapieren *Cordes* was *Dirk Bloemen* **(geb. 1773,** † A'dam 16 Dec. 1835) een zoon van *Johannes Bloemen* en diens le vrouw *Willempje Loverenberg,* die † vóór 5 Mrt. 1822. *Maria van 't Laar* † A'dam 17 Dec. 1842.

Hengelo (Gld.). F. VAN HOOGSTRATEN.

van den Boom. Genealogie en eventueel wapen gevraagd van *Willem van den Boom,* luitenant-kolonel, ridder in de Militaire Willemsorde en van het Legioen van Eer, † Groenlo 20 Juni 1848, oud 61 jaar.

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

Bubbeson-Verboom. Bij een bezoek aan de thans gerestaureerde Ned. Herv. Kerk te Maassluis maakte ik enkele notities omtrent zerken, welke mij interesseerden, o.a. van de volgende zerk: *jan Arentsz. Bubbeson* sterft 14 Aug. 1696, oud 64 jaar, en zijn huisvrouw *Pieternella Verboom* sterft 17 Juni 1705, oud 74 jaar 7 maanden 4 dagen. Een zoon *Arent Jansz. Bubbeson* sterft 6 Aug. 1706, oud 41 jaar 8 maanden 21 dagen. Op de zerk de volgende wapens: A een schild beladen met 3 schildjes 2 en 1, in het schildhoofd een barensteel met 3 hangers: B een schild, gedeeld: I. een kruis, II. drie boomen op een grond.

Deze zerk wordt niet vermeld in Bloys van Treslong Prins, Genealogische en Heraldische merkwaardigheden in de kerken van Zuid-Holland. Kan één onzer leden mij volledige en juiste heraldische beschrijving van bovengenoemde wapens mededelen?

Rotterdam. J. H. BRAKKE.

Calon. Genealogie en eventueel wapen gevraagd van *Melania Rosalia Calon,* † Groenlo 5 Mei 1845, 20 jaar oud.

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

Hanneman-van Loon. Wie kan inlichtingen verstrekken omtrent *Jan Hanneman,* tr. *(Elisabeth?) jansdr. van Ketel,* en omtrent doopdata **en -plaats van hun kinderen:**

1. *Cornelis,* tr. *Corneliá van Loon;*
2. *Adriaan,* tr. *Maria van Ravesteyn;*
3. *Johan,* tr. **(?** *Cathalina Vriesen);*
4. *Geertruyd,* tr. *Christiaan van Loon;*
5. *Jacob,* tr. *Sara Jans Feyma;*
6. *Cornelia,* ongeh.;
7. *Pieter,* geb. ± **1596, tr.** *Judith Willeboordsdr. van Bye.*

jan Hanneman was een **zoon van** *Pieter* (gehuwd met *Adriana van Kerckwerve),* **die bekleedde de functies van griffier van** het Hof, rentmeester-generaal, meesterknaap der

Houtvesterij en hoogheemraad van Delfland. Ook gaarne inlichtingen omtrent de bovengenoemde *Cornelia* (geb. 1596/1598) en ***Christiaan van Loon,*** die te 's-Gravenhage geboren zijn, en wier vader ***Philip*** heette. ***Christiaan van Loon*** was chirurgijn te Noordwijk: de kinderen uit zijn huwelijk met G. ***Hanneman*** waren: ***Johan, Machteld, Margaretha*** tr. ***Lamhertus van Waert, Philip,*** *Joanna* en ***Helena.*** Tevens inlichtingen verzocht omtrent eerste huwelijk en kinderen van ***Vincent Hanneman,*** die tr. 2° Delft in Dec. 1588 ***Elisabeth Claesdr. de Groot*** en omtrent ascendenten en huwelijksplaats en -datum van ***Johan Hanneman,*** tr. ± 1640 *Willemina Snoeckert.*

's-Gravenhage. IR. C. B. ROEST.

Colenbrander (van Hecking Colenbrander) . (LXIV, 279, 375)'. Ds. *Derk* ***Colenbrander,*** geb. **29** Juni, ged. Doetinchem 1 Juli 1753, ingeschr. als student te Harderwijk 15 Sept. 1769, predikant te Zevenaar **1776,** te Ouderkerk a/d Amstel 1785, te Utrecht 1788, overl. 1821, huwde te Zevenaar 28 Oct. 1777 (ondertr. 11 Oct.) ***Louisa Hermanna Aleida van Hecking,*** dr. van ***Johan Bernard van Hecking*** en ***Clara Magdalena Elisabeth van Berck,*** geb. 12, ged. te Zevenaar 17 Febr. 1743, overl. ?. Zijn ouders waren: ***Hendrik Jan Colenbrander,*** rentmeester der stad Doetinchem, die als wedr van ***Johanna Maria Tollenaer*** te Doetinchem op 9 April 1745 huwde met ***Theodora Elisabeth van Heekeren.*** Zijn grootouders: *Derck* ***Colenbrander*** en ***Geertruid Anna Ruilvinck.*** Ds. *Derk* ***Colenbrander,*** predikant te Zevenaar, had o.a. een broeder, Ds. ***Gerrit Jan Colenbrander,*** achtereenvolgens predikant te Lathum en te Vorden, die uit zijn huwelijk met ***Theodora van der Horst geen*** kinderen naliet. De bakermat, zoowel van de Doetinchemse als van de Zutphense *Colenbranders* ligt denkelijk te Varsseveld.

Eefde. JHR. H. H. RÖELL.

Kuyl (Cuyl)-Te Letter. Van een Zweedse connectie kreeg ik de vraag om inlichtingen over de voorouders van:

Johan Kuyl nob. ***Kuylenstierna,*** geb. 1662, kap. in Zweed-' sen dienst, † 1746.

o u d e r s : *Willl Jansz. Kuyl,* geb. in Holland, kapitein, † Gothenburg 1670, tr. ald. 1 Juli 1655 ***Martje Te Lettet*** (verbastering?), geb. Middelburg Mei 1634, † Gothenburg in 1688;

g r o o t o u d e r s : *Jan Jacobszn. Kuyl,* ging 1641 naar Zweden, † Gothenburg in 1661, tr. ***Helena*** ....., ***† 1648; Hendrik Te Letter,*** geb. in Holland 15 Juni 1604, † Gothenburg in 1678, tr. ***Cornelia*** . . ...., geb. in Holland, † Gothenburg in 1656. Is een onzer leden iets 'bekend over bovengenoemde personen?

Arnhem. A. L. CARSTENS.

de Lannoy. In het gereformeerde doopboek van Lienden worden de volgende kinderen vermeld van *Martinus de Lan (n)oy* en ***Maria van (den) Brenck:***

1) 6Sept. ***1693 Bernardus.*** geheven door Maria van Wyck, vrouw van Gijsbert van Itterson;
2) 21 Oct. 1695 *Gerrarda,* geheven door vrouw van Tricht;
3) 21 Oct. 1697 *Johanna,* geheved door Jannetje van Brenck, vrouw van Cornelis van Ingen;
4)' 29 Oct. 1700 *Jan Jeremij,* geheven door Hilletje Otten;
5) 6 Oct. 1702 *Pero Martijn,* peters Bernardus en Adriana Piesens;
6) 29 Aug. 1704 *Justus Levijn,* geheven door Mary van Randwyck;

7) **9 Dec.** 1705 ***Maria Anna,*** getuige Stijntje van Itterson;
8) 12 Dec. 1707 ***Peterina Clara,*** geheven door Maria de Lanoy ;
9) 3 Oct. 1710 ***Cornelis,*** getuige Willemke, dr. van Cornelis van Ingen en Jannigje van Brenck.

Weet iemand meer bijzonderheden omtrent dit geslacht ***de Lannoy?*** Is er verwantschap met het bekende thans geadelde geslacht van dien naam?

Amsterdam. MR. H. F. WIJNMAN.

(van) Nahuijs. (LXIV, 375). Van dezen naam vond ik met als wapen een stadspoort en in een; schildhoofd een leeuw, vóór het jaar 1790 de navolgenden: 1. ***Jan Nahuijs,*** 26/5 1695 secretaris van Loemel in Kempenland (lakafdruk in de Missiven aan den Raad van State); 2. G.(?) *Nahuijs,* 22/5 1726 ontvanger der convooien en licenten te Heusden (lakafdruk in het archief van den Levantsen Handel); 3. ***Hub. Get.*** *Nahuijs,* 5/9 1752 te Monnikendam, vrij zeker secretaris dier stad (lakafdruk in het archief van de Houtvesterij van Holland): 4. ***Maria Elisabeth*** *Nahuijs,* 25/6 1748 de vrouw van ***Bernardus Keppef,*** predikant te Utrecht (lakafdruk in protocol no. 7 van notaris Jacob Smit aldaar); 5. ***H. G.*** *Nahuijs,* 28/4 1762 te 's-Gravenhage (lakafdruk in de Bijlagen tot de notulen van de Gecommitteerde raden van het Noorderkwartier): 6. ***Jan Nahuijs,*** 25/9 1765 dijkgraaf van Waterland en schout van Catwoude (lakafdruk in bron als bij no. 5); 7. ..... *Nahuijs,* 23/7 1778 professor te Utrecht, zijnde vrij zeker ***Alexander Petrus*** *Nahuijs,* hoogleraar in de medicijnen te Harderwijk, daarna in de botanie en chemie te Utrecht, geboren 10/1 1737, als zoon van ***Petrus,*** predikant te Monnikendam, en ***Geertruida Blaukamer,*** overleden te Utrecht 6/4 1794, en 22/4 1766 te Hoorn getrouwd met ***Bregitta Alida Avenhorn*** (lakafdruk in de Brieven aan den secretaris van den oeconomischen tak van de Hollandsche Mij. van Wetenschappen in het Oeconomisch archief) ; 8. ***Aernout*** *Nahuijs,* 13/11 1779 te Rotterdam, en getrouwd met ***Maria Geertruijd*** *Baelde* (lakafdruk in protocol van notaris P. J. de Superville aldaar); 9. Mr. ***Petrus*** *Cornelis Nahuijs,* 18/10 ***1784*** notaris te Amsterdam (lakafdruk in de Boedelpapieren van de Haagse Weeskamer, portefeuille met de nos. 1674 tot 1682). Hiervan voerden de sub 1 en 3 genoemden den leeuw liggend en met den kop naar rechts gewend, de sub 2, 5 en 6 genoemden den leeuw gaande en met den kop aanziend gesteld, en de overigen den leeuw liggend en met den kop aanziend gesteld. Voor zover op deze lakafdrukken een helmteken voorkomt, is dit de stadspoort, bestaande uit een hoofdgebouw geflankeerd door 2 zijtorens, behalve op den lakafdruk van eerstgenoemden ***Jan Nahuijs,*** wiens lakafdruk 3 torens met puntdaken door muren verbonden vertoont.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Overdorp-Besier. (LXIV, 344). Een door Mr. P. F. Besier (1846—1910) in de jaren 1889-1905 ingesteld onderzoek, waarvan de resultaten, echter zonder bronvermelding, in mijn bezit zijn, vermeldt: ***Catharina*** *Besier,* ***geb.*** te Zutphen 30 Januari **1652,** huwt aldaar 5 December 1 675 *Derck van*(!) ***Overdorp. Zij is*** de dochter van ***Berent*** *Besier,* die ***op 26*** October 1642 te Zutphen huwt met *Marijtje Lansing,* dr. van *Jan Lansing,* schepen en overrentmeester der stad Zutphen. ***Deze Berent Besier is*** de zoon van ***Berent*** *Willemsz.* geb. ***Zutphen 5 Mei 1585,*** op 22 November 1607 aldaar gehuwd ***met*** *Trijntje* ***Willemsen.*** (Ned. Patr., jrg. III, blz. 19).

's-Gravenhage. MR. F. J. J. BESIER.

van der Snoek, (LXIV, 405). Naar de doop van deze *Maria van der Snoek* hebben reeds meerderen tevergeefs gezocht (zie N.L. XXII, kol. 163). Uit een. akte van 27 Dec. 1710 (A. R. A. Rechterlijk Archief Kethel 1896 XXVII, nr. 13, fol. 94 vso) blijkt evenwel, dat zij een dochter geweest is van *Cornelis Leendertsz. van der Snoeck*. Haar vader, schepen van Kethel, was reeds overleden op 11 Dec. 1709. Het hierboven genoemde deel van het rechterlijk archief van Kethel bevat op dezen datum een inschrijving, waaruit blijkt, dat hij omstreeks dezen tijd, staande in het ambt, zeer „schielijk" is heengegaan. Behalve deze Maria liet hij nog 5 kinderen na, t.w.: 1. *Jan; 2. Liedewij,* gehuwd met *Jan Cornelisz. van der Burgh; 3. Arij; 4. Pieter;* en 5. *Jacobus*. *Jacobus* was in 1710 nog minderjarig, terwijl *Arij* op het tijdstip van het passeren van de akte uitlandig was. De doop van geen dezer kinderen heb ik kunnen vinden. Het doopboek van Kethel is van 1669 tot 1689 zeer slecht bijgehouden en bevat in al deze jaren slechts enkele inschrijvingen. Verder teruggaande komt de naam *van der Snoe(c)k* in de Kethel niet voor, noch in het doop- en trouwboek, noch in het rechterlijk archief. Van aantekeningen van overlijden en begraven en wat daarmede samenhangt is uit die jaren wel zeer weinig tot ons gekomen. H. Brouwer vermeldt in zijn „Beschrijving van de Doop-, Trouw- en Begraafboeken etc." in Zuid-Holland onder Kethel nr. 5: „Lijsten van begravenen, 1696 Jan. 18—Sept. 17. 2 stukken." Dit minimum geeft ons echter de sleutel in handen om het voorgeslacht van Maria te ontsluiten: Van 7 April tot 28 Mei bevatten deze lijsten dezelfde posten, maar de omschrijving is niet voor elke post op beide lijsten gelijkluidend. Zo komt op de ene lijst een inschrijving voor gedateerd 14 Mei „een kint van *Claes Leendertsz. van der Snoeck*", terwijl de andere lijst op dien datum heeft „een kint van *Claes Leendertsz. Decker* tot de Ketel". Ik meen hier uit te mogen opmaken, dat de familie *van der Snoeck* 'eertijds *Decker* heeft geheten. Op dezen naam vond ik in het doopboek een inschrijving gedateerd 17 Dec. 1645 luidende „*Cornelis*, de vader *Leendert Jansz. Decker* int Dorp van de Ketel". Deze *Leendert Jansz. Decker* tr. *26* Febr. 1645 aldaar *Maartje Pietersdr. Post*, j.d. mede woonachtig in de Kethel, Zijn en haar vader waren op het tijdstip van ondertrouw nog in leven. Andere kinderen, die *Leendert Jansz. Decker* ten doop bracht, waren *Liedewij (10-6-1647); Maartje (14-9-1653); Pieter (21-5-1656); en Geertje* (14-12-1658) ; terwijl uit het testament van *Maartje Pietersdr. Post*, wed. *Leendert Jansz. Decker*, verleden voor schepenen van Kethel op 6 Aug. 1695 (zie R.A. Kethel, 1896 XXVII, nr. 11, fol. 162 vso) blijkt, dat er ook nog een zoon *Claes* geweest is.

Leendert Jansz. Decker zal wel een zoon geweest zijn van *Jan Aertsz. Decker*, die op 24 Febr. 1591, oud 40 jaren, in de Kethel een verklaring aflegde en daarbij zeide, dat zijn vader *Arent Jansz. Decker* was een volle broeder van ..... (onleesbaar). Uit de brokstukken van deze akte blijkt, dat er familie te Vlaardingen: woonachtig was. (R.A. Kethel, 1896 XXVII, nr. 3, fol. 58 vso).

Tussen 1665 en 1684 bevat het trouwboek van Kethel slechts één inschrijving, die in aanmerking komt voor huwelijksakte van *Cornelis Leendertsz. Decker*. Zij luidt: „27 Jan. Jan. 1669 sijn *Cornelis Leenderse*, j.m., met *Maertje Jans Dockem* na vertoon van attestatie van Vlaardingen in den H. Echten staet bevestigt".

Aannemende, dat ik hier de juiste huwelijksakte heb gevonden, hetgeen nog niet is bewezen, laat ik thans volgen

wat mij omtrent *Maartje Jansdr. Dockum* bekend is. Zij was een dochter van *Jan Jacobsz. Dockum*, bouwman te en schepen van Vlaandingerambacht, † in 1652 (ná 16 Augustus) en *Neeltje Arentsdr. van Vliet*, Volgens een akte van uitkoop van 18 Februari 1653 in het rechterlijk archief van Vlaandingerambacht (1895 XXXVIII, nr. 20, fol. 37 vso) was *Maartje* in 1653 10 jaren oud. Haar broertjes en zusje waren toen *Jacob Jansz.* oud 11 jaren: *Arijen Jansz.* oud omstreeks 9 jaren; *Neeltje Jansdr.*, oud 6 jaren; *Ridder Jansz.*, oud 4 jaren, en *Leendert Jansz.*, oud 3 jaren. Een oom van moederszijde was *Cornelis Arentsz. van Vliet.* Ooms en voogden van vaderszijde waren *Abraham Jansz. Suytmaeslant* en *Joris Cornelisz. Vlieger.* Haar moeder hertrouwde nog datzelfde jaar, vóór 28 Mei 1653, (R.A. Vlaardingerambacht 1895 XXXVIII, nr. 20, fol. 43) met *Pieter Pietersz. Romeyn* de Jonge.

Neeltje Arentsdr. van Vliet was afkomstig van Hillegersberg. Op 31 Juli 1640 was haar en haar bruidegom Jan Jacobsz. Dockum aldaar attestatie verleend om elders te trouwen. Blijkens de hiervoor genoemde akte van 28 Mei 1653 waren de ouders van *Jan Jacobsz.: Jacob Riddersz. Dockum en Pietertgen Jansdr. (Thou van der Burch).* Op *7* Mei 1609 maakten *Jacob Riddersz. Dockum* (zie R.A. Vlaardingerambacht 1895 XXXVIII, nr. 19, fol. 235 d.d. 1 Mei 1611), geassisteerd met *Ridder Heyndricksz.* zijn vader en met *Hendrick* en *Cornelis Riddersz.* zijn broeders etc., en *Pietertje Jansdr.*, j.d., tegenwoordig wonende tot Naaldwijk, geassisteerd met *Arent, Willem* en *Claes Jansz. Thou van der Burch*, haar broeders, huwelijksvoorwaarden. *Jacob Riddersz. Dockum is* overleden, vermoedelijk kort, voor 27 Februari 1619. (R.A. Vlaardingerambacht 1909 II, nr. 4, fol. 32 vso). In de jaren 1612 en 1613 is hij ambachtsbewaarder geweest. (Zie R.A. Vlaardingerambacht 1909 II, nr. 4, fol. 87, rechtdag gehouden 22 Januari 1631). Zijn vader *Ridder Heijndricksz. Dockum* kocht, komende van Opmeer in Noord-Holland, op 15 Augustus 1579 huis, schuur, berg en geboomte, gelegen in de Holierhoeksepolder onder Vlaandingerambacht. (R.A. Vlaardingerambacht 1895 XXXVIII, nr. 18, fol. 7). 11 Januari 1617 was hij nog in leven; op dezen datum droeg hij zijn eigendom over aan zijn zoon Jacob. *Ridder Heyndricksz.* was gehuwd met *Divertgen Vredericxdr.* (R.A. Vlaardingerambacht 1895 XXXVIII, nr. 18, fol. 196). Of deze vrouw ook de moeder was van *Jacob Riddersz.* weet ik niet. Het wapen *Dockum* wordt vermeld in N.L. LI, blz. 117, gevierendeeld: I en IV drie rozen (2-1); II en III een keper tussen welks benen een kleine omgekeerde keper aansluit, van boven vergezeld van twee besanten. Het is het wapen van *Cornelis Riddersz. Dockum*, schepen van Vlaardingen 1617 e.v. Het is merkwaardig, dat Rietstap in zijn Armorial Général kwartier I en IV van dit wapen geeft als wapen van een adellijke Pruissische familie van dezen naam. Weet iemand hier een verklaring voor?

's-Gravenhage. **D. VAN BAALEN.**

INHOUD VAN DIT NUMMER:

Bestuursberichten. — De afstamming van het tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht van Nispen, door C. A. van Woelderen. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Boekbespreking. — Inhoud van tijdschriften enz. — Korte mededelingen: Wigbold van Ewsum-Beteke tho Rasquert. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaas 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan *het* Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad **wijst er** nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

N°. 2 **LXVe Jaargang** **Februari 1948**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer H. Ra ven en van Jhr. E. W. C. Si x, respectievelijk sedert 1933 en 1943 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

JHR. H. A. VAN FOREEST ..... *'s-Gravenhage.* **Lange** *Vijverberg* **7.**

L. O. VAN DER PLAS ..... *Leiden.* Rapenburg *29.*

G. J. VERMAAT HZN ..... *Poortugaal.* *Achterweg 15.*

Adreswijzigingen:

C. F. VAN VLOTEN AUGUSTIJN ..... *Scheveningen.* *Berkenbosblokstraat 13.*

D. DAM ..... *Eindhoven.* *Aalsterweg* 191.

MR. TH. ENKLAAR ..... *'s-Gravenhage.* *p/a Buitenrustweg 2.*

MR. A. L. GOEDHART ..... *Singapore.* *c/o Netherlands Trading* Society, 1 *Cecil Street, Post Boa 493.*

MR. W. L. HASSOLDT ..... *Amsterdam-Z.* *Achillesstraat* 96 *II.*

Mejuffrouw S. M. HERMAN ..... *Hilversum.* *Bussumerstraat 58.*

A. C. POLVLIET ..... *Velp (Gld.).* *Arnhemsestraat 38.*

C. POSTMA ..... *'s-Gravenhage.* *p/a Alg. Rijksarchief, Blijenburg 7.*

Enige weken geleden schonk ons medelid Dr. A. B. van Deinse te Rotterdam ons Genootschap een verzameling van *982* opgeplakte lakafdrukken van zegels, van het begin der 19de eeuw af bijéengebracht door Schenkers overgrootvader Pieter Adriaan van Dishoeck, benevens verscheidene tientallen losse lakafdrukken. De zegels, voor het merendeel scherp afgedrukt, zijn alphabetisch (niet lexicographisch) gerangschikt en dus gemakkelijk te raadplegca. Naast vele persoonlijke treft men op tal van bladzijden enkele zegels van steden of dorpen aan; de verzameling verraadt onmiskenbaar een Zeeuwsen oorsprong. Een belangwekkende aanwinst!

Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande, VI.

door MR. H. L. HOMMES.

(Vervolg van LXII, 70).

13. Van Borck,

In de Nederlandsche Leeuw van 1923 heeft wijlen Jhr. Mr. W. G. Feith een fraaie oplossing gegeven van de wapens op twee siervazen, waarvan de een bleek te bevatten de 16 kwartierwapens van *Willem van Borck,* de andere die van zijn vrouw *Habbina Elisabeth Alberda.* Daarmede was aangetoond, dat de vazen behoord hadden bij de borg Haykema in Zeerijp, die in de 17e eeuw eigendom is geweest van het geslacht *van Borck.* Het wapen is: links geschuind van goud en blauw met een uitgerukten tweemaal kruiseiings geknoopten roodgebekten kraanvogelhals van zilver over de schuinlijn. Voor de beschrijving der andere wapens kan ik naar het aangehaalde artikel verwijzen, waarin ook de kwartierstaten van bovengenoemde personen voorkomen. Dien van Willem van Borck heb ik gedeeltelijk noodig ook voor andere geslachten, zoodat ik daarom hier laat volgen den kwartierstaat van zijn vader, eveneens met 16 kwartieren volgens zijn rouwbord in de kerk te Zeerijp [1]).

[1]) *Ned.* **Leeuw 1934,** 358.

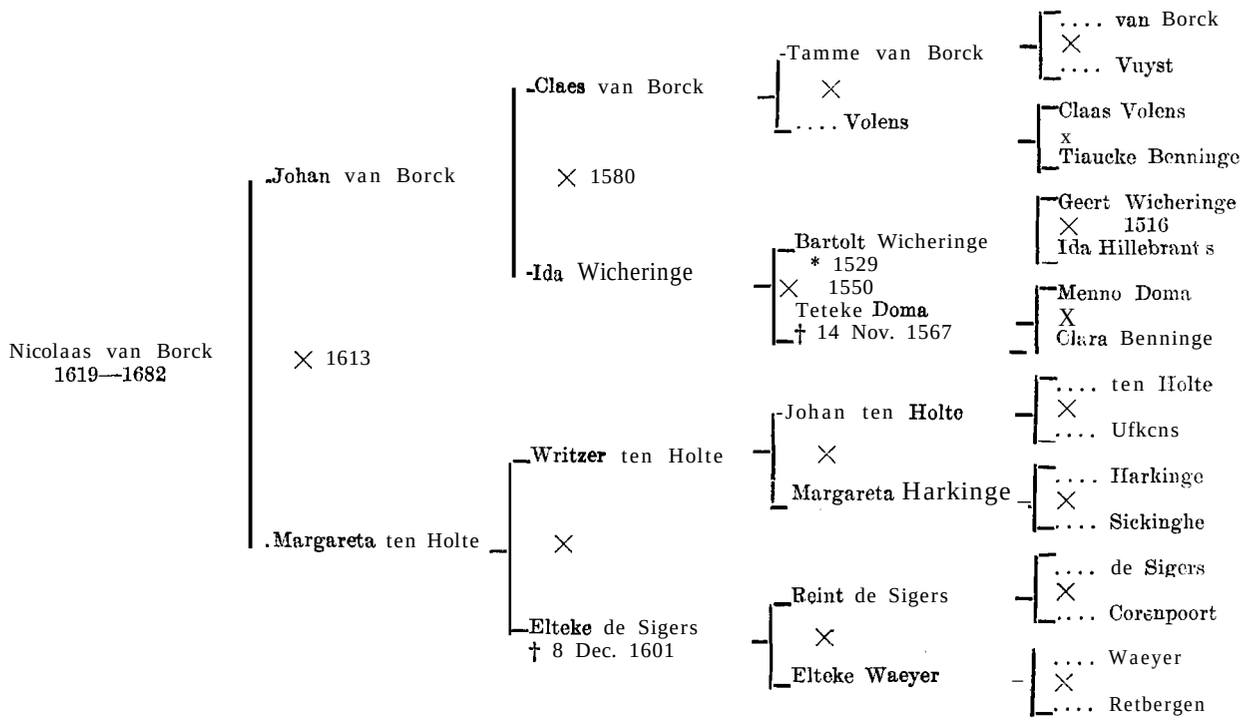

Bij de aanteekeningen Wicheringe in Inventaris Gruys nr. 545 vond ik het volgende fragment van de afstammelingen van den bekenden ***Sicke Benninge,*** den schrijver van de kroniek, die in 1887 door J. A. Feith in de werken van het Historisch Genootschap is uitgegeven. Daar ook dit fragment vaker diensten zal moeten bewijzen, moge het hier een plaats vinden.

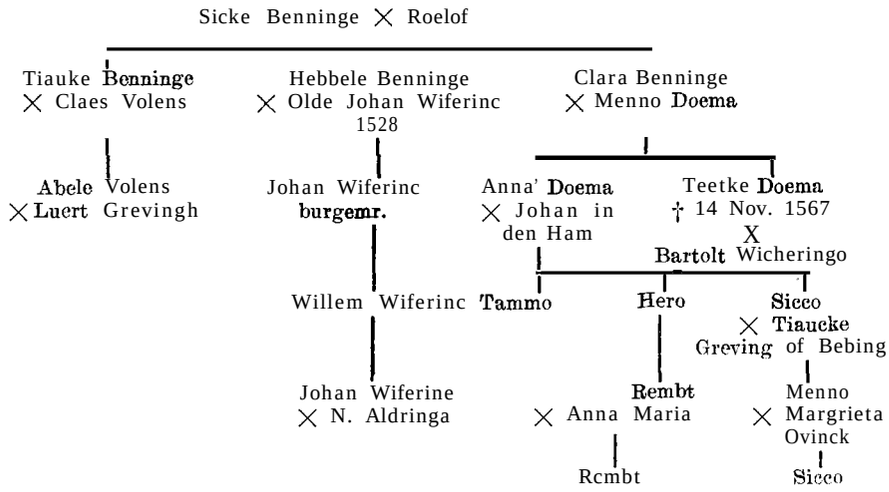

Hierop ontbreekt dus de dochter van Claas Volens en Tiaucke Benninge, die volgens den kwartierstaat met Tamme van Borck huwt. We vinden er wel terug Menno Doma en Clara Benninge met hun dochter, hetgeen voor de betrouwbaarheid van den kwartierstaat schijnt te spreken. Bovendien zijn de kwartieren niet verfraaid. De naam *Corenpoort* komt als *Koernpoertinge* in het Register Feith herhaaldelijk voor. Een *Hugo Korenportinge* was 1479, 1480 lid van de Hoofdmannenkamer.

We kunnen nu overgaan tat de genealogie.

1. Een echtpaar ***van Borck-Vuyst.*** Dit zouden kunnen zijn ***Willem van Borck en Anna,*** welke laatste als weduwe op 14 April 1548 een en ander verkoopt [2]).

11. ***Tamme van Borck,*** houdt een erfwisseling met Johan van Ewsum 11 April 1570 [3]), overl. tusschen Pinksteren 1579 [4]) en 6 Juli 1582 [5]), tr. le een dochter van *Claes* ***Volens*** en ***Tiaucke Benninge;*** tr. 2e in of vóór 1574 [5]) ***Aucke Brungersma,*** in leven 6 Juli 1582.

Uit het eerste huwelijk:

III. ***Claes van Borck,*** overl. vóór 1615 [6]), tr. 1580 (huw.-contr. 10 Febr. [8])) ***Ida Wicheringe, geb.*** Loppersum

[2]) Rijksarch. Gron. Verz. Meekhoff Doornbosch Nr. 231. Akte van overdracht door Anna wed. Willem van Borck. 14 April 1548.

3) Inv. v. Ewsum blz. 192, regest 597.

4) Verz. Meekhoff Doombosch Nr. 147. Akte van overdracht door Tamme van Borek en Aeuwke Brungersma e.l. Pinxteren 1579.

5) De Navorscher 1890, blz. 328 vlg. Een rentebrief van 30 Nov. 1574 door Tamme van Borck bezegeld, vermeldt ook zijn vrouw Aucke Brungersma, die in een ander stuk van 6 Juli 1582 als zijn weduwe voorkomt.

[6]) In de huwelijksprocl. van zijn zoon Bartolt heet deze: wylen des E. E. Claes van Borck soene.

1551 [7]), dochter van *Bartolt* en *Tefeke Doma*.
Uit hun huweliik (volgorde onzeker) :

1. *Johan,* volgt' IV.
2. *Teetke* van *Borck,* tr. Groningen 26 Aug. 1610 (procl. 4 Aug.) *Willem Barnda,* medegedeputeerde der provincie. Hun kinderen zijn:
   a. *Johan Barnda,* ondertr. Groningen 28 Dec. 1639 *Cathalientien Vertier,* dochter van raadsheer *Johannes Vertier.*
   b. *Hille Barnda,* tr. Groningen 28 Juni 1638 (procl. 16 Juni)' *Popco van Peusum* [8]), geb. 1597, overl. 1676, zoon van *Ulphert en Hille Metelen. Hij* hertr. 1650 *Josina Coenders.*
   c. *Nicolaas Barnda,* ingeschreven als student te Groningen 28 Nov. 1636 (20 jaar).
3. *Bartolt van Borck,* tr. Groningen 17 Dec. 1615 (**procl.** 28 Oct.)' *Elteke te Nansum,* dochter van *Wilco* van Qldenzijl en *Frouwe Itens.*
4. *Evertien van Borck,* lidmaat Herv. kerk te Groningen Sept. 1614, tr. Groningen 31 October 1619 (procl. 2 Qct.) Ds. *Rudolph Oving,* geb. Groningen 16 Juli 1594, student te Groningen 13 Maart 1615, daarna te Franeker en Heidelberg, predikant Warffum 1619—1621, beroepen in Groningen 20 Mei 1620, bevestigd 29 April 1621, overl. Groningen 8 Juni 1661, zoon van *Hendrik,* van Dalen, en *Maria Alting* (dochter van Rudolph en zuster van Menso Alting). Hij hertr. le 1 Januari 1643 *Gowke Budden; 2e* in 1653 *Johanna Siurtzma,* dochter van *Suffridus Siurtzma.* In de Universiteitsbibliotheek is een programma funebre voor *Rudolph Oving* d.d. 13 Juni 1661 en een van 9 Maart 1652 voor zijn zoon *Henricus,* welke met elkaar in tegenspraak zijn, want in dat van 1661 zegt de Rector Magnificus, dat hij in 1652 een progr. fun. voor *Nicolaus* geschreven heeft. doch dit laatste zal een vergissing geweest zijn. Evenwel staat Henricus niet als student ingeschreven, hetgeen vergeten kan zijn, daar hij als zoon van een predikant gratis admissie had. Volgens het progr. van 1661 had Rudolph uit zijn eerste huwelijk 5 zoons, van wie 3 zeer jang en 2 als jongeling stierven, en 2 dochters, van wie een jong stierf en de andere huwde.

   IIIhh 7 Dec. 1642. Dc E. E. Johan Barnda als voormunt aengesworen over des E. pastoer Rudolphus Ovingh drie minderjarige kinder, Nicolaus, Maria en Hindrick Ovingh genaempt, bij wijlen Vrouw Evert van Borck geprocreert.

   a. *Nicolaus Oving,* geb. Groningen 1625, ingeschreven als student te Groningen 25 Januari 1641 (16 jaar oud), en te 'Utrecht in 1649, waar hij lid was van de Friesch-Groningsche studentenvereeniging [10]), overl. vóór 1661.
   b. *Maria Oving* tr. *Aytius Edsema,* lid van clé Hoofdmannenkamer, uit welk huwelijk 5 kinderen.
   c. *Hindrick Oving,* geb. Groningen 3 Juni 1632, student te Groningen, verdronken aldaar 2 Febr. 1652. Zijn lijk werd teruggevonden 5 Maart van dat jaar.

IV. *Johan van Borck* op Haykema in Zeerijp, overl. 2 Juli 1621, begr. Zeerijp in de kerk [11]), tr. Groningen 22 Aug. 1613 (procl. 10 Juli)' *Margreta ten Holte,* dochter van *Writzer* en *Elteke de Sigers.*
Uit dit huwelijk:

V. *Nicolaas van Borclc,* jr. en hoofdeling in Loppersum, Wirdum, Vierburen en Godlinze, geb. 1619, rentmeester der predikantsgoederen 1652, gezworene te Groningen 1662, buitenambt 1663, raadsheer 1679 enz., overl. Groningen 14 Juli 1682 (63 jaar), (7 Juli volgens regeeringsboek), wiens rouwbord in de kerk te Zeerijp hangt [12]), tr. le 1646 (procl. Zwolle 19 April) *Walburg Ulger,* geb. Zwolle vóór 1619, lidmaat te Groningen 1646 met attestatie van Zwolle, overl. vóór 1660, dochter van *Lubbert* en *Aelken Vorens* of *Voorn;* tr. 2e 1660 (procl. Groningen 28 April, att. 20 Mei) *Gesina Broersema,* in leven 27 Dec. 1687, dochter van *Mello* en *Abele van* Isselmuden.

   IIIx 67, fol. 109. Compromis d.d. 27 Dec. 1687 tusschen do kinderen van wijlen Nicolaas van Borck en hun stiefmoeder Gesina Broersema, wed. van Borck.

   Uit het eerste huwelijk:

   1. *Johan,* volgt VI.
   2. *Willem van Borck,* ged. Groningen 9 Juli 1648, jong overl.
   3. *Wilhelm van Borck,* ged. Groningen 26 April 1650. jong overl.
   4. *Allegonda Maria van Borck,* ged. Groningen 19 Aug. 1651, lidmaat der Herv. kerk Dec. 1667, wonende Oude Botetingestraat, overl. aldaar Oosterstraat Juli 1735 (breukenboek 18 Juli).
   5. *Writzer,* volgt VIbis.
   6. *Wilhelm van Borck,* op Haykema, bij Zeerijp, jr. en hoofdeling in Loppersum, Wirdum, in de Vierburen en Godlinze, ged. Groningen 5 November 1654, ingeschreven als student aldaar 19 Jan. 1672, medegezworene te Groningen, 1683, buiten ambt 1694, raadsheer 1695 enz., curator der Academie 1713, '14, '16. '17, '19, '20, schepper van Aduarderzijlen, overl. 22 Maart 1720, tr. 1690 (procl. Groningen 1 Febr.) *Habbina Elisabeth Alberda,* geb. Mei 1655, overl. 7 Maart 1717 (61 jaar en 10 mnd. volgens rouwbord in de kerk te Zeerijp [12]), dochter van *Reint* en *Elisabeth Wicheringe.*
   7. *Margreta van Borck,* ged. Groningen 21 October 1656, overl. Aug. 1721 [13]).
   8. *Gilbert van Borck,* ged. Groningen 3 November 1658, jong overl.
   9. *Bartold van Borck,* tweeling met voorgaande, in leven 1685.

      IIIx 62, fol. 248 verso. Verkoop door Alegonda Maria, Writzer, 'Margareta cn Barthold van Borck aan hun broer Wilhelm van Borck van hun huis in de Oude Boteringestr. 21 Januari 1685.

[7]) Volgens Hs. genealogie Wicheringe.
[8]) Register Feith 1580 nr. 70.
Q) Ned. Leeuw 1943, 202.
[10]) Idem 1924, 100.
[11]) Grafschr. in Stad en Lande blz. 462. Het randschrift van den steen luidt: An" 1621 den 2 Juli is in den Heere gerustet .... van Borck wiens siele Godt pencclich sy. Wapens: van Borck en ten Holte.
Hoewel de naam niet is ingevuld, daar dat gedeelte door een plankenvloer is bedekt, lijkt het me waarschijnlijk dat hier Johan moet staan, want voor kinderen wordt eewoonlijk een ander formulier gebruikt.
[12]) Ned. Leeuw 1934, 355.
[13]) Statenareh. S 102. Rekeningen ontv. gen. 1723, fol. 340 verso. Lijfrente van Heer van Borek en Walburg Ulgers op hun dochters Aelgunda Maria, 71 jaar en Margaretha, 66 jaar. Uitkeering had plaats op 8 Mei met 100 gld. per persoon. Voor Margaretha bet. tot sterfdag 23-15- .

VI. *Johan van Borck, jr.* en hoofdeling in Lutkegast, Grootegast enz., ged. Groningen 17 Januari 1647, ingeschreven als student ald. 3 Sept. 1663, gezworene 1674, buiten ambt 1679, raadsheer 22 Juli 1682, overl. aldaar 10 Aug., begr. 15 Aug. 1684 [14]), tr. ***Johanna d'Embda,*** ged. Groningen 2 Febr. 1654, overl. vóór 14 Juli 1679, dochter van ***Coppen Rudolph*** en ***Maria van Nijeveen.***
Uit dit huwelijk:
Walburgh van Borck, **ged.** Groningen 4 Juli 1675, jong overl.

IIIx 57 fol. 271. Accoord tusschen Arnold van Nijeveen tot de Brake Obergum enz., als oom en eenige erfgenaam van Johanna van Borck, geb. d'Embda, van moederszijde en Johan van Borck op Lutkegast enz. als man anderzijds. 14 Juli 1679.

VIbis. ***Writzer' van Borck,*** jr. en, hoofdeling tot Oldekerk in Oosterdeel Langewold, Loppersum, Wirdum en de Vierburen, ged. Groningen 2 Sept. 1652, capitein over een comp. inf. in 1686 [15]), overl. Vóór 1700, tr. Winsum 10 Oct. 1680 *Alegonda Anna van Dompselaar,* **overl.** na 1700, dochter van ***Rudolph*** en ws. ***Boudina Tjarda van Starkenborgh.*** (Lidmatenboek van Winsum: 6 Dec. 1661 vrouw Boudina Tjaerda van Sterckenborch, huisvrouw van de Weled. Joncker R. van Dompselaer, met att. van Groningen).

Rechterl. arch. IIb 97, fol. 81 (Vonnissen Hoofdmannenkamer): 1700. Febr. 15. „Mandaet van opsegginge van gelt in rontumaciam in weerden verklaart. Vrouw Rengers van Farmsum in oualite contra vrouw Anna van Dompselaer, wed. van Borck 1200 gld. volgens versegeling tegens den 10 May".

Uit dit 'huwelijk:

1. ***Walburghdina Elisabeth van Borck,*** ged. Winsum 13 Nov. 1681.
2. *Niclaes van Borck,* ged. Winsum 18 Febr. 1683.
3. ***Anna Margreta van Borck,*** ged. Winsum 4 Mei 1684. overl. vóór 23 Nov. 1723, tr. Haren 12 Dec. 1721 ***Reint de Sigers ther Borch*** [16]), op Vennebroek, ged. Groningen 17 April 1678, kapitein in 1710, ette in Noordenveld 1720-1725, later gevestigd te Langweer, overl. aldaar 1753, zoon van ***Taco en Theodora Margaretha Tamminga, en*** wedr. van ***Anna Maria van Dongen.*** Hij hertr. 1728 ***Eduarda Lucia van Haren.***

S 102. Rekeningen ontvanger-generaal 1723, fol. 433. Lijfrenten. Wilhelm van Borck en Habina Albcrda op 't leven van Anna Margreta van Borck 39 jaar, dr. van Wridser van Borck en Alegonda Anna van Dompselaer. Uitkeering per jaar gl. 50.— verschijnende 9 Febr. Bet. 1 jaar 1723 en tot den sterfdach 60-8-1.

In de Navorscher van 1890, blz. 328, wordt nog vermeld, dat in een Ms. zijlboek stond, dat ***Johan van Borck*** van Doesborch in 1553 acht grasen land in Winsum en Bellingeerstereed of de schepperij bezat.

Voor ***Evert van Borck*** werd als luidgeld betaald in 1561 16 stuiver, volgens het Sunte Mertensregister te Groningen (Wapenheraut 1913, blz. 211).

[14]) Regeeringsboek. Bovendien in Lud. Smits, Poesye, uitg. Amsterdam 1694, blz. 39, een lijkdicht: Tot gedachtenis van Johan van Bork tot Lutkegast, Grotegast, Doesum, Upende, Sibaldeburen, Loppersum, Wirdum en in de Vierburen jr. on hoofdeling, raadsheer der stad Groningen, gedcp. der Prov. en schepper Aduarderzijlen, overl. in het 36e jaar sijnes ouderdoms, 10, en ter aarde bestelt 15 Aug. 1684.

[15]) IIIx 64, fol. 298 verso. Verzegeling door Writser van Borck, tot Oldekerk enz. jr. en h., capitain over een comp. infanterie. 21 Dec. 1686.

[16]) Ned. Leeuw 1927, 367-371.

14. Ten Holte, van Tongeren en iets over de Sigers ther Borch.

Er zijn een paar gelijknamige geslachten ten Holte, zoodat het niet ongewenscht is om enkele groepeeringen te maken. In de eerste plaats heb ik bijeengezocht, wat ik vond over het te Zeerijp zetelende geslacht.

Het wapen hiervan is: in goud een ketelhaal van zwart. Helmtezken: een kop en hals van een haan van zwart met kam en lel van rood. Aldus volgens de zegels van Writzer, Roelof en Johan ten Holte in het arch. Farmsum. Rietstap vermeldt ook als helmt. de haal van het schild of kop en hals van een adelaar.

In het tijdschrift Groningen jg. 1917 heeft J. Vinhuizen op blz. 340 en volg., een artikel over „Boukum en zijn bewoners". Hij meent, dat het geslacht herkomstig was uit de gemeente Holte in Kleefsland, maar ik heb op de kaart geen Holte daar kunnen vinden. Verder noemt hij allerlei personen met den naam ten Holte, die al of niet met dit geslacht verwant zijn en waarvoor ik naar dit artikel verwijs.

Een artikel over Zeerijp in het Nieuwsbl. v. h. Noorden van 20 Nov. 1943, waarin ook over ten Holte's geschreven wordt, boorde geen nieuwe bronnen aan.

Voornamelijk heb ik geput uit het Huisarchief Farmsum, terwijl voor de 4e generatie onverwachts een transportregister van Zwolle [17]) twee akten behelsde, die het aantal kinderen met hun echtgenooten in de juiste volgorde noemde. Daar deze akten zeer belangrijk zijn, laat ik ze hier grootendeels volgen.

Opten 8 January anno 1613 bekenden ***Johan van Uterwijck*** und ***Goddaert die Baeke*** voer sich selffs und mede cavierende voer oire respective huisffr., ***Vincent van Tongeren*** unnd Juffer ***Swaene ten Holte*** syn huisfr., ***Luirt Grevinck*** vor sich unnd svn huisfr. ***Anna ten Holte*** daer vor sij de rato cavierden, ***Gerrit de Zijgers*** und ***Elisabeth die Zijgers*** mede cavierde vor oir suster ***Swaene de Sygers, Johan van Dulmen*** mede cavierende vor Juffer ***Anna van Besten*** sijn huisfr., ***Johan van Camphuisen*** mede cavierende vor Juffer ***Henrica van Besten*** sijn huisfr., Juffer ***Swane van Besten*** geassistiert met ***Hendrick Knoppert*** oiren gekoren und togelaten momber, in affwesen oires mans ***Herman Janssen,*** dair vor sij cavierden, ***Godtfriedt van Blomendal*** als volmechtiger van ***Johan ten Holte, Reint ten Holte, Margareta ten Holte,*** und ***Lew ten Holte,*** daer vor hy cavierde, als erfgen. van z. juffer ***Remmelt Weijers*** stedes vastes erffkoeps verkofft te hebben, den E. ***Johan van Rijswijck*** und ***Theodora Knoppert*** syne huisffr. een huis ..... in Camperstraat.

De tweede akte luidt:

18 Juli 1614 compareerden die E. ***Reint de Siegers, Willem Ubbena*** met juffer ***Elisabeth de Siegers,*** Juffer ***Swaene de Siegers, Vincent van Tongeren*** als man ende momber van juffer ***Swaene ten Holthe*** sijn huisfrou, ***Johan ten Holthe, Luirt Grevinck*** als man ende momber van juffer ***Anna ten Holthe*** sijn huisfrouwe, ***Johan van Borck*** met ***Margreta ten Holthe*** sijn huisfrouwe, ***Reint ten Holthe, Johan de Mepsche*** met juffer ***Lieuwe ten Holthe*** sijn huisfrouwe, ***Johan van Camphuisen*** als man ende momber van Juffer ***Henrica van Besten*** sijn huisfrouwe ende Juffer ***Swaene van Besten,*** sijnde die voerschr. comparerende vrou personen geassisteert met haere respective mannen ende momberen als oick die voirsch. Juffer ***Swaene de Siegers,*** ende ***Swaene van Besten*** met ***Thiman Vriese*** haeren tot desen saecken gecoeren ende met rechten toegelaten mom-

[17]) Rijksarch. in Overijsel. Rechterl. arch. Zwolle Inv. nr. 34.

ber, unde bekenden sij comparanten vercofft te hebben.. .. een huis ende where gelegen in Voerstraete.

Op deze beide akten kom ik straks terug.

De koster der Hervormde kerk te Zeerijp heeft een oud „Register der kelders en grafsteden in de kerk te Zeerijp", waaruit wijlen Ds. M. ten Broek, pred. de Westeremden, aanteekcningen heeft gemaakt, die ik door bemiddeling van den Heer J. Westra van Holthe te Assen ter inzage kreeg:

No. 6. Na gedagten een kelder van 3 graven in de Noorderkruis, waar op 2 zarken.

Anno Dom. 1561 den 4 Febr.: starf de Eerb.: und veei doegsame Juffer *Frouwe ten Holte* anders Cafer.

De 2e een witte zerk. Anno 1554 den anderde dach Aprillis starf de eerbare und doegsame juffer *Johan ten Holte.*

Dit behoort de Hoogwelgeboorne Vrouw Mevr. M. B. Dou. Rengers vrouw van Oosterwytwert.

No. 2. Een kelder waarop een witte zark met inscriptie: Anna 1601 den 8 dach Decembris starf de Ed. unde Erentrike Frou *Elteke de Sygers* anders *Ten Holten,* enz.

Deze kelder behoord enz. Dou: Rengers enz. alsvoren.

Frouwke en *Johan ten Holte* weet ik niet te plaatsen. In de genealogie Cafer in het Hs. Doys komt *Frouwke* ook niet voor.

A.

1. Volgens den kwartierstaat van *Nicolaas van Borck* moet het eerste echtpaar *fen Holte-Ufkens zijn.* Dit zouden kunnen zijn Roelof *ten Holte* en *Trudeke* zijn huisvrouw, die op 12 Juli 1514 [18]) een hoeveelheid lands onder Leermens koopen. Ik zou zelfs met zekerheid gezegd hebben, dat *zij* dat moeten zijn, omdat deze akte met andere betreffende de familie ten Holte in het archief Farmsum voorkomen, indien Vinhuizen niet in zijn artikel melding had gemaakt van een redger *Writzer ten Holte,* in 1507 in den rechtstoel van Leermens, volgens de klauwboeken, die even goed stamvader zou kunnen zijn. De kleinkinderen heeten nl. *Roelof* en *Writzer,* zoodat voor beide gevallen wat te zeggen valt, al lijkt mij Roelof waarschijnlijker, omdat ook Roelof de oudste kleinzoon is.

II. *Johan ten Holte,* hoofdeling in Zeerijp, kerkvoogd, redger in 't Land in 1560, koopt met zijn vrouw in 1561 en 1563 land in Zeerhjp en op 24 Juni 1567 eenige heerlijkheden en rechtingen vallende op heerden onder Losdorp en Spijk [19]), overl. vóór 1 Mei 1569, tr. vóór 1 Oct. 1534 [20]) *Grete* of *Margarefe,* die, volgens den bovengen. kwartierstaat en den grafsteen van Reint ten Holte [30]) een *Harkinge* moet zijn, dochter van het echtpaar *Harkinge-Sickinghe,* welk echtpaar ik echter niet in de genealogie Sickinghe aantrof. Daar wordt wèl genoemd een *Lamme Sickinghe,* dochter van *Johan* en *Alydt,* die als weduwe van *Haringh thoe Boeckholdt* met *Johan ten Holte* trouwt en daarna hertr. met *Coert Ulger.*

> Inv. Farmsum nr. 796, reg. 493. Mei 1569. Garmet Iarghes en Mello Broersma verklaren als dedingslieclen een scheiding te hebben gemaakt tusschen Roeleff then Holten en zijn echtg. Talle Broersma ter eene zijde, en zijn broeder Writzer ten Holten ter andere zijde, betreffende de onder Zeerijp gelegen landen, waarbij o.a. aan Roeleff wordt toegewezen Eeltsemaheerd, en aan Writzer Bawkummaheerd.

Uit dit huwelijk:

[18]) Inv. Farmsum nr. 790, reg. 270.
[19]) Id. regesten nrs. 449, 465, 488.
[20]) Id. nr. 79. reg. 317. 1534, Oct. 1. Harijnck Sijtema en Jeye e.l. verklaren verkocht te hebben aan Johan ten Holte en Grete sijn vrouw een hoeveelheid lands met toebehooren onder Godlinse.

1. *Roeleff ten Holte* op Eeltsema, hoofdeling in Zeerijp, in leven Mei 1569, tr. vóór dien datum *Talle Broersema* [21]), waarschijnlijk dochter van *Mello* en .... *Rofkema.*

   Uit dit huwelijk:

   Margaretha ten Holte als weduwe overleden, tr. *August Circo Crumminga* [22]), heer te Esterwege, zoon van *Haitet* en *Frouwe Memminga.*

   Dat zij een dochter is van Roeleff valt of te leiden uit den kwartierstaat van Circo Rudolph Grevinghe [23]). De Eeltsemaheerd is dus later geworden de borg Eelsum.

2. *Writzer,* volgt 111.

III. *Writzer ten Holte* op Bauckum, hoofdeling in Zeerijp, heeft eerst de Spaansche zijde gehouden en zich in 1594 aangesloten bij het nieuwe bewind [24]), overl. tusschen 8 Maart en 30 Augustus 1613, tr. *Elteke de Sigers, overl.* Zeerijp 8 December 1601, dochter van *Reint en Elteke Waeyer.*

> Inv. Farmsum nr. 797. 1613 Maart 8. „Johan ten Holten unde Reynt ten Holten, gebroederen, unde Vincent van Tongeren unde Swaene then Holten eheluyden, Luyrdt Grevinck unde Anna then Holten oeck echteluyden, Margareta ten Holten unde Lewe then Holten ten overstaen unses 1. vaeders Writzer then Holten unde veddcren Haycke Froma unde Rudolff Jarghes, beyde dorch authorisatie der E. E. H. Heren Hoeftmannen,, over mij Reynt then Holten, als minderyaerich, gestelt sijnde, in unde vermits desen broeder. lich unde liefilich gescheyden unde gedeelt alsoedane immobile goederen alse unsc 1. vaeder Writzer then Holten unde unse zalige 1. moeder Elteke de Sygers enichsins tot desen datum gehadt unde beseten hebben".
>
> Idem. 1613 Aug. 30. De vader is inmiddels overleden en de kinderen verdeelen de schulden, die op de nalatenschap rusten.

Uit dit huwelijk:

1. *Swaene ten Holte,* in leven 28 April 1636, tr. vóór 25 Mei 1609 [25]) *Vincent van Tongeren,* overl. vóór 22 Mei 1638, zoon van *Evert* en waarsch. *Bele van Besten.*
2. *Johan.* volgt IV.
3. *Anna ten Holte,* nog in leven in 1630, tr. vóór 1613 *Luert Grevinghe* [23]), lid Prov. rekenkamer enz., in leven 1643, zoon van *Abel* en ...*Volens.*
4. *Margreta ten Holte,* tr. Groningen 22 Aug. 1613 (procl. 10 Juli) *Johan van Borck* op Hayckema in Zeerijp, overl. 2 Juli 1621, zoon van *Claes* en *Ida Wicheringe.*
5. *Reint,* volgt IVbis.
6. *Lieuwe ten Holte,* tr. le tusschen 9 Juni 1613 [26]) en 21 Juli 1614 *Johan de Mepsche,* zoon van *Rudolph* en *Maria* of *Joachima Böselager;* tr. 2e Groningen 13 Febr. 1631 *Peter Folckers* [27]) raadsheer, burgemeester enz., overl. aldaar 22 Januari 1643, zoon van *Folckert Jansen* en *Elsien* en wedr. van *Dewertien Roleffs* of *Simons.*

[21]) Ned. Leeuw 1940, 283.
[22]) Stammtafeln Ostfries. Geschleehter.
[23]) Zie deze bijdr. nr. 12.
[24]) Groningen 1947, blz. 345.
[25]) Rechterl. arch. Zwolle 34. Verkoop d.d. 25 Mei 1609 van een huis in de Sassenstraat door Vincent van Tongeren en Swaene then Holte.
[26]) Idem. Transportakte d.d. 9 Juni 1609, waar Vincent v. Tongeren o.a. mede eaveert voor Lieume ten Holte.
[27]) Ned. Leeuw 1939, 219.

IV. *Johan ten Holte,* jr. en hoofdeling in Zeerijp, in 1603 redger te Loppersum, in 1614 medeschepper van Dorpster Delfzijl, overl. vóór 8 Oct. 1616 [28]), tr. Groningen 14 Mrt. 1613 (procl. 20 Febr.) ***Anna Lewe,*** dochter van *Juryen* en ***Bywe Schaffer.***

> Overijssel. leenregister dl. 3114 le stuk fol. 46 verso. Cessie d.d. 1616 Oct. 8 door Juffer ***Anna Leuwen,*** wed. ***Johan ten Holte, Reint ten Holte, Keyr Leuwen en Rodolph Jarges*** als moeder en angeboren momberen van de onmondige kinderen van zal. *Johan* ten ***Holte.***

Uit dit huwelijk:

1. *Elteke ten Holte,* overl. 18 Nov. 1677, begr. in de kerk te 't Zandt, tr. *Herman Ompteda* [29]), jr. en hoofdeling op Ompta, 't Zandt, Loppersum, Vierburen enz., overl. 14 Juli 1669, begr. in de kerk te 't Zandt, zoon van ***Feiko*** en ***Ave Coninck gend. van Ballen.***
2. ***Georg,*** volgt V.

V. ***Georg*** of *Jurjen ten Holte* op Bauckum, jr. en hoofdeling in Zeerijp, ingeschreven als student te Groningen 21 April 1632, draagt de borg Bauckum in 1641 aan zijn zwager en zuster over, tr. ***Aeltjen*** of ***Aldegonda Clant,*** dochter van ***Egbert,*** jr. en h. in Scharmer, en ***Betica van Ewsum. Zij*** hertr, 1660 (procl. Groningen 3 Maart, att. 21 Maart) ***Albert Dillinck,*** „ghewaldiger" onder den colonel Gockinga.

Vinhuizen meent, dat hij een zoon is van Reint, omdat hij na dezen de borg Bauckum verkrijgt. Hij is evenwel een broer van Elteke, van wie volgens den kwartierstaat Ompteda vaststaat, dat zij Johan als vader heeft. Bovendien wijst de naam Georg ook wel uit, dat hij naar zijn grootvader Lewe vernoemd is. Waarom Bauckum aan Georg komt in plaats van aan Reint's kinderen is mij niet duidelijk.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan ten Holte.* ged. Groningen 12 December 1641, ingeschreven als student aldaar 6 Febr. 1662.
2. ***Johanna ten Holte,*** ged. Groningen 20 Januari 164?

IVbis. ***Reint ten Holte,*** op Bauckum, jr. en hoofdeling in Zeerijp, overl. 17 November 1637. begr. in de kerk te Zeerijp [30]), tr. Groningen 15 April 1621 (procl. 27 Jan.) *Sophia Lucia Clant,* overl. 28 Dec. 1631, begr. in de kerk te Zeerijp [30]), dochter van ***Gerhard*** en *Tjaertke Johanna van Heerma.*

> Recht. arch. IIb 36, fol. 420. Vonnissen hoofdmannenkamer. *16* Dec. 1637. In saken de Eed. Erentv. vrouw *Margreta ten* ***Holte,*** wed. ***Borck.*** de E. E. *Luirt Grevinge* ende de heer ***P. Folckers,*** raetsher om als sibbe ende vrembde voogden an te sweeren over de minderjarige kinderen van wilen ***Reint ten Holte*** ende vrouw ***Sophia Clants*** enz.

Uit dit huwelijk is mij alleen bekend:

Elteke ten Holte, in leven 1662 [31]), tr. vóór 16 April 165 1 ***Data Dietleff Broersema*** [31]), jr. en hoofdeling in Noordhorn en Humsterland, overl. 1672, zoon van ***Michiel en Anna Bremers,*** en wedr. van ***Aeltjen Coninck.***

> Rechterl. arch. Gronin. IIIx 32, fol. 267. Akte ***van*** verkoop van een huis in de Butjesstr. te Groningen aan jr. Datho Diatleff Broersema en Elteke ten Holte e.l. 16 April 1651.

[28]) Groningen 1917. blz. 346.
[29]) Ned. Leeuw 1940, 131.
[30]) Grafschr. Stad en Lande blz. 462.
[31]) Ned. Leeuw 1940, 287.

B.

De nu volgende tak behoort volgens het familiewapen tot hetzelfde geslacht, maar ik kan geen aansluiting vinden.

De bron voor dezen tak is het Overijselsche leenregister met het koddenleen het Mesteringegoed te Anlo [32]).

Op 27 Aug. 1486 wordt hiermede beleend ***Geertruid Mesteringe,*** na doode harer grootmoeder *Hille* en harer moeder ***Lamme Mesteringe,*** onder hulderschap van haar echtgenoot *Roeleff* ***ten Holte.***

8 Juni 1497, beleend *Bernier* ***ten Holte*** na doode zijner moeder ***Geertruijt Mesteringe,*** als onmondig onder huledschap van zijn vader *Roeleff* ***ten Holte.***

11 Dec. 1517 beleend *Bernier* ***ten Holte*** gelijk op 8 Juni 1497.

4 Oct. 1537 beleend ***Bernier ten Holte.***

12 Juli 1542 beleend *Truytgen* ***ten Holte*** echte huysfrouwe van ***Johan Zwarte,*** na doode haars vaders ***Bernier ten Holte.*** Actum Groningen.

20 Maart 1558 beleend ***Traytgen ten Holte,*** echte huysfrou van ***Johan Zwarte,*** alsvoren.

20 Maart 1558 beleend *Roeloff* ***ten Holte*** huysfrouwe van ***Johan Klandt,*** zoo ***Truytgen*** des uytgegaen is, Actum Groningen.

15 Maart 1563 beleend ***Jacob Husinghe, na*** verkoop door *Rolof* ***ten Holte,*** gehuwd met *Johan Brant (lees Clant).*

De Roeleff van dezen tak kan niet dezelfde zijn als de voorgaande, tenzij hij eerst getrouwd geweest is met Geertruid Mesteringe en hertrouwd met een Trudeke, die nog in 1514 in leven was.

1. *Roelef* ***ten Holte.*** in leven 8 Juni 1497, tr. vóór 27 Aug. 1486 ***Geertruid Mesteringa overl.*** vóór *8* Juni 1497, dochter van Lamme.

   Uit dit huwelijk:

II. ***Bernier ten Holte,*** onmondig in 1497, mondig 1517, overleden vóór 12 Juli 1542, tr. ***Bele Huynge*** (volgens de kwartieren der kinderen van ***Steven Horenken*** [33])), dochter van ***Peter*** en *Rudolf de Mepsche.*

   Uit dit huwelijk:

   1. ***Truytgen ten Holte,*** in leven 20 Maart 1558, tr. vóór 12 Juli 1542 ***Johan Swarte,*** in leven 29 Maart 1558, zoon van een echtpaar *Swarte-Ulger* [33]).
   2. *Roeloff* ***ten Holte,*** tr. vóór 20 Maart 1558 *Johan Clant,* jr. en hoofdeling in Losdorp, Hoogkerk enz., geb. 1523, in 1586 op Sappema in Losdorp, raadsheer in Groningen, zoon van ***Alert en Johanna Wicheringe.***

C.

In het Overijsselsche leenregister vond ik tenslotte nog een paar ten Holte's, die uit het geslacht Hubbeldinck spruiten, althans *Berend* ***ten Holte*** wordt beleend na doode zijns vaders ***Johan Hubbeldinck.*** Wat de verdere namen betreft zouden zij identiek kunnen zijn met de onder A genoemden, vooral omdat in 1558 de beleening te Groningen plaats vindt. Helaas verkoopt Johan het erve en goed, zoodat de zekerheid blijft ontbreken.

De overgangen van de beleeningen [32]) met „het erve ende guet Oevinck tot Bonnefelt in 't kerspel van Zweele zijnde een koddenleen" zijn als volgt:

[32]) Tot 1527 gedrukt in Tijdrekenkundig register op het oud prov. arch., door J. v. Doorninck.
[33]) Gen. en herald. gedenkw. in Drente, blz. 58, 59.

1457, Sept. 14. Beleend Johan *Oedbelding* (=Hubbeldinck).

1495, Sept. 30. Beleend *Berend* ter. *Holte* na doode van zijn vader *Johan Hubbeldinck.*

1497, Juni 7. Beleend *Betndt fen Holfe,* gelijk op 30 Sept. 1495.

1504, Mei 15. *Roeloff then Holte Berntsz. na* doode van zijn vader *Bernt ten Holte.*

1518, Juni 12, en 1525, aJn. 26. Beleend *Roelof ten Holte* gelijk de vroegere beleening.

1558, Maart 22. „Item beleent *Johan ten Holte* dat erve ende guet Oevinck tot Bonnefelt in 't kerspel van Zweele rot een koddenleen". Actum Groningen.

1561, Aug. 20. Item beleent *Roleff Oldenhuising* to Bonnelelde dat erve ende guet Qvinck . . . soe dat *Johan ten Holte* vuijtgegaen is enz. Actum Anlo enz.

1567, Dec. 1. Beleend *Johan Ovinck,* „soene van *Roelof Olde Huysinck".*

1603, Dec. 6. *Luitgen Huisinge* ten behoeve van zijn huisvr. *Johanna Ovinck,* nagelaten dochter van *Johan Qvinck.*

1654, Oct. 6. *Joan Huisinge,* „nae doode syner moeder *Johanna Ovincx".*

De *verdere* beleeningen heb ik niet nagegaan; de drie laatste geef ik alleen op om te laten zien, hoe de familienaam zich plotseling weer wijzigt.

Of en zoo ja hoe het nog bestaande geslacht fen *Holte* te Dalen *van een dezer* takken afstamt is niet na te gaan.

Van **Tongeren.**

Van dit Overijselsche adellijke geslacht, waarvan ik gegevens noodig had wegens huwelijken met Grevinghe en ten Holte, zijn deze gegevens zoo talrijk geworden, dat ik ze beter apart kan behandelen.

Het wapen is: in goud twee tegenstaand getinneerde dwarsbalken van rood. Rietstap heeft dit wapen bij het geslacht van Tongeren, met het bijschrift Frise, Gorinchem.

Ik vermoed. dat het geslacht zijn herkomst heeft uit Tongeren, een buurtschap onder Wijhe, waar het verscheidene goederen bezat, o.a. een erve en goed Tongeren, waar in 1621 *Vincent van Tongeren* woonde.

Verschillende leenregisters leverden het een en ander op. In de eerste plaats die van het stift Essen, waarvan een inventaris voorkomt in Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven, 1926 dl. IP. In nr. 25, een repertorium, komen op fol. 31 de overgangen van 't Hoff te Archum voor, dat bij Ommen ligt.

1583, Dec. 30. Transport van *Herman Wernerss en* beleening van *Everhard van Tongeren* en *Beler van Besten* e.l. (Laatstgenoemde wordt in de leenakte zelf genoemd, inv. nr. 3, fol. ll.)

1612, Aug. 5 syn de hylixvorwarden ende de dispositie van *Johan van Tongeren* geratificeerd ten versoecke van jof. *Margareta wan Twickeloe,* wed. *Tongeren.*

1626, April 1, heeft *Vincent van Tongeren* een rente verkocht.

1629, Maart 28, heeft *Vincent van Tongeren* den Hoff in pandschap gegeven.

1644, Juni 24, beleend *Johan van Grevinc,k* na dode van zijn schoonvader, *Vincent van Tongeren.*

De verdere beleeningen heb ik reeds genoemd bij Grevinghe [23]).

Een tweede leengoed, het hofhoorige erve Lambertinck of Lamberdinck is gelegen in Stegeren, waarvan de overgangen in nr. 25, 3e gedeelte fol. 9 genoemd worden, geeft verder

geen nieuws, doch daarin staat niet aangeteekend, dat op 1 Febr. 1606 de overdracht plaats heeft van dit goed op *Johan van Tongeren,* ambtman en schulte tot Ommen en zijn huisvrouw Juffer *Margreta van Craenenborgh,* wat wel ir. het oorspronkelijke leenregister vermeld wordt. (Inv. nr. 4, fol. 63 verso).

Het Overijselsche leenregister heeft de volgende beleeningen:

1570, Jan. 5, beleend *Evert van Tongeren* schulte te Ommen met o.a. het goed Catroep of Caetrep, zooals juffer Susanna Mulert des uitgegaan is.

1617, Juli 15, beleend *Vincent van Tongeren* na doodt zijns vaders *Evert van Tongeren.*

1632, Juli 13, beleend *Vincent van Tongeren* na doode van juffer *Lutgert van Besten* met het erve toe Roederkingh gelegen in het kerspel Ulsen. Leenmannen *Albert van Tongeren* en *Johan ten Velde.*

Idem, beleend na doode van juff. *Elisabeth van Bloemendal* (wed. *Coenraad Sloet)* met het goed ten Campe gelegen onder Wijhe. (Zij had dit van haar vader *Goddart* of *Godfried van Bloemendal* [34]).

1633. Juni 28. draagt *Vincent van Tongeren het* huis ten Hagen te Ommen als leengoed op, waarmede hij beleend wordt, waartegen he: goed ten Campe c.a. onder Wijhe bevrijd wordt.

1656, Maart 6, beleend *Writzart van Tongeren na* doode zijns vaders *Vincent van Tongeren,* met huis ten Hagen.

1675, Sept. 3, beleend *Swane Helena van Tongeren* na doode haars vaders *Writzart van Tongeren..*

1727, Juni 18. Volgens dispositie van 24 October 1719 vererfde het huis op haar drie kinderen *Maria Lidia Dangermond,* gehuwd met *Egbert Bosch, Judith Dangermond,* gehuwd met *Hans Bernardus Rave* en *Jan Dangermond,* gehuwd met *Trijntje Jans Stijg.* De beide zusters doen afstand en Jan wordt beleend.

Ook het leenregister Borgel geeft nog enkele beleeningen, doch hiervan is alleen belangrijk op fol. 63, dat Juff. *Heylewich van Tongeren* met 'haar echtgenoot Jr. *Gerhard Vorne op* 1 Dec. 1648 500 goltgld. heeft opgenomen op het leengoed de Swenkemate.

Met het reeds genoemde leengoed ten Campe werd op 17 Januari 1525 beleend een andere *Elisabeth Bloemendael* na doode haar vaders *Geerloff Bloemendael* onder hulderschap van *Johan van Tongeren* [35]). Vermoedelijk is deze *Johan van Tongeren de* stamvader van de in het volgende fragment bijeengebrachte van Tongerens.

I. *Evert van Tongeren,* schout te Ommen van vóór 1559 [37])—1604, ambtman van het stift Essen van 1571—1604, overl. vóór 18 Juli 1604, heeft 30 Dec. 1583 tot vrouw *Bele van Besten,* nog in leven in 1598 [36]). Te oordeelen naar de vererving op Vincent van Tongeren van het goed Roederkingh van Lutgert van Besten, lijkt het wel waarschijnlijk, dat Bele van Besten de moeder is van de beide volgende zoons.

Rechterl. arch. Wijhe. Reg. van cont. en vrijw. zaken dl. 1619-1624. Op 19 Juli 1621 wordt ondervraagd Juff. *Sweene van Besten,* 50 jaar, die mededeelt, dat Evert van Tongeren 2 zoons had Jen en Vincent en dat Vincent eenige erfgenaam van zijn broer is geweest. Verder blijkt, dat Vincent op het erve on goed Tongeren woont, in de buurschap Tongeren bij Wijhe.

34) J. v. Doorninek. Geslaehtk. aant. blz. 447.

35) Tijdrekenk. register. dl. 5, blz. 518.

36) Processtukken 'Zwolle. 1598.

1. *Johan van* Tongeren, schout te Ommen 1604. Op 18 Sept. 1605 besluiten Ridderschap en Steden van Overijsel, dat hij, aangezien hij zonder verlof en tegen het verbod van den Drost van Salland in, naar den vijand is gereisd, voor den tijd van 14 dagen op de Sassenpoort te Zwolle gevangen gezet zal worden, terwijl de gecomm. in dien tijd informaties zullen nemen, wat hij bij den vijand heeft uitgevoerd [38]). Hij was ambtman van het stift Essen van 1604-1 Febr. 1606, overl. vóór 5 Aug. 1612, tr. le Harderwijk 1582 (procl. Zwolle Sept.) *Margreta van Cranenborch,* nog in leven 1 Febr. 1606. Op 5 Aug. 1612 laat zijn weduwe *Margarefa van Twickeloe* de huwelijksvoorwaarden ratificeeren, die echter niet nader omschreven worden in het leengerister. *Johan is* dus tusschen 1606 en 1612 hertrouwd.

2. *Vincent,* volgt II.

II. *Vincent van Tongeren,* in 1621 op huis Tongeren wonende, draagt in 1633 het huis ten Hagen te Ommen in leen op, maakt op 28 April 1636 een besloten testament. dat gerichtelijk geopend wordt 22 Mei 1638, zoodat hij op dien datum of kort tevoren overleden is, tr. vóór 25 Mei 1609 *Swane ten Holte,* overl. vóór 1638, dochter van *Writzer* en *Elteke de Sigers.*

Rechterl. arch. Wijhe. Reg. van vrijwillige zaken 1637—1646, fol. 12. Besloten testament van zal. Jonkher Vincent van Tongeren en Juff. Swscne ten Holte ehel. so don 23 May 1638 gerichtlick geopent is. Het was geschreven 28 April 1636, en na het sluiten mede onderteekend door ***Albert van Tongeren,*** neve, als getuige. Het erve en goed Tongeren kwam o.a. aan den oudsten zoon Evert, het huis en hof te Ommen aan Writzer, het halve Dasseler of Cappe bij het ervo Tongeren aan de oudste dochter Heylwich enz.

Uit dit huwelijk (volgorde onzeker) :

1. *Evert* of *Everhardf van Tongeren,* testeert 28 Mei 1649 [39]), waarbij zijn broer Writsart als erfgenaam wordt ingesteld en legaten voor zijn zusters Elteke en Heylwich zijn bestemd.
2. *Writzer,* volgt III.
3. *Heylwich van Tongeren,* tr. tusschen 1638 en 1648 *Gerhard Voren* of *Voorn.*
4. *Elteke van Tongeren,* overl. tusschen 14 Juni 1670 en 18 Oct. 1671, tr. (ondertr. Groningen 14 Dec. 1633) *Jan Grevinghe,* luitenant, overl. vóór 26 Maart 1659, zoon van *Edzard.*

III. *Writzer of Wrifsard van Tongeren,* overl. tusschen 1 April 1672 en 3 Sept. 1675, tr. vóór 11 Febr. 1653 *Judith Jaspers Telvoren,* in leven 3 Febr. 1679.

Inv. rechter1 arch, Ommen nr. 2. Overdracht d.d. 11 Febr. 1653 door jr. Writzardt van Tongeren en Judit Jaspers e.l. Idem. Overdracht door Jr. Writxardt van Tongeren aan Geert Boumeister. 1 April 1672.

Uit dit huwelijk:

Swane Helena van Tongeren, overl. na 1719 en waarschijnlijk kort voor 18 Juni 1727, tr. tusschen 1676 en 1679 *Nicolaas d'Engremont, (Dengremont* of *Dangremond),* ged. Zwolle Herv. (als *Niclas)* 25 Nov. 1655, gevestigd te Ommen, zoon van *Nicolaas* en *Anna Lesteverzon.*

Rechterl. arch. Ommen; inv. nr. 2. Versettinge van Judit Jaspers Telvoren, wed. Jr. Writsart van Tongeren, en haar dochter Swane Helena *van* Tongeren, ten profite van Jurrien Derck van Ommen. 17 Mei 1676.

Idem. Overdracht d.d. 3 Febr. 1679 door Nicolaas Dangermont en zijn huisvrouw Swane Helena van Tongeren, en Judith Jaspers Telvoren, gen. vrou van Tongeren, aan Jan Lucas enz.

Hun kinderen zijn (volgorde onzeker):

a. *Jan Dangremond,* beleend met het huis ten Hagen 18 Juni 1727, waarvan hij op 24 Juni 1747 afstand doet ten behoeve van zijn zoon *Gerrit,* woont te Ommen in 1748 [40]) samen met zijn zoon *Fridsert,* met wien hij in 17 Oct. 1759 een contract van alimentatie sluit [41]), tr. 17 Mei 1717 *Trijntje Jans Stijg,* nog in leven 1 Januari 1733 [42]), overl. vóór 1748, dochter van den oud-burg. Jan *Gerrits Stijg,* en wed. van *Harmen Jansz. Holtvoort.* Hun afstammelingen zetten het geslacht voort als *Dangremond, d'Angremond* en *Dangermond.*

b. *Maria Lidia Dangremond,* testeert 7 October 1723 [43]) met haar echtgenoot *Egbert Alberts Bosch,* waarbij legaten gegeven worden aan haar broer Jannus en zuster Judith en aan Leentje Rave, zusters dochter, benevens aan Evert en Swaantje, kinderen van Jannus.

c. *Judith Dangremond,* tr. vóór 1723 *Hans Bernardus Rave.* Volgens de bevolkingslijst van 1748 wonen zij te Ommen met hun dochter *Lena* of *Leentje Rave.*

De Sigers ther Borch.

Uit den kwartierstaat van Nicolaas van Borck is gebleken, dat de ouders van *Elteke de Sigers* waren: *Reint de Sigers* en *Elteke Waeyer,* zoodat het wel duidelijk is, waarom de ten Holte's als erfgenamen van juff. *Remmelt Waeyer* optreden volgens de akten van 8 Januari 1613 en 18 Juli 1614, die ik uitvoerig bij ten Holte weergaf, Het is mij niet bekend hoe *van Besten, Johan van Uterwyck* en *Goddaert de Baecke* geparenteerd zijn, maar de *de Sigers* moeten na verwant zijn aan *Elteke.*

Vermoedelijk is de relatie als volgt:

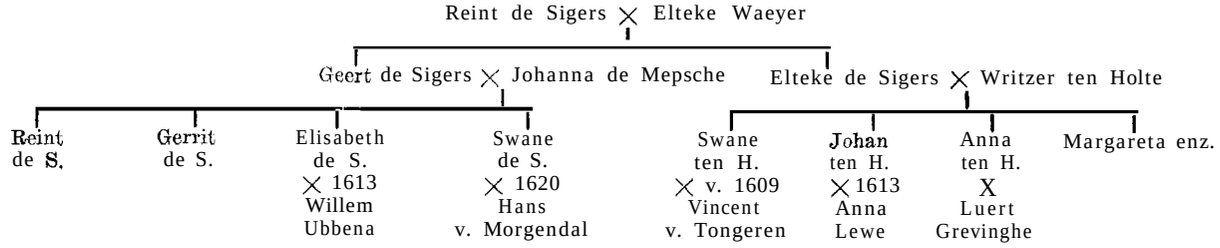

37) Register van charters en bescheiden in het oud-archief van Kampen, nr. 2121.

as) Idem, nr. 3430.

39) Rechter]. arch. Ommen nr. 2, fol. 48.

40) Volgens bevolkingslijst.

41) Rechterl. arch. Ommen nr. 6, blz. 251.

42) Idem, nr. 4. Overdraeht d.d. 1 Januari 1733 aan Jannes Dangermont en Trijntje Jans Stijg sijn huisvrou.

43) Idem, nr. 4.

De trouwakte van 31 October 1613 te Groningen (procl. 9 Oct.) van *Willem Ubbena* vermeldt zijn echtgenoote als *Elisabeth de Sigers fher Borch, en* evenzoo *Swane,* die aldaar 9 Januari 1620 (procl. 18 Dec. 1619) Hans van *Morgendal* huwt, zoodat hieruit volgt, dat haar broer *Reinf* dezelfde is als de als IIIe generatie voorkomende *Reint de Sigers* in de genealogie van het geslacht de *Sigers ther Borch, in* het Ned. Adelsboek, die te Groningen huwt 11 Mei 1606 (procl. 1 April). met *Sciadde fe Nansum.*

De conclusie is dan, dat niet N.N. of *Siebe Alberda,* doch *Elteke Waeyer* de stammoeder is van dit geslacht. *Siebe* is misschien de eerste echtgenoote geweest of wel *Reint* (I) trouwde als weduwnaar met haar.

Volgens den kwartierstaat van Nicolaas van Borck zouden zijn ouders een echtpaar *de Sigers-Corenpoort of Koernpoertinge* geweest moeten zijn, waarnaar verder gezocht kan worden.

Johan van Wassenaer, heer van Warmond, te Spa,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Het is alweer jaren geleden, dat wijlen mijn vriend Dr. H. G. A. Obreen mij een boekje toonde, getiteld: Spa, Ses souvenirs de nos ancetres, par le Baron de X, uitgegeven in 1882 te Brussel en Spa: zoo'n onbenullig boekje, dat niets opbrengt op eene verkooping, doch eenvoudig niet te vinden is, als men het noodig heeft. Het bevat allerlei verhaaltjes over dwazen en excentrieken, die in de 17e tot de 19e eeuw in die befaamde badplaats verbleven: b.v. van eenen Spaanschen markies, die steeds omringd was door honden en apen in livrei, van een Franschen graaf, die zijn geheele vermogen verdobbelde en toen amok ging maken en wat niet al meer!

Doch Obreen toonde het mij, omdat de Heer van Warmond er ook in voorkwam. Het was mij bekend, dat deze er veel vertoefde en zelfs, dat hij vergezeld van een aantal familieleden en uitgebreid gevolg van 18 personen het toen zeer bekende hotel: Le Chapeau d'or, dan afhuurde. Nieuw was echter voor mij in die anecdotenverzameling te lezen van zijne ontmoeting met Cosmo de Medici, erfgroothertog van Toscane. Aan diens reizen heeft Dr. G. J. Hoogewerff in de werken van het Utrechtsch Hist. Genootschap een deel gewijd, dat in 1919 verscheen. Daaruit weten wij, dat de nog jonge Prins, wiens huwelijksleven eene volkomen mislukking was, gedurende 1½ jaar op twee reizen in onze gewesten vertoefde in de jaren 1668 en 1669, in Juli en Augustus van laatstgenoemd jaar Spa bezocht en er groot behagen in schepte, de portretten van dames, die zijne bewondering verwierven. voor zijne verzamelingen te doen schilderen, alwaar zij, hoewel niet te identificeeren, nog moeten bestaan. Deze dames zijn na zijne terugkeer bedacht met geschenken veelal bestaande uit partijen Toscaanschen wijn en hare bedankbrieven berusten nog in de archieven van Florence.

Nu vertelt het boekje over Spa, dat de Prins, die zoowel het Duitsch als het Fransch volkomen machtig was, bijzonder getroffen werd door de schoonheid van Jvr. *Magdalena van Wassenaer-Warmond,* die deel uitmaakte van het gezelschap van haren halfbroeder en dat de beste portretschilder, dien hij bereiken kon, opdracht kreeg ook hare beeltenis te vervaardigen. *Magdalena Sophia* was de jongste dochter van *Jacob van Wassenaer,* heer van Warmond, overleden in 1658, en *Maria Leonora van Eyckel,* overleden in 1647, en moet in 1640-1646 geboren zijn. Sedert 1654 was zij kanonikes van het sinds 9 Augustus 1519 wereldlijk geworden Stift Bedbur bij Cleve. Zoo noemde zij zich ook, toen zij 16 Augustus 1670 uit Den Haag, waar hare stiefmoeder geb. *Charlotte van Malsen* woonde, aan den inmiddels groothertog qeworden Prins schreef, om hem te danken voor zijn geschenk. Helaas kan ik nog altoos geene nauwkeuriger gegevens verstrekken over deze bewoners van huize Warmond en hunne ook voor de kunstgeschiedenis zoo belangrijke verzamelingen, die thans wanhoniq verstrooid zijn en waarover ik reeds meermalen schreef. b.v. in den Navorscher van 1936, blz. 50; 1938. blz. 123: in de Mitteilunqen der Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde 1936, blz. 30, Maandblad de Ned. Leeuw 1925, kol. 313, en Bijdragen v.h. Bisdom Haarlem 1941, blz. 5.

Hoe schoon Jvr. Magdalena van Wassenaer ook moge geweest zijn, pas op riiperen leeftijd kwam zij tot een huwelijk, want hare huwelijksvoorwaarden met den in 1655 geboren *Maximiliaan Hendrik* eersten Riiksgraaf *van Renesse en Masny* daqteekenen van 5 September 1681, toen zij de drie kruisjes al achter den ruq had. Hij was de broeder van de derde vrouw van haren halfbroeder, den Heer van Warmond. Zij bleef met haren man op zijn slot te Elderen gevestiqd, waar zij 21 September 1691 stierf.

Vanzelf kwam die halfbroeder dus in aanraking met den prins van Toscane, die zooals elk romaan, uitgezonderd dan de Luikerwaal, struikelde over al die namen hier te lande, die met eene W beginnen. Noq in de 19e eeuw plaqht de barones van Wijkerslooth van Weerdesteyn, geb. Prinses de la Tremoille (1825-1879)' en schoonzuster van den bisschop van Curium, als zij in Brussel winkelde, tot den haar vergezellenden Belgischen palfrenier te roepen: dis donc, Polycarpe, ce nom barbare de mon mari. je l'oublie toujours.

Geen wonder dus, dat Prins Cosmo wel eens wat meer wilde weten van den baron van Wassenaer, heer van Warmond en Wonde en hem vroeg naar zijne namen en afkomst. Tot bescheid kreeg hij: „Je sais, que le suis Baron de Wassenaer, libre seigneur de Warmond, mais comment mes ancêtres de Woude ont acquis ces seigneuries, je dois dire, que je l'ignore". Waarop de Prins: „Vous avez pourtant vos chartes et documents" en van Wassenaer weer: „Votre altesse connait par experience notre pays et son climat (hij had hier N.B. den winter van 1667 op 1668 doorgebracht). Croirait elle, que nos brumes, notre pluie perpétuelle nous ont épargné un seul document de ces temps reculés?" Hij sprak volgens den schrijver „avec cette hardiesse et franchise, propre aux nobles des pays de par deça." Wij weten dus hieruit, dat er bijna drie eeuwen geleden al geene bewijzen meer bestonden van de wijze, waarop de van den Woude's Warmond verkregen hadden.

Wat betreft de vrijmoedigheid van den heer van Warmond, de Prins reisde incognito, werd desniettegenstaande overal in de Nederlanden met alle hem toekomende eerbetuiging ontvangen en had zich in geenen deele te beklagen. *Johan van Wassenaer* zelf voelde zich in Spa volkomen thuis. Sinds 1661 hertrouwd met *Marie Isabelle van Lyere-Immerseel,* dochter van den Graaf *van Bockhoven,* was hij vanzelf opgenomen in den kring van den hoogen Zuid-Nederlandschen adel en het verwondert ons dan ook niet te lezen, dat toen de Heer en Vrouwe van Warmond in Augustus 1669 een bal geven in hun zomerverblijf, de Prins mede tot de gasten behoorde.

Al weten wij weinig van zijn persoon af, kleine trekjes uit officieele documenten in Warmond's rechterlijk archief leeren ons wel. dat Johan van Wassenaer niet een „soet heer" was,

gelijk van zijnen vader getuigd werd. Bij de benoeming van schout en schepenen, een der weinige hem overgebleven rechten, bespeuren wij in zijne afwijking van de voordracht, telkens zijne bepaalde voorkeur. Bij zijn leven had hij moeten medemaken, dat zijn geloof een beletsel was geworden tot toelating in alle ambten en officiën, zelfs tot de ridderschap van zijn gewest. Tegelijkertijd moest hij beleven het verval zijner standgenooten van Poelgeest in Koudekerk, het uitsterven van weer anderen hunner, zooals de van der Bouchorst's en de hem verwante van Mathenesse's, tenslotte den afval der van der Duyn's. Spa en Brussel boden dan den geldelijk onafhankelijken R. C. edelman heel wat meer genoegens des levens, dan het voor hem steeds desolater wordend Holland, hoezeer hij ook gehecht was en bleef aan zijn voorvaderlijk slot te Warmond, waar hij 26 Mei 1687 stierf.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, **15**).

Drost.

Volgens het werk getiteid „Monumenten in de Bommelerwaard" vertoont het wapen, op de grafzerk in de Kerk te Poederoijen van de 29 Juli 1652 aldaar overleden *Margrita Christina Drost*, de vrouw van den aldaar *17* Mei *1681* overleden generaal-majoor, kolonel en gouverneur van 's-Hertogenbosch, *Johan Kirkpatrik*, vrijheer van Poederoijen „een vliegenden visch". Het met papieren ruit bedekt zegel in de Volmachten van de Geldersche Leenkamer van *Everweinn Drost* I.U.L., *5* Mei 1620 te Munster, echter vertoont „een heel gewonen verticaal geplaatsten en flauw naar links gebogen visch". Daar nu één der zoons van voornoemd echtpaar de luitenant-kolonel *Everwijn Kirpatrick* heette en dus den zelfden voornaam had als voornoemde *Everweinn Drost* te Munster, acht ik het zeer waarschijnlijk, dat voornoemde *Margrita Christina Drost* de dochter van dezen *Everweinn Drost* te Munster zal geweest zijn, en dat zij dus hetzelfde wapen als deze Everweinn dus een verticaal geplaatst en gewonen vis c h. zal gevoerd hebben.

van Druenen.

Volgens Taxandria 1895, pag. 83 en 84, waar zijn zegel is afgebeeld, voerde *Zebrecht van Druenen, 1450* schepen van ter Heijden, als wapen: „doorsneden, A. een uitgerukte boom; B. een keper". Ik acht het vrijwel zeker, dat zijn zegel aldaar niet geheel juist is afgebeeld, omdat het zegel van dezen schepen van het jaar 1450 aan charter in het archief der Nassausche domeinen in de benedenhelft van dit wapen geenkeperdoch eenbcrg vertoont.

Drijfhout,

Volgens het Nederland's Patriciaat 1938 voert de familie *Drijfhout* als wapen: „in groen 3 gouden tournooilansen met zilveren punten schuinrechts geplaatst en schuinlinks gerangschikt". Het is mijne stellige overtuiging, dat deze voorwerpen geen tournooilansen doch sloepsriemen zijn. Zeer duidelijk kan men deze voorwerpen zien op den lakafdruk van *Petrus Georgius Drijfhout, 9* Mei 1766 te Leiden, en getrouwd met

Johanna Wilhelmina Houttuijn, die 21 April 1768 zijn weduwe was, in protocol 2350 van notaris J. E. Luzac te Leiden. Deze voorwerpen zien er uit als onderstaande schets en dus geheel anders dan in het Ned. Patriciaat afgebeeld. Het boveneinde is verbreed tot een blad.

Inderdaad doet het benedeneinde eenigszins aan een tournooilans denken, doch de riemen, die o.a. nog wel door vletterlui gebruikt worden, hebben precies dezelfde vorm. Dat versmalde gedeelte aan het benedeneinde dient om daarmede in de scheegaten in het dolboord van de vlet te rusten. Daar nu uit het Ned. Patriciaat blijkt, dat in de oudste generaties dezer familie behalve kuipers en blokmakers ook schippers behoorden, acht ik het vrijwel zeker, dat dit wapen met sloepsriemen aangenomen is in verband met het beroep. Ook de groene kleur van het veld doet aan water denken. Nagtglas in zijne aanteekeningen spreekt van balken, die in water drijven. Ook op den lakafdruk van *Carolina Johanna Drijfhout, 9* Aug. 1775 de vrouw van *Christoffel Jacob Dreijhaupt* te Leiden, in protocol 2351 van notaris J. E. Luzac aldaar zijn de voorwerpen in de kwartieren 1 en 4 van een gevierendeeld wapen als bovenstaande schets afgebeeld.

van Duitegnan B.V.H.

Met dezen naam wordt in de Wapenheraut 1918, pag. 292, vermeld *Margreta van D.B.V.H.* die in 163.. . overleed en begraven werd in de Groote kerk te Terborg onder een grafzerk, waarop een wapen, zijnde „gedeeld, I 5 linkerschuinbalken, 11 een staketsel, dat aldaar beschreven is als 3 verkorte palen over een dwarsbalk heengaande". Deze naam deugt niet en moet zijn: v *an Duite genant (genaamd) B.V.M.*, welke letters de afkortingen zijn van *Buth van Mensink*, want de rechterhelft, nl. de 3 schuinbalken, zijn zonder twijfel het wapen *van Duite*, welke familie ook voorkomt met de namen *van Duithe genaamd Buth* en *van Duithe genaamd Buth tot Mensingh.* Het is een oud-adellijke familie in de. 17e en 18e eeuw te Terborg, Borculo en Geesteren, waarvan vele gegevens voorkomen in de stukken, betreffende den 'boedel van Munster in het archief van het Hof van Gelderland Inv. no. 198, de Nederlandsche Heraut 1884. pag. 249 en volgende, en het Vierteljahrsschrift für Wappen, Ziegel und Familienkunde, herausgegeben vom Verein Herold, jaar 1908, heft 2 en 3, pag. 175, uit welk laatste werk blijkt, dat het eene oude regeeringsfamilie te Emden was en dat de oude naam *van Duten* luidde.

Dusart.

Volgens de Navorschers 1866, pag. 187; 1867, pag. 348, en 1868, pag. 383, voerde eene familie *Dusart* te Maastricht. Waartoe o.a. behoorde' *Johanna Dusart*, geboren aldaar 24 Sept. 1709 en 24 Sept. 1734 getrouwd met *Bernard Lacoste*, als wapen: „gevierendeeld, 1 3 leeuwekoppen; II een leeuw:

111 3 vogels; IV 3 meerblaren. En in een hartschild 3 eikels". Dezelfde Johanna echter voerde volgens de kwartierstaten van van Rhede van der Kloot en Bär, waar zij *Jeanne Desarf* genoemd is, een totaal ander wapen, nl.: 3 v l i n d e r s. Eén dezer beide wapens is dus foutief. Daar ik geen origineel zegel of lakafdruk van voornoemde Johanna gevonden heb, kan ik niet constateeren, welk dezer beide wapens het juiste is, doch het is mijne overtuiging, dat het wapen in de Navorschers aangegeven niet deugt en dat het wapen met de vlinders juist is en; wel omdat het wapen van *Johanna Elisabeth Dusart;* die zich aldus onderteekende, doch in den tekst van het stuk *du Sart* genoemd is, in 1757 als ongetrouwde juffer te Dordrecht wonende, volgens haren lakafdruk in protocol 1034 van notaris A. Bax te Dordrecht 3 v l i n d e r s a l s b ij en is, welke Johanna Elisabeth zeer waarschijnlijk tot dezelfde familie zal behoord hebben als eerstgenoemde *Johanna Dusarf,* daar de vader van deze Johanna, nl. *Huijbert Dusart,* in 1734 eveneens te D o r d r e c h t woonde. Ook het Armorial Général beschrijft het wapen dezer familie met 3 vlinders, doch evenals in de aangehaalde kwartierstaten meden, naam *Desart,* welke naam wel foutief zal zijn, daar ik hem nooit anders dan als *Dusarf* of *du Sarf* gevonden heb.

van Duverden van Voordt.

Arnold van Duverden van Voordt, in 1634 ontvanger-generaal te 's-Gravenhage, voerde volgens de Publications de la Société historique et archéologique dans le Duché de Limbourg 1878, pag. 406, als wapen „gevierendeeld, I en IV 5 lelies (2-3): II en II een g e t a k t schuinkruis", met als helmteeken een uitkomenden leeuw. In de eerste plaats zij hierbij opgemerkt, dat ik in geen enkel werk over heraldiek de uitdrukking g e t a k t s c h u i n k r u i s gevonden heb en dat wel niemand zonder nadere omschrijving of afbeelding zich zal kunnen voorstellen, wat daarmede bedoeld is, en in de tweede plaats merk ik op, dat dit wapen geheel foutief is. De lakafdruk toch van *A. van Duverden van V o o rd,* 4 Febr. 1640 onvanger te Maastricht, in de Missiven! aan den Raad van State, die toch wel hoogstwaarschijnlijk dezelfde zal zijn als Arnold voornoemd, vertoont als wapen: „gevierendeeld, I en IV kanteelig doorsneden, A. 2 lelies naast elkaar, B. effen: II en III 9 blokjes als schuinkruis, aanstootende gerangschikt" met als helmteeken een halven leeuw komende uit eeni mand met 2 ooren. Hiervan zijn de kwartieren I en IV het bekende wapen *van Duverden* en II en 111 het wapen *van Voord.*

Duijck, Duijk.

Volgens de collectie Booth in de Universiteits-Bibliotheek te Utrecht en volgens de Beschrijving van Dordrecht door Balen voerde eene familie *Duijck* respectievelijk *Duijk* als wapen: „een muuranker (zoogenaamde zuil) vergezeld van 3 eenden met de koppen naar beneden gericht, waarvan één op het muuranker staat en de beide andere op de benedeneinden van dat anker staan en daarvan de rechtsche omgewend, Volgens Balen! is dit één der drie oudste regeeringsfamilies te Dordrecht en werd dit wapen in de 13e eeuw gevoerd. Op pag. 1049 echter beschrijft Balen een **wapen** van eene Dordrechtsche familie *Duijck* als te zijn 3 zwarte vogels, die hij duiken noemt, in goud dus zonder het muuranker en gewoon 2-1 gerangschikt. Volgens Balen dus zou het oude wapen van deze familie de 3 vogels met het muuranker zijn en het latere wapen alleen de 3 vogels. Ik kan dit niet tegenspreken, omdat ik nimmer een zegel van deze familie in de 13e eeuw gevonden heb (komt ook niet voor in het Corpus Sigillorum Neeriandicorum), doch ik betwijfel, of de mededeeling van Balen wel juist is, en veronderstel, dat wij hier weder met het zelfde verschijnsel te doen hebben, dat ik reeds zoo vele malen heb kunnen constateeren, nl. dat een persoonlijk bijfiguur door onbekendheid met de feiten aangezien is voor een hoofdfiguur. ik veronderstel dit, omdat ik elders het wapen *Duijck* nooit anders dan met alleen 3 vogels of wel met 3 vogels vergezeld van een of ander klein voorwerp als bijfiguur gevonden heb. Zoo vertoonen de lakafdrukken in diverse bronnen van *Antonius Duijck,* in 1595, 1596 en 1618 gedeputeerde te velde, alleen 3 vogels, het zegel van *Snellaert Ghijsbrechtszoon Duijck,* in 1450 schepen van Dordrecht, in de collectie schepenzegels in het Gemeentearchief Dordrecht: 3 vogels vergezel d van een k l e i n e n k l o p h a m e r b o v e n d e v o g e l s geplaatst en het zegel van *Willem Duijck van Nijemenfsvrient.* in 1422 Hoogedijkheemraad van Alblasserwaard, aan charter in het archief der Heeren en Graven van Culemborg: 3 vogels v e r g e z e l d van een kleine ster t u s s c h e n d e 2 b o v e n s t e v o g e l s; e n d e lakafdrukken van *Ariaen Duijck,* in 1629 sergeant-majoor te Wijk bij Duurstede. in de lias „loopende" 4803 van de Staten-Generaal: 3 vogels vergezeld in het s c h i l d h a r t v a n e e n k l e i n v o o r w e r p, d a t v e r m o e d e l i j k e e n m u u r a n k e r (z o o g e n a a m d e z u i l) i s. Uit deze zegels en lakafdrukken blijkt dus duidelijk, dat zoowel vroeger als later het eigenlijke wapen niet anders is dan de 3 vogels en dat diverse personen daaraan een persoonlijk (klein) bijfiguur hebben toegevoegd. Als voorbeeld hoe voorzichtig men moet wezen bij het overnemen van wapens uit niet origineele bronnen teeken ik hierbij nog aan, dat in een collectie wapenteekeningen in de Gemeente-Bibliotheek te Rotterdam een wapen *Duijk* als volgt is aangegeven: „in goud 3 zwarte eenden met de koppen, naar beneden gericht en in een z w a r t h a r t s c h i l d e e n r o o d m u u r a n k e r (z o o g e n a a m d e z u i l)". Hier is dus het bijfiguur muuranker reeds tot een hartschild gepromoveerd.

(Wordt vervolgd.)

KORTE MEDEDELINGEN.

Album Studiosorum Lovaniense.

Eenige weken geleden te Brussel naspeuringen van genealogischen aard verrichtend, kwam ik tot een gesprek met Mr. Dr. Arnold Schillings, archivaris bij het Rijksarchief te Brussel. Ik deelde hem mede, dat wij in Nederland het zoo betreurden, dat van de oude Leuvensche Universiteit geen Alba Studiosorum waren uitgegeven. Het zal onzen leden ongetwijfeld ten zeerste interesseeren te vernemen, dat op verzoek van de Koninklijke Geschiedkundige Commissie van België, deze uitgaven, die door de fondsen dezer Commissie gefinancierd worden, thans in bewerking zijn.

De lijsten der te Leuven ingeschreven studenten over de jaren 1426-1453 zijn eenige jaren geleden samengesteld door Mgr. Reusens, terwijl zonder klapper zijn gepubliceerd door J. Wils, oud-archivaris van de Universiteit te Leuven, de ingeschrevenen over de jaren 1453-1485 (no. 22).

De navolgende „Libri intitulatorum" zijn momenteel in bewerking: 1485-1528 (no. 23); 1528-1569 (no. 24); 1616—

1651 (no. 25); 1651-1684 (no. 26); 1734-1776 (no. 27); 1776-1789 (no. 28) en 1790-1793 (no. 29).

De gegevens over de jaren 1569-1616 en die over de jaren 1685—1733 zijn bij de door de Duitschers op 19 Augustus 1914 gestichte brand van de Universiteitsgebouwen, waarbij eveneens de beroemde Leuvensche Universiteitsbibliotheek grootendeels verbrandde, vernietigd.

Velen onder ons zullen nog wel weten, dat de herinnering aan dezen brand levendig is gehouden door het destijds geplaatste opschrift door de Amerikaansche weldoeners, die de Universiteitsgebouwen wederom lieten herrijzen, en waarbij op een balustrade o.a. gegrift werden de woorden „furore teutonico", welk opschrift in de twintiger jaren van deze eeuw aanleiding gaf tot diplomatieke moeilijkheden tusschen Duitschland en de Vereenigde Staten van N.A.

De klappers worden zoowel op familienaam (dus veelal patronymica) als op plaatsnaam *bewerkt. Dat vooral deze laatste bewerking geen sinecure is, moge begrijpelijk zijn, wanneer wij weten dat studenten uit geheel Europa de *colleges* volgden en alle plaatsnamen (en in den loop der eeuwen lang niet uniform) verlatiniseerd werden vermeld. Het is een waar mer à boire, waaruit door jarenlange studie Dr. Schillings wegwijs is geworden.

Het is bijna verbijsterend te zien, hoe vele Nederlanders aan deze Universiteit college liepen. Ik zag, vooral uit de vroegere jaren, wel pagina's, die voor meer dan een derde gevuld waren met namen en bijzonderheden van Noord-Nederlanders. Ook valt het op, dat wij achter elkaar 5 en meer inschrijvingen zien van studenten uit dezelfde plaatsen, b.v. uit Groningen, Haarlem of Deventer, zoodat wel aan te nemen *is*, **dat** men de niet zoo eenvoudige reis gemeenschappelijk **maakte.** Hetzelfde treffen wij natuurlijk ook aan bij studenten uit **Italië,** Spanje, Engeland of Frankrijk.

De boeken zijn momenteel geconcentreerd ten rijksarchieve (Fonds: Universiteit te Leuven), Berg van 't Hof 27*a* te Brussel, voor hen die deze stad meer bezoeken beter bekend als Montagne de la Cour. De samensteller van de uit te geven Alba Studiosorum, Dr. A. Schillings, die aldaar zetelt, is een en al welwillendheid en staat de bezoekers van het Staatsarchief met raad en daad ter zijde.

H. F. HEERKENS THIJSSEN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Amstel. Op den 29en „in de Herfstmaent" A". 1669 overleed in zijn geboorteplaats (Schijndel) de vermaarde zeeheld, kapitein *Johan van Amsfel*, wiens grafgedicht door Vondel werd gemaakt. Is deze kapitein inderdaad te Schijndel geboren?

Een broer van hem was *Willem Hendricx van Amstel*. Deze had een zoon *Peter Willems van Amstel*, die in 1699 twee te Rotterdam woonachtige onmondige kinderen had. Hun voogd was Sr. *Coenraef van Wijck* aldaar. Wie waren deze twee kinderen en hunne nakomelingen?

Schijndel. A. VAN BOKHOVEN.

van Andel. Gevraagd ouders en ascendenten van *Willemina van Andel,* die als j.dr. geboren te Heusden op 1 Febr. 1733 te 's Grevelduin-Capelle huwt met *Antony Glaviman,* kostschoolhouder aldaar; uit dit huwelijk werden tussen 1733 en 1749 kinderen gedoopt te Capelle.

Utrecht. IR. G. L. MEESTERS.

Bloemen-van 't **Laar.** (LXIV, 73, LXV, 20). Blijkens archiefonderzoek was *Maria van 'f Laar,* ged. Deventer 22 Nov. 1775, *een* dochter van *Hendrik Jan* (ged. Deventer 4 Sept. 1740, zoon van *Hendrik* en diens le echtgenote *Wieze Oolbrink* of *Olbering,* die † vóór 13-4-1743), die huwde te Deventer 6 Nov. *1765* [ond. 19 Oct.] met *Hendrika Hogeweg,* ged. Deventer 29 Sept. 1739, dr. van *Berenf van den Hogeweg* en *Maria Overlants.*

Hengelo (Gld.). F. VAN HOOGSTRATEN.

van Braam. Blijkens Alg. Ned. Fam. Blad 1895, blz. 9 e.v., verleende op 14 April 1649 *Abraham van Bramen* te Brielle cp Andreas Commersteyn te Amsterdam volmacht om bij de West-Indische Compagnie aldaar in te vorderen „verdiende gagie van *Jacob van Bramen,* gewesen Capt. in den dienst van de voors. Compagnie van een comp. voetvolck gegaen naar Brasil, alwaerde voorn. capt. overleden is etc."

Gevraagd staat van dienst en verdere personalia van genoemden capitein *Jacob van Bramen.*

Nijmegen. MR. J. C. MARE.

van Breukelen-van Ockhuysen. (LXIV, 404). Volgens Bloys van Treslong Prins, Gen. en Her. Gedenkw. Utrecht is *Wormer Anfonissen van Breukelen* in de Geertekerk te Utrecht begraven onder een zerk met het jaartal 1664 en een wapen (drie ruiten 2-1). Aangezien de Heer Prins nimmer de kleuren vermeldt van de wapens op de zerken, ook niet wanneer deze uit de arcering blijken, bestaat een kleine mogelijkheid dat deze op dit wapen wèl zijn aangegeven. Te Utrecht is meer over hem te vinden. Helaas noteerde ik het indertijd niet. Men kan niet alles wat men tegenkomt opschrijven. De zelfde bron, blz. 101, vermeldt in de thans gedeeltelijk uitgebrande kerk te Loenen a/d Vecht de zerk van *Cornelis Jacobsen van Ockhuysen* 1643. Zeer vermoedelijk dus de vader van *Claesje Cornelisdr. van Qckhuysen.*

Nijmegen. H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

van Noord. *Anfhoni van Noord (Oorf, Oordt, Noor, Moor) Hendrickszoon,* tamboer in de compagnie van kapitein Berg (Burg) in garnizoen te Utrecht, tr. aldaar in 1681 *Barbara van Werckhoven,* beiden katholiek. Van dit echtpaar stammen bijna alle *van (N)oord(t)*'s af in de Vechtstreek. Tot welk geslacht van dezen naam behoort hij! Alle gegevens zijn welkom!

Amsterdam. J. D. VAN VOORST VAN BEEST.

van de Polder-de Cordua. (LXIV, 376). *Jan van de Polder,* in 1795, 1796 en 1801, wonende op de Zwalenburg bij Elburg, oud Administreerend. Hoofd Participant van de Geprivilegeerde Societeit wegens den Amphioen Handel etc. te Batavia, voerde als wapen: „doorsneden, A. een vogel rustende op de snijlijn: B. 5 ringen (3-2)", volgens zijne lakafdrukken in de Missiven aan de Weeskamer te Roterdam en in protocol 41 van notaris S. Valeton aldaar. Volgens een M.S. Wapenboek van van Rijckhuijsen is de vogel zwart in zilver en zijn de ringen goud in blauw. Met hetzelfde wapen vond ik nog *Henrica Cornelia van de Polder,* 28/12 1799 de vrouw van Mr. *Jacobus Blauw,* oud-raad van Gouda, te Rotterdam.

Arnhem. R. T. MUSCMART.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Bijdragen tot geuealogieën van oude **adellijke geslachten in Stad** en **Lande VI, door Mr. H. L.** Hommes. — **Foutieve** wapens en **namen in diverse bronnen, door R. T.** Muschart **(vervolg). — Korte mededelingen: Album Studiosorum Lovaniense. — Vragen** en **antwoorden.**

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 86, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretarie IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64,* 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 6, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 3 — LXVe Jaargang — Maart 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer J. 0. van der Meyden. sedert 1944 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

DR. B. J. WESTERBEEK VAN EERTEN . . . *Hummelo.*
J. A. H. M. VAN GEIJN . . . . . *Rotterdam-Z. Sperwerstraat* 16B.
W. GODSCHALZ . . . . . *Kerkdriel. Voorstraat B 61.*
E. IDEMA GREIDANUS . . . . . *'s-Graven hage. Groenhovenstraat 30.*
J. H. G. J. VAN HEESWIJK . . . . . *Kerkdriel. Maasbandijk A 41.*
DR. R. A. HOOGLAND . . . . . *Utrecht. Wittevrouwensingel* 11.
J. E. M. KRAMERS . . . . . *Amsterdam-Z. Vondelstraat 7 b.*
A. C. NIEUWENHUYZEN KRUSEMAN . . . *'s-Gravenhage. Delistraat $5.*
Mejuffrouw DR. A. J. MARIS . . . . . *Utrecht. p/a Rijksarchief, Drift.*

Adreswijzigingen:

A. VAN DER POEST CLEMENT . . . . *Schiedam. Bosboomlaan 13.*
Mejuffrouw S. M. HERMAN . . . . . *Malang (Java). Goentoerweg J1.*
JHR. F. G. L. 0. VAN KRETSCHMAR . . . *'s-Gravenhage. p/a Waalsdorperweg* 107.
Mejuffrouw MR. C. C. M. DE MAREZ OYENS *Hilversum. Palace Hôtel.*

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

AKKER, W. L. van den. Oorkondenboek 1413-1913. Leiden 1942. ***(Aankoop).***

ANDREAE, S. J. FOCKEMA. Het hoogheemraadschap van Rijnland, zijn recht en zijn bestuur van den vroegsten tijd tot 1857. Leiden 1934. Proefschrift Leiden. ***(Geschenk Van den Heer H. L. Kruimel).***

BREKELMANS, F. Inventaris van het gemeente-archief van Made en Drimmelen, 15699-1936. Breda 1947. gestenc. ***(Geschenk*** van het ***Gem.-bestuur van Made*** **c.a.).**

[BIJLEVELD, W. J. J. C.]. Nogmaals de familie van Dr. Cornelis Henricus à Roy. [Z.pl.1947]. Overdr. uit „Ned. tijdschr. voor geneeskunde", jrg. XCI. ***(Geschenk van den Schrijver).***

CHAMPEVAL, J. B. Dictionnaire généalogique des familles nobles et notables de la Corrèze. Tulle 1911-1913. 2 dln. ***(Aankoop).***

CHOISY, A. Généalogies genevoises. Familles admises à la bourgeoisie avant la réformation. Genève 1947. ***(Aankoop).***

COLB. G. Geslachtslijst der familie Stheeman. [Epe 1942]. ***(Geschenk van Jhr. Mr. H. 0. Feith).***

DINGELDEIN, W. H. De klokken van Denekamp en de klokgieter Wolter Westerhues. Zwolle [1947]. Overijsselsche studiën, no. *2. (Aankoop).*

DUNLOP, J. G. The Dunlops of Dunlop and of Auchenskaith. Keppoch and Gairbraid. London enz. 1939. ***(Aankoop).***

ENGEL. H. The life of Albert Seba. [Z.pl. 1937]. Overdr. uit „Svenska Linné-Sällskapets Arsskr.," XX. ***(Geschenk van den Schrijver).***

ENGEL, H. Alphabetical list of Dutch zoological cabinets and menageries. [Leiden z.j.]. Overdr. uit „Bijdr. tot de dierkunde," afl. 27. ***(Geschenk van den Schrijver).***

E n g e l, H. Dr. H. C. Redeke zeventig jaar. [Leiden z.j.]. Overdr. uit „Arch. Néerlandaises de Zoologie," dl. VII suppl. *(Geschenk van den Schrijver).*

E ij k, J. L. van. Genealogische aantekeningen over het geslacht van Eijck. [Z.pl.1947]. Overdr. uit „Bijdr. Oudheidk. kring „die Goude"," V. *(Geschenk van den Schrijver).*

Familieverband der Boissevains. Amsterdam 1947. No. 11. gestenc. *(Geschenk van den Heer B. H. Boissevain).*

F ö r s t e r - S t r e f f l e u r, R. v o n. Die Förster, Streffleur und Dierzer. Eine familiengeschichtliche Studie. Wien 1940. *(Geschenk van Dr. A. L. van Schelven).*

Geldersche Volksalmanak. Arnhem 1947. jrg. LXXII. *(Aankoop).*

Genealogie van het geslacht Meyjes in 1947. [Z.pl.1947]. *(Geschenk van den Heer H. L. Kruimel).*

De Goede ting. Orgaan van het maegskip de Goede. Utrecht 1947. jrg. I (1947), afl. 1 t/m 11. *(Geschenk van Dr. A. de Goede).*

G r a a f, J. d e. Brummen in den tijd *van overgang.* Met een voorw. van A. H. Martens van Sevenhoven. Zutphen 1947. *(Aankoop).*

Grandjean, P. B. Danske Herreders Segl indtil 1660, herunder Lands- og Birkesegl. Med Supplement til Danske Købstaeders Segl. Avec un résumé en français. København 1946. *(Geschenk van den Schrijver).*

H ei m, H. J. v a n d e r. Het archief van den raadpensionaris Antonie Heinsius. 's-Gravenhage 1867— 1880. 3 dln., 2 bdn. *(Aankoop).*

H o e k s t r a, P. Bloemendaal, proeve ener streekgeschiedenis. Wormerveer 1947. Proefschrift Amsterdam. *(Geschenk van den Schrijver).*

H *o* m **m** e s, H. L. Swartwolt. [Z.pl. 1946]. Verm. overdr. uit „de Nav.", jrg. XCI (1946). *(Geschenk van den Schrijver).*

[K l u y v e r, P. N. J.]. Familieboek Kluyver. [Z.pl.1946]. *(Aankoop).*

Loo-kroniek. Familie-tijdschrift voor de leden van het geslacht Loo. Rotterdam 1948. nr. 7. *(Geschenk van den Heer J. A. M. van der Loo).*

[Mededelingenblad van de] familie Backer. [Vlaardingen] 1947. nr. 13 t/m 15. *(Geschenk van de fam.ver. Backer).*

Mededeelingen der familievereeniging Kalff. Heiloo 1947. no. 33. *(Geschenk van den Heer J. Kalff Azn.).*

Mededelingenblad van de „Ver. ter bevordering van het stamboomonderzoek voor Rotterdam en omstreken". Poortugaal 1947. jrg. 11, no. 7 t/m 9, jrg. III, no. 10. *(Geschenk van de Ver. fer bevordering van hef sfamboomonderzoek voor Rot ferdam en omsfreken) .*

M e e r t e n s. P. T. Zeeuwse familienamen. Naarden 1947. Nederlandse namenkunde. *(Aankoop).*

M e i h u i z e n, J. Stamboek van het geslacht Meihuizen. 1400—1945. [Laren (N.-H.) 1946]. *(Geschenk van de fam.ver. Meihuizen).*

M o n t i g n y, M. Guillemette de Rosnyvinen de Piré. Histoire d'une famille bretonne. Paris 923. *(Geschenk van* Dr. *A. L. van Schelven).*

[0 o r t, W. B.]. Geslachtsboom familie Oort (Leidsche tak). Doorn 1947. *(Geschenk van den Schrijver).*

Schweizerisches Familienbuch. Zürich 1947. jrg. II. *(Aankoop).*

S l i n g e l a n d t, G. v a n. Biologische en demografische aanteekeningen betreffende de familie N. 's-Gravenhage 1947. Overdr. uit „Econ.-hist. Jaarboek", dl. XXIII. *(Geschenk van Mevrouw E. J. Niekerk-Blom).*

Ta a 1, J. Honderd jaar uit de Goudse geschiedenis (1500— 1600). Historisch essay. ... naar aanleiding van het 675-jarig bestaan der stad Gouda enz. [Gouda 1946.] *(Geschenk van Mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins).*

T a m i n i a u, J. L. L. Geschiedenis van Elst in de Over-Betuwe en zijn r.-k. parochie vanaf . . 690 tot op onze dagen. Nijmegen enz. 1946. *(Geschenk van den Schrijver).*

[Voorloopig verslag omtrent een onderzoek aangaande het geslacht Van Schelven. Rotterdam 1947.1 gestenc. *(Geschenk van Dr. A. L. van Schelven).*

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven. 's-Gravenhage 1946. 2e serie, XVIII (1945), *(Geschenk van hef Min. van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen).*

W a 1 t t e r, T h. Berner Wappenbüchlein, 1612. [Met naschrift van D. L. Galbreath]. Lausanne 1946. *(Geschenk van den Heer D. L. Galbreath).*

Tevens ontving het Genootschap van zijn leden de Heren J. C. Hoynck van Papendrecht en F. Kragt Hzn. een omvangrijke verzameling familie-annonces uit verschillende dagen weekbladen ten geschenke.

OLDEN-KEPPEL,

door MR. J. BELONJE.

Ofschoon het huis 0 l d e n - K e p p e l blijkbaar evenmin tot de erkende havezathen. in de Graafschap behoord heeft als B i n g e r d e n of de Pas en het S l i j k — om eenige voorbeelden uit de directe, omgeving te noemen — komt zijn naam toch als een havezathe aanduidend achtervoegsel voor. De familie, die zich met dit epitheton sierde, was het adellijke geslacht *(de) Gruifer, (de) Gruyfer* of *Grufer.*

De Gruiters. die het bekende wapen met de zuilen en de roos voerden en als helmteeken een ingesnoerde geldzak, schijnen uit de streek tusschen Rijn en Ouden IJssel afkomstig te zijn. Een tak, blijkbaar oorspronkelijk gevestigd in de omgeving van Arnhem en Veluwezoom, behandelde ik in mijn opstel over het Burensche leengoed Crayesteijn [1]) te Tricht, gemeente Buurmalsen.

Het HS. deel 16 A van de collectie van Spaen Ia Lecq uit het archief van den Hoogen Raad van Adel *te* 's-Gravenhage [2]) stelde een vrij gebrekkige genealogie op, welke hier moge volgen:

---

1) Bijdragen en Mededeelingen „Gelre" XLVII 1944 blz. 41 e.v.

2) Fol. 82. — Ik dank deze gegevens en de overige aan de HSS. van Spaen la Lecq ontleend, aan de vriendelijkheid van Mevrouw Meihuizen-Landré, destijds, toen ik de gegevene ontving, fd.-secretaresse van den Hoogen Raad van Adel.

3) Het, echtpaar wordt in April 1483 genoemd. Zij had toen 3 onmondige kinderen uit haar eerdere huwelijk met Johan van der Golde (Berntsz.), vgl. bl. 68 Mr. A. P. van Schilfgaarde „Register op de Leenen v. h. Huis Bergh", Arnhem 1929.

(1) *Derck de Gruifer [tot* Olden Keppel] sijn 1. vrouw *Jutte Middeldorp* [3]) weduwe *Jan de Golde.* Sijn 2. vrouw ..... *v. Hartenbroeck.* [Kinderen:]

(1) Mr. *Alphert,* geestlijck.

(2) . . . ...*..... haar man .....

(3) *Johan de Gruifer* [volgt II].

(4) *Heilwig.* Haar man *[Hendrik] van Rouwenoord Goossen* en *Ermgard van Hoecklum* zoon.

(11) *Johan de Gruiter* een dolle schrave, adolescens quinquagenarius. Sijn vrouw *Geertruit Goossen Rouwenoord* op den Ulenpas en *Ermgard van Huecklum* dochter. [Kinderen:]

(1) *Henrick.*

(2) *Derrick.*

(3) *Johan de Gruiter* [volgt III].

(111) *Johan de Gruifer.* Sijn vrou *Gisberta Gijsbert van Ulft* en *Luidtgen* Kloecksdochter weduwe *van Broeckhuysen. [Kinderen:]*

(1) *Johan.*

(2) *Berndte.*

(3) *Henric.*

(4) Gertruidt haar man *Hendrick van Zeller* tot Halsaff, † 1666, 13 December.

(5) dochter ..... haar man .....*Leeuwen.*

Het bovenstaande schema is op een enkel punt voor aanvulling vatbaar. In de eerste plaats was de eerste echtgenoot van de sub 111 genoemde *Gisberta van Ulft* (genaamd *Matelang) Evert van Broeckhuizen.* Uit haar tweede huwelijk, met *Johan de Gruiter,* liet zij drie dochters na [4]). Het echtpaar *Leeuwen* X *de Gruiter* (III, 5) moet, naar de bevestiging van van Spaen [5]) een kind hebben nagelaten, dat 11 October 1699 gestorven is en dat in de R.K. kerk te Zevenaar zou zijn begraven met deze acht kwartieren:

(1) *Leeuwen.*	(5) *Gruter*
Steckx.	(7) *Ulft.*
Hoppe (drie klaverbladen, 2 en 1) .	(6) *Rouwencort.*
Leeck (een zilveren leeuw op rood).	(8) Cloeck.

En de bovengenoemde *Gertruidt Gruiter* moet volgens dezelfde bron (fol. 26 vso.) in de kerk van Oud-Zevenaar begraven liggen, eveneens met acht kwartieren:

(1) *Gruter.*	*(5) Ulft.*
(2) Hartenbroeck (d'azur au cerf d'argent) .	(7) *Cloeck.*
(4) *Hoecklum*	*(6) Hekeren.*
(de sable au boucq furieux d'argent) .	(8) *Keecken.*
(3)' Rouwennort.	

Haar echtgenoot jr. *Hendrick van Zeller* tot Halsaff zou daarentegen (volgens deze bron fol. 67) te Emmerik begraven zijn met deze kwartieren:

(1) *Zeller.*	*(5) Rou wenoord.*
(3) *Hekeren.*	(7) *Gruter.*
(2)' *Woldenburg.*	*(6) Hoeckelum.*
(4) *Bingerden.*	*(8) Hartenbroeck.*

Eindelijk zou in het nabijgelegen grensdorp Bimmen volgens v. Spaen (dezelfde bron fol. 68 vso.) een gedenkteeken (zerk of rouwkas) geweest zijn in de kerk voor *Aleid' van der Hoevelick* geboren *van Zeller, de* op 29 November 1691 overleden dochter van jr. *Hendrik van Zeller en Geertruidt Gruiter.* Van haar waren de onderschriften der kwartieren:

(1) *Henrick van Zeller tot Halsaff.*

(3) Margriet van Rouwenoort tot Ulenpas.

4) Register o. d. Leenactenboeken „Gelre", kwartier v. Zutphen, Arnhem 1917, bl. 206.

5) HS. Collectie W. A. Baron van Spaen la Lecq no. 75, fol. 28vso.

(2) *Ermgardt van Hekeren tot Berenclaw* [6]).

(4) ..... *van Gruter tot Olt-Keppel.*

(5) *Geer truydt van Gruter tot Olt-Keppel.*

(7) *Gisberta van Ulft tot Hassent.*

(6) *Gertruidt van Rouwenoordt tot Uijlenpas.*

(8) Lutgert *van Cloeck tot Spaenswerdt.*

En tenslotte vermeldt hij in die kerk te Bimmen nog de wapens voor den echtgenoot van jkvr. *Aleid van Zeller,* jr. *Diederick van der Hoevelick* tot Bimmen en Hingeming, † 21 October 1690 (fol. 67 vso.), waarin nogmaals het kwartier *van Gruter tot Olt-Keppel* herhaald wordt.

Terwille van een beter overzicht heb ik hierboven de juiste plaatsing van! de kwartieren naar de gebruikelijke, meest eenvoudige rangschikking door toevoeging van cijfers aangeduid. Tot datzelfde doel laat ik hier bovendien een genealogie van Zeller in korte schets volgen [7]) in verband met het feit, dat 'de relaties tusschen beide geslachten nauw geweest zijn en om de bevestiging van bovenstaande kwartierstaten te doen uitkomen:

I. *Johan van Zeller* tot den Driesberg, leeft nog omstreeks Pinksteren 1482, is dood vóór Nov. 1484. Blijkens de MS.-inventaris van het archief van de Abdij van Elten (S. 38 sub 133/116) is zijn zegel bewaard onder een acte van 23 Febr. 1448: tr. *Geertruydt van Helbergen,* erfdochter tot Halsaff (N. Tolner). Kinderen:

1. *Arnt,* volgt II.

2. *Reiner,* † 1482 en begraven vlg. het HS. coll. van Spaen la Lecq, no. 75, fol. 42 te „Niclooster" (Vallis Comitis) onder een zerk met de wapens *v. Zeller* X *v. Helbergen.*

II. *Arnt van Zeller* tot Halsaff, tr. 1492 *Ide,* dochter van *Wessel van Waildenbecch* of *Woldenburg* tot de Steeg (Didam), Manhorst en Woldenburg en N. *van Vaeck* (es matre v. *Enghuizen).* Kinderen:

1. *Reiner,* † vóór 8 Febr. 1542.

2. *Herman,* volgt sub III.

III. *Herman van Zeller* tot Halsaff, tr. *Ermgard,* dr. van *Pelgrom van Hekeren* en *Johanna Evertsdr. van Bingerden.* Kinderen:

1. *Aerndt,* tr. *Elisabeth van Clarenbeek: was* leenman van Elten en 1542—'82 stadhouder (vgl. Inventaris Elten t.a.p. S. 94 sub 95/98).

2. *Johanna,* tr. *Gijsbert van* Beesd. zn. van *Giisbert* en *Richarda van der Lawick* tot Geldermalsen.

3. *Reijner, volgt* IV.

4. *Jan,* de jongste zoon, leeft 1566.

IV. *Reijner van Zeller* tot Halsaff, † vóór April 1622, waarschijnlijk tweemaal gehuwd: met a) *Margriet van Rouwenoord,* dr. van *Hendrik* en *Heijlwich de Gruiter-* (zie boven) en met b) *Maria van Egeren.* Zoon uit a:

V. *Henrick van Zeller* tot Halsaff, † vóór Nov. 1643, stadhouder van de leenen van Bingerden, dijkgraaf van de Lijmers, tr. *Geertruydt de Gruiter (zie* boven). Kinderen:

6) De vermelding tot den *Bereclauw* is eigenlijk niet juist, omdat deze Havezathe eerst door haar broeders zoon aan de v. Hekerens kwam, vgl. bl. 42 Herald. Bibliotheek 1882.

7) Ontleend aan het „Register v. d. leenen v. h. Huis Bergh" t.a.p. bl. 52, 104, 147; A. Falme Chroniken II, S. 312; Dr. Robert Scholten „Das Cistercienserinnerkloster Grafenthal oder Vallis Comitis zu Asperden", Kleve 1899, S. 109 j°. 93 noot 1; Navorscher LVII, 1908 bl. 493 j° 492; Bijdragen en Mededeelingen „Gelre", XX, bl. 41; M.S. 16 A. Collectie van Spaen la Lecq fol. 113 en aan het archief van de Leenkamer van het Huis Bingerden, mij welwillend ter inzage verstrekt door Dom Dr. J. J. Huyben O.S.B., prior te Egmond-Binnen. — De tak Driesberg is hier achterwege gelaten.

1. *Aleid (zie boven),* tr jr. *Diederick van Hoevelick* tot Bimmen, weduwnaar sedert 15 Aug. 1674 van *Johanna Lucretia van Beesd* [8]).

2. *Gisberta,* tr. *Michiel van Foppinga tot* den Baersdonck.

De vraag blijft thans over, waar het huis Olden-Keppel gelegen kan hebben. De relatie tusschen de heeren van Keppel en de Gruters is reeds van ouden datum, immers in 1382 wordt er reeds een *Arent van Keppel,* zn. van *Gerrit Gruijter* en *Stine van Keppel Arntsdr.* genoemd [9]). Dat dus een huis Olden-Keppel in de XVIe eeuw en waarschijnlijk reeds eerder bezit van de Gruters geweest is, kan niet verwonderlijk zijn. Met den naam Olden-Keppel werd vanouds het tegenwoordige dorp Hoog-Keppel aangeduid in tegenstelling tot het naburige Laag-Keppel, voorheen ook Keppel-Binnen, Nieuw- of Burg-Keppel [10]).

Dat het huis O l den - K e p p e l dus identiek zou zijn met het huidige kasteel Keppel onder Laag-Keppel moet op dezen grond reeds verworpen worden. Wij hebben het huis Olden-Meppel slechts onder Hoog-Keppel te zoeken. Evenmin kan Olden-Keppel een naam zijn geweest voor het onder Hoog-Keppel gelegen adellijke huis de Ulenpas, gelijk voort; vloeit uit de hiervoor aangehaalde genealogie de Gruyter en uit de daarbij gegeven kwartieren, waaruit blijkt, dat er gelijktijdig twee „havezathen" bestonden, de Ulenpas en Olden-Keppel, die dan aan twee verschillende geslachten, respectievelijk aan de van Rouwenoorts en aan de Gruters toebehoorden.

Noodzakelijk *is* dus wel, dat Olden-Keppel elders *te* Hoog-Keppel gezocht moet worden.

In het pas verschenen opstel, getiteld „Twee Vroegmiddeleeuwsche Burchten bij Keppel" [11]), beschreef de op het gebied van onze vroeg-middeleeuwsche kasteelen zoo deskundige archaeoloog Dr. W. C. Braat o.m. een, door hem ontgraven, onbekende burcht van zeer ouden datum aan den Ouden IJssel nabij Hcog-Keppel, waarvan hij de periode van bewoning taxeerde tusschen de Xe of XIe en de XVIe eeuw. En, omdat nu na de XVIe eeuw toevalligerwijs de vermelding van den naam „havezathe" Olden-Keppel ook schijnt te zijn verdwenen, zou het zeker aantrekkelijk zijn hier naar identiteit te zoeken.

De mogelijkheid daartoe schijnt evenmin uitgesloten. Dr. Braat verklaart, dat de oude, onbekende burcht behoort onder de hoeve M u 1 r a d e [12]) en hij deelde mij persoonlijk nog mede, dat de heuvel, waarop de burcht lag ook wel h e t H o m m e k e genoemd werd, ofschoon hij persoonlijk van oordeel was, dat onder „het Hommeke" eigenlijk een plaats *aan* de overzijde van den Ouden IJssel bedoeld was, gelijk trouwens ook het stafkaartblad no. 471 (Doesburg) aangeeft.

Op zichzelf kunnen veldnamen soms mooie aanwijzingen verstrekken, vooral, wanneer zij aantoonbaar van oude herkomst zijn. Helaas pleegt het spraakgebruik ze dikwijls ernstig te vervormen en te verminken, vaak tot onherkenbaar wordens toe. Nu zijn wij in dit geval over de namen van de goederen, die in het midden der XVIIe eeuw onder Hoog-Keppel ressorteerden, ingelicht. Dr. J. J. Huijben O.S.B., Prior te Egmond-Binnen, had de vriendelijkheid mij te wijzen op een „maencedull des Richterampts Doesborch" van het jaar 1651, hetwelk zich bevindt in het archief van het huis Bingerden van Jhr. Mr. van Weede te Angerloo. Dit document, op enkele plaatsen verkort weergegeven, luidt voor Olden-Keppel (Hoog-Keppel) als volgt:

1) Den hoff toe Keppell soo wey als boulandt. met den G.rietbrinck, den heere van Keppell toebehoorende. Pachter Berent Maes, huys, hoff ende weidelant voor 150 gld.

2) Het bouwlant, is groot thien molder geseij 29-1-18

3)' Noch een haeffken groot ½ schepel1 geseijs Geestelick 1-0-0

4) D en S m a el en, Geestelijck, hier van die helfte gepacht bij Joncker Rouwenoort voor 30 daler 7-10-0

Nota d' ander helfte in de Weem aangegeven Memorie.

5) Die Adelijcke haevesaete den U l e n p a s genaemt, Huijs, hoff ende bomgert Joncker Rouwenoort eijgenaer gescttet *op 100* gld. (10-0-0)

6) Weidelant, die IJssel w ei d e, in Elderick, het bieselant in Drempt, het IJsselmaetien in Keppell, doet in alles 90 dlr. 22-10-0

7) Die Hoenhorst, sijnde een caetersteede, getaxiert op 8 dlr. 2-0-0

8) Het bouwlant tot den Ulenpas, 12 molder geseijs 24-3-4

9) Het IJsselmaetien, is groot 2 beestweidens, is boven ingerekent Memorie.

10) Noch een huijsken toecoemende Joncker Rouwenoort 0-15-0

11) S m i t s C a m p, Gerrit ten Sande cum suis.. . 1-7-2

12) D e n L e e s e n d a e 11, met die weij: eijgenaer Ritmeester Berchem, Pachter Arent van Hummell, bestaende in huijs, hoff, bongert ende weide 3-9-0

13) Noch een Spijcker [13]), met een hoff, daer de Ritmeester selffs opwcont 7-10-10 (3-0-0)

14) Twie stuxkens landss..... in die Pastorije tot Olden Keppell 0-8-5

15) Het goet C nij n en b e r c h, huijs, hoff, eijgenaersche die vrouw van der Schuijren, pachter Warner op Slijck 13-18-4

16) Jan Assens twie Kempkes, beide langs den Cnijnenberch 0-13-6

17) J a n A s s en s V i ca r i e, pachter bij Meister Jan Peters, sijnde huijs, hoff ende een kempken, is groot twie molder geseij 4-12-0

18) 't Goet t h e n B e r g h e, Schuijren toecomende, huijs, hoff ende bomgert.... .. is groot omtrent 14 molder roggen geseij 34-10-11
(huijs, hoff ende weidelant is in Hummel aengegeven)

19) Rouwenoorts G r i e t b r i n c k wordt mit scheepen geweidet, is groot omtrent een koeweide 2-0-0

20) tgoet ten Ase, den Heer van Keppell, pachter Michiell, huijs, hoff ende dat Emmelerbroeck.. 19-6-8

21) Noch het Keppelsche Goor, den Heer van Meppel1 toestendich huijs, hoff ende 8 koeweidens 16-8-5

22) Wessel Alers a c k e r..... is groot een molder roggen geseij 1-7-3

8) Dochter van Otto van Becsd tot Beesd en Maria van der Hoeve, kleindochter van Gijsbertsz. van Beesd met Johanna van Zeller tot Halsaff en van Hendrik van der Hoeve toe Hoeve met Lucretia Smullingh.

9) Archief Leeuw XXXIV, 1926 kol. 215/216.

10) A. J. van der Aa „Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden", VI, Gorinchem 1845, bl. 401, 402.

11) Verschenen in dc „Oudheidkundige Mededeelingen uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden", Nieuwe Reeks XXVI, 1945, bl. 7 evv.

12) Stafkaartblad 472: *„Muldera".*

13) Wellicht. de Oude Spijker aan de Roomatraat, vgl. Stafkaartblad 472 (Hummelo).

23) 't Goet t e r S m i t s, Berent Sijmons eijgenaer, huijs, hoff ende eenige boomen, weidelant omtrent 6 schaerweidens, het geseij is groot ses molder roggen 12-10-10

24) Tr ij pem a ker s ho f f, in die kercke tot Olden Keppell, pachter Berent Hendrix, groot omtrent een halff molder geseijs 1-10-0

25) Die W e e m [14]), tot Olden Keppell, pachter Derck Lenderinck, huijs ende hoff ende aen weidelant groot 4 koeweidens, aen geseij groot 6 molder 16-14-5

26) Dat Gasthuijs tott Doesborch drie ackers..... 2-0-6

27) Die Vic.arije P h i l i p p i et J a c o b i genaemt, pachter Joncker Rouwenoort voor 8 daler 2-0-0

28) He er W arners Vi carij c, gepacht bij J^or Hend. van Rouwenoort voor 6 daler 1-10-0

29) R a e s v e l t s Vicarije, gepacht bij J^or Rouwenoorts voor 13 daler 3-5-0

30) t Goet M e u l e n r a e, eijgenaer Ritmeester Berchem, Pachter Peter op Meulenrae, huijs, hoff, voorts 3 koeweide. 2 paardeweidens aen geseij 6½ molder roggen 23-13-10

31)' t Goet Horsteler, tusschen d' IJ s s e l l, eijgener Ritmeester Berchem, pachter Gerrit Harmsen, huijs ende hoff, voorts 20 koew. aen boulant 10 molder 67-2-4

32) t Goet H u m b e k e, eijgenaer Ritm^r. Berchem, huijs ende hoff, voorts weide, 3 koe- ende 3 peerdeweidens ende 10 molder roggengeseij 20-10-0

33) Peuytgensweyde..... groot 3½ schaerweidens 8-0-0

34) Daem Coenders hofstede ofte der Lerescamp, eijgenaer Stenderinck, huijs, hoff ende bomgertien, voor 1 schaerweidens, aen boulant 5 schepel geseij 4-6-6

35) Celly S c h r o e r e n hoff, eijgenaer Reijnt Huigen, bestaende in huijs, hoff haeffken ende een halff scheepell geseij 3-8-11

36) C l e i n V e l t h u i j s e n, huijs, hoff ende bomgert, toebehoorende Juffer Rouwenoorts, is groot 6 molder geseijs 10-8-4

37) Den Olden Rouwenhoff vicarije, pachter Reiner Huigen, bestaet in een haeffken met eijnige appelboomen met een stucxken lants 1-13-4

38) Een Kempken in Creens vicarije und G e r d e n K e m p k e n genaempt gepacht bij Joncker Rouwenoorts voor 6 daler 1-10-0

39) t' H o o g e l a n t bij den C n i j n e n b e r c h. Peter Buck is groot 2 molder geseij 2-14-6

40) Assumurs Grietbrinck, bouwt hier van Frerick Assen 1 molder geseij 1-7-3

41) Een hoffstede daer Claes Berent op woont Frerick Assen eijgener.. .... bestaende in een huijsken, haeffken, ende 1 schepel1 geseij 1-7-0

42) Een huijs met haeffken genaemt het huijs in de Swaey..... 3-13-7

43) Den Hoogen Bolsercamp... gebout bij Reint Huigen... 1-14-0

44) Frans Calis Bomgertien, pachter Reint Huigen 0-12-0

45) Noch dardehalff schepel1 geseij, Geestelick, gepacht bij Reint Huijgen voor 5 daler. Principaell pachter Burgerm^r Schaep 1-5-0

46) Wijcherincx hoff tegens Cellen huijs, wort gebout bij Reint Huijgen, is groot 5 spint geseij 0-8-6

(volgen de tienden onder Olden Keppell).

In menig opzicht is deze goederenlijst leerzaam. Onder de n a m e n M e u l e n r a e (30) en Humbeke (32) herken-

[14]) Zie Stafkaartblad 472 (Hummelo).

nen wij aanstonds Mulrade en het Hommeke van zooeven. En dan is tusschen deze twee bezittingen sub 31 vermeld 't Goet Horsteler tusschen d'IJssel". Nu staat „Tusschen den IJssel" iets meer oostelijk van de door Dr. Braat opgegraven middeleeuwsche burcht op het stafkaartblad 493 (Doetinchem) aangegeven, hetgeen wel bewijst, dat de perceelen op de lijst naar een duidelijke volqorde geboekt zijn Datzelfde verschijnsel valt ook elders in deze lijst op.

Al3 wij dit laatste nu voor oogen houden, en wij zien, dat sub 5 de havezathe Ulenpas (met daarvóór en daarna andere bezittingen van den eigenaar van den Ulenpas, jr. van Rouwenoort!) en sub 1 *den hoff foe Keppel* vermeld wordt, lijkt het aannemelijk, wanneer op het stafkaartblad 472 (Hummelo) ca. 200 m. ten Zuiden van de Ned. Herv. kerk van Hoog-Keppel een huis „*'t* Hof" qelegen is, dat bij opstellinq van de lijst uitgegaan is van de dorpskern en dus ook dat dit „Hof" hetzelfde zal zijn als *den hoff* toe Kennel", het no. 1 van de lijst, met andere woorden óók hetzelfde als het huis Olden-Keppel. En aangenomen, dat dit huis vanouds inderdaad een hof of liever gezegd de tynshof ter plaatse is geweest, dat het dan tevens begrijpelijk is, dat de Gruters zich als tijnsheeren naar den naam van deze hof (curtis) hebben qenoemd. immers een derqelijk gebruik, analoog naar de vernoeming van een havezathe, komt ook elders voor.

Verklaard is daarmede nog niet de naam van de oude burcht, die door Dr. Braat werd opgearaven. Het staat intusschen wel vast, dat hier (de hof) Olden-Keppel niet gezocht behoort te worden, maar het schijnt, dat „de Horsteler" in casu de beste kansen biedt, Misschien, dat een van onze lezers dit nieuwe vraagstuk tot een oplossing zal kunnen brengen?

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, 4G).

Duijn.

Op het wapenbord in het Schielandshuis te Rotterdam is, met als wapen: in goud 3 zwarte wassenaars, vermeld *Jan Claese Duijn*, in 1619 hoogbaljuw en dijkgraaf van Schieland. Deze voornaam *J a n* deugt niet, want in de Missiven aan het Hof van Holland vond ik met hetzelfde wapen op zijn lakafdruk Taco *b Nicolaeszoon Duijn*, in 1627 baljuw van Schieland. Ik veronderstel, dat deze dezelfde zal zijn als de door Unger in zijn werk de Regeering van Rotterdam genoemde *J a* c o *b Claeszoon Duijn, in* 1613 schepen van Rotterdam. Het zegel van dezen is bij Unger op plaat 14 afgebeeld en dit zegel vertoont als wapen eveneens 3 wassenaars doch vergezeld van 3 uiterst kleine b o 11 e t *j e s*, waarvan één rechts, één links en één beneden den ondersten wassenaar. Van der Lely in zijn MS. Wapenboek betreffende de regeering van Rotterdam in het Gemeente-Archief Delft vermeldt eveneens dezen *J a* c o *b Claeszoon Duijn* als raad van Rotterdam en overleden in 1635, doch teekent zijn wapen onjuist, nl. de 3 bolletjes veel te groot als zwarte koeken en deze foutief gerangschikt nl. 2 boven de wassenaars en 1 beneden.

van Duijn.

Volgens de New York Herald van 1 1/1 1890 voerde eene familie *van Duijn,* in dat jaar te New-York gevestigd en van

Nederlandsche afkomst, als wapen: „gevierendeeld, I en IV in rood een zwart ankerkruis: 11 en 111 in zilver 3 roode koeken." En in het Armorial Général Supplement wordt eene familie van *Duijn* behalve in Nederland eveneens te New-York vermeld met hetzelfde wapen, doch het kruis in 1 en IV goud en als gewoon kruis. Deze wapens nu hebben verdacht veel van het wanen *H u ij n van Amstenraedt,* dat volgens de Maasgouw 1904, pag. 61, voorkomt in een glasraam van het Choor in de kerk te Eiisden, zijnde Eet wapen van *Arnold H u ij n van Amstenraedt,* heer van Eiisden en Geleen. getrouwd met *Anna van Groesbeek.* waarbij *Maria,* in 169... de vrouw van *Jan Willem de la Marcelle,* heer van Eiisden, welk wapen is „gevierendeeld, I en IV in rood een zilveren s l a n q en k o p k r u i s; 11 en 111 in zilver 3 ronde koeken." En dit wapen is ongetwiifeld van de Zuid-Limburgsche familie *Huijn,* ook *Huijn van Amstenraedt* en *Huijn zu Geleen,* ook voorkomende met de 3 koeken in een hartschild over het slanqenkopkruis' heenqaande, zooals uit zegels en lakafdrukken blijkt. Het lijdt derhalve naar mijn meening geen twijfel. dat het wapen èn de naam in het Armorial Général foutief zijn en *Huijn* moet zijn en dat de familie *van Duijn* maar klakkeloos dit wapen uit het Armorial Général heeft overgenomen. Een wapen met alleen een ankerkruis werd gevoerd door eene familie *van Duijne,* ook als *ten Duijne* en *ten Duijnen* voorkomende, in de 14e en 15e eeuw in de regeering van Deventer.

Duijne.

Catrina Duijne. die A° ..... te Amsterdam trouwde met *Leonard de Ranst,* voerde volgens het M.S. Geslachtregister van de familiën Mechelen, Grimberqhen, Duffelen *etc.* in de Bibliotheek van de Technische Hooqeschool te Delft als wapen: „gevierendeeld, I en IV in goud een roode basviool vergezeld van 3 zwarte ratten: 11 en 111 in blauw een gouden keper vergezeld van 3 zilveren sterren", Deze naam is niet geheel juist en moet *van Duijnen* zijn, zooals blijkt uit het onvolprezen prachtwerk van Elias „De vroedschap van Amsterdam", waar op pag. 542 gezegd wordt, dat *Catharina,* de dochter van Mr. *Johan van D u ij n e n,* burgemeester van 's-Gravenhage, en *Maria Snouc k, in 1668* trouwde met *Leonard Ranst,* raad van Amsterdam.

De kwartieren I en IV zijn het wapen der familie *van Rottermond,* 11 en 111 het eigenlijke wapen *van Duijnen.* Uit de Aanteekeningen omtrent regeeringsfamilies te 's-Gravenhage door van Rhede van der Kloot, pag. 21 en 62, blijkt, dat *Simon van Duijnen* ten rechte genaamd *van Rottermont,* qoudsmid te 's-Gravenhage, en tusschen de jaren 1582 en 1591 raad aldaar, de zoon was van *Adriaen v a n R o t t e r m o n t,* terwijl volgens mij verstrekte mededeeling zijne grootmoeder *van Duijnen* heette.

Dat de vergezelde keper het eigenlijke wapen *van Duijnen is* blijkt, behalve uit het Armorial Général, uit het M.S. Wapenboek met de Stamregisters der Haarlemsche regeering in het Gemeente-Archief te Haarlem, waar met dit wapen vermeld is *Cornelia van D u ij n e n* de vrouw van *Dirk Maes,* den moederlijken grootvader van Mr. *Arent de Raet,* in 1714 burgemeester van Haarlem, en uit het M.S. Register der wapens gehangen in St. Jacobskerk te 's-Gravenhage van G. Mol in het Gemeente-Archief te 's-Gravenhage; waarin gezegd wordt, dat dit wapen voorkwam op een grafbord in die kerk als vaderlijk grootmoeder-kwartier van *Cotnelia Schellinger,* die in 1783 overleed als de vrouw van den Raadpensionaris Mr. *Pieter Steijn.* Ik merk hierbij op, dat sommige leden dezer familie *van Duijnen* het wapen *van Rottermond* hebben gevoerd, zooals blijkt uit de zegels van *Govert Jacobszoon van Duijnen,* in 1604 en 1605 schepen van 's-Gravenhage, aan eene acte in portefeuille varia in het Gemeente-Archief aldaar en aan een charter in doos no. 277 in het Alg. Rijks-Archief aldaar, en van Mr. *Dirck van Duijnen.* in 1621 advocaat te 's-Gravenhage, in de volmachten der Geldersche Leenkamer. Het Armorial Général vermeldt dit wapen met de vergezelde viool met den foutieven naam v a n D u ij v e n.

Dwaalput.

In een M.S. Wapenboek van omstreeks 1775 in bezit van wijlen ons medelid van Dam van Hekendorp vond ik een wapen *Dwaalput* als volgt: „gegeerd van 6 stukken rood en goud". Deze naam deugt niet en moet zijn *Waelput of Waelpoet* of *Walpot.* Met den naam *Waelput* komt het voor in het Armorial Général en met den naam *Walpot* op het wapenbord der regenten van het Krankzinnigengesticht te Dordrecht aldaar als wapen van *Hendrik W a l p o t,* van 1789 tot 1795 regent van dat gesticht, vermoedelijk dezelfde als de in protocol 1050 van notaris A. Bax te Dordrecht vermelde *Hendrik Thomaszoon Walpot, 19* Mei 1788 wonende aldaar als weduwnaar van *Anna Vernimmen.* Met den naam *van Waelpoet* doch met geqeerd van 8 stukken zilver en rood is het vermeld in het M.S. Wapenboek Grafs en Wapen der Kerken van Uytrecht, deel 1, folio 229, als wapen van *Hendrik v a n W a e l p o e t,* A° ..... Utrechtsch edelman en eerste hoogmeester der Duitsche orde. Op de Utrechtsche Wapenkaart van Kemink ten slotte komt het voor met den naam *Waelput* en gegeerd van 8 stukken rood en goud.

van der Dijcken.

Het M.S. Wapenboek met Drie duijsend wapens met de pen geteekend in het Museum Meermanno-Westreenianum geeft een wapen *van der Dijcken* als volqt: „effen groen en in een zilveren schildhoofd 3 zwarte maliën." Deze naam is zoo goed als zeker foutief, want op de wapenkaart in de Nieuwe Cronijk van Zeeland door Smallegange komt dit wapen met zelfde kleuren voor met den naam *van der Eicken* en met den naam *van der Eijcken* komt het voor in eene collectie wapenteekeningen in de Gemeente-Bibliotheek te Rotterdam met dezelfde kleuren, doch met het veld rood in plaats van groen in een MS. Wapenboek met wapens van 4 familiën in het Museum Meermanno-Westreenianum, en met het veld groen en de maliën rood in zilver in de Graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen, deel 3, blz. 393, als kwartierwapen van de 26 Mei 1556 te Mechelen overleden *Margrite de Gurtere* alias *van Sombeke Jansdochter,* de vrouw van *Baldewijn le Cocq,* heer van la Motte, en ten slotte met den naam *Eijck* en met het veld zwart en de maliën zwart in goud in het M.S. Wapenboek Grafs en Wapen der Kerken van Uytrecht, deel 1, folio 373, in het Gemeente-Archief te Utrecht als kwartierwapen op het grafbord van de 7 October 1625 overleden *Lucretia Roetert,* dat eertijds in de Jacobikerk te Utrecht gehangen heeft. Alhoewel in deze bronnen de naam ook op verschillende wijzen is aangegeven, komt deze toch daarin nimmer als *van der D ij c k e n* voor. Ik merk hierbij tevens nog op, dat uit het voorgaande weder duidelijk blijkt, zooals dat met talloos vele voorbeelden kan aangetoond worden, hoe weinig men op kleuren in de wapens aan kan.

van Dylsem.

Volgens de Sceaux Armoriés, deel 1, pag. 384, door de Raadt voerde *Pieter van Dylsem, in 1584 schepen van* Nijmegen, als wapen: „2 verhoogde rozen vergezeld beneden van een klaverblad." Deze naam is niet geheel juist en moet *van Dylsen* zijn, zooals blijkt uit zijn zegel met randschrift van 16 Sept. 1582 eveneens als schepen van Nijmegen aan charter in het heerlijkheidsarchief Hoekelum. Bovendien blijkt uit dit zegel, dat de blremen neen heraldische rozen doch vijfbladige bloemen zijn. Denzelfden schepen vond ik ook met den naam *Peter van Dilsen* en met hetzelfde wanen in 1580 en 1581 in de Borgtochen van de Geldersche Rekenkamer en in een charter in het familiearchief Brantsen. Ik vernnderstel, dat hij dezelfde zal zijn als *Peter van Dilsen,* '7 Maart 1609 oud-burgemeester van Nijmegen, wiens zegel met het zelfde wapen met vijfbladige bloemen in plaats van heraldische rozen hangt aan charter 2797 van de Rekenkamer van Gelderland.

van Dynther.

Volgens de Sceaux Armoriés door de Raadt voerde *Johannes van Dynther,* in 1382 schepen van 's-Hertogenbosch, als wapen: „een merlet vergezeld van 3 vierbladen". Ik- acht het wel zeker, dat de Raadt dit wapen niet juist heeft weergegeven en dat de merlet een persoonlijk bijfiguur en dus van kleiner proporties dan de vierbladen zal moeten zijn en derhalve de beschrijving zal moeten luiden: „3 vierbladen vergezeld van een kleine merlet in het schildhart". Dat de merlet bijfiguur moet zijn, blijkt uit het bekende wapen der Noord-Brabantsche familie *van Dinter, van Dinther,* dat 3 bloemen is.

(Wordt vervolgd.)

Aanvullingen en verbeteringen op enige in Nederland's Patriciaat gepubliceerde stamreeksen.

Broes e. (N.P. XXXIII (1947), blz. 63 e.v.).

Het wap en kan niet als een Christus-monogram beschreven worden, zoals uit de in Ned. Patr. gegeven afbeelding blijkt; een Christus-monogram heeft een andere gedaante.

I. *Dirk Broese,* staat in het trouwboek te Zwolle ingeschreven als te zijn getrouwd aldaar 27 April 1697 (ondertrouw 27 Maart) met *Gerregien Beumers.* Hij † vóór 23 Aug. 1748; 1758 is waarschijnlijk het sterfjaar van zijn zoon.

Joachim Adolf Broese, † omstreeks 1758 (zie boven): de eerste vrouw heette *Straatmans* of *Straatman;* hij ondertrouwt met haar te Denekamp 28 Sept. 1726.

Het derde huwelijk moet reeds omstreeks 1746 gesloten zijn, omdat op de lijst van ingezetenen van Denekamp, opgemaakt in Augustus 1748 het echtpaar *J. A. Broese en A. Schiphorst* voorkomt met kinderen boven de 10 jaar (klaarblijkelijk uit het tweede huwelijk) en één kind, *Geertruid,* onder de 10 jaar. Dit moet de 29 Januari 1747 gedoopte dochter *Geertruij* zijn: de 15 April 1748 gedoopte zoon *Berend Jan* is dan reeds overleden.

IIIa. *Berend Jan,* die 2 Maart 1749 gedoopt wordt, is dus een kind uit het derde huwelijk en niet uit het tweede: dit zou zelfs het geval zijn geweest, indien het foutieve jaar uit het Patriciaat goed was geweest. *Berend Jan* heeft al zeer vroeg zijn naam verlatiniseerd in *Bernardus Johannes:* hij voert deze al bij zijn huwelijk met *Maria Helena Sibinga (zie de* bijbelbladen van de familie Sibinga, verschenen in de Nederlandsche Leeuw LIV, 312) en ook in zijn overlijdensacte wordt hij zo genoemd. In dezen vorm is zijn naam bovendien bliiven voortleven onder zijn afstammelingen in de families *Broese, Cannegieter, Cramer van Baumgarten* en *Riedel.* Uit dit huwelijk:

2. *Geertruida,* moet zijn *Anna Geertrrrida* blijkens doopacte. zij is gestorven te Eenrum 2 Juni 1866 en huwt te Etinge 8 Augustus 1811. Ds. *J. Ph. Riedel* is 13 Maart 1790 geboren (genealogie Riedel).

IVa. Ds. *Marcus Leonardus Broese is* volgens de gedrukte genealogie Cannegieter op 6 Augustus 1845 overleden: hij huwt te Lellens (gem. Ten Boer) en niet te Solwerd met *Debora Cannegieter.* Volgens familie-aantekeningen, in mijn bezit, zou zij 16 December 1893 zijn overleden. Uit dit huwelijk:

2. *Baukje Broese,* moet zijn *Boukje Broese.* † niet 8, doch 6 Januari 1914, huwt niet te Slochteren doch te Woldendorp (gem. Termunten). Ds. *Johannes Cannegieter,* niet geboren te Jelsum, doch te Stegerden (gem. West-Stellingwerf); zijn vader is Ds. *Ritske Hoornsma Cannegieter.*
4. *Johannes Broese;* zijn vrouw *Tjaardina Westerhoff zou* volgens zijn familie-aantekeningen te Lutjegast (gem. Grooteqast) geboren zijn.
6. *Johanna Catharina Broese* huwt te Groningen en overlijdt aldaar 19 November 1900: *Paul Johann Leonard Meder is* later ambtenaar van den Burgerlijke Stand te Groningen en overlijdt te Utrecht 20 Mei 1909; zijn vader heet *Johannes Joachim,* niet *Johan Jacob.*

De uitgestorven tak van *Johannes Broese* (IVa, 4) en *Tjaardina Westerhoff* bevat de volgende personen:

1. *Tiaarda Johannes Broese,* geb. Groningen 6 Juni 1855, † 'Keulen'6 Maart 1927, tr. *Emilie Reinicke(?).*
2. *Geessina Staal Broese,* geb. Groningen 14 Dec. 1856, † aldaar 3 Dec. 1857.
3. *Geessina Broese,* geb. Groningen 6 Dec. 1858, † aldaar 26 Maart 1901.
4. *Marcus Leonardus Broese,* geb. Groningen 9 Febr. 1860, hoofd van een antiquariaat, later ambtenaar aan de Rijksverzekeringsbank te Amsterdam, † Groningen 1 Jan. 1938.
5. *Debora Broese,* geb. Groningen 29 April 1862, onderwijzeres, † aldaar 22 Dec. 1944.
6. *Baukje Broese,* geb. Groningen 11 Nov. 1864, † aldaar 13 April 1926.
7. *Eisso Tjaarda Broese,* geb. Groningen 20 April 1866, † aldaar 14 April 1869.

E. H. **Korvezee.**

Bijleveld. (N.P. V (1914), blz. 72).

De tekst van generatie 111 *„Jan Pauwelsz. Bijleveld, † vóór 8* Juli 1678, tr. (le) *Annetje Ariens,* † vóór 31 Juli 1663, dr. van *Arien Gerrits"* kan aangevuld worden tot:

Jan Pauwelsz. Bijleveld, † vóór 8 Juli 1678, tr. (le) *Annetje Ariensdr. Waelmeef,* † vóór 31 Juli 1663, dr. van *Arien Gerritsz. Waelmeet* en *Jannetje Jans;* op grond van het hiernavolgende extract uit een akte van 27 Sept. 1636 in het rechterlijk archief van Poortugaal. (A.R.A. Rechterlijk Archief Poortugaal E. XXXVI, nr. 13, fol, 79).

„Wij Cornelis Aertsz. van Drie1 ende Comelis Pieterst Vermaet Schepenen van den Ambachte ende Dorpe Poortugael oirconden ende kennen dat waerachtich is, dat op huyden date pndergesz. voor ons zijn gecomen ende gecompareert Jan Pouwelsz Bijlevelt getrouwt hebbende Annetjen Ariens Waelmeetsdr. woonende onder de Heerlickheyt van Rhoon, voorde eene helft ende Jannetjen Vranckendr. woonende in Poortugael voornoemt met Doen Jansz. Hoochewerff Schepen alhier, haer gecoren voocht in desen, voor haer selven, ende vervangende ende haer sterck maeckende voor Loyckjen Vrancken haer suster, mitsgaders voor Maritjen Cornelisdr., een dochter van haere za. suster Maritjen Vranckendr. voor d'ander helft,. kinderen ende erf fgenaemen respective van Arien Gerritsz. Waelmeet ende Jannetgen Jansdr. syne huysvrouwe beyde za." etc.

D. VAN BAALEN.

de Coningh (van Assendelft de Coningh). (N.P. XXVIII (1942), blz. 48).

Op grond van een akte van 23 Sept. 1642 in het Weesboek van Maassluis in het Gemeentearchief aldaar, inventaris Hingman nr. 42, dient de tekst van generatie I en II (ged.):

„I. *Andries Jansz. Coningh,* geb. Middelharnis, tuinder te Maassluis, tr. le *Mayke Jansdr.;* tr. 2e Maassluis 1 April 1640 *Styntgen Fredericksdr.,* wed. Jan *Jansz.*

II. *Jan Andriesz de Coningh,* ged. Maassluis 27 Juli 1642" etc.

gewijzigd te worden en te luiden als volgt:

I. *Andries Jansz. Coningh,* geb. Middelharnis, visser, op zee gebleven omstreeks Pasen 1642, tr. le. *Annetje Fransdr.,* tr. 2e. Maassluis 1 April 1640 *Stijntgen Fredericksdr.,* wed. van *Jan Jansz.*

II. *Jan Andriesz. de Coningh,* geb. 30 Sept. 1640 etc.

Dat deel der akte waaruit een en ander blijkt, volgt hier:

„Conditien volgende de welcke Styntgen Fredericxdochter wedue van Andries Jansz. Coning visscher omtrent Baessmis lestleden in zee gebleven, geassisteert met Huyman Pietersz. Slierdrecht ende Willem Maertensz.. cleermaker hare oud oomen ter eenre, Gerrit Jansz. Coning visscher wonende in Middelharnisse, ende Jan Jansz. Meckint stierman alhijer, oomen ende voochden van Arent Andriesz out ontrent seven jaren, gewonnen bij Annetgen Fransdochter ende van Jan Andriesz oud den lesten deser maent twee jaren, gewonnen bij de voorn. Stijntgen Fredericxdochter, kinderen ende erfgenamen vanden voorn(oemden) Andries Jansz. Coning, ter andere sijde", etc.

D. VAN BAALEN.

In g en Housz. (N.P. XXIX (1943). blz. 193 e.v.).

XI, 5 *Johannes Ingen Housz,* tr. Raamsdonk 25 November 1812 *Maria Judith Raupp.*

J. LOEFF.

van der Lely. (N.P. XXVI (1940), blz. 196).

In de transportregisters van Maassluis bevindt zich een akte van 28 Oct. 1672 (A.R.A. Rechterlijk Maassluis 1896 LIV, nr. 60, fol. 63), waarvan het begin aldus luidt:

„Wij Schout en Schepenen van Maessluys oorkonden eenen ijegelijcken, dat voor ons gecompareert en verschenen sijn *Cornelis van der Lelij,* onsen mede broeder in wette en *Willem van der Lelij,* kuijper alhier, kinderen en mede erffgenamen van *Aeltje Jans van Wijn,* geprocreëert bij *Adriaen Cornelisz. van der Lelij* haer eerste man, dewelcke verklaerden in die qualité verkocht te hebben, gelijck sij als noch wel en wettelijck verkopen en overgedragen bij desen aen en ten behoeve van *Cornelis van Daelen, soon en* mede erffgenaem van de voornoemde Aeltge Jans geprocreëert bij *Claes van Daelen* haer tweede man za., present en d'overdracht accepterende twee derde parten in seeckere huijsinge en erve. staende en gelegen aen de suijtzijde van de Haeven alhier waervan den koper in qualité voornoemt het resterende derde part competeert", etc.

Deze gegevens met een inschrijving in het trouwboek van de Gereformeerde Kerk van Maassluis stellen ons in staat de tekst van generatie I aan te vullen en deze te doen luiden:

I. *Adriaen Cornelisz. van der Lely,* vestigde zich in 1643 als „herbergyer aan de Suytsyde van de Haven" te Maassluis, het iaar daarvoor woonde hij in Maeslant, tr. *Aeltje lans. van Wijn,* overkden voor 28 Oct. 1672: zij hertrouwde 7 Sent. 1647 *Claes Cornelisz. van Dalen.*

N.B. Vermoedelijk is deze *Adriaen Cornelisz. van der Lely* een zoon geweest van *Cornelis Cornelisz. van der Lely,* ambachtsbewaarder van Maasland.

D. VAN BMLEN.

Roodenburg. (N.P. VI (1915), blz. 318; XVII (1927), blz. 297).

Onderzoekingen van den Heer van Rijn brachten destijds aan het licht, dat de stamreeks van dit geslacht kan aanvangen met:

1. *Leendert Rodenburch,* tr. *Belia Adriaensdr., † vóór 21* Mei 1613: zij hertr. *Hubrecht Pietersz.*

Volgens een minuut in het protocol van notaris Cornelis Aertsz. Ketelaer te Naaldwijk (A.R.A. portefeuille nr. 6163) maakte op 25 April 1591

„*Huybrecht Pietersz.* jongman toecomende bruydegom geassisteert met *Jaepgen Cornelisdr.* zijne moeder ende *Adriaen Cornelisz. van den Doerwech* desselfs Jaepgens broeder ende haer gekoren voochd in desen alle wonende tot Naeldwijc ter eenre ende *Belygen Adriaensdr.* wonende in de Lyer in de Hoeff geassisteert met *Claes Adriaenssz. Trapper* haren Broeder *Adriaen Cornelisz Jongeknecht* ende *Heynrick Jansz.* hare zwagers ter andere zijde" huwelijkse voorwaarden met condities ten aanzien van „de kinderen van *Belygen Ariensdr.* in den echte gewonnen bij *Lenaerd Philipssz.* in zijn leven Bailjuw ende Schoud in de Lyer voorsz."

Daar wij hier stellig te doen hebben met een en dezelfde Beha Adriaensdr. kan generatie I van deze stamreeks nu als volgt luiden:

I. *Leendert Philipsz. Rodenburch,* baljuw en schout in De Lier, † vóór 12 Mei 1591. op welken datum zijn weduwe *Beha Adriaensdr. Trapper.* wonende op de Hoef onder De Lier, hertrouwde met *Huybrecht Pietersz,* die op 21 Mei 1613 als haar weduwnaar vermeld wordt.

D. VAN BAALEN.

Si b in g a. (N.P. XXX, blz. 296 e.v., XXXIII, blz. 319).

II. *Jacob Sybes;* zijne echtgenote wordt bij het huwelijk van haar zoon genoemd: *Sine Jurriens,* weduwe *Hof.*

IVb. *Engelbert Sibinga,* van zijne tweede echtgenote *Johanna Catharina Bruinewolf* wordt aangifte van het lijk gedaan 24 Maart 1810. Zij laat 6 kinderen na, zodat één van de twee, niet in Ned. Patr. vermelde, kinderen: *Margaretha Henrica,* geb. 5 Juli 1773, of *Engelbert,* geb. 15 Aug. 1777, alstoen nog in leven geweest moest zijn, dus niet „jong overleden".

IVb, 3. *Maria Helena Sibinga:* haar schoonmoeder heette te r S c h i p h o r s t i.p.v. *Staphorst.* De verbetering in Ned. Pas. XXXIII, 319, dient dus te vervallen (zie hiervoor onder *Broese).*

E. H. KORVEZEE.

65

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN, ENZ.

Nederlandsch Archief voor Genealogie en Heraldiek,

jr g. V, a f 1. 12: o.a.: H. L. Kruimel, Bijdrage tct de genealogie van de familie *Overbeek* (Weesp) II. — W. Dolk, *van Loon-Dordrecht.* — W. Geering, Korte gegevens von *Blaschke, de Villers-Grignoncourt, von Bornemann, von Bernuth.* — W. K. van der Veen, Het geslacht *Pijnse van der Aa.*

jrg. VI, a f 1. 1: o.a.: Mr. Joan H. P. Ennema, Bijdrage tot de genealogie *Moulin.* — H. *F.* Heerkens Thijssen, Over een weduwnaar en een weduwe *(Muilman-Mogge).* — M. C. Sigal, Nederduitsch Hervormde Kerk te Voorburg. (zerk Mr. *Lambrecht Ottensz.* pastoor). — H. L. Kruimel, De klappers op de Inbrengregisters van de Weeskamer te Amsterdam (vervolg) (o.a. *Schreuder* X *Rendorp).* — J. C. S., De vlag van Amsterdam. — H. L. Kruimel, Boekbespreking (Ned. Patriciaat 34e jaargang).

Ge-ns Nostra, jrg. 111, afl. 1.

o.a.: C. Postma, Echtscheidingen, uitgesproken door het „College van de Weth" te Rotterdam. 2 Januari 1725— 30 December 1747 (R. t/m Z.) (slot). — J. L. van der Gouw: Klappers Trouwboeken Zuid-Holland: Klappers Voorschoten. — Bijleveld, Het woord „kas" voor wapenschild, — C. Postma, Copy Poorterboek der stad Rotterdam. 6 Mei 1699-6 Januari 1702.

de Zaende.

jr g. 11, a f 1. 12: o.a.: E. Besse, Landbezit van de Armen van Wormér (hierin gegevens over geslacht *Craft).*

jr g. 111, a f 1. 1: o.a.: C. Mol, De erfenis van de reder *Jacob Mol.* — Mr. D. Vis, „de Burcht".

De Maasgouw, Dl. 61, 66e jaargang.

a f 1. 4—5: o.a.: Prof. Dr. J. J. M. Timmers, Limburgs oude kerken in gevaar. — Bern. von Schwartzenberg. Nog eens „Kalculen". — Mr. B. H. D. Hermesdorf, De ouderdom der mijnontginningen. — J. Brouwers, past., De kerkstrijd te Banholt 1872— 1881. — Drs. L. van Hommerich, De toren der St. Pancratiuskerk, donjon der vesting Herle. — J. G. N. Renaud. Het oersteenkerkje te Horst.

af 1. 6: o.a.: A. Munsters M.S.C., (H)As(c)lo(h)? (betreft Asselt bij Roermond of Els100 in de nabijheid van Maastricht). — Mr. Stan Smeets, Sprekende steenen in de St. Maartenskerk te Weert. — Mr. B. H. D. Hermesdorf, Het stadsrecht van Sittard van 1243. — A. J. Toussaint, Uit het kolenland Rode. — J. J. M. H. Verzijl, Genealogie van het adelijk geslacht van *Haeren* te Grubbenvorst, Blerik, Haelen en Neeritter.

De Schake 1, Tijdschrift van den Antwerpschen Kring voor familiekunde. Jaargang II, 1947.

a f 1. 3: o.a.: Fern. van Melckebeke dr. sc., La famille *van den Nieuwenhuysen* (vervolg) (genoemd o.a. *van Vlierden, Charles, Nieulant, Roelants, Douglas* e.a.). — J. F. A. F. de Azevedo Coutinho y Bernal, Fragment Généalogique inédit de la famille *Heyns* alias *Smets* (vervolg). — Hubert Thijs, Namenklapper op de Weesmeesterskamer der gemeente Schelle (1695~1788). — Baron J. R. de Terwagne, L'Armorial Anversois. *(Beeckmans de West-Meerbeeck* (herkomst uit Eersel) Gevers, *Pecher).*

a f 1. 4: o.a.: Oct. le Maire, *Antoine del Rio,* Seigneur de Cleydael et Aertselaer (gegevens *del Rio, Lopez de Villa Neuva, Manrique, etc.).* — Baron Jean Raymond de Terwagne, *Jean Egide Peeters = Mathilde Françoise van den Cruyce.* — L'Armorial Anversois, *van Cutsem. Havenith.*

Le Blason, 2e Année, nrs. 1, 2, 3, 4:

o.a.: 0. le Maire, Een document inédit sur les origines de *Raoul le Maire,* Chancelier de Flandre au XVe siècle (vervolg).— † *G.* Bonhomme, Les ancêtres de *Gérard de Groesbeek,* prince-évêque de Liège (1564— 1580).

Archives Hcraldiques Suisses. LXI, no. III-IV, (1947),

o.a.: Gustav Schaefer und Daniel Hummel, Das Vorbild des Baselstables. — H. L. Rabino di Borgomale, Les Armoiries des réprésentants diplomatiques britanniques en Suisse de 1617 à 1947 (belangrijk uit een oogpunt van vergelijking van de Zwitserse en Engelse stijl). — P. Rudolf Henggeler O.S.B., Die Siegel der Aebte von Einsiedeln (met bijzonder fraaie illustraties, belang uit een oogpunt *von* stijl gedurende dc eeuwen).

J. P. DE MAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van der Heide-Waslander. Gevraagd wapen, genealogische gegevens en voorouders van *Thijs Idses van der Heide,* herbergier aan 't huis ter Heide te Bergum (Friesland) en van zijn vrouw *Sara François Waslander; zij* leefden omstreeks 1660— 1720.

Utrecht. *D.* H. VOLKMAARS.

Iackops-Fetses. Op een bewerkte zilveren beker, in het bezit van Ds. N. van der *Zijpp* te Rotterdam, komen op de buitenzijde van den bodem een tweetal wapens voor. Dat van den man is: gedeeld, I. een huismerk, II. drie klaverblaadjes (1—2); dat van de vrouw is: gedeeld, I. een huismerk, II. drie klaverblaadjes (1—2). Op de rand van den bodem staat gegraveerd: *Siordt Iackops-Ibeltje Fetses.* 1690. Een later inschrift geeft: *Fetze Annes.* 1782. Wie weet over deze personen iets mede te delen?

Vlaardingen. M. C. SIGAL.

Koiter. (LXIV, 404). Hoewel geen rechtstreeks antwoord op de vraag wil ik toch niet nalaten te vermelden, dat volgens de Grafschriften in Stad en Lande *Albert Jan Koiter* 8/12 1799 in den ouderdom van 78 jaar te Leegkerk overleed en getrouwd was met *Jurrijna Bingman* en dat het wapen op zijn grafzerk is: „gedeeld, I. 3 sterren; 11. een voorwerp, dat aan een molenijzer doet denken."

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Leers-Uylenbergh. (Med. 1943, XXII). *Pieter Uylenbergh,* begr. Amsterdam Oude Kerk 20 Febr. 1679, tr. *Grietje Jans Alma,* begr. Amsterdam Oude Kerk 4 Nov. 1680. Het huwelijk werd door mij te Amsterdam niet gevonden, mogelijk stamde hij uit Friesland en hoorde tot de familie van Rembrandt's vrouw. waarvan zich verschillende leden te Amster-

dam vestigden. Zij lieten twee zoons na, waarvan de oudste was:

Johannes Uylenbergh, geb. Amsterdam 1642/43, koopman ald., begr. ald. Oude Kerk 30 April 1727, tr. Weesp (ondertr. Amsterdam 13 Febr. 1671) *Christina Leeuw*, geb. Weesp. ged. Amsterdam Rem. 7 April 1667, begr. ald. Oude Kerk 29 Dec. 1732, dr. van *Jacob* en *Lijsbeth Schouten.* Zij hadden twee zoons en vier dochters, de oudste zoon was:

Jacobus Uylenbergh, neb. Amsterdam 1672/73, koopman ald., † tussen 20 Nov. 1727 en 6 Sept. 1737, tr. Amsterdam Walenkerk 15 Juli 1706 *Jacomina van Eyck,* geb. Amsterdam 1680/81, dr. van *Joan* en *Elisabeth Ansloo.* Uit Kwijtscheldingen F 5, f. 428v. blijkt, dat op 24 Oct. 1737 uit dit huwelijk in leven waren: *Elisabeth,* vrouw van *Johannes Baart, Christina,* vrouw van *Aarnout Leers,* reqerend schepen te Rotterdam en *Margaretha,* vrouw van *Johannes den Bandt,* predikant te Voorschoten. Echter is het huwelijk van Christina te Amsterdam tussen 1723 en 1737 niet te vinden.

Amsterdam. **MR. P. VAN EEGHEN.**

Moll van Santbergen. In verband met de in jrg. 10 Ned. Patr. opgenomen wapens *Moll,* kan ik mededelen, dat in ons familie-archief berust een briefomslag, gestempeld 27 April 1856, van den heer *Moll van Santbergen,* beëdigd klerk ten kantore van Hypotheken te Arnhem, gericht aan den notaris C. J. P. Weyn te Didam, bevattende een wapen *Moll,* zijnde drie mollen met als helmteken een uitkomenden leeuw.

Bestaat er een genealogie *Moll van Santbergen?*

Groenlo. *F.* J. H. **WEYN BANNINGH.**

van Ockhuijsen. (LXIV, 404; LXV, 48). Volgens het Armorial Général is het wapen van *Ockhuijzen:* „doorsneden. A: in rood 3 gouden kronen; B: in zilver een ossekop van natuurlijke kleur." Helmteken: een gouden kroon tussen rode vlucht. Geheel het zelfde met zelfde kleuren der velden vond ik dit wapen op de lakafdrukken in diverse archiefbronnen van *Johan Okhuijsen,* ook *van Okhuijsen,* in 1776, 1796 en 1797 secretaris van Teccap, en *Willem Okhuijsen,* in 1795 secretaris van het committee revolutionair te Moordrecht. De lakafdruk van voornoemden secretaris *Johan 0.* van 15/7 1779 in de Documenten tot de resoluties van gecommitteerde raden van Holland echter vertoont den ossekop aanziend gesteld. De lakafdruk van *Johan Okhuijsen,* (zonder *„van"),* heer van Teccop, 12/6 1765 te Woerden, in de volmachten van de Gelderse Leenkamer vertoont den ossekop gekroond, doch overigens met zelfde kleuren der velden en helmteken als in het Armorial Général. *Aletta Okhuijsen,* 29/6 *1782* de vrouw van *Henrik Reitz* te Woerden, voerde de kronen als koningskronen volgens haren lakafdrulc in protocol 444^{19} van notaris Cornelis de Wijs te Utrecht.

Zonder wapen vond ik verder Mr. *Dirick Ockhuijsen,* 14/5 *1698* schepen van de heerlijkheid Coudekerk; *Hendrik Ockhuijsen,* geboren in 1679 en 16/7 1705 te Loenen getrouwd met de in 1683 geboren *Maria Bodisco;* en *Jacob Okhuijsen,* wonende te Moordrecht, die 2/6 1794 te Dordrecht huw.voorwaarden oprichtte met *Magtilda Maria van Dijk,* waarbij hij geassisteerd werd door zijn vader *Nikolaas Jan Okhuijsen,* koopman te Moordrecht, en zij door haren vader Jan *van D.. heer* van Heer Oudelandsambagt te Zwijndrecht. Bovendien worden enige personen van dezen naam vermeld in de Navorscher 1874, pag. 467, en de Wapenheraut 1917, pag. 19 en 20.

Arnhem. R T. **MUSCHART.**

van Oefferden-Hiebendaal. (LXIV, 182, 213, 343). De onwaarschijnlijke geschiedenis over de afkomst van het geslacht *Hiebendaal,* medegedeeld door Mr. J. H. Nieuwenhuys in het Octobernummer van den voorgaanden jaargang van dit maandblad (overigens zonder eniqe bronvermelding), deed mij dadelijk denken aan soortgelijke pennevruchten van de hand van Mr. Willem Johannes (William) ten Hoet (Nijmegen 1823— 1897 Amsterdam), zoon van den bekenden Nijmeegsen Notarisdichter Cornelis ten Hoet. Deze was n.l. behalve de auteur van een aantal thans geheel vergeten zéér romantische werken met meest historischen achterqrond (o.a. Het woud van de drie perken: Leiding of Noodlot), waarover zelfs Busken Huet zich indertijd gunstig uitliet, een genealoog waarover het oordeel minder prijzend moet uitvallen. Hij mengde de vruchten van zijn onderzoekingen en die zijner rijke fantasie op kunstige — mogelijk ook kunstzinnige — wijze dooreen. Als voorbeeld hiervan moge dienen een overzicht over de geschiedenis van het geslacht „ten Hoet", waarvan zich een gedrukt exemplaar bevindt in het Gem. archief te Nijmegen.

Mogelijk nam hij ook een loopje met de naiviteit en ijdelheid van zijn eigen en aangehuwde familieleden. Maar hoe of dit ook zij, men vindt dergelijke van hem afkomstige genealogieën nog bij enkele geslachten uit Nijmegen of omgeving en men diene er zich wel voor te wachten deze in twijfel te trekken!

Weet men nu, dat *Helena ten Hoet,* oudtante van Mr. W. J. ten Hoet, gehuwd was met den tinnegieter *Egbertus Moorrees,* terwijl *Johannes Hiebendaal een Elisabeth Moorrees* tot vrouw had (vgl. N.L. 1922, kol. 163), zodat er reeds aanrakingspunten tussen de beide families bestonden en gezien enige parallellen met ander soortgelijk genealogisch werk van ten Hoet, dan meen ik met vrij grote. stelligheid in hem áen auteur van al dit fraais te mogen zien.

Wanneer de betreffende families zich met dergelijke onjuiste afstammingen binnenskamers vermaken, dan kan dit ons koud laten. Indien deze echter hun weg vinden naar een wetenschappelijk tijdschrift als De Ned. Leeuw, dan mag dit niet zonder critiek blijven, al twijfel ik er niet aan, dat de lezers van ons maandblad onderscheidingsvermogen genoeg bezitten om het medegedeelde aangaande de afkomst van het geslacht Hiebendaal naar waarde te schatten. Zo wil ik dan enkele punten aan een nadere beschouwing onderwerpen:

a) „*Jan Heinrich von Huebenthal* wordt aanbevolen aan *Steven van Delen,* Ridder (sic), die hem in 1614 weet aan te stellen tot jagermeester van de Veluwe." Slaan wij de in het algemeen betrouwbare genealogie „van Delen" van de hand van J. Anspach in de Ned. Heraut 1889 op, dan blijkt dat er in het eerste kwart van de 17e eeuw geen enkele Steven van Delen is te vinden, die hier mogelijk in aanmerking zou kunnen kamen. Er was nl. tussen ca. 1603 en ca. 1610 geen Steven van Delen in leven!

Betrekken wij thans het jagermeesterschap op de Veluwe, dat gedurende de. 17e eeuw door drie. opeenvolgendc generaties zou zijn bekleed geworden., in onze beschouwing. Over het jachtgericht en het jagermeesterschap op de Veluwe is niet veel gepubliceerd, maar voor een ieder die ook maar enigszins met de vroegere toestanden op de Veluwe op de hoogte is, is het duidelijk dat een zieke vreemdeling uit het gevolg van den Graaf van Solms, maar niet zo het jagermeesterambt verkreeg, op voorspraak van wien dan ook. In-

tussen vermelden gelukkig de Commissieboeken van het Geldersche Hof (R.A. Gelderland) de aanstellingen van deze functionarissen. In deze Commissieboeken nu worden opeenvolgend vermeld:

Hendrick van Eck tof Middeler, 1630 Juni 20 [dl. 4, f° 241 v°].

Johan van Schellart en Dorenweert, 1648 Oct. 10 [dl. 5, f° 200].

Guillaume de Deutecom, (door den Fransen Intendant aangesteld), 1673 Juni 14 [dl. 6, f° 268 v°].

Godart van Reede, Lt. Jagermeester, (door den Stadhouder aangesteld), 1675 Mrt. 26 [dl. 6, f° 275].

Godart van Reede, 1701 Nov. 15.

Hiermede kan m.i. van dit punt worden afgestapt en het volgende punt aan de orde komen.

b) Hij vestigde zich te Otterloo nabij het kasteel Delen". Het register op de leenaktenboeken van het kwartier van Arnhem (Gelre) vermeldt op blz. 147 en 149 twee goederen te Delen, nl. „een goet te Delen" en „een wiltforstergoet", beiden in het begin van de 15e eeuw reeds niet meer in het bezit van de van Delen's. Of er overigens verder wel ooit een kasteel te Delen is geweest, is twijfelachtig en berust hoofdzakelijk op een mededeling in de „Tegenwoordige Staat van Gelderland" (1741), blz. 488. In ieder geval bestond het in de 17e eeuw niet.

c) *Jan Hendrik Hiebendaal* in 1725 aangesteld tot schout van Horssen. Ook dit moet o n j u i s t zijn, aangezien zijn voorganger *Caron* blijkens het rechterlijk archief van de Heerlijkheid Horssen in het jaar van de verkoop van die Heerlijkheid (1734) nog in functie was. De aanstelling moet hebben plaats gehad door *Adam Jacob Smits,* den nieuwen Heer van Horssen. Hiermede vervalt tevens grotendeels de relatie met de van Delen's.

cl) Hij was gehuwd met *Catharina Alberts van Oefferden. Nu* luidt de inschrijving van dit huwelijk te Afferden of Deest [R.A. Gelderland, Doop- en trouwboek Druten-Afferden-Deest, Inv. No. 542.]

Johan Hendrik Hiebendaal, j.m. van Hiddesheim,
met
Catharijn Alberts, j.d. van Druten.

Elders in het Rechterlijk archief van Maas en Waal trof ik hem aan als geboren te Hildesheim en als „molenmaker". Aangezien de leeszaal in het houten noodgebouw van het R.A. te Arnhem onverwarmd is, zo is het momenteel niet zeer aanlokkelijk deze akten daar nog eens op te slaan. Ik laat dit dan ook gaarne aan meer belangstellenden over. Intussen meen ik, dat Hildesheim wel de juiste lezing zal zijn, aangezien Andrees Handatlas geen Hiddesheim vermeldt. Maar wat ook het juiste is, duidelijk is wel, dat wij hier met een D u i t s e en niet met een Veluwse plaats hebben te doen. Bij den naam van zijn vrouw ontbreekt „van Oefferden", wat op zich zelf nog geen bewijs oplevert, dat zij niet zo zou hebben geheten, maar ik kwam haar n i m m e r in enige akte met dezen naam tegen en wanneer b.v. haar man in Aug. 1751 met zijn „snaphaen" in het Nijmeegse Schependom „een schippersgast van Slijk-Ewijk" heeft aangeschoten en ernstig gewond en deswegen te Nijmegen gevangen zit, dan requesteert zij aan de Nijmeegse Magistraat, om zijn invrijheidstelling te bewerken, als: *Catharina Aelbers.* huysvrouw van den Schoutus *Jan Hendrik Hiependael.* [Gem. arch. Nijmegen, Raadsignaat 1751, Aug. 25].

e) Waar lag de ruïne van het klooster der Orde van de Juffren der Penitenten, welke hij in 1726 kocht? In de transportregisters van de Heerlijkheid Horssen over de jaren 1726/27 trof ik dezen koop niet aan.

Ik meen het hierbij te kunnen laten, al zouden er nog wel meer opmerkingen zijn te maken en herhaal mijn beide vragen, gesteld in N.L. LXIV, kol. 213, als zijnde nog o n b e a n t w o o r d .

Nijmegen. H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

Poortugael. (Med. 1944, XXVI, 171). *Hugo Poortugael,* ged. Maassluis 22 Dec. 1641 onder den naam „*Huych*", als zoon van een *Arijen Huygen,* die als „jongesel" van Poortugael op 9 April 1640 te Maassluis in het huwelijk was getreden met *Nelletgen Pietersdr. van der Lely,* jongedochter van Maasland. *Hugo Poortugael* was kagenaer (= schipper), koopman, reder en boekhouder. Daarbij bekleedde hij verschillende ambten en was achtereenvolgens regent van het weeshuis, schepen en weesman, gecommitteerde voor de visserij, kerkmeester en burgemeester. Hij trouwde te Maassluis 21 Juli 1675 met *Cornelia Staal* en is aldaar overleden op 14 Oct. 1696. Zijn merk is bewaard gebleven in de correspondentie van Anthonie Heinsius. (A.R.A. Archief A. Heinsius, nr. 399).

's-Gravenhage. D. VAN BAALEN.

van de Pijpekamp. Kent iemand het wapen dezer familie? Men meende, dat het bestond uit 2 gekruiste pijpen, vergezeld van boven van een kroon. De kleuren zijn onbekend.

Vlaardingen. M. C. SIGAL.

Romeny-Vervoort. Gevraagd wapen, genealogische gegevens en voorouders van *Marcelis Romeny,* collecteur der tol binnen Weesp, overl. Weesp. 22 Juni 1750, en van zijn vrouw *Maria Vervoort,* † Den Haag 8 Febr. 1758, zij zijn gehuwd te Scheveningen 3 Juni 1736. De ouders van *Maria Vervoort* zijn *Hendrik Vervoort* en *Emmerentia van Nieuwenhoven, zij* zijn gehuwd te Wateringen 8 Mei 1695 en overleden te Den Haag respectievelijk 23 April 1728 en 14 Nov. 1727.

Utrecht. D. H. VOLKMAARS.

Ross. In het jaar 1813 is te Warschau een Nederlandse familie *Ross* woonachtig, althans de reeds volwassen *Johan Ross* met zijn moeder. Zij zijn daar in contact. met luit.-gen, H. W. Daendels en kapitein A. Kools, die in de belegerde vesting Modlin zitten en bemiddelen voor hen bij het geallieerde hoofdkwartier en de beide Prinsessen van Oranje te Berlijn. Na Sept. 1813 schijnt mevr. Ross naar Dresden te zijn gegaan, althans schrijft Daendels op 6 Januari 1814 uit Warschau: Hooggeagte Vriendin! Uit de laatste post heb ik Uw zeer aangename letteren van 24 December uit Dresden ontfangen.

Wie is deze mevr. Ross, vanwaar komt zij, wat deed de familie in Warschau en welke functie heeft haar zoon Johan bekleed?

's-Gravenhage. MR. F. J. J. BESIER.

de Sandra. Op welke wijze zijn de volgende fragmenten aan te vullen en aaneen te sluiten?

A.

Jan Sandra testeert 16 Augustus 1594 voor notaris J. Gijsberts te Amsterdam met zijn vrouw *Susanna de Marees,* **wonende** Warmoesstraat in „het Stadthuys van Doornik".

Kinderen genoemd in het testament van 1594:
1. *Susanna.*
2. *Jan.*
3. *Melchisedech.*
4. *Daniël.*
5. *Janneken, geb.* omstr. 1591, overl. vóór, *15* Juli 1621, tr. Amsterdam Nieuwe Kerk 2 Juli 1613 (ondertr. 6 Juni 1613) *Jacques de Win,* van Antwerpen, geb. omstr, 1589 (vaders consent). Hij tr. 2e. Nieuwe kerk 3 Augustus 1621 (ondertr. 15 Juli 1621) *Susanna Mits,* van Keulen, geb. omstr. 1592.
6. *Jelis.*

B.

(Ontleend aan de novelle van L. E., Anna Marie de Sandra).

I. *Johan Sandra* tr. *Maria Fassin.*

II. *Hendrik de Sandra,* geb. Amsterdam 4 Maart 1619, zeer vermogend koopman aldaar, na 1653 cornet in het regiment van Schwarzenberg, 1654 adelstitel van den koning van Polen, 1657 ridder in de orde van St. Michel (met verlof de Franse lelie in zijn wapen te voeren), ritmeester van een compagnie ruiters. sergeant-Majeur-te-Peerd, commandeur van Deventer, overl. Delft, begr. Oude Kerk 27 Januari 1707, tr. Leiden, Pieterskerk 23 September 1648 *Margareta Tortarolis.* geb. Leiden 27 December 1627 (verm. Cath. gedoopt), overl. Deventer, begr. Lebuinuskerk 18 November 1681, dr. van *Giovanni Francesco Tortarolis en Barbara Matthijs van Creenenburch.*

III. 1. *Anna Maria,* geb. Amsterdam 7 September 1647 „op de Keyzersgracht het 3de huys, van de Schouburgh. naer het suyteinde van de graght", ged. 15 September 1647 in de Westerkerk.
2. *Margaretha Barbara,* geb. „te Maersseveen op de Veght, int huys genaemt Goudesteyn, op de groote Sael" (Zondag) 17 September 1651, ged. Maarsen „in de kerck door Predicant Jacobus Camerbeeck" (Woensdag) 20 September 1651, tr. *Eilco Clant.*
3. *Henricus Johannes,* geb. Leiden „in de huysinghe van Bmgemeester Wilhelm Paets, staende op het Rapenburgh. over het Princenhoff" 25 Juii 1654, ged. aldaar Pieterskerk door Ds. Jacobus du Bois 29 Juli 1654, cornet.

C.

(Ontleend Her. Bibliotheek 1875) [1]

I. *Jasper Sandra,* geb. Tourcoing onder Rijssel 1593, overl. 9 Juni 1637, begr. Franse kerk Middelburg graf No. 63, tr. Middelburg 14 Augustus 1618 *Louise Segar Matthieusdr.*. geb. Moiveau onder Rijssel, driekoningennacht 1593, overl. 15 Februari 1658, begr. in hetzelfde graf, zij hertr. 13 Mei 1639 *Pierre Buteux.*

II. *Jean Sandra,* geb. Middelburg 8 Augustus 1625, overl. 16 April 1672, tr. Middelburg 10 Juni 1649 *Jacoba Walleran,* ged. Middelburg Februari 1636, dr. van *Pierre Walleran* en *Catharina Hoekmans.*

D.

(Ontleend aan De Jager, Brielsche Vroedschap).

I. *Albertus Johannes Sandra,* geb. Leiden, Vroedschap van Brielle 23 Februari 1753—1760. Schepen 1755, Raad in het College der Magistraten 1753, '57, Gecommitteerde in het College van Gecommitteerde Raden 1759, Commies van 's Lands Magazijnen te Hellevoetsluis 1760, tr. 's-Gravenhage 8 Mei 1753 *Maria Louise Gallas,* ged. Brielle 29 November 1729, dr. van *Johannes Arnoldus (Jan Arnoud, Aarnoud) Gallas* en *Louise Josina Cools.* Uit dit huwelijk gedoopt te Brielle:
1. *Catharina Louise,* ged. 20 Januari 1754, verm. begr. Brielle 11 Februari 1754.
2. *Barbara Louisa,* ged. 31 Maart 1755.
3. *Medina Catharina,* ged. 23 Juli 1756.
4. *Francina Claudina,* ned. 11 October 1757, get. *François Gallas en Francina Claudina Tronchin.*
5. *Arnoud,* ged. 11 Januari 1760, get. *Jan Arnoud Gallas,* Mevrouw *Catharina Margaretha Gravinne van Hogendorp* (tr. 21 Nov. 1751 J. Arn. Gallas).

Wassenaar. J. K. H. DE ROS VAN ALDERWERELT.

[1] Wie ia in Her. Bibliotheek 1875 C.S.B.B., in wiens bezit was een ms. genealogie Sandra door Nr. Pieter Johan Macaré en waar is dat ms. thans? de R. v. A.

Schoemaker. Gezocht een beschrijving van het wapen van de oude Groenlose familie *Schoernaker,* waarvan een -lid, *Jan Schoemaker,* gehuwd met *Maria Elisabeth Batenburg.* in de 18e eeuw burgemeester van Groenlo was.

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

Schoondenvoert-Middagh. *Hendrick Sandertsen Schoonderwoert,* oud-burgemeester en regerend Schepen van Leerdam, en zijn huisvrouw *Maeycken Aerts Middagh* testeren 12 Maart 1653 voor Schepenen van Leerdam. *Jan Cotnelis Middagh,* o.a. 1684—1685, schepen stad en graafschap Leerdam. Gevraagd wapens *Schoonderwoert* en *Middagh.*

Hilversum. E. G. MIDDAG.

Strijbos. (LXIV, 405). *Henrick Peter Strijboss,* was 15 Jan. 1566 schepen der heerlijkheden, en dingbanken van Gestele, Strijp en Straethum (onder Eindhoven). Zijn zegel aan charter in het archief der Nassause Domeinen vertoont als wapen: „2 verhoogde druiventrossen met de stelen naar boven naast elkaar vergezeld,, beneden van een antiek molenijzer.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Pa Tour. Gevraagd genealogie en wapen van *Joannes Franciscus la Tour,* luitenant-kolonel, ridder van het Legioen van Eer, † h. Delta, Groenlo 12 Nov. 1852, oud 77 jaar.

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

Treno. (LXIV, 376). *Carel Frederik Treno,* 1 Sept. 1761 lid van den Raad van Justitie te Amboina, voerde als wapen:

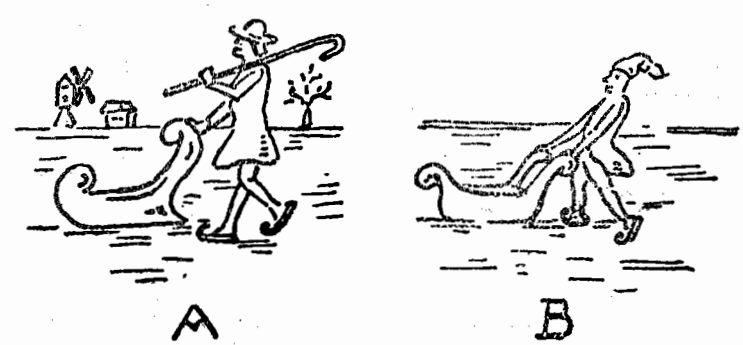

„een gekleede man op schaatsen, die een bakslede over ijs voortduwt, als onderstaande schets A". Aldus komt zijn

wapen van het jaar 1760 ook voor in de Indische Navorscher 1940. pag. 34/35. De lakafdruk van *Carel Treno,* 9/6 1740 onderkoopman, kassier en lid van den Raad van Justitie te Amboina, op *een* acte van dien raad, 'vertoont den man met de slede als onderstaande schets B dus zonder den, molen en den boom en als helmteken een vlucht.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

de **Varienc0ur-Heshusius.** (LXIV, 406). De ouders van *Anna Christina Heshusius* zijn zonder twijfel Ds. *Samuel Heshusius.* geb. Lingen 30-10-1691, † Epe 2-1-1751, prop. te Terwolde 1717, beroepen te Epe 1730, die ondertr. Colmschate 3-8-1720 *Johanna Knoep,* ged. Deventer 18-6-1693, dr. van *Michael Knoep,* onderscholtes te Colmschate, en *Anna Chtistina Palthe.* Het oudste kind uit dit huwelijk is Ds. *Wilhelmus Heshusius,* ged. te Terwolde 26-10-1721.

Haslemere. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Vergoude, (LIX, 247). Het trouwboek van de Geref. Kerk van De Lier in het archief der Ned. Herv. Gemeente van De Lier, gemerkt Kr. 2, bevat de volgende akte:

„A° 1698 den 18 Meij sijn alhier met attestatie aangekomen van Maassluijs *Jan Vergoude* en *Marijtje van der Kost* j.l. en openbaarlick in den egten staat ingezegent en bevestigt."

Dit echtpaar liet te Maassluis verschillende kinderen dopen, o.a. anno 1708 een dochter genaamd *Dirkje.* De vader heette toen *Jan Arentsz. Vergoude.*

In De Lier werd gedoopt anno 1664 „den 11en dito (November) het kindt van *Arien Cornelisz. Vergoude* en(de) *Dirckie Jans van den Bos* gen(aem) t *Jan."*

Een ander trouwboek van deze gemeente, gemerkt Kr. 1, vermeldt anno 1659 „Den 7e Decembris ende vervolgens te proclameeren.

Adriaen Cornelissen van der Goude J.M. ende *Dirckgen jansdr. van den Bos* J.Dr. beijde woonende in De Lier. Hebben attestatie gelicht om tot Delft te trouwen den 21 dito."

Op 8 Dec. 1668 hertrouwde „*Ary Cornelissen V e r go u d a,* wed. van *Dirckjen Jans van den Bos,* met *Neeltje Teunis Tol,* jon (ge) dogt (er) van Naeldwyck."

Tegen Pasen 1660 aangekomen als nieuwe lidmaten „*Arien Cornelisz. Vergoude* en *Dirckge Jans van den Bosch* zijn huysvrouwe."

Op 21 Nov. 1660 lieten deze ouders een kind dopen genaamd *Cornelis.* De getuigen waren „*Isbrant* ende *Jan Cornelissz.* midschaders *Lijntge Jans* ende *Neeltje Cornelis Vergoude."*

„Den 27 dito (Juli 1659) is in den Heere gerust *Cornelis Isbrantsz Vergoude,* dikwils gewesen diacon ende ouderlyngh."

Met den naam *Vergoude* heb ik geen kinderen van laatstgenoemde in de doopregisters van De Lier aangetroffen.

Wel vond ik o.m. als gedoopt op 1 Jan. 1633 *Abraham* en *Sara* „sone en dochter van *Cornelis IJsbrants Wielmaecker", op 20* Febr. 1637 *Jan* „sone van *Cornelis Isbrantsz. Wielmaker* ende *Lijntge Jans,* stont als getuyge *Machtelt Hubrechts", op 4* Maart 1640 Sara „het kind van *Cornelis Isbrantsen"* en op 2 Nov. 1642 *Neeltgen* „het kind van *Cornelis Isbrantsen."*

Anno 1662 werd geboekt „Den 3 Decembris ende vervolgens te proclameeren *Jan Cornelisz. Vergoude* j.m. in de Heerlicheyt van De Lier en de *Dyvertge Arents van Poydesoyen* J.Dr. tot 's-Gravensande hebben op den 17 dito attestatie gelicht om tot 's-Gravensande te trouwen."

Op 31 Aug. 1668 staan in het trouwregister van De Lier ingeschreven „*Jacob Cornelissen van Dijck,* weduwenaar **met** *Sara Cornelis Vergoud (e) jong* (e) d (ochter)."

Het komt mij voor, dat *Cornelis Isbrantsz. W i e l m a k e r* identiek is aan *Cornelis lsbrantsz. V e r g o u de en* dat *Lijntje* Jans genoemd bij den doop van *Cornelis Ariens Vergoude* op 21 Nov. 1660 zijn echtgenote is geweest.

Deze echtelieden zijn dan de vermoedelijke ouders van Arij Cornelisz. Vergoude, man van Dirckje Jans van den Bos. Den doop van dezen Arij heb ik niet gevonden: hetgeen te wijten zal zijn aan de onregelmatige wijze waarop de oudste kerkelijke registers van De Lier zijn bijgehouden.

Ook den doop van Dirckje Jans van den Bos werd niet gevonden. Als vermoedelijke ouders komen in aanmerking *Jan Dircksz. van den Bos* en *Leentje Cornelis van der Hoeff.*

Cornelis *Zsbrantsz. Vergoude* komt voor als parochieraad anno 1646 en als kerkmeester anno 1650. In 1663 was *Arij Cornelisz. Vergoude* kerkmeester en in **1679** parochieraad. Nader onderzoek in de rechterlijke en notariële archieven, alsmede dat van den Parochieraad zal wel resultaat opleveren.

Het wapen *Vergoude* ZOU voorkomen in een M.S. genealogie van Dorp; weet één van de lezers ook waar dit handschrift zich thans bevindt?

's-Gravenhage. D. VAN BAALEN.

van Vuurendael. (LIX, 500; LX, 39, 40). In het doopboek der R.K. Gemeente van de Kromme Ellenboog te Amersfoort (32a) vond ik:

„6 may 1693. *Egbertus* proles *Guilielmi van Vuijrendael et Aleyde verreest,* susceptrice *lda van vuijrendael."* en:

1e nouember 1696 *Geertrudis* proles *Helmich van vuyrendaal* et *Aleyde ferreest,* susceptrice *Ida van vuyrendael."*

Deze *Geerfruyd* trouwde 14 Juli 1722 (ondertrouw 26 Juni) te Amersfoort voor schepenen Mr. *Johan van Deuverden* (voorouders van mij), geassisteerd met zijn vader *Claas van Deuverden (Teunisz.).*

In het schepenondertrouwboek vond ik eveneens:

„Op den 13e Maij 1692 prnt van Raalt en Crinius Schepenen Verthoond sijnde attestatie dat op gisteren voor den gerechte der Stad Rhenen, warde inaes. de huwel: proclamatie tusschen *Helmich Vuyrendaal* j:m: wonende alhier T:B: & *Aleijda vereest* j:d: wonende tot Rhenen voors T:B: met belastinge dat die geboden vanden peuije deser Stadhuijse mede moesten laten gaan, is sulcx geconst. in forma.

Publ: Eodem die."

Vóór de kantlijn: „Vrijdagh den 20e d° 't ije geboth den 27e d° t iije geboth. attestatie ges."

Helmigh van Vurendael werd bij zijn ondertrouw te Rhenen voor 't gerecht op 12 Mei 1692 geassisteerd door zijn vader *Roelof van Vurendael. en* de bruid, *Aleyda* (of *Alijda) Vereest,* door haar vader *Anthony Vereesf.* Hij was „van Amersfoort", zij „van Rhenen". Proclamaties te Rhenen op 15. 22 en 29 Mei. Ze zijn te Rhenen getrouwd ten overstaan van den substituut-schout en twee burgemeesters, 9 Juni 1692. (Rijksarch. Utrecht no. 386 en 391a). Een schepenhuwelijk van Anthony Vereest te Rhenen heb ik niet kunnen vinden. Mogelijk is hij in de Hervormde kerk getrouwd òf elders buiten Rhenen.

Amsterdam. W. DOWNER.

Westerbaan-Witkop. (LXIV, 406). Een zuster van *E e l b e r e n Detmers* was *Margaretha Detmers,* gehuwd met *J. L. Westerbaan. Zou* dit niet de trait d'union zijn tussen den gelijknamigen Ds. *Franciscus Johannes Detmers* (geb.

1716) en *Franciscus Johannes Westerbaan? Mees* broers en zusters van beide kanten worden vermeld in de akte van huwelijksvoorwaarden tussen *Lubbartus Witkop Janszoon* en *Eelberen Detmers, 23* Mei 1775 voor Burgemeesteren en Raad van Groningen verleden.

Dordrecht. MR. H.. F. REYNVAAN.

Wigeri. Gevraagd zoo volledig mogelijke opgave van de ascendenten van *Aurelia Wigeri.* Zij ondertrouwt 19 Februari 1746 te Sneek met *IJsbrand Bouma.*

's-Gravenhage, MR. J. KUNST.

IJsselsteyn. (LIX, 247). Rechterlijk Archief Maasland (A.R.A. 1896, LIII nr. 4, fol. 330 d.d. 2-6-1693) *: „Mees van Dorp* grofsmit tot Maassluys getrout met *Willemtje Arentsdr. IJsselsteyn,* dochter van *Adriaen Cornelissz. IJsselsteyn* en Syfje *Willemsdr. Moerman* beijde zal."

's-Gravenhage. D. VAN BAALEN.

van Zuilen van **Nijevelt.** Wie kan mij — *ten* behoeve van de kanselarij der Nederl. Orden — helpen aan het portret van *Cornelis* baron *van Zuylen van Nijevelt,* geb. Rotterdam 30 Oct. 1777, secr.generaal Min. v. Buitenl. Zaken, thesaurier en secretaris der Orde van den Nederl. Leeuw, overl. 's-Gravenhage 10 Mei 1831, gehuwd in 1814 met *Catharina Geertruida Bergsma (1790—1852).* Zij hertr. 1836 Mr. *Hendrik* baron *Collot d'Escury* (1773—1845).

's-Gravenhage. G. C. E. KÖFFLER.

Wapens gevraagd. Gevraagd vindplaatsen van wapens of lakafdruken of derg. van schepenen en heemraden van Hei- en Boeicop,

Hilversum. E. G. MIDDAG

Wapens gevraagd. A. (LXIV, 407). *Bos: Mels Mathijssen Bos,* 16/12 *1655* Gelders leenman: *Melchior Bos,* 20/2 *1727 te* Beesd, Gelders leenman: *Anna Catharina Bos,* 4/9 *1778 te* Beesd als weduwe van *Pieter Verstegen,* schepen in het gericht van Beesd en oud-Linge-heemraad; en *Dirk Bos, 1797, 1798, 1799, 1800* en 1803 ambtman, richter en dijkgraaf van Beesd en Rhenoy en secretaris van Rhenoy, voerden als wapen: „3 kepers en in een schildhoofd 3 horizontaal geplaatste ruiten, 1-2 gerangschikt". Helmteken: een dito ruit tussen vlucht; volgens hunne lakafdrukken in diverse bronnen. De lakafdruk van *Floris Bos,* 14/5 1750 schepen van Renoij, in de volmachten van de Gelderse Leenkamer evenwel vertoont de 3 ruiten in de bovenhelft van een doorsneden wapen, doch overigens geheel als hiervoor. De lakafdrukker van voornoemden *Dirk Bos, van* 11/8 1806 en 13/12 1807 in het archief van het Hof van Gelderland Inv. no. 178 en in de Ingekomen stukken van Dordrecht, portefeuille Holland 5576, in het Rijksarchief te 's-Gravenhage, vertonen de 3 kepers verlaagd en vergezeld boven van de 3 ruiten, dus niet doorsneden en geen schildhoofd. Op een losse tekening vond ik het zelfde doorsneden wapen met -vermelding *Floris Mattijssen Bos* Ao. 15....

Haganaeus: Het enige mij bekende wapen van dezen naam is beschreven in het Armorial Général, zijnde een arm met een tak in de hand, waarbij valt op te merken, dat volgens een M.S. Wapenboek van van Heemskerck in particulier bezit het veld zilver is in plaats van blauw, zoals in het Armorial Général is aangegeven.

van *der Horst:* Ik veronderstel, dat het verlangde

wapen zal zijn als dat in het Armorial Général met dezen naam beschreven wapen, zijnde: „in goud 3 roode golvende dDwarsbalken". Helmteken: een eenhoornkop met hals van natuurlijke kleur: en wel daarom, omdat ik op een lossen 18en eeuwsen lakafdruk dit wapen zonder helmteken vond met den naam *van Westerbeek van der Horst.* Hierbij valt echter op te merken, dat op de vele door mij gevonden zegels en lakafdrukken als helmteken steeds een vlucht voorkomt en dat de lakafdrukken in diverse bronnen van *B. J. van der Horst,* 1768, 1806, 1807 en 1808 commissaris tot het werk der verpondinq te Doesburg, van de 3 dwarsbalken den middelste rood en de 2 andere blauw vertonen,

Jacott: Balthasar Jacot, van 1639 tot 1648 regent van le Oude Zijde Huiszitten-Armen te Amsterdam, voerde als wapen: „gevierendeeld, I en IV in zilver 2 rode lelies, waarvan één boven links en één beneden in een rood vrijkwartier een gouden adelaar: 11 en 111 in zilver een rode linkerschuinbalk. En in een rood hartschild een gouden leeuw"; volgens het M.S. Wapenboek dier regenten in het Gemeente-Archief te Amsterdam. Behalve het geringe verschil, dat ik dit wapen ook gvonden heb met een rechterschuinbalk inplaats van een linkerschuinbalk, is dit het enige mij bekende wapen van dezen naam, ook voorkomende als *Jacott* en *Jacott van Axelen.* Stellig geloof ik, dat dit wapen voor den Heer van Loon in aanmerking zal komen, omdat volgens het onvolprezen werk van den Heer Elias „De vroedschap van Amsterdam" deel 1, pag. 505, een *Balthasar Jacot,* lakenkoper te Amsterdam eerst in de Warmoesstraat „in St. Jacob" en later „in de Roode Cameel" en getrouwd met *Neeltje,* de dochter van een bakker *Evert Janszoon* te Amsterdam, in 1558 te Antwerpen geboren was.

van Leeuwarden: Van de namen *van Leeuwaarden, van Leuwerden, van Leewaerden* en *van Leeuwaerden* is mij slechts één wapen bekend, dat naar Amsterdam verwijst en dat is het wapen van *Adriaen van Leeuwaerden.* 13/8 *1687* commies van de Artillerie te Amsterdam. De wapens der drie overige namen behoren te Utrecht thuis en zijn alle drie „3 sterren", zoals in het Armorial Général met den naam van Leeuwaarden, ook van Leuwerden, beschreven. Het wapen van voornoemden *Adriaen van Leeuwarden* is: „gevierendeeld, I een gaande leeuw: 11 6 lelies (3-2-1) en in een schildhoofd 3 palen: IIP een keper beladen met een wassenaar; IV 3 antieke molenijzers". Helmteken: een gaande leeuw: zoals blijkt uit zijn lakafdruk in de lias „lopende" 4952 van de Staten-Generaal.

van Nieulant: Salomon van Nieulant. ook *van Nieuland,* 26/10 1646. 24/11 1648 en 16/7 1649 notaris te Amsterdam, voerde als wapen: „gedeeld, 1 gedwarsbalkt van 6 stukken; 11 een klimmend dier met naar links omgewenden kop, en in een hartschild 5 voorwerpen 2-1-2 gerangschikt, die òf rozen òf ballen zijn". Helmteken: dito dier uitkomend: volgens zijne zegels, met papieren ruiten bedekt en met 'als randschriften zijn naam met de woorden not. pub. er achter, in het familie-archief Heerman van Zuijdwijk en zijn lakafdruk in de Boedelpapieren van de Weeskamer te Amsterdam, lade 505.

Tiedeman: Een familie *Tiedeman* te Amsterdam, Naarden en Enkhuizen, voerde volgens de Navorscher 1856, pag. 171, als wapen: „een assekop vergezeld van 3 sterren", waar gezegd wordt, dat daartoe o.a. behoorde *Arend Tiedeman,* geboren 1/7 1653, en getrouwd met *G. L. Bos,* waarbij 1. *Margaretha,* die 24/1 1712 trouwde- met *Jan*

Nagtglas, burgemeester van Naarden: 2. *Mathijs;* 3. *Johanna* en 4. *Elisabeth. Joh. Tiedeman,* 30/7 1787 advocaat, procureur en auditeur te Naarden, voerde evenzo en als helmteken een ster volgens zijn lakafdruk in de Brieven aan den baljuw van Gooiland. Volgens een M.S. genealogie Thierens is het veld zilver, de ossekop aanziend gesteld en zwart en zijn de sterren blauw.

Uijtwerf: Alida Uijtwerf, A° ..... de vrouw van *Nicolaas Josua Steenhouwer,* voerde als wapen: „in blauw 3 zilveren òmgewende Wassenaars": volgens een Geslachtsboom van Belle, die in 1915 aanwezig was op de Heraldische Tentoonstelling te Rotterdam. Ik veronderstel, dat dit het wapen zal zijn, door den Heer van Loon verlangd, omdat volgens de Aanteekeningen omtrent regeeringsfamilies te 's-Gravenhage en Scheveningen door van Rhede van der Kloot, pag. 33, *Meijndert Uijtwerff* bij zijne vrouw *Johanna Steenhouwer* eene dochter *Geertruijt* had, die 26/11 1702 te 's-Gravenhage werd gedoopt, aldaar 14/4 1777 werd begraven en 26/6 1728 aldaar trouwde met *Izaak Davidszoon van der Kloot,* boekhandelaar en uitgever aldaar.

van Velsen: Aangezien Geervliet en Hellevoetsluis op het zelfde eiland Schouwen en dus vrij dicht bij elkaar zijn gelegen, veronderstel ik, dat *J. van Velsen,* in 1665 en *1666* commissaris van de monstering te Hellevoetsluis, een lid zal geweest zijn van de door den Heer van Loon aangehaalde familie van Velsen. Welnu diens lakafdrukken in de Missiven en Adviezen aan de Gecommitteerde raden van Holland vertonen als wapen: „gevierendeeld. I en IV 3 springende honden boven elkaar: II en III een leeuw. En in een hartschild een leeuw". Helmteken: 2 schuingekruiste hertehorens tezamen gestoken door een kroon. hvenzo voerden volgens hunne lakafdrukken in diverse bronnen *Johan van Versen,* 22/5 1696 secretaris van de heerlijkheid Nieuwencuijck; *Johannes van Velsen,* 30/8 1689 te Heusden, wiens weduwe *Geertruijt van Druenen* 25/8 1690 aldaar; N. *van Velsen,* 10/6 1727 te Vlijmen en diens zoon *Gerardus van Velsen.* 3/12 *1726* en 9/12 1727 predikant te Raamsdonk. Uit een op hout geschilderd wapen van omstreeks 1700 in particulier bezit blijkt, dat de honden zilver in groen, de leeuw in de kwartieren 2 en 3 zilver in goud is en op den schouder beladen is met een rode roos, de leeuw in het hartschild rood in, zilver en de hertehorens rood en de kroon goud is.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Wapens **gevraagd.** **B.** (LXIV, 408). *Barbin de Telliers: Paul,* ook *Paulus, Barbin,* in 1711 Waals predikant en professor philosophicae te Maastricht, in 1754, 1762 en 10/8 1764 emeritus Waals predikant aldaar, 9/10 1711 een huis in de Breedestraat aldaar kopende en 3/10 1754 zijn huis in de Bouillonstraat aldaar verhurende aan juffrouw *Hester Barbin,* neef van den 17/5 1762 reeds overleden predikant te Yperen *Jean Louis Barbin.* en getrouwd met *Jeanne Maria Jacob,* die 28/11 1764 als zijne (nl. *Pauls)* weduwe te Maastricht woonde, voerde als wapen: „in rood 2 kepers elk beladen met 4 in de richting der benen van den. keper geplaatste voorwerpen, die òf kroezen òf vairklokjes met den top naar beneden zijn" en met den helm zonder helmteken: volgens zijne lakafdrukken in de protocollen van notaris Melchior Corstius te Maastricht, en in de Brieven aan de Waalse gemeente te Rotterdam. Zijn lakafdruk van 17/5 1762 in laatstgenoemde bron vertoont een alliantiewapen met het hier beschreven wapen als manswapen en een rood patriarchaal kruis (i.e. een. kruis met 2 dwarsarmen), dat alle schildranden raakt, in goud, als wapen van dle vrouw, dus van voornoemde *Jeanne Maria Jacob,* wier lakafdruk van 28/11 1764 als zijne weduwe eveneens in één der protocollen van genoemden notaris, dit zelfde alliantiewapen vvertoont. Hun ongetrouwde zoon, eveneens *Paul Barbin* geheten, wonende te Maastricht, voerde als wapen: „gedeeld, I het hiervoor beschreven wapen Barbin; 11 het wapen van zijne moeder J. M. Jacob hiervoor beschreven" met als helmteken: een ster: volgens zijne lakafdrukken van 3/11 1763 en 25/11 1790 in een protocol van voornoemden notaris M. Corstius en in een protocol van notaris H. Nolens te Maastricht. Op deze lakafdrukken zijn de 2 kepers zilver in rood en de voorwerpen daarop zo goed als zeker kroezen en is het patriarchaal kruis rood in goud. Deze zoon *Paul* had drie zusters, nl.: *Marianne, Jeanne Marie* en *Jeanne,* waarvan de beide laatstgenoemden te Haarlem woonden en de ongetrouwde *Marianne* 6/7 1790 te Maastricht woonde en het zelfde gedeelde wapen als haar broer, doch zonder helmteken, voerde volgens haren lakafdruk in het protocol van voornoemden notaris H. Nolens. Het zelfde gedeelde wapen werd ook gevoerd door *Daniel Barbin,* die 26/5 1769 te Maastricht kennis gaf, dat zijne zuster *Marthe* den dag tevoren des namiddags *één* uur in den ouderdom van 39 jaar was overleden, volgens zijn lakafdruk in de Brieven aan Henry Pelerin in het Rijksarchief te Maastricht. Hierbij valt op te merken, dat het zeer vreemd is, dat de lakafdruk van de bejaarde ongetrouwde *Ester Barbin.* in 1764 te Maastricht, in een protocol van notaris M. Corstius aldaar als wapen op ruitvormig schild vertoont: „gedeeld, I 3 1 in kerschuinbalken; II in zilver een patriarchaal kruis, dat alle zijranden raakt". De linkerheltt van haar is dus precies hetzelfde als de linkerhelft der hiervoor beschreven gedeelde wapens Barbin en moet men dus aannemen, dat haar moeder eveneens de voornoemde *Jeanne Maria Jacob* zal geweest zijn, maar hoe rijmt dat dan met die 3 linkerschuinbalken in de rechterhelft? Ik veronderstel, dat deze Ester Barbin dezelfde zal zijn als de hiervoor genoemde juffrouw *Hester Barbin.*

Bruijstens: Het enige mij bekende wapen van dezen naam vond ik op de lakafdrukken in de Brieven uit Oost-Indië", portefeuilles Kol. Archief 985 en 986, in het Rijksarchief te 's-Gravenhage van *Hendrik Bruijstens,* 23/6 *1621* bailliu van de stad Jacatra, 5/11 1621 als zodanig op verzoek ontslagen, wiens vader *Jan Jansen Bruijstensen* te Gorinchem „in den Wildeman" woonde. Deze lakafdrukken vertonen als wapen: „gevierendeeld, 1 3 vogels: 11 3 zwemmende vissen boven elkaar: 111 3 verticaal geplaatste ovale voorwerpen als onderstaande afbeelding A; IV een voorwerp als onderstaande afbeelding B". Helmteken: mogelijk een tak (onduidelijk).

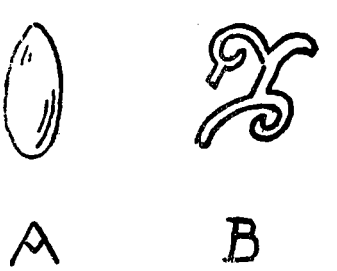

A B

Guldehoef: Een wapen *Guldehoef is* mij niet bekend, doch wel een wapen *Guldenhoef.* Dit wapen komt voor in een M.S. „Adelijk Wapenboek" van A° 1569 in het Museum Meermanno Westreenianum, zijnde: „in zwart 3

gouden manshoofden". Persoonsaanduidingen zijn daarbij niet vermeld.

Halfman: Isacq Willem Halfman, 21/11 *1733* te Nijmegen, wiens vrouw *Jobina Schonk* erfgename was van *Philip Casper Schonk,* die 23/1 1721 nog in leven was, voerde als wapen: „een aanziend gestelde geklede halve man met breedgeranden hoed op het hoofd, met de linkerhand op de heup en met de naar rechts gerichte rechterhand een roos aan gebladerde steel vasthoudende". Helmteken: dito halve man; volgens zijn lakafdruk in de Volmachten van de Gelderse Leenkamer. Hierbij doet zich de navoigende eigenaardigheid voor. In den Noordelijken zijbeuk van de St. Stevenskerk te Nijmegen ligt een grafzerk no. 710, waaronder blijkens het opschrift begraven werd de schepen *Izack Willem Halfman,* overleden 7/1 1796 in den ouderdom van 43 jaar, waaruit dus volgt, dat deze schepen in het jaar *1753* geboren werd. Het is derhalve onmogelijk, dat deze schepen dezelfde is als de hiervoor genoemde *Isacq Willem Halfman,* dien ik in het jaar 1733 te Nijmegen vond. Wij zullen dus moeten veronderstellen, dat deze schepen de kleinzoon zal geweest zijn van eerstgenoemde en dat hij dezelfde voornamen als zijn grootvader zal gehad hebben.

van der Hoeven: Den door den Heer van Rossem genoemden Joost ***van der Hoeven.*** heemraad van Almkerk, heb ik niet gevonden, doch het zou mij niet verwonderen, of hij behoorde tot de familie ***van der Hoeven,*** waarvan het wapen is als volgt: „in zilver 2 zwarte molenijzers, waarvan één boven rechts en één beneden, en in een zwart linker vrijkwartier een gouden leeuw", en wel daarom, omdat ik dit wapen vond op de lakafdrukken van ***P. van der Hoeven,*** in 1776 en 1785 schout en secretaris van Vrijhoeven-Cappelle, in de Brieven der verponding van het Zuider-kwartier, portefeuille Holland 4025, in het Kijksarchief te 's-Gravenhage, en in de portefeuille Holland 3891 gemerkt „Oefening in den Wapenhandel" in dat zelfde archief. En evenzo komt dit wapen voor in een gedrukte genealogie ***Bredius*** als wapen van *Govert Driesen van der Hoeven,* getrouwd met ***Catelein*** *Hendriksen van Gils,* waarbij ***Anna;*** gedoopt te Sprang 14/3 1669, overleden te Heusden in Maart 1738 en 6/2 1697 te 's-Gravenmoer getrouwd met ***Martinus Verhoeven,*** predikant te Aelburg en Heesbeen, doch met de molenijzers rood en den leeuw zwart in goud.

van Lith: *Wilhelm van Lith,* 16/8 *1695 en* 21/3 *1707 te* Zaltbommel, leenman van het Huis Heukelom, voerde als wapen: „een dwarsbalk vergezeld boven van 3 hermelijnstaartjes naast elkaar", en als helmteken: een hermelijnstaartje. zoals blijkt uit zijne lakafdrukken in de Volmachten van de Gelderse Leenkamer. Volgens mij verstrekte mededelingen is het veld zilver, de dwarsbalk rood en zijn de hermelijnstaartjes zwart en werd dit wapen gevoerd door ***Willem van Lith,*** rentmeester van Zaltbommel, geboren 3/7 1637 ***en*** getrouwd met ***Petronella*** *Schaij.*

van Noll: ***Maria van*** *Noll,* A°..... voerde als wapen: „in blauw een zilveren zwaan met rooden bek zonder poten en met opgeheven vlucht op water van natuurlijke kleur". Helmteken: dito zwaan zonder poten; volgens M.S. Wapenboek van Schulerus, deel 4, folio 307, in de Bibliotheek van de Technische Hogeschool te Delft.

Schonck: ***Caspar Philip Schonck,*** wiens weduwe ***Maria van Oostbroek*** 16/3 1725 te Nijmegen, voerde als wapen: „een dubbele adelaar". Helmteken: een vogel naar links omlaag vliegende; volgens den lakafdruk in de Volmachten van de Gelderse Leenkamer op de acte ondertekend door zijne

weduwe Maria van Oostbroek voornoemd. Zeer opmerkelijk is. dat de zes lakafdrukken op het testament van *Susanna* ***Schonck,*** die als weduwe van *Hendrikus Johannes* ***Weeninck*** en als rentenierster wonende te Arnhem op de Beek Wijk F no. 200, aldaar 18/12 1837 testeerde en 1 1/1 1839 overleed en wier dochter *Geertruida Gerharda* ***Weeninck in*** 1837 de vrouw was van Mr. ***Willem Staats Evers,*** welk testament als bijlage gevoegd is bij acte 19 in de Minuten van notaris Mr. Gerard van Eck te Arnhem van het jaar 1839, een alliantiewapen vertonen met het wapen ***Weeninck*** als wapen van den man en als vrouwelijk wapen het navolgende: „in goud een dubbele adelaar vergezeld boven van een kleinen vogel naar rechts omlaag vliegende". Wij zien dus hier het helmteken van voornoemden *Caspar Philip* ***'Schonck*** in het schild verzeild geraakt. Het zelfde kunnen wij constateren op den lakafdruk van Mr. ***J. Schonck,*** 31/3 1799 advocaat te Tiel, in de Missiven aan de regering van Zaltbommel, ook hier boven den dubbelen adelaar een vliegend vogeltje tussen de 2 koppen van den adelaar en als helmteken een vlucht en het veld goud. Evenzo vertonen de lakafdrukken in diverse bronnen van S. ***P. Schonck,*** 24/5 1785 te Amsterdam, en van ***P. W. Schonck,*** 1/10 1790 en 11/6 1795 te 's-Gravenhage, boven den dubbelen adelaar een vogeltje, doch dit niet vliegend. Zonder wapen vond ik nog Mr. *Everhard Jan* ***Benjamin Schonck.*** van 1769 tot 1781 rector der Latijnse Scholen te Gorinchem, en daarna tot zijn dood 13/6 1821 (oud 76 jaar) in diezelfde functie te Nijmegen, tevens bedreven in de dichtkunst, en ***Jan Rabo Schonck,*** geboren te Hedel 13/5 1740, overleden te Nijmegen 3/11 1808 en in 1768 getrouwd met ***Adriana*** *Constantia* ***van der*** *Mieden Jacobsdochter* (zie ook bij Halfman).

van der Spelt: Mij zijn 2 wapens van dezen naam bekend, n.l. van *Hendrik* ***van der Spelt,*** in 1730 schepen van Amsterdam, en van G. ***van der Spelt,*** in de 18e eeuw regentesse van het Gasthuis te Rotterdam, maar niet van een familie te Zoetermeer.

Vriese: . . . Vriese, in 1647 gemeensman van Deventer, voerde volgens een losse wapenkaart in het Gemeente-Museum te Zwolle als wapen: „in zilver 3 rode breedarmige kruisjes". Op die zelfde kaart echter is het wapen van ..... ***Vriese,*** in 1712 eveneens gemeensman te Deventer, afgebeeld als volgt: „in zilver 2 smalle verkorte samengevlochte kepers vergezeld boven en beneden van een gouden roos". Mij zijn verder nog wapens ***de Vriese, die Vriese*** en de ***Vreese in*** de 17e en 18e eeuw met 3 bijzondere breedarmige kruisjes bekend, Volgens het Armorial Général zou een familie ***Vriese 3*** kruisjes gevoerd hebben, die elk met een verticaal geplaatsten dolfijn beladen zijn, doch een dergelijk wapen heb ik in originele bronnen nimmer gevonden.

Arnhem, R. T. MUSCHART.

INHOUD VAN DIT NUMMER.,

Bestuursberichtn. — Aanwinstenlijst der Bibliotheek. — Olden-Keppel, door **Mr. J. Belonje. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Aanvullingen en verbeteringen op enige in Nederland's Patriciaat gepubliceerde stamreeksen. — Inhoud van tijdschriften enz. — Vragen en antwoorden.**

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 **blz.,** formaat **25x32 c.M.**

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand on wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W, VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den 8 ecretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64,* 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

N°. 4 — LXVe Jaargang — April 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heren R. D. Storm Buysing, J. H. van Lindenvan den Heuvell, Jhr. H. K. B. Rendorp cn J. Wicher1ink, respectievelijk sedert **1939, 1910, 1946** ***en 1937 gewoon*** lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

C. W. BLOKHUIS ..... *Haarlem.*
Kinderhuissingel 80.

Mejuffrouw L. BOISSEVAIN ..... *Utrecht.*
Ooftstraat 30.

0. COOMANS DE BRACHÈNE. *Grand-Bigard (Brabant, België).*

JHR. A. P. C. VAN KARNEBEEK ..... *Londen W. I.*
p/a Kon. Ned. Ambassade, 117 Park Street.

J. W. NIEMEYER ..... *Leiden.*
Haagweg 182.

G. M. PAAP ..... *Arnhem.*
Weverstraat CO.

B. A., Z OHLANDT ..... *Delft.*
van der *Madestraat 40.*

Adreswijzigingen:

Prof. MR. W. F. PRINS ..... *Batavia.*
p/a Universiteit van *Indonesië.*

JHR. N. L. J. VAN BUTTINGHA WICHERS .. *'s-Gravenhage.*
Wassenaarseweg 124.

Notulen van de Buitengewone Algemene Vergadering, gehouden den 14den Februari 1948 in Hôtel des Pays-Bas te Utrecht.

Aanwezig: het erelid Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, de corresponderende leden: R. T. Muschart, A. P. M. A. Storm de Grave en P. M. van Walchren en de gewone leden: 0. L. van der Aa. J. K. H. de Roo van Alderwerelt, J. H. Benier, Mr. F. J. J. Besier, W. J. J. C. Bijleveld, Mr. F. Daniëls, Ir. C. M. R. Davidson, Mr. D. Dunlop, J. Y. Feenstra, A. P. J. B. Fermin, H. 's-Graeuwen, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, A. K. P. Gunderman, E. F. Baron van Haersolte, M. 1. A. J. C. Barones van Heemstra-Godin de Beaufort, F. Hers, Mr. H. L. L. van Hoogenhuyze, F. van Hoogstraten, J. Kalff Azn., J. W. M. Klomp, Mejuffrouw Dra. E. H. Korvezee, H. L. Kruimel, J. W. G. van Lansberge, Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius. H. J. van 't Lindenhout, Prof. Dr. J. Ph. de Monté verloren, Mejuffrouw Dr. A. J. Maris, Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht, J. M. Martens, Ir. G. L. Meesters, H. H. M. Mensonides, P. W. Modderman, G. Haitsma Mulier, Mejuffrouw H. Mijnssen, Mr. Y. H. M. Nijgh, Mejuffrouw Mr. E. C. M. Prins, H. A. de Reiger, J. B. W. M. van Roosmalen, Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal, Mr. E. R. van Eibergen Santhagens van Lunenburg, Mr. A. P. van Schilfgaarde, H. F. Heerkens Thijssen, Jhr. H. Trip, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Mr. W. W. van Valkenburg, Dr. A. J. van de Ven, Ir. Ch. C. van der Vlis, D. H. Volkmaars, J. J. Vürtheim Gzn, C. A. van Woelderen, Mr. F. W. R. Wttewaall.

De heer ***Graswinckel*** opent in zijn qualiteit van vice-voorzitter de vergadering en deelt mede, dat de heer Beelaerts van Blokland door zeer droeve omstandigheden verhinderd is deze vergadering ***te*** leiden,

De notulen van de Algemene Vergadering van 29 November 1947 worden goedgekeurd.

Hierna stelt de ***Vice-Voorzitter*** voor over te gaan tot **het** kiezen van een nieuw Bestuur, waarbij geen verdere toelichting nodig is, daar men de voorgeschiedenis kent.

De heer ***Bosch van Rosenthal,*** de afwezigheid van de Voorzitter door zo droeve omstandigheden betreurend, meent dat de Vergadering niet beter kan doen dan het huidige Bestuur verzoeken aan te blijven, althans tot de a.s. zomervergadering om de lopende zaken te behartigen. Hij deelt mede, dat hem

uit een brief van den heer Beelaerts van Blokland bekend is, dat deze hiermede accoord gaat en verzoekt derhalve het Bestuur de lopende zaken te willen waarnemen tot de a.s. zomervergadering. Dit voorstel wordt met applaus door de Vergadering begroet.

Nadat het Bestuur in raadkamer is gegaan in verband met dit voorstel, deelt de *Vice-Voorziffer* mede, dat het Bestuur in de eerste plaats de belangen van het Genootschap wenst te bezien. Het Bestuur heeft na rijp beraad besloten de lopende zaken te blijven behartigen tot de zomervergadering, doch stelt als voorwaarde, dat de quaestie van de fusie met het Centraal Bureau, zolang het tegenwoordige Bestuur nog in functie is, niet meer zal worden aangeroerd.

De *Vice-Voorzitfer* wil schriftelijk stemmen, of de Vergadering op deze wijze het Bestuur tot de zomervergadering wil handhaven. Op verzoek van den heer *Bosch van Rosenfhal* wordt gestemd door op te staan, waarbij slechts twee personen blijven zitten.

De heer van *Rheineck Leyssius* vraagt of nu de fusie blijft rusten, welke vraag door den *Vice-Voorzitter* bevestigend wordt beantwoord.

De heer *Wttwaall* vraagt of de contributieverhoging niet tot nadeel heeft geleid.

De *Vice-Voorziffer* kan mededelen, dat sinds de contributieverhoging het ledenaantal met een vijftiental is toegenomen.

De heer *van Bercsteyn* merkt op, dat het Bestuur niets zal doen ten aanzien van de fusie, wat voortvloeit uit zijn morele verplichting ten opzichte van het Centraal Bureau. Er is echter nu een Commissie benoemd. Hij vraagt of het de bedoeling van het Bestuur is, dat ook daarmede niet gepraat kan worden.

De *Vice-Voorzitter* deelt mede, dat dit uitsluitend van den heer van Beresteyn afhangt. De Commissie moet het Genootschap adviseren en hij verwacht zeker, dat de Commissie ook met het Centraal Bureau zal praten.

De heer *van Beresteyn* stelt dan verder de vraag, of dit Bestuur dan het advies van de Commissie zal horen, met andere woorden, wordt dit advies behandeld in de zomervergadering of bemoeit het Bestuur zich niet met dit advies, zodat op de romervergadering eerst een ander Bestuur moet worden benoemd en eerst daarna het advies kan worden behandeld.

Naar aanleiding hiervan merkt de heer *Bosch van Rosenthal* op, dat men een broeiende kip niet moet storen, doch rustig moet afwachten tot de eieren uitkomen. Hij verzoekt daarom rustig het resultaat van de Commissie af te wachten en dan naar bevind van zaken te handelen.

De heer *van* der *Vlis* merkt op, dat op de vorige vergadering, ten gevolge van de onmogelijkheid van dc Friese leden. om te komen, een zuiveringsgeval is aangehouden.

De Vergadering gaat ermede accoord, dat dit thans wordt behandeld.

De *Secretaris* deelt mede, dat de Commissie tot advisering van het Bestuur inzake de zuivering tot het volgende advies gekomen is: „adviseert het Bestuur van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde aan de Algemene Vergadering van de Vereniging voor te stellen, het lid Mr. A. van der Minne te royeren."

Met algemene stemmen besluit de Vergadering over dit voorstel tot royement mondeling te stemmen, waarna Mr. van der Minne met algemene stemmen van het lidmaatschap wordt vervallen verklaard. De leden van de Zuiverings-Commissie onthouden zich van stemming.

De heer *van Roosmalen* merkt op, dat enkele leden zich ongerust maken over het Maandblad, waarvan de omvang zo beperkt is. Is er thans geen mogelijkheid wat meer papier te krijgen?

Mr. W. W. van Valkenburg deelt mede, dat het niet gaat om papier, maar dat de omvang besnoeid is pecuniae causa.

Hierop sluit de *Vice-Voorziffer* de vergadering.

Een geslachtsregister van de Velde,

medegedeeld door M. C. SIGAL.

In de catalogus van de Bibliotheek over Leiden en omgeving door Mr. J. Overvoorde, Leiden 1904, komt onder no. 1508 (thans no. 6725) voor een „Geslacht Register van de van de Velde's van den Jaare MCCCLVII (tot 1755), h.s.c. 1755, 4°."

Dit 18e-eeuwsche handschrift maakt door het gelijkmatige schrift den indruk overgeschreven te zijn, mogelijk naar een ouder exemplaar, dat bij die gelegenheid werd bijgewerkt. *Op* de bladzijden 35-37 komen eenige aanteekeningen voor, die met een andere hand zijn geschreven. De herkomst is, naar men mij mededeelde, onbekend.

Het register bevat 37 genummerde bladzijden, waarvan 32-34 blanco zijn. De aan bladzijde 1 voorafgaande draagt op de voorzijde de volgende spreuk:

Geen Oudheid van Geslagt, geen Goed, geen Eer of Staaten
Vercieren als de ziel van Deugden is verlaaten.
Ao. 1754.

De achterzijde van deze bladzijde is blanco evenals die na 37. Het bandje, waarin het werd ingebonden, is modern.

Folio 1:

Geslagt Register van de Van de Veldes van den Jaare MCCCLXVII tot den Jaare [1776].

Heeft binnen de Stad Gornichem gewoont *Claas van de Velde* ende aldaar gewonnen een soon, genaamt *Dirk van de Velde.* Ao. 1367.

Deese heeft aldaar meede bij sijne Huisvrouw *Margaretha Meindertsdr.* onder anderen kinderen in den nevenstaande Jaare gewonnen een soon, die genaamt is *Gerrit van de Velde.* Ao. 1402.

Deese mede ter woon tot Gornichem blijvende heeft aldaar in den nevenstaande Jaare bij zijne Huisvrouw, *Anna van Lingen,* gewonnen een soon, genaamt *Claas van de Velde.* Ao. 1429.

Deese ter woon getrokken zijnde na Oudewater is aldaar getrouwt met *Maartje Jacobsdr. van Merwen* ende heeft bij dezelve in Nevenstaande jaare onder andere kinder gewonnen een zoon, genaamt *Jacob van de Velde.* Ao. 1471.

Deese heeft meede tot Oudewater onder anderen kinderen in den nevenstaande jaare bij zijne Huisvrouw, *Cafharina Everfsdr. van IJsselsteyn* gewonnen een zoon, genaamt *Gerrit van de Velde* (deese is naderhand ter woon getrokken na Middelburg in Zeeland) ende nog een tweede soon genaamd *Claas van de Velde.* Ao. 1517.

Deese *Claas van de Velde* meede ter woon van

Oudewater zijnde vertrokken na Leyden is aldaar getrouwd met ***Maartje Dirksdr.*** ende heeft bij dezelve op den 25 July van den Nevenstaande jaare Ao. 1550. gewonnen onder andere Kinderen een zoon, genaamt ***Jacob van de Velde.***

Folio 2:

Deese ***Jacob van de Velde is*** in de nevenstaande Ao. 1562. jare door zijne voorgemelde vaders broeder (den voorgenoemde ***Gerrit van de Velde)*** op zijn twaalf jaaren van Leyden na Middelburgh 't huis gehaald, nadat zijne ouders, zoo het scheijnd, in de voornoemde Jaare nevens nog twee andere kinderen tot Lijden aan de Pestsiekte overleeden waaren.

En is deese voorgenoemde ***Jacob van de Velde*** in de nevenstaande Jaare tot Middelburg getrouwd met ***Johanna of Jeannette de la Terre*** Ao. 1576. (zijnde een Vlaamsche Adelijke Dogter uit den Graavelijke Huis ***van Merooden)*** Ende heeft deese allereerst den voorgenoemde haren Man overgebragt tot de Gereformeerde Godsdienst.

Deese luyden van Middelburgh in Zeeland opgebrooken zijnde hebben zig eerst ter needer geset tot London in Engeland ende hebben aldaar gehad een zijde laaken winkel: doch de straat waar in zij woonde en meest uit zoodaanige winkels bestond, bij ongeluk afgebrand zijnde, zijn zij wederom overgekomen na Holland ende hebben zig aldaar weder ter neer gezet tot Lijden (de geboorte stad van deese voornoemde ***Jacob van de Velde).*** Ende hebben aldaar allereerst gewoond op de Breedestraat op de hoek van de Korte schoolsteeg ende hebben aldaar bij den anderen gewonnen op den 7 November van den nevenstaande Jaare een zoon, genaamt ***Samuel van de*** Ao. 1577. ***Velde*** ende nog een zoon, genaamt ***Tobias van de Velde*** ende een Dogter, genaamt ***Maria van de Velde.*** Dog deese twee laaste zijn beyde zonder kinderen in een ongehuuwde staat gestorven, gelijk ook de voorgenoemde ***Jacob van de Velde*** in den jaare 16 19 in den ouderdom van 69 Jaaren in de

Folio 3:

voornoemde stad Lijden is gestorven: ende aldaar begraaven op Leydse Kaas Markt: zijnde des zelfs Nakoomelingen binnen de voornoemde stad Lijden van Geslagt tot Geslagt blijven woonen ende alsnog in goede Eer en aanzien.

Samuel Jacobszn. van de Velde is binnen Lijden in den nevenstaande Jaaren getrouwt met ***Maria Christiaansdr. Massu.*** Ende hebben aldaar bij den Ao. 1605. anderen gewonnen de Navolgende Kinderen:

Een soon, genaamt ***Samuel van de Velde*** (siet van deese fo. 4).

Een Dogter, genaamt ***Maria van de Velde*** (siet van deese fo. 4).

Een zoon, genaamt ***Tobias van de Velde*** (siet van deese fo. 5).

ende laastelijk nog op den 23 April van den nevenstaande Jaaren een zoon, genaamt ***Daniël*** Ao. 1612. ***van de Velde*** (siet van deese fo. 5).

Waarna voornoemde ***Samuel Jacobsz. van de Velde is*** gestorven op den lste November van de Ao. 1629. Nevenstaande Jaare ende begraven in de Hooglandse Kerk, als ook naderhand zijne nagelaatene Weduwe (de voornoemde ***Maria Christiaansdr. Massu)*** in den ouderdom van 67 Jaaren op den 12 October van het jaar sestien hondert twee en vijftig.

Folio 4:

Vervolg der kinderen van ***Samuel van de Velde*** ende zijne Huisvrouwe ***Maria Christiaansdr. Massu.***

Samuel Samuelsz. van de Velde is in den Ao. 1630. Nevenstaande Jaare getrouwt te Amsteldam met ***Rachel Baalde*** ende hebben bij den anderen gewonnen twee zoonen: als ***Samuel van de Velde*** (zijnde ongetrouwt gestorven) ende ***Jacobus van de Velde;*** deese is meede tot Amsteldam getrouwt met ***Maria Tielemans*** ende hebben bij den anderen gewonnen verschijdene Kinderen, waarvan nog heeden tot Amsteldam (dog ons onbekend) eenige in weesen zijn.

Maria Samuelsdr. van de Velde is in den Nevenstaande Jaare getrouwt tot Lijden aan ***Lam-*** Ao. 1632. ***bert van Tongeren*** ende hebben bij den anderen gewonnen de volgende Kinderen als:

Maria van Tongeren
Anna van Tongeren
Sara van Tongeren
Catharina van Tongeren
} siet van deese vier kinderen Fol. 6.

Jannetje van Tongeren
Rachel van Tongeren
} siet van deese twee kinderen Fol. 7.

Eva van Tongeren
en ***Jacob van Tongeren***
} Dog deese twee laaste kinderen zijn bijde ongetrouwt gestorven.

Folio 5:

Vervolg der kinderen ***Samuel van de Velde*** end e zijne Huisvrouw ***Maria Christiaansdr. Massu.***

Tobias Samuelsz. van de Velde is den neven- Ao. 1634. staande Jaare getrouwt tot Amsteldam met ***Janneke Tiken*** ende hebben bij den anderen gewonnen de volgende Kinderen: een Dogter genaamt ***Maria van de Velde*** (siet van deese fa. 8) en een zoon, genaamt ***Jacobus van de Velde*** (siet van deesë fo. 8).

Daniël Samuelsz. van de Velde is in den neven- Ao. 1636. staande Jaare getrouwt tot Lijden aan ***Barbara Mostaard;*** gestorven 12 febr. 1661; ende hebben bij den anderen gewonnen de volgende Kinderen:

Een Dogter genaamt ***Catharina van de Velde*** (siet fo. 9). Ao. 1637: 17 April.

Een dogter genaamt ***Maria van de Velde*** (siet fo. 10). Ao 1639: 16 Jan.

Een zoon genaamt ***Claas van de Velde*** (siet fo. 10). Ao. 1641: 22 May.

Een zoon genaamt ***Jacob van de Velde,*** Ao. 1643: 15 May. deese is ongetrouwt gestorven.

Een zoon genaamt ***Jacob van de Velde,*** Ao. 1644: 4 Juny. deese is ongetrouwt gestorven.

Een Dogter genaamt ***Barbara van de*** Ao. 1645: 17 Sept.

Velde, deese is ongetrouwt gestorven.
Een Dogter genaamt *Johanna van de Velde (slet fo.* 11). Ao. 1647: 22 Maart.
Een Dogter genaamt *Eva van de Velde* (siet fo. 11). Ao. 1649: 10 Juni.
Een Dogter genaamt *Barbara van de Velde,* ongetrouwt gestorven. *Ao.* 1651: 22 Oct.
En nog een Dogter genaamt Sara *van de Velde* (siet fo. 11). Ao. 1654: 10 Sept.

Ende is voornoemde *Barbara van de Velde* geboore *Mostaard* gestorven op den 1 October des jaars 1663, haar Moeder was *Catharina Moor,* dezelve stierff den 12 Sept. 1665 oud 74½ jaar. Haar vader wa *Leonard Mostaard, dezelve* stierf den 21 Maart 1666 oud omtrent 74 Jaaren.

Folio 6:

Vervolg der Kinderen van *Maria Samuelsdr. van de Velde* bij haar en Man *Lambert* van *Tongeren.*

Maria van Tongeren is getrouwt geweest aan *Jacob Antony;* ende hebben bij den anderen gewonnen de volgende kinderen ais:
Een Dogter genaamt *Anna Anfony,* ongetrouwt gestorven ende eene Dogter, genaamt *Maria Antony* (siet van deese op fo. 12).

Anna van Tongeren is getrouwt geweest aan *Antony Boiret.* Dog deze bijde zijn zonder kinderen bij den anderen gewonnen te hebben overleeden.

Sara van Tongeren is getrouwt geweest aan *Pieter van der Linden; dog* deese bijde zijn meede zonder kinderen bij den anderen verweckt te hebben overleeden.

Catharina van Tongeren is getrouwt geweest met *Antoon Haring* en hebben bij den anderen verwekt de Navolgende Kinderen als namentlijk:
Een Dogter, genaamt *Jacoba Haring,* ongetrouwt gestorven.
Een Dogter, genaamt *Catharina Haring* (siet van deese op fol. 12).
En nog een Soon, genaamt *Jacobus Haring* (siet van deese meede fol. 12).

Folio 7:

Vervolg der Kinderen van *Maria Samuelsdr. van de Velde* bij Haare Man: *Lambert van Tongeren.*

Jannetje van Tongeren is getrouwt geweest aan *Pieter Bondt* ende hebben bij den anderen verwekt het volgende Kind:
Een dogter genaamt *Maria Bond:* ongetrouwt gestorven.

Rachel van Tongeren is gctrouwt geweest met *Johannes van* der *Burgh* ende is van dezelve weduwe gebleeven zonder Kinderen in den Jaare 1722.

Folio 8:

Vervolg der kinderen van *Tobias van dc Velde* bij zijn Huisvrouw *Janneke Tiken.*

Maria van de Velde is in de nevenstaande Jaare getrouwt *aan Jan Pama,* Coopman tct Amsterdam: Ao. 1698.

ende hebbe bij den andere gewonnen de volgende Kinderen:
Een dogter genaamt *Johanna Pama* (siet van deese fo. 13).
Een zoon genaamt *Pieter Pama.*
Een zoon genaamt *Tobias Pama.*
Ende nog een zoon genaamt *Jan Pama,* deese is in den ouderdom van agt Jaaren gestorven.
Ende is de voornoemde *Maria van de Velde* Weduwe geworden van haar voornoemde man in den Jaare 1724.

Jacob van de Velde (zijnde geweest Medicinal Stads Doctor tot Amsterdam) is aldaar getrouwt geweest met *Pieternella Blok* ende hebben bij den anderen gewonnen de Navolgende Kinderen:
Een Dogter, genaamt *Catharina van de Velde* (siet van deese fo. 14).
Een Dogter, genaamt *Anna Maria van de Velde.*
Een Zoon, genaamt Tobias van de *Velde* (siet van deese fo. 14).
Ende nog een 'zoon, genaamt *Dirk van de Velde* (siet van deese fo. 14).

Folio 9:

Vervolg der Kinderen van *Daniël Samuelsz. van de Velde* bij zijne Huisvrouw *Barbara Mostaard.*

Catharina Daniëlsdr. van de Velde is in de nevenstaande Jaare getrouwt aan Dominiciis *Josuas van de Capelle als* toen sijnde Predikant tot Noortwijk-binnen (doch van waar hij korte tijd daarna is beroepen in den Briel ende na eenige Jaaren verblijvens aldaar, is gegaan na zijn vaderlijke stad Lijden, alwaar hij als Predikant is **overleden** op den 19 Maart 1696) deese hebben bij den anderen *gewonnen* de Navolgende Kinderen: Ao. 1656.

Een Dogter genaamt *Maria van de Capelle,* ongetrouwt gestorven en op den 27 Augusti 1657 een dogter genaamt *Barbara van de Capelle* (siet van deese fol. 15).
Een zoon genaamt *Jacobus van de Capelle,* ongetrouwt gestorve.
Een Dogter genaamt *Maria van de Capelle* (siet van deese fo. 17).
Op den lste October van de Nevenstaande jaare een soon genaamt *Daniël van de Capelle,* gestorven den 31 December. Ao. 1663. *AO.* 1666.
Een Dogter genaamt *Catharina van de Capelle* (siet fo. 17).
Een dogter genaamt *Johanna van de Capelle,* ongetrouwt gestorven.
Nog een zoon een quartier uurs oud zijnde gestorven.
Een Dogter genaamt *Johanna van de Capelle.*
Een zoon genaamt *Josias van de Capelle.*
Een Dogter genaamt *Johanna Margaretha van de Capelle.*
Een Dogter genaamt *Johanna Odilia van de Capelle.*
en laastelijk nog een zoon genaamt *Jacobus van de Capelle.*
zijnde deese vijf laaste kinderen meede ongetrouwt gestorven.

Folio 10:

Vervolg der Kinderen van *Daniël Samuelsz. van de Velde* bij zijn Huisvrouwe *Barbara Mostaard.*

Maria Daniëlsdr. van de Velde is in den nevenstaande jaare op den 12 Mey getrouwt aan *Marinus Marinusz. Veer,* dog vande zelve Weduwe gebleeven zijnde sonder Kinderen. is naderhand hertrouwt aan Dominus *Adrianus Cambier,* Predikant tot Gornichem ende hebben bij den anderen gewonnen het volgende Kind: Ao. 1665.

Een Dogter, genaamt *Barbara Carnbier* (siet van deselve fol. *18).*

Claas Daniëlsz. van de Velde is in den nevenstaande Jaare op den 16 Maart binnen Lijden getrouwt met *Maria van Groenendijk* ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende kinderen: Ao. 1667.

Op den 12 February van het nevenstaande jaar een zoon genaamt *Daniël van de Velde,* gestorven den 8 Augustus van 't nevenstaande jaar. Ao. 1668. Ao. 1670.

Op den 9 April van den Nevenstaande jaar een soon genaamr *Rippert van de Velde* (siet van deese fo. 18). Ao. 1669.

Op den 22 October van 't nevenstaande jaar een zoon genaamt *Daniël van de Velde* ende een Dogter genaamt *Glaudina van de Velde.* de dogter gestorven den 7 January ende een soon den *31* Mey des jaars 1672. Ao. 1671.

Op den 23 January van het nevenstaande jaar een dogter genaamt *Barbara van de Velde* (siet van deese fo. 20). Ao. 1674.

Op den 23 February des nevenstaande jaars een zoon genaamt *Daniël van de Velde* (siet van deese fo. *21).* Ao. 1677.

en laastelijk op den 21 Juny van de nevenstaande Jaare een Dogter, genaamt *Glaudina van de Velde* (siet van deese fo. *22).* Ao. 1680.

Folio 11:

Vervolg der Kinderen van *Daniël Samuelsz. van de Velde* bij zijne Huisvrouw *Barbara Mostaard.*

Johanna Daniëlsdr. van de Velde is in den Nevenstaande Jaare op den 15 September getrouwt aan *Marinus Andriesz. Veer* ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende Kinderen: Ao. 1671.

Op den 13 January van den nevenstaande Jaare een Dogter, genaamt Eva *Veer,* ongetrouwt gestorven. Ao. 1673.

Nog op den 15 January van het Nevenstaande jaar een Dogter genaamt *Barbara Veer,* gestorven den 11 Juny deszelven jaars. Ao. 1675.

Ende is voorn. *Marinus Andriesz. Veer* gestorven op den 5 April van het nevenstaande jaar, blijvende zijne weduwe, de voornoemde *Johanna Daniëlsdr. van de Velde* in haare weduwelijken staat tot Alkmaar, alwaar zij op den 23 September van de nevenstaande jaare is overleeden, ende uitgedragen, dog den 30en daaraanvolgende in stilte tot Lijden bijgezet. Ao. 1705. Ao. 1719.

Eva Daniëlsdr. van de Velde is op den 17 April des nevenstaande jaars getrouwt aan *Henricus Althusius,* Medicijns Doctor dog deese beyde zijn zonder kinderen bij den anderen verweckt te hebben gestorven. Ao. 1674.

Sara Daniëlsdr. van de Velde is in den Nevenstaande Jaare getrouwt met *Jan Alenssoon* ende hebben bij den anderen gewonnen het navolgende Kind: Een zoon, genaamt *Daniël Alenssoon.* Deese nog een jongeling zijnde, is kort na zijn voornoemde ouders meede koomen te overlijden. Ao. 1680.

Folio 12:

Vervolg van het Kind van *Maria van Tongeren* met haar en man *Jacob Antony.*

Maria Antony is getrouwt geweest met *Jacob Flammant* en hebben bij den anderen verwekt het navolgende kind:

Een dogter, genaamt *Maria Flammant,* ongetrouwt gestorven.

Vervolg der Kinderen van *Catharina van Tongeren* bij haaren man *Antoon Haring.*

Catharina Haring is getrouwt geweest met *Pieter de la Noy* ende heeft bij dezelve gewonnen de navolgende Kinderen:

Een zoon, genaamt *Pieter de la Noy,* siet van deese fo. 23.

Een Dogter. genaamt *Marytje de la Noy,* siet van deese fo. 23.

en nog een Dogter, genaamt *Rachel de la Noy,* siet van deese fo. 24.

Jacobus Haring is getrouwt met Sera *Melles,* ende hebben bij den *anderen* gewonnen de volgende Kinderen:

Een dogter genaamt *Anna Haring,* siet van deese fo. *25.*

en nog een Dogter genaamt *Johanna Haring,* siet van deese fo. *25.*

Folio 13:

Vervolg der Kinderen van *Maria van de Velde* bij haar en man *Jan Pama.*

Johanna Pama is getrouwt met *Francoys van den Bogaard.* Coopman tot Amsterdam, ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende Kinderen:

Een soon, genaamt *Jan Adriaan van den Bogaard.*

Een soon, genaamt *Francoys van den Bogaard.*

Folio 14:

Vervolg der kinderen van Dr. *Jacob van de Velde* bij zijne Huisvrouwe *Pieternella Blok.*

Catharina van de Velde is getrouwt met *Paulus Chevalier,* Capitein op de West-Indiën ende hebben bij den anderen gewonnen: .....

Tobias van de Velde is getrouwt met ..... ende hebben bij den anderen gewonnen Drie Kinderen als namentlijk: .....

Dirk van de Velde is getrouwt met ..... Ende hebben bij den anderen gewonnen Twee Kinderen als namentlijk: .....

Folio 15:

Vervolg der Kinderen van ***Catharina Daniëlsr. van de Velde*** bij haar en Man ***Josias van de Capelle.***

Barbara van de Capelle is op den ***29*** April des nevenstaande jaars getrouwt aan Dominus ***Henricus Dibbets,*** als toen zijnde Predikant op den Bergsen Hoek ende hebben aldaar bij den anderen gewonnen de navolgende Kinderen: Ao. 1687.

Op den 19 October des nevenstaande jaars een Dogter (des morgens ten 9 uuren) genaamt ***Maria Dibbets,*** gestorven den 13 April ***1689*** des middags over twaalff uuren; ende begraven op den Bergsen Hoek. Ao. 1688.

Op den 28 January van het nevenstaande Jaar des morgens ten ½8 uuren, een soon, genaamt ***Josias Dibbets,*** gestorven hetzelve jaar op den 8 Mey des middags ten vier uuren. Ao. 1690.

Op den 11 Maart van 't nevenstaande jaar 's avonds ten. ½ negen uuren een soon genaamt ***Josias Dibbets,*** gebooren op Maaslandssluys en gestorven tot Lijden aan de steen op den 11 Maart 1696 des avonds ten ½ negen uuren: begraven in de Pieterskerk in 't Graff van zijn Moederlijke Grootvader Dr. Josias van de Capelle. Ao. 1692.

Op den 8 October van het nevenstaande Jaar des morgens ten ½ elff uuren een soon genaamt ***Albert Jacob Dibbets,*** geboore op Maaslandssluys en gestorven tot Lijden den 27e Mey 1696 en begraaven alsvoren. Ao. 1693.

Op den 29. October des nevenstaande jaars smorgens ten twee uuren tot Lijden een soon genaamt ***Theodorus Dibbets.*** Deese is in de ouderdom van 12 jaaren en 4 maanden op de 5 Maart des Jaars 1708 des avonds ten ½ ses uuren in een exemplaire Ao. 1695.

Folio 16:

Vervolg van de oudste getrouwde Dogter van ***Catharina Daniëlsdr. van de Velde*** en Haren Man ***Josias van de Capelle.*** standvastigheid en verseekertheid sijnes geloofs gestorven en begraaven alsvoren.

Op den 28 Augusti des Nevenstaande Jaars des avonds ten Negen uuren een soon genaamt ***Josias Dibbets*** gestorven den 5 January 1700 smorgens ten twee uuren ende begraven alsvoren. Ao. 1699.

Op den 23 Augustus van het nevenstaande jaars 's morgens ten elf uuren nog een soon genaamt ***Josias Dibbets van de Capelle.*** Ao. 1701.

Ende is voornoemde ***Barbara van de Capelle*** in den zelven jaren op den 9 December 's middags ten een uuren ontslaapen; ende begraaven alsvoren bij haren kinderen.

Sijnde deszelfs voornoemde weduwenaar op den 16 October des volgende jaars hertrouwt aan ***Martina Witsius:*** oudste dogter van ***Hermannus, Witsius,*** Professor in de Heilige Godsgeleerdheid ende opper Regent van het Staaten Collegie tot Lijden. Ao. 1702.

Folio 17:

Vervolg der Kinderen van ***Catharina Daniëlsdr. van de Velde*** bij haar en Man ***Josias van de Capelle.***

Op den 10 Augusti van het nevenstaande jaare is ***Maria van de Capelle*** getrouwt aan Mr. ***Nicolaas Vrijburg*** en hebben bij den anderen gewonnen de navolgende kinderen: Ao. 1683.

Op den 25 Mey van het nevenstaande Jaar een Dogter, genaamt ***Wilhelmina Vrijburgh,*** siet van deese fo. 26. Ao. 1684.

Op den 23 October van het nevenstaande jaar een Dogter genaamt ***Catharina Maria Vrijburgh,*** siet van deese fo. 28. Ao. 1686.

Op den 23 Mey van het nevenstaande jaar een zoon genaamt ***Jacob Josias Vrijburgh van de Capelle,*** siet fo. 27. Ao. 1693.

Ende is voornoemde ***Maria van de Capelle*** gestorven tot Alkmaar den 3 Mey van het nevenstaande Jaar en begraven tot Lijden den 10 daaraanvolgende. Ao. 1720.

Catharina van de Capelle is op den 19 July van het nevenstaande jaar getrouwt aan Mr. ***Paulus van Ravesteyn*** ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende Kinderen: Ao. 1695.

Op den 12 April van het nevenstaande jaar een Dogter genaamt ***Catharina Lucia van Ravesteyn,*** siet van deese fo. 28. Ao. 1697.

(nadat zij alvorens nog bij den anderen gehad hadden een soon genaamt ***Jan Josias van Ravesteyn,*** welke vroeg gestorven is:)

Op den 8 September van het nevenstaande jaar een Dogter genaamt Sara ***Maria van Ravesteyn.*** Ao. 1699.

Ende is de voornoemde ***Catharina van de Capelle*** gestorven tot Lijden op den 19 January 1719. Ao. 1719.

Folio 18:

Vervolg van het kind van ***Maria Daniëlsdr. van de Velde*** bij haren man ***Adrianus Cambier.***

Barbara Cambier is in den Nevenstaande jaare getrouwt met ***Daniël van de Velde*** en is bij dezelve omtrent Paschen van het nevenstaande Jaar in de Craam gekomen van een dood kind, zijnde een Dogter ende is van de zelve in de Paaschweek in de Craam gestorven: siet het vervolg van deese Daniël van de Velde op fo. 21. Ao. 1700. Ao. 1701.

Vervolg der Kinderen van ***Claas Daniëlst. van de Velde*** bij zijne Huisvrouw ***Maria van Groenendijk.***

Mr. ***Rippert Claasz. van de Velde*** is op den 26 Maart van den Nevenstaande jaare getrouwt met ***Susanna Elisabeth Cuneaus*** en hebben bij den anderen gewonnen de navolgende Kinderen: Ao. 1697.

Op den 19 December van hetzelve jaar een soon genaamt ***Nicolaas van de Velde*** (siet van deese op fo. 26 en 29).

Nog een zoon genaamt ***Jan van de Velde*** vroeg gestorven.

Op den 1 December van het nevenstaande jaar een Dogter genaamt ***Susanna Maria van de Velde,*** ongetrouwt gestorven. Ao. 1700.

Op den 13 Mey van de Nevenstaande Jaare een soon genaamt ***Jan Daniël van de Velde:*** deese is Ao. 1703.

tot Boodegraven in de Franse kostschool gestorven op 25 February van 't jaar 1718 ende begraven alhier in de Pieterskerk op den 4 Maart daaraanvolgende.

Nog een soon genaamt *Rippert van de Velde* meede vroeg gestorven. Ende is voornoemde vrouwe *Susanna Elisabeth Cunaeus op* den 18 Maart van het nevenstaande jaar [gestorven] Ao. 1709. en begraaven den 23 maart daaraanvolgende,

Folio 19:

sijnde des selvs Weduwenaar de voornoemde Mr. *Rippert van de Velde* hertrouwt op den 29 December van het nevenstaande jaar aan *Agneta Jacoba van der Meer,* weduwe van Mr. *Pieter van den den Bergh,* ende heeft bij dezelve nog gewonnen: Ao. 1709,

Op den 18 December van het nevenstaande jaar een Dogter genaamt *Johanna Maria van de Velde.* Deese is gestorven op den 18 Augustus 1715. Ao. 1710.

Op den 12 Juny van het nevenstaande jaar een soon genaamt *Rippert van de Velde,* gestorven den 12 October van 't jaar 1719 ende begraven alsvoren den 16 daar aanvolgende. Ao. 1712.

Ende nog laastelijk een Dogter geboorcn den 1 January van het Nevenstaande jaar, genaamt *Johanna Maria van de Velde,* gestorven ses weeken oud zijnde. Ao. 1715.

De voornoemde Mr. *Rippert van de Velde is* gestorven op den 26 Maart van het nevenstaande jaar en begraaven alsvoren in de Pieterskerk ende Ao. 1719.

deszelfs Weduwe *Agneta Jacoba van der Meer* is gestorven op den 8 January van het nevenstaande jaar ende begraaven op het Coor van de Hooglandse Kerk. Ao. 1723.

Folio 20:

Vervolg der Kinderen van *Claas Daniëlsz. van de Velde* bij zijne Huisvrouw *Maria van Groenendijk.*

Barbara Claasdr. van de Velde is in January van den nevenstaande jaare gctrouwt aan Mr. Ao. 1695. *Jan van Rooyen* ende heeft bij deselve op den 2 february van het nevenstaande jare gewonnen Ao. 696. een Dogter genaamt *Maria van Rooyen* (siet van deese fo. 30).

Ende is van dezelve in de craam gestorven, zijnde de voornoemde Mr. *Jan van Rooyen* op den 26en September van denzelve jaare hertrouwt aan *Cornelia van Groenendijk* ende heeft nog bij dezelve gewonnen de volgende kinderen.

In de nevenstaande jaare een Dogter genaamt *Hester van Rooyen* (siet van dezelve fo. 31). An. 1697.

Ende in den maand April van den nevenstaande jaare een soon genaamt *David van Rooyen* (siet van deese fo. 3 1). Ao. 1699.

Een Dogter genaamt *Jacoba van Rooyen.*

Een soon genaamt *Jan van Rooyen,*

Een soon genaamt *Adriaan van Rooyen.*

Een soon genaamt *Rippert van Rooyen* (deese is in den Jaare 1725 tot Amsterdam in dienst zijnde op een coopmans comptoir aldaar overleeden ende met een Jagt ter begraavinge alhier na Lijden overgevoerd).

Een Dogter genaamt *Johanna van Rooyen.*

Een Dogter genaamt *Glauditza van Rooyen.*

Een soon genaamt *Cornelis van Rooyen.*

Ende nog een Dogter genaamt *Cornelia van Rooyen.*

Latende de voornoemde Mr. *Jan van Rooyen* sijne booven gemelde Huisvrouwe met alle de voorschreeve elf Kinderen op den 3 July van den nevenstaande jaare. Ao. 1719.

Folio 21:

Vervolg der Kinderen van *Claas Daniëlsz. van de Velde* bij zijne Huisvrouw *Maria van Groenendijk.*

Daniël Claasz. van de Velde (waarvan hier *voor* begonnen is te spreeken op fo. 18) is, weduwennar zijnde, zonder kinderen, van *Barbara Cambier,* op den 2 December van den nevenstaande Jaar hertrouwt aan *Anna Maria Schockfeever van Dorp* (dogter van wijlen Mr. *Cornelis Schockfeever van Dorp* ende *Cecilia Brouwer)* ende heeft bij deselvc gewonnen de navolgende Kinderen: Ao. 1704.

Op den 30 January van den nevenstaande Jaare een Dogter genaamt *Cecilia van de Velde,* gestorven den 24 Juny 1707. Ao. 1704.

Op den 16 April van den nevenstaande Jaare een Dogter genaamt *Maria van de Velde* (siet van deese fo. *35).* Ao. 1707.

Op den 1 January van den nevenstaande Jaare een Dogter genaamt *Cecilia* van *de Velde,* gestorven den 31 July van denzelve jaar. Ao. 1708.

Een zoon genaamt *Nicolaas van de Velde,* geboore den 17 Augustus van den nevenstaande Jaare (siet van deese fo. 35). Ao. 1709.

Den 17 September van den nevenstaande Jaare een dood kind zijnde een Dogter. Ao. *710.*

Den 27 October van het nevenstaande jaar wederom een dogter genaamt *Cecilia van de Velde* (siet van deese fo. *36).* Ao. 711.

Den 27 September van het nevenstaande Jaar een Dogter genaamt Jacoba *van de Velde* gestorven den 23 October Ao. 1718. Ao. 1712.

Op den 24 February van het nevenstaande jaar een soon genaamt *Isaac van de Velde,* gestorven den 30 Mey des jaars 1717. Ao. 1714.

Op den 17 fcbruary van den nevenstaande Jaare een Dogter genaamt *Cornelia van de Velde, gestorven* den 14 Mey 1717. Ao. 1716.

Folio 22:

Vervolg der Kinderen van *Claas Daniëlsz. van de Velde* bij zijne Huisvrouwe *Maria van Groenendijk.*

Op den 28 October van het nevenstaande jaar een kind van seeven Maanden sijnde een Dogter, dog dood ter wereld gekomen. Ao. 1718.

Op den 6 February van het nevenstaande jaar een Dogter genaamt *Barbara van de Velde* siet fo. *37;* deese is gebooren sestien wecken na haar vaders dood zijnde de voornoemde *Daniël Claasz. van de Velde* gestorven den 19 October van het jaar 1719. Ende is deszelvs Weduwe (de voornoemde *Anna Maria Schockfeever van Dorp)* Ao. 1720.

hertrouwt op den 9 July van den nevenstaande jaar aan Jan *van Breda:* ende heeft bij dezelve Ao. 1722.
gewonnen op den 3 Mey des nevenstaande jaars Ao. 1723.
een zoon, genaamt *Jan van Breda,* gestorven 8 Mey daar aan volgende. Ende is de voornoemde *Anna Maria Schockfeever van Dorp* van dezelve in de craam gestorven op den 23 van de voornoemde maand Mey 1723 ende desselfs Weduwenaar den voornoemde *Jan van Breda* op den .....

Glaudina Claasdr. van de Velde is in den Nevenstaande jaare getrouwt aan Mr. *Jan van* Ao. 1701.
Aketen Ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende kinderen:

Een zoon, genaamt *Meinderf van Akeren:* deese is in den ouderdom van sestien Jaaren gestorven den 9 December van het nevextaande jaar. Ao. 1720.

Een Dogter, genaamt *Maria van Akeren,* ongehuwd gestorven.

Een Dogter[1]), genaamt *Nicolaas van Akeren* (deese is clercq op het Oost Indisch Compagnies Huis tot Amsterdam).

Ende nog een zoon, genaamt *Jan van Akeren.*

Folio 23:

Vervolg der Kinderen van *Cafharina Antoonsdr. Haring* bij haren man *Pieter de la Noy.*

Pieter Pietersz. de la Noy is getrouwt aan *Sara Du Montagne* ende hebben bij den anderen gewonnen: .....

Marytje Piefersz. de la Noy is getrouwt aan *Jan du Pree* de jonge (woont op den Nieuwen Rhijn over de Heere gragt). Deese hebben bij den anderen gewonnen: .....

Folio 24:

Vervolg der Kinderen van *Cafharina Antoonsdr. Haring* bij haren Man *Pieter de la Noy.*

Rachel Pietersz. de la Noy is getrouwt aan *Johannes van Kieuwitsbergen* (woont op de Hoogewoerd tussen de Watersteeg en het slopje): deese heben bij den anderen gewonnen: .....

Folio 25:

Vervolg der kinderen van *Jacob Antoonsz. Haring* bij zijne Huisvrouwe *Sara Melles.*

Anna Jacobsdr. Haring is getrouwt met *Jacobus van der Meer.* Deese hebben bij den anderen gewonnen de Navolgende Kinderen:

Een soon, genaamt *Lambertus van der Meer.*

Johanna Jacobsdr. Haring is getrouwt aan *Jan Menijn.* Deese hebben bij den anderen gewonnen: .....*.....

Folio 26:

Vervolg der kinderen van *Maria van de Capelle* bij haren man Mr. *Nicolaas Vrijburgh.*

Wilhelmina Vrijburgh is op den 24 Augusti van den nevenstaande Jaare getrouwt aan Mr. *Jacob* Ao. 1707.
Baard, Griffier van de Graaflijkheids Reekenkamer en Domijnen van Holland: Ende heeft bij denselven gewonnen het volgende kind op den
22 November van den nevenstaande Jaare een Ao. 1708.
dogter: welke dood ter wereld is gekomen ende is de voornoemde *Wilhelmina Vrijburgh* anderhalf uur na haar verlossing gestorven ende begraven in de Groote Kerk tot Alkmaar op den 30 daar aan volgende sijnde naderhand haren voornoemde Wedumenaar gestorven op den 23 Maart van. den
nevenstaande Jaare. Ao. 1719.

Cafharina Maria Vrijburgh is op den 21 January van den nevenstaande jaare getrouwt aan Mr. *Nicolaas van de Velde* ende hebben bij den anderen geen kinderen gewonnen en is voornoemde *Catharina Maria Vrijburgh* gestorven den ..... van den nevenstaande jaare.

Folio 27:

Vervolg der Kinderen van *Maria van de Capelle* bij haar en Man Mr. *Nicolaas Vrijburgh.*

Mr. *Jacob Josias Vrijburgh* is op den 10 Juny van den nevenstaande Jaare getrouwt aan *Anna* Ao. 1722.
Maria Domis ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende kinderen:

Op den 8 February van den nevenstaande Jaare Ao. 1723.
een soon genaamt *Nicolaas Vrijburgh,* gestorven den 16 febr. daar aan volgende.

Op den 1 Augusti van den Nevenstaande Jaare Ao. 1724.
een Dogter genaamt *Maria Elisabeth Vrijburgh.*

Op den 6 November van den Nevenstaande jaare Ao. 1725.
een soon genaamt *Nicolaas Vrijburgh.*

Folio 28:

Vervolg der kinderen van *Cafharina van de Capelle* bij haren man Mr. *Paulus van Ravesfeyn.*

Catharina Lucia van Ravesteyn is getrouwt aan *Joan Alberti,* Predikant tot Hoogwoud in Noord Holland: Ende hebben onder anderen kinderen gewonnen een soon genaamt: *Albert Paulus Alberti,* deese is vroeg gestorven.

Een Dogter genaamt: Sara *Maria Alberti.*

Folio 29:

Vervolg der Kinderen van *Ripperf Claasz. van de Velde* bij zijne Huisvrouwe *Susanna Elisabeth Cunaeus.*

Mr. *Nicolaas van de Velde* is op den 21 January van den nevenstaande jaare getrouwt aan *Catha-* Ao. 1721.
rina Maria Vrijburgh; siet van dezelve voor op fo. 26.

Folio 30:

Vervolg van het Kind van *Barbara Claasdr. van de Velde* bij haren Man *Jan van Rooyen.*

Maria van Rooyen is op den 24 October van het Nevenstaande 'jaar getrouwt aan Mr. *Jan van* Ao. 1717.
der Burg ende hebben bij den anderen gewonnen de navolgende kinderen:

[1]) Dit moet „zoon" zijn.

Een soon: genaamt *Franck van der Burgh.*
Een Dogter: genaamt Maria *van der Burgh.*
Een soon: genaamt *Jan van der Burgh.* 17 $\frac{3}{10}$ 22.
Een Dogter: genaamt *Barbara van der Burgh.* 17-25.
Maria van der Burg is op den ..... van den nevenstaande Jaaren getrouwt met de Heer ... Ac. 1743.
Hamerster en hebben bij den underen dc navolgende kinderen gewonnen: .....
Jan van der *Burg* is op den .. van den nevenstaande Jaare getrouwt aan ..... de *Bie* en hebben bij den anderen het navolgende kind gewonnen: Ao. 1749.
Een zoon, genaamt *Jan* van *der Burg* op den ..... December van het jaar ..... en is de voornoemde huisvrouw van *Jan van der Burg* in de kraam gestorven op den 31 December van het jaar .....
Frank van der Burgh is op den ..... van den nevenstaande jaare getrouwt aan ....., *van der Goes en* hebben bij den anderen geen kinderen gewonnen. Ao. 1751.

Folio 31:

Vervolg der Kinderen van *Jan van* van *Rooyen* bij zijne tweede Vrouw *Cornelia van Groenendijk.*

Hester van Rooyen is op den 25 Juny van den nevenstaande jaare getrouwt aan Mr. *Pieter Lespaul* ende hebben bij den anderen gewonnen het navolgende kind: op den 22 December een soon genaamt *Isaac Lespaul.* Ao. 1722.

Mr. *David van Rooyen is op* den 4 December van het nevenstaande jaar getrouwt aan *Catharina van den Bergh en* hebben bij den anderen de navolgende kinderen gewonnen: Ao. 1725.
Een soon genaamt: .....
Een zoon genaamt *Jan* van *Rooyen.*
Een zoon genaamt *David van Rooyen.*
Een Dogter genaamt *Cornelia van Rooyen.*
nog een Dogter genaamt *Hester van* Rooyen.

Folio 32—34 blanco.

Folio 35:

Vervolg der Kinderen van *Daniël Claasz. van de Velde* bij zijne Huisvrouw *Anna Maria Schockfeever van Dorp.*
Maria van de Velde is op den 4 Mey van den nevenstaande Jaare getrouwt aan *Johan Daniël van Portz* (Collonel ten dienste van den Staat) en hebben bij den anderen de navolgende kinderen gewonnen: Ao. 1727.
Op den 18 Mey van den nevenstaande Jaare Een Dogter genaamt *Ester van Porfz* gestorven den 9 October Ao. 1731. Ao. 1728.
Op den 11 November van den nevenstaande Jaare een Dogter genaamt *Anna Maria Cecilia van Porfz:* deese is meede gestorven op den 12 October 1731. Ao. 1729.
Deese voornoemde *Johan Daniël van Portz is* op den 19 April van den nevenstaande jaare gestorven en begraaven tot Leyden in de Pieterskerk op 't Koor. En is de voornoemde *Maria van de Velde* op den 22 Octob. 1754 hertrouw[t] aand' Heere Graave *Willem* [2]) *Lodewijk* [2]) *van Gronsvelt.* Ao. 1754.

Nicolaas van de Velde Dz. is getrouw-t in de nevenstaande jaare met *Magdalena van Assendelft* en hebben bij den anderen een zoon gewonnen genaamt *Daniël van dc Velde in* de nevenstaande jaare en is deese zijn Moeder van hem in de kraambedde gestorven en is de voornoemde *Daniël van de Velde* een jaar oud zijnde meede gestorven en hij zijn Moeder *in* de Hogelandschc kerk begraven in 't jaar van Ao. 1732. Ao. 1736. Ao, 1737.
het vervolg van deese *Nicolaas van de Velde Dz.* op fo. 36.

Folio 36:

Vervolg der kinderen van *Daniël Claasz. van de Velde* bij zijn Vrouw *Anna Maria Schockfeever van Dorp.*
Deese voornoemde *Nicolaas van de Velde* is voor de Tweede maal hertrouwt met *Agneta Catrina le Petit* in de nevenstaande Jaare en hebben bij den anderen de navolgende kinderen gewonnen: Ao 1741.
als ses Zoons en een Dogter altemaal dood ter wereld gekoomen eenige Jaare na malkander.
Nicolaas Daniëlsz. van de Velde is gestorven in January 1763.
Cecilia van de Velde is op den 8 Maart van de nevenstaande jaare getrouwt met *Joost Marcus* en hebben bij den anderen de navolgende kinderen gewonnen: ao. 1735.
Op den 9 January van den nevenstaande Jaar een zoon genaamt *Pieter Jan Marcus.* Ao. 1736.
Op den 23 January van den nevenstaande jaare een dogter genaamt *Anna Maria Marcus.* Ao. 1737.
Op den 17 February van den nevenstaande jaare een Dogter genaamt *Cecilia Glaudina Marcus.* Ao. 1739.
En is de voornoemde *Joost Marcus* op den 29 October van den nevenstaande jaare gestorven en begraaven in de Hogelandse Kerk. Is de voornoemde *Cecilia Daniëlsdr. van de Velde* gestorven 7 October van het nevenstaande jaar. ho. 1741. Ao. 1776.

Folio 37:

Vervolg der kinderen van *Daniël Claasz. van de Velde* bij zijn Vrouw *Anna Maria Schockfeever van Dorp.*
Barbara van de Velde is op den 20 October van het nevenstaande jaar getrouwt aan *Jacob Bartram van den Steen* en hebben bij den anderen de navolgende kinderen gewonnen: no. 1750.
In de nevenstaande jaare een zoon dood gebooren. Ao. 1751.
In de nevenstaande jaare een zoon welke maar twee dagen geleeft heeft. Ao. 1752.
Op den 20 May van den nevenstaande jaare een zoon van zeeven maanden en heeft maar 3 uuren geleeft. Ao. 1754.
Op den 29 April van den nevenstaande jaare een Dogter van zeeven maanden en heeft 2 uuren geleeft. Ao. 1755.
en is de voornoemde *Barbara Daniëlsdr. van de Velde* overleede ....

[2]) Doorgehaald en met moderne hand (potlood-aanteekeningen) vervangen door : *Lodewijk Herman.*

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.
(vervolg van LXV, 61).

van Eeten.

Volgens het Nederland's Patriciaat 1912 voerde de familie *van Eeten* als wapen: „3 gesteelde distelbloemen" met als helmteeken een dito gesteelde bloem tusschen vlucht. De lakafdrukken echter van C. *van Eeten,* in 1737 en 1738 timmerman te Woudrichem en vrij zeker aannemer van en opzichter over rivierwerken, in de Missiven ingekomen bij de Commissie Merwede, van *W. van Eeten,* 12 Febr. 1785 secretaris van Almkerk, in de stukken van de Oefening in den Wapenhandel, en het zegel van *Wouter van Eeten, 15* Dec. 1793 schepen van Gorinchem, aan charter in het rechterlijk archief Gorinchem vertoonen de 3 gesteelde bloemen naast elkaar op grond g ep 1 an t en als helmteeken all een een vlucht.

van Efferen.

Frederik Adriaan graaf *van Efferen,* in 1748 huismeester van het Bartholomeus Gasthuis te Utrecht, voerde volgens het M.S. Wapenboek der Gasthuis-Broederschap aldaar in het Gemeente-Archief te Utrecht als wapen: „gevierendeeld, I en IV in rood 3 gouden dwarsbalken, waarvan de bovenste aan de onderzijde gekanteeld: II en III in goud een roode leeuw". Volgens de Navorscher 1858, pag. 334, voerde een uitgestorven familie *van Efferen* afkomstig van het dorp Efferen in den Kreits van Keulen het wapen als de kwartieren I en IV van dit gevierendeelde wapen. Dit wapen is niet geheel juist, want de lakafdrukken van *Johan Wilhelm* graaf *van Efferen tot Zuijlenborg,* in 1714 en 1715 te Utrecht, en getrouwd met *Cornelia Everhardina Janette van Wede,* in zijn proces contra M. A. van Lamsweerde in de civiele processen van het Hof van Gelderland vertoonen in de kwartieren I en IV: 2 dwarsbalken vergezeld boven van een barensteel met 5 hangers. Dat het voorwerp boven de dwarsbalken een barensteel moet zijn, blijkt eveneens zeer duidelijk uit het zegel van *Sander van Efferen,* amptman zo Caster, 21 Nov. 1445 zegelende met Johan van Cleve, aan charter 859 in het Hertogelijk Archief van Gelderland, als wapen vertoonende: „doorsneden, A. een barensteel met 5 hangers: B. gedwarsbalkt van 4 stukken".

Egberts.

Volgens een M.S. Wapenboek met wapenen op grafzerken en wapenborden in kerken binnen Utrecht in particulier bezit voerde eene familie *Egberfs,* geallieerd met de families *Boekholt* en Lom als wapen: „in blauw 2 zilveren schuinkruisjes boven elkaar". Volgens de Geslachtsregisters van Nicolaas Witsen in het Gemeente-Archief te Amsterdam echter voerde *Maria E g g e r ts.* omstreeks 1650 de vrouw van *Ja n L 0 n s,* áls wapen: „in blauw 3 zilveren schuinkruisjes boven elkaar". Me dunkt, het is niet twijfelachtig, dat wij hier met dezelfde familie te doen hebben, en wij zien dus, dat twee bronnen den naam en het wapen eener zelfde familie verschillend aangeven. Eén dezer bronnen moet dus in dit opzicht onjuist zijn. Aangezien ik dit wapen niet in een origineele bron gevonden heb, kan ik niet constateeren, wat de juiste naam en het juiste wapen moet zijn.

Eggert.

Jan Hartjenszoon Eggert, in 1417 schepen van Amsterdam, voerde volgens de wapens der magistraten van Amsterdam door van den Brandeler als wapen: „in vair 2 roode dwarsbalken". Volgens de Genealogie Schapiorum in het Gemeente-Archief te Amsterdam evenwel voerde *Jan Hartgenszoon Eggert,* in 1417 schepen van Amsterdam, daarna geestelijke, overleden in 1483, wiens vader *Hartgen* de broer was van den 15 Juli 1417 overleden *Willem Eggert,* heer van Purmerend, den stichter van de Nieuwe kerk te Amsterdam, als wapen: „in goud een zilveren schuinbalk beladen met 3 zwarte weerhaken en vergezeld van 2 roode muurankers (zoogenaamde zuilen)", dus totaal anders.

Eggerts.

Zie Egberfs.

Egmond.

Volgens het M.S. Wapenboek getiteld Grafs en Wapen der kerken van Uytrecht, deel 1, folio 159, in het Gemeente-Archief te Utrecht hing in de St. Janskerk aldaar het grafbord van *Thomas Willemszoon Egmond,* overleden 5 Maart 1632, oud 39 jaar, waarop zijn wapen als volgt: „in blauw een keper geschakeerd van goud en rood, gaande over 2 schuingekruiste zilveren zwaarden met de gouden gevesten naar boven, en vergezeld beneden van eene gouden ster tusschen de punten der zwaarden geplaatst". Deze naam is zoo goed als zeker onjuist en zal *Edmond* moeten zijn, want dc Nederlandsche Heraut 1887, pag. 219 en 246, vermeldt dit zelfde wapen met zelfde kleuren, doch de ster vijfpuntig, als voorkomende op een grafbord in de Oude Kerk te Soest van den 11 October 1692 overleden ..... *Edmond.*

Nu zou het natuurlijk mogelijk kunnen zijn, dat de Ned. Heraut den naam foutief heeft vermeld, doch ik acht het wel zeker, dat dit niet het geval is en dat de naam wel degelijk *Edmond* moet zijn, en waarom? Omdat volgens deze Ned. Heraut op dit grafbord als kwartieren aan vaderszijde zijn vermeld *E d m o n d, van de Werve, B e r c k* en *Btonckhorst* en de Navorscher 1896, pag. 28 1, ons mededeelt, dat *Agneta Berck,* overleden te 's-Gravenhage, 25 Juli 1642 te Utrecht overluid werd als weduwe van *Willem Edmond,* colonel van een regiment Schotten en ritmeester ten dienpte der republiek van de Ver. Nederlanden.

van Eldik.

Volgens eene M.S. Genealogie *Gips* voerde eene Betuwsche familie *van Eldik* als wapen: „geschakeerd van zilver en blauw en in een zilveren vrijkwartier een groene papegaai". Ik vermoed, dat de samensteller van deze genealogie eenvoudig dit wapen heeft overgenomen uit het Armorial Général, waarin dit wapen met den naam *van Eldijck* voorkomt. Ik acht het echter zoo goed als zeker, dat, dit niet het wapen is van eene Betuwsche familie *van Eldik,* want ik vond talloos vele lakafdrukken in diverse bronnen van personen in de 18e en begin 19e eeuw in de Neder-Betuwe met totaal ander wapen, nl.: „3 ringen, 1—2 gerangschikt, waarvan de beide onderste aan elkaar en aan den bovenste verbonden zijn" met als helmteeken een vlucht. In een genealogie *Rambonnet* vond ik dit ringen-wapen met de ringen blauw in zilver en als helmteeken een blauw-zilveren vlucht al wapen van *Andries van Eldijk,* 1 Januari 1800, overleden te Dodewaard, en getrouwd met *Geertruida Brouwer,* waarbij *Maria Clasina,* 27 Aug. 1788 te IJzendoorn getrouwd met den predikant *IJsbrant van der Leeden Pieterszoon.* Het wapen met het vrijkwartier heeft verdacht veel van het wapen der familie *van der Ar.*

Elgin.

George Elgin, overleden te Rotterdam 5 Juni 1789, getrouwd met *Francina Aelmis,* waarbij *John,* overleden aldaar 2 Jan.' 1811 en getrouwd met *Francisca Johanna Henrieffa Lormier,* waarbij *Georgina Francina,* die als weduwe van Charles *Gustave* baron *dc Hoorstman,* 24 Maart 1830 te Rotterdam hertrouwde met Mr. *Paulus Cornelis Hoijnck van Papendrecht,* voerde volgens het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1884, aflevering 127, pag. 1, en 1891, pag. 89, als wapen: „in goud een rood schuinkruis en een effen rood schildhoofd. En in een zilveren schildhoek een zwarte leeuw". Indien dit juist is, zoo behoorde deze familie tot de Schotsche familie *Bruce* graven *van Elgin en van Kincardine,* die volgens' het Armorial Général precies hetzelfde wapen voerde. Ik betwijfel echter heel erg, of dit juist is, want in eene collectie wapenteekeningen in de Gemeente Bibliotheek te Rotterdam vond ik het wapen van George *Elgin* A° ....., zijnde een merk in de gedaante van een geledigd hart, waar binnen de letters G en *E* naast elkaar, als onderstaande schets.

De letters G en E nemen elken twijfel, of dit wel zijn wapen is, weg.

van Eller.

Volgens de Wapenheraut 1918, pag. 389, vertoont een kwartierwapen van *Eller* op de grafzerk in de kerk te Vaassen van *Hendrik van Isendoorn* gent *van Bloys* en diens in 1576 overleden vrouw *Sophia van Sfommel:* „e e n m o 1 e n r a d". Dit is voor mij totaal onbegrijpelijk, want in het heerlijkheidsarchief Cannenborch, portefeuille rood B. in het Rijks-Archief te Arnhem ligt een teekening van die zerk en daarop is het kwartierwapen *van Eller* als volgt: „g e g e e r d v a n 8 s t u k k e n e n e e n e f f e n h a r t s c h i l d". En dit hartschild-wapen *van Eller* vond ik ook in een M.S. Wapenboek van Job Mnrten de Lange: een M.S. Wapenboek van Schulerus en op een ouden kwartierstaat in doos 206 gemerkt „Overijssel 1571 tot 1623" in het Alg. Rijksarchief te 's-Gravenhage.

(Wordf vervolgd.)

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN ENZ.

N e d e r l a n d s c h A r c h i e f v o o r G e n e a l o g i e en H e r a 1 d i e k, jrg. VI, afl. 2.

o.a.: Mr. J. J. C. R. van der Bilt, *van Cleeff* (oorsprong Gorinchem) — Marten N. Damstra, Heraldiek en Psychologie. — A. Bijl Mz., Vermaarde schilders en hun nageslacht (betreft o.a. *Lucas van Leijden* en geslacht *de Hoy* (wordt vervolgd). — H. L. Kruimel, *van Bronckhorst.* -- J. C. St(eenkamp), Mythologische figuren: Toevoeging aan het wapen van Rotterdam. — H. L. Kruimel, De klappers op de inbrengregisters van de Weeskamer te Amsterdam (vervolg) (veelal patronymen, van familienamen zijn te noemen: *Sluyter, van Cleeff, van Raevensbergh, van Bronckhorst, Nieuwenhoven. Stellingwerff).*

M e d e d e e l i n g e n b l a d van de „V e r e n i g i n g ter bevordering van het S t a m b o o m o n d e r z o e k voor Rotterdam en omstreken, nr. 9 (Nov. '47) en nr. 10 (Jan. '48).

o.a.: J.P. Mede-ma, Fragment Trouwboek van de Hervormde Kerk in de Lier. 1660-1663. — Joh. van Eijsden. Verpachting van de Polder Oostzomerland (vermeldt de pachters van deze polders, gelegen in de gem. Puttershoek. Mijnsheerenland en Heinenoord, in het jaar 1583).

C h r o n i q u e A r c h e o l o g i q u e d u P a y s d e L i è g e. 38e Année, No. 4 (November-December 1947).

o.a.: Jean Yernaux, Les *Beethoven* au Pays de Liège.

T h e N e w - Y o r k G e n e a l o g i c a l a n d B i o g r a f i c a l R e c o r d, Vol. LXXVIII, Nr. 4 (Oct. 1947) en Vol. LXXIX, Nr. 1 (Januari 1948).

o.a.: Marriages in the Dutch reformed Church in Hopewell. Dutchess County, New-York, (lopende van 1766 tot en met 1829, vermeldt vele Nederlandse namen).

J. P. DE MAN.

KORTE MEDEDELINGEN.

Nederland's Adelsboek.

In het deel. dat aan het einde van dit jaar verschijnt, zullen worden opgenomen de geslachten. wier namen aanvangen met de letters M tot en met P.

De redactie van Nederland's Adelsboek -doet een dringend beroep op de leden van het Genootschap om haar aanvullingen en verbeteringen, zowel van dc états présents als van de stamreeksen, toe te zenden, dan wel haar de namen op te geven van personen, die beschikken over gegevens omtrent de betreffende geslachten.

Gaarne zal de redactie de gevraagde inlichtingen — ook de kleinste aanwijzingen zijn welkom -- ontvangen aan het adres van den hoofdredacteur *Jhr. Mr.* C. C. *van Valkenburg. Graaf Zeppelinlaan 2, te Amstelveen.*

Met geslacht Orrock.

Op mijn mededeelingen omtrent dit geslacht in de Nederlanden (LV, 300 e.v.; LIX, 111/2) kan ik andermaal twee kleine aanvullingen geven: 1°. In LV maakte ik in kol. 308 melding van den eersten van dien naam, dien ik hier aantrof. nl. *William Orrock,* die krachtens res. R.v. St. 22 Nov. 1618 een Schotsche compagnie overnam. Sedert trof ik hem aan onder het „voetvolck op Hollandt" (gerepartieerd) tusschen een groot aantal losse, meest Engelsche en Schotsche compagnieën op den Staat van Oorlog voor 1621: „William Orrock. Compie 120 (man); 1655 pond (L = destijds gulden) ter lopende maent". 2°. Aangeteekend Bergen op Zoom 1 Mrt. 1658 *Johannes Orroick,* j.m. van B.o.Z., met *Margriete van de Welle,* weduwe Ds. *Adriaen Munnicks.* Ondertr. 1 Febr. 1658 in de Walsche kerk tot Middelburg. In marg.: Attestatie gegeven op Middelburg (om daar te trouwen) 18 Martii 1658.

W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Abbas. Ascendenten van en nadere gegevens gezocht over: *Claes Dircksz. Abbas,* tr., als weduwnaar, Hoorn *dntje Alberts Jop,* weduwe van *N.N.,* overl. vóór of in 1701. Hij hertr. (int. Hoorn 3-12-1701) *Neeltje Pieters Haringbuys,* j.d. van Hoorn.

Uit zijn eerste huwelijk(en):

1. *Sijtje dbbas,* tr. (Hoorn int. 17-6-1702) Jan *Ruijter,* j.m. van Hoorn, wonende te Swaagh, chirurgijn. De te Hoorn gedoopte kinderen van dit echtpaar zijn remonstrant.
2. *Willem Abbas,* tr. Hoorn, gcref., 27-4-1704 *Immetje Gerrifs Schuurman,* j.d. van Hoorn.

Uit het 2de huwelijk:

3. *Dirck,* geref. ged. Hoorn 6-9-1693, † vermoedelijk jong.
4. *Albert,* geref. ged. Hoorn *29-11-* 1696, † vermoedelijk jong.

Uit het 3de huwelijk:

5. *Marijtje,* geref. ged. Hoorn 3-1-1702.
6. *Dirk,* geref. gedoopt Hoorn 6-3-1704.
7. *Albert,* geref. gedoopt Hoorn 6-9-1705.

Broers en zusters van *Claes Dircksz. dbbas* zouden kunnen zijn:

a. *Nanningh Dircksz. dbbas,* die als j.m. te Hoorn tr. (geref.) 4-8-1686 *Lijsbet Pieters Emaus,* j.d. van Hoorn.
b. *Lijsbet Dircks dbbas,* die als j.d. te Hoorn tr. (geref.) 16-3-1687 *Barent Elbertsz. Bouw,* j.m. van Hoorn.
c. *Grietje Dircks Abbas,* die als j.d. te Hoorn *tr.* (gtref.) 10-8-1687 *Jan Maertsz. Cravoet,* j.m. van Hoorn. Zij hertr. (int. Hoorn 21-12-1709) *Pieter Reyersz. Beets,* weduwn. van Hoorn.
d. *Lucas Abbas,* tr. als j.m. (int. Hoorn *17-7-1700) Diewertje Opperdoes,* j.d. van Hoorn.
e. Jacob *dbbas,* tr. als j.m. (int. Hoorn 16-5-1705) *Aaltje Hendriks van Dregt,* j.d. uit Gelderland.

Enschede. H. LOURENS.

Albach. (LXV, 20). Een wapen *van dlbach is* mij niet bekend, doch wel een wapen *dlbach* zonder *„van".* *Ernst Willem dlbach,* 4/8 *1784* te Groenlo, voerde als wapen: „een klimmende beer met geringden halsband" en met dito beer uitkomend tussen een vlucht als helmteken, volgens zijn lakafdruk in de Volmachten der Geldersche Leenkamer.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

van **Albach.** (LXV, 20). Deze *van Albach*'s zijn ongetwijfeld afstammelingen van *Johan Pieter (van) Albach,* die als cadet 26 Sept. 1729 te Venlo huwde met *Christina Geertrui van Wydenbruch,* j.d. van Groenlo. Zie daarover nader Ned. Leeuw XLVII, 319 en 383. De in N.L. XLVII, 383 vermelde genealogie *van Wydenbruch is,* voor zover generatie IV betreft, in elk geval onvolledig. Deze generatie was bovendien hervormd. *Christina Geertrui van Wydenbruch* is een dochter uit het 2e huwelijk van *Mathias Wilhelm van Wydenbruch* en *Agnes Mechteld Haen* en vermoedelijk te Groenlo geboren. Zie ook Register op de leenactenboeken van het kwartier Zutphen, blz. 486.

Zwolle. MR. A. HAGA.

van Amelsvoord. Gevraagd namen en geboortedata van de vier grootouders van *Jan van dmelsuoord Janszoon,* die tr. 12 Februari 1736 te Loon-op-Zand *Jenneke Jan Heyliger van de Water (Weyters).*

Brussel. B. W. VAN SCHIJNDEL.

van Amstel-(van) **Boxhoorn.** (LXV, 47). In de veiling van A. J. van Huffel's Antiquariaat te Utrecht van 16/17 Dec. 1941 was, onder no. 166, een gedrukt boekje over Jan van Amstel en zijn familie, met bijgevoegde brieven en foto's. Vermoedelijk is dit nummer gekocht door het „Ned. Verbond voor Sibbekunde".

Aan Ned. Leeuw 1889, kol. 12, ontleen ik, dat de zeekapitein *Johan van Amstel* omstr. 1620 te Schijndel geboren was als zoon van *Hendrik Hendriksz. van Amstel* en *Anneken van Griensuen en* aldaar 29 Sept. 1669 overleed. Hij was gehuwd le in 1662 met *Cornelia Schagen* uit Alkmaar; 2e in 1667 met *Anna Boxhoorn,* uit Eindhoven.

Dat hij inderdaad uit Schijndel afkomstig was, wordt waarschijnlijk gemaakt door het feit, dat zijn moeder's moeder, *Anneken Jansdr. van Helmont,* de vrouw van *Pieter van Griensven,* wel een zuster geweest zal zijn van *derf Jansz. van Helmont,* schout te Schijndel. Zie over dit geslacht ook Elias 1, 485.

Zijn tweede vrouw, *Anna (van) Boxhoorn, is* zonder veel twijfel een dochter geweest van *Walraven (van) Boxhoorn,* † vóór 8 Maart 1660, bij zijn vrouw *Jenneken van Helmont* (dr. van Aert Jansz. voornoemd) drie onmondige kinderen nalatend.

Anna vestigde zich als weduwe te Amsterdam, waar zij 5 Nov. 1671 voor not. A. van den **Ende** procuratie gaf op Johan van Campen, notaris te 's-Hertogenbosch, om op te dragen aan haar zwager en schoonzusters, *Pieter, Lijsbeth* en *Mayke van Amstel,* landerijen en een huis in de parochie van Schijndel. genaamd de Luytener. Zij hertr. 1e (ondertr. Amsterdam 10 Dec. 1672) *Aert (drtus) Kool,* geb. Hekendorp, koopman te Amsterdam, begr. ald. 0.2. Kapel 14 Dec. *1675,* wedr. van *Weyntje Vrijburgh;* als *zijn* weduwe testeert: zij voor not. A. van den **Ende** 8 Juli 1677. Zij hertr. 2e Amsterdam Nieuwe Kerk 1 Mei 1685 *Cornelis Darval(l),* geb. Amsterdam 1640/41, koopman ald., begr. ald. Nieuwe Kerk 4 Dec. 1721, zn. v. *Frans* en wedr. v. *Catharina Elisabeth van der Voort. Zij* testeert nog eens voor not. C. van Achthoven 2 Nov. 1715, waarbij zij het portret, waarop zij met haar eersten man afgebeeld staat, en linnengoed, waarin haar naam en wapen geweven zijn. legateert aan *Maria van der Dussen (is* dit wellicht een familielid van Johan van Amstel?); zij overlijdt kinderloos en wordt begraven in de 0.2. Kapel 10 Jan. 1726.

Gezocht wordt naar de afkomst van *Anna (van) Boxhoorn.* Mij is bekend dat zij twee ooms had: *Christiaan Jansz. (van) Boxhoorn,* geb. **Eekhout** of Woensel, koopman te Haarlem, regent van de **Schale** ald. 1660, † ald. 12 April 1687, tr. le 1636 *dgnietje Clock, 2e. 1655 Elisabeth de Neufville;* uit het eerste huwelijk vier dochters (zie Oorkondenboek van Eeghen); en *Jan Jansz. (van) Boxhoorn* te Eindhoven en Woensel, † Woensel 12 Juni 1676, waaruit nakomelingen te Haarlem, die Doopsgezind waren, evenals Christiaan; Anna en haar beide zusters waren vermoedelijk Rooms.

Amsterdam. MR. P. VAN EEGHEN.

Asjes. (**W**a p e n). In jaargang 1939 van ons Maandblad vindt men in kolom 276-277 enige regelen door den Heer H. J. A. van Son gewijd aan het werk van Dr. H. Kits Nieuwenkamp F.W.U. „**Nederlandsche Familiewapens**", in

het bijzonder aan het wapen van een Drentse familie. besproken in deel 11, blz. 28, van dit werk. In denzelfden jaargang, kol. 313-316 is opgenomen het verweer van den Heer Kits Nieuwenkamp met een naschrift van het Bestuur van ons Genootschap. Een aantal leden van bovenbedoelde Drentse familie ***Asjes*** zijn het geïncrimineerde wapen blijven voeren. Het is mij echter bekend, dat de gebroeders *Hermanus Cornelis* ***Asjes*** jr., Eerste Luitenant Vlieger, instructeur Jachtvliegschool, vliegbasis Twente, te Enschede, en Lucas *Johan* ***Pieter Asjes,*** Tweede Officier der Gouvernements-Marine, thans te Batavia, zoons van ***Hermanus Cornelis Asjes,*** geb. 11 Febr. 1885, vermeld in de genealogie in „Nederlandsche Familiewapens" 11, blz. 30, het door Dr. Western University H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp opgegeven wapen g e en s zins als het hunne erkennen en dat deze Heren hebben verklaard dit wapen nimmer te zullen voeren.

Is van deze familie ***Asjes een*** wapen bekend, dat met deugdelijke bewijzen kan worden gestaafd?

's-Gravenhage. Mej. **MR.** E. C. M. PRINS.

Asserhuis. Gevraagd nadere gegevens betreffende ***Lammert*** *Geertsz.* ***Asserhuis,*** tr. (contr. 18 Dec. 1603 Groningen) met *Margaretha Eyssinghe,* en zijn ouders. Hun dochter *Allegonda Asserhuis,* † Febr. 1646, tr. Groningen 20 Maart 1625 den Groningsen gemeentesecretaris, later burgemeester, curator der academie, lid der Hoge Justitiekamer te Groningen, Mr. ***Johan*** *Eeck,* heer van Ekenstein.

's-Gravenhage. **JHR. MR.** H. 0. FEITH.

Baesjou-Reykers. Gevraagd zoveel mogelijk gegevens omtrent ***Adrianus*** *Baesjou,* geb. Dordrecht ± 1750, en zijn echtgenote ***Maria*** *Helena Reykers,* geb. te Dordrecht en in 1771 26 jaren oud. Hoewel later naar Dordrecht teruggekeerd, waren in 1771 deze echtelieden in Antwerpen gevestigd, waar de volgende kinderen van hen ten doop zijn gehouden in de R.-K. O.L.V. Kerk: ***Geertruida*** *Christina,* 23 Juli 1771; *Joannes* ***Ferdinand,*** 17 October 1772; ***Petrus Johannes,*** 14 Juli 1774; ***Anna, 16*** Maart 1782; ***Maria Elisabeth, 5*** Mei 1785, en ***Consfant Willem,*** **18** November 1786. terwijl er nog een dochtertje ***Maria Elisabeth*** was, gedoopt 3 Mei 1778, dat jong stierf. De lotgevallen van Geertruida zijn mij bekend en omtrent Constant Willem en zijn nakroost alleen hetgeen is vermeld in Gen. en Her. Bladen 1908, blz. 112 en 113.

Ook gegevens over het voorgeslacht van het echtpaar Baesjou-Reykers verzocht.

's-Gravenhage. JHR. MR. T **K. J. M.** VAN SASSE VAN IJSSELT.

Bols. (LXIV, 311, 403). *Jacques* ***Bols*** ondertrouwt Amsterdam 20 April 1602 *Judith* ***Maronier.*** Kinderen uit dit huwelijk zijn wellicht:

1. *Jacob Jacobsz.* ***Bols,*** geb. Amsterdam 1603/04, kannenverkoper, tr. ald. Oude Kerk 7 Jan. 1635 ***Sara Anthonis,*** geb. Welhuizen 161 1/12. Hij werd bij zijn ondertrouw (23 Dec. 1634) geassisteerd door zijn zwager ***Jan Baerentsz.***

2. ***Pieter Jacobsz. Bols,*** in 1669 wonende op de Rozengracht in „'t Loosje", begr. Amsterdam Westerk.. 10 Dec. 1669 (nalatende drie onmondige kinderen), tr. *Alida Veltcamp Lucasdr.,* begr. Amsterdam 8 Sept. 1678. Zij komen niet voor in de klappers op den kerkelijken ondertrouw te Amsterdam: misschien zijn zij daarin vergeten, misschien woonde Pieter Bols toen niet te Amsterdam. Zijn vrouw is vrij zeker afkomstig uit Kampen.

Uit dit huwelijk (behalve twee dochters): *Lucas* ***Bols,*** geb. Amsterdam 1651/52, wijnkoper op de Rozengracht in „'t Loosje", begr. Amsterdam, Westerk., 17 Maart 1719, tr. 1 e Amsterdam Nieuwe Kerk 22 Maart 1676 ***Sara*** *Clemens,* geb. Amsterdam 1656/57, begr. ald. Westerk. 14 Juni' 1690. dr. van *Matthijs* en ***Cornelia le Thor;*** tr. 2e (ondertr. Amsterdam 18 Sept. 1692) ***Hendrina Velfcamp,*** geb. Kampen 1656/57. begr. Amsterdam Westerk. 19 Juni 1702, dr. van *Herman* ***en Anna*** *Wij(n)dels.* Over ***hun*** nakomelingen gedurende de 18e eeuw verzamelde ik een aantal gegevens: de in kol. 311 genoemde Gillis Bols behoorde hiertoe niet, wel de in kol. 403 genoemde personen, behalve, voor zover ik kan nagaan, Joan Bols ten Oever.

Tot hetzelfde geslacht behoorde ***Benjamin Bols,*** geb. Nijmegen 1656/57, distillateur te Amsterdam, tr. ald. Nieuwe Kerk 29 Maart 1689 ***Elisabeth van*** *Duyn,* geb. Amsterdam 1664/65, dr. van *Casparus Gerritsz.;* bij zijn ondertrouw op 12 Maart 1689 wordt hij geassisteerd door zijn broeder ***Jacob Bols.*** Van Benjamin is mij slechts één dochter bekend, ***Maria Bols,*** die in 1730 huwde met ***Jacob*** *Isekra;* hij kan echter meer kinderen gehad hebben.

Amsterdam. **MR.** P. 'VAN EEGHEN.

Borcherink. Gevraagd: geboorteplaats en -datum en ouders van ***Johanna Geertruid Borcherink,*** begraven Zwolle 26 Juli 1725 en tr. aldaar 7 Mei 1681 Ds. ***Johannes*** *Schukking,* (overgrootouders van den Zwolsen burgemeester Mr. *Rhynvis Feith),* en in welke verhouding zij stond tot ***Gerhart Borgerink,*** als Daventriensis ingeschreven als stud. Utrecht 1703, aan wien, toen hij van Deventer naar Utrecht trok ter promotie als i.u. doctor, ***Gerardus Francken,*** med. doct^s^, een gedrukt gedicht in gezwollen verzen opdroeg.

's-Gravenhage. **JHR. MR.** H. 0. FEITH.

van den **Brande.** (LXIV, 178). Bloys van Treslong Prins vermeldt in zijn Genealogische en Heraldische merkwaardigheden in de kerken van Zuid-Holland, dat in de Prinsenkerk te Rotterdam begraven ligt Mr. ***Philippus van den*** *Brande,* † ***9*** Juli 1642, gecomm. raedt ter Adm. dezer stede wegens Zeeland. ongetwijfeld degene, die in N.L. LXIV, 179 onder IV vermeld wordt zonder datum van overlijden.

Rotterdam. ***A. H. M.*** WAP.

Bröffel. Ascendenten en kwartieren gevraagd van ***Anna Maria*** *Bröffel,* gedoopt te Zutphen 8-1-1737, begraven te Utrecht 6-4-1806, dr. van Prof. Otto ***Coenraad*** *Bröffel* **en** ***Anna Maria de Camps.*** Zij tr. te Zutphen 1-5-1758 Ds. *Johannes* ***Wolterbeek.*** De familie *Bröffel* ***is*** waarschijnlijk afkomstig uit Lippe. Kent iemand een wapen van het 'geslacht *Bröffel?*

's-Gravenhage. W. **KROON.**

Broekhuizen-van Ommen. ***Gerrit Willem Broekhuizen,*** burgemeester van Hattem, aldaar overl. 29 Januari 1763, tr. ***Johanna Wilhelmina van Ommen*** of *Ommeren,* overl. aldaar 14 Januari 1791. Hunne drie dochters zijn mij bekend.

Gevraagd: Wie waren hunne ouders?

Brussel. A. VAN **BROEKHUYZEN.**

van Broekhuysen. Den 29sten Juni 1728 huwt te Oene (Veluwe) ***Johan Hendrik van Broekhuysen*** (overl. Oene vóór 17 Juli 1735) met *Elizabeth Mechteld* ***Johanna Cafharina*** *Kreyinck.* (Zie Wapenheraut 1909, 523). Wie waren hunne ouders? Zou de bruidegom identiek zijn met den door van

Doorninck (Gesl. Aant. Landd. Overijssel, blz. 91) als in 1736 overl. vermelden *Hendrik,* zoon van *Willem Hendrik v. Br. tot Lathmer* en *Johanna van Essen? Bij* d'Ablaing „Ridderschap van de Veluwe", blz. 267, wordt hij vermeld als ritmeester.

Uit bovengenoemd echtpaar werd i 7 Juli 1735 te Oene een posthume zoon geboren: *Jan Hendrik. Is* omtrent diens levensloop iets bekend?

Wie waren de ouders van *Anna Margaretha van Broekhuysen* tr. na 1636 *Bertrnm van Bilant,* heer tot Schwartzenberg?

Wie waren de ouders van *Johanna Catharina van Broekhuysen* tr. *Reint Welt van Coeverden,* geb. Amsterdam 1671 of 1672.

Brussel. A. VAN BROEKHUYZEN.

Bubbeson-Verboom. (LXV, 20). Van de grafzerk van Jan *Arentsz. Bubbeson* in de kerk te Maassluis heb ik in 1917, toen ik die kerk bezocht, geen aantekening gemaakt en dus is het mogelijk, dat die toen onder een vloer of een bank lag. Doch wel vond ik het wapen van *Jacob Lambrechtsz. Bubbeson,* 7/5 1672 te Maassluis, mogelijk weesmeester aldaar, zijnde volgens diens lakafdruk *in* de Missiven aan het Hof van Holland, portefeuille Hof 4621, als volgt: „3 schildjes vergezeld boven van een barensteel met 3 hangers en boven dezen barensteel de letter I. en L. naast elkaar." De Heer Brakke noemt de vrouw van *Jan Arentsz. Bubbeson: Pieternella V e r b o o m;* is hij echter wel zeker, dat de naam van deze *Pieternella Verboom* met een „*m*" op het eind is? Ik vraag dat daarom, omdat ik in een bundel met allerlei stukken van de jaren 1665 tot 1795 in het Gemeente-Archief te Maassluis gevonden heb *Petronella Claes Verboon,* 28/6 1697 te Maassluis, als weduwe van *Jan Ariensz. Bubbeson.* En nu is het wel zeer opmerkelijk, dat het zegel van *Claes Jansz. Verboon,* 20/10 1632 schout te Pijnacker, aan charter 2125 in het Familie-Archief Heerman van Zuijdwijk als wapen vertoont: „gedeeld, I. 3 bonenplanten naast elkaar op grond: II. een kruis." Vergelijkt men dit wapen met het door den Heer Brakke op de grafzerk te Maassluis gevonden wapen van de vrouw van *Jan Bubbeson,* dan treft ons de grote onderlinge overeenkomst. Het éne toch is het omgewende van het andere, behoudens dit geringe verschil, dat de 3 voorwerpen in het éne bonenplanten zijn en in het andere als bomen beschreven zijn. Voornoemde *Jan Arentsz. Bubbeson* was in 1661 boekhouder van visschepen te Maassluis. Van deze familie *Bubbeson,* ook als *Bubbeson en van Bubbeson* voorkomende, waartoe o.a. de dichteres *Rijkje Bubbezon Willemsdochter* in 1733 te Maassluis behoorde, zijn mij vrij veel gegevens bekend en aangezien de vrager in deze familie beiang schijnt te stellen, ben ik gaarne bereid, deze gegevens in ons Maandblad te publiceren.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Bubbeson-Verboon. (LXV, 20). De naam van de vrouw is verkeerd weergegeven en moet zijn *V e r b o o n. Pieternella* was een dochter van *Claes Jansz. Verboon,* schout van Pijnacker, *en Maertgen Reijersdr. van Os(ch).* Zij werd 24 Nov. 1630 te Pijnacker gedoopt met den naam Neltgen.

Het wapen genoemd onder B wordt m.i. beter beschreven door, voor wat de linkerhelft betreft, te spreken van drie bebladerde takjes, paalsgewijs op een grond. Dit wapen wordt ook aangetroffen in de Ned. Herv. Kerk van De Lier (zie

Bloys van Treslong Prins: Gen. en Her. Gedenkwaardigheden in en om de kerken van Zd.-Holland IIA, onder De Lier), terwijl kwartier 4 van het wapen Roodenburg (zie Ned. Patriciaat 6e en 17e jaargang), welk geslacht uit De Lier afkomstig is, eveneens deze drie bebladerde takjes vertoont.

Jan Arentsz. Bubbeson was reder en boekhouder, regent van het Weeshuis, schepen en weesman, burgemeester en gecommitteerde van de visserij van Maassluis. Zijn vader *Arent Lambrechtsz. Bubbeson* (*1611* – 1683), metselaar en diaken, legger van de eerste steen bij de bouw van de Grote Kerk van Maassluis (6-6-1629), tr. le Maassluis 8-5-1631 *Grietje Sandersdr.,* † 1643; tr. 2e 31-1-1644 *Maertje Pietersdr. van der Burch,* j.d. van Maasland. Zijn grootvader *Lambrecht Fransz. (van) Bubbeson (Bobbeson)* vestigde zich in Oct. 1613 met attestatie van Scheveningen te Maassluis als metselaar. Hij was gehuwd met *Jannetje Arentsdr, Bom,* dr. van *Arent Jansz. Bom,* schoenmaker te Scheveningen. Na het overlijden van deze vrouw hertrouwde hij op 11-10-1615 met *Maertgen Cornelisdr.,* j.d. op de Buytewatersloot te Delft. *Lambrecht Fransz.* was diaken en behoorde tot de contraremonstranten.

Het helmteken van het door den Heer Brakke beschreven alliantiewapen is een schildje van het schild tussen een vlucht.

's-Gravenhage. D. VAN BAALEN.

Christoffers-Volcker(t)s. (LXIV, 404). Gegevens hierover zijn te vinden in N.L. 1907, kol. 91, in voce *Bonn.*

Indertijd werd ik van bevriende zijde opmerkzaam gemaakt op de grafregisters van de Oude en Nieuwe Lutherse kerk te Amsterdam, waaruit nog aanvullingen blijken. Met deze aanvullingen en enige verbeteringen volgen hier thans de gevraagde kwartieren:

1. *Catharina Maria Christoffers.*
   ouders:
2. *Coenraad Christoffers,* geb. te Lubeck ca. 1677, koopman, overl. Amsterdam en begr. aldaar N.L.K. 28 Jan. 1735 (graf No. 112). tr. Amsterdam [inget. 20 Nov. 1705, D.T.B. (Pui) 705, fol. 34].
3. *Catharina Maria Volcker(t)s,* geb. Amsterdam ca. 1685, overl. aldaar en begr. N.L.K. 18 Aug. 1774 (graf No. 112).
   grootouders:
4. Jacob Christoffers, geb. .....> koopman, overl. Amsterdam en begr. aldaar N.L.K. 19 Aug. 1711 (graf No. 55), tr.
5. *Anna van Doorne (von Dorne?),* geb. .....> overl. Amsterdam en begr. N.L.K. 23 Juni 1696 (graf No. 55).
6. *Volckert Volkertsz,* geb. te Wisselingboeren in Ditmarschen ca. 164 1, koopman, overl. Amsterdam en begr. O.L.K. 5 Aug. 1692 (graf No. 78), tr. Amsterdam (Luthers) 2 Mrt. 1683 [inget. 9 Febr., D.T.B. 693, fol. 149v.]
7. *Catharina van Koeschot, Danielsdr.,* geb. Amsterdam ca. 1648, overl. aldaar en begr. O.L.K. 7 April 1713. (graf No. 78).

De beide fraaie huizen Herengracht 70-72 waren eigendom van Jacob Christoffers. Een afbeelding hiervan en verdere gegevens zijn te vinden in het vijfde Jaarboek der Vereniging Amstelodamum (1997).

Nijmegen. H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

Emaus. Gegevens gevraagd over deze familie, waarvan ik te Hoorn vond:

A. *Maritje (Marijtje) Pieters Emaus.* die als j.d. te Hoorn tr. (int. 25-8-1685) Jan *Jansz. Verwer. Zij* **hertr., na** 26-11-1700, *Claas Pieters Orgenist.*
Uit het lste huwelijk o.a:
1. *Weijntje Verwer(s),* tr. Hoorn (geref.) 13-10-1715 *Jan Zeil (Zeyl),* z n. van *Jacob* **en** *Eefje Gerrits.* waaruit:
Eefje Zeil, geref. ged. Hoorn 24-5-1716.
Jacob Zeyl) tweeling, geref. ged. Hoorn 28-4-
Marijtje Zeyl (1719.
Weijntje Verwer(s) hertr. Hoorn 29-8-1728 *Dirk Langewagen,* waaruit: *Jan Langewagen,* geref. ged. 12-6-1731.
Uit het 2de huwelijk:
2. *Marijtje Orgenist,* geref. Hoorn 28-1-1705.

B. *Lijsbet Pieters Emaus,* tr. (geref.) Hoorn 4-8-1686 *Nanningh Dircks Abbas,* uit welk huwelijk kinderen te Hoorn geref. ged. werden.

C. *Trijntje Emaus,* tr. te ? dd ? *Jan Albersz,* waaruit twee maal een dochter *Trijntje,* resp. ged. (geref.) Hoorn 17- 10-1706 en 10-6-1708. Bij de laatste doopinschrijving werd de naam van de moeder gespeld *„Imants".*

Enschede. **H. Lourens.**

de Gimmer. Ascendenten en kwartieren gevraagd van *Bernardina Margriet (Berendina Margaretha) de Gimmer.* gedoopt te Arnhem in de Grote Kerk 1-2-1705, begraven te Deventer in de Lebuinuskerk 22-9-1732, dr. van *Evert de Gimmer* en *Elisabeth Brachevelt. Zij* tr. te Arnhem in de Janskerk (ondertr. 28 Juni 1726) Ds. *Henricus Philippus Wolterbeek,* die 11-9-1735 te Deventer hertr. *Sarah Maria Dumbar.*

's-Gravenhage. **W. Kroon.**

van der **Hell.** Nadere **gegevens** worden gezocht over voorouders en nakomelingen van *Gerhard (Gerrit) van der Hell,* rentmeester van Twenthe, 1590 tot ± 1598 (vóór 1602).

Velp (G.). **Mr. W. de Vries.**

Hellius. (van (der) Hell). Gezocht **worden nadere ge**gevens over de volgende afstammelingen van Ds. *Simon Hellius (1626— 1704)* en hunne eventuele nakomelingen:
1. *Pieter Hellius,* ged. Haarlem 21 Juni 1665, student *te* Leiden (jur. fac.) 1687.
2. *Bartholomeus Hellius,* ged. Haarlem 8 Mei 1667.
3. *Simon Hellius,* ged. Sloten (N.H.) 2 April 1690, student te Harderwijk (L. en Ph. 1709 en M. cand. 1719).
4. *Louis Gerbrand Hellius,* ged. Sloten (N.H.) 17 Febr. 1692.

Velp (G.). **Mr. W. de Vries.**

van Heumen. Gevraagd worden de namen en de geboortedata van de vier grootouders van: *Willem van Heumen,* **ged. te St.** Oedenrode 17 December 1754. als zoon van *Jan van Heumen* (vermoedelijk uit Oirschot) en *Anna Kemp* (uit St. Oedenrode).

Brussel. B. W. **van Schijndel.**

van Horbag. (LXIV, 181, 210, 374).
1. *Frans Marselisz. van Horbag* (Horbag is een dorp bij Aken), geb. Aken, † Dordrecht 22-9-1719, bij zijn huwelijk kuipersgast, wonende op de Raamstraat, ondertr. Dordrecht 13-4-1659, tr. Dubbeldam 9-5-1659 *Maeyken Pietersdr.*

Hieruit: gedoopt *te* Dordrecht:
1. *Marcelis,* die volgt 11.
2. *Frans.* ged. 5-9-1663.
3. *Anna,* ged. 21-10-1667.
4. *Francois,* ged. 19-3-1670, scheepstimmerman, tr. Dordrecht 6-5-1697 *Christina Leendertsdr. Reyshouwer,* **geb.** Dordrecht.

II. *Marcelis van Horbag,* ged. Dordrecht 11-4-1660, bij zijn huwelijk wagenmaker, overl. Dordrecht 27-10-1738, tr. Dordrecht 14-5- 1694 *Jannetje Coenen,* ged. Dordrecht 16-8-1664, dochter van *Dirck Coenen,* die 29-9-1662 als huistimmerman huwt met *Mayken Pietersdr. (Denker).*
Hieruit te Dordrecht gedoopt:
1. 12-1-1695 *Maeyke.*
2. 17-6-1697 *Maeyke.*
3. 3-8-1699 *Frans.*
4. *Dirk,* die volgt III.

III. *Dirk van Horbag,* ged. Dordrecht 26-4-1702, bij zijn huwelijk op de Verckenmarckt, † Katwijk a/d Rijn 25-5 1753, tr. Dordrecht 10-5-1744 *Anna Bovie,* ged. Dordrecht 28-9-1719, † Liesveld over Schoonhoven 28-5- 1801, dr. van Ds. *Johannes Bovie* en *Lucretia Arlebout.*
Hieruit:
1. Mr. *Diederik van Horbag,* electeur, schepen en vroedschap van Schoonhoven.
2. *Hester Pauline van Horbag,* ged. IJsselstein 21-12- 1747, † Giessen 'Nieuwkerk 27-7-1827, tr. Schoonhoven 2-12-1771 Ds. *Gerhard Oswald Aberson* **(gegevens** betreffende diens 8 kwartieren worden gaarne verstrekt aan eventuele belangstellenden).

1. *Nicolas Bo(u)vy,* uit Luikerland, tr. Dordrecht 9-6-1630 *Marie Paradis,* uit Luikerland.

II. *Lambert Bovy,* tr. *Anne Martinsdr.,* ged. Dordrecht 1-1-1642, dr. van *Martin Gérard,* marinier van Luikerland, die 9-10-1640 te Dordrecht huwde met *Lisbeth Paradis,* uit Luikerland.
Hieruit te Dordrecht in de Waalse kerk gedoopt:
1. *Johannes,* volgt 111.
2. 15-8-1678 *Martinus.*
3. *3-1-1680 Elisabeth,* tr. Dordrecht 23-5-1717 *Johannes Flamon,* wedr. van Dordrecht.

111. Ds. *Johannes Bovie,* ged. Dordrecht (Walekerk) 2-6- 1677, proponent 1705, pred. te St. Anthonispolder, afgezet 1723, † St. Anthonispolder 13-7-1724, tr. Dordrecht 17 Mei 171 1 *Lucretia Arlebout.*

Cambridge. **Jhr.** F. G. L. 0. **van** Kretschmar.

Colenbrander. (van Hecking Colenbrander). (LXIV, '279, 375, LXV. 21 j. Uit het antwoord in het Januari-no. blijkt, dat Ds. *Derk Colenbrander,* die met *L. H. A. van Hecking* huwde en in de „Bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Colenbrander" vermeld wordt op blz. 29, niet te Zutphen maar te Doetinchem werd geboren en gedoopt, en dat hij dus identiek is met de t.a.p. op blz. 27 sub V genoemde *Derk Colenbrander.* Vergelijk voorts het Register op de leenaktenboeken van het kwartier Zutphen, blz. 275 en 276. Uit het Register op de leenen van het huis Bergh, blz. 249 blijkt voorts, dat *Johan Bernard Hecking,* evenals zijn vader *Frederick Hecking* (†1769), richter van Zevenaar en de Lijmers **was.**

Zwolle. Mr. A. **Haga.**

Koops. (Coops). Gevraagd namen en geboorte-data van de vier groot-ouders van *Anna Maria Koops (Coops),* geboortig van Amsterdam, die 13 April 1681, op 16-jarigen leeftijd te Amsterdam huwde met *Henrico Guilhelmo Pelgrom,* geb. Antwerpen 22 Augustus 1649, kleinzoon van *Henri Pelgrom,* die in 1628 te St. Lucar (Spanje) huwde met *Georgia Cavaro.*

Brusse?. B, W. VAN SCHIJNDEL.

Koper-Keets. Gevraagd de kwartieren van *Helena Agatha Elisabeth Koper* (Ned. Patr. 1916 noemt haar ten onrechte *Kaper),* tr. Amsterdam 15 Aug. 1861 *Sybrand Allegondus de Flines.* Zij was geboren te Amsterdam 25 Mei 1835 als dochter van *Adrianus Koper,* geb. 1806/07, aannemer te Amsterdam, en van *Rinske Keets,* geb. 1810/11. Laatstgenoemde zou een. dochter geweest zijn van *Hendrik Daniel Keets,* geb. Harlingen 1787/88, visiteur der in- en uitgaande rechten te Amsterdam, † ald. 15 Febr. 1828, en van *Aafje van den Oever,* die hem overleefde.

Amsterdam. MR. P. VAN EEGHEN.

Croll. Gevraagd namen en geboorte-data van de vier grootouders van *Aert Janszoon Croll,* schout van Doeveren en Genderen (1640—1660), die in 1638 te Heusden gehuwd was met *Geertruydt Teunis,* geboortig van Aalburg.

Brussel. B: W. VAN SCHIJNDEL.

Crookceus. Gevraagd nadere gegevens over- en ouders van *Cornelis Crookceus* en diens echtgenote *Helena Tijsen,* wier zoon *Adrianus Crookceus, als* Flissingâ-Zelandus ingeschreven als stud. Utrecht 1687, later med. dr. te Utrecht, huwde *Elisabeth Leusden,* geb. 15 Maart 1669, en grootvader was van den luit.-kolonel *Adriaen Paets,* geb. Utrecht 23 Febr. 172 1.

's-Gravenhage. JHR. MR. H. O. FEITH.

van Marle-van Berkum. Gevraagd waar en wanneer *Jan van Marle* en *Janna van Berkum* in het huwelijk traden, vermoedelijk in of kort vóór 1723? Uit dit huwelijk werden te Zwolle gedoopt: *Gerrit Jan 27-9-1723, Maria 18-2-1725, Gerrit Jan 8-2-1727, Hermanus* 5-9-1728, *Anne Margriete* 5-6-1730, *Gerrit Jan* 18-5-1733, *Bernardus 22-7-1734.* Uit een 2e, 8-11-1751 te Zwolle gesloten, huwelijk met *Derkje de Munnik* werden aldaar gedoopt: *Albertus 27-8-1752* en *Anna* 17-10-1754. Te Kampen, waar de familie *van Berkum* in de 18e eeuw in de regering zat, werd het gevraagde huwelijk niet gevonden.

Voorburg, JHR. DR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Meijnhardt-Streck. Wie kent de ascendenten van *Thomas Hendrik Meijnhardt,* j.m. van Wamel, en *Agnes Streck,* j.d. van Nimwegen, die huwden te Hees anno 1744?

Dordrecht. MR. H. F. REYNVAAN.

Noorman. (W a p e n). In het R.K. Jongensweeshuis op de Lauriergracht te Amsterdam komt op een regentenbord het wapen van C. *Noorman,* regent van dat weeshuis van 1.664 tot 1710, voor: Gevierendeeld: 1 en IV een naar rechts gewende vogel, gezeten op een bergje, 11 en 111 drie klophamers. Gevraagd: de kleuren van dit wapen.

Bloemendaal. H. F. HEERKENS THIJSSEN.

von der **Portzen-Portz.** Zijn bijzonderheden bekend over het vermoedelijlc Kleefse echtpaar *Arnold von der Portzen* en *Charlotte Portz* in de eerste helft 18e eeuw?

Dordrecht. MR. H. F. REYNVAAN.

Ross. (LXV, 70). De bedoelde Mevrouw *Ross* was ongetwijfeld: *Johanna Catharina Schubert,* sinds *1788* **weduwe** van *Johann Matthias Ross* (geb. te Isselburg 1730), opperkoopman der O.I. Comp.. directeur van Bengalen (1776—'81), en hertrouwd met *Peter Wilhelm Motte,* bankier te W a r s c h a u.

Johannes Graf *von Ross* was de enige zoon uit het huwelijk *Ross-Schubert;* hij werd geboren 28 November 1787, woonde van 1812—1814 te Warschau (zie N.L. XXXVI, kol. 63), Pruissisch Graaf bij diploma d.d. Berlijn 9 Maart 1820, † ongehuwd Berlijn 24 November 1848. Zie nader N.L. XXXVI, kol. 63, 64; Gräfl. Taschenbuch 1911, pag. 772, 773; Gen. Handbuch Biirgerl. Familiën, jrg. 16, blz. 506, en W. Wijnaendts van Rcsandt, De Gezaghebbers der O.I. Comp. op hare Buiten-Comptoiren in Azië, pag. 49 en 50.

RED.

de Sandra, (LXV, 70). Vraagsteller moge gewezen worden op het bestaan van het Repertorium van Gedrukte Genealogieën enz. van Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn (Haarlem — H. D. Tjeenk Willink en Zoon N.V. 1933), aanwezig in de bibliotheek van ons Genootschap. Bij het naslaan van de daarin i.v. *de Sandra* vermelde vindplaatsen zal hij talrijke gegevens ontdekken -- tot gehele genealogieën toe —, waarmede hij zijn fragmenten naar hartelust kan aanvullen. C. S. B. B. was Mr. C. *S. Buys Ballot* (1850—1928), raadsheer in het Hoog Gerechtshof in Ned.-Indië (N.P. jg. 4, blz. 12).

's-Gravenhage. MR. F. DANIËLS.

de Sandra. (LXV, 70). Waar zich de m.s. genealogie *Sandra* door Mr. Pieter Johan Macaré thans bevindt, is mij onbekend, maar de steller van de vraag is vermoedelijk reeds geholpen met de mededeling, dat het m.s. is gepubliceerd in het Alg. Ned. Fam.bld. 1890, blz. 145 e.v. Ter plaatse blijkt tevens de aansluiting tussen de fragmenten C en D.

De aansluiting tussen de fragmenten A en B blijkt uit de reproductie tegenover pag. 160 van de aangehaalde novelle door L. E., van een rouwbord met kwartierwapens.

Een aansluiting tussen de fragmenten A-B *(de Sandra)* en C-D *(Sandra)* zal m.i. waarschijnlijk niet bestaan, aangezien de betreffende wapens geheel verschillend zijn.

Nijmegen. H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

de Sandra. (LXV, 70) . **C. S.** B. B. was wijlen Mr. C. S. *Buys Ballot* te 's-Gravenhage. De bedoelde m.s. genealogie *Sandra* door Mr. Pieter Johan Macaré is thans in het bezit van ondergetekende.

Haarlem. A. G. TH. DE BYC DOLLEMAN.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Notulen van de Buitengewone Algemene Vergadering, gehouden den 14den Februari 1948. — Een geslachtsregister van de Velde, medegedeeld door M. C. Sigal. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Inhoud van tijdschriften enz. — Korte mededelingen: Nederland's Adelsboek; Het geslacht Orrock. — Vragen en antwoorden.

Ingevolge papiertocwijzing R.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 blz., formaat 25 x 32 c.M.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt. aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot *den* Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 5 | LXVe Jaargang | Mei 1948

BESTLIURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overliiden van Mevrouw M. I. A. I. C. Baronesvan Heemstra-Godin de Beaufort, sedert 1947 gewoon lid van het Genootschap.

Adreswijzigingen:

J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT . . *Londen W. I.* 117 *Parkstreet, Herefordhouse Flat 11.*

JHR. J. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND . . *Leiden.* Stille *Rijn II.*

F. N. VAN DER BILT ..... *'s-Gravenhage. Floris Grijpstraat 29.*

JHR. W. A. GEVERS DEYNOOT ..... *Norg (Drenthe). „Nijenhof".*

JHR. F. G. L. O. VAN KRETSCHMAR .... *Cambridge. Westcott House, Jesus Lane.*

MR. J. KUNST ..... *'s-Gravenhage. van Boetzelaerlaan 37.*

H. C. DE MAN ..... *'s-Gravenhage.* Willem *de Zwijgerlaan 101.*

JHR. MR. A. J. M. VAN NISPEN TOT PANNERDEN *'s-Gravenhage.. Surinamestraat 37.*

IR. A. J. J. VAN DER REST ..... *Medan. p/a Soc. Fin. des Caoutchoucs.*

J. A. VAN ZELM VAN ELDIK ..... *'s-Gravenhage. Jan van Nassaustraat 14.*

Verlies van adeldom in de voormalige Zuidelijke Nederlanden,

door A. P. hl. A. STORM DE GRAVE.

Volgens de Nederlandsche wet kan aan een lid van den Nederlandschen adel door den rechter zijn adeldom niet worden ontnomen, ongeacht de misdaden, waaraan deze zich mocht hebben schuldig gemaakt. Door deze betreurenswaardige leemte in de wet is het mogelijk, dat lieden, die zich zulks onwaardig hebben betoond, deel blijven uitmaken van een stand, die toch beoogt een élite te zijn. In België daarentegen kan de strafrechter ten edelman zijn adeldom ontnemen, voor goed of tijdelijk, evenals dat ook in den „ouden tijd" het geval was.

De statuten, die golden voor den adel in de voormalige Zuidelijke Nederlanden, zijn een tamelijk nauwkeurige afspiegeling van die in het koninkrijk Frankrijk voor het einde van het Ancien Régime. Toch vindt men afwijkingen in verschillende provincies, in verband met het gewoonterecht, met name in Arras en de kastelenij van Rijssel.

In de eerste plaats treft het verschil dat steeds gemaakt wordt tusschen wat wij gewoonlijk noemen den oeradel, de geslachten, die altijd, d.w.z. sedert de vroegste tijden, tot den adel hebben behoord, die hun adeldom dus aan niemand verschuldigd zijn, en de geadelden. de in den adelstand verhevenen, de briefadel. De leden van den oeradel, noblesse de race, werden vroeger aangeduid als gentilhommes, de anderen als nobles: le Roi peut faire des nobles, il ne peut faire des gentilhommes. Dit sloot dus in, dat een lid van den oeradel nooit zijn adeldom kon verliezen, deze was immers onafscheidelijk verbonden aan zijn bloed, ook al werden hem in bepaalde omstandigheden de uiterlijke kenteekenen van zijn rang en de daaraan verbonden voorrechten ontnomen. In de kerk Ste. Waudru te Bergen (Henegouwen) werd in November 1469 met groote plechtigheid begraven *Jackemard de Sars,* tinwerker, en in April 1475 *Heldrud de Sars,* dienstbode bij Madame Nicolas Boulenghier. Beiden behoorden tot het riddermatige geslacht de Sars-la-Bruyère. Tijdens beide begrafenissen werd gezongen door de Chanoinesses van het Kapittel. een voorrecht, dat uitsluitend aan den adel toekwam [1]. In deze geslachten ging de adeldom zelfs niet

[1]) Een groot deel van deze *gegevens* dank ik aan de grondige studie van Dr. 0. le Maire, Conservateur de l'Office Généalogique et Héraldique de Belgique te Brussel.

verloren nà zeven generaties, de uiterste graad van bloedverwantschap, door het kerkelijk recht erkend sedert het concilie van Lateraan in 1215.

Toen door Ze voortdurende oorlogen de oude adel vrijwel uitgeroeid was — slagen bij Crécy, Poitiers, Atincourt [2]), enz. —, deed de behoefte aan aanvulling ten behoeve van de bevelvoering in de legers zich meer en meer gevoelen en ontstond de briefadel. Het recht tot verheffing in den adelstand eischten de Fransche koningen voor zich persoonlijk op en verboden zulks o.a. aan den Graaf van Vlaanderen. De oudste brieven van verheffing worden toegeschreven aan Philips IV de Schoone, omstreeks 1285/1290; volgens Jougla de Morenas zou de eerste verheffing zijn geweest die van *Raoul l'Orfèvre* in 1270. Later werden de voorschriften minder streng en de Hertogen van Bourgondië storen er zich dan ook niet meer aan: verheffing van *Jean de Hersent* door Philips de Goede in 1424.

Aan deze geadelden kon wel hun adeldom worden ontnomen, immer!; in de aan hun geslacht verleende adelsbrieven werd steeds uitdrukkelijk de voorwaarde gesteld, dat zij zouden leven overeenkomstig den adellijken stand — vivre noblement — d.w.z. eer en aanzien stellen boven geldelijk gewin en hun leven wijden aan het land als militairen of ambtenaren. In ruil voor deze opofferingen genoot de adel bepaalde voorrechten:

a. vrijstelling van bepaalde belastingen, met name de „taille";
b. het dragen van titels, gekroonde wapens, een degen. het vervullen van bepaalde voor den adel gereserveerde militaire en civiele posten:
c. het niet onderworpen zijn aan de lagere rechtbanken:
d. de bevoorrechting bij erfenis van den oudsten zoon.

Het verwerven van rijkdom daarentegen was een privilege. voorbehouden aan den Derden Stand.

Al deze voorrechten konden aan de edellieden worden ontnomen, definitief, in geval van plichtsverzaking, dan wel tijdelijk, en wel op de volgende gronden:

1. onwaardigheid, door het niet vervullen van militaire plichten;
2. derogatie;
3. het niet betalen van rechten, verschuldigd van wege bepaalde ambten;
4. schande (infamie) , misdaad, veroordeeling;
5. afstand (désistement), door het stilzwijgend geen gebruik maken van titels en andere voorrechten,
   Van dit laatste is evenwel in geen enkel decreet sprake, het mist, elken rechtsgrond en kwam dan ook practisch niet voor.

Derogatie, verreweg de belangrijkste grond voor het verlies van adeldom, ontstaat, als de edelman vrijwillig en herhaaldelijk handelingen verricht, die onvereenigbaar zijn met zijn rang en hij ophoudt te leven als edelman. Deze derogeerde door handeldrijven en handenarbeid en ook door het uitoefenen van bepaalde beroepen. Het doel dezer bepaling was tweeledig: zij herinnerde er den edelman aan, dat plicht en eer gaan boven winstbejag, en beoogde anderzijds het handhaven van het evenwicht tusschen de voorrechten van den adel en die van den derden stand: handeldrijvende edelen

[2]) In den slag bij Azincourt, 25 October 1415, bedroegen de verlieren aan Fransehen kant 10.000 dooden, waarvan 8000 edelen, en 500 gevangenen. De Engelschen verloren in totaal 1500 mw. Van de 8000 gevallen Franschen edelen is van helaas slechts 400 de naam bekend.

immers deden concurrentie aan den derden stand, die voor dat monopolie belasting betaalde

Het wijzigen der economische verhoudingen was oorzaak, dat aan deze bepaling minder streng de hand werd gehouden. Later werd de uitbreiding van handel en nijverheid voor den Staat van dusdanig belang, dat ook ín zekeren vorm op den adel daarvoor een beroep moest worden gedaan. Ongetwijfeld dient ook de handeldrijvende edelman zijn land, daar hij bijdraagt tot den welstand daarvan, maar het principe van opoffering, immers zijn voornaamste reden van bestaan, gaat hierbij verloren: zijn diensten kosten hem niet, maar zij verrijken hem.

De ordonnantie van Karel VII van 1435 stelt de edelen vrij van belasting op de opbrengst hunner landerijen, maar belast daarentegen hen „qui vendent ou font vendre quelqùe part que ce soit à detail et taverne leurs vins et breuvages, pourceque ce n'est pas d'office de noble que d'être tavernier". Daarnaast een reeks van andere bepalingen, waarbij de edelman wordt vrijgesteld van zekere lasten, maar onder uitdrukkelijk beding, dat dit alleen geldt voor „nobles extrais de noble lignée, non marchandens ne tenant Fermes et Marchiez, mais fréquentant les armes ou qui les ont fréquentéez au tems passé et de présent, sont en tel estat par bleçures, maladies ou grant aage que plus ne les peuvent fréquenter."

De ordonnantie van Karel VIII van 1491 noemt als voor een edelman verboden beroepen, die van notaris en procureur.

Gronden van derogatie waren alzoo:

1. Landbouw, wanneer het betrof de bebouwing van andermans gronden, uitgezonderd hoeven, toebehoorende aan den Koning of de Prinsen of Prinsessen van den bloede.
2. Nijverheid en handwerk. Bedoeld was de arbeid van den kleinen handwerker en niet de ondernemingen met een groot aantal arbeiders.
3. Handel, met name de kleinhandel: groothandel was toegestaan. Een edict van 13 Juni 1736 vestigt hierop nog eens den nadruk. In den overzeeschen handel vonden talrijke edelen een bestaan, zonder dat zij octrooien of rehabilitatie noodig hadden. Andere reeders werden geadeld. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat in twee octrooien voor den handel op Indië, dd. 7 Juni 1698 en 19 December 1722 — betreffende de bekende Compagnie d'Ostende — uitdrukkelijk wordt gezegd, dat edelen, die hieraan deelnemen, niet derogeeren.
4. Rechtspraak en vrije beroepen. Niet derogeerden in de vm. Zuidelijke Nederlanden zij, die een beroep uitoefenden „met de pen": advocaten, notarissen, procureurs, pensionarissen en secretarissen der steden. De wapenkoning Colbrant richtte tot den Geheimen Raad de vraag of bovengenoemde functionarissen moesten worden beschouwd als edelen. De Raad antwoordde 25 September 1631, dat deze ambten geen adel verleenden, maar dat de edelen of geadelden, die ze uitoefenden, niet derogeerden.
   Op dit gebied heerschte allerminst eenheid van opvatting. Oorspronkelijk waren de functies van notaris, procureur en griffier voor den adel verboden, maar men moet hier rekening houden met verschillende tijdperken en provincies. De uitsluiting van deze toch zeer zeker niet oneerbiedwaardige ambten is alleen te verklaren uit een onjuiste vertaling van de oude Romeinsche wetten en dat door lieden, die niet op de hoogte waren van hun taal, en waarbij verwarring is ontstaan met de procureurs of agenten van aanzienlijke families, die allen of

lijfeigenen waren of vrijgelaten slaven. In het bijzonder werd het notariaat uitsluitend uitgeoefend door geestelijken of adellijken. Men heeft hen, die „notas" schreven: verwisseld met hen, die contracten opmaakten, De eersten waren lijfeigenen, de laatsten uitsluitend vrijgeborenen. In Bretagne werd het notariaat uitgeoefend uitsluitend door de jongere zoons van den adel. Aan de procureurs werd in bepaalde gevallen persoonlijke adel toegekend.

Ook wat de procureurs betreft vindt men tegenstrijdige uitspraken. In 1625 verklaart de Conseil Privé du Roy bij arrest, dat *Jean* de *Fortescue* gederogeerd heeft wegens het waarnemen van de functies van griffier van het gerecht te Carantan, maar in 1666 beslissen de Commissarissen te Châlons in tegengestelden zin en 28 Juni 1783 verklaart Lodewijk XVI aan *Denk Joseph Godefroid,* dat het ambt van griffier van de gemeenten in Fransch Vlaanderen persoonlijken adeldom verleende.

Dokters derogeerden niet, mits zij geen handel dreven in geneesmiddelen, den doctorsgraad bezaten en erkend waren door den Raad van de stad, waar zij zich wilden vestigen.

Ook chirurgijns derogeerden niet als zij den doctorsgraad hadden verworven en niet ook tevens het beroep van barbier uitoefenden. Een apotheker met doctorsgraad derogeerde evenmin.

In deze gewesten vindt men voor het eerst melding gemaakt van derogatie op 20 October 1439, als Philips de Goede verklaart, dat *Gauthier Poulain dit l'Abbé,* Raad en Ontvanger-Generaal van Vlaanderen en Artois. edelman is van adellijke afkomst en daaraan toevoegt, dat hij sedert zijn jeugd in 's Hertogen dienst is geweest „vivant noblement sans se mesler ny entremectre de marchandise ny aultre chose qui deust déroger ou préjudicier au tiltre et privilege de noblesse".

Sedert de 16e eeuw vindt men herhaaldelijk gewag gemaakt van derogatie in verleende brieven van adeldom: Juni 1501, verheffing van *Jean Breton.* op voorwaarde dat hij zal leven volgens den staat van een edelman en zich niet bezighouden met handel of andere dingen, die aan een edelman zijn verboden: 1517 *Jacques du Moulin,* geboortig uit Artois, het zelfde; 6 Mei 1532 verleent Karel V brieven van adeldom aan *Nicolas Boussu.* schepen van Bergen (Hen.), die van adellijke afkomst was, maar zijn adeldom verloren had door handel te drijven, maar nu weer leeft overeenkomstig zijn stand.

1544, herziening door Karel V van het gewoonterecht van Artois, waarbij wordt vastgesteld, dat in die provincie de edelman, die derogeert, uitsluitend wordt onderworpen aan zekere belastingen, maar zijn qualiteit als edelman weer terug krijgt, zonder eenige formaliteit, als hij ophoudt met de derogeerende handelingen.

Anders denken de Aartshertogen Albert en Isabella er over, die bij decreet van 14 December **1616** beslissen, dat voortaan zij, die hun adel bevlekt (souillé) hebben door handenarbeid of een ander beroep, dat slechts den „gemeene" is toegestaan, derogeeren en blijvend verstoken zijn van alle voorrechten aan den adel toegekend, tenzij zij die handelingen staken, hun wettige afstamming in mansstam uit een adellijk geslacht bewijzen en van den Landsvorst brieven van rehabilitatie verkrijgen. Ongetwijfeld sprak de minder florissante toestand van de schatkist hier een woordje mee, want een dergelijke rehabilitatie kostte honderd guldens boete en verdere hooge registratiekosten. In de provincies, waar het gewoonterecht exenwel een dergelijke rehabilitatie niet vereischt. is deze onnoodig.

De gronden van derogatie zijn dezelfde als in Frankrijk:

1. Landbouw, behalve het bebouwen van eigen grond.
2. Handwerk en nijverheid.

De bewering, dat uitsluitend de glasfabricage als niet-derogeerend werd beschouwd, is onjuist: in verschillende steden kenden de landsvorsten en de municipaliteit aan verschillende fabrikanten, zelfs als zij niet tot den adel behoorden, adellijke voorrechten toe, in Mechelen o.a. heette dit de „edelmans vrijdom". In verschillende octrooien voor de nijverheid' werden dan ook bepaalde privileges verleend: vrijdom van in- en uitvoerrechten en bepaalde belastingen, vrijdom van inkwartiering, vrijstelling van inschrijving in de gilden, enz.

In hoog aanzien stond de ijzerindustrie: aan verschillende eigenaars van ijzersmelterijen werden brieven van adeldom en titels verleend, bijv. 9 Januari 1743 aan *Charles Alexis de Montpellier* en diens broeder *André Joseph.* In een lijst van „Maîtres de forge" vindt men de aanzienlijkste edelen vermeld: le Comte *de Mérode* (1717), *Joseph Hyacinthe* Duc *de Loor-Corswarem* (*1735). Charles Antoine de Hennin-Liétard d'Alsace,* Prince de Chimay, Comte de Boussu et de Beaumont (1736), *Charles Emanuel* Prince *de Gavre,* Marquis d'Ayseau (1742), *Charles* Duc *d'Ursel et d'Hoboken* (1756). enz. Geen wonder dan ook, dat Tahon spreekt van „le noble art de la forgerie". Evenhoog werd de glasfabricage aangeslagen. Kunstschilders derogeerden niet: 1624, *P. P. Rubens in* den adelstand verheven. Nog werd aan sommige aanzienlijke edellieden octrooi verleend voor de fabricage van zijden kousen, kleurstoffen, chemische producten papier, zeep, lakens, enz. Ook de glasindustrie stond zeer in aanzien. Van derogatie was men dan ook al een heel eind verwijderd.

Gevolgen van derogatie, enz.

Definitieve vervallen verklaring of tijdelijke ontzegging van het gebruik van adellijke voorrechten, maar niet van den adeldom zelf. Bij een definitieve vervallen verklaring ziet men weer de — nooit uit het oog verloren — tegenstelling tusschen oer- en briefadel: op het nageslacht van een oeradellijke had deze geen enkelen invloed. zelfs niet op kinderen, geboren na het vonnis. Bij geadelden werden de kinderen, geboren voor het vonnis, niet getroffen, voor daarna geboren kinderen gold de regel, dat wat de vader niet bezat, hij ook niet kon nalaten.

Een edelman, wien tijdelijk het gebruik was ontzegd van zijn voorrechten, bleef toch in het bezit van zijn adeldom zelf en deze ging dan ook tijdens de „schorsing" over op zijn rechthebbenden, het vonnis had geen gevolgen voor kinderen, daarna geboren. De geschorste bleef ook onderworpen aan bepaalde plichten: ban en achterban. Naar gelang het betrof een tijdelijk verlies van voorrechten, dan wel een definitieve „ontadelling", werd de veroordeelde onderworpen, gedeeltelijk of geheel, aan de belastingen van derden stand. In het laatste geval werd de ex-edelman „gemeene" (roturier), wat voor hem het voordeel had, dat hij zich zonder eenige beperking kon wijden aan de behartiging van zijn particuliere belangen en het beroep kiezen, dat hij wilde: *Nicolaas Damman,*

advocaat bij den Raad van Vlaanderen, had een adellijke prebende verkregen in St. Bavo te Gent, deze werd betwist op grond, dat zijn vader koopman was geweest, maar hij kon bewijzen, dat hij behoorde tot een oeradellijk geslacht en dat het hem niet aanging, of zijn vader had gederogeerd: 14 Januari 1586 werd. hij dan ook in het gelijk gesteld. In 1668 deed zich een dergelijk geval voor. De wapenkoning Félix Flacchio voerde een proces tegen *Rutger Theodoor van Heymbeke,* advocaat bij den Raad van Brabant, en beweerde, dat diens over-grootvader zijn adel had verloren door het uitoefenen van het beroep van procureur. Gedaagde voerde aan, dat hij van oeradellijke afkomst was en zijn adel dus niet dankte aan zijn overgrootvader, evenmin aan zijn vader *Theodoor van Heymbeke,* maar aan zijn bloed en de natuur. Hij won zijn proces. De algemeene opvatting was, dat zelfs in geval een oeradellijke veroordeelde was wegens schande (infamie), ook zijn later geboren kinderen hun adeldom niet verloren.

Wapen van geschorste edelen: Zelfs in geval van langdurige ontzegging, mocht de geschorste edelman zijn wapen blijven voeren, alleen wanneer hem al zijn voorrechten waen ontnomen, mocht hij geen kroon meer gebruiken.

Einde der schorsing.

Zooals reeds hier voor is gezegd, waren voor het herstel van den betrokkene in zijn rechten, na het einde der derogeerende handelingen, brieven van rehabilitatie vereischt. Hierbij moest worden aangetoond, dat de aanvrager van adellijken bloede was en wel minstens drie generaties voor den eersten derogant, in de 17e eeuw 100 jaar. Dit gaf nog al eens moeilijkheden, waarin werd voorzien door brieven van verheffing. De gangbare opvatting was, dat deze niet prejudicieerden aan de afstamming uit oud-adellijke geslachten.

Louis de Clarisse, Heer van Dilbeeck, Ridder, Ambtman van Antwerpen, kreeg 12 Mei 1641 een patent, waarbij werd verklaard, dat de in 1614 aan zijn vader verleende wapenbrief feitelijk een bevestiging was van zijn ouden adel, niettegenstaande de hem 8 Februari 1624 verleende verheffing.

Emmanuel Joseph de la Barre Comte *d'Erquelinnes* kreeg 17 Juli 1774 van Keizerin Maria Theresia een verklaring, dat de in 1613 aan zijn bet-overgrootvader *Philippe de la Barre* verleende brieven van verheffing, niet prejudicieerden aan zijn ouden adel.

Tegenwoordige toestand in het Koninkrijk België,

Overeenkomstig de in het verleden geldende bepalingen kent de Belgische wet zoowel schorsing als vervallen verklaring. Tusschen oeradel en briefadel bestaat geen verschil meer. Uitdrukkelijk wordt gezegd, dat schorsing alleen beteekent het tijdelijk verbod, gebruik te maken van adellijke voorrechten, maar niet het verloren gaan van die rechten, zelf. Tijdens den duur der schorsing gaan die rechten dan ook onverkort over op iemands rechtverkrijgenden: kinderen. geboren gedurende de schorsing, worden er dus niet door benadeeld.

Vervallen verklaring daarentegen wil zeggen, dat de veroordeelde zijn rechten definitief verliest, hij houdt op, edelman te zijn. Kinderen, geboren vóór de veroordeeling, 'worden er niet door getroffen, maar aan later geborenen kan hij niet nalaten, wat hij niet bezit.

De vervallenverklaring of de schorsing wordt uitgesproken door het rechterlijk college, dat vonnis wijst.

Volgens art. 31 Wetboek van Strafrecht, wordt de vervallenverklaring uitgesproken bij veroordeeling tot de doodstraf of dwangarbeid: schorsing, voor den duur van 10 tot 20 jaar bij veroordeeling tot gevangenisstraf (réclusion) of hechtenis (détention) (art. 32), en voor een duur van 5 tot 10 jaar bij veroordeeling tot wat genoemd wordt „une peine correctionnelle".

Blijkbaar kan toch ook vervallenverklaring worden uitgesproken bij veroordeeling tot hechtenis: onlangs werd een oud-ritmeester, graaf X. wegens onvaderlandslievende handelingen tijdens de Duitsche bezetting veroordeeld tot vijf jaar hechtenis, 5000 Fr. boete en militaire degradatie, bovendien „daar het de bestraffing geldt van een misdaad, wordt de veroordeelde van zijn titel van graaf vervallen verklaard". Het vonnis werd gewezen door den Franschtaligen krijgsraad te Brussel en spreekt van „détention" en „déchu de son titre nobiliaire".

Volgens de Belgische wet staat het elk edelman vrij, afstand te doen van zijn voorrechten en uit den adel te treden, met alle gevolgen daaraan verbonden. Een dergelijk uittreden wordt evenwel eerst geldig, wanneer het bekrachtigd is bij Koninklijk Besluit.

Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten,

III.

door **J. P. de Man.**

(vervolg van LXII, 45).

Het geslacht van Baerle te Breda.

Groep C.

Het navolgende fragment bevat mijne aanteekeningen betreffende een derden groep *van Baerle's.* Deze groep staat weder los van de beide reeds gepubliceerde, althans het bewijs van samenhang met een der vroeger behandelde is niet te leveren. Wijlen Jhr. van den Brandeler kende aan den nu te behandelen groep het wapen met de lelies toe, welk wapen zou wijzen op samenhang met de in Vorsterman van Oyen's Stam en Wapenboek Deel I behandelde katholieke *van Baerle's.* Persoonlijk ben ook ik geneigd om samenhang te zien van groep C met deze katholieke *van* Baerle-groep met de lelies. Ook leden van het nu te behandelen geslacht waren gevestigd te Antwerpen en het zou m.i. zeer gewenscht zijn door een onderzoek daar ter plaatse vast te stellen, of dit vermoeden inderdaad grond van waarheid biedt. De tijdsomstandigheden werkten zeker niet mede om een en ander tot klaarheid te brengen, doch daartegenover staat, dat ik vermeen goed te doen, de mij bekende gegevens reeds nu ter beschikking te brengen van belangstellenden, die op het bereikte willen voortbouwen.

De stamvader van dezen groep C is een zekere *Willem van Baerle,* vermoedelijk geboren omstreeks het midden van de 15e eeuw, die te Breda gevestigd was, het ambacht van „mesmaecker" uitoefende, een stadsfunctie als „buermeester in de Kerkstract" vervulde in de jaren 1503 en 1505 en die reeds in 15 13 was overleden.

1. *Willem van Baerle,* „mesmaecker" te Breda [1]), „buermeester" in de Kerkstraat aldaar [2]), overl. na 1505 en vóór 29 April 1513 [1]), trouwt, waarschijnlijk te Breda, zeker vóór 1490 *Heilwich,* mede overl. vóór 1513.

Zij bezaten een huis in de Kerkstraat te Breda, 'lat na hunnen dood vererfde op den vermoedelijk oudsten zoon *Cornelis* [1]).

Kinderen [3]):

1. *Cornelis,* volgt II.
2. *Jacob,* volgt IIbis.
3. *Jan,* volgt IIter.
4. *Lijsbeth van Baerle.* overl. na 6 Februari 1533 en vóór 3 Juni 1534 [4]), trouwt te Breda *Roelof Piggen,* geboren vóór 1490. schepen van Breda 1543, kerkmeester aldaar 1538, '44—'49, regent van het Gasthuis 1534, over!. Breda 1553, zoon van *Pauwels Godcrtsz.* en *Lijsbeth Roeland Mecuszoonsdochter* [5]). Hij hertrouwt vóór 6 September 1544 [6]) met *Kathelijn Gherit Cornelis Hubrechtsdochter,* die hem overleeft en wier boedel 11 Augustus 1571 werd gescheiden [7])

Lysbeth van Baerle wordt nog met haren man vermeld op 6 Februari 1533, wanneer zij en hare broeders *Jacob* en *Jan* erkennen, dat wijlen *Cornelis van Baerle,* hun overleden broeder, destijds het ouderlijk huis in de Kerkstraat was aanbedccld s). Zij is blijkens eene Bredasche acte, waarin het erfdeel van hare kinderen ter sprake komt, overleden vóór 3 Juni 1534. Zij liet haren man drie dochters na.

II. *Cornelis van Baerle,* geb. vóór 1488, is in 1513 zeker meerderjarig, overl. Breda vóór 6 Februari 1533 [8]), trouwt eene dochter van zekeren *Jan van Beeck.*

Cornelis was de bezitter van het vaderlijk huis in de Kerkstraat en draagt op 29 April 1513 daaruit, eene rent': op aan zijnen broeder *Jan* [1]). Genoemd huis vererfde op zijn eenig kind *Jan,* die volgt onder 111.

III. *Jan van Baerle Cornelistoon,* in 1535 nog minderjarig, sterft ongehuwd vóór 17 October 1537 [9]).

Hij wordt genoemd in acten van 6 Februari 1533, wanneer sprake is van renten, gevestigd op zijns vaders huis in de Kerkstraat [10]). Blijkens de notitie in margine van deze acte was zijn oom *Jacob van Baerle* zijn erfgenaam [01]). Een rente hem geschonken op dienzelfden 6 Februari 1533 was 1 Februari 1557 in het bezit van zijnen neef *Cornelis Jacopszoon van Baerle,* als erfgenaam van diens vader [11]). *Jan* was zeker overleden vóór 17 October 1537, wanneer dien dag compareeren *: Jacob van Baerle Willemsz.* voor hem selven *; Roelof Pauwelsz. Piggen,* namens zijne kinderen verwekt bij wijlen *Lijsbeth Willemsdr. van Baerle; Jacob van Baerle* voornoemd als voogd van *Jenneke Jansdr. van Baerle,* allen als erfgenamen van *Jan Cornelisz. van* Baerle van zijns vaders zijde, alsmede *Anthonis Jansz. van Beeck*

1) V(estbrieven) Br(eda) R. 421, fol. 35.
2) V. Br. R. 415, fol. 245 en R. 416, fol. 163.
3) Deze worden o.a. alle vier vermeld in V. Br. 450, fol. 70, dd. 12 Maart 1345. maar zijn dan, behalve *Jacob.* reeds overleden.
4) V. Br. R. 439, fol. 84.
5) Is 4 Februari 1549 ± 59 jaar oud. Procuratiën Breda lt. 806, fol. 96 verso; hij leeft nog 20 Febr. 1553 (V. Br. R. 458, fol. 45 verso) en is dood vóór 8 Aug. 1553 (idem, fol. 119 verso).
6) V. Br. R. 449, fol. 199, wanneer *Kathelijn* als *Roelof's* wettige huisvrouw genoemd wordt.
7) Procuratiën Breda R. 812, fol. 62 verso/63.
8) V. Br. R. 438, fol. 34.
9) V. Br. R. 442, fol. 151 verso/152.
10) V. Br. R. 438, fol. 23. dd. 6 Februari 1533, en aldaar in margine dd. 11 Juni 1.540.
11) v. Br. 438, fol. 23 verso/24 in margine.

als erfgenaam van Jan van moederszijde. Blijkens het testament, door *Jan Cornelisz. van Baerle* gemaakt, was ook mede-erfgename een natuurlijke dochter van *Anthonis van Beeck* n.m. *Adriana,* gehuwd met *Hendrick Claesz. van Ghoirle.*

Uit deze acte blijkt voldoende, dat Jan ongehuwd overleed.

IIbis. *Jacob van Baerle Willemsz.,* goudsmid te Breda, tienman aldaar, geb. vóór 1490, overl. Breda na 1546 en vóór 26 April 1549 [12]). trouwt omstreeks 1508 [13]) *Lijsbeth Mijs,* overl. na 1534 en zeker vóór 1546, dochter van *Jan Mertenszoon* [12]).

Jacob van Baerle verschijnt in verschillende Bredasche acten. Zoo vindt men hem 3 Juni 1534 als oom en toeziende voogd van de kinderen *Margue* en *Heilke Piggen,* kinderen van zijne overleden zuster [4]) ; in 1535 als oom en voogd van zijn neef *Jan Cornelisz. van Baerle* in de reeds vroeger genoemde acten. Als „goudsmid" wordt hij 6 Juli 1535 genoemd [14]); en als wonende in 'lc Kerkstraat 27 Augustus van 'lat jaar [15]). In 1537 blijkt hij belast met veilingen namens de stad Breda [16]). Den 3den Maart 1539 is hij voogd over *Hillegond,* weduwe van *Henrick Hubrechtsz.* In welke verhouding hij tot deze vrouw staat blijkt niet [17]). Op 27 Augustus 1539 wordt Jacob genoemd als eigenaar van een huis in de Steenbrugstraat [18]), welk huis op 3 Januari 1 565 door zijn erfgenamen werd verkocht [19]). Het huis in de Kerkstraat werd op 2 Januari 1550 door Jacob's erfgenamen overgedragen [20]). Hijzelf was 26 April 1549 reeds dood, wanneer in eene acte handelende over de kinderen van zijnen zoon *Frans* te lezen is „der kinderen oude vader wij len *Jacob Willemsz. van Baerle".* In deze acte wordt Jacob's overleden vrouw met name als *„Lysbeth"* genoemd [12]). Deze *Lysbeth* vindt men in eene acte van 22 Mei 1546 als *Lijsbeth Jan Mertensz.dochter* en eerst veel later in eene acte van het, jaar 1610 op folio 175 van de Vest brieven van dat jaar wordt haar familienaam genoemd. Zij was in 1546 zeker overleden, de acte van 22 Me,' van dat jaar zegt o.a., 'lat ± 12 jaar geleden, „onbegrepen den precysen tijden bynnen den leve van wylen *Lysbeth Jan Mertensdochter* syn huysfrouwen was saliger" *Jacob van Baerle* verklaard had, dat zij eene erfgename was van zekeren Heer *Jan Mijs,* priester tc Antwerpen. Vermoedelijk was deze Heer Jan een broeder of een oom [12]).

Kinderen:

1. *Willem,* volgt 111.
2. *Frans,* volgt IIIbis.
3. *Dingena van Baerle,* overl. Breda vóór 3 Januari 1565 [19]), trouwt (omstreeks 1542) *Jan van den Berge.* schepen van Breda 1555, '57, '60, '63—'68, burgemeester aldaar 1561. '63, overl. Breda na 28 Januari 1568 en vóór 1578, zoon van *Joachim Jan Boydenszoon* en weduwnaar van *Godelt Gielisdr. Buysen* [21]).
4. *Cornelis,* volgt IIIter.

12) Procuratiën Breda R. 805, fol. 28 verso/29, en V. Br. R. 454, fol. 76 verso.
13) Zijn vierde kind was ± 1514 geboren (zie bij Cornelis).
14) V. Br. R. 440, fol. 95 verso.
15) V. Br. R. 440, fol. 120 verso.
16) V. Br. lt. 442, fol. Yö verso, dd. 21 Mei 1537.
17) V. Br. R. 444, fol. 32.
18) V. Br. R. 444, fol. 126 verso.
19) V. Br. R. 470, fol. 5 verso.
20) V. Br. R. 455, fol. 3 verso.
21) Zie voor hem o.a. De Nederlandsche Heraut. 4e Jaargang. De opgaven aldaar zijn niet feilloos, bijv. zijn le en 2e huwelijk verward. Hij testeerde na den dood van zijn tweede vrouw 28 Januari 1568 (stijl Hof van Ludich) voor notaris Nicolaas van de Corput te Breda (R. 1114, fol. 60). Uit zijn tweede huwelijk waren drie kinderen. Zijne kinderen uit het eerste huwelijk o.a. in V. Br. R. 447, fol. 23 verso, dd. 8 Februari 1542.

5. ***Hubrecht,*** volgt IIIquater.
6. *Gherit,* volgt IIIquinquies.

Al deze kinderen worden genoemd in Bredasche schepenacten. Zoo vinden wij dat 2 Januari 1550 compareeren: Cornelis, ***Hubrecht*** en ***Gheraert,*** gebroederen, wijlen ***Jacop Wyllemsz.*** van Baerle zonen, ***voor*** hen zelven; ***(Jan Joachimszone)*** van den ***Berge*** als man en voogd van ***Dingna Jacobsdochter van Baerle; Gherit Jacobsz.*** voornoemd als oom en voogd en ***Jan Henrick Marcuszoon*** „goudsmid" als toeziende voogd uit den naam van ***Willem*** en ***Jan,*** wijlen ***Willem Jacopszoon van Baerle***'s onbejaarde zonen ; voorts de voogden van de onmondige kinderen van ***Anna Hendricksdochter van Eyndmer,*** bij haar verwekt door wijlen Frans *Jacopszoon* van Baerle, met name ***Henriske, Lijsken*** on ***Janneke van Baerle;*** bij den gezamenlijken overdracht van het vaderlijk (grootvaderlijk) huis in de Kerkstraat te Breda [22]).

Maar ook bij den verkoop van Jacob's huis in de Steenbrugstraat op 3 Januari 1565 worden deze gezamenlijke erfgenamen vermeld. Van de kinderen van ***Frans*** van ***Baerle*** zijn *Henrica* en *Jenneke* dan reeds gehuwd, de derde dochter ***Lijsbeth reeds.*** zonder kinderen. overleden, terwijl ook ook *Dingna* van ***Baerle*** reeds overleden is en haar man dan optreedt voor ziin drie minderjarige kinderen Peter, ***Frans*** en ***Lijske,*** in de acte uitdrukkelijk vermeld als ***Jan***'s „onbejaerde nackynderen by wylen *Dingna* van ***Baerle"*** [19]).

Ten slotte is nog zeer belangrijk de Bredasche Vestbricf van 17 Mei 1581. waarin wederom de meeste staken van de nakomelingen van ***Jacob van Baerle*** worden vermeld. In deze regeling verschijnen dan:

1e. *Adriana Lenaertsdochter,* ***weduwe*** wiilen ***Hubrecht van Baerle,*** mede namens Hubrecht's kinderen.
2e. ***Henrica Frnasdoohter van Baerle.*** weduwe ***Godert Bone,*** en ***Johanna Fransdochter van Baerle,*** gehuwd met ***Godert Franszoon.***
3e. Henrick Roelantszoon de Weert uit naam van zijn zoontje ***Henrick,*** verwekt bij wijlen ***Lijsbeth Cornelisdoohter van Baerle.***
4e. de kinderen van wijlen *Dingna van* ***Baerle,*** n.l. ***Peter van den Berge,*** schout van Oosterhout; ***Lijsbeth*** van den ***Berge,*** gehuwd met Cornelis van ***Eertryck, en Françoys*** van den ***Berge.***

Zij allen geven nu kwijtschelding ten behoeve van de weduwe en kinderen van hunnen overleden oom Gherit ***van Baerle*** betreffende de afrekening destijds door dezen gedaan van de goederen van wijlen ***Jacob van Baerle*** en ***Jan van Baerle*** [23]).

111. ***Willem van Baerle Jacopsz., is*** dood vóór 20 November 1556 [24]), wanneer ***Cornelis Jacopsz. van Baerle*** als oom en voogd voor twee van zijne kinderen optreedt. Hij trouwde eene mij onbekende vrouw, waarbij hij drie kinderen verwekte, betreffende welke kinderen de Bredasche Vestbrieven eenige gegevens verstrekken.
Deze kinderen waren:

1. ***Willem van Baerle,*** in 1550 nog geen 25 jaar, onder voogdij van zijnen oom Gherit van Baerle [22]). Op 16 April 1572 wordt hij genoemd als procureur te Antwerpen [25]).
2. ***Jacob van Baerle;*** wellicht was hij de oudste zoon. Hij wordt genoemd in de reeds hiervoren aangehaalde acte van 3 Januari 1565 [19]). Betreffende hem wordt in die acte gezegd, dat zijne familie in 14 of 15 jaar niets omtrent hem vernomen heeft en zij niet weet of hij nog in leven is.
3. ***Jan van Baerle,*** geb. ± 1533. Hij verschijnt 28 December 1561 als ***„Jacop van Baerle wijlen Willem Jacopsz. van Baerle,*** coopman in lakenen tot Antwerpen wonende, oud omtrent 28 jaeren" en erkent, dat zijn ooms Cornelis en Gherit van Baerle hem afrekening gedaan hebben van hetgeen hem en zijnen broeder Jacob toekwam van het versterf van hunne grootouders Jacob Willemsz. van Baerle en diens vrouw [26]).

Het is niet onmogelijk, dat wij in één dezer broeders ***Jan*** of *Willem* ***den*** voorvader moeten zien van den ***Jan Willemsz.*** van ***Baerb,*** die bekend staat als stamvader van het tweede geslacht van ***Baerle,*** vermeld in Vorsterman ***van*** Oyen's Stam- en Wapenboek en die als „pander van H.H. Staten des lands van Utrecht" 18 April 1619 q.q. compareerde ***in een*** Bredasche Schepenacte [27]). Slechts een onderzoek in de Antwerpsche archieven zal hierin klaarheid kunnen brengen.

IIIbis. ***Frans van Baerle Jacopsz.,*** overl. Breda 10 April 1548 [28]), trouwt ald. vóór 12 Augustus 1534 met ***Anna van Eyndmer,*** overl. na 17 November 1593 [29]), dochter van ***Hendrick Jansz.*** en ***Lysbeth Piggen Gijsbrechtsdochter*** [30]). Zij hertrouwde, zeker vóór 19 Februari 1560 [31]), met ***Frans Boge,*** tienman te Breda 1556, '57, '59; Heilige Geestmeester aldaar 1551, '52; overl. Breda tusschen 29 November 1561 en 19 Maart 1562 (na op 29 November 1561 getesteerd te hebben), zoon van ***Godert*** „bogemaker" en ***Maria Jan Petersz.dochter*** [32]) en weduwnaar van ***Kerstyne Wytman Peter Michielsz.-dochter*** [32]).

Frans van ***Baerle*** komt met zijne vrouw voor in eene acte van scheiding tusschen de kinderen en kleinkinderen van ***Ghijsbert Piggen*** op ***12*** Augustus 1534 [33]), in welke acte hare ouders met name worden genoemd. Ook in eene acte van 16 September 1535 komt hij met zijne vrouw voor in verband met de familie ***Piggen.*** Op 14 Augustus 1537 ***is*** hij voogd over zijne schoonzuster ***Lijsbeth van*** Eyndmer [34]). Zijne aehoonmoeder, die „onnoozel en simpel" is geworden, komt onder zijn curatorschap. Als zoodanig treedt hij op den 31en Januari 3544 [35]). Hij sterft reeds in 1548, den juisten datum van zijn overlijden blijkt uit eenen Bredaschen Vestbrief van 26 April 1549, waarin eenerzijds verschijnt Anna ***Hendricksdochter van Eyndmer, als*** weduwe, geassisteerd door ***Jan Joachimsz. van den Berge,*** haren „neef" genoemd, en anderzijds ***Cornelis*** en ***Gherit Jacopszonen*** van ***Baerle,*** als ooms en voogden, cn ***Cornelis Joachimsz. aan den Berge*** als toeziende voogd van ***Henricsken, Lijsken*** en ***Jenneken, de*** „onbejaerde kinderen" van ***Frans van*** Baerle en ***Anna.*** In deze acte wordt gezegd, dat ***Frans*** zijn testament gemaakt had op 10 April 1548 „in sijn leste nachte, cort voir syn dood". Bij dit testament kreeg ***Anna*** het echtelijk huis de Wolf in het Ginnekenseinde, de kinderen kregen eenen geldsom toegewezen [28]). ***Anna van Eyndmer*** overleeft haren man vele jaren. Nog in eene acte van 17 November 1593 blijkt zij in leven, wanneer haar kleinzoon ***Franchoys Boge Godertsz.*** bekent haar 400 karolusgulden schuldig te zijn [29]). Haar tweede huwelijk met ***Frans Boge*** was kinderloos.

De kinderen van het echtpaar ***van Baerle-van Eyndmer*** waren :

22) V. Br. R. 455, fol. 3 verso; de voornaam van van ***den Berge*** is in deze acte door beschadiging van het papier niet leesbaar.
23) V. Br. R. ***485,*** fol. 111 verso.
24) V. Br. R. 461, fol. 216.
25) Procuratien Breda R, 812, fol. 114 verso.
26) V. Br. R. ***467,*** fol. 2 verso.
27) V. Br. R. 518. fol. 50.
28) V. Br. R. 454,'fol. 76 verso.
29) V. Br. R. 494. fol. 183.
30) V. Br. R. 449, fol. 32.
31) V. Br. R. 465, fol. 45 verso.
32) V. Br. 442, fol. 76 verso, alsmede Procuratien Breda R. 808, fol. 173 verso. Betreffende deze Bredasche familie ***Boge*** beschikt schrijver dezes over verschillende gegevens.
33) V. Br. 439, fol. 106 verso.
34) Weeskamer Breda No. 438, fol. 19.
35) V. Br. R. 449, fol. 32.

1. *Hendrica van Baerle,* overl. na 1610 [36]), trouwt 1° vóór 24 December 1563 [37]) *Ghodert Boge,* geb. Breda 1521 of '22 [38]), oud-schutter ald. 1551 [39]), tienman 1560, '61, '64, '66, **overl.** Breda na 19 October 1576 en vóór Mei 1577 [40]), zoon van *Cornelis Godertsn. en Maria* [41]), en weduwnaar van *Anneke van der Molen;* **trouwt 2° vóór 29 April 1589 met** *Jan Claesz. van Heusden,* **dien zij overleeft.**

Hendrica van Baerle was volgens eene acte van 1 Mei 1550 zeker nog ongehuwd én toen onder de voogdij van haar ooms [42]). Zij wordt met haren eersten man vermeld in eenige Bredasche acten, zoo op 24 December 1563 [37]) bij de scheiding van de nalatenschap van hare overleden zuster *Lijsbeth.* Het overlijden van *Godert Boge,* de naam van diens kind uit zijn vorig huwelijk, alsmede de namen van de drie zoons uit het huwelijk *Boge × van Baerle,* volgen uit acten in de Weeskamer te Breda [40]). Op 5 Juni 1581 verkoopt hij met *Lijsbeth Cornelis Bogendochter* en mede namens hare *(Hendrica's)* kinderen *Frans, Jacob* en *Godert* hun huis de Tuimelaer te Breda [43]). Zeker is zij 29 Juli 1589 reeds hertrouwd, wanneer zij in een acte van dien datum met hare drie kinderen vermeld wordt, hoewel zij daar nog „weduwe" van *Godert Boge* genoemd wordt [44]), want op 29 April 1589 [45]) wordt een transport vermeld ten behoeve van *Jan Claesz. van Heusden* „als man en momber van Henricke syn huysfrou weduwe letstmael was Godert's Boge". Haar tweede huwelijk schijnt op finantieel gebied geen succes geweest, want op 31 Januari 1590 koeht *Anna van Eyndmer* „uit 's Heeren hand" alle goederen, die *Jan* en *Henrica* onder de vierschaar van Breda bezaten en meer in het bijzonder alle meubelen van beiden, berustende in het huis de Valk [46]). Wanneer haar tweede man stierf is mij onbekend, in de acte van 13 December 1610 wordt zij weder weduwe van *Godert Boge* genoemd, wanneer *Jacob Godertsz. Boge* „laeckencooper" te Breda namens haar en hare „mede consorten erfgenamen van *Lijsbeth Mijs* derselver synre moeder grootmoeder, mitsgaders de huysvrouwe van *Jacob van Baerle* ende gerechte nichte van *Catharina Clercx* respectieve was" [36]). In de acte behoorde *Hendrica* tot de erfgenamen van de laatstgenoemde *Catharina.*

2. *Lijsbeth van Baerle,* overl. vóór 8 April 1559 [47]), trouwt vóór 1559 *Jacop Jan Symon Burszoon,* die 24 December 1563 nog genoemd wordt [37]).

Zij sterft kinderloos. Op 8 April 1559 had de scheiding van hare erfenis plaats door uitkoop van hare zusters 47).

3. *Johanna van Baerle,* geb. omstreeks 1540. overl. Dordrecht in 1620, trouwt vóór 24 December 1563 [37]) *Ghodert Frans Anthonisz.zoon van Bredehoff,* geb. Breda, overl. Dordrecht in 1591, zoon van *Frans Anthonis Mattheusz.zoon* en *Geertruyd Boge Godertsdochter.*

Johanna was 8 April 1559 nog ongehuwd. In het bovengenoemde jaar 1563 woonde zij met haren man te Antwerpen. Zij vestigden zich later te Dordrecht [37]). *Godert* noemde zich eerst in latere jaren *van Bredehoff* en als zoodanig vormt dit echtpaar het stamouderenpaar van het latere te Hoorn bekende geslacht. Hunnen zoon *Frans,* gehuwd met eene *van Segwaert,* vindt men in Balen's Beschrijving van Dordrecht.

IIIter. *Cornelis van Baerle Jacopsz.,* geb. Breda ± 1514 [48]), overl. aldaar **1573/'74** [49]), trouwt Breda vóór 14 Juli 155 1 *Jehanne* ***Piggen,*** overl. na 1574, dochter van *Hubrecht Hendrickszoon* en *Kathelijn Adriaen Meeusz.-dochter* [50]).

Cornelis van Baerle Jacopsz. komt in verschillende Bredasche acten voor. Reeds hiervoor is hij vermeld onder de kinderen van *Jacop van Baerle Willemsz.* Met zijne vrouw en hare naaste verwanten verkoopt hij aan *Ghoris de Weert,* gehuwd met Jehanne's zuster *Dingna Piggen,* hun aandeel in het huis de Molensteen in de Lange Brugstraat te Breda, afkomstig van *Kathelijn Adriaen Meeusz.dochter* hare moeder [50]). *Cornelis* en zijne vrouw krijgen zelf bij die verdeeling van het moederlijk goed een ander huis, n.l. „de Drie Bellen" gelegen te Breda „aen de kaye omtrent den Tolbrug" dat hun 8 Mei 1556 werd toebedeeld en op 11 Mei werd opgedragen [51]). Op 29 Juli 1560 assisteert hij zijne schoonzuster *Dingna Piggen* bij den verkoop van een huis [52]). Op 15 Januari 1567, na het overlijden van zijnen schoonvader, verschijnt hij met zijne vrouw *Jehanne* bij de scheiding van haar vaderlijk goed [53]). In hetzelfde jaar koopt hij verschillende renten uit het bezit van zijnen broeder *Hubrecht,* wanneer deze wegens Alva's vervolging zijne bezittingen te gelde maakt [54]). Op 3 April 1573 verkoopen hij en zijne vrouw nog een rente van 6 carolusgulden 's jaars uit hun huis de Drie Bellen aan zijne schoonzuster *Anna van Eyndmer,* alvorens op denzelfden dag dit huis te verkoopen aan Aert Aert Cornelis Roeverszoon. Blijkens een aanteekening naast deze acte erkende op 23 Juni 1574 *Jehanna* als zijne weduwe, en dan bijgestaan door haren schoonzoon, de ontvangst der kooppenningen [55]). Uit eene aanteekening in margine van eene Bredasche acte van 6 Juli 1573 [56]) blijkt hij dien datum nog in leven.

Uit het huwelijk sproot slechts **één** dochter:

Lijsbeth van Baerle, overl. vóór 17 Mei 1581 [23]), trouwt te Breda vóór 1572 ***Hendrick de Weert,*** zoon van ***Roelof*** (ook ***Roelant***), overl. na 21 December 1601 [57]).

Uit dit huwelijk één zoon, *Hendrik de Weert,* die op 3 Januari 1587 vermeld wordt als 15 jaren oud [58]). Op dien datum werd in de plaats van *Cornelis van Eertryck* als zijn toeziend voogd benoemd *Jan Claesz. van Heusden,* dien men hierboven aantreft als den tweeden man van *Henrica van Baerle Fransdochter* [59]).

IIIquater. ***Hubrecht van Baerle Jacopsz.,*** goudsmid, overl.

36) V. Br. R. 509, fol. 175/175 verso.
37) V. Br. R. 468, fol. 158.
38) Procuratien Breda R. 808, fol. 22 verso. Ia 22 Maart 1552 „oud omtrent 30 jaeren".
39) Procuratien Breda R. 807, fol. 121 verso.
40) V. Br. R. 480, fol. 144, en Weeskamer Breda No. 455, acte d.d. 31 Mei 1577.
41) V. Br. R. 467, fol. 82 verso/84.
42) Procuratien Breda R. 807, fol. 43/44 verso.
43) V. Br. R. 485, fol. 123.
44) V. Br. R. 490, fol. 94.
45) V. Br. 490, fol. 40/41 verso.
46) V. Br. R. 492, fol. 108.
47) V. Br. R. 464, fol. 30.
48) Procuratien Breda R. 812, fol. 45, wanneer hij „oud omtrent 57 jaar" 21 Mei 1571 eene verklaring aflegt, voor burgemeester van Breda. Ook in R. 811, fol. 136, op 24 December 1567 als ± 53 jaar.
49) V. Br. R. 477, fol. 163, id. fol. 163 verso in margine alsmede fol. 164 verso.
50) Zij compareeren als gehuwd in V. Br. R. 456 fol. 108, op 14 Juli 1551. Voor hare ouders zie o.a. R. 461, Pol. 44 verso/45, en R. 472, fol. 13.
51) V. Br. R. 461, fol. 96 verso/97.
52) V. Br. R. 465, fol. 117 verso.
53) V. Br. R. 472, fol. 13.
54) V. Br. R. 472, fol. 74.
55) V. Br. R. 477, fol. 163/163 verso.
56) V. Br. R. 477, fol. 164 verso in margine. Jhr. van den Brandeler in zijn artikel „Bredaniana in den Spaanschen tijd" (Ned. Archief voor Kerkgeschiedenis a° 1925, pag. 115) verwart hem met den nog in 1601 levenden brouwer in het Yzeren Cruys, welke brouwerij deze *Cornelis* bezat als gehuwd met *Jenneke Wiltens.*
57) Weeskamer Breda No. 449c, fol. 8/9 verso.
58) Weeskamer Breda No. 447a ongefolieerd.
59) In verband met deze aetc is het mogelijk, dat het huwelijk van *Henrica van Baerle* met *van Heusden* reeds vóór 1587 is gesloten. Vergelijk noot 43.

Voor dezen jongen ***Henrick de Weert,*** zijn huwelijk en kinderen zie o.a. Weeskamer Breda No. 449a, acte van 23 Mei 1597, en No. 449c, fol. 8/9 verso.

Oud-Beyerland (Zuid-Holland) vóór 17 Mei 1581 [23]), trouwt te Breda of Antwerpen ***Adriana Cornelis Lenaerfsdochter*** (ook ***Adriana Lenaerts*** genoemd), nog in leven 24 December 1592 te Oud-Beyerland [60]).

Hubreaht en zijne vrouw hadden een veel bewogen leven. Gevestigd te Antwerpen nam hij eene leidende positie in bij de Protestants& beweging in die stad. In April 1567 voelde hij zich te Antwerpen niet meer veilig en begaf zich met zijn gezin naar Breda, waar hij echter onmiddellijk maatregelen nam om zich naar veiliger oorden te begeven. Hij verkoopt dan aan zijnen broeder *Cornelis* verschillende rentebrieven ar), terwijl hij aan zijnen broeder ***Gherit,*** die nog te Antwerpen bleef wonen, zijn huis en hofstad aldaar beneden de Koepoortsche Brug, alsmede het huis „Venus" in de Oude Lombardstraat' verkoopt [61]).

Het vonnis van 17 Augustus 1568 door den Bloedraad geveld over 51 inwoners van Breda [62]) noemt ook hem en verklaart hem tot een der voormannen van de ketters, weshalve hij, bij verstek, veroordeeld wordt geworgd te Worden.

Zooals reeds hiervoren onder de aanteekeningen betreffende zijnen vader *Jacob van* Baerle is vermeld, was hij a° 1581, bij de afrekening met de kinderen van ***Gherit van Baerle,*** niet meer in leven. Zijne weduwe verschijnt dan namens hare kinderen. Deze laatsten worden echter niet met name genoemd [23]). Zijne weduwe was 24 December 1592 zeker nog in leven. Zij regelt dan eenen schuld, dien zij had aan ***Anna Henricksdr. van Eyndmer,*** waarvoor zij, *Adriana,* dan bijgestaan door haren aangehuwden neef ***Hendrick Roelofsz. de Weort aan Jacob Godertsz. Boge,*** optredendo voor zijne grootmoeder ***Anna*** voornoemd, eenen rentebrief van 12 R.gld. 10 st. per jaar overdraagt, nadat deze brief ontheven was van de aanspraken, die ***Jacop van Baerle, Adriana's*** zoon, daarop kon doen gelden. Laatstbedoelde uitkoop had op 20 Maart 1590 voor schepenen van de Heerlijkheid van Oud-Beyerland plaats gehad es). Deze betrokken brief was 20 Juni 1608 in het bezit van *Anna's* dochter Johanna ***van Baerle,*** weduwe ***Godert Fransz.(van Bredehoff)*** [63]).

Uit dit huwelijk sproten tenminste twee kinderen:

1. ***Jacob van Baerle*** (ook als ***Jacques van Baerle*** voorkomende), vermeld in een Bredasche acte van 18 Februari 1593. wanneer hij voor schepenen van Breda erkent, dat het gestelde in den schepenbrief van Oud-Beyerland van 20 Maart 1590, betreffende den uitkoop door zijne moeder van zijn vaderlijk versterf, juist is.
2. ***Anna van Baerle,*** trouwt vóór 6 Augustus 1601 met ***Gerrit van (den) Houte,*** schepen van Oud-Beyerland o.a. 1596, 1597, 1598, 1599.

Zij leven in 1601 te Oud-Beyerland. Op 30 Augustus van dat jaar transporteeren zij grond onder Belcrum bij Breda, wanneer op dien dag Adriaan de Bie als hun gemachtigde, 'ingevolge eene procuratie voor schepenen van de Heerlijkheid Oud-Beyerland van 6 Augustus 1601 dit perceel overdraagt. Deze grond grensde aan landbezit van Henrixke Goderts Boge eenerzijds en van Jacop Comelis Gherit Huybrechts (van den Brandeler) anderzijds [64]). Op 19 Februari 1610 is zij weduwe.

IIIquinquies. ***Gherit van Baerle Jacopsz.,*** diamantsnijder, vestigt zich te Antwerpen, overl. na 1575 en vóór Mei 1581 [23]), trouwt wellicht te Breda of Antwerpen ***Johanna van Buyten,*** die 17 Mei 1581 als zijne weduwe wordt genoemd.

[60]) V. Br. R. 493, fol. 203 verso.
[61]) V. Br. R. 472, fol. 74/75.
[62]) Zie Ned. Archief voor Kerkgeschiedenis 1925 het hiervoren in noot 36 genoemde artikel pag. 157, alsmede Bakhuizen van den Brink, Het Huwelijk van Willem van Oranje en Anna van Saksen. Bijlage D.
[63]) V. Br. R. 493, fol. 203 verso en 204 in margine.
[64]) V. Br. R. 500, fol. 111. De naam van ***Gerrit*** wordt zoowel ***van Houte*** als ***van den Houte*** geschreven,

Gherit van Baerle is reeds hiervoren meermalen genoemd. Reeds in 1549 woonde hij te Antwerpen en vermoedelijk is hij daar tot zijnen dood gevestigd gebleven. Hij verschijnt nog 19 Juli 1569, wanneer hij, met zijnen broeder *Cornelis* door ***Peter wan de Water,*** gehuwd met ***Jehenna van Baerle Jansdochter,*** tot voogden over hare kinderen wordt gesteld [35]). Ten slotte vindt men hem als toezienden voogd van een dier kinderen in eene schepenacto van Terheydon, dd. 2 November 1575 [66]), terwijl hij 17 Mei 1581 zeker dood is. In de acte van dien datum worden zijne weduwe en kinderen genoemd.

Uit dit huwelijk:

1. ***Gherit van Baerle.***
2. ***Lysbeth van Baerle,*** vóór 1581 gehuwd met ***Lambrecht Grevis.*** Zij wonen te Antwerpen.
3. ***Johanna van Baerle,*** vóór 1583 gehuwd met Gerrit ***Verstappen,*** mede te Antwerpen.
4. ***Jacob van Baerle,*** deze was in 1581 „buitenslands" en niet te bereiken.

Het is ten behoeve van deze weduwe en kinderen dat de overige nazaten van ***Jaoob van*** Baerle *Willemsz.* de vroeger vermelde verklaring afgeven [23]).

IIter. ***Jan van Baerle Willemsz.,*** „mesmaker" te Breda [67]), geb. vóór 1490, overl. na 1533 en voor 17 October 1537 [68]), trouwt vóór 5 December 1516 [69]) ***Margriet van Zelbach,*** overl. na 17 October 1537 [68]), natuurlijke dochter van den burgemeester van Breda ***Herman van Zelbach,*** bij ***Margriet Dirck Kock'sdochter*** [70]).

Jan van Baerle Willemsz. komt in een Bredasche acte van 5 December 1516 voor met zijne vrouw, die met name genoemd wordt in deze acte, waarbij zij een boomgaard overdragen [69]). Op 31 December 1530 is hij borg voor Otto van Bmheze, schout van Terheyden [67]), hij wordt dan als „mesmaecker" vermeld. Op 17 October 1537 draagt zijne vrouw als weduwe van wijlen ***Jan van Baerle*** „die mesmaecker" een hofstad over es), waarbij verwezen wordt naar oudere transportbrieven van 11 September 1520 en 18 Januari 1528. Op 6 Februari 1533 was hij nog medegetuige inzake het eigendomsrecht van zijnen overleden broeder *Cornelis* op een stuk erf in de Kerkstraat s).

Uit dit huwelijk sproot één dochter:

Jehenna van Baerle, overl. Breda na 19 Juli 1569 [65]) en vóór 17 Mei 1571 [71]), trouwt aldaar vóór 1545 [72]) ***Peter van de Water Kerstiaensz.,*** in 1553 „gezworen bode van Breda" [73]), overl. na Mei 1571 en vóór November 1575.

Zij stond. als minderjarige, na het overlijden van haren vader, onder voogdij van haren oom ***Jacob van Baerle*** [68]). Met haren man maakt zij een testament 19 Juli 1569, zij is dan „wat sieckelyk". Zij hebben dan 6 kinderen, allen met name genoemd, te weten: Jan; Frederik; *Jacop; Anna; Mechteld* en *Margriete.* In zijn volgend testament op 17 Mei 1571 maakt ***Peter,*** wiens vrouw inmiddels is overleden, een prolegaat aan zijne oudste dochter *Anna.* Tenslotte worden alle zes kinderen nog eens genoemd in een transportacte verleend voor schepenen van Terheyden op 2 November 1575 [66]) bij een overdracht van grond. *Jan van* de *Water* is dan meerderjarig; ***Frederik*** ± 23 jaar; Jaoob is afwezig. De meisjes waren allen reeds gehuwd en wel *Anna* met ***Frederick Jacopsz. Herwech; Mechteld*** met *Willem Jan Stappaertsz.* en Margriet met ***Jmonymus*** *Hoze.*

[35]) Notarieel Archief Breda R. 1114, fol. 125 verso/126.
[66]) Vestbrief Terhevden R. 638. fol. 245, op het Gemeente Archief te Breda.
[67]) V. Br. R. 436, fol. 2 verso.
[68]) V. Br. R. 442. fol. 150 verso/152.
[69]) V. Br. R. 424, fol. 257.
[70]) V. Br. R. 417. fol. 347 verso, voor schepenen van Prinsenhage.
[71]) Notarieel Archief Breda R. 1114, fol. 184 verso.
[72]) V. Br. R. 450, fol. 70.
[73]) Ned. Archief voor Kerkgeschiedenis 1925, het hiervoren in noot 56 genoemde artikel, pag. 109.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.
(vervolg van LXV, 101).

Ellewouts.

Catharina Ellewouts, getrouwd met ..... *van Someren,* waarbij *Stoffelina van Someren,* geboren te Breda, die in 1611 trouwde met *Jan Reigersman,* voerde volgens de kwartierstaten van van Rhede van der Kloot en Bär als wapen: „in zwart een zilveren dwarsbalk beladen met een zwart schuinkruisje tusschen twee zwarte cijfers „1" rechts en twee dito cijfers links". Dit wapen lijkt mij hoogst apocrief, want het is precies hetzelfde als dat der Zeeuwsche gemeente Ellewoutsdijk.

van der Elst.

Volgens een M.S. Wapenboek van van Heemskerck in particulier bezit voerde eene familie *van der Elst* als wapen: „een groene dwarsbalk op een van blauw en rood doorsneden veld, vergezeld boven van drie zilveren eenden zonder pooten naast elkaar en beneden van drie gouden schoven naast elkaar". Dit wapen is niet geheel juist, de dwarsbalk hoort er niet in, het behoort te zijn als volgt: „doorsneden, A. in blauw drie zwanen zonder pooten naast elkaar rustende op water, alles van natuurlijke kleur; B. in rood drie gouden schoven naast elkaar op groenen grond", waarbij valt op te merken, dat de vogels ook voorkomen als eenden en de schoven zonder grond.

Aldus voerde *Willem van der Elst,* in 1693 schepen van 's-Hertogenbosch, volgens de Heraldieke Bibliotheek 1876, pag. *304;* evenzoo *IJsbrant van der Elst.* geboren te Delft in Maart 1642 en aldaar in 1670 getrouwd met *Athalia Vlaardingerwout,* en *Agnita Diederica van der Elst.* geboren te Vlissingen 11 Juni 1695 en 13 Mei 1717 getrouwd met *Jacques Christian Pielat,* gouverneur van Ternate, beiden volgens het Gulden Boek van Schiedam door Roelants, bijlage 2, waar de schoven zonder grond en als zilver in zwart zijn aangegeven.

Volgens de aangehaalde Heraldieke Bibliotheek 1876, pag. 304, komt de naam ook voor als v a n d e r H e l s t, en met dezen naam is dit doorsneden wapen ook beschreven in het Armorial Général als familie te 's-Hertogenbosch. en evenzoo met dit zelfde doorsneden wapen en de vogels als zwanen vond ik dit wapen op de lakafdrukken van *Guilliam van der Helst,* 11 Sept. 1689 te 's-Hertogenbosch, in de Missiven dan den Raad van State, van *Jacob v a n d e r H e l s t,* 17 October 1726 schepen van 's-Hertogenbosch. in het archief der Nassausche Domeinen, en van G. v a n d e r H e l s t, die 6 November 1772 te 's-Gravenhage aan haren neef *H. Pelerin* te Maastricht kennis gaf, dat hare zuster *Maria v a n d e r H e l s t* dien dag des voormiddags tusschen 11 en 12 uur in den ouderdom van 74 jaar tengevolge van eene beroerte was overleden, in de Brieven aan Henry Pelerin in het Rijksarchief te Maastricht. Evenzoo vindt men dit wapen in de Naamlijst en Wapenkaart der leden van de regeering van 's-Hertogenbosch door van Zuijlen op de platen 8 en 10 als de wapens van voornoemden *Guilliam v a n d e r H e l s t,* in 1692 aangesteld tot raad van 's-Hertogenbosch en overleden in 1728, en van voornoemden Mr. *Jacob v a n d e r H e l s t* in 1708 als zoodanig aangesteld en overleden in 1742, doch hier is de bovenhelft van het doorsneden wapen zelf weder doorsneden met zilveren boven- en groene benedenhelft en deze laatste helft beladen met drie gouden vogels als zwanen naast elkaar.

Dat de naam *v a n d e r E l s t ook voorkomt* als *v a n d e r H e l s t* behoeft ons geenszins te verwonderen. Het is nl. een taalkundig verschijnsel, dat namen voorkomen zoowel zonder als met de zoogenaamde aspirant (aanblazende) H. Hier volgen eenige van de talrijke voorbeelden: In het Corpus Sigillorum Neerlandicorum is op plaat 110 afgebeeld het zegel van *Gerard van Amstel,* ridder, van 17 Maart 1259, met het bekende wapen, waarvan het randschrift luidt: „Sigillum Gerardi d e H a m e s t e 11". Aan een charter van het klooster Bethlehem bij Doetinchem hangt het zegel van *Everardus van Eckcren,* van 20 Juni 1285, vertoonende als wapen het kruis der familie *van Hekeren,* waartoe o.a. behoorde *Wilhelmus van Hekere,* wiens zegel van 16 Nov. 1292 hanqt aan een ander charter van dit zelfde klooster. De zegels in diverse bronnen van *Gherrit van Emskerck* ook als *Gherijt van Emskerke, 14* Sept. 1331 en 19 Aug. 1352 ridder: van *Bairtout Gerijtszoon* bastairt *van Eemskerck,* in 1409, en van *Herbarcn van Eijmskerck,* in 1501 schepen van Deijl, vertoonen als wapen het wapen *van Heemskerk* met den leeuw. In een acte in het rechterlijk archief van Lochem vond ik met een ankerkruis als wapen vermeld *Engelbert van H e r c l c e l l,* 24 Sept. 1637, doch in een andere acte in het zelfde archief vond ik hem 10/12 1636 met zelfde wapen vermeld met den naam *Engelbert van E r c k e l l* en toen volmachtigende z i j n e z u s t e r *Arnoldina de H e r c k e l.* Aan een charter in het heerlijkheidsarchief Waardenburg en Neerijnen hangt het zegel van *Henrick H a n c k e b i e l* van 1516, zooals hij volgens het randschrift van zijn zegel heet. doch de tekst van het charter noemt hem *Henrick A m c k e b i l.* Zoo komt de naam der stad *A n t w e r p e n* oudtijds ook voor als *Ha n d w e rp e n* en vandaar, dat het zegel dezer stad te zien geeft een kasteel of wel ommuurde stad, waar boven 2 handen (alsof die uit de stad geworpen werden). En zoo vertelt ons het Aardrijkskundig Woordenboek van van der Aa, dat de plaats *Au rl a nder v een ook* voorkomt (voorkwam?) met den naam *H a r l e v e e n.* In de Taal- en Letterbode, deel 2, pag. 29, vindt men vermeld. dat de Zeeuwen de aspireerende H niet uitspreken, vandaar. dat de Zeeuwen het dorp *H o e d e k e n s k e r k e* volgens het aangehaald Aardr. Woordenboek 0 e *d j e s k e r k e* noemen. Maar genoeg, uit dit alles blijkt dus, dat de personen. genoemd *van der Elst* en *van der Helst* en voerende het hier-beschreven doorsneden wapen, tot één en dezelfde familie behooren.

Elverich genaamd Haas.

Margariet Elverich genaamd Haas, wier man *Matthijs Romswinckel* in 1618 werd geboren en in 1699 overleed, voerde volgens familiepapieren Verschoor als wapen: „een dwarsbalk vergezeld van d r i e sterren." Dit wapen is niet geheel juist, want het zegel van *Everard van Elverigh genaamd Haas,* in 1708 stadhouder der heerlijkheid Westervoort, in de minuut-acten van transporten in het rechterlijk archief van Westervoort, vertoont als wapen: „een dwarsbalk vergezeld alleen boven van twee s t e r r e n". Het Armorial Gtnéral Supplément beschrijft dit wapen eveneens met alleen twee sterren boven den dwarsbalk, doch met den naam *van Els genaamd Haas* en met de sterren achtpuntig. Dit wapen is niet anders dan dat van de familie *Haas. Haes,* met welken naam het beschreven is in het Armorial Général, doch met de sterren achtpuntig en als helmteeken een uitkomenden b o k. Blijkbaar heeft het Armorial Général dit wapen overgenomen uit het werk van

Mr. J. Staats Evers, getiteld het St. Caecilia Concert te Arnhem, waarin het op pag. 87 is aangegeven als wapen van *M.V.E.* G. *Haes,* 30 Nov. 1713 lid van dat Concert: doch het zegel van ***Everhardt Haes,*** 26 April 1601 schepen van Wezel, in het archief der Heeren en Graven van Culemborg en de lakafdruk van ***E. V. E. G. Haes,*** *7* Juni 1687 te Arnhem, vermoedelijk ontvanger der verpachtingen voor het Kapittel ten Dom te Utrecht, in de Brieven aan dat Kapittel vertoonen de twee sterren zespuntig en als helmteeken: een uitkomenden h a a s.

Endelgeest.

In een M.S. Wapenboek zonder titel, vermoedelijk 17e eeuwsch, in het Familie-archief Heereman van Zuydtwyck, vond ik een wapen *E n d e l g e e s t,* zijnde: „in zwart een zilveren leeuw". Deze naam is niet juist en moet van *Endegeest, van Endegheest, van Endeghiesf,* of ***van Entegeesf*** zijn, want aldus voerde ***Florijs van Endegeest,*** in ***1370*** heemraad van Oegstgeest en in 1372 schout aldaar, volgens zijne zegels aan charters van de abdij Rijnsburg, waarvan de randschriften den naam als ***van Endeghiest*** aangeven; *Jan van* ***Endegheesf*** ook ***van Entegeest,*** in 1547 en 1549 schout van Oegstgeest. volgens zijne zegels aan charters van de abdij Rijnsburg; en *Jan van Endegeest,* in 1540 schepen van Leiden, volgens M.S. Wapenboek van G. van Rijckhuijsen.

Engelen **van Ophuijsen.**

Volgens eene M.S. Genealogie Graafland voerde eene familie van dezen naam, geallieerd aan de familie ***Montenacq.*** als wapen: „gedeeld, 1 in zilver drie zwarte m a l i ë n; 11 doorsneden, A. in zilver een mansborstbeeld van natuurlijke kleur met gouden haar en gekleed in het goud met roode kraag, B. in rood drie vairpalen en in een gouden schildhoofd drie zilveren molenijzers naast elkaar." Dit wapen is niet geheel juist, want de voorwerpen in de rechterhelft, welke helft het wapen ***van Ophuijsen*** is, moeten r u i t v o r m i g e g e s p e n zijn. Dit blijkt uit het wapen van *Casper* ***van Ophuijsen,*** in 1689 broeder van het St. Eloygilde te Arnhem, op den beker van dat gilde in het Gemeente-Museum aldaar, en uit het wapen van ***Engel Engelen van Ophuisen,*** in 16... stads-timmerman van Arnhem en broeder van het St. Jozefs g'ld aldaar, op den beker van dat gilde in het zelfde museum, en uit het wapen van ***Engelbertus Engelen van Ophuijsen,*** wonende te Arnhem, in 1642 student te Leiden, in het M.S. Wapenboek van den Geldersch-Overijsselschen Studentenbond te Leiden. Evenzoo komen deze voorwerpen als gespen voor in een schildhoofd met het benedengedeelte effen van het wapen van ***Henrick van Ophusen, 5*** Febr. 1498 schepen van Culemborg, op diens zegel aan charter in het archief der Heeren en Graven van Culemborg. Van deze namen ***Engelen van Ophuijsen (van Ophuisen)*** is ***Enge - l e n*** zoo goed als zeker een vadersvoornaam en als zoon van ***Engel*** te beschouwen. Dit blijkt reeds naar mijne meening uit de combinatie ***Engel Engelen*** en bovendien zeer duidelijk uit het wapen met eveneens drie ruitvormige gespen van ***Engel*** *Jacobssen,* die met zijne vrouw, *Aeltgen* ***Hcedemaeckers,*** 22 Febr. 1607 land in Kerspel van Elden verkocht, op diens zegels aan charters in het archief van Gedeputeerden van Veluwe en van het klooster Bethanië, wiens naam in het randschrift van één dezer zegels voorkomt als *Jacupsen.*

van Enghuisen,

Herman ***van Enghuisen,*** in 1414, voerde als wapen: „e e n d w a r s b a l k b e l a d e n m e t d r i e r u i t e n", volgens het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1900, pag. 177, waar gezegd wordt, dat het aldus vermeld is in de Sceaux Armoriés van de Raadt. Dit is echter niet juist, want de Sceaux Armoriés spreken van: een dwars ba 1 k van drie ruiten, daarmede bedoelend drie ruiten aaneengesloten naast elkaar.

Aldus, doch met vier aanéengesloten ruiten, heb ik dan ook dit wapen op de zegels in diverse bronnen van vele personen met den naam ***van Enghusen*** gevonden en daaronder ook ***Hcrman van Enghusen,*** in 1406, 1407, 1411, 1430 en 1444, terwijl het Asmorial Général het vermeldt met den naam ***van*** *Enghuijsen* doch minder juist met spitsruiten in plaats van gewone ruiten.

van der Eijdt van Áelst.

Volgens „De Navorscher" 1896, pag. 132, voerde ..... ***van der E ij d t van Aelst,*** getrouwd met *Matthijs Sasbout.* waarbij ***Maria,*** die in 1601 trouwde met ***Michiel*** *Pompe,* heer van Meerdervoort, als wapen: „in zilver een roode dwarsbalk vergezeld van 3 zwarte liggende blokjes".

In de Kwartierstaten van Wildeman en van de Blocquery evenwel, waar deze- zelfde huwelijken zijn vermeld, wordt de vrouw van *Matthijs Joostzoon Sasbout* genoemd ***Maria van der T e ij d t van Aelst*** en wordt aan haar het navolgende wapen toegekend: „in zilver een roode dwarsbalk vergezeld van t i e n zwarte liggende blokjes, waarvan zeven boven den balk en 4-3 gerangschikt en drie beneden den balk en 2—1 gerangschikt."

Wij hebben hier dus twee bronnen, die de zelfde persoon met verschillende namen en verschillende wapens aangeven. Aangezien ik deze ***Maria*** niet in eenige origineele bron gevonden heb, kan ik niet constateeren, welk der beide aangehaalde bronnen het bij het rechte eind heeft. Ik wil echter niet nalaten te vermelden, dat ik in charter no. 1106 regest 324 in het archief van het Huis Bergh vond *Reijnard van Tijtz,* in 1418 keukenmeester van den Hertog van Gulik, Gelre en Zutphen met als wapen: „een smalle dwarsbalk vergezeld van acht blokjes, waarvan vijf boven den balk en 3-2 gerangschikt en drie beneden den balk en 2—1 gerangschikt." Dit kan natuurlijk volkomen toevallig zijn, doch ik vond het merkwaardig genoeg, om het te vermelden.

van der Eijk.

Volgens een M.S. Wapenboek van van der Lely, betreffende de regeering van Delft, in het Gemeente-Archief te Delft voerde ***Gerrit Janszoon van der Eijk,*** in 1618 aangesteld tot raad van Delft en overleden 17 Dec. 1620, als wapen: „in groen drie zilveren stappende paarden."

Dit wapen deugt niet: van der Lely moet zich hier vergist hebben, want hij zelf zegt ons ***in*** zijn M.S. Wapenboek getiteld „Collectio Monumentorum Sepulcralium" in het Gemeente-Archief te Delft, dat de grafzerk in de Oude Kerk te Delft van ***Gerrit Janszoon van der Eijck,*** burgemeester dier stad, overleden 16 Dec. 1620 en getrouwd met ***(Zmmetje) Hoogenhouck Jansdochter,*** als wapen vertoont: drie s t a a n d e s c h a p e n." De dieren in het wapen dezer. Delftsche familie ***van der Eijck (van der Eijk)*** zijn zonder twijfel schapen en geen paarden, welke schapen wij overal elders stappend gevonden hebben.

van der Eijken.

Volgens „De **Nederlandsche** Leeuw" 1906, pag. 45, 48, 79, 80 en 86, voerde **eene Eamilie** *van der Eijken* in de 17e en

18e eeuw te Zierikzee als wapen: „gevierendeeld, I een herkruistkruis; II een leeuw: 111 een geplante boom; IV drie palen."

Dit wapen is niet geheel juist, tenminste de lakafdrukken van ***Pieter van der Eijcken,*** in 1650 te Sas van Gent en in 1652 te Lillo, in de Missiven aan de Admiraliteit van Zeeland, vertoonen in het eerste kwartier een ankerkruis en in het vierde kwartier twee palen.

van Eijlinck.

Van Schevichaven vermeldt in zijn M.S. Wapenboek met de grafzerken in de St. Stevenskerk te Nijmegen een grafzerk in die kerk van *J.* van ***Eijlinck.***

Deze naam is niet geheel juist. want. door mij zelf is geconstateerd, dat het opschrift op deze zerk no. 93 als volgt luidt: „Ao 1661 ...n 13 Feberuarius st.. . (sterf) ..***an Eijlinck*** ste.. . de ***Anneke Mat... Druif*** sin huisv...". Hieruit blijkt dus, dat de naam niet is ***J. van Eijlinck*** doch ***J(an) Eijlinck,*** dus zonder „***van***". Geheel overeenkomstig hiermede vermeldt het doopboek van Nijmegen dan ook, dat ***Jan Eijlinck*** (sic) en ***Anneken Matthijs 25*** Maart 1655 een kind lieten doopen. Eveneens is hiermede in overeenstemming het feit, dat het wapen van dezen ***Jan*** op deze zerk vertoont: „een ster, vergezeld boven van de hoofddrukletter „I" en beneden van de hoofddrukletter „E" en dus geen letter „V".

(Wordt vervolgd).

Het gedacht van Vari(c)k te Rhenen,

door W. J. VAN VARIK.

In de 17e en 18e eeuw komt te Rhenen een familie van Vari (c) k voor. De vraag van den Heer Hoffman te La Plume, Penna, U.S.A., in het Mei-nummer van de jaargang 1947 van het maandblad, was aanleiding, om een reeds eerder voorgenomen bezoek aan het Rijksarchief te Utrecht niet langer uit te stellen. Daar mij slechts enkele vacantiedagen ter beschikking stonden, kon van een volledig onderzoek geen sprake zijn: het was b.v. niet mogelijk alle afschriften van acten, voorkomende in het register van transporten, enz., van Rhenen. stuk voor stuk door te nemen, dit onderzoek moest tot enkele decennia worden beperkt. Overigens werden gegevens ontleend aan de doop- en trouwboeken, aan het register van grafsteden in de Cunerakerk, e.d., terwijl nog een enkele acte werd aangetroffen in het protocol van notaris Johan Gilpin te Rhenen.

Niettemin zal — naar ik hoop — het gevondene voor den vraagsteller van genoegzaam belang zijn en is deze van zijn kant wellicht bereid ons zo mogelijk iets mede te delen over de nakomelingen van een dezer Rhenense van Varicks, die zich in de 17e eeuw in Nieuw-Nederland vestigde, waar ***Richard (van) Varick*** o.a. van 1789-1801 als burgemeester van New-York voorkomt.

Als eersten naamdrager trof ik aan:

I. ***Roeloff Jacobsz. van Varick,*** als vader van:

1. ***-Jacob Roeloffs,*** volgt II.
2. ***Geertje Roeloffs van Varick,*** echtgenote van ***Peter Petersz. Lanckfoort.***

II. ***Jacob Roeloffs van Varick,*** mr. metselaar te Rhenen, gehuwd met ***Anthonia Hendricxdr,*** leefde nog in 1648, in welk jaar hij optreedt als gemachtigde voor zijn zoon Hendrick. Hij werd begraven in de Cunerakerk, Oostzijde, graf no. 1,

dat later werd overgeschreven op zijn erfgenamen en waarop de naam stond van Jan Jacobsz. van Varick. [1])

Op 20 Juli 1618 verkoopt Jacob Roeloffsz. aan „Joffrouwe Juliana van Rhenen wede. wijlen za. Willem van Lienaer" een huis aan dc Crnysstraet binnen Rhenen dat hij „op nieus opgetimmert" had. [2]) Op 27 December van hetzelfde jaar koopt hij te samen met zekeren Dirck Achensz. een huis en hofstede te **Veenendaal,** waarvan hij het hem toekomende deel weer overdraagt aan Jantge van Someren. [3])

Blijkens acte verleden 4 Juni 1629 voor notaris Lambert Rietraet te 's-Gravonhage, werd de uitvoering van het metselwerk voor het Koningshuis te Rhenen aanbesteed aan Jacob Roelofsz. van Varick, mr. metselaar. [4])

Op 11 Maart, 1634 transporteren Dirck Janus. en Hendricxken van Wyck, echtelieden, ten behoeve van Jacob Roeloffs. van Varick het huis genaamd „de Ster" binnen Rhenen, „boven an de straet opten hoeck naest de huysinge van Hendrick Adriaenss Coninck, ... opte lasten van eene stuyver den Grave van Cuylemborch, noch twe gln acht stuyvers die zeeckere vicary van de commissaris Brederode ende noch ses stuyvers, die de kerck daeruyt jaarlyex zijn competeren ende dan noch opte lasten van vijff hondert vijftich gulden capitaels, die de kinderen van Roeloff Jacobs van Varick voor haer vaders erffanin daerop apreeckende hebben. [5])

Uit dit huwelijk, blijkens een acte van 20 November 1657, de volgende kinderen [6]):

1. ***Jan Jacobsz.,*** volgt 111.
2. ***Maychgen Jacobs van Varick,*** tr. 1° Rhenen in 1632 ***Willem Theunisse van Geyn,*** 2° Rhenen 9 Mei 1658 ***Rijck Hendricks,*** wedr. van ***Trijntje Lubberts,*** korporaal van een Compagnie ruiters van den Heer van Ginkel, in garnizoen te Rhenen.
3. ***Neeltge Jacobs van Varick.*** tr. 6 October 1639 ***Adriaen van Olmen,*** jm. van Tuyrnhout, wonende te Jutphaas.
4. ***Geertge Jacobs van Varick,*** gehuwd met ***Reyer van Winsen.***
5. ***Judith Jacobs van Varick,*** wonende te Leiden, tr. Rhenen 17 Maart 1640 ***Johan Leendert Holder,*** keldermeester in het Prinsenhof te Leiden.
6. ***Hendrick Jacobs van Varick,*** tr. Rhenen 14 Februari 1637 als wedr. van ***Gerritjen Gerrits; 2° Elisabeth Jans,*** jd. van Amerongen. Hij zal kort na 29 Mei 1648 zijn overleden en werd begraven in de Cunerakerk, graf no. 219. Hij liet kinderen na, wier doopinschrijvingen echter niet te Rhenen werden gevonden.

III. ***Jan Jacobsz. van Varick,*** schepen van Rhenen (tussen 1653 en 1669). gasthuismeester, diaken (1641, 1642). ouderling (1656), tr. Rhenen 22 October 1637 ***Neeltge Voncken van Doornick,*** jd. van Rhenen, dr. van ***Jan Vonck van Doornick*** en ***Gerritgen Baltus.*** [7])

Hij was bakker van beroep en woonde in een huis gelegen aan de Markt te Rhenen? tussen de huizen van schepen van Noort en Aemt Janss.

---

[1]) Reg. der Ger. Gem. te Rhenen van grafsteden in de kerk aldaar. 3648-1787, Inv. Doop-, trouw-, begraafboeken, enz. no. 395 en Ned. Leeuw LXIV, kolom 214. Jan Jacobsz. van Varick werd niet zoals door mij aanvankelijk ten onrechte werd verondersteld in 1649 begraven; de zienswijze van de Heer Muschart zal wel de juiste zijn.

[2]) Reg. v. transporten, enz. van Rhenen, Cat. Rechterl. arch. no. 312.

[3]) Idem.

[4]) Bull. Ned. Oudheidk. Bond, 2e serie, 4e jaarg. 1911, Iets over Barthold van Bassen, ook als bouwmeester van het Koningshuis te Rhenen, door H. E. van Gelder.

[5]) Reg. v. transporten, enz. van Rhenen, Cat. Rechterl. arch. no. 512. De acte berust i/h Gem. archief tc Rhenen. Inv. no. 757b.

[6]) Reg. v. transporten, enz. Gat. Rechterl. arch. no. 514.

[7]) Idem. no. 311. Testament van Jan Vonck van Doornick en Geertgen Baltus, dd. 9 Maart 16.70.

Op 4 Juli 1649 kopen Jan Jacobsz. en zijn vrouw van Jhr. Ansem van Deuvsrden van Voort „seeckere schuer, . . staende en gelegen tusschen cie huysinge van Cornelis van Selten en de schuer van Joffr. van Brederode". [8]) Op 14 Februari 1657 bezwaren zij hun huis met, 500 gulden, die zii van Jvr. Maria van Beeck hadden geleend. [9])

in 1663 op 30 Maart compareren Jan Jacobsz. van Varick en Neeltge Vonck van Doornick wederom voor schout en schepenen van Rhenen, verklarende te transporteren ten behoeve van Oloff Phlipsen en Marie van Kesteren, echtelieden, „seecker hoecken ofte plaets van hacren hoff, gelegen buyten de Rijnpoort". [10])

Tenslotte wordt op 6 Januari 1669 nogmaals 100 gulden geleend: thans van Johan van der Dussen, schout van Rhenen, met als onderpand twee koebeesten en „een maei runte" (mogelijk wordt. hier bedoeld een jonge koe, die nog niet gekalfd heeft, in Brabant „maaltje") benevens een morgen gerst, op land, dat Jan Jacobsz. bezit in de Marsch. [11])

Van kinderen uit het huwelijk van Jan Jacobsz. van Varick en Neeltge Vonck van Doornick werden de volgende doopinschrijvingen gevonden:

1. *Neeltken,* ged. Rhenen 19 Augustus 1638.
2. ***Margriet,*** ged. Rhenen 2 Maart 1642.
3. en 4. ***Rolle):*** en ***Neeltgen,*** ged. Rhenen 4 April 1645.
5. ***Cornelis,*** volgt IV.

IV. ***Cornelis Jansen*** van ***Varik,*** ged. Rhenen 22 April 1649, tr. Rhenen 5 Augustus 1677. (ondertr. 7 Juli) *Lysbeth* ***wan Isendoorn,*** jd. van Rhenen.

Uit dit huwelijk:

1. *Roeloff,* ged. Rhenen 3 October 1677.
2. ***Jan,*** ged. Rhenen 26 Maart 1679.
3. ***Jan,*** ged. Rhenen 9 Juli 1682.
4. *Huibert,* volgt V.
5. ***Dirck,*** ged. Rhenen 8 November 1685.
6. ***Jan,*** ged. Rhenen 12 Juni 1687.
7. *Jan,* ged. Rhenen 18 Mei 1690.

Een van deze Jannen volgt Vbis.

V. ***Huybert van Varik,*** ged. Rhenen 19 September 1683, tr. 1° Utrecht (att. 26 Mei en 17 Juni 1708) *Josina* ***van*** *Vleuten;* tr. 2° Ingen (att. 20 Maart en 4 April 1723) ***Johanna Leenders,*** jd. van Ingen. Hij en zijn tweede vrouw waren vóór 14 Februari 1744 overleden.

Uit het eerste huweliik:

1. *Aletta,* ged. Rhenen'5 April 1716.
2. *Jan* ***Roelof,*** volgt VI.
3. *Dirkje,* ged. Rhenen 7 September 1721.

Uit het tweede huwelijk:

4. ***Jenneke,*** ged. Rhenen 25 Nov. 1725.
5. ***Jan Hubert,*** ged. Rhenen 14 September 1727.
6. ***Jenneke,*** ged. Rhenen 26 November 1730.
7. *Jacomina,* ged. Rhenen 20 Juni '1734.

Vbis. *Jan (Cornelisz.)* ***van Varik,*** jm. van Rhenen, tr. Rhenen 10 Mei 1711 (ondertr. 15 April att. van Utrecht van 3 Mei) *Gijsberta Donkel,* jd. van Utrecht.

Uit dit huwelijk:

1. ***Cornelis,*** ged. Rhenen 5 April 1716.
2. ***Dirck,*** ged. Rhenen 26 Februari 1719.
3. ***Maria,*** ged. Rhenen 4 December 1720.
4. ***Cornelis,*** ged. Rhenen 8 December 1723.

8) Idem. no. 514.
9) Idem.
10) Idem.
11) Protocol van notaris Johan Gilpin te Rhenen. Cat. Rechter!. arch. no. 172ö.

5. ***Elisabeth,*** ged. Rhenen 13 Januari 1726.
6. ***Roelof.*** ged. Rhenen 24 October 1728.
7. ***Jacobus,*** ged. Rhenen 27 Juni 1731.
8. ***Gijsbertzzs,*** ged. Rhenen 10 April 1735.
9. *Gijsberta,* ged. Rhenen 28 Augustus 1737.

VI. ***Jan Roeloff van*** *Vari(c)k,* ged, Rhenen 17 Augustus 1718, begr. Amsterdam Eilandskerk, middenvak nr. 219, 8 September 1767, kassier, wonende op de Kolk, tr. Amsterdam (Nieuwe Kerk) 1 Maart 1744 (ondertr. 14 Febr.) Sara *Margaretha* ***Petit,*** ged. Amsterdam (Zuiderkerk) 23 October 1720, dr. van ***Abraham,*** in leven handschoenmaker, en ***Szrsanna*** *Janvier.* Na zijn huwelijk woonde hij in de St. Jan-straat en bij zijn overlijden op de Haarlemmerdijk b/d Dommerstraat.

Uit dit huwelijk:

1. ***Szzsanna*** *Geertruid,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 31 Maart 1748, getuigen Jan Dreves en Geertruid van Varick.
2. *Cornelia Senobia,* ged. Amsterdam (Oude Kerk) 3 October 1749, getuigen Pieter Quintyn Scherping en Susanna Janvier.
3. *Abraham,* ged. Amsterdam (Westerkerk) 23 October 1757, getuigen Arend Ligtenburg (zwager van Jan Roeloff v. V.) en Elisabeth van Varick.
4. *Huybert,* volgt VII.

VII. ***Huybert van Varick,*** geb. Amsterdam 2, ged. aldaar (Westerkerk) 4 Februari 1759, getuigen Arent Ligtenberg en Elisabeth van Varick, ongh. overleden Amsterdam 22 Januari 1847 ***in*** het huis Achtergracht Kanton 2. no. 51, begraven op de familiebegraafplaats te Muiderberg graf no. 8, was procureur te Nieuwer-Amstel, notaris te Amsterdam, (geadm. 27 Febr. 1793), burgemeester van de voormalige gemeente Bijlmermeer (1832-1836) en voornaam eigenaar ***van*** landerijen in de Bijlmer. [12])

In het familieverband der Rhenense van Varicks passen voorts, doch zijn niet bewijsbaar onder te brengen:

1. *Jan* ***van Varick,*** (wiens doopinschrijving ik te Rhenen niet kon vinden, doch die zeer waarschijnlijk een zoon was van *Jan Jacobs.* ***van Varick,*** vermeld onder III), ondertr. Hem (N.H.) (att. van 9 Mei 1680, gegeven att. naar Hem 19 Mei d.a.v.) ***Sara Visboom,*** jd. van Amsterdam, wonende te Hem. [13])

Uit dit huwelijk o.a.:

1. ***Jacobus,*** ged. Rhenen 15 Juni 1681.
2. *Margariet,* ged. Rhenen 13 Juni 1683.
3. ***Cornelia,*** ged. Rhenen 9 Augustus 1685.

2. ***Cornelis*** *Jacobsen* ***van Varick,*** jm. van Rhenen, tr. Februari 1634 (huwelijksinschrijving op 19 Jan.) ***Trijntgen*** *Willems,* jd. van Rhenen.

Uit dit huwelijk een dochter *Zijtgen* ***(Fijtje?)*** ged.

12) De gegevens omtrent Jan Roelof van Vari(c)k en zijn kinderen werden mij verstrekt door ons medelid, de Heer J. B. Janus, te Amsterdam.

13) Zie Ned. Leeuw LXIV, kol. 214, en Dr. A. Eekhof, De Herv. Kerk in N.-Amerika. Volgens mededeling van den Heer Hoffman vestigden Jan van Varick en zijn broer Ds. Rudolphus van Varick (mogelijk identiek met Rollef, ged. 4 Apr. 1645 en zeker met Rudolphus a Varick; Rhenensis, de Utrechtse student van 1666) gehuwd met Margaretha Visboom, zuster van Jan's vrouw, zich in N.-Nederland, waar Jan de stamvader werd van een bekende New-Yorkse familie; de Varick strcet, te New-York is naar hen genoemd,

11 Februari 1635. Ik veronderstel dat hij een zoon was van meester *Jacob Roeloffsz.* vermeld II. Daar hij of zijn erfgenamen niet in de acte van 20 Nov. 1657 voorkomen, waren zij wellicht vóór dien datum overleden.

In het register der graven (inv. no. 395) komen — behalve de reeds vermelde — nog de volgende aantekeningen voor:

no. 32. *Jan Jacobs* nu d'erfgenamen van *Jacobs* van *Varik* daarop uitgehouwen een dubbelt kruys.

no. 72. Mr. *Jacob van Varik,* nu d'erfgenamen van *Jacob Roelofs van Varik, 6* stenen.

no. *139. Roelof Rijnierse van Varick,* nu *Jan Peters van Valingsten (Valkensteyn)* Churigens (sic!)

Van waar kwamen deze Rhenense van Varicks, ontleenden zij hun naam aan het Betuwse dorp, of zijn zij in een ver verleden voortgekomen uit het oude, wijdvertakte riddermatige geslacht, dat in zilver drie leeuwenkoppen van keel, gekroond en getongd van lazuur, vberde?

Voor de eerste mogelijkheid zou het wapen op de grafsteen in de Cunerakerk, beschreven door de Heer Bloys van Treslong Prins, (gedeeld: I. een schuinkruis, 2 een klimmende bok) een aanwijzing kunnen zijn, althans, indien komt vast te staan, dat dit wapen inderdaad door hen is gevoerd. Grafstenen zijn geen volledig betrouwbare getuigen.

Voor de tweede veronderstelling zou kunnen pleiten de aanwezigheid van leden van het oude geslacht in het nabije Wageningen, die daar reeds vroeg voorkomen.

In 1344 sticht *Ghosvinns de Vandryck.* armiger, een der „ghesellen van de Craen" een vicarie in de kerk aldaar, en nog in de 16e eeuw komt er een burgemeestersfamilie van Varick voor. [14])

Opmerkelijk is, dat notaris *Huybert van Varick* de drie leeuwenkoppen voerde, gedeeld met het door den Heer Muschart geïdentificeerde wapen *Scherping.* Men zal zeggen: nu ja, een notaris moest een wapen hebben en deze Amsterdammer, na zoveel generaties onbekend met het schuinkruis van zijn Rhenense voorouders, zal het meer bekende Varickwapen hebben geüsurpeerd, — doch om welke reden deelde hij dit met het Scherping-wapen? Aangenomen, dat verwantschap bestond tussen beide geslachten, — de aanwezigheid van Pieter *Quintyn Scherping* als doopgetuige in 1794 zou anders wel zeer toevallig zijn — zou deze toch naar ik gis te Rhenen moeten worden gezocht, waar in de 16e eeuw en later een geslacht *Scharpinck* of *Scherpingh* voorkomt [15]).

Geheel onwaarschijnlijk lijkt het dus niet, dat *Huybert van Varick* terecht het alliantie wapen van een zijner voorouders heeft overgenomen en dat het schuinkruis van de grafsteen een fictie is.

BOEKBESPREKING.

Geschiedenis en Genealogie van het geslacht van Son eertijds geheeten van Broechoven, door H. J. A. van Son, deel IV. De tak te Dongen (16e eeuw tot heden).

Evenals van de vorige publicaties van zijn hand schonk cie schrijver ook thans een esemplaar van bovengenoemd werk aan ons Genootschap.

14) Bijdr. en Med. v. Gelre, dl. VII, blz. 65 en idem, dl. XL, H. L. Driessen. Uit de Kerkelijke Geschiedenis van Wageningen.

15) Herman Scharpinck, burgemeester van Rhenen 1584, 1587. hert Scherpinck (zijn zoon) , compareert in 1608. Lodewijk Scherpingh en Anna van Ysendoorn laten te Rhenen 26 Mei 1720 een zoon Josephus Henricus en 23 Augustus 1724 een zoon Samuel dopen.

Dit gedeelte betreft de nakomelingen van *Wilboert Symonsz. van Son,* die tussen 1533 en 1549 uit Tilburg wegtrok en zich te Dongen vestigde. Deze tak bleef katholiek en vermoedelijk behoort hierin ook geplaatst te worden het geslacht van Mr. *Jan Baptist van Son,* den bekenden minister van R.K. Eredienst, zoals de schrijver in zijn Inleiding vermeldt.

Ook dit deel is op dezelfde deugdelijke wijze bewerkt als de voorafgaande delen en is een aanwinst voor onze kennis van Brabantse geslachten.

J. P. DE MAN.

Berner Wappenbüchlein. door Thüring Walter, glaszmaler in Bern / 1612 Jars, Neudrueck. Lausanne Editions Spes, Anno 1946.

De heer D. L. Galbreath, de bekende heraldicus, schonk dit werkje aan het Genootschap. Wie met mij kennis neemt van deze keurige uitgave met de fraaie wapentekeningen zal den schenker gaarne onzen dank betuigen voor deze aanwinst van de Bibliotheek.

De heer Galbreath deelt ons op bladz. 90 e.v. een en ander mede over dit wapenboekje, dat het op een na oudste gedrukte Zwitserse wapenboekje blijkt te zijn en ongeveer zeven jaar na Dietrich Meyer's Züricher Wappenbuch het licht zag.

Het boekje bevat o.a. de wapens van 52 schouten van Bern tot 1612; de rij der schouten schijnt echter historisch aan twijfel onderhevig, zoals de schenker ons mededeelt.

J. P. DE MAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Blom. Waar en wanneer in 1821 is overleden *Cornelia Sophia Louisa Blom,* douair. Jhr. Mr. *Johan Laurens Boreel de Mauregnault. Zij was* de dochter van *Christiaan* en *Helena Lorrisa Immens.*

Amstelveen. RED. NED. ADELSBOEK.

Bols. Gevraagd nadere gegevens omtrent *Lucretia Cornelia Bols* en haar voorgeslacht. Volgens het Gulden Boek van Schiedam (blz. 244) is zij geboren op het fort St. Andries en overleden Schiedam 26 Januari 1822. Zij is een dochter van *Alexander Benjamin Bols,* luitenant-kolonel áer Artillerie, kommandant van het fort St. Andries. Zij trouwt 17 September 1771 met *Anthony du Pont,* kapitein der Artillerie, geboren Deventer 19 Januari 1749, overleden Den Dungen bij 's-Hertogenbosch. Het Gulden Boek vermeldt wel de voorouders van *du Pont.*

's-Gravenhage. MR. B. L. DE REGT.

Borcherink. (LXV, 106). Over dit geslacht hoop ik binnenkort een studie te kunnen publiceren. Hieruit kan ik vrager al vast het volgende mededelen. Zowel in Deventer als in Zwolle heeft een geslacht *Borgerink* gewoond: in Deventer is het opgeklommen tot de regering: in Zwolle behoorde het tot de middelklasse. Hoewel beide geslachten waarschijnlijk uit één stam spruiten, is het mij niet gelukt het verband te vinden.

Geertruid Borgerink. jongedr. in den Sween, is te Zwolle 7 Mei 1681 ondertrouwd met *Johannes Schockinck,* txedikant te Cockanje. Haar ouders heb ik nog niet kunnen vinden. Uit het bovenstaande blijkt reeds, dat van een relatie met *Gerhard Borgerink* te Deventer moeilijk sprake kan zijn.

Deze *Gerhard Borgerink* J.U.D. werd te Deventer ged. 15 September 1678 en begr. aldaar Lebuinuskerk 26 November 1731, ingeschr. Deventer Athenaeum 19 Sept. 1693, Utrecht **1703.** Hij was gemeensman voor de Norenbergstraat **1727**— 1731 en zoon van den burgemeester van Deventer, *Herman Borgerink,* en van *Gerritje Daems.*

Diepenveen. MR. H. KRONENBERG.

Brekelmans. Gevraagd echtgenoten en descendenten van de volgende kinderen van *Gerardus Brekelmans* en *Johanna Maria van Iersel,* allen gedoopt te Udenhout:

a. *Helena Brekelmans,* ged. 10 Apr. 1751;
b. *Henricus Brekelmans,* ged. 1 Apr. 1752;
c. *Anna Maria Brekelmans.* ged. 13 Apr. 1755;
d. *Petrus Brekelmans.* ged. 11 Jan. 1759.

Nijmegen. F. A. BREKELMANS.

Buysero. *Dirck Buysero,* heer van Heeraartsheiningen en Petten, dichter, gehuwd met *Anna Velters,* dochter van *François Velters* den Oude en vrouwe *Clara de Hase.* Hij verklaart in een acte van 24 Maart 1682 zoon te zijn van wijlen *Laurens Buysero.* Volgens N. Biogr. Wbk. gedoopt in 1644 en op 63-jarigen leeftijd overleden, vermoedelijk te Rotterdam, aldaar echter niet gevonden. Waar is *Dirck* voornoemd overleden resp. begraven? Wat is bekend omtrent Heeraartsheiningen?

Rotterdam. J. H. BRAKKE.

van Dunnewold. Gevraagd ouders van *Machteld van Dunnewoldt* (of *van Dunewald),* geb. *1584,* † *2* Sept. 1639, echtgenote van *Douwe van Harinxma in Heeg,* kapitein te voet, geb. Heeg 1568, † 8 October 1639, wier zoon *Haring van Harinxma thoe Heeg,* geb. op Dunnewoldtshuis te Doesburg 27 Aug. 1604, stalmeester was van Willem Frederik van Nassau.

's-Gravenhage. JHR. MR. H. 0. FEITH.

Gotschalk. Inlichtingen verzocht omtrent ascendenten **van** *Alyt Dircksdr. Gotschalk,* gehuwd met den 23 April 1573 te 's-Gravenhage overleden *Jan Hanneman.*

's-Gravenhage. IR. C. B. ROEST.

Hanneman-Muys van **Holy.** Inlichtingen verzocht omtrent een eventueel familieverband tussen *Jan Hanneman* en *Maria Muys van Holy,* waarop een acte, te Den Haag voor notaris C. van Heymersbergen, op 22 Juni 1648 gepasseerd, zou kunnen duiden. Voor dezen notaris compareert dan *Pieter Hanneman,* als vader en voogd van zijn minderjarigen zoon *Jan,* en machtigt Mr. *Jacobus Cannius,* licentiaat in de rechten en advocaat te Rotterdam, om te verkopen drie en **een** halve morgen vicarije-lands, gefundeert op het altaar van St. Nicolaas te R'dam, gelegen in den polder van „Blommersdyck buyten het Hoffpoortje" van R'dam daar „gifster aff was *Maria Muys van Holy* ende voorsz. syne sone competeerende volgens het accoord daer van gemaeckt de 17 Dec. 1643, volgens het octroy daarvan bij de Groot Mo. Heeren Staten verleent etc." *Pieter Hanneman* werd ongeveer 1596 geboren uit *Jan* × *(Elisabeth?) Jansdr. van de Ketel,* en trouwde Den Haag 1 Oct. 1623 *Judick van der Bye,* dr. **van** *Willeboort Willeboortsz.* en *Anna Osiersdr.*

's-Gravenhage. IR. C. B. ROEST.

de Hart. Wie waren de ouders van *Johanna Jacoba de Hart,* geb. (waar?) 14 Maart 1713 en in 1741 gehuwd met *Jacob Eduard de Witte?*

's-Gravenhage. JHR. MR. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Hengeveld. *Willem Hengeoeld* had uit zijn huwelijk met *Hendrica Hurée* een dochter, die op 20 Sept. 1829 te Heusden geboren werd en trouwde met *Pieter van Oordt* uit Rotterdam. **Wie** waren zijne ouders en grootouders? Was hij verwant aan een der *Hengeveld's,* vermeld in LVIII, 45?

's-Gravenhage. JHR. MR. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Jongsma. Waar en wanneer is overleden *Fokel Berber Jongsma,* tweede echtgenote van Jhr. *Johan Pieter de Mauregnault?* Zij is geb. Peins 28 Oct. 1786 als dochter van Ds. *Benedictus Fredericas* en *Geertruida Maria Heshusius.*

Amstelveen. RED. NED. ADELSBOEK.

Leemans. Gegevens gevraagd betreffende de afstamming van:

a. *Johanna Leemans,* tr. omstr. 1701 *Aernt Schoock,* schepen van Zalt-Bommel o.a. in 1702, zn. van *Ceres Schoock.*
b. *Maria Margaretha Leemans,* geb. 21 Juli 1684, † 14 Febr. 1758, tr. Gorinchem 8 April 1710 *Jan van Hoey,* geb. Gorinchem 10 Aug. 1686, klerk ter secretarie van van Holland, † 's-Gravenhage 14 Sept. 1770, zn. van *Gerard* en *Cornelia Deym* (cf. Alg. Fam.bl. 1887, p. 69).
c. *Hendrik Leemans,* tr. 's-Gravenhage Dec. 1667 *Maria Cau,* neb. ald. 6 Nov. 1647, dr. van Mr. *Cornelis* en *Margaretha van Diemen.*
d. *Godefridus Leemans,* ingeschreven als student te Leiden 8 April 1664 (Sylv. Duc. ann. 22).
e. *Christoffel Leemans,* tr. Middelburg 10 Dec. 1709 *Johanna Macha.*
f. *Quintina Leemans,* wed. te 'Vlissingen, getuige te Hulst in 1656 (Nav. XXVIII, p. 430).
g. *Casper Leemans,* tr. *Dirkje N.,* uit welk huwelijk: *Dirk* en *Beatrix Leemans,* ged. 's-Gravenhage 13 Oct. 1645.
h. *Wilhelmus Leemans,.* proponent te Heusden, bevestigd als predikant te Asten en Lommel 28 Oct. 1737.

Arnhem. MR. W. F, LEEMANS.

De onder c. vermelde *Hendrik Leemans* komt, als commies ter generaliteit wegens Overijssel, met zijne echtgenote *M. Cau, g ed.* 's-Gravenhage (Gr. K.) 6 Nov. 1647, voor in den Nav. XLVII (1897). pag. 413. Aldaar worden eveneens zijn, in het tijdperk 1670-1684 te 's-Gravenhage gedoopte, kinderen vermeld. Bij de doopgetuigen worden aldaar opgegeven o.a.: de grootmoeder *Theodora Hoeckwater,* weduwe van den contrarolleur *Casper Leenmans; Laurens Leenmans; Antonie Leenmans; Beatris de Worm* en *Beatris Leenmans.*

Volgens deze gegevens is *Hendrik Leemans* kennelijk een zoon van den onder g. genoemden *Casper Leemans* en *Dirkje N. (= Theodora Hoeckwater).* De eveneens onder g. genoemde *Beatrix is* dan identiek met de bovenvermelde getuige *Beatris Leemans,* ook wel *Beatris de Worm: Beatrix Leemans* namelijk tr. (ond. 's-Gravenhage 11 Aug. 1.669) *Cornelis de Worm,* wedr. van *Elisabeth Lindsay.* Inde Loofsignaten van Zaltbommel treedt 16 Febr. 1691 *Lodewijck Lindsay* op uit kracht van speciale procuratie, door Juffr. *Beatrix Leemans,* weduwe van wijlen heer secretaris *Cornelis de Worm 5* Februari 1691 voor burgemrs. en regeerders der stad Amsterdam gepasseerd. (Zie ook Ned. Leeuw LX, kol. 80, onder: *C. D. Worms).*

De onder f. genoemde *Quintina Leemáns* komt niet als

wed. t e, doch als wed. v *a n Vlissingen (lees: van Vlisseghem) voor* op de, door vraagsteller aangegeven plaats (Nav. XXVII, pag. 430). De Nav. XXXII (1882), pag. 488, vermeldt *Quintina Leemans*, j.d. van Middelburg, tr. (ond. Hulst 27 Sept. 1648) *Adriaan van Vlisseghem.*

Uit dit huwelijk o.a.:

Maurits van Vlisseghem, ged. Hulst 15 Maart 1651, get. Ds. *Maur. Leemans* (pred. te Hulst 1647. ald. begr. 29 Sept. 1687) en *Johanna Leemans.*

RED.

Levisson. Waar en wanneer zijn getrouwd Jhr. *Johan Pieter de Mauregnault* (1777— 1821) en *Consfance Marguerite Levisson*, geb. Middelburg 22 Aug. 1787, † Amsterdam 13 Mei 1861. Wie zijn haar ouders? De overlijdensacte geeft hieromtrent niets! Zij was wed. van den chirurg-maj. *Hocinovitz.*

Amstelveen. RED. NED. ADELSBOEK.

Melchior-Ditsraet (Dietzraht). Reeds jarenlang zoek ik de ouders en verdere afstamming van *Fridrich (Frederick) Melchior(s)*, ook wel *Melchers*. evangelisch, organist, † Meurs 16 Febr. 1708, tr. (waar?) 1 November 1706 *Agnetha Ditsraet*, geb. Meurs 23 Mei 1687, † Meurs 11 Febr. 1709. Ondertrouwd' te Meurs 18 October 1706 onder toevoeging: „Demissoriales gegeben". Kind: *Adolphus*, geb. Meurs 6 September 1707.

Deze *Adolf* verliet zijn vaderland en vestigde zich later te Aalsmeer en Spaarndam. Hij werd de stamvader van de in hoofdzaak in Noord- en Zuid-Holland verbreide familie *Melchior. Fridrich Melchior* was in eerste huwelijk verbonden te Meurs 5 Augustus 1704 met *Girtrud Beckers*, † Meurs 15 October 1704. Bij de huwelijks-proclamatie werd hij aangeduidt met „von Hemer". Te Hemer zijn echter geen sporen van het geslacht *Melchior* gevonden, noch te Heimer in Rheinland. Verschillende onderzoekingen ter plaatse bleven zonder succes, alsook naspeuringen in de, op het Rijksarchief te Düsseldorf berustende, protocollen.

Agnes Ditsraet was, als dochter van *Johs. Willem Ditzrath* en *Lucretia Brauwers*, gedoopt Meurs 23 Mei 1687. Waar komt de naam *Ditsraet* elders voor?

Hoevelaken. S. W. MELCHIOR.

Meylan. Gegevens verzocht over de ascendenten (met eventuele wapens) van *Catharina Jacoba Hendrika Meylan*, geb. Batavia 4 Mei 1825, † 's-Gravenhage 26 April 1894, tr. Batavia **14** Febr. 1844 *E. H. ter Meulen*, daarna 2e. 22 Mei 1856 haar zwager *E. C. ter Meulen.* Haar ouders waren *Felix Meylan*, overleden vóór 1856. en *Jacoba Minor Coomans*, woont in 1856 te Batavia.

Twello. B. J. J. TER MEULEN.

Meijnhardt-Streck. (LXV, 111) . Reeds in den Nav. 1901, blz. 47, en N.L. 1910, kol. 349, werd deze vraag gesteld, zonder dat daarop publicatie van enig antwoord is gevolgd. Dit was mij een aanleiding, om wat dieper op deze zaak in te gaan en dientengevolge ben ik thans in staat iets meer omtrent de afkomst van dit echtpaar mede te delen.

Slaat men in den Wapenheraut 1900 den kwartierstaat op van Jhr. Mr. *Matthias Wilhem Snoeck*, geb. Den Bosch 19-3-1870, dan blijken hierin de nummers 20 en 21 betrekking te hebben op bovengenoemd echtpaar. Tevens vindt men daar vermeld, dat *Thomas Hendrik Meijnhardt* zou zijn geb. 20 Dec. 1720, echter zonder plaatsaanduiding. Deze datum

is echter niet geheel juist, aangezien op 3 Dec. 1720 in het doopboek van de Statie der Minderbroeders te Nijmegen (In;. no. 1222) de navolgende inschrijving voorkomt:

Thomas Henricus Meynhert, fil. legt. *Georgi Frederici Meynhert* et *Josina Derdraat.* Suscep. Thomas van Elsbroek et Maria Alijdis Vermaeteren.

Het huwelijk van zijn ouders had reeds in 1714 plaats gehad, blijkens inschrijving van ondertr. in het Geref. trouwboek te Nijmegen (Inv. no. 1176) dd. 3 Juni.

Jurien Frederik Mijnharf j.m.

en

Josina der Draat, Wede van *Jurien Rijsiger* te Nijm.

Blijkens de stadrekening over 1714 (Inv. no. 1166) betaalde hij in dat jaar voor zijn burgerschap.' In het slordig en dikwijls onvolledig bijgehouden Burgerboek komt zijn naam echter niet voor en helaas ontbreekt het Raadsignaat over 1714, zodat het niet mogelijk is de raadsresolutie na te slaan, waarbij hij tot burger werd aangenomen. *Over* zijn afkomst tast ik dus voorlopig nog in het duister.

Blijkens den bovengemelden kwartierstaat, werd *Maria Agnes Streck* (overl. Nijmegen 14 April 1806) in de Lutherse kerk te Nijmegen begraven. Dit bleek bij contrôle juist te zijn, zodat een onderzoek in de registers en het archief van de Lutherse Gemeente alhier voor de hand lag. Hierbij bleek o.a., dat zij geboren was te Wezel, op 23 April 1740 lidmaat was geworden en tot ouders heeft gehad *Christoph Streck* en *Christina Smelten.* Of de in den meergemelden kwartierstaat opgegeven geboortedatum, n.m.l. 14 Dec. 1721, juist is, durf ik niet te zeggen. In Nav. 1901, blz. 93, wordt dit door P. V. M. betwijfeld. Deze bleek over een genealogie „Streck" te beschikken, mogelijk kan deze worden achterhaald.

Ten slotte kan ik nog mededelen, dat de in den kwartierstaat genoemde Mr. *Otto Roeleman Frederik Meijnhardt* in de Lutherse kerk te Nijmegen is gedoopt op 2 Mei 1747 en dat, zoals was te verwachten, daarbij als doopgetuige is opgetreden „Ihro Excellence Hern Graff v. Bijland" (= *Otto Roeleman Frederik* graaf van *Bylandt*, o.m. Ambtman van Maas-en- Waal).

Nijmegen. H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

Meynhardt-Streek. (LXV, 111). *Thomas Hendrik Meynhardt*, geb. te Nijmegen 20 Dec. 1721, † aldaar 23 April 1774, was geboren uit het op 17 Juni 1714 te Nijmegen gesloten huwelijk van *George Frederik Meynhardt* en *Josina Derdraat.* Hun ouders zijn mij niet bekend.

Maria Agnes Streck, geb. te Wesel **14** Dec. 1721, † te Nijmegen 14 April 1806. was een dochter van *Chrisfoph Streck*, geb. te Pharenwolde 31 Maart 1687 (zoon van *Christoph Streck* en *Maria Tantans*), † te Wesel 31 Mei 1762, en van *Christina Schmelten.* geb. te Wesel 11 April 1701, † 5 Sept. 1750.

's-Gravenhage. JHR. MR. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Molendijk-van **Baarle.** Op 1 Juni 1783 werden te Delft in den echt verenigd *Hendrik Molendijk*, j.m. in de scheepmakerij aan den Rotterdamsen weg onder de Poorterije, en *Adriana van Baarle(n)*, j.d. op de Buiten Watersloot. De huwelijksinzegening vond plaats door Ds. P. H. Hugenholtz. Gezocht wordt naar herkomst van *Hendrik Molendijk*, eventueel aansluiting aan het geslacht *Molendijk*, dat sedert geslachten voorkomt in de Hoeksche Waard. Tevens wordt gezocht naar de afstamming van *Adriana van Baarle.*

Hoevelaken. S. W. MELCHIOR.

van Schelven. Te Dordrecht werd voor de tweede maai op 27 Sept. 1626 de ondertrouw geproclameerd van Isaac Centen van *Schelven,* landvaarder van Amsterdam, met *Sara Jan Jansdr.* van Dordrecht. Het huwelijk zou 8 Januari 1627 te Amsterdam gesloten zijn. Dit huwelijk, noch de doop van Isaac *Centen v. S.* zijn te Amsterdam gevonden. Wel werd op 4 Maart 1604 te Amsterdam (Oude Kerk) gedoopt Sara, dochter van *Vincent van Schelven* en *Jakomijntien Ingraets.* Mogelijk zijn dit ook de ouders van Isaac *Centen.* Gevraagd worden nadere gegevens omtrent *Isaac Centen van Schelven* en zijn ouders,

Rotterdam. DR. A. L. VAN SCHELVEN.

Schlösser. Waar en wanneer is overleden *Arnoldina Helena Adriana Schlösser,* gesch. echtgenote van Jhr. *Johan Pieter de Mauregnault?* Zij is geb. Zwolle 3 Nov. 1779 als dochter van *Carel Alexander* en *Lamberta Elisabeth Jordens. Is A. H. A. Schlösser* hertrouwd? Zo ja, met wien?

Amstelveen. *RE».* NED. ADELSBOEK.

Spierincx. Gevraagd de namen en de geboorte-data van de vier grootouders van Mr. *Anthony Spierincx,* chirurgijn *te* Verghel (vermoedelijk uit het Land van Ravesteyn) , die omstreeks 1690 gehuwd was met *Lysken Henric Jacobs van den Bogaert.*

Brussel. B. W. VAN SCHIJNDEL.

Switzer(s), ook **Switser** en **Zwitzer.** Ascendenten van en gegevens gevraagd over: *Cornelis Outgersz. Switzer,* **tr.** Hoorn (Stadhuis) 1-2-1682 *Lijsbet Jans,* die op 4-4-1716 nog in leven was. De kinderen uit dit huwelijk werden Remonstrants gedoopt. Broers en zusters van hem kunnen geweest zijn:

1. *Marijtje Outgers Switser,* tr. le. Hoorn (Stadhuis) 22-2-1682 *Tijs Cornelisz. Raer,* j.m. van Hoorn; tr. 2e. Amsterdam. (int. Hoorn 18-8- 1685) *Antoni Oosterhoorn,* j.m. van Amsterdam en aldaar wonende.
2. *Lijsbeth Outgers Switsers,* die als weduwe te Hoorn (Stadhuis) hertr. (int. Hoorn 23-5-1682) *Outger Hercksz Kock,* j m van Hoorn.
3. *Outger Switzer,* tr. *Alida Oeves Verschuer,* die als weduwe hertr. (int. Hoorn 10-4-1688) *Michiel van Aken,* j.m. van Haarlem en daar wonende.

Enschede. H. LOURENS.

van Varik. In „Anabaptistica" van L. Knappert in Theologisch Tijdschrift XXXIX, blz. 143 (zie ook Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek, VIII, kol. 55), wordt als drost van IJsselstein ten tijde van de Batenburgers genoemd *Gijsbrecht van Varik,* echtgenoot van *Elsa van Lostadt.*

In de Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven, XLVI, 2e deel, blz. 271/272 komt in 1544 *Ghijsbrecht van Baex (van Baexen)* voor als drost van IJsselstein. Ik vermoed, dat we hier te doen hebben met één en dezelfde persoon en dat de naam *„van Varik"* onjuist is. Wie kan mij hierover inlichten?

Oegstgeest. W. J. VAN VARIK.

Verwer. Gegevens gevraagd over de Hoornse familie *Verwer,* waarvan meerdere leden voorkomen in de jaren 1680-1730.

Enschede. H. LOURENS.

Verhagen. Gevraagd de namen en geboorte-data van de vier grootouders van *Peternel Verhagen,* ged. 15 Januari 1687 te Loon-op-Zand, als dochter van *Willem Verhagen* en *Lconarda Janssen.*

Brussel. B. W. VAN SCHIJNDEL.

Vignon. (LXIV, **184,** 215). *Johanna Henrica Frederica Vignon* (niet *de Vignon).* werd gedoopt te Maastricht 23 April 1775.

De volgende gegevens werden mij verstrekt door het **Rijks-**Archief te Maastricht:

I. *Henri Vignon,* geb. Aken, vertrekt naar Maastricht in 1656, tr. Maastricht 2 Augustus 1650 *Anna Buirette,* dr. van *Daniel Buirette* en *Esther de Heldevier (Heldewier).*

II. *Daniël Vignon,* geb. Aken 5 Juli 1653, tr. *Sophia Rottenbourg.*

III. *Adrien Jean Jacques Vignon,* geb. ± 1700, J.U.L., adv., vice-schout van Heerlen, subst.-ontv. en griffier van het staatsland van Valkenburg, hoogschout van Daelhem, regent van het geref. Weeshuis te Maastricht, † ald. 6 Februari 1770, tr. *Marie Magdalaine Guitton,* ged. Maastricht 5 Dec. 1717, † 28 Jan. 1778, dr. van Ds. *Marcus Guitton* (geb. te Hoorn, Waals pred. te Maastricht) en (tr. Maastricht 27 Nov. 1712) *Wilhelmina Elisabeth de Prato (geb.* te Nieuwerkerk bij Meurs).

IV. Mr. *Daniel Willem Vignon,* geb. Maastricht 18 November 175 1, gezworene, schepen en burgemeester van Maastricht Nov. 1773— 1786, drossaard en luit. drossaard van het Land van Valkenburg en 's-Hertogenrade, tr. Maastricht 9 April 1772 *Elisabetha Catharina Cassa,* ged. Voorburg 29 Juni 1753, dr. van *Anthony Isaac Cassa* (geb. te Delft, opperkoopman der O.I. Comp.) en *Catharina Needer* of Neeve.

Omtrent het huwelijk *Mossel-Vignon* tekende ik aan Batavia 1790, echter zonder dat ik de bron kan opgeven. Zie voorts omtrent *Cassa* Alg. Ned. Fam. Bl. 1887; *Heldewiet* N.L. 1924, kol. 355, *Mossel* Alg. Ned. Fam. Bl. 1898, p. 11.

Rotterdam. A. H. M. WAP.

(van) **War(ren).** Inlichtingen verzocht omtrent ascendenten van *Catharina Jansdr. (van) War(ren),* die tr. den 28 Juli 1525 te 's-Gravenhage overleden *Pieter Hanneman.*

's-Gravenhage. *IK.* C. B. ROEST.

Wigeri. (LXV, 75). Mogelijk is van belang, dat De Vrije Fries, jrg. 1946, blz. 5, vermeldt, dat dit geslacht uit Wolvega stamt en dat een m.s.-genealogie op het R.-Arch. in Leeuwarden berust. Ik bezit wel een enkele notitie, die echter *Aurelia* niet noemt.

Utrecht. IR. G. L. MEESTERS.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Verlies van adeldom in de voormalige Zuidelijke Nederlanden, door A. P. M. A. Storm de Grave. — Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten 111. Het geslacht vnn Baerle te Breda, Groep C, door J. P. de Man. — Fouticve wapens cn namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Het, geslacht van Vari (c)k te Rhenen, door W. J. van Varik. — Boekbespreking, door J. P. de Man. _ Vragen en antwoorden.

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 blz., formaat 25 x 32 c.M.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 6 **LXVe Jaargang** **Juni 1948**

BESTUURSBERICHTEN.

Ons mede-bestuurslid, de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt is de eer te beurt gevallen benoemd te worden tot Militair Attaché bij Hr. Ms. Ambassade te Londen, terwijl hij tevens bevorderd werd tot Kolonel. Van ganser harte wensen wij hem ook op deze plaats geluk met deze eervolle benoeming.

Het spijt ons, dat de heer de Roo van Alderwerelt zich dientengevolge genoopt heeft gezien te bedanken als lid van het Bestuur. Ruim tien jaar is hij bestuurslid geweest, waarvan hij enkele jaren de functie van hoofdredacteur van het maandblad heeft bekleed.

Langs dezen weg zij hem dank gebracht voor het vele werk, dat hij in deze functies voor ons Genootschap heeft verricht.

Tot lid zijn **benoemd:**

MR. J. B. EVERWIJN . . . . . *Zutphen.*
Proostdijsteeg 2.

G. M. J. VAN DEN BROEK D'OBRENAN . . 's-Gravenhage.
Amaliastraat 14.

JAC. J. M. HEEREN . . . . . *Helmond.*
Eikendreef 21 b.

Adreswijzigingen:

C. F. VAN VLOTEN AUGUSTIJN . . . . . *Soerabaja.*
p/a Ir. P. C. Mellinck, Billitonstraat 71.

DR. J. B. M. COEBERGH . . . . . *Amsterdam-C.*
N. Passeerderstraat 2.

Ds. J. P. ENKLAAR . . . . . *Delden*
Witte Huis.

MR. DR. J. L. J. VAN DE KAMP . . . . *'s-Gravenhage.*
van Lumeystraat 79.

W. J. H. MULIER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Johan *van Oldenbarneveltlaan 99.*

H. A. DE REIGER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Laan van Nw. *O.-Indië 164.*

CHR. SCHWENCKE . . . . . *Wassenaar.*
Groot Hoefijzerlaan 37.

B. A. ZOHLANDT . . . . . *Hoorn.*
't Keern 62.

P. G. H. R. UYDERHOUDT . . . . . *Semarang.*
Niewwe Tjandiweg 59.

Verslag en Advies' der Commissie van Advies inzake de coördinatie op genealogisch gebied.

I. De algemeene ledenvergadering van 29 November 1947 heeft, ter uitvoering van de motie voorgesteld door den Heer H. J. van 't Lindenhout. **een commissie van advies benoemd, bestaande uit de Heeren:**

Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel
Mr. Dr. L. H. N. Bosch ridder van Rosenthal
H. J. van 't Lindenhout
Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht.

De motie, *en* derhalve het mandaat der commissie, luidt:

„De algemeene vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, in vergadering bijeen den 29en November 1947, gehoord de beraadslagingen over punt 5 der agenda, van oordeel, dat de geopperde juridische en technische bezwaren een deskundig onderzoek wenschelijk maken, besluit uit de leden van het Genootschap een commissie te benoemen, die in deze ingewikkelde kwestie op den kortst mogelijken termijn een schriftelijk verslag met advies aan het bestuur en de leden zal uitbrengen ter voorbereiding van een uitspraak door een algemeene vergadering. Dit zoo mogelijk, onder toevoeging van nieuwe voorstellen, welke de verschillende inzichten zouden kunnen bevredigen.

„Dit advies dient gereed te zijn, uiterlijk één maand voor de zomervergadering van 1948."

Het bestuur van het Genootschap heeft bij schrijven van

12 December 1947 de leden van de commissie met hun benoeming in kennis gesteld, waarna de commissie haar werkzaamheden heeft aangevangen.

II. De commissie heeft, ter voorbereiding van haar advies, eenige bijeenkomsten gehouden, de acta van het Genootschap bestudeerd, ingekomen waardevolle beschouwingen van leden in overweging genomen, besprekingen gevoerd met autoriteiten, en overleg gepleegd met het bestuur der stichting Centraal Bureau voor Genealogie.

Hierbij moge niet onvermeld blijven de medewerking, welke de commissie heeft ondervonden van den Voorzitter van evengemeld Centraal Bureau en zij heeft met voldoening vastgesteld, dat, bij monde van zijn Voorzitter, het Centraal Bureau het bestuur van het Genootschap niet meer gebonden acht aan de vroegere concept-overeenkomst van bruikleen.

Het doet de commissie genoegen thans eenstemmig haar' inzicht kenbaar te kunnen maken:

1) dat nauwere aaneensluiting der op het gebied van de genealogische wetenschap hier te lande bestaande instellingen gewenscht is;
2) dat die aaneensluiting niet behoort te geschieden door een eenvoudige in bruikleen-geving van de verzamelingen van ons Koninklijk Genootschap aan het Centraal Bureau:
3) dat het onderbrengen der verzamelingen van onderscheidene lichamen in één gebouw mogelijkheden vermag te scheppen van doelmatiger gebruik en van groote bezuiniging o.a. door besparing op personeelskosten en huren:
4) dat het gebouw Nassaulaan 18 hiervoor niet geschikt is, te weinig plaats biedt, te brandgevaarlijk is en het, thans voor het Koninklijk Genootschap bestaande, voordeel van een eigen centrum en van de onmiddellijke nabijheid van het Algemeen Rijksarchief mist;
5) dat deze bezwaren wellicht binnen afzienbaren tijd zouden kunnen worden overwonnen, wanneer met behulp van de overheid de beschikking zou worden verkregen over een gebouw, dat wel geschikt is. Gedacht wordt b.v. aan het gebouw der voormalige H.B.S. in het Bleijenburg;
6) dat, in afwachting van een dergelijke oplossing, echter reeds onverwijld verschillende maatregelen in aanmerking kunnen komen, welke een nauwere samenwerking tusschen verschillende genealogische instellingen zouden bevorderen, zooals:
   a) samenstelling van een gemeenschappelijken catalogus der verschillende verzamelingen;
   b) vaststelling van eenvormige tarieven;
   c) overleg over de aankooppolitiek:
   d) afbakening van ieders activiteit op het gebied der uitgeverij van periodielcen en andere drukwerken:
7) dat een overhaaste concentratie in het gebouw Nassaulaan 18 -- ook al zou deze directer tot besparingen leiden — reeds daarom niet geraden voorlcomt, omdat zoodanige concentratie het Koninklijk Genootschap reeds thans in een volkomen afhankelijken toestand zou brengen:
8) dat, hoezeer een samenwerking met het tegenwoordige bestuur van het Centraal Bureau aan de commissie vele aantrekkelijke zijden vertoont, toch een duurzame samenwerking met dit Bureau met deugdelijke waarborgen voor het Koninklijk Genootschap omringd behoort te worden. Dit Bureau immers, dat gesticht is met een kapitaal van één honderd gulden, biedt vrijwel als eenige zekerheid de „goodwill" gelegen in de personen, die zijn bestuur vormen. Op de keuze van die bestuursleden heeft het Genootschap thans niet den minsten invloed en het coöptatiesysteem geeft zakelijk onvoldoenden waarborg voor de richting, waarin in de toekomst de stichting zal worden beheerd. Men denke b.v. aan de onaangename situatie, indien het bestuur der Stichting zou bestaan uit heeren, die wegens oneenigheid het bestuur van het Koninklijk Genootschap verlaten hebben.

III. Van meer dan één zijde is aan de commissie gebleken, dat de oprichting van de stichting „Het Centraal Bureau voor Genealogie" strookt met de uitdrukkelijke wenschen van de overheid. Deze wenschen eerbiedigt de commissie; zij kan zich trouwens geheel vereenigen met het doel van de overheid, om haar onmisbare subsidies zoo efficiënt mogelijk te besteden. Het ligt op den weg van het Koninklijk Genootschap hieraan mede te werken. Bovendien is door het bestaan van twee concurreerende lichamen niemand gebaat.

Intusschen is het de commissie eveneens gebleken, dat bij het departement de bedoeling heeft voorgezeten, de drie meest geïnteresseerde instellingen bij de oprichting van de stichting te betrekken, te weten: Het Koninklijk Genootschap, de stichting Nederland's Patriciaat en het Iconografisch Bureau.

Deze aangelegenheid is echter nimmer ter kennis van de algemeene vergadering gekomen, zoodat het Genootschap zich hierover nooit heeft kunnen uitspreken. De instellingen staan nu los van elkaar. Een overeenkomst dient de betrekkingen tusschen het Koninklijk Genootschap en de stichting Centraal Bureau voor Genealogie alsnog te regelen in de verhouding van oprichter tot opgerichte instelling. Het verheugt de commissie, dat haar zienswijze hier parallel gaat met de bedoelingen van de overheid. Ook beantwoordt de positie van „oprichter" aan de taak, weike aan ons Genootschap krachtens zijn Koninklijk predicaat en zijn gezaghebbende wetenschappelijke traditie toekomt.

IV. In afwachting van de coördinatie-plannen heeft het Koninklijk Genootschap onvoldoende activiteit kunnen ontplooien, met gevolg, dat de geldmiddelen zorg baren. De commissie wil een oplossing van de financieeie moeilijkheden niet zoeken in het afkappen van eenigerlei werkzaamheid van het Genootschap. Door de practijk is bewezen, dat de vorming en scholing van onze genealogen het doeltreffendst geschieden in de vertrouwelijke sfeer van een' genootschap met een eigen bureau, vrij toegankelijke bibliotheek, locaal en verdere „service"; afstand van deze elementen zou het Koninklijk Genootschap op den duur onherroepelijk bloedarm maken en slechts leiden tot een concentratie door langzaam afsterven van ons Genootschap. Niet afkappen van zenige taak, doch een *samenwerking* met andere instellingen op grondslag van commercieele mede-exploitatie is geboden. Het Centraal Bureau, dat commercieel georganiseerd is, kan hierbij een goede deelgenoot zijn. Eenige vormen van deelgenootschap zijn denkbaar: eventueel blijve de rol van het Genootschap die van een „stille vennoot". Een societas leonina, waarbij slechts één der vennooten in de winst kan deelen, mag echter niet worden aangegaan.

De commissie verwacht, dat, wanneer onze waardevolle verzamelingen aldus in een zakelijk beheer betrokken worden, het thans „doode" kapitaal van het Koninklijk Genootschap, rendabel kan worden, mede ten bate van het Genootschap zelf,

V. De commissie heeft eenstemmig de uitkomsten' van haar overwegingen geformuleerd in de volgende tien richtlijnen. Zij beoogt daarmede:

a) een *omraming* aan te bevelen, waarbinnen zonder overijling een verantwoorde coördinatie kan groeien:

b) eenige onderwerpen voor te stellen, welke vatbaar zijn voor een onmiddellijk ***begin van uitvoering*** der uiteindelijk beoogde algeheele coördinatie, waarbij de mogelijkheid tot terugtreden voor beide partijen open blijft. Men zou deze onderwerpen tevens kunnen aanmerken als proefobjecten voor de samenwerking.

Deze richtlijnen zijn:

1) In beginsel wordt niet alleen overgegaan tot de coördinatie van de verzamelingen van het Koninklijk Genootschap en het Centraal Bureau voor Genealogie, maar tot een nauwe samenwerking tusschen deze twee lichamen over de geheele lijn.

2) Het Centraal Bureau sluit zich tot dit doel aan bij het Koninklijk Genootschap, met behoud van zijn rechtskundige zelfstandigheid. Het Centraal Bureau treedt naar buiten op met de toevoeging „Opgericht door het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde".

3) Partijen streven er naar ook andere instellingen op haar gebied in deze samenwerking te betrekken.

4) Verder dient te worden gestreefd naar een gebouw, waarin beide verzamelingen in haar volle omvang op waardige wijze kunnen worden gehuisvest, zonder dat vermenging van deze verzamelingen daarbij door ruimtegebrek noodzakelijk is. In dit gebouw zal het Koninklijk Genootschap de beschikking krijgen over een locaal, bij uitsluiting van anderen, bestemd tot gebruik door de leden. Dit locaal moet tevens dienst kunnen doen als bestuurskamer.

5) Zoolang dit gebouw nog niet kan worden betrokken, blijft het Koninklijk Genootschap gehuisvest in *zijn* huidige localiteiten.

6) Intusschen gaan partijen onverwijld over tot het effectueeren van een nauwe samenwerking, waarbij o.a. aan de orde komt:
   a) het samenstellen van een gezamenlijken catalogus van hun verzamelingen, volgens vooraf vastgesteldc bibliothecaristisch verantwoorde richtlijnen;
   b) Het verstrekken van b.v. leeskaarten door partijen over en weer, waarmede de respectieve verzamelingen kunnen worden geraadpleegd. Een financieelc regeling hierover wordt ontworpen. De leden van het Koninklijk Genootschap zoowel als de „vrienden" van het Centraal Bureau ontvangen op deze kaarten een korting; derden betalen den vollen prijs:
   c) Het gemeenschappelijk uitgeven van een „Vragen- en Antwoorden-blad".
   d) Het gemeenschappelijk doen functioneeren van een inlichtingendienst:
   e) Het gemeenschappelijk optreden bij de overheid en particulieren inzake subsidie-aangelegenheden e.d.

7) Aan het Koninklijk Genootschap blijft uitsluitend voorbehouden de uitgave van een periodiek maand- of weekblad.

8) De stichting „Het Centraal Bureau voor Genealogie" benoemt ten minste de kleinste meerderheid van haar bestuursleden uit het bestuur van het Koninklijk Genootschap, telkens voor den duur van ieders mandaat als bestuurslid van het Koninklijk Genootschap.

9) Een financieele regeling wordt getroffen, waarbij het Koninklijk Genootschap een redelijke vergoeding ontvangt voor hetgeen door het Koninklijk Genootschap in deze samenwerking wordt ingebracht. Deze vergoeding kan in diensten bestaan.

10) Deze regeling wordt, na verkregen overeenstemming, in een behoorlijk juridisch verantwoord contract vastgelegd en, na onderteekening, onmiddellijk van kracht.

VI. De commissie meent, dat de wenschen en opvattingen van het bestuur der stichting „Centraal Bureau voor Genealogie" niet zoover van de hare afwijken, zoodat de commissie de eer heeft aan het bestuur en de leden van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde te adviseeren, dat het bestuur van het Genootschap worde gemachtigd:

1e. onderhandelingen te openen met het bestuur der stichting „Centraal Bureau voor Genealogie" op den grondslag van de tien richtlijnen, opgesomd in punt V van dit advies.

2e. eventueel een op dezen grondslag tot stand gekomen ontwerpovereenkomst aan de ledenvergadering ter goedkeuring voor te leggen.

Aldus vastgesteld op 18 Mei 1948,

De commissie van advies:
(w.g.) VAN BREUGEL.
VAN ROSENTHAL.
VAN 'T LINDENHOUT.
MARIS.

STAAT VAN AANWINSTEN,

A. Afdeeling Familie-archieven.

Archivalia Fockema.
(Bruikleen van Dr. A. Fockema te Assen, Transvaal. door bemiddeling van Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg.)

Archivalia Bangeman Huygens.
(Geschenk van Dr. C. E. van Strijen te Leiden, door bemiddeling van den Heer W. J. J. C. Bijleveld.)

Archivalia Koppeschaar en Swijser.
(Legaat E. J. Koppeschaar.)

Archivalia van Laer 1643-1824.
(Geschenk van Mr. J. H. van Laer.)

Archivalia Temminck.
(Geschenk van Kolonel J. K. H. de Roo van Alderwerelt.)

Archivalia en genealogische aanteekeningen Costerman.

Archivalia en genealogische aanteekeningen van T (h) o 1.

Brief van Leonardo de Beer op de Canarische Eilanden aan Joan1eB1eu te Hamburg. 1645/6.

Missive van Gideon van Boetzelaer en Asperen, gezant te Parijs, aan de Staten-Generaal. 11 April 1619. (Afschrift).

Rekening van Jacob Douwesen, schipper op de „Neptunis", (sic!) voor Jeremias van Ceulen en Jacob Vlacq. (1647.)

Schuldbekentenis van Joost Pietersz. aan zijn Moeder Grietje Claesdr., weduwe Cornelis Cornelisz. de Vlieger, buiten Vlaardingen. 1619 (Afschrift).

Brief van W. van Galen te Zutphen aan Barber Dyerck (te 's-Gravenhage?). 19 October 1649.

Accoord tusschen Gerrit C 1 aes z. de Reyer. wijnroeier te Amsterdam, en Hen dri c k B r *uyn* en b er g, notaris aldaar. 1 Maart 1664.

Testament van Jan Claesz. Vercade te Hazerswoude, verleden voor Notaris Cornelis van Scharpenbrant te Leiden. 15 Maart 1653. (Afschrift).

Pleidooi in het proces tusschen Trijntje Sybrens Alberda weduwe Ds. Wolther Gerard Smidt, Ned.-Herv. predikant te Menaldum († 12 October 1835), appellante, en haar zwager Geert Wolther Smidt c.s., geïntimeerden. (1836.) (Concept.)

(Geschenk van wijlen Jhr. Mr. G. C. W. van Tets van Goudriaan, door bemiddeling van den Rijksarchivaris der Tweede Afdeeling van het Algemeen Rijksarchief.)

Paspoort voor Johannes en attestatie voor Johan Nicolaus Greifzu von Reichenhausen. 1777, 1779. *(Geschenk van Mr. Dr. A. den Dekker.)*

Vonnis van den Krijgsraad der Schutterij van Amsterdam ten laste van den Schutter Franciscus Lemp. 13 September 1815. *(Geschenk van het Archief der Gemeente 's-Gravenhage.)*

Akte van beleening van Cornelis Spruyt door de voogden van Johan Willem Baron Ripperda, vrijheer van Poelgeest en Koudekerk, met drie morgen 200 roeden lands in de Vrije Heerlijkheid Alkemade in de Blauwe Polder. 14 Juni 1740.

Akte van aanstelling van Johan Gijsbert van Zuylen van der Haer tot kapitein door de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden. 16 Juni 1673.

(Geschenk van Jhr. F. G. L. O. van Kretschmar.)

Akte van benoeming van Jacob Adriaan van der Straten tot Ridder in de Orde van de Unie door Koning Lodewijk Napoleon. 5 April 1889.

Adelsbevestiging met wapenbevestiging en -vermeerdering door Keizer Ferdinand II voor Jacobus van der Wielen. 25 April 1629. (Afschrift).

(Geschenk van den Algemeenen Rijksarchivaris.)

B. Afdeeling Handschriften.

Koppeschaar, E. J. Genealogieën en genealogische nanteekeningen van verscheidene geslachten. 5 portefeuilles, fol. *(Legaat van den Samensteller.)*

Lechner, Dr. C. S. Genealogieën Kreyssig en Schoneveld.

Lechner, Dr. C. S. Hernieuwde uitgave van blz. 53—76 van de (gedrukte) genealogie Otterbein (Leiden 1927). 1934. *(Geschenk van Mevrouw M. M. Lechner te Oegstgeest.)*

Maanen, W. van. Genealogische aanteekeningen Bakker, Bisschop, Bouttens, van der Craght, Eylbracht, Mooreman, de Klopper, van Limborch, Loten, van Maanen, van der Meersch, Panser, Poel, Ponsard, van der Putten, de Riemer, van Schaak, Texelius, Verhaven, Verschueren, Visser. *(Aangekocht.)*

Harinxma thoe Slooten, Mr. J. S. Baron van. Genealogie Coenders.

Harinxma thoe Slooten, Mr. J. S. Baron van. Genealogische staten ter verklaring van het ontstaan van de rechten der Collatoren in het Sjaerdema-leen. *(Geschenk van den Samensteller.)*

Maaldrink, G. L. Genealogie Pieraen lcwartierstaat (8) van Wilhelmina Margaretha van Echten, geb. 's-Gravenhage 24 Mei 1839, gehuwd met D. C. F. Piera. *(Geschenk van den Samensteller.)*

Nix, Ir. M. J. Kwartierstaat (16) van Ir. Mathijs Jan Nix, geb. Djogjakarta 9 April 1914. *(Geschenk van den Samensteller.)*

Otter Barry, N. Genealogie Meivi 1. *(Geschenk van Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland.)*

Römer, H. G. Genealogieën del Prado en Römer, benevens afschriften van acten, welke betrekking hebben op leden van het geslacht Römer. *(Geschenk van den Samensteller.)*

Verpaal en, Mr. 0. A. C. Genealogieën Mom, onderscheidenlijk van het geslacht uit 's-Gravendeel (Z.-H.) en uit Nieuwenhoorn (Z.-H.) herkomstig. *(Geschenk van den Samensteller.)*

Was, C. P. F. Genealogische staat Was. *(Geschenk van den samensteller.)*

Genealogieën van Lennep en Weerts en fragment-genealogie van Oldenbergh. *(Geschenk van Mr. F. J. J. Besier.)*

Fragment-genealogieën Neander, Boelens. Landt en Vrijink, getrokken uit Bijbelbladen, over de jaren 1626-1848. *(Geschenk van den Heer E. Pelinck.)*

Achterhout, K. van, geb. c. 1500, G. Hooftman, geb. c. 1525, J. Ancelmo-Hooftman, geb. 1555, Genealogische aanteekeningen van Achterhout en Hooftman (te Antwerpen) en Ancelmo (te Haarlem), over de jaren 1525—1597.

(Geschenk van Douairière Storm van 's-Gravesande-Arbeiter.)

Bokhoven, A. J. L. van. Genealogische aanteekeningen van Berlecom.

Bokhoven, A. J. L. van. Genealogische aanteekeningen van Bokhoven en kwartierstaat (8) van Wouter van Bokhoven, ged. Heusden 14 Februari 1636. *(Geschenk van Mr. J. H. de Mol van Otterloo.)*

Laer, Mr. J. H. van. Genealogische aanteekeningen van Laer. *(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld.)*

Maaldrink, G. L. Genealogische aanteekeningen, Akkerman,

Maaldrink, G. L. Genealogische aanteekeningen Colenbrander en kwartierstaat (8) van Johannes Frederik Colenbrander, geb. Zutphen 19 September 1744. *(Geschenk van den Samensteller.)*

Zuylen van Nyevelt, Frederick van c.s. Bijbelbladen van Zuylen van Nyevelt over de jaren 1529-1617. (Afschrift). *(Geschenk van Dr. S. J. Fockema Andreae.)*

Genealogische áanteekeningen van Heyst, de Flines, Couwenberg, Zijn ende Gier, getrokken uit Bijbelbladen, over de jaren 1655—1813. *(Geschenk van den Heer E. Pelinck.)*

Mourik, B. Lijkstatie van Jacob Mossel. (Photographie.) *(Geschenk van den Heer F. Brekelmans.)*

Ondertrouwacten van Portugeesche Joden, getrokken uit de Puiboeken van Amsterdam, over de jaren 1598-1642. *(Geschenk van den Heer W. N. Arntzenius.)*

Bruin, M. P. de. Inventaris van de verzameling van wijlen P. D. de Vos, oud-Gemeentearchivaris van Zierikzee, overleden 1942, bewaard ten Rijksarchieve in Zeeland. (getypt.) *(Geschenk van den Rijksarchivaris in Zeeland.)*

Snoeck, A. J. M. Aanteekeningen, met litteratuur-opgaven, omtrent kasteelen en enkele kloosters, voornamelijk in Nederland gelegen.

(Geschenk van Mevrouw de Weduwe A. J. M. Snoekc-van Barrelo te 's-Gravenhage.)

Aanteekeningen uit de Getuigenisboeken en Burgemeestersdagboeken van Leiden,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

Dit werk heb ik in den winter van 1944 op 1945 ondernomen, doch daar één deel der getuigenisboeken was zoek geraakt onder andere reeksen bij de opberging in 1939, heb ik het werk pas in 1947 kunnen voltooien.

De eerstgenoemde reeks beslaat het tijdvak 1581—1810. De lezer en nog meer, de werker, die ter plaatse de acten naziet, zal ontwaren, dat deze van uiterst verschillenden aard zijn. Men vindt daarin vooral vele bevestigingen van acten, voor notarissen verleden, waarvan de eedsaflegging zoo benoodigd, beloofd was. Daar zeer vele protocollen verloren gingen, zijn die herhalingen in de getuigenisboeken van des te meer belang. Vervolgens zijn er tal van betuigingen van goed gedrag en deugd en leerbrieven, d.w.z. bevestiging van doorgebrachten leertijd bij eenen meester door leerlingen in het vak.

Zeer talrijk zijn ook de verklaringen voor militairen van allerlei rangen, dat zij niet konden opkomen bij de monstering. In dit verband doet het zeer vreemd aan, dat b.v. *Wilhelmus ter Sluys*, wien bij Oostende een been werd afgeschoten, nog tientallen jaren later (reg. W. 185) zulk eene verklaring behoeft. Deze verklaringen verdwijnen vanzelf tijdens het bestand (1609— 1621) en na 1648, doch herleven dan ook weer in het tijdvak 1672— 1697.

Na de pestepidemieën is het merkwaardig, dat het aantal leerbrieven sterk stijgt. Sinds Juli 1666 is daar voor een vast formulier gesteld.

De 18e eeuw is gekenmerkt door een overgroot aantal leerbrieven, maar zij vullen de deelen niet uitsluitend, zooals ten onrechte in den gedrukten inventaris staat. Men vindt er b.v. vele attestaties de vita. Het slot vormt een allegaar van acten, waarvan vele in deze rubriek niet hooren.

De Burgemeestersdagboeken (1587— 1795) bevatten, gelijk men licht bevroeden kan, van alles, wat aan de hoogste magistraten dagelijks diende voorgelegd. Zij zijn hierachter opgenomen met de initialen B.D. en c.q. na de getuigenisboeken.

De enkele aanteekeningen omtrent leeftijd, die ik vermeld, zijn gevonden bij een onderzoek van de stadsrekeningen over de jaren 1599/1600, naar den sterfdatum van Jr. Arent van Duvenvoirde, den watergeus, dat echter niets opleverde.

Ik ben overtuigd, dat ik met deze aanteekeningen velen mij bekenden, doch ook onbekenden eenen goeden dienst bewijs, terwijl mij bekende specialisten reeds van het hun toekomende zijn voorzien.

van der Ra, zie: Randerode.
van Aardenstoff (familie), Z, f. 217vso.
van Adrichem (familie), A, f. 3vso.
Ackersdyk (familie), Y, f. 277.
Alewijns (en *Cuysers*). geslachtsboom 15e—17e eeuw in verband met *Hillegond Willems de Bruyn*, vrouw van Willem Claesz. Doornink, nots. v. Grootelande 11 Juni 1630; Q, f. 247.
van Alckemade, zie op: *Poll.*
van Alckemade (geslacht), H, f. 230vso.
van *Alckemade op Oud Alckemade* (familie), **Y**, f. 72; B.D.: H, f. 89"".
van Alckmade (Hughe Jansz. v. A., 40-raad), H, f. 165 en 165"".
van Alckemade (Clementia Schouten. wede Jr. *Sybrant*, won. te Leiden, 60 j., 20 Maart 1649). X, f. 127vso.
van Almaras (Jvr. *Mechelina v. A.*, vrouw van Mr. *Jan Exalto*), F, f. 147vso.
van Alphen (Daniel Symonsz) inzake de erfenis *Mannaert*. M, f. 281""; N, f 145vso, 146vso, 164.
Angillis uit Nieuwpoort, X, f. 178.
Annahof, zie: Alewijns.
Arch (wijlen Jr. *Hans Conrad* en dochter), **N**, f. '1.
van der Arck (familie), **Y**, f. 355.
van Arckel (burgerl.), in Leiderdorp: H, f 270.
van Arckel van Werkendam (Otto), E, f. 301vso.
van Arckel (Jr. *Walraven*), *te* Amersfoort; T, f. 136.
van Aspcren van Vueren (Wilhelmina v. A. v. V., non te Coninxvelt, † Papengracht, Leiden, Dinsdag 4 Maart 1597), G, f. 108.
van Assendelft (Jvr. *Dieuwer van der Laen, wede.* Jr. *Hendric v. A.*, heeft einde 16e eeuw gewoond in het huis Breestraat hoek Vrouwensteeg N.Z., later aan *Plantijn* en *F. v. Ravelingen* gekomen).
d'Aumale d'Haucourt (familie), Y, f. 112vso.
Baelde (huwelijk van *Marcus B. en Petronella Poelaert*). W, vóór f. 339.
Bacx (kol.) te Muiden, B, f. 49vso.
***de** Balbian*, borgen voor den lombard, 1, f. 192, 197 e.v.v.; zelf lombarden.
de *Balbian* (lombarden), L, f. 121vso— 123.
[de] Bam (familie), K, f. 39vso, W, f. 256vso.
Bam (Anna Zybrants B., van Amsterdam, woont Leiden), D, f. 224"".
Bam (Jr. *Jacob*) te Noordwijk 1613; B.D.: f. 193.
van Banchem (de schande van *Jan v. B.*), zie: *van Schouwen van Endegeest.*
van Barmentloo (Mr. *Jan Barentsz v. B.*, speelman en dansmeester), H, f. 155vso—163 en f. 306vso, 1, 158; B.D.: c, f. 41.
van Barrevelt (geslacht), L, f. 1 60vso 2e nummering, f. 1 77vso.
Bartolotti, zie: van den Heuvel.
Baudius (onecht kind van Prof. *Dom. B.*), L, f. 128vso.
Baudius (Samuel Karel Keygel, mathematicus, † Paschen 1669, geh. met dochter van Prof. *D. Baudius*), *Y*, f. 30, 206vso.
Beeck (Pieter B., ambachtsheer van Cromstryen, geh. met *Barbara Balochius*, — dochter van *Julius Balochius*, vendrig later luit. onder Jr. Johan van der Does van Noordwyk in het beleg, en Juffr. *Juliana van Berry* —† en begr. in St. Pieter in Aug. 1574, die zeer jong was en door Beeck geschaakt werd), A, niet gefol.
Bécourt (familie) *-du Toict. Y*, f. 222.
van Beresteyn (Paulus v. B., ontevreden over ververij te Leiden), E, f. 131.
Berck (quasi onecht kind van den Dordtschen *Mathys Jansz. B.*), B.D.: C, f. 131.
van Berkenrode (lijfrente gekocht door *Margriet Dircsdr. van Starrenburch* wede *Gerrit v. B.*, oud 77 jr.). B.D.: B, f. 796vso.
van Berlicum gez. Boudewyns, N, f. 170.
Bervoets (familie), N, f. 141.
Bevervoorde, zie: Renesse.
van Beyeren-Schagen graaf van *Warfusee, Y*, f. 369.
van Beyma (Julius), L, f. 31.
Blanckaert (voogden-verlof tot huwelijk van Ds. *Nicolaas B.*, zn. van *Steven* en *Anna van Heemskerck* met Juffr. *Marie*

Matheusdr. Eversdijk, uit Goes). X. f. 159vso.
van Blifferswijk (Jvr. *Maria van den Berch,* wed. Jr. *Steven van B.). G,* f. 341. Zij had blijkens rekg. 1599-1600 *Wilhelmina,* geb. 1583; *Mathijs, geb. 1586.*
Bloys van Treslong (familie), A, f. 27vso.
Blondeel (familie van *Valentijn B.,* op de werf van Cronesteyn), G, f. 97.
Boddaert, (verwanten der familie *B.* in Nieuwkerk, Vlaanderen), P, f. 130.
Bcelens (Andries B., van Amsterdam te Leiden). C, f. 109, 113.
Boeravens (Jacquemyn). N, f. 92.
Boeraven (Joris B. curassier). 0, f. 73.
Boerave (Carel B. drapier, 36 jr.), G, f. 304vso (saaydrapier, 48 j.), K, f. 297; L, f. 319, X, f. 96, 305.
Bollaert (familie) uit Poperingen, X, f. 129vso.
Bollaert (afstammelingen van *Laurentia B.),* T, f. 150.
de Bosch (verzekering op het leven van *Jeromino de B.),* Y, f. 261vso.
van *Boschuysen* (huis en geslacht), C, f. 92vso, 142.
van Boschuysen (uitvoerige attest. over familie en goederen *van B.).* Y, f. 32vso.
van der Bouchorst (erfenisruzie), O, f. 29vso.
van der Bouchorst (Juffr. *Maria van Oyenberch,* wede. Jr. *Gerrit van der B.),* W, f. 21vso.
van der Bouchorst (wangedrag van Jr. *Pieter van der B.,* baljuw van 'Rijnsburg te Noordwijk in 1610). L, tusschen f. 147 en f. 148.
Bouchorstenburg in Voorhout (zwanendrift bij) 1606. I, f. 102.
Bouman (familie), Y, f. 231.
Braem (Gillis) uit Vlaanderen, vertrekt, na verblijf in Leiden, Maart 1607 naar Duitschland [Emmerik?]. 1, f. *161.*
van Brederode en Rynesteyn (Gerbrich Maertensdr., wed. kapitein *Arent v. B. en R.,* wolspinster in zeer armoedige omstandigheden met hare kinderen), L, f. 270.
van Brederode (Margaryta van B., te Vianen), I, f. 204vso.
van Brederode (Philips Reinoutsz. van B., schrijnwerker), N, f. 60vso, 63, 99, 106.
le Breton. Z, f. 99, 129, 132, 230vso, 252vso; AA, f. 19vso, 64, 81, 122, 199, 200vso, 214, 222, 239; BB 1721, 1724, 1725, 1727, 1728, 1733, 1734.
Brewster (familie B., over Iakenhandel), K, f. 26vso.
van Brienen (Jan Baptist van B., kwartiermr. onder ritmr. Otto Severyn in het regt van Boetzelaer), Y, f. 265vso.
van Bronchorst (wede. Jr. *Nic. v. B.,* heer van stad a. Haringvliet, te Noordwijk bekeurd wegens niet aangeven van haar vee), 1, f. 159vso.
van Brouchoven (familie van *Jan van B.),* F, 175.
Bruneel (fam.), W, f. 204vso; A, f. 15vso.
Brunt (familie), C, f. 143; D, f. 52.
van *Bruyningen* (familie), P, f. 228, 229; S, f. 198, 207vso, *212;* V, f. 16vso.
Bruyninx (schaken van de dochter van den raadsheer *Nic. B.,* Dec. 1595), B.D.: A, f. 127vso.
Buyck (Joost Sybrants B., oud-weesmeester van Amsterdam, woont Leiden, oud 77 j.), A, f. 68vso en 118vso.
Buyck (Claes Joostenz. B.), D, f. 3, 5vso.
Buyck (Sybrant Joostz. B. woont Leiden 1583, 51 j.), A, f. 101vso, 128.
Buyck (Sybranf B., in Leiden), H, f. 72vso, 73vso, 76vso, 89vso.
Buytewech. C, f. 143; T, f. 141.

de *Bye (Michiel Matheusz de B.,* uit den Haag), N, f. 171.
van Bijlevelt (fam. *van B.),* V, f. 38vso.
Changuion (Jean Ch., gerefug. koopman), Z, f. 182.
Chys (huis ter Chijs bij Lammen, in 1599 bewoond door. *Aernt de Wit;* hij is zn. van *Adriaen* en 40 j. oud, 15 Juli 1599). H, f. 53, 109vso.
van Citers (Aert van C.). L, f. 36vso.
Dedel. B.D.: M, f. 44vso.
Deyman (familie), P, f. 183vso; T, f. 125vso.
Dibbets (Cornelis D., keurmeester der Veluwe, huiseigenax te Leiden), B.D.: D, f. 197.
Dillié (familie), K, f. 322vso e.v.
van der Does (burgerlijk gesl. *van der D.),* H, f. 371vso, 375.
van der Does (Joffr. *Adriana v. d. D.,* wede *Cornelis van der Mijle.* Haar neef is Jr. *Jacob van Lanscroon;* hare nicht Joffr. *Henrica van der Does),* 1, f. 347, 348.
van der Does (memorietafel van Jkvr. *Aleid van der D. op* Leeuwenhorst met 8 kwartieren), A, f. 74 e.v.v.
van der Does (archief van Jr. *Dirc van der D.* door de Spanjaarden geroofd 1573), A, f. 86.
van der Does (huis van Jr. *Jan van der D. van Noortwyck* op de Oosterlingplaats verkocht vóór 1600 aan deurwaarder *Sanguyn,* die het tot April van dat jaar gedeeltelijk bewoond heeft), H, f. 138vso.
van der Does (lijfrente uit de huisjes van Jr. *Werner van der Does* in hare ellende verstrekt aan Jvr. *Josina van der D.).* B.D.: A, f. 68vso.
van der Does (Philippa van Duvenvoirde, wede. Jr. *Pieter* v. *d. D.,* getuigt, dat zij een register heeft van alle personen, die met haren man op tocht naar St. Thomé waren), H, f. 349vso.
van Doeswerff (Vincent van D., 38 jr. oud Mei 1653), X, f. 257vso.
Dommer (Henricus D., te Sevilla, zie Jaarb. N. Adel 1892, blz. 125), B.D.: 1, f. 58vso.
van Dongen (Jr. *Harman van D.* uit Zwolle, geh. met de wede van ritmeester *Baelle* en eene Schutropsche intrigante), W, f. 217, 258.
van Doorn (attest over eene familie *van D.), G,* f. 228vso.
Dou (familie), P., f. 96vso—100; Q, f. 65.
van Dorp. Zie: Renesse.
van Drakenburg (fam. *van Dr.* te Rijnsburg en Leiden) ongefol., A, 1 Oct. 1583.
Drolenvaux (familie), B.D.: N, f. 110vso.
van der Dussen (dood van *Margriet Cornelisdr. van der D.* te Delft, † Mei 1593), E, f. 262.
Duyrn (Jr. *Jacob D.* uit *Leuven,* leefde met zijne vrouw te Leiden 1588— 1602, dan op huize Mensebrouck te Eeckeren in Braband) (44 j. 18 Mrt 1591). D, f. 253vso; (48 j.), E, f. 336vso; (51 j. 17 Mrt. 1599), G, f. 312; L, f. 86.
van der Duyn (huwelijk vàn Jkvr. *Anna v. d. D.,* dr. v.; Jr. *Adam van der D.,* heer van 's-Gravenmoer en Jvr. *Margaretha Suys,* met Jr. *Jacques Toerlants),* Z, f. 49vso.
Duvenvoirde (de vererving van *D.* 6 Oct. 1588), C, tusschen f. 37 en 38 en f. 208.
Eekhout (familie), X, f. 334.
van der Eem. Zie: van Zijl.
Egmond (de goederen van *E.* toekomend *Joris de Hornes* graaf *van Houtkerke,* rek. en verantw.g 1600-1607). 1, f. 142.
van Egmond gend Graeu. Z, f. 194.
van Egmond van der Nieuburg (Adelbert v. E. v. d. N.,

canunnik te Oudmunster en andere hooge geestelijken), C, f. 236.
Elsevier (de **Elseviers** op, reis), W, f. 305.
Elsevier (Gillis **E.** en **Honesto Lopes,** kooplieden van gebreide kousen), G, f. 330, 342: L, f. 86, R, f. 204.
Elsevier (Isaac E.), 0, f. 181 (2e nummering).
Elsevier (Louis E. en l'Etat de l'Eglise), 1, f. 64.
l'Empereur. **X,** f. 132.
Endegeest. Zie: van Schouwen.
Endegeest (bewoners van *E.* in de 16e eeuw), H, f. 255vso.
Ente (16e eeuwsche gegevens over de familie *E.* uit Belle) , R, f. 226vso.
Entens van Mentheda (Bartholt), E, f. 159vso.
Everwijn (Joffr. **Elisabeth E.,** wonend op 't huis te Bouchorst; zij tr. Jr. **Pierre Quesnel),** B.D.: D, f. 52vso, 60vso.
van **Ewsum** (Jr. *Joris* **van E.** en studentenschulden), M, f. 131vso.
Eyloff (Mr. **Jan E.** te Leiden 1572), A, f. 228vso, f. 235.
de **la Faille** (echtpaar **de la F.** × **van** *der Goes).* I, *f.* 51.
Feith (luit. *F.* uit Elburg), Y, f. 108.
Fellinger (bankier **Nicolaas** *F.*, bankroetier, toch in Culemborg gevangen genomen), B.D.: K, f. 25vso, 103vso.
Fock (familie), Y, f. 167vso.
Frese (testament en dood in het bagijnhof op 26 Juli 1600 van den Oostvries Jr. **Arnold F.** Zijne moeder Jvr. *Ermgard* **van Leer** was hertr. met Jr. *Gerard Harderwijck Gansneb).* B.D.: f. 7vso e.v.
Frickaert (getuigenis over *Jan Mourynsz. F.,* kleermaker van Luzern, die met een Leidenaar met Kerstmis 1615 eene reis naar Rome en terug had gemaakt), M, f. 121.
Fijck van Hove. Zie: Dou.
Gael (familie), K, f. 216—218; M, f. 282, 284vso.
Gael (Johanna Maria Schouten. wed. Mr. *Pieter Versijden ex* matre *Geertrui* **G.,** geb. 18 Maart 1682), CC, 24 **Jan.** 1767 (85 jaar oud) en CC, 8 Sept. 1767.
Gal (Dr. med. *Joannes* **G.** uit Zwitserland), N, f. 152vso, 156vso.
van **Gansepoel** (familie). W, f. 134.
van **Garbijnen** (familie), S, f. 253vso.
Gaubius (mevr. *Twent,* erfg. harer moeder, de 10 Nov. 1782 overleden mevr. **Constantia G.), C.C., 3** Dec. 1782.
van Gerwen (familie), X, f. 207vso.
van Gesseler (Jan Jansz. van G., schrijver van eene comp. van François v. Westerbeek verdacht van oplichting en bigamie 1603, vgl. Ned. Adelsboek 1942, gen. IV), H, f. 303.
van Gesseler (Jan (van) G., provoost-geweldige van den Hove; is dood 6 Jan. 1618), proces-stukken tusschen M., f. 153 en 154.
Ghys (geslacht), K, f. 17vso en 18, 21; S, f. 175vso; T, f. 72vso, 102; X, f. 106.
van Gindertalen (Jr. **Philips van G.** en zijne vicarie op H. kruis altaar in St. Pieter), B.D., B, f. 205—208.
von Glasenap (schulden van Jr. **Caspar Otto),** 1, 296.
Goes (geslacht), H, f. 369vso.
Gomarus (familie), N, f. 283; X, f. 148vso.
Goodyear (familie). B.D., E, f. 39; K, f. 129vso, 149.
de Graeff (aankoop van land in Voorschoten door de familie *de G.),* B, f. 170vso.
de Graeff (de erentfeste **Pieter de G.** op Vredehof, Voorschoten, geeft getuigenis aan zijnen Munsterschen lijfknecht na 4 j.-dienst), S, f. 153.

van der Graft (wed. ***Timon van der*** *G.,* geb. *Gael en de* advocaat *de Cock v. Ruyven), Q,* f. 138.
Graswinckel (wed. *Jan Jansz. G.).* E, f. 152vso.
van der Griffe (nots ***Jan van der G.*** te Leiden), X, f. 178.
de Groot (voorouders van *Hugo de G.), C,* f. 118.
van ***Grijpskerke*** (geslacht), C, f. 207vso, 219vso.
Guldewagen (Jan Fransz. G., schrijnwerker, 25 j.), I, f. 151.
Gijselaer ***(Adriaen Jacobsz. G.,*** koopman, † voor Juli 1608) , 1, f. 195vso, 309 en tusschen 323 en 324.
Gijsen ***(de*** student ***Nicolaas G.,*** uit Maastricht), Y, f. 323vso.
Hackius ***(Petrus), c.s.,*** B, f. 171.
de Haes (Vincent de H. ex matre *Stalpaert),* L, f. 268vso.
van Hagenoy ***(Anna van H.,*** wede ***van Bassenn;*** liederlijk gedrag met den franschen stud. *Charles de Lavelle),* H, f. 15vso.
van *Hagenoy* (Mr. ***Hendrik v. H.,*** bekend procureur, geh. met ***Cath. van Heusden,*** waarbij zoon: *Anthony* en dochter: ***Anna,*** wede ***Jan van Bassenn,*** woonde 1590-1593 op de Oosterlingplaats, wordt 's nachts 1 uur 11 Febr. 1593 o.d. Nieuwen Rijn doodgestoken; getuige was *Corns.* Wz. ***Zuytbroeck,*** oom van ***Rembrandt van Rijn.*** N.B. Hij werd slachtoffer der zoogen. straatraspers, die bij het naderen van anderen hunne degens over de keien raspten en hen dan uit pure baldadigheid aanvielen, vaak zonder eenige aanleiding. Dit kwam in het laat 16e eeuwsche Leiden veel voor). E, f. 239vso, 245vso, 246: B.D.: A, f. 76vso.
van Halewijn (Benjamin van H., heer van Zuidwijk), W, f. 229.
van Halewyn (François ***van H.,*** heer van Werve), X, f. 104.
Hamal (Dr. ***David), S,*** f. 120vso.
Harinxma (Joffr. *H.* te Voorburg, bezit huis in Leiden, waarin de huurder geene studenten mag houden), N, f. 114vso.
van Heemskerck (familie). T, f. 132vso, 134vso.
van Heemskerck (Jvr. ***Catrijn van H.*** en *Jazon van der Houff,* haar zoon), D, f. 66vso.
van Heemskerck (Jvr. ***Cath. van H.,*** wed. ***Corn. van Aimeye),*** H, f. 47vso.
Heermale (familie), C, f. 251vso, 255, 256vso.
Heerman. ***Zie: van der Laen.***
Heerman (getuigenis van Prof. Mr. *Corn.* ***Pijnacker*** over eene genealogie en stukken van de St. Jacobsvicarie in de St. Pietersk., gesticht 1546 voor Mr. ***Huybert Schuyten*** door de gezusters ***Johanna, Cornelia*** en ***Hillegond H.),*** H, f. 86.
Heerman (Anthonis Claesz. H., bootsman v. ***J. Cz. Rijp,*** kap. ter zee, waard i. d. Verg. Hoorn over raadhuis), C, f. 243 en 21 Jan. 1615; M, f. 9vso, 43, 163vso, 283: N, f. 41.
Hennebo (familie), K, f. 87vso; L, f. 158vso; M, f. 33vso.
Herrewyn-Mangs (geslacht), L, f. 134vso, 135, 199vso.
de Hertoghe van Orsmael (familie), B.D.: K, f. 89, 134vso; M. f. 50.
de Hertoghe van Orsmael (Jan de H. v. O., oud 39 j., 1609), K, f. 33.
van Heusden (familie), B.D.: H, f, 87.
van Heussen (Cecilia v. H.). X, f. 246.
van Heussen (Dirc), zie hierna.
van Heussen (Gerrit v. H., wijntapper), B.D.: A, f. 112vso.
van Heussen (Gerrit v. H., waard in den robijn), F, f. 269vso.
van Heussen (Gerrit v. H., juwelier), F, f. 370vso; G, f. 351vso.
van Heussen (Gerrit v. H.; Magdalena Mr. ***Louris Zachariaszsdr. van Voorhout,*** wede.), L, f. 116vso, 118, 119vso, 120, 121, 123, 125vso, 126, 128, 129vso, 130 en vso 131, 133vso, 134, 135vso, 138vso, 141vso, 143vso, 148vso, 152vso,

118 van de tweede nummeringsreeks en moest zijn: 168, 239, 266.

van Heussen (testament van Jr. ***Gerard van H.,*** priester), B.D.: L, f. 103vso.

van Heussen († *Gillis van H.,* ux. ***Geerfr. van Berckenrode),*** ***C,*** f. 165.

van Heussen (***Pieter Dircsz. van H.,*** trouwt in 1588 voor den (oud) pastoor v. St. Pancras, doch is niet Catholiek genoeg naar zin zijner schoonouders ***van Dam).*** B, f. 204vso, 207, 211vso, 214vso, 220vso, 222vso, 266vso; C, f. 2vso, 239vso.

van der Houff (geslacht), D, f. 243vso.

Houtappel gend. ***Melander.*** 1, f. 164.

Houtappel (Jonker ***Jacob H.,*** heer van Pouderoyen, gehuwd met ***Maria van Hohenlo,*** dr. van Mevr. *Steven Groelart* ***geb. Maria van der Beke),*** P, niet gefol.

van Houweningen (Philippine van H., identiek met de beruchte dienstbode van ***Marg. v. Mechelen).*** zie: ***Rdr. van Renesse.***

Hu(y)brecht ***(Jan H.*** Senior, van Eeclo, 73 j., en ***Jan H.*** Junior, 48 j.; 2 April 1598), G, f. 214vso.

Dirc van Heussen tr. ***Cecilia Paedfs,*** dr. van *Vranc* en ***Beatrix Gerrits van Dorp.***

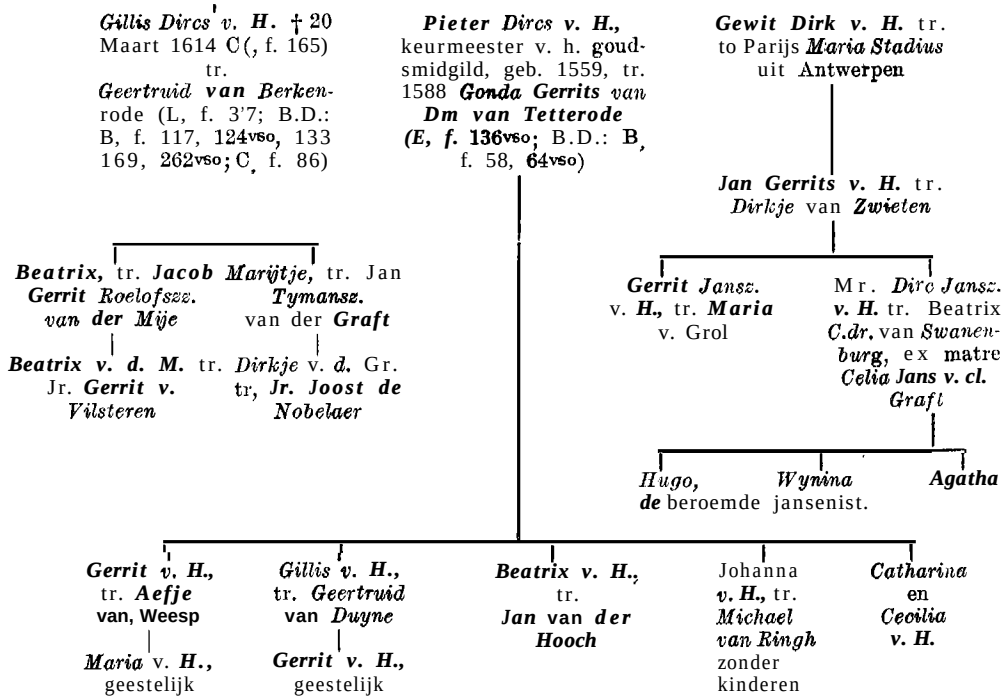

van den Heuvel (acte van vidimus van twee valsche(?) brieven van 1499 over voorouders van ***Johan Baptist*** en ***Arnoud Bartolotti van den H.),*** Z, f. 266.

van Hogendorp (testament van *Elant Elantsz.* ***van H.*** uit Rotterdam, wonende bij Mr. ***Nic. Stockius,*** rector en daar † kort na vastenavond, 1592), G, f. 227vso.

Hohenlo. Zie: Houtappel.

Hohenlohe (begrafenis te IJsselsteyn v. d. graaf van ***H.),*** 1, f. 87vso.

van Honselaer (geslacht ***van H.,*** bastaard-tak op Molenarck), H, f. 260vso.

Hoogervorst (geslacht). Z, f. 18.

van Hoogeveen (Adriana van H. geb. *Heermans* en hare verwantschap met Mevr. ***Paulus Nieustadt*** geb. ***M. Bornstra),*** W, f. 84.

van Hoogeveen (Albr. Gerritsz. van H., 28 j., leproosmeester, 1589, 10 April), C, f. 284.

van Hoogeveen (Mr. *Albrecht van H.,* thesaurier, † 23 Juni 1651), B.D.: G, f. 151.

van Hoogsfraten (Mr. ***Gerrit van H.,*** tr. Jvr. ***Johanna Willemsdr. van Boschuysen*** en heeft dochter ***Alwaer (Alverade),*** geb. 1566, en zoon ***Frans,*** geb. 1570). stadsrekg. 1599/1600.

de Hornes; Zie: ***Egmond,***

Huyland (Vlaamsche jonkers getuigen over *Gilles H.,* burggraaf van Rousselaer), B, f. 12.

van Huyssen (geslacht), IJ, f. 377.

van Inn- und Knyphausen (Jvr. ***Elisabefh von Frentz,*** wed. Baron v. *I. u. K.),* B.D.: B, f. 59.

van Isselt, zie: ***van Zijl.***

Junius (Prof. ***Frans),*** F, f. 103vso.

Campbell (James C., Earl of ***Loudon,*** in Leiden door ernstig voeteuvel vastgehouden volgens attestatie der professoren ***Carel Drelincourf*** en ***Paul Hermann),*** Z, f. 85vso, 96vso. N.B. Hij is de in de Britsche kerk, thans Univ. Boekerij, begraven.

Carnenbeck (Harman C. krijgt leerlingenbrief als lakenwerker, 1658), X, f. 349vso.

Carpenfier (geslacht), W, f. 228, 253.

de Carpenfier (Philips de C., fransch schoolmeester en zijn eerste huwelijk met ***Pirone Wicke),*** I, f. 223vso, ***244,*** 283vso; B.D.: B, f. 278vso.

Casier (familie), 1, f. 92vso.

Kasser (Lodewijk K., wolwever van Freiburg in Zwitserland heeft 5 j. in Leiden gewoond, † Zondag 21 Juni 1609, begr. P.K. hof 23 Juni), K, f. 34.

van Cats (Jr. ***Joris Claes Lievensz. van C.,*** getr. met Jvr. ***Chrisfina van Noort,*** was volgens rekg. $\frac{1599}{1600}$ geb. in 1513),

C, 5 Mei 1587, f. 60; D, 7 Juni 1589, f. 10; D, 28 Jan. 1591, f. 237; G, 25 Mrt 1598, f. 214; H, 22 Jan. 1600, f. 26vso; E, f. 145vso, 147vso, 211vso.

de Kempcnaer (Hendrik de K., factoor te Amsterdam, voor den mennisten koopman ***Jacob Verbeeck*** te Leiden), X, f. 242.

Ketgcns *(Henric* ***K.,*** oud 25 j., kleermaker van Doetinchem, dienaar van de wede. ***François Boudewijns),*** M, f. 289.

Keyser-Crekel (echtpaar *K.-C.* uit Limburg), L, f. 97—99.

Kinsky (schuldb ekentenis van den broeder *Wilhelm* (de le graaf) *van Radislas* ***K.). X,*** f. 27 e.v.v.

Coolhaas (Caspar C. met ***Pr. van Oy*** en andere theologen), A, f. 22vso.

Cophart; zie: van ***Bruiningen.***

van Coppenol (familie), G, f. 174vso.

Cortois (familie), Ze *Bleu* enz. uit Wesel, X, f. 114vso.

del Court (stamvader der familie ***del*** *C.),* V, f. 179; W, f. 187.

de la Court (Pieter de la *C., Jeanne de Plancke,* enz. en de diefstal op de Amsterdamsche veerschuit), M, f. 200, 256vso.

Craecken; zie: van der Laen.

Crena-Creynaar. AA, f. 39vso.

Crommelin *(Jacques* ***Cr.,*** lakenbereider, 34 j., 5 Jan. 1649, doopsgezind), V, f. 113vso, W, 40, 252vso, X, f. 120vso, 164. 253vso, 255vso, 303, 327vso.

van Cruiningen (Emmery). X, f. 356.

van ***Culemborch (Anna v. C.;*** zeer belangrijk voor hare bruiloft in Juni 1603 en de daar aanwezige gasten en hare familie), N, f. 24vso; zie ***van Naaldwijk.***

van der Laen: zie: van Assendelft.

van der Laen (familie), A, 15 Oct. 1583.

van der Laen (de fam. ***van der L.*** woont in 1625 al in Voorhout op haar huis *Verlaen),* P, f. 38vso.

van der Laen (Adolf van der L., soldaat in de comp. van den prins van Portugal in den Briel), N, f. 182vso.

van der Laen (Jr. ***Geleyn van der L.,*** te Leiden, 45 j.), L, f. 139vso.

van der Laen (Geleyn van der L. en vrouw ***A. M. van Wassenhoven),*** *Z,* f. 91.

van der Laen (Hendrik van Craeckcn van der Laen; volgens stadsrek. 1599/1600, f. 359, 499, 551vso is hij ***Hendrik*** *Heerman Willemsz.* Hij was gehuwd met ***Philipote van der Laen,*** dochter van Jvr. ***Geertruid*** en moeder van één kind. Zij was de laatste der ***van der Laen's*** met de lampen, die uit de ***van Boschuysen's*** stammen. Stamvader *IJsbrand* ontving den naam naar de hem toebedeelde goederen aan de laan van Boschuysen. Hendrik † vóór Leidschen omgang 1590), B, f. 224vso; C, f. 16vso, 22, 92vso, 206; E, f. 9vso; F, f. 353vso, 354vso; G. f. 54. 66; H, f. 86; L, f. 140.

van der Laen (lijfrente van Jvr. ***Johanna van der L.*** wed. Jr. ***Johan van Temsycke),*** B.D.: A, f .65.

van der Laen (Philippine van der L., gehuwd met ***Adriaen Andriesz. van Swieten.*** Deze ***van Swieten*** was berucht om zijn wedden en schulden maken en stond al vóór 1610 onder curateele van notaris ***J. J. Verwey),*** L, f. 64vso.

van der Laen (boedel van ***Symon Jansz. van der Laen*** te Alkmaar), Y, f. 253.

de Laet (Hans de L., koopman te Amsterdam), C, f. 195vso; L, f. 188vso; 0, f. 238vso, 257.

de Laet (Samuel de L. en kinderen), X, f. 329vso.

Lagache (familie) uit Brugge. L, f. 293.

van Lamsweerde (Willem v. L., rentmr. v. d. dom te Utrecht), C, f. 110vso.

de Lannoy (attest betr. *Johs. de L.), X,* f. 263vso.

van Lanscroon; zie: van ***Boschuysen.***

van Lanscroon (Jr. ***Frans van L.,*** 29-V-1582 ***47 j.),*** A, f. 68; (50 j.). C, f. 87; (51 j.), C, f. 92vso.

de Lantsheere (genealogie ook in de vrouw. lijn), K, achter f. 50.

van Leeuwen (brouwerij der ***van Leeuwen's),*** E, f. 90vso.

van Leeuwen (nachtelijke vechtpartij 28/9 Mei 1617 door den zoon van burgem. ***Frans Adriaensz. van L.),*** M, 171vso.

van Leeuwen (attest. over Mr. ***Simon van L.),*** *Z,* f. 273.

Leeuwenhorst (belangrijke attest. over de laatste bestaansjaren van ***Leeuwenhorst*** door ***Adr. Mourynsz.,*** organist, secretaris en rentmeester aldaar), K, f. 104vso; L, f. 88, 123vso, M, 57, f. 145vso.

van Leeusvelt (familie), W, f. 234.

van Lelyveld (gend. ***van den Uithoorn);*** AA, f. 54.

van Lochorst (Cornelis van L., heer van de Lier en zijn kwalijk optreden), Q, f. 110, 114.

wan Lodesteyn (familie), Y, 72vso.

Logiers (Cornelis L., connestabel van den Briel), B, f. 73vso.

van Loo (Dirc Coebel van L., † vóór 1582), A, f. 44vso.

van Loo (Jr. ***Aernout van L.,*** heer van Hodenpijl, tr. Jvr. ***Hester Alewijns.*** hebben zoon *Tjaert* ***wan Loo,*** die 1629 naar de Oost is getrokken), 0, f. 187vso, 197vso, 203vso; R, f. 21, 130, 146vso.

ten Loot (attest. van den dood van het echtpaar ***ten Loot.*** te Leiden, uit Dixmuyden, 1581), A, f. 32vso.

Lopes; zie: Elsevier.

Lupaert (familie ***L.*** uit Yperen), C, f. 271, M, f. 98, V, f. 22vso; X, f. 67; W, f. 300vso; B.D.: L, f. 57vso, 58vso.

Lupaert (Rogier L., koopman uit Yperen, 53 j. 1/51609), I.

de Lusignan (familie), CC, f. 17 Oct. 1767.

Maestertius (Jacobus *M.),* T, f. 186vso.

Magnus (Symon M., zn. van ***Constantinus).*** W, f. 227; X, f. 245.

Manx Rexpoel (afkomst van ***Jan*** *Manx Rexpoel.* † Dec. 1675), B.D.: K, f. 33, 33vso, 39, 68vso, 99, 104, 113, 176vso; L, f. 11vso, 12, 128.

Mar(i)gny (familie), H, f. 309.

Martini (Mr. ***Willem M.,*** te Antwerpen), I, f. 164vso.

van Mathenesse (erfenis), F, 337vso.

van Mathenesse (poortopening voor vroedvrouw ten dienste van den Heer van M., in Rijnsburg). B.D. 1634, E, f. 224vso; B.D. 1639 H, f. 222vso.

van Mathenes (Jr. ***Amelis van M.,*** heer van Lisse, en zijn neef Jr. ***Valckenaer*** spelen valsch met de kaart tegen Dr. med. ***Johannes Eleman). S,*** f. 61.

van Mathenesse (Jr. ***Johan van M.,*** heer van Lisse, † in 't convent van St. Servaas te Utrecht 1624, en zijne erfenis). P f. 158vso.

van 'Mechelen (Jr. *Barthout van* ***M.*** en zijne zoons ***Floris*** en ***Gabriël).*** B.D.: E, f. 151.

van Mechelen (vrouwe ***Marg. van M.;*** een proces waarna boete en transacties met *Dirc* ***Bastiaensz. van*** *Mieris, 44* j. oud, en ***Philips du Prez.*** 1633), R. f. 256—260vso.

van der Meer (geslacht), *Z,* f. 19vso.

van Meetkerken (geslacht), 1, f. 108vso.

● ***elander*** (familie), M, f. 39.

van Merevin (Mr. *Hubrecht van* ***M., broer van H. van Craecken, is 59*** jaar, 16/8 1592), E, f. 125.

van ***Merode*** (Jr. *Ysbrant van* ***M.,*** heer van Soeterwoude,

gegijzeld om impost B.D. A, f. 50; B, f. 107vso; verkrijgt bij doode zijns vaders vrijdom daarvan en vrijheid den grafsteen van *Ursula Florisdr. van Alkemade* uit afgebroken kerk van St. Ursulaklooster over te brengen op 't graf zijns vaders in St. Pieterskerk 1597), B.D.: A, f. 139.

van der Mersch (Pieter Pietersr. van der M., uit Sneek, landmeter, leerling van *Simon Fransz. van Merwen).* K., 156.

van Meurs (financiën van *Walburg van M.)* F, f. 184.

Meyn (familie), N, f. 273.

Meyster (familie), C, f. 112vso.

van Mycrop (Jr. Cs. *van Cuyck van Myerop,* op Sonnevelt; jachtruzie met den graaf *van Warfusé, Floris Carel van Beyeren Schagen,* 1679), Y, f. 369.

Minnaert (Joris M. van Nieukerke), IH, f. 370vso.

de Mispeleer (familie), X, f. 354vso.

van Montfoort (geslacht), B, f. 179.

Mouthaen (Claes M. in den Haag), H, f. 318vso.

de Munt (geslacht), B.D.: A, f. 46vso.

Musenholius-Plancius (echtpaar), V, f. 324vso.

Mij (huis ter), B, f. 106; D, f. 220vso.

van der Mijle (Juffr. *van der M.),* W, f. 256vso en 257.

wan Naaldrvyck (boedelscheiding van *Aleid van Bloemendaal,* wede Jr. *Adriaen van N. in Mei* 1594), E, f. 337; G., f. 219.

van *Naaldwyck* (Jr. *Johan van N.,* woont in eigen huis naast Sion op de Papengracht), K, f. 2vso.

van Naaldwyck (Jr. *Johan van N.,* oud 66 jaar, en jvr. *Anna van Culemborg, 48* jaar, wonen in Leiden, aanget. 12 Juni 1603 en getr. in Leiderdorp), M, f. 139vso; N, f. 24vso, 248, 274, 274vso; O, f. 63.

van Nassau Zuylesteyn (rekening voor den Heer van *N.-Z.,* wegens boeken en schrijfbehoeften bij de firma *Lopez de Haro), Y,* f. 235vso.

van der Nat (poortopening voor de vroedvrouw ten dienste van Mevrouw *van der N. op Rouwkoop),* B.D.: E achterin, 9 Aug. 1633, f. 222, F achterin (ook voor Jr. *Cornelis Sandelin), 15 Nov. 1638.*

Nerée (Joffrouwe *Anna Wijnhoffs,* huisvr. van *Jan N.* dienaar des Godl. woords, oud 23 jaar, 13 Jan. 1611), K, f 267'"".

de Nerée (R. J. de N. c.s.), N, f. 24vso.

Neuteboom, M, f. *154,* 269vso.

van Niehoff (Maria v. N., weduwe Jr. *Christoffel van Wijngaerden), 1,* f. 49vso.

van Nieuwenhoven (geslacht), Y, f. 223vso, H, f. 344.

Nieuwpoort (notabelen uit), *X,* f. 178.

van Noorden (grens der heerlijkheden Achttienhoven en N.), P, f. 33vso.

van Noort: zie: van Cats.

Northey (Sir *Thomas Doubles of Fiche,* zn. van den Earl of *N.,* heeft als krankzinnig in het gasthuis te Leiden gezeten, 1592 tot Oct. 1606), I, f. 109vso.

Offem (trouwplechtigheid voltrokken op de oprijlaan voor de poort van *O.),* S., f. 187.

van Oostrum (Jr. *Abraham van O.,* oud 18 jaar, zn. van Jr. *Alphert,* † 1580, schrijnwerker, opgevoed door zijne tante Jvr. *Petronella van 0.* te Leiden, vraagt aanbeveling tot vertrek naar Dantzig, 1597). B.D.; A, f. 143vso.

van Oostrum (Jr. *Johan van O.,* gehuwd met Jvr. *Aleid van Renesse* en hun zoon *Johan),* H, f. 262vso.

van Oostrum (Claes van O., in 1544 26 j. oud, † Utrecht 14 Juni 1599) volgens stadsrekg. 1599.

Oostrum (Jvr. Pefronella van O., regente van het Falybagijnhof), C, f. 47vso.

Orl(a)ers (familie O., afkomstig uit St. Truien), C, f. 48.

Ormea (Cornelis O., tafelhouder), B.D.: H, f. 99, 1148vso; 1, f. 5vso, 37vso, 60vso, 71vso, 106vso, 115, 142; K, f. 139"".

van *Oudevliet* (dood van notaris *Willem van 0.* met vrouw en zoon in het begin van 1603), H, f. 327, 329vso, 332vso, 334.

Ouseel-van Peene (familie), R, f. 68vso, 94; T, f. 126vso.

van Ouferen (familie), C, f. 59vso en 229.

van Outeren (Jacob Jochem van O., mennist, 72 jaar, heer van de gebuurte Koeent, 26 Maart 1669), *Y,* f. 208vso; Z, f. 262vso.

Outermans (familie), W, f. 208vso e.v.

van Outshoorn (getuigenis van den dijkgraaf Jr. *Arent van Duvenvoirde* over de vrijage van Joffr. *Andrea van O.,* dr. van † Jr. *Andries van 0.* en Jvr. *Jacobmina Fallot* en oomzegster van den Haagschen baljuw Jr. *Willem van O.,* met den huisknecht *Havic Rijckertsz.* uit Vollenhove). 1, f. 156 en vv.

Overleden lijfrentetrekkers met data van overlijden, (behalve van 1630—1634, 1647—1652) 1610—1652. B.D.: B, f. 160vso, 192; C, f. 39, 41, 96vso, 118, 120, 200vso; D, f. 37vso, 174vso, 256; E, f. 32vso, 34vso, 43, 67vso 103, 134vso, 142a, 175, 208'"";, F f 15vso, 20vso, 68vso, 90; 117vso, 143vso, 162vso, 209vso, 226; G, f. 21, 43, 63, 81vso, 99vso, 119vso, 144, 164; H f 8vso.

Paedts van Poelgeest (Jan), R, f. 187vso; 'S,' f. 134vso.

Paedts van Santhorst (familie). H, los stuk vóór f. 290.

Psedts van Sanfhorst (Jr. Cs. *P. v. S.,* vermoord te Breda 7 Juli 1617), M, f. 182.

Paedts van Sonneveld (Jacob P. v. S., waard in de Doelen), A, f. 24.

van Paffenrode (getuige over wapen en familie *van P.,* 29 Nov. 1581), A, f. 30.

van Paffenrode (Henrik van P. in leprooshuis te Leiden), C, f. 203.

van Palesteyn (nakomelingschap van *Pieter Claesz. Meyn van P.* en *Jannetge Jacobsdr. Vermij* te Leiden), N, f. 273.

Patijn (Andries P. en zijne laatste vrouw *Lijntje Gillis te* Haarlem), R, f. 279vso.

Payen (familie *P.* uit Frankenthal), Z, f. 278.

Peene (Dirc van P., 20-1-1587, oud 58 j.), C, f. 35.

van Pene (Dirc van P.), 1, f. 192.

van Pene (Johan van P., 13-III-1585, oud 48 j.), B, f. 127vso; c, f. 104vso, f. 195vso.

van Peene (Pieter van P., koopman van wolle, 52 j., 1652), M, f. 16vso; T, f. 89vso.

de Pescarengis (wedc *Cosmo de P.),* E, f. 164.
N.B. Hij was lombard en onthoofd wegens een complot in 1587.

Piaet (geslacht), *Y,* f. 345.

Pieck (Jan Walraven P., bigamist en fugitief), 1, f. 147.

le Pla (familie), K, f. 188, 219.

Plantin (huis van *Christoffel P.* in de Vrouwensteeg), K. f. 178.

Poel (getuigenis van de in 1589 overgebleven nonnen te Poel in verband met de *van Alckemade's),* H, f. 72vso.

van Poelenburg, van der Hove en *Matham,* W, f. 213, 214.

van Poelgeest-van Burderen (geslacht), Z, f. 212vso.

Poelgeest (Oud-), *Gillis van Nuffelen,* gardinier, wonende opt huys t' Alckemade buiten deser Stede, *Christiaen Oor-*

tover, idem, C, f. 240; H, f. 208.
van Poelgeesf (Gerrit van P. en Jvr. Fr. *de Viry)*, H, f. 374.
van Poelgeesf (Jr. *Jaspar van P.)*, E, f. 159vso.
Poock (geslacht), Y, f. 297.
Pcref (Chrisfiaan P., apotheker en kruidenier, i.z. alimentatie van een onecht kind), C, f. 38, f. 38vso, f. 39; (idem over vadcrl. erfenis), K, f. 72vso.
Pofheuck (geslacht), Y, f. 312.
Qualen (Jr. *Otto* van Q. en zijne vele schuldeischers), S, f 1&vso en vv
du Quesne (familie), Y, f. 225vso.
Quetstroo (familie), X, f. 194vso.
van Raephorsf. (In Jan. 1604 zou de dochter van Mevr. *van R.* verklaard hebben, gehuwd te zijn met den Heer *Wendt* uit Danzig), 1, f. 13, 14.
van Raephorsf (Mevrouw *Ciara van R.)*, H, f. 310.
Radziwill (de Prins van Polen, *Janus R.)*, R, f. 220.
Randerode van der Aa (dood van *Bonavenfura R. v. d. A.*, na duel op 31 Juli 1679), Y, f. 359vso.
Rantwyck (Jr. *Arent van R.* uit Gennep, zoon van † Jr. *Floris* en Jvr. *Machteld van Boucholt*, oud 16 j., in de kost voor studie bij Mr. *Nidaes Stock van Recklinghuisen*. rector der triv. school, 16 Febr. 1590), D, f. 95.
Reigersberg-van Noort (familie), Y, f. 212.
Renesse van Wilp (Jr. *Adriaen v. R. v. W.*, † *1630*, comm. D.O. te Leiden, beweert gehuwd te zijn met *Philippina van Houweningen)*, R, f. 1, 2vso, 92, 194, 196, 200vso, 283.
aan Renesse v. Moermonf (Jr. *Barenf v. R. v. M.*, † *24* Mei 1620), B.D.: C, f. 200""".
van Renesse (Jr. *Fred. van R.*, voogd en man van *Yda van Dorp, vrouwe van Dorp)*, F, f. 81vso.
van Renessc v. Moermont (Jvr. *Geerfruid van R. v. M.*, † 11 Sept. 1624), B.D.: D, f. 256vso.
Renesse (attest de vita in Warmond van *Anna Judith van Bevervoorde*, vrouwe van den comm. van Doesburg *Johan Adolf v. R.), X, f. 191, 229.*
de Renialme (Alex), I, f. 325.
Rhoon (Jr. *Pieter van Rh.*, baljuw en ruwaard van Putten, stelt de Leidsche huiszittende armen tot erfgenaam en sticht beurs in het Statencollege), B.D.: B, f. 155; C, f. 42vso.
Rhijne (Charles v. d. R. uit Brugge, voogd van Yperen) oud 42 j., 1 Juni 1588; oud 46 jaar, 19/9 1592, C, f. 178vso; 9 Aug. 1588 C, f. 185; 18 April 1589 C, f. 274; oud 52 j., heer van Nieuwenburch 9/2 1598 E, f. 157; G, f. 202.
Rinckel. Zie: *van Bruiningen*.
Rodcnburg (Corsteman van R.), Y, f. 319vso.
Rodenburch (Claes Jansz. van R. op Rodenburch), H, f. 95"".
Rodrigo e Vega (Manuel R. e. V., lakenkoopman in Amsterdam), I, f. 38vso.
de Rohan (ontvoerd kind uit het geslacht *de R.*, woonde bij *Walter Pothcuck in* Leiden), 6 acten achter W, f. 274, vóór 275; W f 317vso (beruchte cause célèbre in Frankrijk).
Roomburg (opruiming van den aanleg om het klooster R.), D, f. 130vso
Rosendael (Jr. *Alexander R.*, Duitscher te Oegstgeest, door zijnen dienaar bestolen), T, f. 172.
Rosencrans (moord op Mr. *François Rosecrans* van Haarlem op de (Oude) Beestenmarkt a. d. Vest in Maart 1610), K, f. 177.
Rouchel (familie), X, f. 115vso.
de Roy van Swanevelt (Frans de R. v. S., gehuwd met de hem overlevende *Amaranta Catharina Elsevier*, † Leiden 10 Mei 1702), AA, f. 112.
Ru(y)sworm (defloratie door Mr. *Valentijn R.)*, A, f. 93vso.
Rijnegom (verkoop op 13 Oct. 1628 van de hofstede *R.* met 20 morgen lands door Jr. *IJsbrand van Merode)*, Q, f. 183vso.
Rijnegom (kasteel), B.D.: K, f. 17vso.
Rijnland (strubbeling over keuren van *R.)*, 1, f. 81vso.
de *Sadeleer*. K, f. 59.
de Sandra (losse acten over escapade van *Johan de S.* uit Amsterdam in Leiden en Warmond 1627, ter requisitie van zijne vrouw *Maria Fassin)*, P. tusschen 195 en 196, 202 en 203.
't Sant (het huis *'t* S.), N, f. 134vso en 135.
Schagen (Jr. *Diederik van S.*, heer van Goudriaan en Zijlhof 1609), B.D.: B, f. 85, 86vso.
van Schagen (Wilhelm Anthonis van S., heer tot Zijl, zn. van *Dirc*, heer van Goudriaan, † rond 1627 als student te Leiden en zijn inventaris), V, f. 100vso.
Schenck van Toufenburg (genealogie), Y, f. 255.
Schenck van Tautenburg tot Schuylenburch (Christoffer S. v. T. tot S., Zweedsch kamerheer. Getuigenis over hem en zijn proces tegen *H. Everwijn* te Calcar door drie Zweedsche studenten) P., tusschen f. 272 en 273, 13 Jan. 1628.
Schenck van Tautenburg (Hans), Y, f. 208.
de Schepper-le Fevre (echtpaar), R, f. 53vso, 54vso; V, f. 144.
Scherpenzeel van Offem (poortopening voor vroedvrouw op weg naar Jr. *Jacob van S. van 0.)*. B.D.: C., f. 196.
Schippers (Cornelis S., heer van Bodegraven, schout van Berkel en Rodenrijs), CC. 9 Juli 1765.
Schochfever van Dorp. B.D.: H, f. 105vso.
aan Schoten (renten der familie), B.D.: A, f. 45vso, 46.
van *Schouwen van Endegeest (Gerrit v. S. v. E.* heeft met Cs. *Paedts van Santhorst* moeiten in herberg ter Valkenburgermarkt, Sept. 1616), M, f. 142 (er achter) en na f. 144 en na 153, na 175, los na 182 (dood van Cs. Paedts v. Santhors: 7 Juli 1617), na 198, na 227 (acten voor notis E. Craen).
van Schouwen van Endegeesf (Maerfen van S. van E., geb. 1558, was niet tijdens beleg *in* Leiden, doch met Mr. *Cornelis van Oy*, oud-deken van Rijnland, bij *Jenning Brunseels* in Utrecht), D, f. 134. Hieruit blijkt, dat Mevrouw *van Berckel* geb. *Wendelmoef van der Graft* in 1574 nog in Leiden woonde. Zie over hem D, f. 255—260vso.
Vgl.: mijn Endegeest in Leidsch Jaarb. 1909.
van Schouwen van Endegeest (erfenis van *Maerten van S. v. E.)*, S, f. 45.
Schouwen van Endegeest (leeftijd van de kinderen van *Claes v. S. v. E.)*, stadsrs 1599, f. 407vso *(Roelof v. S. v. E.) 1599*, f. 341vso, *(Johan v. S. v. E.)* 1600, f. *575*.
Schutrop (families uit), P, f. 198.
Schuyt (Mr. *Cornelis S.*, organist). Zie: Uytgeest.
Segers (familie S. verwant aan *van der Muelen* en *l'Empereur)*, L. f. 335.
Serooskerke (acte van de valschheden, gepleegd in het magistraathuwelijk van *Paulus Johansz. van S.*, 1672), Y, f. 261.
Smissaert (Pedro en *Gillis S.*, kooplieden te Sevilla 1675), Y, f. 288vso.
Smullinck (stadsrente voor Juffr. *Agnes van Camphuysen* wede *Goossen S.*, in Zevenaar), B.D.: A, f. 43vso.
Soefens (Jan S., afvallig priester uit Eupen, praeceptor der

Leidsche priv. school), B.D.: M, f. 62vso.
van *Sonnevelt* (familie), C, f. 180vso.
Speelman (Willem Adriaens van Zuytbroeck, bakker, 72 jr. oud, verklaart 9 Mei 1595 — hij is de moederl. grootvader van *Rembrandt v. Rijn* — wel meer dan 30 jaar geleden gekend te hebben als buurman in Katwijk *Cornelis Jacobsz.,* alias *Neel Speelman* en zijne vrouw *Burchgen Vranckendr.* en hertr. met *Joris Ewoutsz.* te Alphen), F, f. 225vso. Zie ook: B.D.: A, f. 121vso—125vso.
Burchgen Vrancken volgens F, f. 251 d.d. 21 Aug. 1595 dr. van *Vranc Dircsz.,* smid, en Marie *Dircs te* Rijnsburg; waar *Burchgen* geboren is.
ter Spill (geslacht *ter Spil1* op Veluwe, F, 174 en in Deventer), F, f. 351; G, f. 181.
Splinter (huwelijk van Juffr. *S.* met *Abel Crequy de la Roche),* H, f. 245vso.
Sprongh (Jacobus Sp., heer van Vryenes en Sluipwijk, ritmr. der vrijwilligers 1672), B.D.: N, f. 13.
Stakenbrouck (Jr. *Roelof van St.,* zoon van luit. gen. cav. *Thomas* als gymnasiast te Leiden bij prof. *A. Rivet* 1626-1628. Hij werd toen heer van Geffen), Q, f. 215.
Stalpaert (Vincent St. uit den Haag, 2 jaar in de leer als lakenbereider), C, f. 173.
Starck (geconfiskeerde lijfrente van Juffr. *Johanna S.* wede *Fugger* van Augsburg en hertr. met den graaf *van Biglia* in Spaanschen dienst), B.D.: A, f. 69: G, f. 127vso.
N.B. Deze Johanna' *Sterck, ex* matre *Cornelia v. Oudtshoorn,* huwde eerste eenen *d'Ursel,* clan met *Karl Fugger,* ten derde kol. graaf *Luis Biglia.* Buchel roemt hare geestigheid '(Diarium 1907, blz. 219) in 1592 begraven bij de recolecttcn te Brussel. Geneal. Sterck, blz. 45 en 103.
Steen (familie van *Jan Steen),* B, f. 37vso.
van Steyn (familie *v. S.* in verband met Holswyler), V, f. 122.
van Swieten (Adriaan van S., de latere baljuw en dijkgraaf van Rijnland, woonde aan den Hoogen Rijndijk, was in 1597 kap. eener compagnie geweest), L, f. 31vso; N, f. 9; P, f. 12 e.v.v.
van Swieten (Jr. *Adriaen van S.,* zoon van den overleden baljuw, en zijne zuster *Josina,* laten voor hen optreden Jr. *Jan Gillis* (hun neef). *Adriaen is* vaandrager van de comp. van kap. *Johan van den Bosch* in Breda. De vader is omstreeks anderhalf jaar dood; belangrijk, omdat S. van Leeuwen hem als vagebond voorstelt), *0,* f. 176vso—179vso.
van Swieten (Mevr. *Floris 't Serclaes* geb. *B. van S.;* blijkt volgens rekg. 1599/1600 geb. 1585).
van Swieten (Jan Woutersz. van Sw. heeft lakenwinkel), X, f. 228.
van Swieten (behandeling der oude brieven van vidimus voor *Simon Thomasz v. Swieten* en zijne afkomst),' D, f. 184vso en v.v.
van Swiefen (Simon van S.), X, f. 1 18vso.
Sypesteyn (Jonker), *S,* f. 77.
Taets van Amerongen (familie-schandaal bij Jr. *Adriaen T. v. A.,* gehuwd met *Margaretha van Treslong), N,* f. 81vso, 86, 213, 215vso, 222—223vso, 241vso, 243, 244, 259vso; 0, f. 205, 210vso. (Stamreeks N.A. T. v. A. 1918, VIII.).
Taillefer de Baryere (Henri T. d. B., vendrig), Q, f. 14.
Tame(r)lingh (familie *T.* uit Doesburg), Z, f. 56vso.
van Tetrode (familie), M., f. 146vso; N, f. 18vso. (oud en belangrijk).
Tetrode (Dirc Cornelisz. Vinc, oud 69 jaar, geeft verklaring over de familie *T., ten* behoeve van *Johan Gerijtsz. Buytewech,* mede afstammeling van den stichter van St. Stevenshof), L, f. 71vso, 73.
van Teylingen (afkomst van *Henric Albrechts van T.),* R, f. 156.
Thysius (familie), X, f. 333, Y, f. 217vso.
van Toledo (Wouter Gerrits van T. te Alphen, 55 jaar, 1636), T, f. 90.
Tortarolis (François T., kassier in de tafel van leening 10 Oct. 1619, 24 jaar oud, werd dit in de tweede helft van 1619 en was 4 jaar daar onderkassier geweest), *N,* f. 29vso—32vso; 0 f. 77vso. S, f, 11vso; T, f. 113vso; V, f. 200, 200vso, 202vso, 219—229vso; W, f. 284vso, 316; *X,* f. 276; B.D.: E, f. 105vso; G, f. 47vso.
du Tour (attestatie over trouw van *David du T.* met *Justine van der Muelen,* 1618), Q, f. 46.
Tserclaes (Jr. *Floris T.* en zijn goed te Zoeterwoude), B.D.: A, f. 113.
Twent (Lambert T. krijgt leerbrief als lakenbereider 6 Apr. 1666), Y, f. 158vso.
van Uytenbroeck (Jvr. *Maria),* D, f. 243vso.
Utenengh (Prof. *Cornelis de Groot* en zijne vrouw geven verklaring over het geslacht *U.).* I, f. 162vso.
Uteneng (Bernard U., 13 Oct. 1601 in het hoofd gehouwen, volgens Jr. *Joris van Ewsum* en 2 andere getuigen), H, f. 155vso—163.
Hij † aan deptes t 28 Oct., begr. P.K. 29 Oct. *Pelgrom van Zijl* deed dit en werd ook gewond. Dicnzelfden avond werd er voor het huis Breestrant van Joffrou *van Blitterswijk* tusschen 10 en 11 muziek gemaakt f. 159—163 door Mr. Jan *Barentsz. van Barment-200, 44* jaar, en Mr. *Harmen Jansz.,* 22 jaar; tweegevecht op Langebrug.
Utenhove (attestatie over leven en verblijf van Jr. *Nicolaes van U., hoogbaljuw van Yperen), C,* f. 185, 185vso, 186vso, 188, 212vso—216.
van Uitgeest (regeeringsgeslacht van *U.),* L, f. 147vso (2e nummering).
Vaillant (G. V., 1613). L, f. 209; M, f. 20vso; N, f. 97.
Valkenburg (parochiale grenzen van *V.* tot aan de Z.-W.-zijde der stad toe, 1584), B, f. 22; C, f. 75, 92vso.
Vastman (Kampen), Z, f. 19.
Vechtmeesters. B, f. 33.
Veeckens (Sr. *Niclaes V.,* koopman van mol, 50 jaar, uit Poperingen 1617), M, f. 193.
van Veen (familie van Mr. *Cornelis Jans van V),* E, f. 24.
Verhagen-cie la Haye. A.A., f. 98vso.
Vermersch (familie), W, f. 44vso.
Vermy. Zie: *Meyn van Palesteyn.*
Verraad van haar man door weggeloopen vrouw wegens het hebben van kettersche boeken te Hondschoten. I, f. 89vso.
Verfrecht (Lorvel). Y, f. 60.
van Vesanevelt (Jan Jansz. van V., 47 jr, uit Leiden en een moordaanslag te Gent), *X,* f. 192 en 192vso.
Vicarieënindehoofdkerken. (Verklaring over twee handschriften van de familie *Pacts* door de Leidsche notarissen betr. vicarieën in de hoofdkerken), 1, f. 292vso.
Vinck (Cornelis Arentsz. V., verdronken 26 Jan. 1636).
van Vliet (Joncvr. *Emerentiana van V.,* vr. van den Brit *Thomas Lovel),* A, 29 Oct. 1583.
Blijkens eene eerdere acte in hetzelfde register had zij ook te Soetermeer gewoond.
van Vliet (Jr. *Willem van V.).* H, f. 47vso.
de Voys (familie) (organisten), B.D.: M, f. 24.
Vrelinchuijsen (familie), W, f. 22.

van Waerfhuysen (Paul de Bourbon). Y, f. 281.
Wapen in Nov. 1673 aan komen drijven te Egmond en te Leiden verkocht. Y, f. 276vso.

Warmond (de Edele vre van W., ***Henrica van Egmond*** woonde 31 Qct., 1574 in het huis dat later **(1584)** aan *Foy* ***van Broackhoven*** hoorde. Bij haar woonde blijkbaar in ***Adr. Jansz. de Wif,*** priester, die bij toeval te Woerden stierf), B. f. 24.

Wassenaar (de koster van *W.*, optredende na Valkenburger markt), ongenummerd folio A. 7-X-1 583.

Wassenaar (familie van *Bo(e)ye Jansz.*, schout van W.), B, f. 136vso, 148.

van ***Wassenaer*** *(Jan Lucasz. van W.*, burgem. en goudsmid, geb. 1535, wed. ***Corn.*** *Roelofs)*, B, f. 235; B.D.: B, f. 144vso.

van Wassenaer (Lucas *Jansz.* ***van W.,*** eertijds te Leiden, † Voorburg Dec. 1634), T, f. 232vso, 244.

Welser (Sebald W., verm. de stamvader der graven ***Welser von Welsersheim,*** ingeschr. als Oostenrijker, 17 jaar in de Phil. ter academie, 3 Juli 1602), H, f. 315.

van der *Werff* (getuigenis van ***P. Azn. van der W.*** over politiek in de herberg), B. f. 151vso, 159vso, 162vso.

van der *Werff* ***(P. Az. van der W.;*** paspoort getuigenis), C, f. 167; H, f. 78vso (idem zijn optreden in A'dam).

Wichard ***(Alexander W.,*** ritmr. der kurassiers, † 1619 en zijn testament), P, f. 107.

van ***der Wiel (Jacob Symonsz. van der W.,*** geh. met ***Sophie van den Heuvel,*** hebben vastgoed in Delden e.o., 1599), B.D.: A, f. 166.

van Winter *(geboortedata)* ***[M. C. (5*** Juli 1747) en ***H. F. van Winter (9*** Juli 1744)], CC, 9 Maart 1765.

van der *Woestijne* (Jr. ***Gualferus van der W.,*** zn. van ***Jan*** *Willemsz.* heer van Caridon en Ameyde, zich h.t.l. „geneert hebbende met bloemmaecken", heeft eerst te Rotterdam, dan te Leiden gewoond en afkomstig uit Gent, L, f. 29 en f. 29vso.

(Volgens L 44vso was Jr. Gualterus zoon van Jvr. Margriete van der Nette en heeft hij, vóór Rotterdam, getrouwd gewoond te Middelburg). Zie ook L f. 303.

van *Wijngaerden* (Jr. *Daniel* ***van W.*** op Cronesteyn), D. f. 125vso; C, f. 180.

van *Wijngaerden* (Jr. ***Jacob van W. op*** ter Lips, in zijne jeugd in den Haag), C, f. 281vso.

van ***Wijngaerden*** (Jr. ***Johan van W.,*** gehuwd met juffr. ***Sara Genevre,*** dr. van den Delftschen lombard Joris en ***Maria Perche,*** beiden dood aan de pest in 1607). 1, f. 196vso.

van Wijngaerden (Jr. *Joan* ***van W.,*** in verband met testamentair geknoei Parche), K, f. 189, 190.

van Wijngaerden (Jvr. ***Marie Absoloens,*** wede Jr. ***Arenf van W.,*** oud 60 jr., vroeger te Antwerpen, dan te Leuven, met hare zoons *Jan,* ***Philips Ferdinandus*** en ***Charles*** in proces tegen Jr. ***David van W.*** op Cronesteyn), F, f. 323.

van Wijngaerden (Jvr. ***Offeline van W.,*** geproclameerd te Zwolle met ***Charles van den*** *Rijne)*, ***C,*** f. 152.

Wijten (attest. ten behoeve van ***Hendrik*** *Jansz.* ***W. te*** Frankenthal en afkomstig uit Bodegraven), X, f. 293vso.

Yperen (passim in C veel over). Zie ook: ***Ufenhove.***

van Zanen (verval der ***van Zanen's). Y,*** f. 274.

Zevenhuizen (getuigenis over landerijen aan de Korte Hoflaan te Z.), X, f. 173vso.

Zoeferwoude (proces van de ***van Swiefen's*** over de heerlijkheid tegen de vrouwe van ***Alckemade),*** B.D.: A, f. 83vso, 28 Sept. 1593.

van Zuylen van Nievelf (Jvr. ***Cafharina van Z. van N.*** getuigt als gewezen staatsjuffer van *Philippa* ***Sidonia*** gravin ***van Pallandf van*** *Culemborg* over de smadelijke bejegening van den rentmeester der gravin ***Johan Bouchorsf en*** familie), M, f. 128vso.

van Zuylen (Elizabefh v. Z., wede ***Jan van der Does van Noordwijk.*** beleedigd te Noordwijk), 1. f. 21a.

van Zuylen van Harmelen (Gijsbr.), C, f. 1 10vso.

van *Zuylen van Nijevelt* (Jr. ***Jacob v. Z. v. N.*** getuige), F. f. 241vso.

van *Zijl* (de van *Zijl*'s naar Gelderland verhuisd), E, f. 121'. 134vso.

van Zijl (Cornelis Aernfsz. van Z., dobbelaar buiten de Tolsteegpoort in Utrecht in verband mede met ***van*** *Isselt* en ***van der Eem),*** E, f. 223.

Zijlhoff (waar bramen groeien, Aug. 1600), H, f. 120: K, f. 104; B.D.: B, f. 85. 86vso.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LSV, 133).

Fabri.

Volgens de „Wapenheraut" 1902, pag. 439, voerde de oude familie ***Fabri*** in de Meijerij van 's-Hertogenbosch als wapen: „doorsneden: A. in zwart 3 hermelijnen palen: B. effen goud", en zou hiertoe o.a. behooren ***Marfin Fabri,*** secretaris van Helmond, overl. 26 Juli 1623, getrouwd met de 26 Mei 1626 overleden ***Maria van Liessel,*** waarbij ***Sophia,*** getrouwd met ***Barfholomeus van Beerenbroeck.*** secretaris van Budel en Maarheeze. Deze zelfde ***Martin Fabri*** echter voerde volgens een M.S. Wapenboek van Mr. W. van der Lely (over het algemeen zeer betrouwbaar) met wapenen en blazoenen in de kerken van de Meijerij en overeenkomstig daarmede ook volgens de N.-Brabantsche Almanak 1893 een totaal ander wapen, n.l.: „in rood een gouden keper beladen met 3 blauwe lelies en vergezeld van 3 gouden hamers met zwarte koppen."

Volgens deze beide laatste bronnen zou dit wapen te zien zijn geweest op het grafbord in de kerk te Helmond van den 26 Juli 1623 overleden Mr. ***Marfen Fabri,*** secretaris dier stad, getrouwd met ***Maria van Liessel,*** dus absoluut den zelfde als voornoemd, en op het grafbord in die kerk van den 8 Sept. 1634 overleden *Jacques* ***Fabri,*** eveneens secretaris dier stad en tevens griffier van Peelland. Ofschoon ik van deze beide secretarissen geen zegel of lakafdruk gevonden heb, houd ik mij liever aan de mededeelingen van van der Lely en in de N.Brab. Almanak dan aan die in de „Wapenheraut" voornoemd.

Ik merk hierbij nog op, dat volgens het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1885, pag. 130, dit wapen met den keper eveneens gevoerd werd door *Pieter d e* ***Fabri,*** 29 Oct. 1558 te Antwerpen als leenman van Mechelen met de letters ***P.*** en F. respectievelijk rechts en links naast het schild, behoudens het kleine verschil, dat de lelie in top van den keper vervangen is door eene bloem, waarvan geen soort is aangegeven.

Feith.

Volgens de Heraldieke Bibliotheek 1880, pag. 355, zou het zegel van ***Hendrik Feifh*** van het jaar 1650 in het Gemeente-

Archief te Harderwijk als wapen vertoonen een omgewenden eenhoorn.

Ik vermeen. dat wij dit stellig als onjuist kunnen beschouwen, daar ik de talloos vele zegels en lakafdrukken met den naam *Feith* (ook *Feif, Feijdf, Feijf* en *Feijfh)* nooit anders dan met een klimmend paard gevonden heb.

Felbier.

Brechfje Felbier, de vrouw van *Barenf Pelgrom,* zwager van *Philips Engebrecht,* in 1666 substituut schout van Amsterdam, voerde volgens het Patriciaat van Amsterdam door Alberdingk Thijm, folio 19, als wapen: ,,in zilver een liggend vat van natuurlijke kleur, uit het ponsgat waarvan een vlam komt.

Evenzoo is dit wapen beschreven in het Armorial Général, waar letterlijk staat vermeld: ,,une flamme jaillissante sur le milieu" (een overigens vrij gebrekkige beschrijving).

Ofschoon ik daarvoor geen bewijzen heb, lijkt het mij toch in verband met den familienaam zoo goed als zeker, dat het voorwerp, dat uit het vat komt, geen vlam doch bier zal zijn.

In overeenstemming hiermede vertoonde dan ook het wapen van *Hans Fellebier,* in 1640 raad van Gouda, volgens het M.S. Wapenboek van W. van der Lely betreffende de regeering dier stad in het Gemeente-Archief Delft een liggend vat op groenen grond, waaruit behalve uit het ponsgat noa van alle kanten bier spuit.

Fenema en van Fenema.

Een familie *Fenema,* ook als *van Fenema* voorkomende, voerde volgens het Ned. Patriciaat 1913, de ,,Wapenheraut" 1899, pag. 173 en de Naamlijst en Wapenkaart van de leden der regeering van 's-Hertogenbosch door van Zuijlen evenals in het Armorial Général als wapen: ,,in blauw een horizontaal geplaatste gouden laadvlieg vergezeld boven van een horizontaal geplaatst gouden vat en beneden van een gouden bijenkorf tussen 2 gouden sterren." Volgens de aangehaalde Naamlijst voerde aldus *Pefrus Henricus van Fenema,* in 1810 aangesteld tot raad van 's-Hertogenbosch.

Edoch de lakafdruk van *Pefrus Henricus van Fenema,* in 1819 notaris te 's-Hertogenbosch. in de Minuut-acten van notaris J. van Manen te Nijmegen, die toch wel hoogstwaarschijnlijk de zelfde zal zijn als voornoemde *P. H. van F.* in de Naamlijst, vertoont het vat liggende op de laadvlieg, die half van boven wordt ingezien en dus niet los boven die laadvlieg, in de bovenhelft van een doorsneden wapen met de bijenkorf en de sterren in de benedenhelft.

Dit zelfde, dus het vat liggende op de laadvlieg in de bovenhelft van een doorsneden veld, is het geval op de lakafdruken van *R. van Fenema,* in 1732 stadhouder van Oud-Gastel, in het archief van de Commissie van Breda, en van *R. van Fenema,* in 1746 te Hooge Zwaluwe in het archief van de Rekenkamer van Holland.

In deze gevailen dus neemt de laadvlieg nog maar een zeer bescheiden plaats in en is maar voor een gedeelte onder het vat zichtbaar in tegenstelling met het eerste geval, waar zij in haar geheel boven het vat zichtbaar is. Bekijken wij nu eens de wapens van *Jacob Lammerfs Fenema,* in 1777 gecommiteerde van het Weeshuis te Leeuwarden, en van *J. Fenema,* in 1788 burgerhopman aldaar en voogd van dat

Weeshuis, voorkomende op de schouw en op het wapenbord in dat Weeshuis, en de lakafdrukken van Mr. *Johannes Fenema,* in 1764 secretaris van het kapittel van Oud-Munster en van 1756 tot 1773 notaris te Utrecht, in de Brieven aan dit Kapittel, en van *Abraham Fenema,* in 1788 en 1789 schepen van Buren, in protocol 3163 van den Delftschen notaris Chr. Westakker en in de Brieven aan het Kapittel van St. Pieter te Utrecht, dan zien wij dat hunne wapens zijn: ,,doorsneden: A. een liggend vat: B. een bijenkorf tusschen 2 sterren. Hier is dus de laadvlieg geheel verdwenen. Het zegel van voornoemden *Abraham Fenema,* in 1779 schepen van Buren, aan charter in het archief der Nassausche domeinen vertoont niet anders dan een liggend vat.

Billijkheidshalve zullen wij dus de eereplaats aan de laadvlieg moeten ontnemen en deze moeten geven aan het vat.

Fiberse.

Volgens de ,,Navorscher" 1876, pag. 345, ligt in de Groote Kerk te Harderwijk begraven de 17 Maart 1600 overleden *Mechfelt Fiberse* met haren man *Jan van de Wall.*

Volgens de ,,Wapenheraut" 1917, pag. 438, echter heet zij *Mechtelf Elberse.*

Wie gelijk heeft weet ik niet, doch ik hoop zulks spoedig te kunnen vaststellen, wanneer ik de grafzerken in die kerk ga beschrijven.

Floors.

Joseph Floors, in 1670 schepen van Venlo, voerde volgens de ,,Ned. Leeuw" 1899 als wapen: ,,een tak, waaraan 3 ronde bloemen waaiersgewijs gerangschikt." Echter is dit wapen niet geheel juist, want volgens een schepenbrief van Venlo in het Kijksarchief te Maastricht waarin hij in 1651 als schepen van Venlo voorkomt en *Jospeh Floers* heet, vertoont zijn zegel aan dit charter als wapen geen tak, doch een plant op grond. Evenzoo wordt hij met den naam *Floers* en met een plant als wapen vermeld in de Publications de la Société historiyue et archéologique dans le Limbourg 1935, pag. 157, waar gezegd wordt, dat hij schepen van Venlo was eerst van 1644 tot 1647 en daarna van 1654 tot 1674, dat hij 21 Mei 1674 overleed en getrouwd was met *Cafharina Taxis.*

van Focquenbrock.

Dr. *Jacob van Focquenbrock,* in 1680 raad van Alkmaar en overleden 19 Juli 1688, voerde volgens het M.S. Wapenboek van van der Lely betreffende de regeering dier stad in het Gemeente-Archief te Delft als wapen: ,,in groen een gouden (6 puntige) ster vergezeld van 3 zilveren maliën." Dit wapen is niet geheel juist, want zijn zegel zonder deuraanduidingen in de Collectie Schepenzegels in het Gemeente Museum te Alkmaar, waar hij van *Focquenbroc* genoemd wordt en gezegd, dat hij van 1681 tot 1688 schepen was, vertoont de ster vijfpuntig.

Foncanus.

Volgens de Heraldieke Bibliotheek 1880, pag. 355, voerde *Johannes Foncanus* in 1590 als wapen: ,,een klaverblad". Deze naam deugt niet, deze *Johannes,* die in 1611 predikant te Nijmegen was, heette *Fonfanus,* zooals blijkt uit zijn brief aam het Hof van Gelderland, waarop zijn lakafdruk met het klaverblad met langen steel als wapen.

Forckenbeeck.

Volgens de Navorscher 1911, pag. 277, voerde eene familie ***Forckenbeeck*** als wapen: „een keper vergezeld van ***3*** hanen." Dit wapen is niet van ***Forckenbeeck*** doch van de familie ***Hanius.***

Vermoedelijk is de verwarring het gevolg van het feit, dat Dr. *Franciscus* ***Hanius*** in 1681 zegelde als momber van ***Geertruidt Forckcnbeeck*** bij haar huwelijk met ***Diderik van Romondt.***

Deze ***Geertruidt Forckenbeeck,*** in 1681 de vrouw van ***Diderik van Romondt,*** muntmeester van Kampen, voerde als wapen: „in zilver een blauwe dwarsbalk beladen met een omgewenden halven hond met een haas in den bek" en als helmteeken dito halve hond doch niet omgewend, zooals blijkt uit haren lakafdruk in de collectie brieven in het Gemeente-Archief te Enkhuizen.

Forsinck.

Anna Albertina F o r s i n c k, geboren 24 April 1742. de vrouw van *Joan van Nouhuijs,* predikant te Lith en Lithoyen, voerde volgens de kwartierstaten van van der Dussen en Smissaert als wapen: „doorsneden: A: in blauw een zilveren pijl vergezeld rechts en links van eene gouden lelie; B. in goud een druiventros met den gebladerden steel naar boven van natuurlijke kleur." Deze naam is zeker onjuist, want dit zelfde wapen zonder kleuraanduidingen vond ik op den lakafdruk in de Brieven aan het Kapittel van St. Pieter in het Rijksarchief te Utrecht van ***Maria Johanna T o r s i n c k,*** die te Catwijk aan de Maas hare eerste huwelijksproclamatie op 17 Mei 1772 met ***Petrus Johannes*** *Monhemius,* predikant te Buurmalsen, annonceerde. Met de druiventros blauw en den gebladerden steel daarvan groen, doch overigens met dezelfde kleuren als boven komt dit wapen eveneens met den naam ***Tors i nc k*** voor in eene collectie wapenteekeningen in de Gemeente-Bibliotheek te Rotterdam.

Ook in meerdere andere bronnen heb ik zonder wapen personen met den naam ***Torsinck en*** nimmer met den naam F o r s i n c k gevonden.

Forsten.

Nagtglas beschrijft in zijne M.S. Aanteekeningen een wapen ***Forsten*** als volgt: „in blauw een arendsbeen". Dit wapen is niet van ***Forsten*** doch van de aangetrouwde familie ***S a t i n k.***

Uit protocol 34 van notaris Isaac Valeton te Rotterdam blijkt, dat ***Jacob Forsten*** met zijne vrouw ***Anthonia Satink*** omstreeks 1775 te Wildervank woonden. Deze ***Jacob Forsten*** voerde als wapen een klimmend hert.

(Wordt vervolgd.)

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN ENZ.

N e d e r l a n d s c h A r c h i e f v o o r G e n e a l o g i e en Heraldiek, jrg. VI.

afl. 3: o.a.: Mr. W. de Vries, De herkomst van het geslacht van *Haselen.* — 0. W. D. W., Spanje (over Spaansche titels). — W. Geering, Kwartierstaat (16) van Koning *Michael van Roemenië,* Prins ***van Hohenzollern.*** — A. Bijl Mz., Vermaarde schilders en hun nageslacht (vervolg) (de *Hoy).* — J a n Scherpenhuyzen, Bijbelaantekeningen betreffende het geslacht van ***Laar*** uit Rotterdam. — J. C. S (teenkamp), Oudste wapens. (met afbeeldingen) ;(vervolgt met opgaven van Nederlandsche graveurs van wapens en van Nederlandsche wapenschilders en teekenaars). — Vragen: ***de Bruyn.***

afl. 4: o.a.: W. Dolk, Bijbelaantekeningen *Groenendaal-van Poelien* (gevolgd door parenteel ***Hermanus Groenendaal × 1691 Johanna op de Kamp).*** — A. Bijl Mz., Vermaarde schilders en hun nageslacht (vervolg) ***(de Hoy).*** — 0. W. D. W., Malta (orde der Malthezer ridders, titels).

G e n s N o s t r a, jrg. III.

afl. 2: o.a.: C. Postma, Copy Poorterboek der stad Rotterdam (6 Mei 1699-6 Januari 1702) (vervolg). — M. Soesbergen, Naamdagen in Februari. — H., Huismerken gebruikt door leden van het geslacht ***de Goede,*** einde 18e en 19e eeuw. — J. P. Medema, Lijst van familienamen, voorkomende in het trouwboek van Hendrik-Ido- en Sandelingenambacht van 1625-1719 (A t/m L) (wordt vervolgd). — Vragenrubriek: ***Franken; van Velzen; Prooyen × Plooster: Ploeg × van Gelder; Knoops × van (der) Beek; Bolk*** (verschillende schrijfwijzen) ; ***Gansfort.***

afl. 3: o.a.: C. Postma, Copy poorterboek der stad Rotterdam, 6 Januari 1702-13 April 1706 (vervolg). — J. P. Medema, Lijst van familienamen, voorkomende in het trouwhoek van Hendrik-Ido- en Sandelingenambacht 1625— 1719 (vervolg) (L. t/m Z.). — J. H. A. E. Harsbergen, Uit het begraafboek van 's-Gravendeel (11) (1728— 1746) ***(van Moerkerken; Barendregt; Boender; van der Giesen; Kleynjan).*** — Vragenrubriek: ***Bruins; Kamminga; Staat; Steert; van Beusechem: Malherbe.***

A m s t e l o d a n u m, jrg. XXXV, afl. Maart en afl. April 1948.

o.a.: Mr. P. van Eeghen, De familie ***Brak.***

D e M a a s g o u w, jrg. LXVII, afl. 1 (Jan./Febr. 1948).

o.a.: M. K. J. Smeets, Archivaris *Jan-Baptist Sivré* (***18 18*** tot 1889) en het Rijks- en Gemeente-Archief te Roermond. — J. J. 'Th. van Eys, De grafkelder der familie *Bronckhorst-Batenburg* in het koor der kerlc te Gronsveld. — Jan Verzijl, Aantekeningen over Venlose Stadsgeneesheren en Vroedmeesters ***(Ploum; van Breughel; Duycker; van der Straeten; Kempinck: Huberts; Schaffers; In de Betouw).***

M e d e d e l i n g e n b l a d v a n d e V e r e e n i g i n g ter bevordering van het S t a m b o o m o n d e r z o e k voor Rotterdam en omstreken, jrg. III, afl. 11 (Maart 1948).

o.a.: D. J. Knoops, Genealogie van het geslacht *Verzijl* (Gouda).

M e d e d e e l i n g e n d e r f a m i l i e v e r e e n i g i n g Kalf f. No. 31 (Februari 1948).

o.a.: J. Kalff, De oudste generaties van het geslacht *Kalff.*

J. P. DE MAN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bax. Gevraagd wapen, genealogische gegevens en voorouders van ***Elisabeth Bax,*** j.d. van Heesbeen, begr. Genderen 1 April 1800, tr. Genderen 21 Mei 1740 ***Jacob Boll,*** ged. Genderen ***8*** of ***9*** Juni 1709, begr. Genderen 16 Juni 1798.
Utrecht. D. H. VOLKMAARS.

Bol-de Jong. Gevraagd wapens, genealogische gegevens en voorouders van ***Leendert Bol*** en zijn echtgenote. *Anna*

Helena de Jong. Hun zoon *Jacob Boll* werd gedoopt te Genderen 8 of 9 Juni 1709.

Utrecht. D. H. VOLKMAARS.

Bolten. Wie kan inlichtingen geven over *Arent Bolten*, van Zwole, zilversmid en tekenaar, circa 1600, die vermoedelijk al spoedig Zwolle heeft verlaten en wellicht naar Engeland is vertrokken? De naam *Bolten* komt in dien tijd te Zwolle voor (Gem.-arch.). Naar zijn tekeningen werden in 1617 prenten gedrukt door *Pierre Fierens*, die te Parijs en Antwerpen werkzaam is geweest.

Amsterdam. T. M. DUYVENÉ DE WIT-KLINKHAMER.

Christiaens-Hartman. In Navorscher 1896 staan aantekeningen nopens Dr. *Johan Christiaens*, geb. Wezel 1642, burgemeester van Wezel, gehuwd met *Alida Hartman, geb.* Wezel 1654. Gevraagd oudere gegevens.

Nijmegen. MR. DR. J. C. MARIS.

Drinkveld-Hagendijck. Gevraagd wapens, genealogische gegevens en voorouders van *Pieter Drinkveld* en zijn echtgenote *Maria Hagendijck*. Uit hun huwelijk werd een zoon *Hubertus* gedoopt te Breda 20 Oct, 1697.

Utrecht. D. H. VOLKMAARS.

Dull. Van het wapen *Dull* zijn verschillende variaties bekend. Het hoofdmotief is wel de eikentak, -boom of plant.

Het Armorial Général van J. B. Rietstap beschrijft het wapen der Hollandse familie *Dull*, zijnde: in goud een groene geplante boom. Dit wapen vinden we geallieerd ook op het glasraam in de consistoriekamer der Hervormde Kerk te Eibergen (niet geheel juist weergegeven in den Wapenheraut 1917, pag. 342) n.l.: gedeeld: I in goud een groene geplante boom; 11 doorsneden: a. in blauw 2 gouden aanstotende ruiten, paalsgewijs geplaatst, b. in goud 3 zwarte St. Antonieskrukken; gedekt door een blauwe vizierhelm met gouden vlucht: en het onderschrift: *„Andries Düll Geesken van Eybergen* Ehl A° 1675".

De oorspronkelijk Amsterdamse, later Backenhagense, tak der familie *Dull*, te beginnen met *Jacob Dull*, resident van Z.K.M. van Noorwegen, Denemarken, etc. etc., geb. 1700, voert als wapen: in goud een op een terp geplante eikentak van sinopel met een eikel aan de top, 7 bladeren (3 heraldisch rechts en 4 links) waarvan de beide bovenste tot sprieten verkruld zijn. Gouden helm, met als cimier: de eikentak uit het schild. Dekkleed: groen-goud: spreuk: „Persévérance". Dit wapen gelijkt zeer veel op dat van Ds. *Wolterus Dull* uit Tubbergen (1693), zie Ned. Patriciaat X, doch dezelfde eikentak met 7 volgroeide bladeren in zilver: Nu is een van mijn vragen: Heeft het wapen der gemeente Vriezenveen (ook in zilver een groene eik op grasgrond) nog iets uitstaande met dit laatst omschreven wapen van Ds. *W. Dull* en diens kleinzoon Mr. *Elias Dull*, secretaris van Stad Almelo, richter der Heerlijkheid Almelo en Vriezenveen?

Dank zij den Heer R. T. Muschart kwam ik te weten, dat van dezen Mr. *Elias Dull* nog twee verschillende zegels bekend zijn in het Rijksarchief te Zwolle en wel: een plant op lagen grond, waarvan de stam boven eindigt in 3 takken, die waaiersgewijs gerangschikt zijn en waarvan de rechtse naar beneden ombuigt en elke tak aan de top (einde) voorzien van een grote zevenbladige bloem en aan de rechtse tak een smal langwerpig blad en een dito blad ter linkerzijde aan de stam van de plant. Helmteken: dito plant. Aldus op een lakafdruk in de Brieven aan de Staten van Overijssel d.d. 5 September 1794; een lakafdruk van denzelfden richter van Vriezenveen van 4 Mei 1791 in de Borgstellingen vertoont hetzelfde wapen, doch als helmteken: 3 dito bloemen aan gebladerde stelen waaiersgewijs gerangschikt. (Zie voor meer gegevens Alg. Ned. Familieblad 1893, pag. 168 e.v.). Verder moet zich nog een zegel *Dull* met eikentak bevinden in de collectie Tinga.

Nu moeten we ons niet blind staren op deze kleinere of grotere verschillen, doch opmerkelijk is het volgende:

In de familiepapieren Balen in de Gemeente-bibliotheek te Dordrecht bevindt zich een lakafdruk, die als wapen vertoont een keper vergezeld boven van 2 bollen en beneden van een lelie (kleuren?). Dit zou het wapen zijn van *Gerbrand Nicolaasz. van Hoorn*, plm. 1731 getrouwd met *Josina Dull Anthonisdochter*, die een dochter hadden: *Geertruijd van Hoorn*, geb. 20 Juli 1731 te Amsterdam. Voorts vond de Heer Muschart op een lossen lakafdruk uit de 2e helft der 18e eeuw een wapen: een keper vergezeld van boven van 2 ringen en beneden van een lelie. Helmteken: een vlucht. De letters J en D naast het helmteken. Zou dit dan het wapen van *Josina Dull* zijn en dus niet van *Gerbrand van Hoorn Nzn?* Was deze *Gerbrand* een zoon van *Nicolaes van Hoorn*. koopman te Amsterdam, geb. te Bremen en 1 Mei 1667 te Bremen gehuwd met *Gesina van Istel*. *(Zie* Elias, De Vroedschap van Amsterdam, pag. 332 e.v.)? Deze voerde echter een totaal ander wapen, n.l.: doorsneden: a. een posthoorn: b. gedeeld: I 3 linkerschuinbalken: 11 een omgekeerde vleugel.

Gevraagd nadere gegevens over *Josina Dull Anthonisdr.*: was zij een zuster van den hierboven genoemden *Jacob Dull*, die als zoon had: *Anthony(!) Dull*, consul van Noorwegen, wonende op de hofstede Frankendael?

Uithuizen. A. B. DULL.

Emmen. Gevraagd gegevens over *Warner Emmen*, wiens zoon *Evert*, geb. 1594, schultus van Emmen, Odoorn en Roswinkel, † 2 April 1654, huwde te Borger 3 October 1614 met *Margaretha Lepels*, geb. 1592, † 19 Nov. 1652, en over de ouders van laatstgenoemde.

's-Gravenhage. JHR. MR. H. O. FEITH.

van Gemert. Gevraagd ascendenten van cn gegevens over *Leendert van Gemert* te 's-Gravendeel, tr. aldaar 22 April 1717 *Neeltje Joostdr. Wildeman*.

Rijswijk (Z.-H.). C. P. VAN GEMERDEN.

de **Gijselaer.** Gevraagd de kwartieren van *Johan de Gijselaer*, capitein 24-2-1589, o.a. te Rijnberk. Hij huwde vóór 1582 *Sophia Mathijsdr. Heys*.

's-Gravenhage. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Brstuursberichten. — Verslag en Advies der Commissie van Advies inzake de coördinatie op genealogisch gebied. — Staat van aanwinsten. — Aanteekeningen uit de Getuigenisboeken en Burgemeestersdagboeken van Leiden, door W. J. J. C. Bijlevcld. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Inhoud van Tijdschriften, enz. — Vragen en antwoorden.

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 blz., formaat 25 x 38 c.M.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adremverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, Prins *Mauritslaan* 64, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5,* 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 7 | LXVe Jaargang | Juli 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

W. F. K. HUSSEM VAN DER LEEUW . . . Driebergen.
Arnhemse Bovenweg 169.

JHR. MR. J. F. LEWE VAN NIJENSTEIN . . *Amsterdam-Z.*
Apollolaan 189.

A. H. D. DE SAINT OBIN . . . . . Groningen.
Verl. Hereweg 16B.

H. J. SCHRIJVERS . . . . . *Soestdijk.*
Prins Bernhardlaan 31.

JHR. MR. E. V. E. TEIXEIRA DE MATTOS . New *York* 6, N.Y.
Netherlands Consulate General Shipping Department, 61 *Broadway.*

Adreswijziging:

W. PH. VEEREN . . . . . *Wassenaar.*
Hôtel huize *Nieuw Rijksdorp, Berkheistraat 40.*

Het Genootschap heeft zich geabonneerd op het door den Oudheidkundigen Kring „De Ghulden Roos", Roosendaal, uitgegeven Jaarboek.

Jaarverslag 1947.

Met voldoening kan worden geconstateerd, dat dit jaar de werkzaamheden van het Genootschap vrijwel in hun ouden omvang zijn hervat, behoudens die van den Inlichtingendienst, welke helaas nog niet functionneert.

In de vacature wegens het uittreden om gezondheidsredenen van den heer H. J. A. van Son werd verkozen Ir. C. M. R. Davidson. Verder onderging het Bestuur geen wijziging.

Per 1 Januari 1948 telde het Genootschap 5 ereleden, 10 corresponderende leden, 666 gewone leden, 62 abonné's en stond het met 63 binnen- en buitenlandse instellingen in verbinding.

Op 21 Juni en 29 November werden ledenvergaderingen gehouden.

In de eerstgenoemde vergadering werd door den heer Maris teruggekomen op de overeenkomst met het Centraal Bureau voor Genealogie en door een twintigtal leden werd een motie ingediend om deze kwestie opnieuw in een algemene vergadering te behandelen. Daartoe werd belegd de vergadering van 29 November, waarin de overeenkomst van bruikleen Genootschap-Centraal Bureau, speciaal uit rechtskundig oogpunt, het belangrijkste onderwerp van bespreking vormde. In deze vergadering werd besloten uit de leden van het Genootschap een commissie te benoemen, die in deze ingewikkelde kwestie op den kortst mogelijken termijn een schriftelijk verslag met advies aan het Bestuur en de leden zou uitbrengen, ter voorbereiding van een uitspraak door een algemene vergadering. Dit zo mogelijk onder toevoeging van nieuwe voorstellen.

Op grond van deze motie werd een commissie benoemd, bestaande uit de heren Bosch van Rosenthal, van 't Lindenhout, Maris van Sandelingenambacht en Clifford Kocq van Breugel, met de bevoegdheid een vijfde lid te assumeren.

Naar aanleiding van het aannemen van bovengenoemde motie trad het Bestuur af. Het verklaarde zich echter op een verzoek uit de vergadering bereid de lopende zaken voorlopig te blijven behartigen.

Aan het slot van de vergadering van 29 November werd de begroting met contributieverhoging tot ƒ 15.— aanvaard.

Bleven de uitgaven in 1946 beneden het normale, daar in den loop van het jaar slechts zes afleveringen van het Maandblad verschenen, 1947 vertoont een geheel ander beeld. De drukkerij kon dank zij een behoorlijke papiertoewijzing weer op volle toeren voor het Genootschap draaien. Zodoende kon het Maandblad over deze periode weer geregeld verschijnen, hetgeen een belangrijk hoger bedrag aan drukkosten met zich mede bracht, dan in 1946 het geval was. Bedroegen de drukkosten over 1946 ongeveer ƒ 4000,—, over 1947 werd hieraan met inbegrip van de verzendkosten, die ± ƒ 450,— be-

droegen, een bedrag van ongeveer ƒ 7000,— besteed. Tengevolge hiervan liep het batig saldo, dat op 1 Januari 1947 ƒ 8821.39 bedroeg, op 1 Januari 1948 terug tot ƒ 5230.17. Dit is mede toe te schrijven aan de hogere belastingen, evenals aan grotere uitgaven over 1947 voor den aankoop van boekwerken. Het hieraan bestede bedrag steeg tot ƒ 813,75.

In verband hiermede achtte de Penningmeester zich verplicht, ter verkrijging van een sluitende begroting, aan de algemene vergadering voor te stellen, per 1 Januari 1948 de contributie te verhogen tot ƒ 15,— per jaar. Door deze belangrijke verhoging van de inkomsten hoopt de Penningmeester een verder teruglopen van de financiën te kunnen voorkomen, mits zich geen bijzondere uitgaven in den loop van 1948 voordoen.

Met grote dankbaarheid maakt het Bestuur gewag van het initiatief van verscheidene leden om met een extra bijdrage de financiële zorgen te helpen verlichten. Een bedrag van ruim ƒ 1200,— werd ontvangen. Dit niet hoog genoeg te waarderen medeleven met de belangen van het Genootschap, gepaard aan de zeer sporadische bedankjes na de contributieverhoging ontvangen, geeft ten volle het bewijs van den gezonden geest in en de blijvende belangstelling der leden voor het Genootschap.

Het batig saldo per 31 December 1947, groot ƒ 5230,17, is als volgt verdeeld: kas ƒ 752,75, vrije girorekening ƒ 1484,15, geblokkeerde girorekening ƒ 1398,61, banksaldo ƒ 1594,66, waarin begrepen een bedrag van ƒ 585,72 van het Feith-fonds. Pogingen om het geblokkeerde girosaldo vrij te krijgen faalden tot heden.

Van de uitgaven worden o.a. de volgende posten genoemd: aankoop boeken ƒ 813,75, drukkosten Maandblad ± ƒ 6500,—, verzendkosten Maandblad ƒ 445,50, vereveningsen loonbelasting ƒ 253.83, salaris op bibliotheek ƒ 1500,—, huur gebouw Bleijenburg ƒ 800,—, omzetbelasting ƒ 304,01.

In de Gewestelijke Groepen, waar de leden met toewijding aan het werk deelnemen, werden de werkzaamheden op genealogisch en heraldisch gebied met opgewektheid voortgezet.

De Bibliotheek werd in het afgelopen verenigingsjaar zowel door schenking als door aankoop vermeerderd met 54 boekwerken. Helaas valt hierbij op te merken, dat de aanwinsten in aantal onder die van het vorige jaar zijn gebleven.

Het bijhouden van het repertorium op de boelcen en tijdschriften vond geregeld voortgang. Verheugend is het te kunnen constateren, dat, niettegenstaande de omstandigheid, dat de Bibliotheek gedurende de maanden Maart en April als gevolg van de sluiting van het Alg. Rijksarchief en de daarmede gepaard gaande stopzetting van de verwarming onzer lokaliteiten geheel moest worden gesloten, de leeszaal door 87 personen méér dan in 1946, en wel door 492 personen werd bezocht. Aan 177 leden en instellingen werden boeken en tijdschriften uitgeleend.

De catalogisering van de „Bibliotheek-van-Dam" is dit jaar niet noemenswaardig gevorderd. Van remmenden invloed zijn hierop, evenals op de andere werkzaamheden, geweest de geringe personeelsbezetting alsmede de tengevolge van brandstolfenschaarste gedwongen winterdienst en de eerder; genoemde algehele sluiting.

De afdeling Familie-archieven verwierf ook dit jaar weder verscheidene belangwekkende aanwinsten, waarvan hier afzonderlijk mogen worden vermeld het uitgebreide familiearchief van den Brandeler, hetwelk in bewaring werd ontvangen, en de archieven Dekker, Bangeman Huygens en van Laer, welke ons werden geschonken. De kleinere aanwinsten vindt men in het Maandblad vermeld.

Ingevolge machtiging van den eigenaar werden vier delen Leenregister van het Leenhof Loenersloot uit het familiearchief Martini Buys overgedragen aan het Rijksarchief in Utrecht, tezamen met een aantal andere archivalia, welke aldaar beter op hun plaats bleken.

Mejuffrouw J. A. C. M. Wittenaar zette de inventarisatie van het familie-archief de Marez voort.

Hoezeer de afdeling Handschriften zich in de belangstelling van onze leden verheugt, is gebleken door de aanbieding van de zeer grote verzameling Veenendaalse genealogieën door ons medelid A. K. P. Gunderman [1]) en door het legaat Koppeschaar, ons vermaakt door wijlen ons betreurd lid E. J. Koppeschaar [2]), waarover in het Maandblad, onderscheidenlijk in het Mededelingenblad, uitvoerig is bericht.

Beide collecties staan in alphabetische volgorde opgesteld: vooral van eerstgenoemde verzameling is reeds door verscheidene leden een dankbaar gebruik gemaakt.

Daarenboven werden onze verzamelingen verrijkt door den aankoop van een grote verzameling manuscript-genealogieën, nagelaten door de Heer W. van Maanen, die gedurende lange jaren een trouw lid van ons Genootschap is geweest. Deze handschriften, benevens vele kleinere aanwinsten, staan in het Maandblad opgesomd.

Van onze Verzamelingen fiches werd die, welke voornamelijk gegevens uit archieven bevat, uitgebreid door vele gegevens ontleend aan het Gemeentearchief te Amsterdam, ons geschonken door ons lid A. K. P. Gunderman.

De afdeling Zegels en Wapenafbeeldingen onderging uitbreiding door de schenking van een grote collectie lakafdrukken door ons lid Dr. A. B. van Deinse, waarvan in het Maandblad reeds uitvoeriger mededeling is gedaan. [3])

Ook dit jaar heeft het voorwaardelijke besluit om de collecties van ons Genootschap over te brengen naar het Centraal Bureau voor Genealogie belemmerend gewerkt op het initiatief in ons Genootschap, zodat het gewenst is, dat zo spoedig mogelijk een definitieve beslissing in de een of andere richting wordt genomen. Wil echter het Genootschap zich ten volle kunnen ontplooien en vooral het raadplegen van de collecties voor onderzoekers op genealogisch gebied gemakkelijker mogelijk worden, dan is dringende noodzaak, dat er meer personeel komt om het catalogiseren te versnellen.

Enige nieuwe gegevens over de kwartieren van Maurits graaf van Nassau-La Lecq,

door DRS. J. VISSER.

In het archief „Van Nassau-La Lecq" komt een copie voor van een acte van boedelscheiding tussen de kinderen van jonker ***Paulus van Nassau,*** waaronder ***Barbara,*** de moeder van ***Margaretha van Mechelen,*** de stammoeder van het geslacht ***van Nassau-La Lecq.*** Afgaande op het Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, hield ik dezen ***Paulus*** voor gesproten uit den tak ***Nassau-Conroy,*** afstammende van een bastaard van ***Hendrik III van Nassau-Breda,*** temeer daar

[1]) Ned. Leeuw 1947, k. 249.
[2]) Ned. Leeuw 1947, 'Mededelingen December.
[3]) Ned. Leeuw 1948, k. 25.

Nassau-Conroy werd genoemd onder de kwartieren van ***Margarefha's*** kleinkinderen, waarover hieronder nader. De heer A. L. Carstens echter deelde mij mee, dat ***Paulus*** stamde uit een bastaardtak van ***Hendriks*** grootvader *Jan* IV. Bovendien noemde hij mij broers en zusters van ***Barbara,*** die niet in bovengenoemde acte voorkwamen, zodat ik eerst tot de mening neigde, dat hier twee ***Barbara's*** verward werden. Men oordele:

volgens den heer Carstens:	volgens genoemde acte:
Adriana,	***Nicolaas,***
Hendrik,	***Hendrik,***
Barbara,	***Barbara,***
Johanna,	***Robrecht,***
Cornelia;	***Geertruid.***

Tevens werd in mijn acte nog een ***Cornelia*** vermeld, zonder aanduiding van familiebetrekking, maar terwijl de heer C. ***Cornelia*** non te Delft noemde, werd zij hier aangeduid als „religieuse in de ebdije van Loosduynen buyten den Haege".

De heer C. ontleende zijn gegevens aan het artikel van den heer W. J. J. C. Bijleveld: Van het „vrouwtje *van* ***Mechelen"*** enz., dat ik eerst in manuscript bij de „Ned. Leeuw" raadpleegde en waarvan de heer J. L. van der Gouw mij later de plaats van publicatie aanwees: het Leidse jaarboekje van 1944 (blz. 115). Dit artikel maakte mij duidelijk, dat mijn veronderstelling niet juist kon zijn: de hier genoemde ***Nassau's*** waren ongetwijfeld nabije verwanten van ***Margaretha.*** Ik meende dan toch echter drie nieuwe kinderen van ***Paulus te*** hebben ontdekt, tot ik het artikel van wijlen pastoor G. C. A. Juten in „Taxandria" (1940, blz. 97) las, waar behalve zeven van de acht bovengenoemde nog twee andere kinderen van ***Paulus*** worden genoemd. Van ***Adriana, Johanna, Cornelia en*** de slechts in laatstgenoemd artikel vermelde ***Anna*** valt het feit, dat zij niet in de ouderlijke nalatenschap delen (wat *Cornelia* betreft, behoudens een lijfrente), te verklaren uit uitboedeling bij hun intrede in het klooster. Voor ***Charlotte,*** in het artikel in „Taxandria" ook vermeld als dochter van ***Paulus*** en noch als gehuwd of kloosterlinge bekend noch voor cie scheiding overleden, weet ik geen verklaring. Hoort zij hier wel thuis?

Nieuwe feiten blijven, behalve het zojuist geuite negatieve vermoeden, slechts ***Paulus'*** zoon *Robrecht* en het verblijf van zijn dochter ***Cornelia,*** althans in 1574, te Loosduinen, De hiergenoemde tante ***Geertruid van Liere,*** weduwe van ***Jacob van*** *Duivenvoorde-Obdam,* vindt men bij Obreen (Geschiedenis van het geslacht van Wassenaer, blz. 126); terwijl men echter elders (b.v. N.L., XXXVIII, 1919, kol. 312) haar moeder als ***Geertruid*** *Noris* vindt, heet ze bij Obreen *Margaretha.*

Het door mij gevonden stuk is een eenvoudig, maar blijkens het opschrift „Quadruplex jouffrouwe *Geertruyt van Nassauw"* waarschijnlijk gelijktijdig, afschrift. Ter verklaring van zijn aanwezigheid in het archief „Van Nassau-La Lecq", waarvan de particuliere familiebescheiden overigens eerst aanvangen tijdens ***Margaretha's*** jongste zoon, *Lodewijk van* ***Nassau,*** heer van Beverweert en de Lek, waag ik de veronderstelling, dat ***Geertruid*** ongehuwd bleef (waarvoor het argumentum ex silentio spreekt) en *Barbara* of ***Margaretha*** haar erfgename of mede-erfgename werd. Terwille van een eventueel onderzoek hiernaar heb ik in het hierna volgende extract de omschrijving van ***Geerfruids*** aandeel in den boedel overgenomen.

De 16 kwartieren van ***Maurits, Willem*** en ***Hendrik van Nasau,*** zoons van den zojuist genoemden *Lodewijk* en resp. heren vande Lek, Odijk en Ouwerkerk (= Ouderkerk aan de IJsel), van wie ***Willem*** bekend is geworden als vertegenwoordiger van ***Willem*** III in Zeeland, ***Hendrik*** als veldmaarschalk, terwijl ***Maurits*** gouverneur van Sluis werd, in 1679 gedrieën door keizer ***Leopold*** I tot des H.R. Rijks graven verheven en begiftigd met het wapen *Nassau-Katzenelnbogen-Vianden-Dietz* met het hartschild van ***de Lek*** (in zilver een leeuw van sabel), vindt men gedrukt in den Geldersen Volksalmanak van 1885 in een levensbeschrijving van den bekenden genealoog ***Willem Anne*** baron ***van*** *Spaen-La* ***Lecq*** betachterkleinzoon van den zo even genoemden *Maurits.* In denzelfden vorm komen zij echter reeds voor in twee geslachtslijsten van de familie *van* Nassau-La ***Lecq,*** aanwezig in het familie-archief en waarvan de eerste dateert van ca. 1755. Ze luiden:

1 ***Nassau***	***2 Stolberg***
5 Mechelen	***6 Immerseele***
3 Saxen	***4 Hessen***
7 Nassau-Conroy	***8*** *Bronckhorst*
9 *Hornes*	10 ***Renesse***
13 van der *Meeren*	***14 Nassau-Conroy***
11 ***Flodorp***	***12 Byland***
15 Schagen van *Beyeren*	16 ***Bronckhorst***

De nummers heb ik er voor gezet ter verduidelijking in de volgorde van den kwartierstaat van 16. Men zal uit vergelijking met den hierna gegeven kwartierstaat de volgende fouten opmerken:

1. de reeds gesignaleerde in 7, die terugkeert in 14; beide zijn uit den tak, die begint met ***Jan van Nassau,*** kastelein van Heusden;
2. 8 moet in elk geval zijn ***Liere;***
3. wat 6 betreft, heb ik geen ander gegeven kunnen vinden dan Smallegange (N. Cronijk van Zeeland, blz. 718). waar men vindt *Gottignies.*

De hierbij gepubliceerde kwartierstaat van ***32*** berust niet op eigen onderzoek: de kwartieren van ***Maurits*** zijn ontleend aan diens kwartierstaat, in de N.L. gepubliceerd bij zijn 300e sterfdag (1925). en die van ***Cornelis*** *van* ***Mechelen*** aan de genoemde plaats bij Smallegange: de overige dank ik aan den heer Carstens.

Bijlage:

Acte van boedelscheiding ten overstaan van schepenen van Antwerpen tussen de kinderen van wijlen jonker ***Paulus van Nassau*** en jonkvrouwe ***Margaretha van Liere. 1574*** Oct. 8, Antwerpen. Eenvoudige gelijktijdige copie. Archief „Van Nassau-La Lecq". (Alg. Rij ksarchief).

Wij ... schepenen van Antwerpen maecken condt, dat voor ons quaemen jor ***Niclaes van*** *Nassauw,* zone wijlen jore ***Pouwels van*** *Nassauw,* daer moeder aff was jouffre *Margriete* ***van Lier,*** h. *Nicolaes* des ridders dochtere ..., jor *Hendrick* ***van*** *Nassauw,* zijn broedere ..., jouffre *Barbara* ***van*** *Nassauw,* hen sustere, met joren ***Cornelissen van Mechelen,*** haren wettigen manne ..., mr ***Niclaes de*** *Voocht,* mede schepen ... alhiere ende ***Jacob Jan Chrisfiaenssz.,*** schouteth van Grootsundert, in den name van joren ***Robrechée*** ende jouffre ***Geerfruyf,*** hen broedere ende sustere, buytensslants wesende, daer ... ***Jacob Jan Christiaenss.*** momboir aff is, ... tot deser saecken bij appostille van mijnen heeren burgermrn ende schepenen deser stadt. gestelt op seeckerder requesten, speciaelijck geauthoriseert ..., bekenden ..., dat zij ... achtervolgen(de) den accoorde ..., geschiet ten bijsijne ... ***van*** ...

Willem de Rijke graaf *v. Nassau*, Katzenelnbogen, Vianden en Dietz, 1487—1559, × 1531 *Juliana* gravin *v. Stolberg-Wernigerode* 1506—'80

Jan V graaf *v. Nassau*, Katzenelnbogen, Vianden en ½ Dietz 1455—1516, × 1482 *Elisabeth* landgravin *v. Hessen-Marburg*, erfdr. van Katzenelnbogen 1466—1523

Botho III graaf *v. Stolberg-Wernigerode* 1433—1511, × 1499 *Anna* gravin *v. Eppstein en Königstein*, † 1538

Maurits keurvorst *v. Saksen*, markgraaf van Meissen 1521—'53, × 1541 *Agnes* landgravin *v. Hessen-Kassel* 1527—'55

Hendrik II hertog *v. Saksen*, markgraaf v. Meissen, heer van Friesland 1473—1541, × 1512 *Catharina* hertogin *v. Mecklenburg*, † 1561

Philips I landgraaf *v. Hessen-Kassel*, 1468—1509, × *Christina* prinses *v. Saksen-Meissen*, 1505—'49

Floris v. Mechelen burgemr. van Lier, schout v. Turnhout, † 1549, × *Antoinetta v. Gottignies*

Hendrik v. Mechelen, burgemr. van Antwerpen, × 1497 *Christina Arents v. Utrecht*

Paulus v. Nassau, drost van Halsteren, schout van Lier, meier van Zundert, × *Margaretha v. Lyere*

Hendrik v. Nassau, schepen van Breda, † 1517, × *Catharina v. Merwen*

Nicolaas v. Lyere, markgraaf van Antwerpen, heer van Berchem, † 1531, × *Geertruid Noris*

Jan v. Hornes, heer v. Baucignies, Hubersant en Lokeren, † 1521, × 1491 *Adriana Berthout*, vrouwe van Bokstel, Kessel en Cantecroy

Philips v. Hornes, heer van Bokstel, Baucignies, Lokeren en Kessel, † 1541, × 1526 *Clara v. Renesse*, † 1554;

Frederik v. Renesse, heer van Oostmalle, baljuw van Breda, × *Anna v. Hamal*

Balthasar v. Flodorf, heer van Leuth, Rijkholt en Wel, † 1570, × 1542 *Catharina v. Bylandt*

Willem v. Flodorf, heer van Dalenbroek en Odekerken, × *Odilia v. Hoemen*

Adriaan v. Bylandt × *Anna v. Virmund*

Philips v. d. Meeren, heer van Saventhem en Sterrebeke, † 1524, × *Maximiliane v. d. Noot*, vrouwe van Woestwezel, † 1559

Wouter v. d. Meeren, heer van Saventhem en Sterrebeke, × *Catharina v. Nassau*, † 1556

Paulus v. Nassau, schout van Breda, † 1514, × *Catharina v. Haeften*, † 1514

Willem II *v. Beyeren*, heer van Schagen, † 1548, × 1543 *Elisabeth v. Bronkhorst*, † 1592

Jan II *v. Beyeren*, heer van Schagen, baljuw van Haarlem 1452—1542, × *Catharina v. Schengen*, † 1538

Joost v. Bronkhorst, heer van Bleiswijk, Werkendam, enz., × *Ida Ruygrock v. d. Werve*

Willem I, prins van *Oranje*, graaf *van Nassau* 1533-1584

Anna prinses *v. Saksen-Meissen* 1544-1577

Cornelis van Mechelen, schepen van Lier,

Barbara van Nassau

Jan van *Hornes*, baron van Bokstel, heer van Kessel, 1531—1606

Anna van *Flodorf*

Philips van der Meeren,

Gijsberta wan van *Beyeren* valt *Schagen*

× 1561

X

× 1575

X

Maurits prins van Oranje, graaf van Nassau, 1567-1625,

Margaretha van *Mechelen*, vrouwe van Vrijehoeven, † 1662

Willem Adriaan van Hornes, heer van Kessel, † 1625

X

Elisabeth van der *Meeren*, vrouwe van Woestwezel, † 1610

Lodewijk van Nassau, heer van de Lek en Beverweert, † 1665, × 1630 *Isabella* gravin van *Hornes*, † 1664

Maurits des H.R. Rijksgraaf *van Nassau*, heer van de Lek, Beverweert en Odijk, 1631-1683.

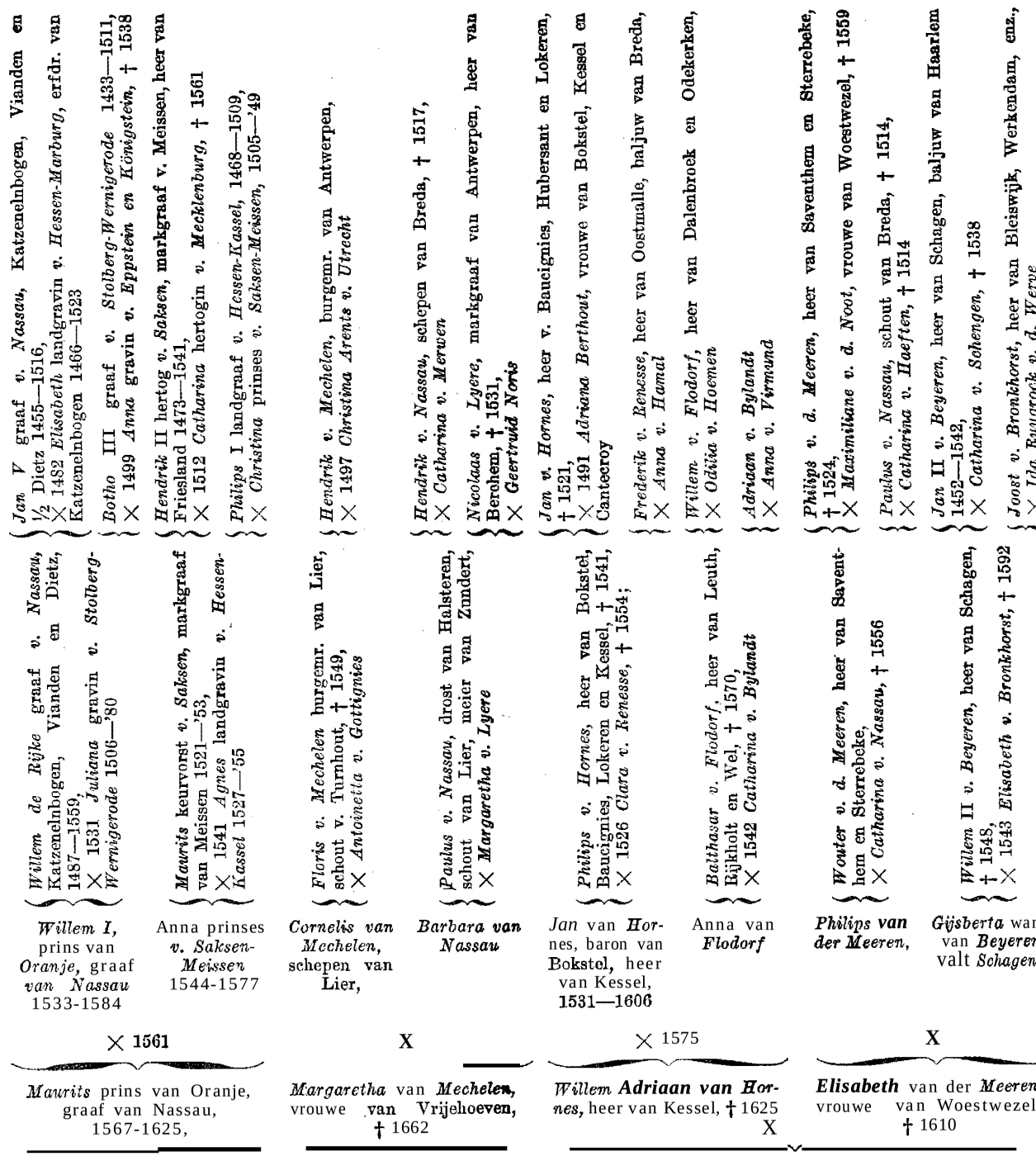

m^rn *Niclaesse de Voochf* ende m^r *Adolff Blijleven*,... schepen ... alhier, als commissarissen totten desen bij mijne voors. heeren gecommitteert, ende jo^r *Adriaen van Etten* met meer ... vrienden ende maegen, ... gedeylt hebben alle ... goeden ..., hen ... verstorven mits der doot ... van ... henl. vader ende moeder, in deser naervolgender manieren:
Eerst aengaende de roerende haeffelijcke goeden, verclaerden ... comp^tin,... verleecken te zijne,
Ende voorsoovele concernerende is den erffelijcken goeden, bedraegende ... 9.814 cag^l 18 s^rs 1 blancke 16 mijten Brab. [1]) eens, compt elck ... 1.962 g^l 19 s^rs 1 blancke ende 1 mijte ....

[1]) De hier voorkomende munten staan in de volgende verhouding tot elkaar:
1 caroligulden = 20 stuivers = 60 groten = 1440 mijten Brabants.
1 stuiver = 4 oorten = 72 mijten.
1 blanke = ¾ stuiver = 3 oorten = 54 mijten.
1 grote = ⅓ stuiver = 24 mijten.
1 oort = 18 mijten.

In verlijckinge van denwelcken . . . jo^ren ***Niclaese van Nassauw*** ten deele bevallen is . . .,
jo^r ***Hendrick van Nassauw is*** daertegens te deele bevallen . . ., jouffr^e ***Barbara van Nassauw is*** . . . te deele bevallen . . . alsulcke assignatie als haer op heden gedaen is bij . . . haeren manne voor de bate van der hoeven, gelegen onder Rijsbergen, Etten ende den Haege, bedragende 117 carg^l 13 s^r 1 grooten ende 3 mijten Brab. erffelijck, haer daerbij toegevoecht 9 g^l ende 10 s^r eens . . ., 22 g^l 9½ s^r ende 5 mijten . . . . die de voors. comp^tn, representerende . . . jouffr^e ***Geertruyt van Nassau,*** . . . jouffr^e ***Barbara*** gelooft hebben op te leggen, . . . 31 g^l 6 s^r ende 17 mijten eens, die . . . jo^r ***Hendrick*** . . . haer gelooft heeft op te leggen, . . . ende . . . 16 g^l 19 s^r 1 blancke 15 mijten . . . . die jo^r *Robrecht* . . . haer gehouden is op te leggen . . . . jo^r ***Robrechte van Nassauw*** is . . . daertegens ten deele bevallen . . . een hoeve . . . tot Hal(s)teren . . . . groot in opperlanden 26 gemeten ende in nederlanden 15 gemeten ende 100 roeden, . . . die ***Engel Adriaenss.*** in huyere is gebruyckende . . . . geschat . . . op 2.900 cag^l boven de 4 s^r chijns der cappelrijen van Halsteren. ithem 8½ s^r 12 mijten chijns den heere van Halsteren ende 1 meeken ***voor*** het oskoren, aen dewelcke oock affgetrocken 33 s^r erffelijck . . . . die deselve jaerlijcks uut ten voors. hoeven uutreycken moet vr^e ***Geerttuyt van Liere,*** wed^r wijlen h. ***Jacobs van Duvenvoirde,*** . . . h. van Obdam ende Hensbroeck, zijn moye . . . .

jouffr^e ***Geertruyt van Nassau is*** daertegens ten deele bevallen . . . 2 g^l chijns, die men jaerlijcks heffende is op een huyc . . . . genaempt den Oliphant, . . . tot Bergen . . . . 2 g^l 11 s^r 1 oort 6 mijten chijns, die men heffende is op een huys . . . . genaempt den Roosenhoet, . . . tot Bergen . . ., 1 g^l 18 s^r ende 1 halven chijns, die men jaerlijcks heffende is op een huys, genaempt het Leeuwken, gestaen tot Bergen . . ., 12 s^r chijns, die men jaerlijcks heffende is op een huys . . . tot Bergen voors. op den hoeck van de Marck(t) aldaer, genaempt Ons Lieve Vrouwe . . . . 5 cag^l ende 14 s^r chijns, gehypotheecqueert op eenre huysinge . . ., genaempt de Swaen, tot Bergen voors. bij de veste aen de haeve aldaer, geldende jaerlijcks ter huyeren 19 g^l 16 s^r, . . . geschat . . . boven de 4 s^r chijns, d(aer) jaerlijcks uutgaende . . . op 17 g^l 16 s^r erffelijck . . . . 20 s^r erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op een huys . . . . genaempt den Wijsere, gestaen tot Bergen . . ., 6 carg erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op zeecker huys, gelegen tot Bergen voors., genaempt het Moriaenshoo(f)t . . ., 18 cag^l erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op 18 gemeten lants, gelegen in 't Westlant van Steenbergen, toebehoirende de wede ende erffgenaemen van wijlen ***Laureys Cuyct,*** . . ., 13 g^l ende 10 s^rs erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op seecker lant, toebehoirende *Janne Dayala* . . . . ***15*** cag^l ende 15 [2]) s^rs erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op een huys, geheeten den Regenboge . . . . 6 cag^l erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op een huys . . . tot Bergen voors. aen de Oude Corenmerct . . ., 5 g^l 1 s^r ende 1 grooten erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op seker ander lant, toebehoirende den voors. *Dayala,* . . . . 20 s^r erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op de goeden van de erffgenaemen ***Bethel Willemss.*** . . ., ***2*** g^l ende 10 s^r erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op 't lant, toebehoirende ***Hugo Willemsz.,*** gelegen tot Westelaer . . . . 31 s^r ende 1 oort Brab. erffelijck, die men jaerlijcks heffende is op seeckere twee huysen, gelegen op den Schoelberch . . ., 8 carg^l erffelijck, die men

[2]) Blijkens de bier weggelaten kapitalisatie moet dit zijn **12.**

jaerlijcks heffende is op seecker lant, gelegen op den Suytgeest, toebehoirende ***Adriaenken Roecx,*** . . . ende 3 g^l erffclijck, die men jaerlijks heffende is op een huys . . . . geheeten de Roode Lelie . . .,[3])
is te wetene, dat . . . comp^tn onverscheyden . . . behouden den achterste1 van de renten hiervoren verclaert, daerjegens zij gelijckelijck sullen draegen alle de lasten, hen in 't gemeyn aengaende, mitsgaders oock alsulcke lijffrente van ***27*** g^l 's jaers aen jouffr^e ***Cornelia van Nassauw,*** religieuse in de abdije van Loosduynen buyten den Haege, ende . . . alsulcke rente van 50 g^l erffelijck als men jaerlijcks heffende is op seecker huys, geheeten 't Cleyn Hoff van Berghen . . . tot Bergen voors., toebehoirt gehadt hebbende mijnen heere den marquis van Bergen . . . .
Hiernaer volcht den teneur van de voors. requesten:
„Aen mijnen heeren burgerm^rn, schepenen ende raedt der stadt van Antserpen geven te kennen . . . ***Niclaes*** ende *Hendrick van Nassauw* . . . . dat zij suppl^tn tot diverscheyden stonden hen gevonden hebben voor commissarissen, bij U.E. gestelt, omme met jo^ren *Cornelisse van Mechelen* . . . te verstaen . . . tot scheydinge . . . van de goeden, henl. bij . . . hennen vader achtergelaten, welcke . . . niet gevuechlijck en heeft connen voortsganck hebben, uutdyen onder deselve . . . zijn twee hoeven, . . . genaempt het Ossenblock ende . . . de Craenhoeve, . . . met . . . . seeckeren chijns van 6 g^l 2 s^r 1 halven erffelijck, gelegen onder Sundert, Etten ende den Haege, qualijck deylbaer geweest zijnde . . ., in der vuegen dat zij . . . geraden hebben gevonden, deselve . . . te stellen op seeckeren prijs, dewelcke . . . geappreciieert zijnde, heeft . . . jo^r ***Cornelis*** alsdoen deselve . . . geaccepteert . . ., omme dewelcke . . . te goeden, mitsdyen oock zijne huysvr^e over deselve goedenisse staen moet ende dat jo^r *Robrecht* ende jouffre ***Geertruydt van Nassauw*** buytenslants zijn, sal van noode wesen, dyenaengaende te hebben authoriserene van U^er E., bidden daeromme . . . . dat U^er E. goede geliefte zij . . ., te authoriserene . . . m^rn ***Niclaesen de Voocht*** . . ., een van de commissarissen in de voors. saecke ***geweest*** zijnde, ende . . . ***Jacob Jan Christiaenss*** . . . tot passeringe van de voors. goedenisse . . . . In de margie . . . . Mijnen heeren borgerm^rn ende schepenen . . . committeren m^r ***Niclaes de Voocht*** . . ., mitsgaders ***Jacob Jan Christiaenss.*** omme in plaetse van de absenten de goedenisse hierinne geroert te doene.
Actum in collegio den 16 Septembris in den jaere LXXIIII. Geteeckent: *D. Waegemaquers* . . . ."
Gegeven in den jare CCCCCLXXIIII, 8 daegen in de maent van Octobri. Ende was desen ges. in franchijn ende . . . uuthangende twee zegelen, gedruckt in groenen wasse.

Bijdrage tot de afstamming van het geslacht van Keppel,

door JHR. MR. M. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Den grondslag van de genealogie ***van Keppel*** vormt het handschrift, dat onder de papieren van van Spaen berust op den Hoogen Raad van Adel. Het was in wezen deze genealogie, die in den vorm van genealogische tabellen werd uitgegeven door den ijverigen doorvorscher van alles wat op zijn geslacht betrekking had, wijlen ons medelid J. R. baron van Keppel.

[3]) Aan het aandeel van *Geertruid* komt ƒ 64 tekort, zodat waarschijnlijk een erfrente of cijns van ƒ 4, gekapitaliseerd tegen de 16e penning, is weggelaten bij het copiëren,

Deze had een open oog voor de vele onvolkomenheden, die het werk van den grooten van Spaen aankleefden. In zijn inleiding op de Genealogische tabellen schreef van Keppel:

„Behalve de talrijke door dezen bekenden genealoog (i.c. van Spaen) doorzochte historische bronnen zijn ongetwijfeld voor de samenstelling van dat stuk ook wel oudere stamtafels gebezigd, doch daarmede zijn tevens eenige misstellingen overgenomen, die door latere onderzoekingen thans kunnen worden verbeterd en is het mogelijk het geheel belangrijk aan te vullen."

En de schrijver eindigt met het verzoek verdere hulp te mogen ontvangen: „want dat ook thans nog vele fouten of onnauwkeurigheden zullen zijn ingeslopen, daarvan is zeker niemand meer overtuigd dan Uw Dw. J. R. van Keppel".

De volijverige nasporingen en de verschillende publicaties van van Meppel hebben echter nooit het licht doen vallen op de afstamming van den tak van Verwolde, waaruit de tot den Nederlandschen adel behoorende personen stammen.

Van Keppel geeft op tabel III de volgende afstamming:

1. ***Derk van** Keppel,* Heer van Verwolde en Wesenberg. ux. 1° *Jacoba* ***van Hackfort; 2° N. N. de Rode van** Hekeren* wede ***van Backerweert.*** Hij teekent Landsch. verbond 1418, 1436.

II. *Wolter* ***van Keppel van Verwolde*** 1470, beleend met Swijpe.

III. *Wolter* ***van Keppel Wolterszn,*** Heer van Verwolde, Wesenberg en Swijpe, Leenman van 't Sticht.
Ux. le ***Wichmoet van** Ittersum; **2e Wilhelmina van Heeckeren.*** Heeft verschil met Wolf v. Xttersum en Zwolle, † 1488.

IV. ***Derk van Keppel,*** Heer van Verwolde, met zijn vader, moeder en broeder *Wolter* 1465, beleend met Verwolde 1488, met Wesenberg 1495 enz.

De eerste generatie, ***Derck van** Keppel,* wordt mogelijk zoon genoemd van een *Wolter* ***van Keppel,*** heer van Verwolde, is dood 1414, beld met Meirslagh, die met zijn broeders ***Derk, Reynoud*** en ***Henrick*** den Landvrede van 1375 zegelde. Deze afstamming werd door van Keppel zelf twijfelachtig geoordeeld evenals dit vroeger reeds door van Spaen geschied was. Van Spaen schreef toch reeds bij dezen ***Woltet:*** „Deze filiatie is niet in volkome orde en moet mogelijk verbeterd worden. Hij . wordt door Yrst zoon gesteld van ***Dirk*** col. 6 maar kan niet zijn wegens de jaren." En bij den *Wolter,* beleend met Meerslag, stelt hij deze aanteekening: „Ik gelove niet dat hij *Wolter* ***tot Verwolde*** is, dewijl uit de beleening van zijne drie dochters blijkt dat hij geen zoon nagelaten heeft."

Uit deze citaten blijkt dat van Spaen noch van Keppel de filiatie bewezen achtten. Nochtans vindt men in jaargang 1915 van Nederland's Adelsboek een genealogie ***van Keppel,*** waarin alle twijfelpunten als volkomen waarheid gesteld worden. Het heeft wel geen zin te gaan nakaarten of de genealogieën, zooals zij werden gesteld, verantwoord waren. Wij willen volstaan met den twijfel aan de aaneenrijging van namen en, ons losmakend van wat vroegere genealogieën bieden, pogen een zelfstandig oordeel te vormen. Daartoe hebben wij twee hulpmiddelen, te weten: in de eerste plaats de beleeningen met den hof te Swijp zooals deze staan afgedrukt in het bekende register op de Geldersche Leenactenboeken, kwartier van Zutphen. Wij vinden daar (p. 127):

Goossen ***Backerweert,*** erve ***Willem die Rode van** Hekeren* syner moeder broeder anno 1450.
Wolter ***van Keppel van Verwolde*** anno 1470.

Wolter van Keppel Wolterszoon als erve ***Goossens*** voorn. synes vaders broeder 13 Oct. 1473.
Niese Woltersdochter van Keppel, huysfrou ***Fredrix van Senden*** bij medegave in hylick anno 1496.
Joost van Senden erft op syner moeder broeder ***Dirc van Keppel,*** ende ***Dirck*** erft sulx voort op synen soon ***Fredrick van Keppel 22*** Jan. 1532.
enz.

Hieruit lijkt de filiatie bewezen, welke wij ook boven in de Genealogische tabellen vonden.

Dat dit niet juist is en hoe voorzichtig men zelfs met het gebruik van leenacten dient te zijn, leert ons de vergelijking met de beleeningen met Wesenberg, zooals deze te vinden zijn in het Tijdrekenkundig register van van Doorninck, met de aanvullingen uit de vroegere leenactenboeken teruggevonden sedert de uitgave van van Doorninck's werk, welke ik dank aan de voorkomendheid van den Rijksarchivaris in de provincie Utrecht Dr. A. J. v. d. Ven.

De beleeningen luiden als volgt:

	't guedt toe Wesenberge in den Kerspel van Wije.
± 1380	***Herman van Wesenberghe*** (Muller, Registers en Rekeningen 11, p. 720).
1394 April 28	***Herman van Wesenberch.***
1400 Sept. 6	***Gaetstouwe,*** die dochter was ***Hermans van Wesenberghe, Wolterswijff van Keppel,*** na doode haars vaders, hulder: ***Dirc van** Keppel,* haar zoon.
1410 Juni 6	***Dirc van Keppel,*** na doode zijner moeder.
1433 Feb. 23	idem.
1444 Mei 26	***Wolter van Keppel.***
1457	idem (van Doorninck IV 26).
1495 Sept. 16	***Derk van Keppel van Verwolde*** na doode zijns vaders *Wolter* (van Doorninck IV 627).
1498	idem (t.a.p. V 80).
1521	idem (t.a.p. V 480).
1531 Dec. 6	***Frederik van Keppel*** na doode zijns vaders ***Derk.***

Hieruit blijkt, dat ***Wolter van Keppel,*** die in 1473 met Swijpe beleend werd, de broeder moet zijn geweest van ***Derk en*** dus ook van Nese, die dien hof in 1496 ter uitboedeling kreeg na haars vaders dood. *Wolter* kreeg den hof te Swijpe blijkbaar tijdens het leven van zijn vader als woning, mogelijk ter gelegenheid van zijn huwelijk. Wanneer wij nu beide reeksen beleeningen combineeren krijgen wij:

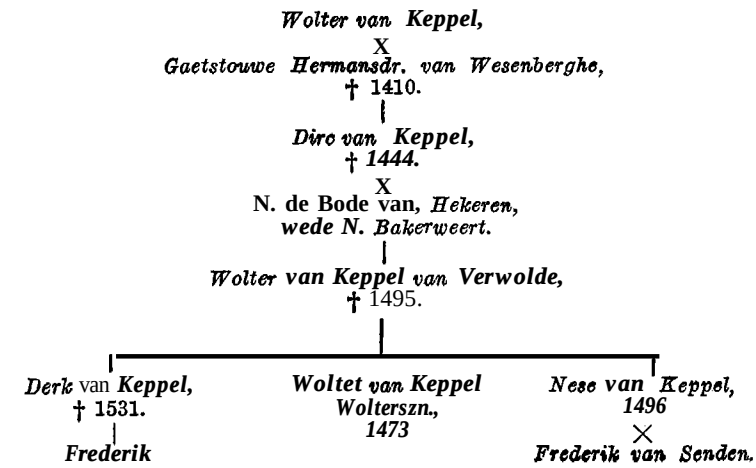

En het sluitstuk op deze filiatie vormen wel de acten betreffende *Wolter van Keppel van Verwolde* en zijn echtgenoote *Wichmoet van Ittersum* van 1463 tot 1478, waaruit blijkt, dat zij dochter was van Mr. *Jan van Ittersum* en Nese *[van Kamferbeke]. Nese van Keppel* heette dus naar haar grootmoeder van moederszijde.

Welke beteekenis gehecht moet worden aan de beleening van *Derk van Keppel* met Verwolde in 1488, zooals van Spaen aanteekende uit het Keppelsch Leenregister, is mij niet duidelijk, aangezien die tekst nog niet toegankelijk is. Het is echter onmogelijk, dat *Wolter* inderdaad reeds in 1488 overleed en zijn boedel eerst gescheiden werd in 1495 na doode zijner weduwe, aangezien hij nog in 1492 voorkomt in het Tijdrekenkundig Register. Zijn tweede vrouw wordt genoemd *Willemina van Hekeren,* waarbij van Spaen aanteekent, dat zij dochter was van *Johan* en *Geertruid N.* en staatjuffer bij Wolters eerste vrouw, doch dat ,,alii stellen haar *Roode van Hekeren":* zij is niet uit stukken bekend. Haar naam prijkt slechts in oude genealogieën. Dat deze producten van den heer van Yrst door het gezag van van Spaen, waar hij 'ze met zijn eigen werk vermengde, onverdiende waardeering vonden, is ten zeerste te betreuren. Uit verschillende genealogieën toch bliikt, dat de heer van Yrst zeer lichtvaardig was in het opstellen van genealogieën: zoo zelfs, dat elke verwijzing naar door hem geraadpleegde stukken een hernieuwd onderzoek volkomen wettigen. Ik hoop, dat anderen door deze opmerkingen zich aan dat onderzoek zullen wijden. Mij ontbreekt daartoe voorshands de gelegenheid.

Van Bommel,

door JHR. MR. DR. B. R. C. M. DE ROY VAN ZUIDEWIJN.

In het Nederland's Adelsboek, jaargang 1919, worden in voce *van Bommel* de eerste drie generaties van dit geslacht aldus vermeld:

1. *Joannes van Bommel,* woont te Terheiden bij Breda, tr. N. N.

11. *Michiel Jansz. van Bommel,* geb. Dongen 21 April 1669, koopman, woonde te Leiden, tr. Tilburg 25 April 1696 *Maria van Dael,* geb. aldaar 1670.

III. *Joannes van Bommel,* geb. Dongen 1697, koopman te Leiden overl. aldaar en begr. Hoogl. Kerk 17-24 Maart 1759, tr. Noordwijk 13 Februari 1718 *Elisabeth van Anraa,* geb. Amsterdam, overl. Leiden 11 April 1772, dr. van *Sylvester* en *Barbe Deldorp.*

Bij mijn pogingen om de stamreeks van dit geslacht hoger op te voeren, vond ik in het rechterlijk archief van Terheiden niets aangaande een *Johannes van Bommel* en bleef mij niets anders over dan mijn onderzoek te Dongen te beginnen.

In Dongen komen in de zeventiende eeuw talrijke lieden met den naam *van Bommel* voor, die waarschijnlijk alle aan elkander verwant zijn. Uit een acte van scheiding en deling van schepenen van Dongen van 26 Februari 1730 blijkt, dat Sr. *Michiel van Bommel,* coopman tot Tilborgh, *Peter van Bommel* en *Willem van Bommel,* kinderen en erfgenamen zijn van wijlen *Jan Willems van Bommel,* die, blijkens de huwelijksafkondigingen voor schepenen te Dongen, aldaar woont en op 17 April 1667 ondertrouwt met *Maria Peters van Loon,* jonge dochter van Dongen. Door het ontbreken van het trouwboek is het huwelijk niet meer na te gaan Uit een andere schepenacte van Dongen van 9 November 1694 blijkt, dat bovenvermelde Jan *Willems van Bommel,* die.

blijkens een acte van notaris Cornelis Cloosterman te Tilburg van 9 September 1718, reeds in dat jaar te Tilburg woont; een zoon is van *Willem Jans van Bommel* en *Elisabeth Pieter Meermans,* dochter van *Peeter Jan Cornelisz. Meermans,* pachter van den bierimpost te Dongen in 1627. De doop van *Jan Willems van Bommel* heb ik te Dongen niet kunnen vinden, wel vond ik de dopen van zijn broeder *Anfonius,* gedoopt 2 Augustus 1648, van een zuster *Barbara.* gedoopt 10 Februari 1652, en van een zuster *Joanna,* gedoopt 18 April 1655.

De stamreeks zou thans kunnen luiden:

I. *Jan van Bommel.*

II. *Willem Jans van Bommel,* tr. *Elisabeth Pieter Meermans.*

III. *Jan Willems van Bommel,* tr. *Maria Peters van Loon.*

Zoals ik boven vermeldde, was een zoon van *Jan Willems van Bommel, Michiel van Bommel,* die 26 Maart 1696 voor schepenen van Tilburg en Goirle als *Michiel Janssen van Bommel* jongman out ses en twintig jaren geboortig en woonachtigh van Dongen in ondertrouw wordt opgenomen met *Maria van Dal* (niet *van Dael)* jonge dogter out ses en twintig jaeren geboortig en woonachtigh tot Tilborgh. Deze *Maria van Dal is,* blijkens het doopboek van Tilburg, aldaar 10 Januari 1668 gedoopt en een dochter van Jan *Merckise van Dal* en *Cornelia. Michiel van Bommel* en *Maria van Dal* maken hun testament op 9 Juli 1721 ten overstaan van notaris Andries van der Burght te Tilburg: kort daarna en wel op 15 Juli 1721 sterft *Maria van Dal,* blijkens het begraafboek van Tilburg.

Haar echtgenoot huwt in tweede huwelijk, waarschijnlijk te Breda, *Maria Anna Sprongh.* Hunne huwelijkse voorwaarden dateren van 6 Mei 1723 en zijn verleden voor notaris Cornelis van Bommel te Breda. Op 8 Januari 1726 maken zij hun testament voor notaris Andries van der Burght te Tilburg.

Hoogbejaard sterft *Michiel van Bommel 24* Januari 1763 te Tilburg. Hij had zijn handel ,,in laeckenen" voortdurend uitgebreid en wordt dan ook in acten, verleden gedurende de laatste jaren van zijn leven, vermeld als ,,voornaam coopman".

Uit het eerste huwelijk van *Michiel van Bommel* worden geen kinderen geboren, doch uit het tweede huwelijk verschillende, waaronder een genaamd *Joannis Gerardus Josephus,* die den 16den Mei 1732 te Tilburg wordt gedoopt. Deze Joannis kan onmogeliik dezelfde *Johan van Bommel* zijn, die 13 Februari 1718 te Noordwijk huwt met *Elisabeth van Anrae* en die 13 Januari d.a.v. te Leiden aantekent als coopman wonende op de Heeregragt te Leiden jongman van Tilburg. Aanvankelijk dacht ik dat de afstamming van laatstgenoemden Joannis uit een anderen van Bommel moest worden gezocht, dan uit dien, die in het Adelsboek wordt opgegeven, toen een vondst in het doopboek van Tilburg mij een andere oplossing aan de hand deed.

Blijkens dit doopboek wordt uit *Maria van Dal* een natuurlijk kind geboren, hetwelk bij zijn doop op 2 Februari 1691 den voornaam *Joannis* verkrijgt. Deze jongen schijnt door het echtpaar van Bommel-van Dal als hun kind te zijn beschouwt, want in het testament van deze echtelieden van 7 Juli 1721 komt de navolgende zinsnede voor: ,,nogh verclaerde sij testateuren te prelegateeren aen *Johannes* des testatrices soon coopman wonende tot Leyden verweckt bij (de naam is opengelaten) een tour fijne paerlen, die bij inkoop hebben gekost een duizent en vijftigh guldens; item een fijne diamante rink bij inkoop gekost twee hondert vijftigh guldens, met alle gout en silver mitsgaders Iinnen en wolle dat sij testatrice aan haeren lijve zal hebben gedragen". Voorts krijgt hij nog twaalf duizend guldens.

De hulpvaardigheid van den gemeente-archivaris te Tilburg. den Heer Drs. H. J. A. M. Schurink, bracht den in bovenvermeld testament opengelaten naam aan het licht door zijn vondst in het protocol van notaris van Loon te Tilburg van de navolgende acte:

Compareren voor notaris van Loon te Tilburg „de heer *Adriaan van den Burcht,* canonick van het Cappittel ten Dom tot Uytrecht als last hebbende van juffr. *Maria Magdalena de Guerrie,* interveniente voor Dhr. *Philippe de Guerrie* gewesene Major ten dienste dezer Landen haer heer vader ten eenre, en *Maria van Dat* geassisteert soo met *Anthony van Dat* haren broeder als met mij notaris voornoemdt als hare gecoire voighden ende assistenten in desen, ter andere zijden." De partijen verklaarden te willen wegnemen vele „moeijelijckheden, ende differenten, die allertijts ontstaen waeren ofte naderhandt gemoveert soude connen worden."

Conditien: „*Maria van Dat* sal desisteren ende afstant doen, ghelijck sij desisteert ende afstant doet mitsdesen, van alle soodanich recht, actie ende pretensie, die sij ter saecke van het verkrachten, kraemcosten, alimentatie ende educatie van het kind heeft ofte vermeijnt te hebben, tot laste van den voorsz. Heere Major *de Guerrie,* uijt krachte van de sententie op den 28e Meert 1692 bij den Hoogen Krijgraet der Vereenichde Nederlanden, tusschen den voorsz. Heere *Guerrie,* ende de tweede Comparante Vader *Jan Marquis van Dat* gewesen, gelijck afstant doet van soodanigh proces als sij ten voorsz. oorsake voor gemelten Hoogen Krijghsraede tegens den voorn. Heere de Guerrie hadde geentameert, sonder dat sij oijt ofte immermeer het voorsz. proces zal mogen vervolgen."

Verder zal Maria niets tegen den Heer de Guerrie ondernemen. „Waertegens den voorsz. Hr. eerste comparant in sijne voorsz. qualiteijt aende tweede comparante promptelijck ofte uijtterlijck binnen vier en twintich uren binnen Oosterhout sal opleggen ende betalen eene somme van achttienhondert guldens eens, ende bovendien belooft hij Hr. eerste comparant noch te sullen opleggen ende betaelen soodanige costen als de Heer fiscael in dese saecke van de voorsz. Maria van Dal hadde verdient ofte aende Heeren van den gemelten Hoogen Krijgsraede verschoten ende noch te betaelen staen."

Verder belooft de le Comparant nog de kosten te zullen betalen, die Maria van Dal verder nog gemaakt heeft.

De akte is gedagtekend 23 Februari 1695 en is getekend door A. v. d. Burcht, Maria van Dal, Anthony van Dal, Cornelis Moetsen en Hans Jochem Weijdeman (deze beide laatsten treden op als getuigen) en Notaris Arnold van Loon. In margine van de acte staat nog vermeld, dat Maria van Dal op 24 Februari 1695 te Oosterhout de bovenbedoelde 1800 glds. heeft ontvangen uit handen van Adriaan van der Burcht in het bijzijn van notaris C. van Vorssel te Oosterhout, voor welke ontvangst Maria van Dal een quitantie heeft afgegeven. Blijkbaar heeft Michiel van Bommel goedgevonden, dat deze natuurlijke zoon van zijn eerste echtgenote den naam *van Bommel* aannam en hebben diens afstammelingen tot op heden onbetwist den geslachtsnaam *van Bommel* gevoerd.

Wet geslacht IJssel,

door MR. H. KRONENBERG en JHR. H. H. RÖELL.

Wapen: in groen 3 naar rechts vliegende zilveren vogels 2 — 1.

I. *Hendrick IJssel,* uit Hessenland, adelborst onder Hopman Erick Brahé te Emmerik, tr. Deventer 28 Nov. 1615 (ondertr. 21 Oct.) *Geesken Voet,* dr. van *Albert Voet* te Borken.

Hij is mogelijk dezelfde *Hendrick IJssel* uit wiens huwelijk met *Geesken Wesselijncks Hendriksdr.* op 10 Dec. 1616 het eerste kind te Deventer gedoopt is. Wanneer deze veronderstelling juist is, moet zijn eerste vrouw kort na haar huwelijk zijn overleden. Het huwelijk van *Hendrick IJssel* en *Geesken Wessetijncks* komt in de Deventer registers niet voor. Uit dit huwelijk:

1. *Christoffel,* volgt 11.
2. *Katrine,* ged. Deventer 6 April 1623.
3. *Jannes,* ged. Deventer 22 Maart 1625.

Hendrick IJssel leeft nog op 17 Sept. 1629, wanneer hij, tesamen met *Claas Truijrniet,* aannemer is van het „retranchement voer die brugge over die Issule". (Deventer Resolutieboeken.)

II. *Christoffel IJssel, ged.* Deventer 10 Dec. 1616, † vóór 7 Juli 1683, bij zijn huwelijk luitenant bij de kanonniers, tr. Terwolde Dec. 1651 (ondertr. Deventer 6 Dec.. attestatie op Terwolde 22 Dec.) *Mechtetd Meuteveld.* Beiden woonden in de Kleine Overstraat te Deventer; later buiten de Brinkpoort.

Op 2 Febr. 1658 wordt Chr. *IJssel* mede voor zijn kinderen gratis met de volle burgerschap van Deventer voorzien.

Uit dit huweliik:

1. *Henrick,* volgt III.
2. *Johannes,* ged. Deventer- 4 Juni 1654, begr. Zwolle, Michaelikerk, 10 Mei 1721, ingeschreven aan het Deventer Athenaeum 31 Jan. 1671, verkreeg 13 Mrt. 1680 de kleine burgerschap van Zwolle, rentmeester van Zwarte Water en landschrijver van het Drostengericht van Salland, secretaris van Zwolle 1691—1721, tr. le. omstreeks 1680 *Judith Rouse;* hij tr. 2e. 2 Febr. 1707 *Hester van Sonsbeeck,* begr. Zwolle, Michaelikerk, 20 Sept. 1717, mogelijk dr. van *Roelof van Sonsbeeck* en van *Elisabeth Watraven;* hij tr. 3e. Zwolle 27 Nov. 1718 (ondertr. 12 Nov.) *Elisabeth Verhoef,* ged. Zwolle 12 Febr. 1664, begr. aldaar, Michaelikerk, 9 Jan. 1741, dr. van *Gerrit Verhoef* en *Aleida Holt.*

   Uit zijn le huwelijk:

   Anna Megtetd, in 1702 21 jaar oud, begr. Zwolle, Michaelikerk, 8 Aug. 1709, tr. Hopman *Matthias Nicolaas Greuen,* ged. Zwolle 16 April 1682, begr. aldaar, Michaelikerk, 29 Mrt. 1714, zn. van Dr. *Albertus Greuen* en *Ateida van Braket.*
3. *Withetm.* ged. Deventer 23 Nov. 1658, jong overleden.
4. *Johanna,* ged. Terwolde 7 Aug. 1656, heet bij ha& huwelijk dr. van wijlen Christoffel Issels buiten de Brinkpoort, tr. Juli 1683 te Wijhe (ondertr. Deventer 7 Juli, Oldenzaal 8 Juli, van Deventer naar Wijhe geatt. 28 Juli) *Hermanus Roeck,* ingeschr. Deventer Athenaeum 12 Mei 1660, secretaris van het landgericht te Oldenzaal, daarna verwalter scholtus van Wijhe, zn. van *Berent Roeck,* burgemr. van Oldenzaal, en van diens 2e vrouw *Margaretha Rouse,* en weduwnaar van *Anna Traest.*
5. *Willem,* ged. Deventer 22 Mei 1660, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 10 Nov. 1717, 20 Jan. 1679 benoemd tot commandant van een compagnie artilleristen en

6 Aug. 1693 bevorderd tot majoor; in het jaar 1706 commandeerde hij de belegeringsartilerie voor Menen en werd 22 Aug. 1710 bevorderd tot brigadier: 4 Juni 1713 kwam hij te Deventer in garnizoen, tr. (ondertr. Kampen 28 Febr. 1690, huwelijk te Deventer niet gevonden) ***Aleida Rouse,*** ged. Deventer 15 Jan. 1660, begr. aldaar Lebuinuskerk 26 Jan. 1733, dr. van burgemeester ***Arnold Ronse*** I.U.D. en *Margareta* ***Loges.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Christoffel Jan,*** in 1712 kapitein.
2. ***Mechteld Theodora,*** begr. Deventer Lebuinuskerk 13 Mei 1779, tr. Deventer 14 Nov. 1726 (ondertr. 26 Oct.) Dr. *Tido* ***Hendrik van der Lith,*** afkomstig uit Bremen, begr. Deventer, Lebuinuskerk, 25 Juni 1742, ingeschr. Leiden 14 Sept. 1723: Bremensis 28 M., kleinburger van Deventer 4 Sept. 1726, gemeensman voor de Engestr. 1730-1742. Hij behoorde volgens zijn wapen tot het geslacht ***van der Lith,*** waarover is na te zien Nederl. Leeuw 1909, pag. 88.

   Zie het testament van *Willem* ***IJssel en Aleida Rouse, d.d. 4*** Apr. 1712, geopend 15 Dec. 1717 (protocol van geregistreerde test. Inv. 589, deel A, Rijksarchief Gelderland.)

6. *Lambertus* ***Gerhard,*** ged. Deventer 25 Jan. 1666, ingeschr. Deventer Athenaeum 11 Febr. 1684, Harderwijk 10 Sept. 1688, rentmeester, tr. (ondertr. Zwolle 22 Aug. 1705, naar Wijhe geatt. 13 Sept.) ***Isabella Voet,*** geb. 18 April 1669, begr. Zwolle, Bethlehemkerk, 14 Aug. 1741, dr. van ***Jan Voet,*** schout van Dalfsen, en ***Sophie Bentinck.***

III. ***Henrick IJssel,*** ged. Deventer 24 Febr. 1652, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 19 Oct. 1703, bij zijn huwelijk kapitein van een comp. artillerie, 6 Dec. 1693 majoor, bij zijn dood overste-luitenant, tr. Colmschate 21 Maart 1685 (ondertr. Deventer 28 Febr., naar Colmschate geatt. 21 Maart) ***Aleida Margaretha Bruins,*** ged. Deventer 30 Juli 1665, begr. aldaar Lebuinuskerk 4 Dec. 1741, dochter van provisor ***Berent*** *Bruijns* en *Stijntje Gerrits* ***(Chrisfina Bouwer).*** Zij hertrouwt Colmschate 10 Jan. 1710 (ondertr. Deventer 7 Dec. 1709, geatt. naar Diepenveen 10 Jan. 1710) ***Godefried Schwantes.*** begr. Deventer Lebuinuskerk 16 Nov. 1722, bij zijn huwelijk kapitein, bij zijn dood majoor.

Uit zijn huwelijk:

1. *Christoffel,* volgt IV.
2. ***Christina Aleida,*** ged. Deventer 21 Febr. 1692, mogelijk begr. aldaar Lebuinuskerk 1 Febr. 1726.
3. ***Mechteld Theodora,*** ged. Deventer 6 Dec. 1693, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 11 Nov. 1751, tr. Deventer, Waalsche kerk, 14 Juni 1716 (ondertr. 30 Mei) ***Jacob ten Brink*** I.U.D., ged. Deventer 9 Juni 1690, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 14 Sept. 1757, ingeschr. Deventer Athenaeum 17 Febr. 1706, Leiden 18 Sept. 1709 : 20 jurist, lid van de gezworen gemeente voor de Bergstraat 1712— 1716, burgemeester 1716— 1757, cameraar, raad en generaal meester der munt, gecommitt. ten Ianddage van Overijssel en tot den Raad van State, zn. van griffier *Wolter* ***ten Brink*** I.U.D. en ***Elisabeth van Lennep.***

   Hun test. d.d. 8 Juli 1734 en van 29 Mei 1742 geopend 4 Nov. 1757. (Boek geopende test. I, pag. 324 en 332. Dev. Archief.)

4. ***Bernard, ged.*** Deventer 18 Sept. 1695.
5. ***Henrick*** I.U.D., ged. Deventer 17 Oct. 1697, begr. aldaar Lebuinuskerk 8 Mrt. 1734, ingeschr. Dev. Athenaeum 11 Febr. 1716, Utrecht 1720, gemeensman voor de Assenstraat 1718— 1734.

IV. ***Christoffel IJssel,*** ged. Deventer 23 Dec. 1688, † aldaar 14 Febr. 1761 en 19 Febr. in de Lebuinuskerk aldaar begraven; lid van den krijgsraad te Brussel (1746), in 1723 kapitein, bij zijn overlijden overste, tr. Deventer, Fransche kerk, 13 Dec. 1716 (ondertr. 28 Nov.) ***Aleijda ten Brink,*** ged. Deventer 13 Dec. 1692, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 29 Mei 1769, dr. van den griffier *Wolter* ***ten Brink*** I.U.D. en van ***Elisabeth van Lennep.***

   Christoffel IJssel beleend met het Veenhuis in Tjoene 12 Nov. 1724; zijn weduwe 17 Mrt. 1762.

Uit zijn huwelijk:

1. *Henriette Alida,* ged. Deventer 29 Aug. 1717.
2. ***Hendrik Bernhard,*** ged. Deventer 17 Jan. 1719, ingeschr. Deventer Athenaeum 31 Jan. 1735.
3. ***Anna Elisabeth,*** ged. Deventer 4 Febr. 1721, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 27 Mei 1723.
4. ***Anna Elisabeth,*** ged. Deventer 6 Juli 1723, † Deventer 16 Dec. 1818, tr. 18 Mrt. 1742 Deventer, Fransche kerk, (ondertr. 3 Mrt.) ***Jacob Joan Fockink*** I.U.D., geb. Oldenzaal 11, ged. 15 Aug. 1717, ingeschr. Deventer Athenaeum 14 Sept. 1733, Utrecht 1737, gemeensman voor de Overstr. 1737—1740, burgemeester van Deventer 1740-20 Sept. 1787, cameraar, gecommitt. ten landdage van Overijssel, † Deventer 15 Mrt. 1789 en 20 Mrt. in de Lebuinuskerk begr., zn. van ***Johan Fockink,*** richter van Oldenzaal, en ***Geertruid Fockink.***

   Hieruit de tak ***IJssel Fockink.***

5. ***Aleida Margarita,*** ged. Deventer 19 Dec. 1724, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 27 Aug. 1728. In het begravingsregister staat abusievelijk: „kint van capteyn ***Hendrick IJssel".*** Voor *Hendrick* leze men ***Christoffel.***
6. *Woltera Jacoba,* ged. Deventer 16 Sept. 1728, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 25 Nov. 1797, tr. Deventer 14 Dec. 1751 (ondertr. 27 Nov.) ***Joan de Schepper,*** ged. Deventer 24 Mei 1725, begr. aldaar, Lebuinuskerk, 10 Sept. 1799, luitenant-generaal, zn. van luitenant-kolonel ***Barthold de Schepper*** en ***Hendrika Maria Verhoeff.***

   Hieruit het geslacht ***IJssel de Schepper.***

In deze genealogie kunnen wij voorloopig geen plaats vinden voor:

vaendrick *Issel* begr. te Kampen in de Bovenkerk 1 Juni 1682.

Familieaanteekeningen van Joan Casteleijn, koopman der Oost-Indische compagnie op het eiland Ceylon,

medegedeeld door L. KRUIJFF, met annotaties van
MR. ELISABETH C. M. PRINS.

Onderstaande aanteekeningen, die in originali onder no. 17 berusten in de collectie Aanwinsten 1886 van het Rijksarchief *in* Noordbrabant, zijn geschreven op 2 blaadjes, die kennelijk uit een boekje gescheurd zijn. Uit de taal blijken de warme gevoelens, die Joan Casteleijn voor zijn naaste familie

in het verre lieve vaderland blijft koesteren. Daar de genealogische inhoud bovendien niet van belang ontbloot is, lijkt het mij gewenscht deze aanteekeningen in het licht te stellen. Misschien zullen zij ooit hun nut bewijzen als ontbrekende schakel bij de samenstelling van de genealogie *Casteleijn*.

Anno 1675

den 27sten October ben ick *Joan Casteleijn*, coopman in dienst van d'E. Compagnie tot Colombo, op het eijlant Cheijlon bescheijden in den huwelijcken Staet getreden met d'Eerbare Juffrouwe *Lucretia Elisabeth Nijkerck*, geboortigh van den Ommer Schans, en daar in tot Negombo, mede op Cheijlon gelegen, bevestight door haer E[d] oom deerwaerde *Theodorus Cloppenburgh*, predikant aldaer. Godt Almaghtigh gelieve ons te samen zijnen zegen te verlenen.

1676

den 6en November, zijnde Vrijdagh des naermiddaghs omtrent twee uren, is mijn waerde huijsvrouwe, naerdat drij dagen in den arbeijt was geweest, van een jonge doghter verlost, die op den 27en daeraen volgende in de kerck op Colombo door den Eerwaerdigen *Marcus Masius* gedoopt en *Maria Elisabeth* genaemt is. De getuijgen zijn den E. heer Commandeur *Jacob Lobs* en juffrouwe *Catharina Vosch*, huijsvrouw van dE. heer Commandeur *Jorephaes Vosch*. Den Alderhooghsten gelieve haer in deughden te laten opwassen en met alle nodige gaven te zegenen.

1677

den 14en Januarij, sijnde Donderdagh des naghts omtrent ten thien uren, is mijn lieve huijsvrouwe *Lucretia Elisabeth*, tot heden met een pijnlijcke sieckte int craembedde gelegen hebbende, in den Heere ontslapen en Vrijdaghs daeraen des naermiddaghs ontrent vier uren op het kerckhoff tot Colombo naer vereijsch ten grave gebracht. Den almaghtigen Godt gelieve haer ten jonghsten dage een zalige opstandinge te verlenen. Amen.

1678

den 7en November heeft mijn doghter *Maria Elisabet* de kinderpockjes gekregen met de derdendaeghse koortse en naar 14 dagen van beijde sieckte genadelijck weder sonder letsel verlost, waarvoor den goedertiernen Godt zij gedanckt.

1680

den 24en November is mijn waarde heer vader *Jaques Casteleijn*, coopman tot Amsterdam, out sijnde 82 jaren (hebbende met mijn seer lieve moeder *Maria Quintin* tesamen getrout geweest 51½ jaren) van een heete koortse, naardat sijnen zeegen over sijne kinderen had gesprooken, godsaliger in den Heere gerust en in de Franse kerck tot Amsterdam begraven.

1680

den 27en dito is mijn lieve broeder *Nicolaas Casteleijn*, jonghman, almede van een heete koortse ontslapen en int graff van sijn E[n] vader zaliger ter aarde gebracht, out zijnde ..... jaren.

Anno 1684

den 3den Januarij vertreckt mijn doghtertje *Maria Elisabeth Casteleijn* onder toesight van den cranbesoecker *Burrit Cornelis Aart* en sijn huijsvrouwe *Stijntje Hendricxz.* van Colombo na de Punte Gale omme van daar met tretourschip, genaemt tland van Schouwen, naar tlieve vaderland te repatrieren om aldaar bij behouden varen (dat God geeve) aan mijn moeder *Maria Quintin*, weduwe wijlen *Jaques Casteleijn*,

in sijn leven coopman, woonende op de Keijsersgracht tot Amsterdam, of bij afflijvigheijt aan mijn broeder *Jacobus Casteleijn*, predicant in de Chrijstelijcke Nederlantse Gemeijnte tot Gouda, overgelevert te werden omme bij haer E. in de ware religie opgetrocken te werden.

(get.) Joan Casteleijn.

Door vriendelijke inlichtingen van de Gemeente-archivarissen van Gouda en Rotterdam en met gegevens, ons welwillend verstrekt uit het Gemeente-archief van Amsterdam door den Heer A. K. P. Gunderman en door den beheerder van de Bibliothèque Wallonne te Leiden, is het mogelijk, nu de volgende genealogie op te stellen.

I. *Jean Casteleyn*, huw.getuige Amsterdam 1629, doopgetuige Amsterdam 1636.

II. *Jaques Casteleyn*, van „Zedan", geb. omstreeks 1598, koopman te Amsterdam, † ald. (oud 82 jaren) 24 Nov. 1680, begr. Walenkerk, tr. Amsterdam, Walenkerk, 5 Juni [1]) (ondertr. [2]) ald., Walenkerk 12 Mei) 1629 (woonachtig Oude Zijds Achterburgwal) *Maria Quentin*, van „Aechen", geb. omstreeks 1608, (bij haar huw. woonachtig op de Keizersgracht), dr. van ..... en *Anna* .....

Uit dit huwelijk ten minste:

1. *Joan* of *Jean*, volgt III.
2. *Jacques*, volgt IIIbis.
3. *Nicolaas*, ged. Amsterdam, Oude Walenkerk, 27 Oct. 1638 [3]), † ongehuwd Amsterdam 27 Nov. 1680, begr. Walenkerk.

III. *Joan Casteleyn*, ged. Amsterdam, Oude Walenkerk, 4 Jan. 1632 [4]), koopman in dienst der V.O.-I. Cie. [5]) te Colombo, Ceylon, † na 3 Jan. 1684, tr. Negombo, Ceylon, 27 Oct. 1675 *Lucretia Elisabeth Nijkerck*, geb. Ommerschans, † Colombo 14 Jan. 1677, begr. Colombo, op het kerkhof, 15 Jan. 1677.

Uit dit huwelijk:

Maria Elisabeth Casteleyn, geb. Colombo 6 Nov. 1676, vertrokken naar Nederland 3 Jan. 1684 [6]).

IIIbis. Ds. *Jacques Casteleyn*, ged. Amsterdam, Oude Walenkerk, 25 Juni 1636 [7]), predikant van den Ambassadeur Boreel te Parijs [8]), Waalsch predikant te Gouda 1664—1679, Nederduitsch-Herv. predikant ald. 1679—1711 [9]), begr. ald., St. Janskerk, 4 April (impost begr. betaald 31 Maart) 1711, tr. Delfshaven 3 Sept. (ondertr. Gouda 8 Aug. — woonachtig op de Raam —; Rotterdam 9 Aug.) 1671 *Eva de Mey*, geb. Rotterdam 1, ged. ald. 6 Jan. 1647 [10]), (bij haar huw. woonachtig op de Wijn-

[1]) Gemeente-archief Amsterdam, D.T.B. 1001.

[2]) D.T.B. 434, folio 80.

[3]) D.T.B. 131. Doopgetuigen: Lucas Rupshave en Elisabeth Gerardt.

[4]) D.T.B. 130. Doopgetuigen: Joan de la Court en Anna del Bosquel(?). De doop van zijn vrouw werd niet gevonden: van Ommerschans zijn geen doopboeken bewaard; die van Ommeren en Avereest beginnen pas in het midden der 18de eeuw.

[5]) Zijn naam werd niet aangetroffen in den Index op de Personalia uit de Resolutiën van Gouverneur-Generaal en Raden, Alg. Rijksarch., Kol. Arch. No. 955A.

[6]) Noch in het Gem.-arch. te Amsterdam, noch in dat te Gouda werd tot dusverre een huwelijk van dit meisje aangetroffen.

[7]) Gem.-arch. Amsterdam, D.T.B. 130. Doopgetuigen: Jan Castelin, le grandpere en la place de Hubert Wanses, Elisabeth Slooten de Boulogne et Anne Castelin représentant sa place.

[8]) Bibliothèque Wallonne, Leiden, „Liste des Eglises Wallones et ses Pasteurs".

[9]) M. W. L. van Alphen jr., Nieuw Kerkelijk Handboek 1907, Bijlage Q, blz. 116.

[10]) Doopgetuigen: Isack Wybouts, Wyllem Teunemans en Eva de Mey.

haven), † 's-Gravenhage 7, impost betaald 's-Gravenhage 10 Juli 1734 (vervoerd naar Gouda), begr. Gouda, St. Janskerk en impost begr. betaald 12 Juli 1734 („gebracht uit 's Hage"), dr. van *Jan de Mey Jacobsz.* en *Magdalena Bartels*[11]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Marie Madelene.*** ged. Gouda 15 Mei 1672, † vermoedelijk jong.
2. ***Jacob,*** ged. Gouda 18 Nov. 1674.
3. ***Marie Madelene,*** ged. Gouda 5 Febr. 1676.
4. ***Jean,*** ged. Gouda 29 Jan. 1679.
5. ***Eva Maria,*** geb. Gouda 26, ged. ald. 28 Maart 1683, † 's-Gravenhage 19, begr. Gouda, St. Janskerk, 25 Oct. 1757, tr. Gouda 1 Febr. 1707 Mr. ***Adriaan de Grande***[12]), ged. Gouda (St. Jansk.) 20 Febr. 1682, president van den Hoogen Raad in Holland, † 's-Gravenhage 9, begr. Gouda, St. Janskerk, 15 Aug. 1763, zoon van *Mathijs,* raad en burgemr. van Gouda, en ***Sibilla Verswaen.***
6. ***Jacoba Johanna,*** ged. Gouda 10 Nov. 1686.

Volgens Ned. Leeuw XLI(1923), kol. 255 en 304, is het w a p e n van deze familie: in goud een roode dwarsbalk, beladen met een zilveren klaverblad en vergezeld van drie morenkoppen van natuurlijke kleur.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, 173).

Franken.

Volgens eene M.S. Genealogie ***Graafland*** was ***Aagje Fr a n ken*** getrouwd met ***Jacob Clouck*** en daarbij moeder van *Catharina Clouck,* die trouwde met ***Pieter van de Venne,*** ouders van ***Clara van de Venne,*** in 1648 getrouwd met den Amsterdamschen schepen ***Cornelis Graafland.***

Volgens de Vroedschap van Amsterdam door Elias, pag. 397, echter heette zij ***A e f g e R u ij s c h*** en werd zij 2 Maart 1575 geboren als dochter van ***Barend Frenckinck*** en ***Trijntje Ruijsch Hendriksdochter*** en heeft zij dus, zooals zoo dikwijls voorkwam, den familienaam van hare moeder aangenomen.

Mocht zij weleens voorgekomen zijn met den naam van haren vader, dan moest die toch in ieder geval ***Frenckinck en*** niet ***Franken*** zijn.

Geheel in overeenstemming daarmede zien wij dan ook, dat in de „Nederlandsche Heraut" 1887, pag. 223 en 247, op een grafbord in de kapel te Isselt bij Amersfoort een wapen

[11]) Uit dit echtpaar stammen de later geadelde takken de ***Mey.***

[12]) Hun eenige dochter ***Sibilla*** de ***Grande*** (1702-1792) tr. 1732 ***Paulus Hubert Buys*** (1707—1775), luit.-gen. der cavalerie (zie Elias, De Vroedschap van Amsterdam 11, pag. 720). De ***Casteleyn's*** behooren tot de kwartieren van de leden van tallooze bekende geslachten in Nederland en Duitschland door de huwelijken van twee dochters uit het echtpaar ***Buys-de*** Grande:

1. ***Eva Maria Adriana Buys*** (1735—1811), tr. 's-Gravenhage 19 Aug. 1757 Mr. ***Antoni Martini,*** heer van Zwijnsbergen (1728—1800). Uit hen stammen alle nu levende leden van het geslacht ***Martini,*** alsmede ***de Jonge van Zwijnsbergen,*** etc.

2. ***Elisabeth Buys,*** vrouwe van Cattenbroek (1743—1821), tr. 's-Gravenhage 15 Mei 1764 Mr. Adriaan ***Strick van Linschoten,*** heer van Noord- en Zuid-Linschoten, Polanen, Hekendorp en IJsselveere (1727-1772). Hun nageslacht stierf in mannelijke lijn uit met hun kleinzoon, maar werd in vrouwelijke lijn voortgezet door hun kleindochter, de bekende ***Betty Strick van Linschoten,*** gehuwd met ***Alexander Heinrich*** Freiherr von *Arnim-Sückow.* (Zie over ***Betty Strick van Linschoten:*** Jaarboek Oud-Utrecht 1938, blz. 59 e.v.)

Frenckinck voorkomt als kwartierwapen tezamen met o.a. de wapens ***Graafland, van de Ven*** en ***Cloeck,*** welk wapen ***Frenckinck*** volgens dit tijdschrift is een verkorte schuinbalk vergezeld links boven van een weerhaak, welk wapen, doch met den schuinbalk niet verkort, in de aangehaalde genealogie Graafland is gegeven aan ***Aagje F ra n k e n.***

Fijck en Fijck alias van **Hove.**

Volgens „Het Heiligen Geesthuis te Rotterdam" door Mr. Muller, pag. 48, voerde ***Ariaen Ariaenszoon Fijck,*** in 1499 schepen van Rotterdam, als wapen: „e en ster ver g e z e 1 d van 3 meerblaren met den steel naar boven".

Evenzoo (zonder aanduiding omtrent den steel) is dit wapen aangegeven in bundel 300 van de Bibliotheek der Handschriften in het Gemeente-Archief te Rotterdam als wapen van ***Boudijn Adriaanszoon Fijck alias van Hove.*** in 1514 schepen van Rotterdam. In deze beide wapenbeschrijvingen vinden wij het prachtigste bewijs, hoe door lieden met onwetendheid op wapenkundig gebied foutieve wapens de wereld ingezonden worden.

Beide bronnen nl. maken de fout, dat zij een bijfiguur tot hoofdfiguur hebben bevorderd en tengevolge daarvan een foutief wapen hebben gecreëerd.

De zegels toch van voornoemden schepen ***Boudijn Adriaenszoon Fijck*** (zonder ***alias van Hove)*** van 1476 en van ***Adriaen Fijck van Hove*** in 1490 eveneens schepen van Rotterdam, die toch wel vermoedelijk dezelfde zal zijn als de door Muller genoemde schepen, afgebeeld in de Regeering van Rotterdam door Unger op de platen VI en VII, vertoonen de in het schildhart geplaatste ster van aanzienlijk kleinere proportie dan de blaren, waaruit dus duidelijk blijkt, dat dat sterretje slechts een bijfiguur is, dat met het feitelijke familiewapen niets te maken heeft.

Geheel in overeenstemming hiermede zien wij dan ook bij voornoemden Unger op plaat VIII de zegels van ***Joost Dircksz. Fijck*** in 1538 ***en Adriaen Dircksz. Fijck,*** in 1541 beiden schepen van Rotterdam, afgebeeld met 3 meerblaren met de stelen naar boven zonder meer.

van Gaasbeek en van Horn.

De Heer Bloys van Treslong Prins beschreef het wapen van ***Gerrit van Gaasbeek en van Horn,*** in 1661 commandeur en directeur van de Kaap de Goede Hoop, voorkomend op een schildje aan een lichtkroon in de St. Barbarakerk te Culemborg, in „De Wapenheraut" 1918, pag. 50, als volgt: „gevierendeeld, 1 en IV een schuinbalk vergezeld links van een met een ster beladen schildje: 11 en 111 in zilver 3 dwarsbalken, waarvan de middelste beurtelings gekanteeld en rood, de 2 andere gewoon recht en zwart."

Deze beschrijving is niet juist, 1° toch moet de schuinbalk een l i n k e r schuinbalk zijn; 2° is het schildje niet l i n k s doch i n d e n r e c h t e r b o v e n h o e k g e p l a a t s t; 3° komen in de kwartieren 2 en 3 niet 3 d o c h 4 dwarsbalken voor, waarvan de tweede van boven rood en beurtelings gekanteeld. Bovendien zijn de kleuren der kwartieren 1 en 4 niet aangegeven, die er wel degelijk op voorkomen, zijnde de linkerschuinbalk en het schildje zwart in zilver en de ster goud. Ten slotte is ook de naam niet geheel juist, want er staat *Gerrit van Gaasbeek en van Ho o r n.*

van Gagheldonc.

Volgens „De Nederlandsche Heraut" 1887, pag. 122, voerde ***Jan Huijghemanszoon van Gagheldonc*** als wapen: „2 schuinkruisjes, waarvan 1 boven links en 1 beneden, en in een schildhoek een leeuw."

Het zegel echter van *Jan Huijghemansz. van Ghaegeldonc* in 1402 te Breda als Brabantsch leenman aan charter in het Archief der Nassausche domeinen, die toch vermoedelijk wel dezelfde zal zijn als de eerstgenoemde *Jan*, vertoont geen schildhoek, doch een vrijkwartier en dit niet met een leeuw doch met een eekhoorn beladen.

du Gardijn.

Adriaen du Gardijn, in 1594 schepen van Amsterdam, voerde volgens de Wapens der magistraten van Amsterdam door van den Brandeler, pag. 121, als wapen: „in zwart 4 gouden sterren 2—2 gerangschikt", dus het wapen, zooals in het Armorial Général beschreven.

Evenzoo voerde *Adriaan du Gardijn* in 1592 en 1593 regent van het Leprooshuis te Amsterdam, volgens het M.S. Wapenboek dier regenten in het Gemeente-Archief te Amsterdam.

Dit wapen is, tenminste voor zoover eerstgenoemde betreft, geheel foutief en mochten de beide genoemden identiek zijn, dan geldt deze opmerking ook voor laatstgenoemde. Het zegel toch van *Adriaen du Gardijn*, in 1594 schepen van Amsterdam, aan charter in het familiearchief Bicker in het Rijksarchief te 's-Gravenhage, met zijn naam in het randschrift vertoont de voorstelling van een tuin, waarin 3 boomen, en een hek er omheen, zooals dat ook in de Vroedschap van Amsterdam door Elias beschreven is.

van Gasperden.

Volgens een M.S. Wapenboek van den Geldersch-Overijsselschen Studentenbond te Leiden in de U.B. te Leiden voerde *Johannes van Gasperden*, omstreeks 1639 student aldaar, als wapen: „in zwart 2 zilveren dwarsbalken" en daarbij als helmteeken: 2 zilveren dwarsbalken zwevende bovenelkaar tusschen eene zwart-zilveren vlucht. Deze twee zwevende dwarsbalken in het helmteeken is natuurlijk onjuist en ik vond dan ook in een M.S. Wapenboek van den Geldersch-Overijsselschen Studentenbond te Utrecht *Johannes van Gesperde n*, omstreeks 1650 student te Utrecht, zoo goed als zeker de zelfde als eerstgenoemde, met eveneens twee zilveren dwarsbalken in zwart in het schild, maar met alleen een zilveren vlucht als helmteeken.

van Gastell.

Volgens het geslacht Kam door Köffler voerde een familie *van Gastell* te 's-Hertogenbosch, waartoe o.a. behoorde *Johanna van Gastel Florisdochter*, 11 Juli 1733 aldaar ondertrouwd met *Peter Kam*, als wapen: „in goud 3 zwarte kraaien."

Dit komt mij zeer apokrief voor, want leest men voor kraaien het woord raven, dan heeft men voor zich het wapen eener familie *Castell*, vermeld in het Armorial Général, en in een M.S. Wapenboek van de 18e eeuw van Reinier van Heemskerck eveneens met den naam *Castell* en geallieerd met *van Heemskerck*.

Geelvinck.

Jan Cornelisse Geelvinck, in 1626 burgemeester van Amsterdam, getrouwd met *Agatha de Vlamingh van Outshoorn*, voerde volgens het Patriciaat van Amsterdam door Alberdingk Thijm, folio 39a, als wapen: „in zilver een groene schuinbalk."

Dit wapen deugt niet, het is het 2e en 3e kwartier van een gevierendeeld wapen met een gouden vink in blauw als le en 4e kwartier, zooals dit door leden dezer familie gevoerd werd en waarvan de kwartieren 1 en 4 met den vink het wapen dezer familie vertonen en, evenals de familienaam, de herinnering bewaren aan het schip „de Geelvinck", waarmede leden der familie veel geld verdienden.

Volgens de Vroedschap van Amsterdam door Elias, pag. 352 en 1081, waar men vele gegevens aantreft, voerde voornoemde *Jan Cornelisz. Geelvinck*, die van 1624 tot 1651 raad van Amsterdam was, als wapen: „in blauw een gouden vink op grond van natuurlijke kleur,"

van Gellijck.

Henrijck van Gellijck, in 1508 schepen 's hoefs van Lenculen (te Maastricht), voerde volgens de collectie zegelbeschrijvingen in het Rijksarchief te 's-Gravenhage als wapen: 2 verhoogde rozen naast elkaar."

Dit wapen is niet geheel juist, want 's mans zegel met zelfde jaar in zelfde hoedanigheid aan charter in de Vilvoordsche Charters in het Rijksarchief te 's-Gravenhage vertoont als wapen: „effen en in een breed schildhoofd 2 groote vijfbladige bloemen naast elkaar."

Gelmars.

Derik Gelmars, in 1531 schepen van Deventer, voerde volgens de Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel 1883, pag. 174, als wapen: „7 bollen, 3-3-1 gerangschikt."

Dit wapen is niet juist beschreven, want de zegels van *Derik Gelmars*, in 1519 schepen van Deventer, en van meister *Derk Gelmars*, in 1516 assisteerende bij het huwelijk van den bagemaker *Hendrik Luijkenssoen* met *Gertruijde* de natuurlijke dochter van *Gherijt Zwaeffken* en in 1525 hilixman bij het huwelijk van *Jacob Staeckebrant* met *Trude Ludeloff*, aan charters 666, 968 en 972 in het familie-archief van Rhemen vertoonen 7 ringen, 3-3-1 gerangschikt.

Met *de* bekende wisseling der vocalen „a" en „e" komt dit wapen eveneens met 7 ringen en niet met 7 bollen voor met den naam *Gelmers*.

Gelummers.

Bloijs van Treslong Prins beschrijft in „De Wapenheraut" 1918, pag. 456, het wapen van *Nelleken Gelummers*, overleden 24 Mei 1637 als weduwe van den 2 Aug. 1602 overleden *Albert van Cockengen*, voorkomend op hare grafzerk in de St. Maartenskerk te Zaltbommel aldus: „2 visschen verticaal geplaatst en afgewend naast elkaar."

Deze beschrijving is onvolledig, want het wapen op deze grafzerk vertoont een wapen, gedeeld met dat van *van Cockengen*, zijnde 3 lelies en 3 rozen, als rechterhelft, en als linkerhelft: „2 visschen verticaal geplaatst en afgewend naast elkaar en vergezeld van 9 herkruiste kruisjes met langen spitsen voet, waarvan 3 rechts boven elkaar, 3 links boven elkaar en 3 tusschen de visschen boven elkaar."

Dit nu is het wapen der familie *Glummer*. ook voorkomend met de namen *Gellumerus, Ghelummers, Glimmer* en *Glimmerus*, en dus ook van voornoemde *Nelleken Gelummers*.

van Gemert.

Volgens M.S. Wapenboek van Job Marten de Lange voerde *Anthony van Gemert*, overleden 20 Juni 1568 en begraven in St. Janskerk te 's-Hertogenbosch als wapen:, „in zwart 3 horizontaal geplaatste zilveren boomen."

Dit wapen is natuurlijk niet juist, want de bekende oud.-adellijke familie *van Gemert* in de Meijerij voerde als wapen: „in zwart 3 zilveren meerblaren."

(Wordt vervolgd.)

KORTE MEDEDELINGEN.

Meijndert Claesz, Aleman.

In het Weeskamerarchief van Goedereede vindt *men een* acte van 17 November 1667, waarbij Cornelis Pietersen Emaus de inventaris opgeeft van den boedel van zijn gestorven huisvrouw Neeltjen Marinissen [1]).

Dit blijkt echter slechts haar alledaagse dorpsnaam te zijn, want in een latere acte van 12 Mei 1673 treedt Cornelis Pietersz. Emaus op als „vader en Voocht van sijne onmondighe kinderen geprocreert bij Pieternelle Meijnaerts, sijn eerste overleden huijsvrouw" [2]).

Haar achternaam volgt uit een acte van uitkoop d.d. 22 September 1668[3]) die als volgt aanvangt:

> „Verschijnende voor Schepenen hier onder genoemt Meijnaert Claeszn. Aelman. Weduwenaer lest van Leuntje Dimmens en woonachtig te deser Stede Goedereede ter eender
> ende Cornelis Pieterszn. Emaus, tegenwoordige burg(e)m(eeste)r alhier vader en vooght van zijne kinderen gewonnen aen zijn eerste en overleden huijsvrouwe Pieternelle Meijnaerts die was een dochter van voornoe(mde) Meijnaert en Leuntjen voorsz. naementl(ijk) die kinderen Pieter Cornsz, oud omtrent 12 jaeren ende Jacob Corns. omtrent 9 jaeren oudt ter andere zijde."

Dan volgt de uitkoop, waarbij Meijndert Claesz. Aleman aan de genoemde kinderen het voor dien tijd respectabele bedrag van 3000 gulden toekent, waarvan hij echter zelf de rente blijft genieten en waarbij hij het uitdrukkelijke beding maakt, dat, mochten deze kinderen vóór hem komen te overlijden, dan deze 3000 gulden aan hem of zijn erfgenamen komen te vervallen. Daartegenover blijft hij in het bezit van alle roerende en onroerende goederen van zijn overleden vrouw Leuntje Dimmens.

Uit deze acte volgt niet alleen, dat Meijnaert Claesz. Aleman een dochter Pieternella had, doch ook, dat hij tweemaal was gehuwd.

De in het Nederlandsche Adelsboek 1940 genoemde zoon Wouter Meijndertsz. Aleman zal dus waarschijnlijk een kind zijn van zijn eerste vrouw, die niet bekend is.

De genoemde acte verliest haar dorre karakter door het slot ervan,

De acte is namelijk niet ondertekend door Meijndert Claesr. Aleman, waarvan we de verklaring vinden in de eronder vermelde:

> „Nota.
> Dat dit niet en *is* onderteijkent bij Meijnaert Claesz. vermits zijn blindheijt."

C. M. R. DAVIDSON.

Het wapen van de familie Drijfhout.

In het Februari-nummer van ons Maandblad, kolom 43, gaf ik als mijn overtuiging te kennen, dat de drie voorwerpen in het wapen der familie Drijfhout geen tournooilansen doch sloepsriemen zouden zijn. Sedert dien heeft ons medelid de heer A. N. Drijfhout van Hooff mij verscheidene afbeeldingen van dit wapen *Drijfhout* getoond, voorkomende op een portret, kwartierstaat etc. in zijne familiepapieren, op welke afbeeldingen de drie voorwerpen zonder twijfel als tournooilansen zijn aangegeven.

Naar aanleiding hiervan verzoek ik derhalve onze lezers dit artikel *Drijfhout* als niet geschreven te beschouwen.

R. T. MUSCHART.

1) Alg. Rijksarch. **Weeskamerarchief Goedereede 3 fol. 72 v.**
2) **l.c. fol. 97v.**
3) **I.C. fol. 75.**

Van Breugel-Walbeek.

(LVIII, kol, 493).

Gezien den t.a.p. opgegeven geboortedag en -maand van ***Alberdina Cornelia Walbeek,*** de tweede echtgenote van ***Dirk Luycx van Breugel,*** lijdt het m.i. geen twijfel of zij is identiek met de te Culemborg (gereformeerd) op 23 Mrt. 1757 gedoopte ***Alberfina Cornelia,*** dochter van ***Jan Walbeeck,*** vrijheer van Tienhoven, secretaris (en in 1764 ook raad) van Culemborg, en van ***Anfhonia Jacoba van der Slui(ij)s.***

MR. H. H. A. DE GRAAFF.

Het Utrechtse geslacht van Griethuysen.

(LV, kol. 317 e.v.).

Over het Utrechtse geslacht ***van Griefhuysen*** is een artikel gepubliceerd in „De Nederlandsche Leeuw", jrg. LV (1937), kol. 317 t/m 321, door Mr. A. Haga. Bij onderzoek is mij gebleken, dat de in dat artikel in kol. 318 verstrekte gegevens over ***Maria van Cronenburg(h),*** de echtgenote van ***Adrianus van Griethuysen,*** aldaar sub 111 genoemd, niet juist zijn. ***Maria van Cronenburgh*** werd 7 September 1700 in de R.K. kerk aan het Dorstige Hart-steegje te Utrecht gedoopt als dochter van ***Ruth Cronenburgh*** en ***Geerfrudis Pappelenburgh.***

Na vergelijking in het gemeente-archief te Utrecht bleek mij, dat deze onjuistheid waarschijnlijk ontstaan is door in den klapper een regel te laag te lezen.

J. A. TASSERON.

Nog eens de afstamming van het geslacht Polvliet.

(N.L. LI, kol. 304—306; LXIV, kol. 305, 306).

In het poortersboek van Gouda vond ik op 23 Mei 1584 ingeschreven ***Frans van Polvlyet,*** van Teemsycke, borg Pieter Adriaensz. Hoochschoen.

De publicatie over ***Polvliet*** in den Ned. Leeuw, LI, 304—306, door den heer H. Wijnaendts wordt door de mijne op gelukkige wijze aangevuld. Het blijkt, dat ***Symon Pzn. Polvliet*** na 1621 van Gouda zich te Klundert heeft gevestigd en van daar als rustend man zich weder in 1645 in het Proveniers- en Leprooshuis te Gouda heeft neergezet.

Verder trof ik in het lidmatenboek van de Herv. St. Janskerk te Gouda aan ***Jan Janesz. Polvliet,*** j.m. op de Zuidzijde van de Nieuwe Haven, 25 Dec. 1642, als lidmaat aangenomen. Vermoedelijk is hij een zoon van III, ***Jan Crijn Jansz. Polvliet.***

In het najaar van 1549 werd in de St. Janskerk te Gouda begraven ***Cornelis Jansz. Polvlief.***

Mocht de herkomst van den oudsten ***Polvlief*** in Goudse acten niet worden gevonden, dan kan Teemsycke(?) mogelijk uitkomst brengen.

G. C. HELBERS.

van Riemsdijk-van Ittersum.

(LVIII, kol. 515).

Te Zwolle overleed 28 Sept. 1839 ***Johanna Maria Gerridina van Riemsdijk,*** oud 15 jaar, geboren te Mons, dr. van ***Maffheus*** en ***Gerridina van Iffersum.*** Laatstgenoemde behoorde niet tot het adellijk geslacht van dien naam, maar was een natuurlijke dochter van ***Cafharina van Iffersum en*** geb.

te Zwolle 31 Dec. 1791 en aldaar gedoopt (herv.) 7 Maart 1792. Blijkens aantekening in het doopboek was de moeder „gevlugt", waarschijnlijk uit het Armenhuis, daar het geboortebriefje getekend was door president en vice-president van de Armenkamer. Blijkens mij verstrekte particuliere gegevens zou ***Gerardina van Ittersum*** overleden zijn te Maastricht 25 October 1856 en overleed haar man, ***Matfheus van Riemsdijk,*** te Mons 12 Augustus 1824.

MR. A. HAGA.

van Swieten.

In deze kolommen is meermalen gewag gemaakt ook van de in Oostenrijk gevestigde tak van dit Oud-Hollandse geslacht.

Eene volledige genealogie daarvan te geven, is ook nu nog niet mogelijk: deze zou overigens voor onze lezers al heel weinig belang hebben.

Twee sterfdata hebben echter wel belang en die heb ik mogen verwerven door de onvermoeide hulp van ons medelid Ir. H. J. Verhellouw te Weenen, in oorlogstijd zelfs bereikt. Men vindt die nog nergens vermeld:

1°. De weduwe van den zoo beroemden Prof. Dr. ***Gerard van Swieten,*** geb. ter *Beeck van Coesfelt,* stierf te Weenen, Mariahilferstrasse 10, op 9 Maart 1784.

2°. Hun laatste mannelijke afstammeling, ***Egid*** Freiherr ***von Swieten,*** stierf te Weenen 2 Mei 1896; hij was aldaar 24 Nov. 1870 gehuwd met ***Julie Marie Euphrosyne*** Freiin von ***Philippsborn,*** geb. Hietzing 9 Nov. 1837 en overleden te Weenen 28 Nov. 1918, dr. van Freiherr ***Adolph*** en ***Olympia Menager.*** Als weduwe adopteerde zij, volgens de ellendige gewoonte, die in deze eeuw in de Duitse landen in zwang kwam, iemand, die nimmer antwoord gaf op herhaalde vragen om opheldering over deze adoptie, zijnen echten naam, enz. Ik weet slechts, dat hij zich *Alfred* (Freiherr) ***von Swieten*** noemt, Spitalsoberverwalter a.D. was in eind 1942 en toen woonde Neubaugasse 29, Weenen VII.

Vroeg of laat duikt de beroemde naam dus allicht weder op. Maar dan weet men, dat er in deze geen sprake is van eene afstamming uit den vermaarden medicus, die Boerhaave's leerstoel had moeten innemen volgens diens verlangen, doch niet genegen was zijn Rooms-Katholieke geloof daarvoor prijs te geven.

W. J. J. C. BIJLEVELD.

Aanvulling op de genealogie van der Stel.

(XLVIII, kol. 5 e.v.).

In jrg. XLVIII (1930) van dit maandblad komt op blz. 5 e.v. een fragment-genealogie voor van het geslacht van ***der Stel.*** Men leest daar in kol. 8, dat officieel de enige dochter van den sub IIIter vermelden ***Hendrik van der Stel, Catharina Constantia*** was en dat deze gehuwd is geweest met ***Hendrik Holstein,*** die 20 Januari 1747 overleed, terwijl zijne vrouw, als weduwe, overleed 22 Februari 1747. Het blijkt echter, dat ***Catharina van der Sfel*** niet eenmaal, maar tweemaal gehuwd is geweest. Zij is n.l. ook nog gehuwd geweest met ***Pieter van Rhijn.***

Simon van der Stel, de gouverneur van Kaap de Goede Hoop, was door zijn huwelijk met *Joanna Jacoba* ***Six*** in het bezit gekomen van 23 morgen land met behuizing in de Starnmeer, ene kleinere droogmakerij in Noordholland, waarvan de gronden in 1643 verkaveld zijn. Dit eigendom van ***Simon van der Stel is*** na zijn dood het gemeenschappelijk bezit van zijne erfgenamen gebleven. De vertegenwoordigers der erfgenamen compareerden 5 Mei 1726 voor den notaris

Jan Bavels te Amsterdam, in verband met het feit, dat de pachter van de landerijen zijn pacht niet regelmatig betaalde. Zo compareerde Isaak Angelscot als executeur van den testamente van ***Pieter van Rhijn.*** „getrouwd zynde geweest aan ***Catharina van der Stel"*** en welke ***Pieter van Rhijn*** ook executeur was geweest van het testament van wijlen ***Frans van der Stel.***

Catharina van der Stel is dus overleden na ***Hendrik Holstein,*** als weduwe, zodat het huwelijk met ***Pieter van*** *Rhijn* voorafgegaan moet zijn aan dat met ***Hendrik Holstein.*** Toen het testament van ***Hendrik van der Stel*** in 1722 geopend werd, was ***Catharina*** nog slechts 12 jaar oud. Zij moet dus wel zéér jong geweest zijn, toen zij met ***Pieter van*** *Rhijn* huwde, terwijl deze in 1726 al weer overleden was. Het huwelijk moet dus ook nog van korten duur geweest zijn, terwijl er geen kinderen uit geboren waren.

A. BESSE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Amstel. Bestaat het portret nog, waarop de zeekapitein ***Jan van Amstel*** en diens echtgenote ***Anna*** *Boxhoorn* staan afgebeeld. Ned. Leeuw LXV, kol. 104, vermeldt, dat dit portret in 1715 werd gelegateerd aan ***Maria van der*** *Dussen,* die waarschijnlijk een dochter was van *Peeter Jansen van der Dussen* en ***Mariken Walraven van Boxhoorn,*** zuster van ***Anna*** voornoemd. Het gemeentebestuur van Schijndel alsook de ondergenoemde zouden ten zeerste zijn ingenomen met opgave van het adres van de(n) bezit(ter) (ster) van dit portret.

Schijndel. A. J. L. v. BOKHOVEN.

van Arckel. Wie waren de voorouders van *Susanna* ***van Arckel*** (1681—1749), 2e echtgenote van ***Jacob Vosmaer*** en dochter van ***Joannes van Arckel*** en ***Anna*** *Paets.* (Zie Ned. Patriciaat XXX (1944), pag. 366)?

Baarn. H. G. RÖMER.

Volgens de m.s.-genealogie ***van*** *Arkel,* aanwezig in de collectie Polvliet in de verzamelingen van het Genootschap, trouwde ***Johannes van*** *Arkel* als weduwnaar van ***Anna*** *Paets* 2° Rotterdam 6 Juni 1660 met ***Elisabeth Viruly*** en had hij alleen uit zijn éérste huwelijk kinderen, n.l. de bovengenoemde *Susanna* en een zoon ***Cornelis,*** remonstr. predikant te Rotterdam.

Volgens Ned. Patr. XXI (1933/34), pag. 448, trouwde inderdaad op gemelden datum ***Elisabefh Viruly*** met een ***Jan van Arckel,*** geb. te Rotterdam, zn. van ***Cornelis*** en *Susanna* ***van Velsen. E. Viruly*** werd echter volgens laatstgenoemde bron 23 Mei 1718 begraven te Rotterdam, zodat deze ***Jan van Arckel,*** niet de vader van de hierbovengenoemde, in 1681 geboren, *Susanna* ***van Arckel*** kan zijn.

Volgens Polvliet was ***Jan van*** *Arkel* de zoon van ***Cornelis van*** *Arkel* († ***8 Nov. 1648)*** en ***Suzanna van*** *Velzen* (geb. 1 Juni 1616, † 14 Jan. 1649), welk echtpaar 9 Sept. 1636 te Brielle huwde. ***Cornelis van*** *Arkel* was de zoon van ***Thomas van*** *Arkel* en ***Elisabeth Willemina (lees: Willemsdr.) Viruly*** (zie over dit laatste echtpaar Ned. Patr. XXI (1933/34), pag. 416). *Suzanna* ***van Velsen*** was de dochter van ***Johan van*** *Velzen* en ***Maria Kegelingh.*** Het handschrift vermeldt nog vier oudere generaties tot een *Walraven* ***van Arkel van Heukelom.*** welke generaties, als zijnde kennelijk onbetrouwbaar, hier niet vermeld worden.

De genealogie *Paets,* eveneens in de collectie Polvliet, geeft

op als ouders van de hierboven genoemde *Anna Paets: Herman Paets,* geb. Rotterdam 19 Aug. 1627, † 1 Sept. 1670, tr. Leiden 31 Jan. 1648 *Margaretha Adriaansdr. Paets,* † Rotterdam 11 Februari 1699.

Bovengenoemde *Herman Paets* was volgens dit handschrift een zoon van *Vincent Claesz. Paets en Willemyntje van der Vult. (Zie* over hen en zijne voorouders Ned. Patr. VII (1916), pag. 292 en Ned. Patr. XVIII (1927), pag. 281).

RED.

Boll-de Jong. (LXV, 174). Zie over het echtpaar *Boll-de Jong:* Nederland's Pat ŕiciaat XXVI (1940). genealogie *(de Josselin) de Jong* onder IX, 3 op blz. 105.

Londen. W. DE JONGH.

Hanneman. (EXV, 20, 139). Volgens huw.voorwaarden (onderh.) in mijn familiearchief, dd. 23-1-1669, tussen Mr. *Willibrord Hanneman,* advocaat, en *Maria Magdalena de Roodere.* heet zijn moeder: *Judith de Bye. Zij* was toen weduwe *Pieter Hanneman.* Hij werd bij deze huw.voorwaarden door zijn broeder geassisteerd, tezamen met *Johan Hanneman,* hoogheemraad van Putten, en *Adriaan Hanneman,* beiden ooms. Zij wordt geassisteerd door haar broer, Mr. *Gerard de Roodere,* advocaat, en *Pieter de Bye,* advocaat.

Volgens Haagsch Jaarboekje 1937 moet er nog een dochter uit het huwelijk van *Pieter Hanneman* en *Judith de Bye* zijn geweest n.l.: *Adriana,* die trouwt met *Jacob van der Wiele.*

Indien de Heer Roest gegevens over het geslacht *de Roodere* mocht tegenkomen, houd ik mij daarvoor aanbevolen.

Haslemere. J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Harenberg. *Hendrik Harenberg,* olieslager te Zutphen, geb. Warnsveld 7 Juni 1756 als kind van *Wessel Hendriks Harenberg en Stevendina Jansen Franken,* tr. Zutphen 22 Jan. 1788 *Christina Piek,* geb. Bredevoort, 22 Febr. 1761.

Gevraagd sterfdatum en -gemeente van *Hendrik Harenberg* alsmede nadere gegevens over zijn voorouders.

Rijswijk (Z.-H.). C. P. VAN GEMERDEN.

Harinck-Korenkooper. Gevraagd wapens, genealogische gegevens en voorouders van *Hubertus Harinck,* weesheer te Goes, en zijn echtgenote *Antonette Korenkooper.* Hun zoon *Cornelis,* ged. Goes 11 Jan. 1707, was baljuw en secretaris van Borselen. *Hubertus* hertrouwde te Goes 11 April 1725 met *Joanna de Groene,* weduwe van *Gerard Hageman.*

Utrecht. D. H. VOLKMAARS.

Kemper-Kummich. (LVIII, 480, 5 18). *Zacharias Kemper* en *Anne Antoinette Helene Kummich* huwden te Amsterdam 21 November 1801. *A. A. H. Kummich* werd 22 Januari 1776 te Amsterdam in huis gedoopt als dochter van *George Frederik Kummich* en *Margaretha Magdalena Ulrica Anderssen,* getuigen: Mr. Daniel Gildemeester en Anna Antoinette Helena Morhard.

Zacharias Kemper werd gedoopt te Amsterdam, in huis, 14 Augustus 1761, als zoon van *Jan Rudolph Kemper* en *Catharina van Dulmen* (dus niet von Dueme, zoals opgegeven in N.L. LVIII, 480). getuigen: Hendrik v. Dulmen en Jacoba A. Kemper.

Jan Rudolph Kemper werd 29 Dec. 1716 te Amsterdam, in huis, gedoopt als zoon van *Joannes Kemper* en *Sara Swaan,* getuigen: Joannes Gunter en Maria Kemper.

Catharina van Dulmen werd gedoopt te Amsterdam, in

huis, 10 Maart 1724 als dochter van *Zacharias van Dulmen en Femmetje Munnikhuyzen,* getuigen: Libertus Munnikhuyzen en Catharina Grashuysen.

Rotterdam. A. H. M. WAP.

van Leeuwen de Goude. Gevraagd ascendenten van *Dirk van Leeuwen de Goude Françoiszn.,* tr. Delft 8 Aug. 1610 *Anna van der Meer,* dr. van *Cornelis van der Meer* en *Cornelia Storm (van 's Gravesande).*

Groningen. MR. A. T. SCHUITEMA MEIJER.

Melser. *Christiaan Melser,* geb. ± 1748 en *Joanna Voss,* echtelieden, hebben de navolgende kinderen: *Theodoris,* ged. 12-3- 1772; *Gerardus,* ged. 30-3-1773; *Joannes,* ged. 2 1-1-1776, alles te Biesterveld (bij tijden onder Ottersum (Limb.) en onder Asperden (Dld)). Hij schrijft zich ook *Kerst Milder, Melder* of *Melsen.* Gevraagd nadere gegevens omtrent hen beiden en hun zoons. Is het navolgende wapen juist: gedeeld: I in azuur een staand zilveren zwaard met gouden gevest: 11 in zilver een half sabel molenrad uitgaand van deellijn?

Amersfoort. G. C. A. MULDER.

Meylan. (LXV, 141). I. *Samuel Olivier Meylan,* tr. *Louise Judith N.*

II. *Charles Louis Felix Meylan,* geb. Chenit (dorp in de gemeente Romainmotier, in de Vallée de Joux, kanton Waadt, Zwits.) Nov. 1748, instrumentmaker, later kunstwerker te Leiden, † ald. 29 Jan. 1832, tr. Leiden 14 Maart 1779 *Marie Rose Bourgeois,* geb. Mouveaux (bij 'Tourcoing, Frankr.) 1758, † voor 2 Maart 1803 (datum waarop de wedr. *Ch. L. F. Meylan* te Leiden aantekent met *Maria van Nijmegen),* dr. van N. en *Marie Jeanne Crispin.*

III. *Germain Felix Meylan,* geb. Leiden 19 April 1785, koopman O.-I.C., opperhoofd cp Japan, † Batavia 12 Juni 1831, tr. *Jacoba Minor Coomans,* waarsch. dr. van *Ary Coomans,* die in 1778 van Maartensdijk naar Oost-Indië vertrok.

IV. *Catharina Jacoba Hendrika Meylan,* (1825— 1894).

's-Gravenhage. F. DE JOSSELIN DE JONG.

Meylan. (LXV, 141).

1. *Catharina Jacoba Hendrika Meylan,* geb. Batavia 4 Mei 1825, ged. Batavia, Buitenkerk, 10 Juli 1825, † 's-Gravenhage 26 April 1894.
   Ouders:
2. *Germain Felix Meylan,* van Leiden, 27 Maart 1803 in Indië gekomen met de „Surinaamsche Vrienden" als absoluut assistent op 24 gld. 's maands, 6 Sept. 1803 boekhouder op 20 Rsd. 's maands, 1813 griffier bij het hooge hof van justitie, 1821 inspecteur van financiën, 1824 directeur der Directe Belastingen en Landelijke Inkomsten, 1827 opperhoofd van Japan, † Rijswijk, Batavia, 12 Juni 1831, tr. 1°. *Henriëtta Jacomina Theodora van Teylingen,* begr. Weltevreden 20 Maart 1813 (waaruit *Suzanna Theodora Henriette,* geb. Batavia 10 Mei 1810, begr. Weltevreden 17 Maart 1813, en *Joan Hendrik,* geb. Batavia 25 Dec. 181 i, begr. Weltevreden 21 Sept. 1812); 2° Batavia 31 Juli 1814 *Christina Wilhelmina Elisabeth van Teylingen,* wed. van *Frans Verster* (waaruit *Felix Henry,* geb. Batavia 9 Aug. 1815, verdronken in den Ind. Oceaan, a/b van het schip Arinus Marinus, 7 Febr. 1821) ; 3° Batavia 9 Febr. 1823
3. *Jacoba Minor* (of *Menos?) Coomans,* jonge dochter van

Amboina, † Rijswijk, Batavia, 23 Nov. 1873, oud 78 jr. en nalatende ƒ 46070.50.

Grootouders:

4. ***Charles Louis Felix Meylan, te*** Leiden, tr.
5. ***Maria Rosa Bourgeois.***

Niet onwaarschijnlijk zijn de grootouders van moederszijde:

6. ***Arie Coomans, 1782 le*** klerk van politie te Ternate, 1787 te Ambon, 1790 resident van Boeroe (hij is te Amboina de enige in aanmerking komende persoon, en laat, uit zijn huwelijk met 7, te Ternate 11 Dec. 1785 dopen ***Cafharina Helena,*** die 10 Juli 1815 getuige is bij den doop van ***Cafharina Jacoba Hendrika Meylan:*** bij den doop van een 7 Maart 1784 te Ternate gedoopten zoon ***Jacobus is*** getuige: peetoom ***Pieter Coomans,*** van Bergen op Zoom), tr.
7. ***Jacoba Agaats (z).***

Wapen ***Meylan:*** in blauw een dwarsbalk, vergezeld boven van een evenwijdig aan den balk liggenden eikentak, waaraan zes eikels, schuins rechts, drie boven, drie beneden aan den tak, en beneden van 3 zespuntige sterren, 2 en 1, alles van zilver. Helmteken: de eikentak uitkomende. [1])

Bafavia. PROF. DR. W. PH. COOLHAAS.

Mosburger-de **Sandra,** Gevraagd nadere gegevens over het, omstreeks 1720 gehuwde, echtpaar ***Hendrik Mosburger,*** officier in Statendienst, en ***Maria Magdalena de Sandra,*** en over hunne voorouders.

Baarn. H. G. RÖMER.

van Nes-Donafi. Kwartieren gevraagd van ***Willem van Nes,*** geb. Vianen, die te Amsterdam (datum?) huwde met ***Marguerifa Consfancia Donafi*** (geb. Amsterdam 1639?).

's-Gravenhage. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

du Pon. ***Pieter du Pon*** en ***Maria de Tombe kregen*** te Leiden kinderen. Kan iemand mij mededelen waar hun huwelijk omtrent 1700 gesloten is en wie de ouders van ***Piefet du Pon*** waren?

's-Gravenhage. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

van Rensen. Waar vond het huwelijk plaats van ***Lambert van Rensen*** en ***Maria Nienhuys*** en welke zijn hun kwartieren? Zij woonden 1704 te Zutfen.

's-Gravenhage. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

Roos. Gevraagd wapen en voorouders van Anna Roos, dr. van ***Warnardus Roos*** en ***Jenneke van As Jansdr.,*** geb. te Dordrecht, begr. te Veen (N.-Br.) 14 Sept. 1780. gehuwd te Andel 10 Sept. 1738 met ***Philippus Verhagen,*** begr. Veen 20 April 1775, (Zie Ned. Patriciaat XXXIII (1937). pag. 267).

Utrecht. D. H. VOLKMAARS.

van Ruyven, Gevraagd nadere gegevens omtrent ***Cornelis van Ruyven*** en ***Wilhelmina Isbrands,*** ouders van ***Jacob van Ruyven,*** ged. Delft 31-12-1645, en van ***Isbrand van Ruyven.***

Amersfoort. G. C. A. MULDER.

Spanjaard-van Doorn. Nadere gegevens verzocht omtrent het echtpaar Mr. ***Jan Spanjaard*** en ***Elisabeth Jacoba Gijsberta van Doorn,*** wier zoon ***Jacobus Gijsbertus*** 11 Maart 1802 te Medemblik werd geboren, en omtrent hunne ascendenten.

's-Gravenhage. IR. C. B. ROEST.

[1]) Zie over dit wapen: De Indische Navorscher, jrg. V (1939), pag. 69 (afbeelding) en 91. RED.

van Vollenhoven. In de Catharijne-kerk te Utrecht huwde 8 September 1663 (ondertr. Culemborg 23 Aug.) ***Hillegonda van Vollenhoven*** met Ds. ***Philippus Specht,*** rector te Culemborg, getuige was haar vader ***Jacobus van Vollenhoven.*** De ouders van Ds. ***Ph. Specht*** waren ***Petrus Specht*** en ***Clarisse (Claesje Gerritsdr.)*** van ***Vollenhoven. Wie*** was de vrouw van ***Jacobus van Vollenhoven en*** in welke relatie stond hij tot ***Claesje Gerrifsdr. van Vollenhoven.***

's-Gravenhage. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

Weyn. Gevraagd de eventuele echtgenoten en descendenten, benevens de sterfdata van de volgende kinderen van ***Joannes Franciscus Weyn*** en ***Cornelia Collijns (Collens),*** alle gedoopt te Heusden:

1. ***Cornelia Weyn,*** ged, 12 Juli 1750.
2. ***Paschasius Weyn,*** ged. 7 Maart 1752.
3. ***Barbara Weyn,*** ged. 31 Maart 1753.
4. ***Jacobus Weyn,*** ged. 21 Aug. 1754, tr. ***Margarifa Hermans.***
5. ***Paschalis Weyn,*** ged. ***24*** Juli 1757.
6. ***Pefrus Weyn,*** ged. 10 October 1758.
7. ***Johanna Maria Weyn,*** ged. 3 Dec. 1764.

Voorts gezocht de eventuele echtgenoten en descendenten benevens sterfdata, van de volgende te Heusden gedoopte kinderen van ***Jacobus Weyn*** en ***Margarifa Hermans,*** hierboven onder 4 vermeld:

1. ***Joannes Franciscus Weyn,*** ged. 1 Mrt. 1782.
2. ***Maria Weyn,*** ged. 23 Mei 1783.
3. ***Cornelius Weyn.*** ged. 5 April 1785.
4. ***Paulina Weyn,*** ged. 18 April 1788.
5. ***Cornelia Weyn,*** ged. 26 Maart 1791.
6. ***Joanna Maria Weyn,*** ged. 13 Maart 1792.

Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

de Wit. (Delfshaven). Gevraagd kwartieren van ***Leendert de Wif,*** equipagemeester te Delfshaven omstreeks 1740. Er waren toen twee personen van bovengenoemden naam aldaar; één gehuwd met ***Pefronella Verduyn*** (wier vader ook equipagemr. was) en één gehuwd met ***Sara van Groenevelf.***

's-Gravenhage. N. J. A. C. VAN ROSSEM.

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 blz., formaat 25 x 32 c.M.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Jaarverslag 1947. — Enige nieuwe gegevens over de kwartieren van Maurits graaf van Nassau-La Lecq, door Dra. J. Visser. — Bijdrage tot de afstamming van het geslacht van Keppel, door Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland. — Van Bommel, door Jhr. Mr. Dr. B. R. C. M. de Roy van Zuidewijn. — Het geslacht IJssel, door Mr. H. Kronenberg en Jhr. H. H. Röell. — Familieaanteekeningen van Joan Casteleijn, koopman der Oost-Indische Compagnie op het eiland Ceylon, medeged. door L. Kruijff, met annotaties van Mr. El. C. M. Prins. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Korte mededelingen: Meijndert Claesz. Aleman; Het wapen van de familie Drijfhout; van Breugel-Walbeek; Het Utrechtse geslacht van Griethuysen; Nog eens de afstamming van het geslacht Polvliet; van Biemsdijk-van Ittersum; van Swieten; Aanvulling op de genealogie van der Stel. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor. Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt **aan het begin van** iedere maand en wordt aan **alle leden van het Genootsehap toegezonden.**
Bijdragen **en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zomede opgaven van adresverandering** gelieve **men te richten tot den Hoofdredacteur** MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. **C. M. R.** DAVIDSON, ***Prins** Mauritslaan* **64,** *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5,* **'s-Gravenhage.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 8 LXVe Jaargang Augustus 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Adreswijzigingen:

J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT ... *Londen M.W.* 8 *39* St. *Stephens* Close, *Avenue Road.*

MR. H. J. F. OETGENS VAN WAVEREN PANCRAS CLIFFORD . . . . . 's-Gravenhage. *Nicolaïstraat 5.*

MR. J. M. F. ESKENS . . . . . *Schiedam,* *Julianalaan* 86a.

Mejuffrouw MR. C. C. M. DE MAREZ OYENS *Amsterdam-Z.* *Stadionweg 148-III.*

Verliezen van archieven 1940—1945,

medegedeeld door MR. ELISABETH C. M. PRINS.

Van de betreurenswaardige verliezen aan archiefstukken, veroorzaakt door den oorlog, zijn — voor zoover bekend — tot nog toe de navolgende opgaven verschenen:

Ned. Archievenblad jg. 47, 1939/40, blz. 152: Overzicht van de archivalia enz. van het Rijksarchief in Zeeland, verloren gegaan tengevolge van het bombardement van 17 Mei 1940 te Middelburg,

Ned. Archievenblad jg. 50, 1945/6, blz. 154: Overzicht van de verliezen geleden tengevolge van het bombardement van 3 Maart 1945 te 's-Gravenhage aan archivalia, bewaard in de gebouwen van de Provinciale Griffie, het Gerechtshof en de Arrondissementsrechtbank (alhier niet herhaald),

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven [over] 1945, 's-Gravenhage 1946, blz. 40—42; Overzicht van de verliezen aan Gemeente-, Waterschap+ en andere archieven in de Provincie Gelderland en

Staat der Gemeente- en Waterschapsarchieven in Zeeland in 1944 [Middelburg, z.j.]: uittreksel uit het verslag, door den Inspecteur uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zeeland.

Een gedétailleerde opgave omtrent de verliezen aan Kerkelijke Archieven kan t.z.t. worden tegemoetgezien.

Na het optrekken van den kruitdamp is echter gebleken, dat de opgaven van de verliezen, door het Rijksarchief in Zeeland geleden, in 1940 weinig nauwkeurig zijn opgemaakt. Daarom moge hier een gedétailleerde verlieslijst volgen, welwillend verstrekt door den Rijksarchivaris in Middelburg.

Rijksarchief in Zeeland.

(De nummers verwijzen naar A. Mulder, Retroacta van den Burgerlijken Stand in Zeeland, 's-Gravenhage, 1925.)

Geheel verloren gegaan zijn de doop-, trouw- en begraafboeken van:

Borsele
Domburg
Ellewoutsdijk
Nieuw- en St. Joosland
Oudelande
Renesse
Retranchement
Rilland-Babh
Rittem
Sas-van-Gent
Scherpenisse
Schoondijke
Stavenisse
Stoppeldijk
Vere (behalve No. 55)
Vrouwepolder
Waarde
Waterlandkerkje
Wemeldinge
Westdorpe
Westkapelle
Wissekerke
Wolfaartsdijk
Zonnemaire
Zoutelande
Zuidzande.

Ten deele verloren zijn de doop-, trouw en begraafregisters van:

Filippine (verloren Nrs. 1, 2)
's-Gravenpolder (No. 2)
Groede (Nrs. 1, 2, 5, 6, 10, 11, 13)
Haamstede (Nrs. 1, 8)
's-Heer-Arendskerke (Nrs. 1, 2)
Heinkenszand (Nrs. 1-4)
Hoedekenskerke (No. 7)

Hoek (No. 4)
Hontenisse (Nrs. 34, 46)
Hoofdplaat (No. 3)
Kloetinge (Nrs. 4, 5)
Koewacht (Nrs. 2, 4)
Kolijnsplaats (Nrs. 7— 15)
Koudekerke (No. 5)
Nieuwvliet (Nrs. 2-6)
Nisse (No. 4)
Noordgouwe (Nrs. 6, 7)
Oostburg (Nrs. 1—7, 12)
Oost- en West-Souburg (Nrs. 3, 7—9, 12)
Oosterland (No. 5)
Oud-Vosmeer (Nrs. 1-6)
Ouwerkerk (Nrs. 1, 2)
Overslag (Nrs. 4, 9, 15)
Ovezand (No. 4)
Poortvliet (No. 3)
Serooskerke op Walcheren (Nrs. 2, 5)
St. Filipsland (Nrs. 1, 4)
St. Jansteen (Nrs. 1—8)
St. Laurens (No. 9)
St. Maartensdijk (Nrs. 2, 3, 5, 6)
Sluis (Nrs. 1—8, 10, 14-22, 25-34, 37)
Terneuzen (Nrs. 1-3)
Tolen (Nrs. 1—12, 14, 16-18)
IJzendijke (Nrs. 1, 2, 4, 8-17, 20, 21—23, 27—30)
Zaamslag (Nrs. 1—8)
Zieriksee (Nrs. A b 25, 26, B a 1, b 1-3, e 3, C a 1).

N.B. De Waalsche registers zijn in de vorige eeuw op kaartsysteem afgeschreven voor de fichescollectie van de Bibliotheque Wallonne te Leiden. Bovendien berusten in die Bibliotheek de navolgende registers van opgeheven Waalsche gemeenten in Zeeland:

Aardenburg, lidmatenregister 1783— 1796.
Oostburg, doopregister 1686— 1795.
,, trouwregister 1719— 1787.
,, begraafregister 1722— 1783.
,, attestaties 1690— 1816.
,, communiantenregister 1691— 1716.
,, lidmatenregister 1774.
Sas van Gent, uittreksels van doopacten 1771.
Tolen, doop-, trouw-, avondmaalsregister 1693— 1759.
enz.

Van de Zeeuwsche Rijksarchivalia gingen voorts verloren: de Grafelijkheidsrekeningen van 1319— 1432 en het archief van Reimerswaal.

Gemeente-archieven in Zeeland,

Het Gemeente-archief van M i d d e l b u r g is in al zijn bestanddeelen geheel verloren gegaan (Mei 1940), ook de aldaar bewaarde doop-, trouw- en begraafboeken. [1])

N.B. Hierbij kan worden vermeld, dat Dr. P. Vermast te Utrecht aan het Gemeente-archief van Middelburg afschriften heeft geschonken van een aantal uittreksels, eertijds zelf vervaardigd uit de doop-, trouw- en begraafboeken der Ned.-Herv. Gemeente te Middelburg, welke loopen over de jaren 1574— 1650, naar schatting 4½% van het geheel.

Het Gemeente-archief van S 1 ui s is nagenoeg geheel verloren gegaan (Oct. 1944).

[1]) **Het** archief van den Burgerlijken Stand van 1811 af, dat ter Gemeente-Secretarie berustte, is behouden.

Van het Gemeente-archief van V er e gingen de stadsrekeningen van 1402—1462/3 verloren.

N.B. Voor hen, die zich bezighouden met genealogische onderzoekingen omtrent Zeeuwen, kan een kleine vergoeding voor bovenvermelde zware verliezen zijn het verwerven door het Rijksarchief in Zeeland van het Familie-archief *van Reigersberg Versluys,* waarin vele genealogieën en wapenafbeeldingen, ook van aanverwante geslachten, krachtens erfstelling van Jhr. J. van Reigersberg Versluys.

Rijksarchief in Gelderland.

Tengevolge van de oorlogshandelingen in September 1944 zijn verloren gegaan:
vele inventarissen in handschrift,
allerlei indices (N.B. voor genealogisch onderzoek was van bijzonder belang de index op de Collectie van Rhemen en die op de brievencollectie van het Hof van Gelderland.)

Gemeente-archieven in Gelderland,

Geheel of bijna geheel verloren:
Ammerzoden
Doetinchem (het Oud-archief is bewaard in het Rijksarchief te Arnhem)
Gendt
Nederhemert
Ophemert
Renkum.

Gedeeltelijk verloren of zwaar beschadigd:
Arnhem (1860-1916) [2])
Dodewaard
Est en Opijnen
Groesbeek
Hedel
Hemmen
Huissen
Kesteren
Millingen
Pannerden.

Folder-archieven in **Gelderland.**

Geheel of bijna geheel verloren: de archieven van de Dorpspolders
Angeren
Doornenburg
Drie1
Elden
Elst
Gendt
Hemmen
Homoet
Oostenhout
Honderdmorgen van Pannerden
Slijk-Ewijk
Valburg
Zennewijnen
Hedel.

Geheel of bijna geheel verloren: de arohieven van de Buitenpolders
Angerensche en Doornenburgsche buitenpolders
Bemmelsche, Gendtsche en Ooyrijksche polder
Gendtsche Waarden
's-Gravenweerd
Millingen
de Duffelt en Zeeland
de Pannerdensche Waard
waterschap Nijmegen — Duitsche grens.

Gedeeltelijk verloren of zwaar beschadigd: de archieven van de dorpspolders
Loenen en Wolferen
Aalst, Ingen, Lienden, Meerten, Ochten, Zandwijk } Van deze zes verloren de nieuwste archivalia, welke nog onder de gemeente-secretarissen berustten.

[2]) Bevolkingsregister Arnhem 1862—1944 verloren; Burg. Stand intact, 66k de bijlagen. Bergplaats Notarieel archief Arnhem intact.

Heusden
Hien en Dodewaard — Wadenoyen
1 Jzendoorn — Lathum, Bahr en Giesbeek
de Marsch, Leede en Oudewaard — Babberich, Holthuizen en Didam.

Gedeeltelijk verloren of zwaar beschadigd: de archieven van de buitenpolders
de Willemspolder en 1 Jsseloord.

Huisarchieven in Gelderland.

Bijna geheel verloren:
Huisarchief Hemmen (het geredde oude Leenregister berust i/h R. A. in Gelderland).
Zwaar beschadigd:
Huisarchief Ruurlo.

Kerkelijke **Archieven in Gelderland.**

Het kerkarchief van T i e 1 is verloren (o.a. de kerkrekeningen, w.i. lijsten van begravenen, uitgegeven door Jhr. C. P. L. van Kinschot in Ned. Leeuw 1907-1914).
Het kerkarchief van W e s t e r v o o r t is zwaar beschadigd.

Rotterdam.

Bij het bombardement van 14 Mei 1940 zijn geheel verloren gegaan:
de archieven van de R.K. kerken in den Houttuin, in de Leeuwenstraat en op het Steiger.
het Gereformeerd Burger Weeshuis
het Bataafsch Genootschap
het Nut van 't Algemeen.

Gedeeltelijk verloren:

het archief van den Burgerlijken Stand, bewaard ter Griffie van de Arrondissements-Rechtbank.

Bijdrage tot de genealogie van Limburg Stirum,

door JHR. MR. M. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

De genealogie van Limburg Stirum is, voor wat betreft de 13e eeuwsche en jongere generaties, sedert de studie van Kremer, in zijn 18e eeuwsche Akademische Beyträge, nooit behandeld. Slechts in het voorbijgaan heeft wijlen ons medelid de Groot een kort artikel aan enkele leden van dit geslacht gewijd in den jaargang 1940, doch alles wijst erop, dat de heer de Groot de *van Limburg Stirum*'s van dit aanhuwelijking en Westphalen benaderde. Ik vind daarin dan ook de vrijheid zijne meening ten dezen niet zoo zwaar te doen wegen, als ik anders geneigd zou zijn.

Het is wel bekend, dat Frederik graaf van Isenberg samenspande tegen zijn neef Engelbert van Berg, aartsbisschop van Keulen, mede oorzaak was van diens geweldadigen dood op 7 November 1225 en als moordenaar het volgend jaar voor de St. Severinuspoort gruwzaam werd terechtgesteld. Ik merk hierbij op, dat Frederik blijkbaar niet zelf den moord pleegde, doch wel daarvoor verantwoordelijk gesteld werd.

Frederiks goederen werden verbeurdverklaard en zijn jonge zoon Dirk opgevoed bij zijn oom, hertog Henrik van Limburg. Na veel moeite kreeg hij een deel der goederen rijns vaders terug en stierf in 1297 als stamvader van een uitgebreid nageslacht. Met Dirk komen voor zijn oudste zoon Johan, vermeld 1263-1272, † vóór 1277 en Everhard, vermeld 1270–1303.

In 1282 oorkonden Diderik graaf van Limburg, zijn zoon Everhard en zijn kleinzoon Diederik, dat zij hun geschil met bisschop Everhard van Munster hebben bijgelegd:

In 1284 geeft Diederik graaf van Limburg een zeker goed te Werries in leen aan Engelbert van Herbern met toestemming van zijn zoon Everhard en van Diederik en Frederik, zoons van zijn overleden zoon Johan.

In 1298 doet Everhard heer van Limburg afstand van aanspraken, die hij had op de tiende te Buttenbruch, ten gunste van het klooster Saarn, met toestemming van zijn vrouw Agnes, zijn oudsten zoon Diederik en zijn overige kinderen en erfgenamen: zijn vader Diderik had met zijn vrouw Aleydis reeds deze tiende geschonken tot stichting van een eeuwige zielegedachtenis op 14 Mei 1297.

Uit deze enkele acten is ontwijfelbaar de volgende genealogie samen te stellen:

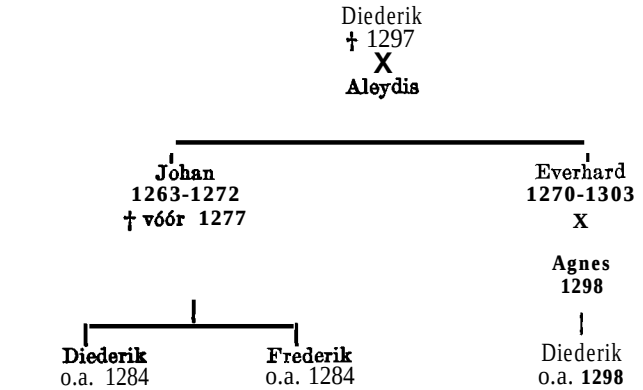

In 1328 bevestigt Adolf graaf van Berg, dat ridder Johan van Limburg en zijn broeder Diederik, zoons van wijlen Diederik ridder van Limburg, den Steynhof en andere goederen verkocht hebben aan Godschalk van Redinchaven, burger van Duisburg.

De vraag is nu, van welken Diederik is hier sprake, van den zoon van Johan of van dien van Everhard. Sedert Kremer is men gewoon te zeggen van den laatste. Immers in 1299 komt Dirk graaf van Limburg voor en deze zou, aangezien Everhard nog leeft in 1303, de zoon zijn van Johan en ook verder voorkomen als graaf tot 1331, want, zegt Kremer, de grafelijke waardigheid vererfde natuurlijk op den oudsten zoon en bij diens vóóroverlijden, weder op diens oudsten zoon. Bewezen dient intusschen te worden, in de eerste plaats, dat het erfrecht te dier plaatse en te dien tijde representatie toeliet, en in de tweede plaats de identiteit der verschillende personen, die Diederik genoemd worden.

Want opmerkelijk is, dat Everhard zich ook graaf noemt. Een Diederik graaf van Limburg heeft een zoon Everhard, doch alleen op grond van den titel en de erfrechtstheorie zou hij zoon zijn van den in 1277 overleden vermelden Johan. Toch noemt hij zijn zoon niet naar zijn vader, doch naar zijn oom, die gelijktijdig met hem de grafelijke waardigheid voert. En het wordt nog gekker, wanneer men den Johan van 1328 met diens broeder Dirk tot zoons maakt van den anderen Dirk, den zoon van Everhard, want dan doet zich mutatis mutandis hetzelfde voor als zoojuist gesignaleerd: de zoon heet niet naar zijn grootvader maar naar zijn oom, die, hetgeen de zaak nog vreemder maakt, al lang geleden gestorven was.

Traditioneel is de opstelling dus als volgt:

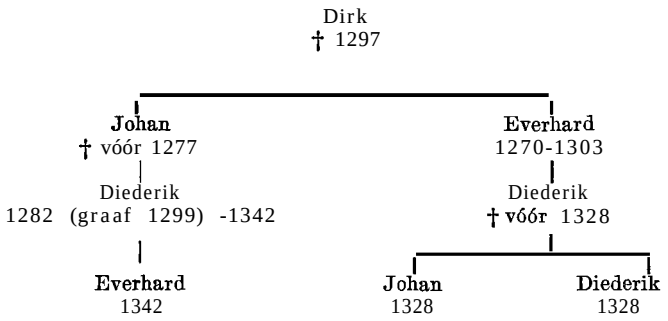

Daarbij moet nog erop gewezen worden, dat de eerste Diederik als zoon van Johan voorkomt sedert 1277 en de andere Diederik eerst sedert 1298. De eerste was dus veel ouder, waardoor de generaties verspringen, Toch moet hij vanwege zijn titel voortleven en daardoor de genealogie weer recht trekken.

Doch genoeg, het voorgaande is wel voldoende om de onwaarschijnlijkheid van de oude voorstelling aan te duiden. Een zeker bewijs, dat inderdaad de filiatie anders moet luiden, kan ik helaas niet bijbrengen. Wel mag in dit verband nog gewezen worden op de verschillende acten betreffende het patronaatsrecht der kerk te Mühlheim. In een acte van 1331, o.a. te vinden bij Kremer, lezen wij:

„So spreke wij also, wente de kirke to Molhem de up eigene steyt des Aldenhoves to Molhem deme herrn van Lymborg und syme neven heren Johan hern van Lymborg angeervet is van iren vader und van iren alden vader, und de alde greve Diederich van Lymborg den hoff to Molhem und de kerke wesselde umbe de kirke to Lutteken Dorpmunde und umbe den teenden te Herbede und umbe ander gut.... .. weder greven Aloff van de Marke, dess syn alde erve was" enz.

Hieruit lees ik in de eerste plaats, dat de gemeenschappelijke stamvader de oude graaf Dirk was. Dit is ongetwijfeld de graaf Dirk, die in 1297 overleed.

Voorts lees ik hieruit, dat de (niet genoemde) heer van Limburg, die echter in 1342 uitdrukkelijke „greve Diederich van Lymburg" heet, staat in de plaats van zijn vader en heer Johan in die van zijn grootvader. Hier acht ik dus de representatie ingevoerd, doch op een wijze, die doet vermoeden, dat dit geen oorspronkelijk landrecht is. In ieder geval mag vastgesteld worden het uitzonderlijke feit, dat een jonger zoon (Everhard) reeds vertegenwoordigd wordt door zijn kleinzoon (heer Johan), terwijl de vooroverleden oudste zoon (Johan), nog wordt vertegenwoordigd door zijn zoon (graaf Dirk). Ik acht dit alles zoo onwaarschijnlijk, dat ik de conclusie durf wagen, dat de jongere zoon Everhard zijn oomzegger Dirk, zoon van zijn vooroverleden broer Johan, uit zijn rechtmatige erfenis heeft weten te werpen en zelf den graventitel heeft weten te usurpeeren. Dat dit alles niet zonder strijd ging, blijkt uit een enkele *acte* van 1297, onmiddellijk na den dood van zijn grootvader, waarin Dirk van Limburg (zoon van Johan) zich graaf noemt, Dit is slechts de eenige keer, dat hij aldus voorkomt; blijkbaar heeft hij zich aan de wenschen van zijn oom Everhard moeten conformeeren. Ten rechte stammen dus de huidige Stirum's uit den oudsten tak, terwijl de uitgestorven graven van Limburg-Hohen Limburg en Limburg-Broich stammen uit den jongsten zoon van den ouden graaf Diederich. Ik acht het gewenscht, deze rechtvaardiging te geven van de wijziging in de stamreeks in Nederland's Adelsboek. Rest mij nog te vermelden, dat ik. dank zij de welwillendheid van Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven, kennis mocht krijgen van gegevens, verzameld voor eene familie-uitgave. Daaraan zijn enkele der vermelde acten ontleend, die overigens ook zijn na te slaan bij Kremer en in Lacomblet's oorkondenboek.

De genealogie dient dus ten rechte als volgt te worden opgesteld:

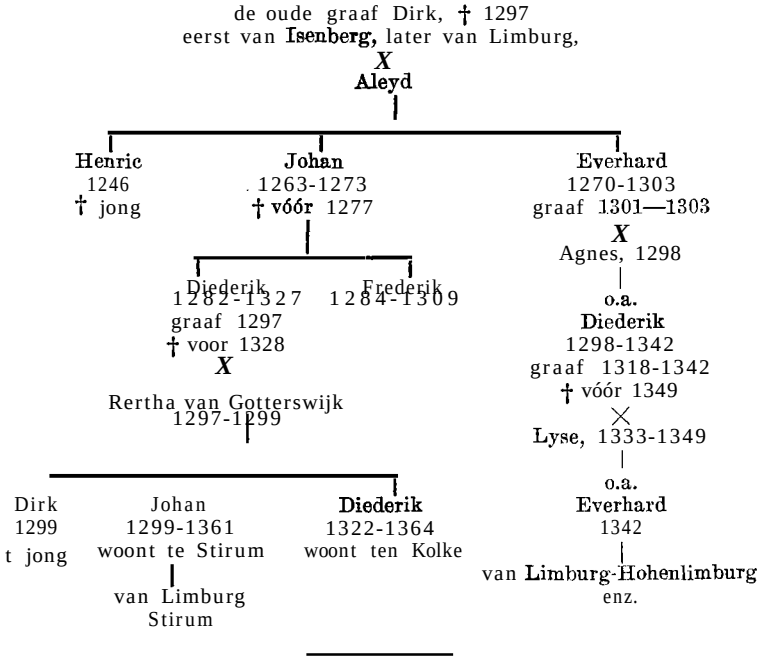

Eenige genealogische bijzonderheden betreffende de Goudsche geslachten Bouwens en Verharst,

door *G.* J. J. POT.

In het Goudsche archief bevindt zich — en wel in Portef. 111-H-1 „Kerkelijke Zaken" — een, in meer dan een opzicht interessante, bundel. Het betreft hier aanteekeningen van *Gerrit Gerritsz.* Bouwens (±1520—1603). De bundel bevat op 11 beschreven bladzijden papier aanteekeningen van onderscheidenen aard: genealogische en historische, benevens omtrent aangelegenheden van huishoudelijken aard, als uitgaven voor bier, huur van dienstpersoneel, uitgeleende gelden, aanmaak van meubilair, enz.

Aanvankelijk waren deze aanteekeningen bijgebonden in het Doopboek der Katholieke Gemeente, genaamd „den Tol", te Gouda (1635—1673), retroacta Burgerlijke Stand Gouda no. 48; ongeveer 15 jaren geleden werden zij daaruit, als daarin niet thuis behoorende, verwijderd en opgelegd in bovengenoemd archief-dossier.

Voor zoover niet van genealogisch of algemeen belang, volsta ik hierna met de korte vermelding dezer aanteekeningen.

De leden van het geslacht ***Bouwens*** vervulden in de tweede helft der 15e eeuw en ook gedurende de 16e in het Goudsche stadsbestuur belangrijke ambten. In de officiantenboeken en in de vroedschapsregisters komt reeds in 1461 als vroedschap voor ***Cornelis Dirck Bouwens:*** de ***Verharst'en*** worden voor het eerst vermeld omstreeks 1522. Daarna treft men ook hen gedurende deze eeuw telkens in belangrijke bestuursfuncties aan.

In den bundel komen aanteekeningen en aanvullingen

voor, die met een andere hand geschreven zijn; vermoedelijk door één van de kinderen van ***Gerrit Gerritsz. Bouwens.*** Ik heb deze ter nadere aanduiding g e s p a t i e e r d doen drukken.

B l ad 1 van den bundel bevat twee uitvoerige posten, betreffende den aankoop van bier in de jaren 1567 en 1568 voor huishoudelijk gebruik. Dit bier is gekocht bij zijn neef: ***Gerrit Cornsz.***

Blad *2*.

a. een overdracht van gelden, ontvangen van de stad Gouda ten behoeve van het St. Joris-altaar in de St. Janskerk aldaar;
b. een afrekening van geleende gelden aan ***Dirck Jansz. Thoel*** te Haarlem, „eertijds mijn dienaer".

B l a d *3* geeft bijzonderheden betreffende opvoeding zijner kinderen; ik neem deze geheel over:

1. ***Cornelis*** en ***Gherrit*** mijn kinderen sijn int groote schole gekomen den II^en^ Aprilis a° XV ^c^ LXV.
2. ***Marritgen*** mijn dochter is te naeijen gebracht ***den*** VI^den^ Novembris ende sal geven int jaer 111 gulden het leezen ende dat schrijven daer in begrepen.
3. Den XXIII Novembris anno LXVI hebbe ick ***Cornelis*** ende ***Gherrit*** besteedt bij heer ***Jan,*** die neeff van heer ***Jan Nouten, s.g.*** om ter schole te gaen ende sal betalen voor tiaer ses car. gulden voor hen beijden dies sal hij mij die rectoir vant Groote school affhouden, Actum als boven.
4. Den XVIII^en^ Septembris LXVII hebbe ick ***Cornelis*** en ***Gherrit*** mijn kinderen besteedt tot die Margrieten om ter schole te gaen ende sal daervoir betaelen als ick heer ***Jan*** voorscr. gegeven hebbe ende op deselve conditiën.
5. Den X^en^ Meye LXX is ***Ghijsbert*** mijn zoon ter schole gegaen bij die Margrieten.
6. Den XXXIII^en^ Martij a° LXVIII stil0 cur. is ***Cornelis*** mijn zoon gaen wonen bij heer ***Jan,*** pastoor tot Bodegraven, en sal jaerlicx betaelen voer sijn cost ende leeren XXXVI guldens ofte min. Gemerct het noch nyet zeeker geaccordeert en is.
7. Gesonden heer ***Jan*** IX scepel tarwe, 't scepel XXIIII (½) st. comt. XI gulden een groot.
8. Den VII^en^ Martij LXIX stilo cur. betaelt ***Thyman Ghysbertsz,*** mijn swager, XX scepel tarwe, tscepel voir XXII ½ st., die ick Heer ***Jan*** voirscr. gesonden hebbe en hieronder syn gerekent die 1111 scepel tarwe die ick heer ***Jan*** bij *Jacop Claesz* ofte ***Cornelis*** geslagen hebbe. Noch ***Thyman*** voirscr. betaelt twee scepel tarwe tot XXI st. tscepel, die hij selffs gecocht ende van Thyman ontvangen heeft, compt te samen XXIIII gulden XII st.
9. Den XXX^en^ Martij LXIX gerekent met ***Sannekes,*** het wercwijff van pastoor van Bodegraven van ***Cornelis*** mijn soons cost ende tarwe ende hebben haer voerts voldaen.
10. Den XXI^en^ Octobris LXIX gegeven ***Jan Ght. Stempels*** uyt die naeme ende door laste van heer ***Jan*** voirscr. drie pont gr. over een halfjaer dat ***Corns.*** mijn soon bij hem gewoont heeft ende is gevallen den XXIII^en^ Septembris a° voirscr.

Bladen 4 t/m 7.

Dit zijn de belangrijkste uit den bundel, wat de genealogische gegevens inzake de geslachten ***Bouwens*** en *Verharst* betreft. Vanzelfsprekend vermeld ik deze in extenso. Zij vermelden de geboorte van de kinderen van ***Gerrit Gerritsz. Bouwens*** uit zijn huwelijk met ***Diewer Ghijsbertsdr. (Verharst),*** resp. hun overlijden en kerkelijke vorming. Tevens worden vermeld overlijdensdata van ouders, broeders en zusters van weerszijden. Ook zijn overlijdensdag en die van zijn eerste en tweede echtgenoote zijn bijgeschreven.

Gemakshalve zal ik tenslotte als bijlagen een tweetal eenvoudige overzichten, betreffende de daaruit samen te stellen geslachtslijsten ***Bouwens*** (Bijlage A) en *Verharst* (Bijlage B), bijvoegen.

1. ***Steyndelt,*** mijn oudste dochter is geboren op Cortehaerlem [1]) int jaer XV ^c^ LI up Meye dach tsavonts omtrent IX uren.
   Die gevaders zyn geweest: ***Dirck Cornelisz*** mijn schoenvader [2]) ende gaff een gehelmde leuw, een halve guihelmus schilt ende een Lodevicus penn.
   Machtelt Dircxdr. mijn suster [3]) ende gaff een gouden vlies mit een seven groot.
   Grietgen Ghysbertsdr. mijn huysvrouwen suster ende gaf een roozen nobel en een silveren carely van boergoengen: ende is gesturven in de kraem.
2. ***Adriana,*** mijn tweede dochter, is geboren te Gouda int jaer XV ^c^ LXXIII^en^ Augusti tsavonds omtrent ses uren.
   Die gevaders zijn geweest: *Jacop Pietersz,* mijn wijffs oom ende gaf een roose nobel en een daelder.
   Marritgen Jansdr, Thijman Ghijsbertsz wijff en gaf een gouden egel ende een schrickenborger.
   Lysbet, oom ***Gherrit Bouwens*** wed. ende gaff een gouden rijder en drie g.g. Ende is gestorven in de craem.
3. ***Steyndelt,*** myn darde dochter, is geboren ter Goude in den jare LIII up alreheyligen tsavonts omtrent vijff uren.
   Die gevaders zijn geweest: ***Cornelis Jansz.,*** mijn oom ende gaff een gouden croen en een dubbelden st.
   Machtelt Dircxdr., mijn suster, ende gaff een gouden leuw met een 1111 st. penn.
   Joostgen Ghysbertsdr., myn wijffs suster ende gaff een gouden reaal en 1111 st. Ende is in de craem gestorven.
4. ***Marritgen,*** mijn vierde dochter, is geboren tot Haerlem int jaer LV den III^en^ Octobris tsavonts tusschen ses en seven uren.
   Die gevaders zijn geweest: jonge ***Floris Florisz.*** van Amsterdam ende gaff een gouden reaal mit een vlies.
   Agnies Ghysbertsdr., mijn wijffs suster ende gaff een gouden reaal mit 1111 st. penn.
   Lysbet Reyers, die huysvrouwe van ***Aelbert Claesz. Cincq tot*** Amsterdam ende gaff een gouden vlies mit VII st.
   Ende is gevormpt den XXVIII^en^ Meye a° XV ^c^ LX, die peeter is myn schoenvader ***Dirck Cornelisz.***
   E n d e i s g e s t o r v e n d e n X X V I I ^en^ J u n i 1574 n a e d e r n o e n o m t r e n t v y e r u r e.
5. ***Cornelis,*** mijn oudste soen is geboren binnen Haerlem int jaer LVIII, den XVI^en^ Januarij nae die noen omtrent drie uren.
   Die gevaders zijn geweest: *Jacop Jansz. van der Graft* tot Leijden ende gaff twee gouden cronen ende een halven daeler.
   Adriaen Gheritsz tot Leyden ende gaff een gouden leuw, een gouden croen ende seven str.
   Claertgen Willemsdr., die huysvrouw van Mr. ***Gherit***

[1]) Een voorstad van Gouda.
[2]) Lees: stiefvader.
[3]) Lees: stiefzuster.

Hesz. tot Haerlem ende gaff een gouden croon ende een conincxdaeler.
Ende is gevormpt den XXXI^en^ Meye a° XV ^c^ LX; die peeter is mijn wijffs moeder.

6. Gherrif ***Gherrifsz.,*** mijn tweede soon is gheboren a° LX den XVIII^en^ Aprilis nae die noen omtrent drie uren.
Die gevaders sijn geweest: ***Frans Ghysberfsz, Grietgen Ghysbertsdr.*** mijn wyffs susters man, en gaff een gouden reael en een vlies.
Gherrif Cornelisz, mijn cosyn ende gaff een gouden reael ende een vlies.
Ende mijn moeder ende gaff een roosen noebel ende een halven daelder. Ende is gevormpt den XXII^en^ Meye LXIIII, die peeter is ***Machfelf oom Cornelisdr.***

7. ***Agnies,*** mijn vijfde dochter, is geboren int jaer LXII den XXVI^en^ Juny smorges te vijff uren.
Die gevaders sijn geweest: ***Pieter Adriaensz. Collaert. Machfelf*** mijn susters [4]) man, ende gaff een gouden reael ende een penn. van vijft.
Neeltgen Hu yges Claesdr mijn huysvrouwen broeders wyff, ende gaff een gouden reael ende een dubbelde st.
Agnies Ghysbertsdr., myn wijffs suster ende gaff een gouden reael ende 1111 st. Ende is gestorven den XXVII^en^ Novembris daeraen volgend.

8. ***Suppina,*** mijn seste dochter, is geboren a° LXIII den XI^en^ Novembris tsavonts te seven uren.
Die gevaders sijn geweest: ***Dirck Cornelisz,*** mijn schoenvader ende gaff een gouden reael van Oostenrijck mit een gouden vlies ende een silveren pennincxken.
Machfelf Dircxdr. mijn suster en gaff een gouden reael en een vierst. penn.
Lysbef Ghysberfsdr., myn wijffs suster, ende gaff een gouden reael ende een vierst. penn.
Ende is gestorven den XXXI^en^ Martij XV^c^ LXV stil0 cur.

8a. Mr. ***Gherrif Bouwensz,*** mijn vader is gestorven den III^en^ Octobris 1529.
Styndelt Gherrifsdr., mij suster, is gestorven den XIIII^en^ ofte XV^en^ Novemb. 1549.
Suppyne Jan Claeszdr., my moeder. is gestorven den X^en^ July 1562.
Ghysbcrf Thymansz, my huisvrouwen Vader, is gestorven den XVIII^en^ Octobris 1551.
Agnies Florisdr., mijn huysvrouwen moeder, is gestorven den XVII^en^ July 1561.

9. ***Ghysberf Gherritsz,*** mijn darde soen, is geboren a° LXV den darden Septembris smorgens te thien uren.
Die gevaders syn: ***Gherrit Gherritsz die Lange,*** myn cosijn, ende gaff een fransche croen met een zilveren vlies.
Thyman Ghijsbertsz., mijn huysvrouwen broeder, ende gaff een gouden vlies mit een halve con. daeler.
Corneli Ghysberfsdr, mijn huysvrouwen suster, en gaff een nieuwen angelot bate .... mit een halve con. daeler.
Hy is gevormpt tot Utrecht den I^en^ Aprilis XV^c^ LXXVIII; die peter is *Gherit van Neck Clementsz.*

10. ***Jan,*** mijn vierde zoen is geboren den 11 ^en^ Octobris LXVII smorgens tusschen IX en thien uren.

[4]) Lees: stiefzusters.

Die gevaders sijn: ***Henrick Jansz., Agnies Ghysberts*** myn wijffs susters man, en gaf een gouden reael en een schrickenborger, en:
Susanne Corn.dr., Floris Ghysberfsz mijn huysvrouwen broeders wijff ende gaf een gouden egel ende vier st. penn.
Ende is gestorven den eersten Ienuary a° XV^c^ LXVIII, stilocur.

10a. ***Gherrif Ghysberfs,*** mijn huysvrouwen broeder, is gestorven den XII^en^ Octobris 1572 op Eyerlandt.
Grietgen Ghysbertsdr.. mijn huysvrouwen suster, is gestorven omtrent Paeschen LXXIII.
Lysbef Ghysberfsdr., myn huijsvrouwen suster is gestorven den XXIII^en^ Juny 1574 op te Saen.
Dirck Ghysbertsz, haer broeder, is gestorven den XIII^en^ September 1574 smorgens te vijff uren.
Matheus Dircksz. Scaep, myn swager, is gestorven den XV^en^ Septembris 1574 smorgens te 11 uren.
Den selven dage en jaere is gestorven ***Diewer Ghysberfsdr.,*** mijn huysvrouwe, smorgens te VII uren.
Mijn vader Mr. ***Gherrif Gerrifsz Bouwens is*** gestorven den darden Augusti anno 1603 en zijn tweede huysvrou.
Sophia Christiaen Karre den 22 Augusti anno 1612.
Cornelia Ghysberfsdr., haer suster, is gestorven den II^en^ Decembris 1574 na de noen omtrent ten 11 uren.
Claes Ghysbertsz, haer broeder, is gestorven den VII^en^ September 1575 tot Oudewater.
Floris Ghysbertsz, haer broeder, is gestorven den XVI^en^ Juny 1580 't savonds.
Thymen Ghysbertsz, haer broeder, den XXV^en^ Juny 1580 opte noen.
Moey ***Joostgen Ghysberfs is*** gestorven den XXVI^en^ Augusti anno 1617.
Duyfken Ghysberts, mijn moey, is gestorven den XIII Februaris anno 1623.

B l ad 8. Dit bevat alleen de aanteekening dat op 28 November 1574 in de 1 Jssel bij Gouda een tonijn is gevangen.

B l ad 9. Bevat aanteekeningen betreffende huur voor dienstpersoneel en verkoop van een stuk grond aan de stadsvesten.

B 1 a d 10. Op dit blad is een notificatie gesteld, dat aan ***Pieter Pietersz, zoon*** van ***Lange Peer,*** opgedragen is het schilderen van een drieluik voor het St. Pietersaltaar in de St. Janskerk te Gouda. Zie hieromtrent mijn publicatie in „Oud-Holland", jaargang XLVI (1929), pag. 131.
Verder nog een aanteekening inzake uitgeleende gelden en een opdracht aan den schrijnwerker ***Jacob Gherritsz.*** tot het maken van een buffet: het huren van een dienstbode; het afbreken van het Goudsche kasteel (30 October 1577); de overval van de Geuzen op Amsterdam op 23 November 1577 en het uittrekken der Goudsche schutters op 21 December 1577 tot vernieling van de in de Vliet bij Leidschendam aangebrachte sluizen, die de scheepvaart over Gouda schade deden.

B l a d ll. Hiervan mankeert de geheele rechterhelft; het bevatte — voor zoover na te gaan — niet anders dan aanteekeningen van huishoudelijken aard.

Bijlage A: Geslacht *Bouwensz.*

1. *Mr. Gherrit Bouwensz.*, † *3* Oct. 1529, tr. *Suppijne Jan Claesdr.*, † *10* Juli 1562; zij hertr. met *Dirck Cornelisz.*
Uit haar eerste huwelijk:
1. *Gerrit,* volgt 11.
2. *Steyndelt,* † 15 Nov. 1549.
Uit haar tweede huwelijk:
Machtelt, tr. *Pieter Adriaensz. Collaect.*

11. Mr. *Gerrit Gerritsz. Bouwensz.*, † *3* Aug. 1603, tr. 1° *Diever Ghysbertsdr. (Verharsf),* † 15 Sept. 1574 (zie Bijlage B): tr. 2° *Sophia Christiaen Karre,* † *22* Aug. 1612.
1. *Steyndelt, geb.* 1 Mei 1551, „in de craem overleden.
2. *Adriana, geb. 23* Aug. 1552, „in de craem" overleden.
3. *Steyndelt,* geb. 1 Nov. 1553, „in de craem" overleden.
4. *Marritgen,* geb. Haarlem 3 Oct. 1555, † 27 Juni 1574.
5. *Cornelis,* geb. Haarlem 16 Jan. 1558.
6. *Gherrit,* geb. 18 April 1560.
7. *Agnies,* geb. 26 Juni 1562, † 27 Nov. 1562.
8. *Suppina,* geb. 11 Nov. 1563, † 31 Maart 1565.
9. *Ghysbert,* geb. 3 Sept. 1565.
10. Jan, geb. 2 Oct. 1567, † 1 Jan. 1568.

Bijlage B: *Geslacht Verharst.*

I. *Ghijsbert Thijmansz (Verharst),* † *18* Oct. 1551, tr. *Agnijes Florisdr.*, † 17 Juli 1561.
Uit dit huwelijk: (de volgorde der kinderen is zonder inachtneming van hun (onbekenden) leeftijd).
1, *Diever,* † 15 Sept. 1574, tr. *Gerrit Gerritsz Bouwens (zie* bijlage A).
2. *Grietjen,* † omstr. Paschen 1573, tr. *Frans Ghijsbertsz.*
3. *Joostgen,* † *26* Augustus 1617.
4. *Agnies,* tr. *Henric Jansz.*
5. *Lijsbet,* † „op te Saen" 23 Juni 1574.
6. *Thijman,* † *25* Juni 1580, tr. *Marritgen Jansdr.*
7. *Cornelia,* † *2* Dec. 1574.
8. *Floris,* † *16* Juni 1580, geh. met *Sussanne Corn.dr.*
9. *Gerrit,* † „op Eyerland" 12 Oct. 1572.
10. *Dirck,* † *13* Sept. 1574.
11. *Claes,* † „tot Oudewater" 7 Sept. 1575.
12. *Duijfken,* † 13 Febr. 1623.

Aanvullingen en correcties op de genealogie van Rijckevorsel,

door L. A. C. A. M. VAN RIJCKEVORSEL.

In Nederland's Patriciaat XXII (1935/36) verscheen o.m. de genealogie van het geslacht *van Rijckevorsel.* Dit was een zeer uitgebreide en uitgewerkte genealogie; verschillende uitgestorven takken werden daarin behandeld en slechts voor de in 1829 en 1831 in den Nederlandschen Adelstand verheven takken werd, zooals gebruikelijk, verwezen naar Nederland's Adelsboek. Dat de redactie van Nederland's Patriciaat dezen stamboom niet, ondanks de vele navorschingen ten behoeve daarvan verricht, als volledig beschouwde, blijkt uit een voetnoot op pag. 293 van den betreffenden Jaargang: met deze onvolledigheid zal men echter wel meer het oog gehad hebben de op de 16e eeuwsche generaties.

Nu bleek, buiten mijn verwachting, bij een kortgeleden ingesteld onderzoek in het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch, dat ook de 18e eeuwsche periode nog veel verbetering en aanvulling behoeft. Hieronder wil ik daartoe eenige punten geven:

In bedoelde publicatie in Ned. Patriciaat worden niet genoemd: *Franciscus van Rijckevorsel,* pastoor te Loon op Zand en landdeken van Geertruidenberg, en *Augustinus van Rijckevorsel,* pastoor te Dorst.

In de genealogie *van Rijckevorsel* in het „Stam en Wapenboek van Aanzienlijke Nederlandsche Familiën" van A. A. Vorsterman van Oyen merkt deze in een noot op, dat beiden ongetwijfeld tot dezelfde familie behoorden, doch dat hij hen daarin niet wist te plaatsen.

Franciscus van Rijckevorsel heeft in de kerkelijke geschiedenis van Noord-Brabant eenige bekendheid. L. H. C. Schutjes in: Geschiedenis van het bisdom 's-Hertogenbosch (1870—'76)[1]) vermeldt, dat hij in 1705 in Den Bosch gevangen gezet werd, in verband met de bekeering van Sophia Aelbrechts te Helmond, welke in Brabant zooveel beroering en moeilijkheden voor de katholieken- heeft meegebracht. Over *F. van Rijckevorsel* vond ik in het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage inzake deze kwestie het volgende:

19 Augustus 1705. Brief van den stadhouder van den hoogschout van 's-Hertogenbosch, waarin deze aan de Staten-Generaal bericht, dat hij naar aanleiding van haar Resolutie van 3 Aug. 1705 [2]) door de „dienaers van de Justitie" op den 16den Augustus des 's morgens, *„francois van reijckevorsele"*, gevangen heeft doen nemen, alsmede E. Rutten, pastoor van Moergestel, en wel omdat zooals hij zegt: „Ick vermeijne dat men sigh in In Brabant, het meesten sal gelegen laeten sijn, aen den eersten omme dat als vooren geseght den selve In sijn district representeert den persoon van den soogenaemden vicarius apostolieck des Bisdoms van 's-Hertogenbosch." [3])

22 Augustus 1705. Request van *Franciscus van Rijckevorsel,* waarin deze betoogt met de bekeering van Sophia Albrechts niets te maken te hebben en verzoekt te worden vrijgelaten, presenterende „daertoe sufficante cautie" te zullen stellen. [4])

22 Augustus 1705. Resolutie der Staten-Generaal, waarbij goedgevonden wordt, *van Rijckevorsel* vrij te laten, indien

---

[1]) Vóór hem reeds A. van Gils in: „Katholiek Meyerijsch Memorieboek" (1819) en J. A. Coppens in: „Nieuwe Beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch" (1840—'44).

[2]) Bij deze Resolutie werd goedgevonden naar aanleiding van het Request van den priester Peter van den Kerckhof, dat deze kon worden vrijgelaten, indien twee andere priesters gevangen gezet werden (St. Gen. 171, fol. 127).

Jac. J. M. Heeren in: „De bekeering van Sophia Alberts en de gevolgen daarvan voor de Katholieken in de Meijerij" (Helmond 1930), schrijft op blz. 78 dat na 8 Jan. 1705 de Predikheer Petrus van den Kerkhof gegrepen werd, die 17 Januari daarop een request tot vrijlating aan de Staten-Generaal zond. Dit verzoek vond geen gehoor; zes jaren later zuchtte hij nog in de kerkers van de Gevangenpoort.

Het komt mij echter voor, dat van den Kerckhof werd vrijgelaten na de gevangenneming van wan *Rijckevorsel* en den norbertijn Engelbertus Rutten. Dit wordt bevestigd doordat een „Request van de roomsche ingezetenen van de Stadt 's-Hertogenbosch. verzoekende een onderzoek in te stellen betreffende de kwestie Aelbreghts en aan de moeilijkheden een einde te maken" van 5 September 1705 (St. Gen. 7519. Lias ingekomen Requesten) door hem, Kerckhof, is onderteekend.

Hoewel Heeren overigens de ontwikkeling der zaken op de voet volgt, slaat hij hier een stuk over.

De gevangenneming van Rutten is volgens hem een gevolg van de Resolutie van 26 Juni 1705; terwijl uit den genoemden brief van den stadhouder van den hoogschout blikt, dat zij een uitvloeisel was van de Resolutie van 3 Augustus 1705.

[3]) St. Gen. 5008. Ingekomen stukken.

4) St. Gen. 7519. Lias Requesten. (Ingediend door den procureur W. van Strijp, notaris te Den Haag van 1685-1716).

door den Hoogschout twee andere priesters gevangen gezet worden.[5])

24 October 1705. De bekende Resolutie der Staten-Generaal, waarin ***Frans van Rijckevorsel*** onder de landdekens van het bisdom Den Bosch wordt genoemd, (echter foutievelijk als van Boxtel), waaruit wellicht opgemaakt kan worden, dat hij toen weer vrij was[6]), en waarbij hun verboden wordt van wegen vicaris Govarts eenige functiën te doen.

Ook bij de vele moeilijkheden, welke zich voordeden bij de benoeming van een nieuwen apostolisch vicaris na den dood van vicaris Govarts, komt hij nog voor. Bij Secrete Resolutie der Staten-Generaal van 23 Januari 1728 worden aan den Hoogschout van Den Bosch o.a. de namen van vier priesters opgegeven, waaruit deze er een mocht voorstellen als vicaris. Onder dezen was ook deken ***van Rijckevorsel.***[7])

In het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch bevindt zich het testament van den landdeken, gepasseerd voor notaris Hendrick de Bye d.d. 6 Juni 1739[8]), waaruit zeer duidelijk zijn plaats in de genealogie ***van Rijckevorsel*** blijkt en tevens die van ***Augusfinus van Rijckevorsel,*** pastoor te Dorst, over wien ik hiervoor reeds sprak.

Hieronder een gedeelte van het bewuste testament:

„.... maackt, Laat ende beseth den voornoemden heere comparant ende Testateur aan den voorn. sijned. Broeder de heer ***Augusfinus Reyckevorsel*** Rooms werelt prister ende Roomspastor van endt tot Dorst — voorschreve, voor een derde paart, Item aan de heer ***Augusfinus Jacobus Reijckevorssel,*** soone van d' heer ***Jacobus Reyckevorssel*** sijned. broeders, In sijn leven notaris ende procureur voor den Ed. Eerw. geregte der stadt van Breda, woonende altans binnen de voornoemde stadt van Breda, oock voor een derde paart, Ende voort Resterende derde part voor eene helfte, aan de Heer Thomas ***Reyckevossel,*** medicine doctor, woonende, binnen Oisterhout soone van de heer ***Johan Reyckevorssel*** oock medicine doctor, doen Leeffde, binnen dese voors. stadt mijnnen neve ende voor D'ander helfte, van ofte Int 't voorschreve derde part, aan de twee kinderen van mijnen neve, de heer ***Augusfijn Reyckevorssel*** oock soone van den voornoemden heere ***Johan Reyckevorssel,*** In sijned. Leven Coopman, binnen dese voorschreve stadt, In wettighen houwelijcke verweckt aan Juffrouwe ***Maria Adriana van Kessel*** alhier[9]), ende In cas, van een van beyde voor overleyden voor den voornoemden .... etc. ....".

Iets verder wordt een en ander nog eens herhaald en worden de namen genoemd van „.... de twee kinderen van den voornoemden heere ***Augusfijn Reijckevorssel,*** In echt verweckt als voor aan de voornoemde Juffr. ***Maria Anna van Kessel,*** namentlijck d'heer ***Johan*** ende Juffr. ***Cafarina Maria*** *Reijckevossel".*

Uit het bovenstaande blijkt, dat de beide geestelijken

5) Xt. Gen. ***171,*** fol. 194. Deze resolutie is ook gepubliceerd in: Groot Placaet Boeck, 5e Deel, Ze Boeck fol. 561 en in Wiltens: Kerckelijk Placaetboeck 1 f. 653. In beide publicaties wordt abusievelijk als datum der resolutie 17 Augustus opgegeven.

6) Ook in Groot Placaetboeck en Kerckelijk Placaetboeck opgenomen, waarin echter als datum 26 October 1705 wordt genoemd.

7) Deze vier geestelijken waren door den griffier François Fagel naar voren gebracht op suggestie van den oud-katholieken pastoor te 's-Gravenhage, van Dalennoort. In een memorie van de hand van dezen in het Archief Fagel (no. 5140) wordt ***van Rijckevorsel gezegd*** 50 jaar oud te zijn; in dit geval zou hij dus in ± 1677 geboren zijn. ***Zie hierover:*** Dr. G. P. J. Giezenaar: De Strijd tusschen Kerk en Staat, over de benoemingen der apostolische vicarissen van 's-Hertogenbosch in de 18e eeuw.

8) R. Not. 's-Hert. 2656, fol. 140 t/m 145.

9) 's-Hertogenbosch, alwaar acte werd verleden.

broeders zijn van notaris ***Jacobus van Rijckevorsel*** te Breda, in Nederland's Patriciaat XXII vermeld op blz. 336 met zijn bovengenoemden zoon ***Augusfinus.***

Een bevestiging van dit familieverband valt nog te ontleenen aan een, door den Heer J. P. de Man te 's-Gravenhage aan mij opgegeven, acte d.d. 7 Juli 1728, waarin voor schepenen van Breda compareeren ***Augusfinus van*** *Rijckevorsel,* pastoor te Dorst, mede voor zijn broeder ***Franciscus van Rijckevorsel,*** pastoor te Loon op Zand, als voogden van den minderjarigen zoon van ***Jacobus van Rijckevorsel,*** in zijn leven notaris te Breda.

Tevens trof ik tusschen de stukken, betreffende de admissie van ***Jacobus van*** *Rijckevorsel* als notaris, een request aan van April 1695 van de gezamenlijke gereformeerde notarissen te Breda, waarin deze ageeren tegen deze benoeming en waarin de volgende zinsnede voorkomt:

„.... den meergenoemden paepsgesinden *jacobus* ***van Rijckevorsel*** (welckers moeder eene litmaet vande waere gereformeerde religie wesende, trouwlooselijck is afgevallen ende geappostaseert ende bovensdien oock jegenswoordigh den broeder is hebbende die priester is tot Loon op Sant). ...". (Nass. Dom. Archief, Algem. Rijks-Archief 's-Gravenhage, R 1074 fol. 242).

Hun ouders waren dus ***Augusfinus van*** *Rijckevorsel* en ***Anna van den Kieboom.***

De geboorte-data van de twee pastoors zijn mij niet bekend: wellicht vallen deze tusschen 14 Maart 1660 en 30 Maart 1674, op welke data hun ouders volgens de genealogie in Ned. Patriciaat resp. hun vierde en vijfde kind kregen.[10])

De in het testament vermelde Dr. ***Johan van*** *Rijckevorsel* was een volle neef niet alleen doordat zijn vader een broer was van ***Augusfinus*** hierboven genoemd, doch tevens omdat zijn moeder *Elisabeth van den Kieboom* een zuster was van bovengenoemden ***Anna van den Kieboom.*** Dat zijn zoon en kleinkinderen mede erfgenamen waren, versterkt het vermoeden, dat er tusschen de neven een vrij nauw contact heeft bestaan. De vader van Dr. ***Johannes van Rijckevorsel*** stierf na nog geen vier jaren gehuwd te zijn geweest; het ligt voor de hand, dat zijn moeder met haar eenig kind steun heeft gezocht bij hare zuster, gehuwd met een broer van haar overleden echtgenoot.

Franciscus van Rijckevorsel overleed volgens Schutjes 28 Maart 1740; te Loon op Zand op 12 Januari 1741 werd door zijn achterneef, ***Thieleman van Rijckevorsel,*** pastoor te Poppel, als gemachtigde der erfgenamen zijn onroerend goed verkocht. De volmacht is gedateerd 12 Dec. 1740 (R 125, fol. 63 t/m 67vso). Zijn broer ***Augusfinus,*** pastoor te Dorst, was toen nog in leven.

Van Dr. ***Johan van Rijckevorsel,*** van wien hiervoor reeds sprake was, vermeldt het Nederland's Patriciaat XXII op blz. 314 en 315 onder VI, „tr. 2e Vught 4 Febr. 1 7 1 3 ***Johanna Cafharina Theresia van Nuyssenburg van Zuidewijn."*** Deze datum is ontleend aan het schepen-trouwboek van Vught.[12]) Zij is echter foutief. Juist boven deze aanteekening in het trouwboek kan men lezen, dat 20 Jan. 1 7 14 beiden de drie Zondagsche Proclamatiën toegestaan werden, en ook in het „Stadt-Huijs-Boeck van 's-Hertogenbosch"[13]) staat hun ondertrouw op 20 Januari 1 7 1 4 genoteerd. Gelijktijdig op 19 Januari 1714 lieten beiden inventaris hunner

10) Vorsterman van Oyen geeft als vermoedelijk geboortejaar van *Augustinus van Rijckevorsel,* pastoor te Dorst, 1669 op.

11) Nederland's Patriciaat XXII, blz. 314.

12) R. Vught 165.

13) S. 's-Hert. 196.

respectieve inboedels en overige bezittingen opmaken. [14]) De trouw-datum is dus 4 Februari 1714.

Zij scheidden van bed, tafel en goederen bij mutueel consent 22 Oct. 1715 voor schepenen van 's-Hertogenbosch. [15]) De overlijdensdatum van Dr. *J. van Rijckevorsel* wordt in het Ned. Patriciaat niet genoemd. 2 Sept. 1732 werd zijn huis door zijn erfgenamen verkocht [16]) en in een procuratie [17]), in verband hiermede, is sprake van een request daartoe d.d. 31 Julij 1732. Op dien laatsten datum was hij dus reeds overleden.

In het Handschrift van Jonker Theodorus van Nuyssenburg van Zuidewijn over zijn familie van 1733, thans in het bezit van Jhr. Mr. B. de Roy ven Zuidewijn te 's-Hertogenbosch, vermeldt deze op blz. 27 als zijn sterfdatum 2 Juli 1732, wat geheel overeenstemt met het bovenstaande. Van Sasse van IJsselt schrijft bovendien op blz. 48 van zijn werk over de oude huizen van Den Bosch, 2e Deel, dat Dr. *J. van Rijckevorsel* 7 Juli 1732 aldaar werd begraven. Het is mij niet bekend, waaraan hij dit gegeven heeft ontleend.

Eveneens op blz. 315 van Nederland's Patriciaat XXII staat van den aldaar sub VII vermelden zoon *Augustinus* van den hiervoor behandelden Dr. *Johan van Rijckevorsel* opgegeven, dat hij in 1747 overleed. Waaraan dit jaartal is ontleend, is mij niet bekend, alleen dat uit de reeds genoemde verkoopacte [16]) en procuratie [17]) tevens blijkt dat hij op 31 Juli 1732 reeds was overleden: 1 Januari 1731 treedt hij echter nog op als getuige voor notaris Isaacq van Ruelo te 's-Hertogenbosch. Ook uit het hiervoor geciteerde testament van den deken *Frans van Rijckevorsel van 1739* is op te maken dat hij toen niet meer in leven was. Het geboortejaar van zijn echtgenoote *Maria Adriana van Kessel* is niet 1683, doch 1685. [18])

Volgens de genealogie in Ned. Patriciaat zouden zij drie kinderen gehad hebben en wel als tweede kind Dr. *Thomas Cornelis van Rijckevorsel*, geb. te 's-Hertogenbosch tusschen 1714 en 1719 (geboortejaren der beide andere kinderen), geneesheer te Brussel, † ald., tr. *Maria Petronella Schiermans*, † vóór 4 Nov. 1760. Allereerst zij opgemerkt dat de familienaam *Schuermans* was; in Hoogstraten's Oude Huizen en Familie's, Dl. 11, blz. 374, van B. W. van Schijndel, komt een genealogie van deze familie voor, waaruit valt op te maken, dat zij een dochter was van *Willem Schuermans* en *Elisabeth Verschueren* en geboren te Hoogstraten in 1696. Zij huwde 1° met *Adrianus Colen*, ged. Tilburg 6 Jan. 1673, begr. aldaar 19 April 1748 [19]) en zij overleed tusschen 17 September 1756 en 2 October 1759, data waarop respectievelijk haar besloten testament werd geëndorseerd en geopend. [20])

Wat nu deze Dr. *Thomas Cornelis van Rijckevorsel* betreft, deze kan geen zoon zijn van *Augustinus van Rijckevorsel* en *Maria Adriana van Kessel*. In de reeds meer genoemde verkoopacte [16]) en procuratie [17]) van 1732 wordt nl. *Thieleman Ermers* als voogd vermeld van uitsluitend Johan en *Cafarina van Rijckevorsel*, kinderen van bovengenoemd echtpaar. Evenzoo spreekt het testament' van den pastoor *F. van Rijckevorsel*, voor een deel hiervoor aangehaald, en een fragment stamboompje uit het midden der 18e eeuw van de familie *van Kessel*, in mijn bezit, slechts van deze beide

[14]) R. Not. 's-Hert. 2633 (Not. H. de Bije) en R. Vught 83, fol. 86 en volgende.
[15]) R. 's-Hert. 462. Voluntaire Condemnatiön.
[16]) R. 's-Hert. 1720, f. 356.
[17]) R. 's-Hert. Not. 2602.
[18]) In St. Jan gedoopt 14-1-1685.
[19]) Genealogie *Koolen* in Ned. Patr. 1940.
[20]) Tilburg en Goirle R. 479, fol. 17. Gem. Arch. Tilburg.

kinderen. In overeenstemming hiermede waren de oudere genealogiën en genealogische fragmenten van de familie *van Rijckevorsel*.

Van den meermalen hiervoor gemelden Dr. *Jan* van *Rijckevorsel* trof ik bij den notaris I. van Ruelo te 's-Hertogenbosch de geheele afwikkeling van zijn inboedel aan (Inventaris; verkoop meubilair, landerijen, huizen, etc.), waaruit eveneens opnieuw bleek, dat *Augustinus van Rijckevorsel* en *Maria Adriana van Kessel, slechts* twee kinderen hadden, n.l. *Jan* en *Catharina*, en geen *Thomas Cornelis*.

Wie mag dan wel deze nieuw opgedoken dokter zijn, van wien sprake is in een procuratie d.d. 4 Nov. 1760 voor den Brusselschen notaris J. le Heuck verleden [20]), waaruit blijkt, dat hij toen geneesheer te Brussel was, en die volgens het Ned. Patriciaat geboren is tusschen 1714 en 1719 en na 19 April 1748 huwde met een vrouw, geboren in 1696, wier eerste man in 1673 was geboren?

Ik moge hiertoe een suggestie doen: Als jongste der acht zonen van Dr. *J. van Rijckevorsel* vermeldt het Nederland's Patriciaat ook een *Thomas Cornelis*, geb. te 's-Hertogenbosch in 1701, gehuwd 22 October 1723 met *Adriana van Balen*.

Dit behoeft eerst weer eenige complementeering. Hij was namelijk, evenals zijn vader, geneesheer, studeerde te Harderwijk (1724) [21]) en was in 1732 en 1739 als zoodanig te Oosterhout gevestigd; 27 Rug. 1749 blijkt hij geneesheer te Breda te zijn (Loon op Zand R. 126, fol. 125^{vso}). Zijn vrouw schijnt zich, nadat zij 27 Maart 1733 voor schepenen van Oosterhout van bed, tafel en goederen waren gescheiden [22]), weer in 's-Hertogenbosch te hebben gevestigd, volgens een schepenacte van 3 Aug. 1736 [23]), waarbij zij een huis aldaar verkoopt.

Adriana van Balen, gesepareerde echtgenoote van Dr. *Thomas Cornelis van Rijckevorsel*, leefde nog op 21 Januari 1747, blijkens twee attestaties op verzoek harer moeder voor notaris L. van Beusekom te 's-Hertogenbosch gepasseerd, en was 28 Mei 1751 gestorven ('s-Hert. Not., R. 2816, fol. 53.) Ik vermoed nu, dat deze Dr. *Thomas Cornelis van Rijckevorsel* hertrouwd is met *Maria Petronella Schuermans*, nadat deze in 1748 weduwe was geworden.

Er zou dus niet sprake zijn van twee personen van den naam Thomas Cornelis, doch slechts van één, die twee malen in het huwelijk trad.

De bovengenoemde Dr. *Jan van Rijckevorsel* had nog een zoon, die geneesheer was, n.l. *Ludovicus Victor*, van wien Ned. Patr. slechts vermeldt, dat hij in Brussel als zoodanig gevestigd zou zijn geweest.

Dit nu is onjuist; *Ludovicus Victor*, die evenals zijn broer Thomas Cornelis te Harderwijk studeerde en daar 22 Juli 1717 op een proefschrift genaamd „De Syncope" promoveerde (diss. in bezit van de Univ. Bibl. te Amsterdam) was geneesheer te Roosendaal. Dit blijkt uit een tweetal procuraties d.d. 13 Februari 1730 en 6 Augustus 1732 (R. Roosendaal not. 778 no. 115 en R. 's-Hertogenbosch not. 2602 fol. 68), terwijl ik hem nog in een tweetal Roosendaalsche acten van 7 September 1734 (Rossend. not. 768) en 5 Maart 1736 (Roosend. R. 404) aantrof. 26 Juni 1736 werd hij te Roosendaal begraven (Roosendaal S. 22). Van een huwelijk of kinderen was in Roosendaal niets te bemerken, terwijl ik ook niets over de afwikkeling van zijn boedel kon vonden.

[21]) D. G. van Epen: Album Studiosorum Academiao Gelro-Zutphanicae, fol. 76.
[22]) R. Oosterhout 106.
[23]) R. 's-Hert. 1732, fol. 184.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, 200)

Gemier.

Volgens den Heer Bloijs van Treslong Prins in „De Wapenheraut" 1918, pag. 499, vermeldt een brokstuk van een grafzerk in de Broederenkerk te Zutphen, waarop een wapen met 3 kepers, den naam *Gerrit Gernier*. Dit is niet juist, deze naam is niet *Gerrit Gernier*, maar *Gerreit Cernier*. Deze is wellicht dezelfde als *Gerrit Carnier*, dien wij elders vonden als in 1642 getrouwd met *Magdalena Vatebender*.

Gevers Leuven.

Volgens de kwartierstaten van Wildeman en van de Blocquery voerde *Arnoud Johannes Gevers Leuven*, geboren te Rotterdam 26 Juni 1767 en getrouwd met *Louise Elisabeth Parket*, als wapen een 1elie. Zijn lakafdruk evenwel in protocol 23 van notaris I. Valeton te Rotterdam, voor wien hij als koopman aldaar met zijne vrouw *Louisa Elisabeth Parker* in 1793 compareerde, vertoont als wapen: „gevierendeeld, 1 en IV een lelie, 11 gedeeld, 1. een kroes, 2. een plant op grond: 111 het zelfde als het 2e kwartier, doch omgewend, dus de plant in de rechter en de kroes in de linker helft."

Geijtenbeek.

Volgens een M.S. Wapenboek met wapens van 4 familiën in het Museum Meermanno Westreenianum voerde eene familie *Geijtenbeek* als wapen: „in rood een zilveren dwarsbalk beladen met een roode 1e1ie en vergezeld boven en beneden van 3 zilveren lelies, 2-1 gerangschikt."

Dit wapen is niet geheel juist, want de zeer vele door mij gevonden zegels en lakafdrukken van deze Betuwsche familie, ook voorkomende met de namen *van Geijtenbee(c)k* en *van Gijtenbeek*, vertoonen alle den dwarsbalk beladen met een ster.

van Ghore.

Daniel en *Arend van Ghore Ao.* ..... voerden volgens de Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel 1883, pag. 175, als wapen: „3jachthoorns".

Dit wapen is zonder twijfel onjuist, daar deze uit de graven *van Hoorn* stammende familie, ook voorkomende met de namen *van Ghoer, van Ghoir* en *van Goor*, evenals *van Hoorn* 3posthoorns, dus hoorns zonder snoer, voerde.

Gilis.

Joachim Gilis, in 1582 secretaris van Antwerpen en van 1592 tot 1598 schepen van Breda, voerde volgens „De Nederlandsche Heraut" 1887, pag. 158, als wapen: „een schuinkruis vergezeld van 4 mispe1b1oemen."

Dit wapen is zonder twijfel onjuist, de voorwerpen moeten granaatappels aan gebladerde stelen zijn, zooals uit vele andere bronnen blijkt en o.a. uit het zegel aan charter in het archief der Nassausche Domeinen (Algem. Rijks-Archief 's-Gravenhage) van *Joachim Gilis, 16* Juli 1616 schepen van Breda.

De naam komt ook voor als *Gilles* en *Gillis*. *Zie* ook *Gilles*.

Gilles.

Gillis Gilles, in 1701 bewindhebber van de O.I. Comp. te Middelburg, voerde volgens bundel 700 in de Bibliotheek der Handschriften in het Gemeente-Archief te Rotterdam als wapen: „doorsneden, A. in groen een gouden schuinkruis vergezeld van 4 zilveren vingerringen; B. in goud een zwarte gaande windhond.

Volgens de Nieuwe Cronijk van Zeeland door Smallegange voerde eene familie *Gillis* in de 17e eeuw in Zeeland dit zelfde wapen, doch in plaats van de vingerringen 4 rood geopende gouden granaatappels.

Pieter Gillissen, in 1743 beleder van het Boekdrukkersgilde te Middelburg, voerde volgens het M.S. Wapenboek van dat gilde in het Gemeente-Archief aldaar dit zelfde wapen, doch in plaats van de vingerringen 4 zilver en gewone ringen en den hond springend.

Wij hebben hier natuurlijk met dezelfde familie te doen, zij het dan met varieerende namen, nl.: *Gilles, Gillis* en *Gillissen*, en wij zien dus het wapen daarvan in 3 diverse bronnen op 3 verschillende wijzen aangegeven. Van deze 3 wijzen nu is dit met de granaatappels zeker juist en de 2 andere met de ringen onjuist. (Vergelijk ook *Gilis)*.

Toch doet zich hierbij de eigenaardigheid voor, dat de lakafdruk van *Adr. Gillissen*, 1 Oct. 1759 raad van het Gouvernement der kolonie Berbice, in het Archief dier kolonie, en van *Ag. W. Gillissen, 3* Dec. 1813 voorzitter van het College der regenten van de gasthuizen te Leiden, in de Brieven aan de Vereenigde Gast- en Leprooshuizen aldaar, dit wapen vertoonen met het schuinkruis vergezeld van 4 ringen.

Ten slotte merk ik nog op, dat in een Album amicorum van Cornelis van Blijenburg van het jaar 1563 in de Kon. Bibliotheek het wapen is afgebeeld van *Hieronymus Gillis* van het jaar 1569, vertoonende een gevierendeeld wapen, waarvan de kwartieren 1 en 4 blauw en beladen met 2 schuingekruiste gouden knoestige stokken vergezeld van 4 rood geopende gouden granaatappels, dus hier 2 stokken in plaats van een schuinkruis.

Gillot.

Volgens de kwartierstaten van Wildeman en van de Blocquery voerde *Esaye Gillot*, luitenant-kolonel der Infanterie, geboren te Loenen 13 Maart 1714, getrouwd te Hindelopen 18 Sept .1809 met *Dorothea van der Noop* en overleden te Wijk bij Duurstede 8 Aug. 1836, als wapen: „in zilver een zwarte ster en het veld blauw omkleed."

Dit wapen is niet geheel juist, tenminste de lakafdruk van *D. Gillot*, wiens weduwe *E. Fauchey* 11 April 1777 te Rotterdam haar eerste huwelijks proclamatie op den eerstvolgenden Zondag met *R.* F. *van Staveren* aankondigde, in de Brieven aan Henry Pelerin in het Rijksarchief te Maastricht, vertoont het zilveren veld niet om kleed, doch beladen meteenruit, die vermoedelijk goud is en die beladen is met een ster.

Evenzoo vond ik dit wapen op een lossen 18e eeuwschen lakafdruk, en evenzoo beschrijft het Armorial Général het wapen van eene Fransche familie *Gillot* met dit kleine verschil, dat de ster op de ruit achtpuntig is.

Nog zij opgemerkt, dat het in de kwartierstaten vermelde geboortejaar van *Esaije Gillot* natuurlijk niet juist kan zijn; uit het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen, deel 11, folio 84 blijkt dan ook, dat deze *Esaye Gillot 13* Maart 1774 te Loenen geboren is.

Verder blijkt uit trouwregisters van Zaltbommel in het Rijksarchief te Arnhem, dat deze *Esaye Gillot* en *Dorothea van der Hoop 18* Sept. 1809 te Zaltbommel en dus niet te Hindelopen zijn getrouwd.

van Girssen.

De Nederlandsche Leeuw 1906, kolom 146. beschrijft het wapen van *Gabriel van Girssen,* afkomstig van Carelscroon, in 1744 boekhouder en dispensier te Amboina, in 1749 onderkoopman te Batavia en getrouwd 1° met *Hillegonda Kleijn* en 2° met *Anna Cornelia Sosfrnan,* als te zijn: door - s n e d e n, A. in blauw een golvende dwarsbalk beladen met een zwemmenden visch en vergezeld van 2 vijfpuntige sterren; B. een klimmende griffioen. Wij hebben hier één van de voorbeelden, dat iemand met onvoldoende kennis der in het voortreffelijk Handboek der Wapenkunde door Rietstap vastgestelde heraldische termen en uitdrukkingen zich gewaagd heeft aan het beschrijven van wapens en blijkbaar niet wist, dat wij een wapen doorsneden noemen, indien de afscheidingslijn der beide schildhelften h o r i z o n t a a 1 is geplaatst, en gedeeld, indien deze lijn v e r t i c a a 1 is geplaatst, want de lakafdruk van voornoemden *Gabriel van Girssen,* in 1742 boekhouder van de O.I. Comp. en lid van den Raad van Justitie te Amboina, op eene acte afkomstig uit het archief van dien raad vertoont dit wapen g e d e e 1 d, dus met den dwarsbalk in een rechter helft en den griffioen in een linker helft.

Glas.

Gerrit Glas, in 1665 raad van Enkhuizen, voerde volgens de Wapenheraut in de Cronijk van Enkhuizen door Brandt als wapen: gedeeld, I een vleugel, die van de deellijn uitgaat; 11 de linkerhelft van eene lelie, die van de deellijn uitgaat.

Het zegel echter van Gerrit *Jacobszoon Glas,* in 1646 schepen van Enkhuizen, die vermoedelijk toch wel dezelfde zal zijn als eerstgenoemde, aan charter in de Boedelpapieren van de Weeskamer te Enkhuizen, vertoont dit wapen omgewend, dus de halve lelie in de r e c h t e r en de vleugel in de 1 i n lc e r helft.

(Wordt vervolgd.)

KORTE MEDEDELINGEN,

De oudste generaties van het geslacht Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk.

In „De Ned. Leeuw" 1938, kol. 170 e.v., werd door wijlen Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel een artikel gewijd aan de oudste generaties van zijn geslacht, dat o.a. in Nederland's Patriciaat XX (1931/'32) is behandeld. Aan de hand van een indertijd door mij ontdekt testament van den stamvader *Pieter van Binckhorsf* werd geconcludeerd, dat deze een zoon moest zijn van den Haagsen kleermaker *Huybrechf Jansz. van Binckhorsf,* die 12 Juli 1639 te Rijswijk in het huwelijk trad met *Yda de Graeff,* dr. van *Jacques* en *Aelfgen Doelmans* en weduwe van *Jan Theunisz. Groenevelt.*

Nu was uit verschillende acten reeds gebleken, dat de stamvader *Pieter* nergens in eenig verband met zijn ouders, broeders of zusters voorkomt, doch dat hij met zijn moeders familie en in het bijzonder met zijn peetoom *Pieter de Graeff* en diens gezin op meer dan goeden voet stond.

Het zou mij te ver voeren om al de familierelaties van *Yda de Graeff* op te sommen; belangstellenden verwijzen wij naar het artikel van den Heer Binkhorst in Ned. Leeuw 1938, kol. 170 e.v.

Een niet bekend testament van *Yda de Graeff* lichtte eindelijk den sluier ten dele op en uit dit testament blijkt duidelijk, dat zoowel Ir. Binckhorst als ik ons toch nog hadden vergist.

Op 27 September 1680 compareerde ten overstaan van den Haagsen notaris Harmanus de Coninck: „*Ida de Graeff,* wed. wijlen *Huijbert van Binckhorsf* sigh (sieck) te bedde leggende..... de welke verklaerde met voorbedachten raden gemaeckt ende gelegateert te hebben, sulcx sij doet bij desen, aen *P i e t e r van Binchorsf,* soone van *Jan van Bi n c h o r s f,* in sijn leven conducteur ten dienste deser Landen, soo danigh recht ende pretentie als haer test. compte inde voorsz. qualiteyt als nogh per reste uyt seeckere ordre voorsz. onder haer compte berustende is competerende, als nogh een silveren lepel gecomen van den vorst van Lunenburg, waer op desselffs merck staet, sondes meer", etc.

Pieter van Binckhorsf was dus geen zoon van *Huybrecht Jansz.,* maar van *Jan Groenevelt,* den eersten echtgenoot van de comparante, met wien zij op 27 April 1636 in de Grote Kerk te 's-Gravenhage in den echt verenigd werd. Bij die gelegenheid noemt *Groenevelt* zich weduwnaar uit het land van Altena, wonende te Woudrichem.

Waarschijnlijk voelde *Yda de Graeff,* toen zij dit testament maakte, zich te ziek om aan den notaris uit te leggen hoe de vork precies in den steel zat en heeft zij, om complicaties te voorlcomen, de namen *Groenevelf* en *van Binckhorst* eenvoudig verwiseld.

Wij kunnen ons nu levendig voorstellen, dat, toen *Yda de Graeff* ten tweeden male den groten en dezen keer zeker iet of wat onberaden stap waagde, oom *Pieter de Graeff* zich over zijn jeugdig neefje en petekind heeft ontfermd en dat deze hem voor die nobele daad eeuwig dankbaar is gebleven, en.. .... het heeft hem geen windeieren gelegd! Zonder de voorspraak van neef *Benoist van Haeff,* notaris en commies ten Comptoire-generael van de Unie, zou het den zoon van *Pieter van Binckhorsf — Johan —* vermoedelijk nooit gelukt zijn om eersten commies ten Comptoire-generaal te worden en den grondslag te leggen voor het latere fortuin van de familie.

Ten dele ben ik dus in staat geweest om de *Binckhorst*-puzzle op te lossen, maar de motieven, die *Pieter van Binkhorst* hebben bewogen om den hem rechtens toekomenden naam *Groenevelt* te verwisselen voor dien van zijn stiefvader, blijven een duister punt.

De stamreeks zal dus als volgt moeten worden:

I. *Jan Theunisz. Groenevelf,* -woonde in het land van Altena en o.a. in April 1636 te Woudrichem, conducteur ten dienste dezer Landen, † voor Januari 1639 [1]), tr. 's-Gravenhage, Groote Kerk, 27 April 1636 *Yda de Graeff,* dr. van *Jacques* en *Aelfgen Cornelis Doelmans. Zij* hertr. Rijswijk (Z.-H.) 12 Juli 1639 *Huybrecht Jansz. van Binckhorsf.*

PI. *Pieter van Binckhorst:* zie verder Ned. Patr. XX, pag. 8 e.v.

W. KROON.

Drost-Ockhuysen.

(N.L. XLII, 120, 150).

Zoals bekend huwde *Damnis Drost* als weduwnaar *te* Woerden 23 October 1741 met *Maria Ockhuysen.* Te Woerden waren liefst vier Maria's Ockhuysen geboren, die wat leeftijd betreft in aanmerking kwamen Twee daarvan vielen

1) Het oudste kind van het echtpaar van *Binckhorst-de Graeff,* werd op 8 Oct. *1639* in de Groote Kerk te Den Haag gedoopt.

af, doch er bleven twee mogelijkheden over, nl. Maria *Ockhuysen,* dr. van *Henricus Qclchuysen* en *Aletta van der Spelt.* en *Maria Ockhuysen,* dr. van *Cornelis Ockhuysen* en *Adriana van Cralingen.* Beide mogelijkheden zijn indertijd in de N.L. als zekerheid opgegeven.

Daar mij gebleken is, dat *Adriana van Cralingen* omstreeks 1738 slechts één minderjarig kind had, genaamd *Anna,* is de bedoelde *Maria* de dochter van *Henricus Qckhuysen* en *Aletta van der Spelt.*

Het trouwboek van Woerden geeft op *2* Dec. 1708 slechts: *Hendricus Ockhuysen,* j.m. en *Aletta van der Spelt,* j.d., zonder vermelding van herkomst. Door toevallige vondsten in de gemeentearchieven in Den Haag en Rotterdam, waar ik broeders van Aletta aantrof, kwam ik achter haar geboorteplaats. In Rotterdam vond ik nl. het huwelijk van *Anthony van der Spelt,* waarin hij vermeld staat als weduwnaar van Soetermeer.

Ik kan nu als volgt het kwartier Ockhuysen aanvullen:

Hendricus Ockhuysen, ged. Woerden 20 Juli 1681, raad in de vroedschap van Woerden, overl. Woerden *21* April 1756, 'huwde Soetermeer 9 Dec. 1708, (ondertr. ald. 16 Nov.; trouwboek Woerden 2 Dec.)' *Aletta van der Spelt,* ged. Soetermeer 9 Juli 1684, overl. Woerden 29 Aug. 1714.

Ouders: *Hendrik Qckhuysen,* geb. Woerden, diaken 1671, schepen en raad van Woerden (aanstelling 30 April 1677), overl. Woerden aang. 14 Juli 1704, huwde Nieuwkoop 18 Aug. 1669, (ondertr. Woerden 4 Aug.) *Marya Jansdr. Guldehoef,* ged. Woerden 8 Aug. 1649, overl. Woerden aang. 13 Dec. 1714, betaald *f* 3.— (dr. van *Jan Dieloffszn. van den Vergulden Hoef,* schepen en burgemeester van Woerden, en *Annitge Willemsdr. Poelgeest).*

Jacob Teunisz. van der Spelt te Zoetermeer huwt (waar? wanneer?) *Anna Arentsdr. Pijna(c) ker.*

N. J. A. C. VAN ROSSEM.

---

van Eik - Specht van Eyk.

In „De geschiedenis van de familie Hoffmañ" II geeft Ir. W. J. Hoffmañ J.J.zn. op bldz. 145 als wapen der familie *Specht van Eyk:* volgens Rietstap: In goud een wereldbol met gouden montuur en rood kruisje, beneden een rode ster, beide tusschen 2 verticaal geplaatste blauwe zeisen met de ijzers omlaag, zijnde het wapen van de Goudse familie *van Eyck,* waartoe behoorde *Huybert van Eyck* te Gouda.

Het is niet waarschijnlijk, dat de familie *Specht van Eyk* dit wapen gevoerd heeft, daar deze tak gemakkelijk aan te sluiten is bij de in Ned. Patriciaat, I (1910), blz. 128 en 129, en in den Ned. Leeuw LIV (1936), kol. 278, behandelde familie *van Eik.*

Adriaan Crijnen van Eyk zegelde in 1616, als vroedschap en schepen van Rotterdam, met een eikenboom met aan weerszijden van de stam 2 klaverblaadjes van drie. (Zie „De Regeering van Rotterdam" door Unger).

Op bldz. 144 van „De geschiedenis van de familie Hoffmañ" zegt Ir. Hoffmañ: *„Jan van Eyk Gerardszn.* (zeer waarschijnlijk zoon van *Gerard van Eyk* en *Willempje Swanevelt)".* Hoewel de doop van *Jan Gerardszn. van Eyk* niet te vinden is, kunnen wij toch genoemden *Gerard (Gerrit)* en *Willempje,* eigenlijk genaamd *Willemetta, Swanevelt,* voor 100% zeker als zijn ouders beschouwen. *Gerard van Eyk* toch erft op 11-9-1695 graf Middelpand 122 in de Grote Kerk te Rotterdam, waarin later zijn kleinzoon *Adriaan Specht van Eyk* en zijn achterkleindochter *Geertruid Johanna Specht van Eyk* met haar man *Willem van der Pot van Groeneveld* begraven worden.

Gerard zelf en zijn vrouw worden echter bijgezet in het graf Trans 18, waarvan het overdrachtsregister als volgt luidt: *„Joan Huybrechtse Rykwaert* ende de erfgenamen van *Ary Cryne van Eyk. Nu Jan Jansz. van Eyk's* weduwe, nu *Jannetje van Eyk,* nu Juffrouw *Willemetta Swanevelt,* wed. *Gerard van Eyk. Nu* Juffrouw *Johanna van Eyk,* huisvrouw van *Pieter Roos".*

Er worden begraven: 3-3-1700 *Jan van Eyk*
26-3-1708 *Baafje Joost van Braekel,* weduwe *Jan van Eyk,* oud 90 jaar
19-5-1719 *Gerrit van Eyck,* out 61 jaar
23-5-1720 *Jannetie Jans van Eik,* oud 78 jaar
11-7-1726 *Willemetta Swanevelt,* out 64 jaar

Wij kunnen de stamreeks van de familie *van Eik* in Ned. Patriciaat als volgt opvoeren:

I. Jan *van Ey (c) k,* leefde in de eerste helft der 16e eeuw.

II. *Quiryn (Cryn) Jansz. van Ey(c)k,* † Rotterdam 28 Mei 1616, tr. *Pleuntje Adriaansdr.,* † Rotterdam 13 Mei 1605.

III. *Adriaan Crijnen van Ey (c) k,* geb. omstreeks 1560, houtkramer, kerkmeester 1613, gasthuismeester 1614 en 1615, weesmeester 1618, vroedschap 2 Nov. 1615 tot 30 Oct. 1618, schepen 1616; remonstrant en door Prins Maurits in 1618 geremoveerd, † na 1636, tr. *Adriaantje Adriaansdr.* (zij † mogelijk 15 Febr. 1620).

IV. *Jan Adriaansz. van Eyk (van Eik),* alias *Jan de Coninck,* overl. ongeveer 1624, tr., waarschijnlijk Rotterdam 1 Mei 1622, *Johanna van Nuffelen,* dr. van *Hans van Nuffelen* (brouwer, afkomstig van Brussel) en *Clementia Jacobs van Clinckhoven.* Zij hertrouwde in 1625 *Hendrik Deynoot.*

V. *Jan Jansz. van Eyk,* geb. Rotterdam ongeveer 1623, begr. Grote kerk, Trans 18, op 3 Maart 1700, tr. R'dam (stadstrouw) 20 Mei 1641 (ondertrouw: 2 Mei) *Baafje Joost van Braekel,* geb. 1618, begr. Trans 18 op 11 Juli 1708, dr. van *Joost Jansz. van Braekel* en *Belitic Ariens.* Uit dit huwelijk:
1. *Gerard,* volgt VIa.
2. *Joost,* volgt VIb.

VIa. *Gerard (Gerrit) van Eyk,* ged. R'dam 25 Aug. 1658; hij erfde graf Middelpand 122 op 11 Sept. 1695 en zijn vrouw bezat tevens graf Trans 18; begr. in Trans 18 op 19 Mei 1719, tr. Roterdam (stadstrouw) 28 Jan. 1685 (ondertrouw 12 Jan.) *Willemetta Swanevelt,* ged. Rotterdam 9 Mei 1662, begr. ald., Gr. K., Trans 18, 11 Juli 1726, dr. van *Willem Claesz. Swanevelt* en *Christina van Hocht (Ho@).*

VPI. *Jan Gerardsz. van Eyk,* geb. waarschijnlijk tussen 1686 en 1688, tr. Rotterdam 29 Jan. 1727 *Hillegonda Jacoba Specht,* ged. Rotterdam 10 Juli 1707, begr. Rotterdam, Grote Kerk, Trans 154, 17 Febr. 1763, dr. van Dr. med. *Nicolaas Specht,* geneesheer van de admiraliteit te Rotterdam, en *Adriana van Rosendael.*
Uit dit huwelijk de familie *Specht van Eyk.*

VIb. *Joost van Eyk* (= 1 Ned. Patr. 1910, pag. 128, en = 11 N.L. LIV, kol. 278).

N. J. A. C. VAN ROSSEM.

Het Overschiese geslacht Cool.

Het Overschiese geslacht *Cool* wordt behandeld op pag. 272 e.v. van jaargang 2 van het Nederlandsch Archief voor Genealogie en Heraldiek. Nasporingen in Overschiese stukken en registers hebben enige gegevens aan het licht gebracht, die hieronder volgen:

Pieter Leendertsz. Cool (in bovenstaande publicatie vermeld onder A II), geb. ± 1575, was schepen van Hogenban 1615, '16, '17, '19, '21, '23. (Reg. van verponding Overschie en Hogenban).

Uit het protocol van notaris Schouten te Rotterdam (protocol nr. 53, notarieel archief Rotterdam) blijkt het volgende: Op 21 Juni 1625 compareren voor genoemden functionaris *Pieter Lenertsz. Cool* aen Cleiwech in den Ambachte van Ouerschie en *Elizabeth Cornelisdr.* geegte luyden. *Pieter Lenertsz.* sieck te bedde liggende ..... etc. ten einde hun testament te doen opmaken. Hij ondertekent dan met een merk, zij met een kruisje. Hieruit blijkt dat de vermelding in het aangehaalde artikel, dat hij vóór 1625 overleden zou zijn, niet juist is.

Pieter Leendertsz. Cool (vermeld onder A IV) was schepen van Overschie en Hogenban 1659, '60, '61, '62, '63, '64, '66, '67, '68, '69 '73, '74, '75, '84, '85, '86, '87, '88. (Reg. van verponding Overschie en Hogenban).

Dezelfde wordt als kerkmeester vermeld in de kerkmeestersrekening van de Herv. Kerk te Overschie in de jaren 1666 en '67.

Jan Leendertsz. Cool (genoemd onder B 11), geb. ± 1585 en overleden volgens genoemde publicatie 1667, was schepen van Overschie en Hogenban 1644, 1645 en 1647. Hij ondertekende met een merk, (Reg. verponding Overschie en Hogenban).

Zijn dood is in 1665 reeds een feit, hetgeen blijkt uit de volgende inschrijving in het meergenoemde verpondingsregister:

1665 (Zonder aangifte van maand en dag) vercoopen kinderen en erfgenaemen van Jan Leendertsz Cool aen Cornelis Jansz Cool, haer broeder, haer aenpart in de landen bij voornoemde Jan Leendertsz. naegelaten.

Leendert Jansz. Cool (genoemd onder B 111), geb. ± 1615, is reeds in 1667 overleden, want in dat jaar „vercoopen de mondige en de voogden over de onmondige kinderen van Leendert Jansz. Cool aen Maertie Claes sijn weduwe en Fop Claesz. de helft van een woning en 13 morgen lants in polder Sestienhoven voor 3000 gulden" (Verponding Overschie en Hogenban).

Jacob Jansz. Cool, (vermeld onder B IIIa) was schepen van Overschie 1651, 1652: idem van Hogenban 1651, '52, '53. (Reg. verponding Overschie en Hogenban).

Cornelis Jansz. Cool, (vermeld onder B IIIb) was schepen van Overschie en Hogenban 1656, '57, '58, '59, '60, '63, '64, '65, '69, '70. (Reg. verponding Overschie en Hogenban). In de kerkmeestersrekening over de jaren 1668 en 1669 wordt hij aangetroffen als kerkmeester.

J. H. BRAKKE.

Van Lockhorst.

(LXIV, kol. 325 e.v.)

Aan den Heer S. Hart, verbonden aan het gemeentearchief van Amsterdam, dank ik nog de volgende aanvullingen:

Op 28 Aug. 1608 worden voor notaris J. Gijsberts te A'dam (not. arch. 27, fol. 539) de huwelijksvoorwaarden gepasseerd tussen *Hendrik Boudewijnsz.* en *Aeltje Pietersdr.*, dochter van *Pieter Marts Sell* en *Trijn Dirck Jemendr.* Hieruit blijkt dus dat de onbekende geslachtsnaam van de vrouw van 'Hendrik geweest is *van Zell.* Op 12 Juli 1609 testeert te Amsterdam *Truijtje Willemsdr.* (zuster van *Boudewijn Willemsz.). Zij is* dan weduwe van *Dirck Grindou* (not. arch. no. 13, fol. 109). Dat wij hier inderdaad te doen hebben met de zuster van Boudewijn Willemsz. blijkt uit de huwelijksvoorwaarden van *Grietgen Dirck Grindousdochter* dd. 7 Juli 1611 (idem 28, fol. 741), waarin *Jan Cuijp* en *Bout Willemsz.,* haar ooms, haar assisteren. De zuster van *Truijtge Willemsdr.,* geheten *Marie Willemsdr.,* testeert 22 Febr. 1611 te Amsterdam als weduwe van *Hans Boeren* (idem 28, fol. 581). Zij vermaakt aan haar broeder *Boudewijn* een legaat van 10.000 Car.gld., eenzelfde legaat aan de kinderen en descendenten van „zal. *Jan Berensz,* haer testatrices overleden broeder, en aan de erfgenamen van wijlen haar zuster *Truije* de somma van 100 gld. Universele erfgename is haar zuster *Anna Willemsdr."*

Een aardige vondst leverde een akte dd. Juli 1611 (no. 58, 'fol. 227 not. arch.), waarin sprake is van wijlen heer *Jan Berensz* (of *Beressen),* zijn natuurlijke zusters *Anna* en *Maritgen,* en zijn natuurlijke dochter *Trijn* gehuwd met *Hendrik.* De namen *Anna* en *Maritgen* zijn juist weer de namen van de zusters van *Jan Willem Berensz* en *Boudewijn Willemsz.* en kunnen dus wel op verwantschap wijzen.

MR. J. W. GROESBEEK.

Oester.

(LXIV, kol. 254 en vlg.).

De in het slot van noot 11 van mijn bijdrage „Het geslacht Oester" naar voren gebrachte mogelijkheid nopens het overlijden van *Caspar Christoffel Oester* is gebleken in overeenstemming met de feiten te zijn. Aan ons medelid Mr. W. de "Vries dank ik de mededeling, dat blijkens het overlijdensregister van de gemeente Hattum aldaar op 7 Oct. 1773 overleed Caspar Christoffel Oester, nalatende kinderen. De lezer gelieve derhalve het gestelde in de 4e en 5e regel van boven in kolom 257 dienovereenkomstig te wijzigen.

Voorts deed Dr. W. Ph. Coolhaas te Batavia mij nog enige aanvullende gegevens toekomen, betreffende *Pauline Henriëtte Oester,* vermeld in kolom 258. Zij was tot 29 Aug. 1820 lid der Christ. Geref. Kerk te Ouderkerk a/d Amstel en vertrok vervolgens naar Indië. Te Batavia werd haar testament gedeponeerd op 24 Oct. 1850. Zij woonde toen aldaar, Gang Petjenongan, als echtgenote van *Johannes Jacobus Las(s)chenskie,* die tevoren te Batavia R.K. gehuwd was op 17 Febr. 1822 met *Margaretha Willemina Jacobs.* In deze huwelijksacte wordt *J. J. Las(s)chenskie* vermeld als J.M. van Ham in Vlaanderen. Aangezien uit zijn eerste huwelijk in 1850 nog een twaalfjarige dochter in leven was, zal zijn tweede huwelijk eerst na 1838 gesloten zijn,

MR. H. H. A. DE GRAAFF.

Wapen van de familie Vosch van Avesaet.

Het wapen van deze sedert 6/4 1826 tot den Nederlandsen Adel behorende familie is als volgt: „in goud een rode dwarsbalk_vergezeld boven van een goudgekroonden zwarten halven leeuw, die op den dwarsbalk rust". Aldus volgens het Armorial Général en volgens het Adelsboekje; volgens dit laatste werk zou de familie eerder v e e 1 a 1 d e n

1 e e u w g e h e e 1 gevoerd hebben. Naar aanleiding hiervan merk ik op, dat ik de zegels en lakafdrukken van zeer vele personen van dezen naam gevonden heb. doch dat geen enkele dezer het wapen als hiervoor beschreven vertoont. De oudste leden voerden alleen een halven leeuw, die zowel gekroond en als niet gekroond voorkomt. Aldus vond ik dit wapen op de zegels in diverse archiefbronnen van Jan ***dye Vos van Avezaet,*** in 1437 richter in Neder-Betuwe; ***Arnt die Vos van Aoesaet,*** getrouwd met ***Alit van der Moelen,*** in 1449; ***Henrick Voss van Avezaet in*** 1462: ***Johan Vos van Avesaet*** 1/12 1477 met zijn eveneens ***Johan*** geheten broer, die priester en persoen (i.e. pastoor) tot Avesaet was, zoons van ***Lijsbet van der Moelen,*** weduwe van ***Johan Vos van Avesaet,*** wier derde zoon meijster ***Henrick Vos van Avesaet,*** canonik van Oud-Munster, toen reeds overleden was, en welke ***Lijsbet van der Moelen*** met haren man ***Johan Vos van Avesaet*** 25/4 1452 land in kerspel Setten verkocht: en ***Floris Vosch van Avesaet*** in 1652 te Cappel Avesaet.

De latere leden voerden als wapen: „een dwarsbalk over een leeuw heengaande", zooals blijkt uit de lakafdrukken in diverse archiefbronnen van ***Thomas Vosch van Avesaet,*** van 1686 tot 1740 notaris en procureur te Utrecht: ***Catharina Vosch van Avesaet,*** 6/12 1753 ongetrouwde juffer, wonende te Utrecht; ***Theodorus Franciscus Vosch van Avesaet,*** 3/4 1792 te Ravestein, voogd over de ***2*** minderjarige kinderen van ***Hendrik van Cranenburgh,*** med. doctor te Cuijk, en diens overleden eerste vrouw ***Maria Aloisia Vosch van Avesaet; Wm Vosch van Avesaet,*** 26/5 1782 te 's-Hertogenbosch; ***Hendrik Reijnier Vosch van Avesaet,*** 6/8 1752 med. doctor te Tiel, getrouwd met ***Maria Rauwers;*** en ***P. J. Vosch van Avesaet,*** 26/4 1797 te Steenderen.

R. T. Muschart.

---

wapen Voet.

Het wapen ***Voet*** voorkomende op de in „De Ned. Leeuw" 1942, kol. 77 en 78 door den heer H. Wijnaendts medegedeelde huwelijkscommunicatie, die indertijd bij Mr. A. van der Hoeven te Rotterdam berustte, heeft geruimen tijd geleden ook mijn aandacht getrokken en ik correspondeerde erover met den bekenden genealoog C. J. Polvliet, die op 9 Augustus 1909 ondermeer daarover schreef: „De bruid heeft kennelijk gebruik gemaakt van een geleend cachet (dat deed men toenmaals veel), van welke familie dit wapen is weet ik niet."

Ik deel deze veronderstelling mede zonder haar tot de mijne te maken.

De heer Polvliet heeft in „De N. L." 1920, kol. 58 e.v., áangetoond, dat de afstamming van de hier behandelde familie ***Voet*** van het Vlaamsche geslacht ***Voet van Vormizeele*** o n j u i s t is. Dit brengt mede, dat later door de leden van deze familie ten onrechte — zij het waarschijnlijk te goeder trouw — het wapen van de laatste familie gevoerd is. De verwerpelijke neiging van verschillende vroegere beroeps-genealogen, om de door hen gepubliceerde genealogieën te verfraaien, heeft gemaakt, dat de afstammelingen van den zeer verdienstelijken generaal, die zelf de zoon van een meester smid was, met andermans veeren hebben gepronkt.

Een onderzoek te Duisburg en verder te Varenholz in Lippe kan wellicht aantonen, of de onderstelling van Polvliet juist is, dan wel of, zooals ik vermoed, ***Anna Elisabeth Rosina Voet*** inderdaad het wapen van haar familie heeft gebruikt.

Ten nutte van degenen, die de door Vorsterman van Oyen gepubliceerde genealogie aan een correctie wenschen te onderwerpen, deel ik de navolgende gegevens mede, die ik in 1934 van de Evangelische Gemeinde te Duisburg ontving. Volgens de trouwakte waren de ouders van den luitenant-generaal ***Johann Heinrich Voet: „Johan Henrich Vohdt",*** evangelischer Konfession, Junger Gesell, bürtig aus der Grafschaft Lippe" en ***Rosinna Meyers,*** „evangelischer Konfession, Junge Tochter von Duisburg", die op 14 Februari 1740 ref. evangelisch-kirchlich huwden. (Reg. 1. S. 143.). Bij een schrijven van den Verwaltungsdirektor van het Evangelisch Gemeindeamt Duisburg deelde deze mij mede: „Der Ehemann ***Johann Heinrich Voet*** kam nach § 6 unserer Acta Consistorii vom 1. Juni 1740 mit einem Kirchenzeugnis zur hiesigen reformierten Gemeinde und zwar von Varenholz in Lippe."

Volgens de overlijdensakte te Duisburg overleed „Schmidmeister ***Henrich Voet*** auf der Rheinstrasse an einer Brustkrankheit und Zehrung" op 28 Maart 1789 oud 74 jaar en werd „reformiert evangelisch-kirchlich" begraven. (Res. S. 153/30).

Op 1 Nov. 1794 stierf te Duisburg auf der Rheinstrasse ***Rosina Meyers,*** weduwe van ***Henrich Voet*** „an Schwäche und Wassersucht" en werd „reformiert evangelisch-kirchlich" begraven. (Reg. S. 188/1). ***Rosinna Meier,*** dochter van ***Christophell Meier,*** „evangelischer Konfession", en ***Maria Piitmann,*** „evangelischer Konfession", werd 4 Maart 1720 reformiert gedoopt. (Reg. 3a. S. 69).

Mr. W. C. Mees.

Boers.

(LXII, kol. 102 e.v.).

In 1944 gaf ik in dit Maandblad een en ander over ***Carolus Boers.*** baljuw der Katwijken. Daar deze naam nog heden wel gezocht zal zijn voor lcwartierstaten, meen ik goed te doen, nadere vondsten, in een h.s. genealogie aangetroffen, over diens voorgeslacht openbaar te maken.

1. ***Pieter de Boer,*** geb. Capelle (N.Br.) 1628, † Leiden 25 Oct. 1674, tr. 1 ° ***Hille Bastiaans de Roon*** (uit welk huwelijk een zoon ***Pieter,*** geb. Capelle 25 Aug. 1647, uit wien een talrijk nageslacht): tr. 2° ***Sophia Kerkhoven*** (uit welk huwelijk 12 kinderen). Zij sterft te Warmond. Daar noch zij, noch haar man in Leiden begraven zijn, vermoed ik, dat dit te Warmond plaats vond, waar geen registers uit dien tijd bestaan.

   Uit het tweede huwelijk:

11. ***Bastiaen de Boer,*** geb. Besoyen 28 Febr. 1650. Hij was te Zeist gevestigd bij den inval der Fransen. Zijn ouders zijn toen vermoedelijk naar Leiden gevlucht en hij naar Warmond. Zijnen naam veranderde hij in ***Boers;*** hij verwierf veel naam als amateur-glasschrijver, graveur en calligraaf.

    Zijn eerste huwelijk (met ***Helena Juyst) is*** op 9 Juli 1673 te Overschie gesloten en zijn oudste zoontje ***Pieter*** stierf reeds in 1681 te Warmond.

W. J. J. C. **Bijleveld.**

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Van Borssele tot **Se Polle-Leyssius-Speelman.** Wie was ***Jacomyntie van Borsele tot (S(int)e Polle,*** in de Sepierstraete (St. Pieterstraat), die ca. 1650 te Middelburg tegelijk met

Catharina Meyvaers (= Meyvaert). *uxor* ***Antony Leitsius*** **(= *Leyssius),*** in de Seysstraete, kerkelijk (Ned. Herv.) werd bevestigd? Vermoedelijk was zij dezelfde als ***Jacoba van Borssele,*** die 27 April 1659 te Middelburg getuige was bij den doop van ***Cornelis,*** zoon van ***Anthony Leyssius*** en ***Catharina Meyvaert.***

Antoni Leisiús, in de Lombertstrate, was 20 Aug. 1645 „met belydenisse aengekomen" en dus voordien uit Goes, alwaar hij 13 Sept. 1619 Ned. Herv. was gedoopt, naar Middelburg verhuisd. De Goesse doopacte luidt:

„'t Kind van ***Adryaen Mels,*** genaempt ***Anthony,*** getuyge ***Catelyne Pieters". Deze*** vermoedelijk te Bergen op Zoom geboren getuige, eerder gehuwd geweest met ***Gabriel Speelman Claesz.,*** was de derde vrouw van ***David Melsen [Leyssius]*** te Goes, met wien zij aldaar 28 April 1619 in het huwelijk was getreden. Zij was dus een aangehuwde tante van den dopeling. De ondertrouw ***Speelman-Pyeters*** vond ... April 1605 te Goes plaats: het huwelijk is misschien te Bergen op Zoom gesloten.

Voorburg. JHR. DR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Gooszen. In Overijsselsche Geslachtkundige Varia, Aantekeningen van Mr. R. E. Hattink, wordt opgegeven:

Anfhoni Goossens, ged. te Ootmarsum 23 Juni 1720, werd als ***Antoni Gozen*** aldaar Pasen 1739 aangenomen en als ***Anthoni Gozen*** 18 Mei 1754 te Ootmarsum afgekondigd met ***Geertruid Groll,*** met wie hij 9 Juni 1754 aldaar trouwde, uit welk huwelijk geboren en te Ootmarsum gedoopt zijn:

..... 7 kinderen waarvan zesde .....

Andreas Gooszen, geboren 19 Jan. 1767 (4b)

doch onder 4(b):

Andreas Gooszen, geboren te Ootmarsum, 19 en gedoopt 21 Januari 1767, avoué, later vrederechter, overleed aldaar 18 Sept. 1849; in de acte van overlijden komt de naam zijner moeder als ***Geertruida ten Doeskate*** voor.

Kan iemand opgeven, waar de fout zit?

Arnhem. JHR. DR. J. N. VAN DER **DOES.**

van Groeningen. Gezocht de ouders en descendenten van ***Reinier van Groeningen,*** gehuwd met ***Beatrix van Lier,*** die volgens familie-aantekeningen, in de 18e eeuw te 's-Hertogenbosch een bierbrouwerij dreef.

Groenlo. F. J. H. **WEYN BANNINGH.**

Harenberg. (LXV, 205). Uit de fiches van Ds. Knipscheer in het Rijksarchief te Arnhem blijkt het volgende:

trouwfiches Warnsveld: 18 Febr. 1670.

Wessel Hendrix, J.M. van 't Harenberg en

Fennelce Eeverts, J.D. van Marckel.

10 Juni- 1 Juli 1677 ***Wessel Henricks,*** zoon van ***Henrick Wessels*** op Harenberg en ***Hermke Roulofi.***

Doop Warnsveld 22 Maart 1678: ***Gerritien.***

Vader: ***Wessel Henricks*** op 't Harenberg.

17 Aug. 1679 ***Swier.*** Vader: ***Wessel Hendricksen.***

Moeder: ***Hermken*** op 't Harenbergh.

24 Sept. 1682 ***Fenneke.*** Vader: ***Wessel Henricks*** op Harenbergh.

De jaren 1683 tot en met 1688 ontbreken, vermoedelijk is daarin gedoopt een zoon ***Hendrik,*** wiens trouwinschrijving (ondertrouw?) luidt:

13 May 1710 ***Hendrik Wessels, N.S.*** van ***Wessel Haarberg*** van Warnsveld en ***Janna Memelink,*** J.D. van ***Berent Memelink*** uit Hengelo.

Hieruit gedoopt te Warnsveld:

Anneke, 22 Febr. 1711, tr. vermoedelijk met ***Jan Memelink.***

B..... (niet ingevuld, dochter), 4 Oct. 1712.

Beerndyna. 10 Febr. 1715, aang. als lidmaat van de Herv. Kerk 1737.

Wessel, 15 Juli 1717, vermoedelijk jong overleden.

Sweer, 13 Aug. 1719.

Meintien, 22 Maart 1772.

Jenneke, 13 Oct. 1726, ond. of tr. 4 Juni 1751 met ***Evert Jan Heuvelink.***

Wessel, 25 Dec. 1729.

Vermoedelijk behoren eveneens tot dit gezin: ***Harmyna Hendriks Harenberg,*** die met Pasen 1730 te Warnsveld aangenomen wordt als lidmaat van de Herv. Kerk, en ***Janna Hendriks Harenberg,*** die, getrouwd met ***Jan Derksen Hemink,*** op 18 Aug. 1748 te Steenderen een zoon ***Hendrik Jan*** laat dopen.

Janna (Johanna) Memelink, wede van ***H. Harenberg*** onder Warnsveld, ondertr. of tr. ***te*** Warnsveld 10 Sept. 1734 met ***Jacob Roerdink, N.S.*** van ***Wander Roerdink*** onder Vorden.

Stevendina Jansen Franken wordt op 26 Dec. 1755 lidmaat van de Herv. Kerk te Warnsveld, gekomen van Gorssel.

Uit haar huwelijk met ***Wessel Hendriks Harenberg*** werden te Warnsveld gedoopt, behalve de in kol. 205 genoemde ***Hendrik*** op 7 Juni 1756, de volgende kinderen: 1. ***Jan,*** 25 Febr. 1759; 2. ***Willem, 21*** Dec. 1760;3. ***Janna,*** 11 Sept. 1763: 4. ***Aeltje, 24*** Aug. 1766.

Assen. C. J. SIERTSEMA-HEUVELINK.

Harinck-Korenkooper. (LXV, 205). Aan opgaven, door mij voor den oorlog ontvangen van den secretaris van **Leur,** ontleen ik de volgende gegevens:

Wapen ***Harinck:*** In blauw drie zwemmende zilveren haringen, gekroond van goud, de één boven de ander. Helmteken: een uitkomende man, de rechterhand uitgestrekt. Dekkleden: zilver en blauw.

1. ***Adriaen Harinck,*** huwde omstreeks 1655 ***Cornelia Huyssen.***

II. ***Huberfus Harinck,*** ged. te Goes 10 Juni 1671. In een kerkerekening van Wemeldinge van 1709 is vermeld, dat een bedrag was „betaelt aan ***Huybertus Harinck*** van hout geleevert tot de kercke".
Dit is waarschijnlijk dezelfde ***Hubertus Harinck,*** Hij werd 24 Juli 1723 tot weesheer te Goes benoemd: hij overleed te Goes in Mei 1754; ondertrouwd te Goes 10 Mei 1698 („attestatie gegeven om te trouwen op de Leur den 7 Juny 1698") met ***Antonetta Korekoper,*** geb. Leur (bij Breda), dr. van ***Johannes Korencooper*** en ***Johanna Vereyk.*** Zij schreef ca. 1712 aan haar neef, den schout (1709—1757) ***Corn. Cornkoper (van den Houten).*** dat zij vier kinderen had. Deze brief berust(te) op het raadhuis te Etten-Leur.

1. ***Johannes Korencooper,*** tr. ***Johanna Vereyck.***
De naam van deze familie is in de geschiedenis van de Vrijheid Leur zeer bekend. Zo vinden wij o.a. ***Johannes Korencooper*** in 1675 als vaartmeester van de Leursche Vaart. De naam ***Vereyck*** komt ook herhaaldelijk voor. ***Steven Verreyck*** was in 1680 landmeter.

II. ***Antonetta Korekooper.***
Haar neef was de schout ***Corn. Cornkoper.*** Omstreeks 1725 voegt hij hieraan toe: ***van den Houten.*** Hij had toen op de plaats, waar de oude heren van den Houten hun

kasteel hadden gehad, een nieuw laten bouwen. Dit is in 1800 afgebroken. De juiste plaats is niet bekend. Pastoor Juten beschrijft het in Taxandria als gelegen ten N.O. van de kerk (Ned. Herv.). Er is geen spoor meer van te vinden, alleen twee vijvers. De schout had ook bezittingen in den Bremberg. Hij schijnt een grimmig heer geweest te zijn. Van 1709—1757 heeft hij zijn functie bekleed. In het laatste jaar is hij op herhaalde klachten van zijn schepenen door de Prinses-Gouvernante (als gemachtigde van den Heer van Breda) geschorst. Kort daarop is hij overleden.

Londen. **w. DE JONGH.**

de Cocq van Delwijnen. Gevraagd ascendenten van Johannes ***de Cocq van Delwijnen,*** overl. te Heesselt 3 April 1813, oud 72 jaren, trouwt te ..... den ..... (vóór 1779) *Joanna* ***(van) Apeldoorn,*** geb. ..... te ....., overleden 1808. Hun 5 kinderen werden allen te Heesselt (parochie Varik) R.K. gedoopt. (Ned. Leeuw XXVI 1908).

Tevens gevraagd eventuele descendenten van: ***Egidius de Cocq van Delwijnen,*** geb. te Varik 6 Febr. 1781 (zoon van ***Gerardus de Cocq van Delwijnen*** en ***Geburga de Cocq van Delwijnen),*** trouwt Sluis 22 Nov. 1815 ***Maria Francisca Bulfeel, geb.*** Sluis 21 Dec. 1780, dr. van ***Marfinus*** en ***Moneka van Rie.*** Hieruit werden te Sluis geboren: ***Johannes,*** geb. 15 April 1815; ***Monika Maria, 6*** Aug. 1817; ***Jacoba,*** geb. 30 Januari 1820, overl. Sluis 13 Febr. 1820; ***Franciscus,*** geb. 30 Januari 1820, † Sluis 3 Febr. 1820. Verder is te Sluis niets meer van hen bekend. Volgens de geboorte-acte van het tweede kind, woonde de vader toen te Meenen. Een navraag aan den ambtenaar BS. leverde geen resultaat op.

Kerkdriel. **J. H. G. J. VAN HEESWIJK.**

Meylan. (LXV, 141, 206, 207). Zie voor ***Ary Jacobse Coomans*** en zijn voorgeslacht: Maris, „Een Honderdtal Nederlandsche Families", uitgave 1946, blz. 36. Hij liet nog een dochter ***Johanna Maria*** dopen te Amboina 15-11-1788; wellicht is daar de dochter ***Jacoba*** eveneens gedoopt.

Nijmegen. **MR. DR. J. C. MARIS.**

Stam. Kwartieren gevraagd van ***Pefronella Stam,*** geb. te Wezel omstreeks 1695. Zij huwde te Rotterdam 10-6-1731 als j.d. van Wezel met ***Pieter van Gilsf*** en werd begraven te Rotterdam, Gr. Kerk, 26-1-1769, oud 73 jaar.

's-Gravenhage. **N. J. A. C. VAN ROSSEM.**

Steenwijk. Gevraagd ouders, grootouders en personalia van ***Cafarina Jacoba Steenwijk,*** overl. Batavia 6 Dec. 1746, geh. met ***Willem Jacob Meurs.*** Waren hare ouders ***Johannes Balfhasarszn.*** en ***Cafarina Trom?***

Tiel. **N. F. CAMBIER VAN NOOTEN.**

van Swichem ***Jacobus van Swichem*** huwde als j.m. van Harlingen te Utrecht 14-1-1674 (procl. Amersfoort) met ***Elisabefh van Groeningen.*** Te Harlingen is volgens den Rijksarchivaris in Friesland zijn doop niet te vinden. Wel vond ik te Gorcum op 19-3-1645 den doop van een ***Jacobus van Swichum.*** Kan iemand mij inlichten omtrent genoemden ***Jacobus van Swichem?***

's-Gravenhage. **N. J. A. C. VAN ROSSEM.**

Teyssen-Kelder. Gevraagd gegevens over ouders en vier grootouders van ***Elisabeth Teyssen,*** geb. Rio Demerary 24 Aug. 1810 als dochter van ***Benjamin*** en ***Adriana Kelder.*** Haar vader zou een bestuursfunctie in de West hebben vervuld. Naar ik meen was in dien tijd ook een ***Benjamin Teyssen*** burgemeester van Bodegraven.

Heer. **C. A. HUYGEN.**

Velthuysen. Gevraagd ascendenten van Ds. ***Ephraïm Velthwysen,*** predikant te Erichem 1653— 1670.

Groningen. **MR. A. T. SCHUITEMA MEIJER.**

Vignon. (LXIV, 184, 215; LXV, 144). Mr. ***Daniël Willem Vignon*** (ik vind hem te Batavia steeds als ***Willem Daniel)*** werd 28 Aug. 1789 in patria aangesteld tot advocaat-fiscaal te Batavia, waar hij 2 Sept. 1790 stierf.

Zijn weduwe ***E. C. Cassa*** (wier moeder was ***Cafharina de Neider)*** stierf kort voor 29 Maart 1803.

Zij hadden vijf dochters:

1. ***Maria Cafharina Frederica,*** tr. Mr. ***Godfridus van Massow*** (zie Ned. Adelsboek 1915, pag. 268, 269).
2. ***Johanna Guglielmina,*** tr. 1° Batavia 9 April 1790 ***Pieter van Campen Aelmans;*** tr. 2° ***Daniël François van Alphen.*** (Zie Ned. Adelsboek 1940, pag. 60).
3. ***Johanna Henrica Frederica*** (te Batavia ***Johanna Frederica Henriet te),*** tr. Batavia 3 Nov. 1790 (ondertr. 23 Oct. 1790) ***Pieter Chrisfiaan Willem Mossel,*** resident van Grissee 1794.
4. *Rosalie* Louise Caroline,
5. ***Louise Rudolphina Julia,*** tr. ***Daniël François van Alphen.*** (Zie Ned. Adelsboek 1940, pag. 60).

Bafavia. **PROF. DR. W. PH. COOLHAAS.**

Portretten van kolonels en regimentscommandanten van het 4e regiment huzaren. Ter aanvulling van de verzameling portretten van kolonels en regimentscommandanten van het 4e regiment huzaren voor het Hist. Museum van dit regiment worden gezocht de nog ontbrekende portretten van de volgende kolonels:

L. *J.* ***Ganfois (1-4-1841-26-10-1843); J. W. Copes van Hasselt*** (23-3-1860— ***16-4-1864): A. J. H.*** Baron *Gansneb* ***gen". Tengnagel*** (18-3-1871-3-2-1875); ***E. D. Geukama Bakker*** (21-2-1882—4-10-1882); ***G.*** *Holtius* (18-11-1882— 5-2-1886); *P.* ***H. J. Tirion*** (24-2-1886-26-7-1890) ; ***J. A. Orf*** (6-5-1895-16-4-1899); ***J. R. A. W.*** *Higly* (17-4-1899— 1-5-1903).

Elke aanwijzing (opgave van nog levende nakomelingen, familieleden e.d.) is welkom.

RED.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Verliezen van archieven 1940—1945, medegedeeld dor Mr. El. C. M. Prins. — Bijdrage tot de genealogie van Limburg Stirum, door Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland. — Eenige genealogische bijzonderheden betreffende de Goudsche geslachten Bouwens en Verharst, door G. J. J. Pot. — Aanvullingen en correcties op de genealogie van Rijckevorsel, door L. A C. A! M. van Rijckevorsel. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door-R. T. Muschart (vervolg). — Korte mededelingen: De oudste generaties van het geslacht Binkhorst van Oudcarspel en in Koedijk; Drost-Ockhupsen; van Eik. Specht van Eyk; Het Overschiese geslacht Cool; Van Lockhorst; Oester Wapen van de familie Vosch van Avesaet; Wapen Voet; Boers. — Vragen en antwoorden.

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 blz., formaat 25 x 32 c.M.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten **tot den Hoofdredacteur** MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het **Bestuur, gelieve** men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan* 64, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 6, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 9 | LXVe Jaargang | September 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heren K. F. L. Bosch, Prof. Mr. Dr. G. W. J. Bruins en Dr. A. L. Heermavan Vos, respectievelijk sedert 1925, 1925 en 1922 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

JHR. O. E. C. M. L. VAN NISPEN TOT PANNERDEN . . . . . *Doorwerth.*
„Jacoher".

MR. P. J. PAETS TOT GANSOYEN . . . . 's-Gravenhage.
Berkstraat 22.

DR. P. VERMAST . . . . . *Utrecht.*
Pieter Saenredamstraat 14.

Adreswijzigingen:

PROF. DR. W. PH. COOLHAAS . . . . . *Batavia.*
Landsarchief, Molenvliet W 111.

K. VAN SOMEREN GREVE . . . . . *Batavia.*
Brittaniapark 2.

A. C. POLVLIET . . . . . *Arnhem.*
Sonsbeekweg 18.

Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op **19** Juni 1948 in **Pulchri** Studio te 's-Gravenhage.

Aanwezig: Het erelid Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, het corresponderende lid R. T. Muschart en de gewone leden 0. L. van der Aa, G. C. Ansoul, Mr. F. J. J. Besier, Dr. J. P. de Bie, Mevr. A. C. Boogaard geb. Bosch, J. H. Brakke, Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, Mr. M. J. H. de Bruyn van Melis- en Mariekerke, W. J. J. C. Bijleveld, A. L. Carstens, J. J. Cock, G. J. W. Putman Cramer, Mr. F. Daniëls, Ir. C. M. R. Davidson, Ir. J. G. Deknatel, Mr. J. I. van Doorninck, J. Y. Feenstra, Jhr. Mr. H. 0. Feith, A. P. J. B. Fermin, Mr. J. P. J. Gewin, Mr. H. H. A. de Graaff, G. F. E. Gonggryp, H. 's-Graeuwen, Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel, Mr. A. Haga, Mr. S. N. B. Halbertsma, J. J. van Helsdingen, F. Hers, W. Inden, Dr. J. L. J. van de Kamp, G. C. E. Köffler, Mr. N. Kolff, Mej. Dra. E. H. Korvezee, H. L. Kruimel, J. A. H. Kruimel, H. Lamsvelt, Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, H. J. van 't Lindenhout, J. Loeff, H. C. de Man, J. P. de Man, Jhr. P. H. A. Martini Buys, Mej. Dr. A. J. Maris, Mr. Dr. J. C. Maris van Sandelingenambacht, Jhr. J. L. van der Meer de Walcheren, H. H. M. Mensonides, W. J. H. Mulier, Mr. IJ. H. M. Nijgh, J. W. Niemeyer, E. Pelinck, Mej. Mr. E. C. M. Prins, Jhr. J. J. van Raab van Canstein, Jhr. Mr. A. J. C. Rethaan Macaré, H. A. de Reiger, Mr. Dr. L. H. N. Bosch ridder van Rosenthal, Mr. A. P. van Schilfgaarde, H. F. Heerkens Thijssen, Jhr. Mr. C. C. van Valkenburg, Prof. Dr. J. Ph. de Monté verloren, Drs. A. Veth, A. A. L. Vié, Ir. Ch. C. van der Vlis, D. H. Volkmaars, J. J. Viirtheim Gzn, C. A. van Woelderen, Mr. F. W. R. Wttwaall.

1. Te 14.40 opent de ***Voorzitter*** de vergadering. Hij verheugt zich in de grote opkomst en heet allen hartelijk welkom.
2. De notulen van de buitengewone Algemene Vergadering d.d. 14 Februari 1948 worden goedgekeurd.
3. Na een kleine wijziging wordt het door de ***Secretaris*** voorgelezen jaarverslag eveneens goedgekeurd,

4. De heer *G. F. E. Gonggryp* brengt verslag uit namens de Commissie tot nazien van de rekening van den Penningmeester. Alles is keurig in orde bevonden en hij stelt voor den Penningmeester onder dank acquit en décharge te verlenen. Aldus wordt besloten. De ***Voorzitter*** bedankt de Commissie voor haar werkzaamheden.

5. De heer ***Bosch van Rosenthal*** deelt desgevraagd mede, dat hij niets heeft toe te voegen aan het verslag van de Commissie inzake de coördinatie op genealogisch gebied, behoudens dat hij verzoekt de Commissie niet naar hem te noemen.

De heer van ***Woelderen*** moet tot zijn spijt berichten, dat de heer van Beresteyn verhinderd is. Hij leest voor een brief van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen d.d. 9 Juni 1948, waarin deze zegt concentratie op genealogisch gebied toe te juichen, doch in geen geval ter beschikking te kunnen stellen het gebouw Bleijenburg 38, terwijl hij zich na de fusie de vraag voorbehoudt in hoeverre dan nog aanleiding bestaat de combinatie te subsidiëren of rijkseigendommen in beheer te geven.

De heer ***van Woelderen*** merkt echter op, dat het gebouw Nassaulaan 18 groot genoeg is voor beide verenigingen.

Hij leest een uitvoerigen brief voor van het Bestuur van het Centraal Bureau voor Genealogie aan de Commissie inzake de coördinatie op genealogisch gebied, waarin de geschiedenis van het tot standkomen van het Centraal Bureau op instigatie van leden van ons Genootschap wordt uiteengezet, evenals het verloop van de plannen tot fusie. Behoudens enkele kleinigheden blijkt het Centraal Bureau voor Genealogie zich te kunnen verenigen met de door de Commissie voorgestelde punten, behoudens met punt 8, waartegen ernstige bezwaren worden ontwikkeld. Ook al zijn zeven van de acht bestuursleden van het Centraal Bureau leden van het Genootschap, een dwingende bepaling te dien aanzien acht hij onjuist. Hij deelt mede, dat er heel veel ruimte is in het gebouw Nassaulaan 18, waarin twee grote lokalen beschikbaar zullen worden gesteld voor de bibliotheek van ons Genootschap en één lokaal voor het Bestuur. Het aanleggen van centrale verwarming staat voor de deur, waardoor het brandgevaar sterk wordt verminderd. Hij stelt ***voor*** het Bestuur te machtigen thans nader met het Centraal Bureau te onderhandelen.

De heer ***van Rheineck Leyssius*** dankt de Commissie voor haar werk en de wijze, waarop het rapport is geformuleerd onder behoud van de waardigheid van ons Genootschap. Hij stelt de volgende motie voor:

„De vergadering, zich verenigend met de door de Commissie uit haar midden gedane voorstellen, spreekt uitdrukkelijk uit, dat zij als vaste basis van onderhandeling worden aanvaard en dat de onderhandelingen, behoudens kleinigheden, slechts den vorm mogen betreffen, waarin de voorstellen in practijk mogen worden gebracht."

De heer *Clifford Kocq van Breugel* merkt op, dat punt 8 open moet blijven voor overbruggingsbepalingen, zodat de zittende Bestuursleden van het Centraal Bureau aan kunnen blijven. Het Centraal Bureau wordt thans echter een verlengstuk van ons Genootschap. Dan is echter essentieel, dat de meerderheid van zijn Bestuur bestaat uit Bestuursleden van ons Genootschap.

De heer ***van Woelderen*** acht de motie van den heer van Rheineck Leyssius onnodig. Men geve het Bestuur, dat ons volle vertrouwen geniet, vrijen armslag. Het Bestuur zal waken voor de belangen van het Genootschap,

De heer *Wttewaall* wil gaarne weten, hoe het Bestuur over het rapport denkt.

De heer ***Bosch van Rosenthal*** kende den brief van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen d.d. 9 Juni niet. Hij had een onderhoud gehad ***met*** den heer Kuipers van het Ministerie, die mededeelde, dat de Regering en de Minister gaarne coördinatie zagen.

De heer ***van Beresteyn*** heeft bericht, dat de richtlijnen van de Commissie een aanvaardbaren grondslag voor samenwerking vormen. Verder heeft de heer Bosch van Rosenthal het gebouw van het Centraal Bureau bezocht. Van dit gebouw is inderdaad veel te maken, doch het is thans zonder twijfel brandgevaarlijk. Centrale verwarming en een brandvrije opslagruimte zijn beslist noodzakelijk.

De hoofdpunten van de richtlijnen zijn de punten ***2*** en ***6,*** doch ook punt ***8*** is zeer belangrijk en de kleinste meerderheid van het Bestuur van het Centraal Bureau moet bestaan uit bestuursleden van het Genootschap.

De heer ***Heerkens Thijssen*** vraagt, waarom de subsidie aan ons Genootschap is vervallen, en betwijfelt, of de ruimte aan de Nassaulaan wel zo ruim is, daar de verzameling van het iconografische bureau en de archieven van de NOT wegens plaatsgebrek verwijderd zijn,

De heer ***Graswinckel*** antwoordt, dat de subsidie ingetrokken is, omdat wij een overschot in kas hadden, Bovendien subsidieert het Rijk ons met een arbeidskracht. Het NOT-archief is overgebracht naar Bleijenburg 38 en zal niet meer naar de Nassaulaan terugkeren.

De heer ***van Rheineck Leissius*** vraagt of onze verzamelingen apart blijven, gezien dat de heer van Beresteyn hiertegen bezwaar had.

De heer ***Halbertsma*** nam met genoegen kennis van de besprekingen in verzoenenden geest. Hij is tegen de motie van den heer van Rheineck Leyssius en wil het Bestuur vertrouwen schenken om nader te onderhandelen.

De heer *Cock* geeft als zijn persoonlijke opinie, dat slechts het brandgevaar de fusie in den weg staat. Hij vraagt of de aanleg van de centrale verwarming niet te bespoedigen valt.

De heer ***van Woelderen*** antwoordt, dat het Rijk had toegezegd, dat de centrale verwarming in ***1948*** aangelegd zou zijn. De collecties moeten pas overgaan, als de centrale verwarming aanwezig is. Voorts zal een brandvrije kluis worden gebouwd in den tuin voor het bewaren van de kostbaarste stukken.

De heer ***van der Vlis*** deelt mede, dat de groep Friesland zich in grote trekken met de richtlijnen kan verenigen. Er is niet alleen overleg nodig bij aankoop, doch ook bij verkoop van boeken en dergelijke. Voorts kant hij zich tegen leeskaarten.

Hij merkt op, dat het stadhuis te Leiden destijds afbrandde toen de plannen voor de centrale verwarming gereed waren, zodat geen genoegen kan worden genomen met plannen voor centrale verwarming, doch alleen met centrale verwarming zelf.

De heer ***de Reiger'*** deelt mede, met instemming van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, dat het gebouw Bleijenburg 38 niet voor ons beschikbaar is, dat de plannen voor de centrale verwarming klaar zijn en dat het Ministerie de fusie zal toejuichen. Hij is overtuigd dat de Minister de subsidie zal handhaven.

De heer ***de Vries*** vat samen, dat partijen aardig tot elkaar zijn gekomen, doch dat de Minister nog toestemming moet geven voor de te bereiken regeling. Hij wil behoudens kleine

redactionele wijzigingen het voorstel van de Commissie aanvaarden.

De ***Voorzitter*** deelt mede, dat de mening van het Bestuur over het rapport er niet toe doet, daar het Bestuur demissionnair is.

De heer ***Wttewaall*** betoogt dat, gezien de opmerking in kolom 147 van het Maandblad, het bestuursbezwaar thans is komen te vervallen. Hij hoopt, dat het Bestuur aan wil blijven.

De ***Voorzitter*** deelt mede, dat het Bestuur met genoegen en instemming van het rapport van de Commissie heeft kennis genomen.

De heer ***Wttewaall*** verzoekt daarop den heer van Rheineck Leyssius zijn motie in te trekken en het Bestuur vrijheid te geven bij het onderhandelen op basis van de richtlijnen.

De heer ***Maris van Sandelingenambacht*** beveelt het voorstel van den heer Wttewaall aan om de slot-conclusie van de Commissie ongewijzigd aan te nemen. De Commissie heeft richtsnoeren vastgesteld, die straks aan de conferentietafel moeten worden uitgewerkt tot een overeenkomst. Dit vereist enige speelruimte en daarom kan het Bestuur niet gebonden worden aan den letterlijken tekst van het advies. Anderzijds laat de slot-conclusie van de Commissie zeker geen afwijking toe van de principiële richtsnoeren.

Voorts merkt de heer Maris van Sandelingenambacht op, dat het advies betrekking heeft op de coördinatie in het algemeen, dus niet alleen op samenwerking met het Centraal Bureau.

De heer van ***Rheineck Leyssius*** trekt daarop zijn motie in.

Hierop worden de voorstellen van de Commissie met applaus aanvaard.

De ***Voorzitter*** brengt hartelijken dank aan de Commissie (applaus).

6. De heer ***Bosch van Rosenthal*** vraagt het Bestuur in zijn geheel aan te blijven.

De heer ***Wttewaall*** ondersteunt dit verzoek, daar er thans geen enkel bezwaar meer is.

De Voorzitter acht echter wenselijk, dat oudere Bestuursleden, inzonderheid hijzelf, plaats maken voor jongere.

De heer ***van Woelderen*** acht het echter thans geboden, dat juist dit Bestuur de gehele kwestie met het Centraal Bureau verder afhandelt.

Hierop wordt het Bestuur bij acclamatie herkozen.

Voorzien moet worden in de vacature de Roo van Alderwerelt. Het Bestuur stelt voor den heer Bosch van Rosenthal. Deze zag echter liever een jonger candidaat, die in Den Haag woont.

De ***Voorzitter*** deelt hierop mede, dat het Bestuur het wenselijk acht, het aantal Bestuursleden uit te breiden. Het Bestuur draagt voor Mr. F. Daniëls. Deze wordt bij acclamatie gekozen en aanvaardt de benoeming. Daarna is ook de heer Bosch van Rosenthal bereid een candidatuur te aanvaarden en wordt eveneens bij acclamatie benoemd.

De heer ***Clifford Kocq van Breugel*** stelt voor, gezien de voor de deur staande coördinatie, ook den heer v. d. Berg, Voorzitter van de Nederlandsche Genealogische Vereeniging, in ons Bestuur op te nemen.

De Voorzitter, hoewel zeer erkentelijk voor deze suggestie, verzoekt, daar er meer verenigingen op genealogisch gebied zijn, dit punt aan te houden, tot het Bestuur zich nader beraden heeft.

7. De heer ***van der Vlis*** vindt de grondslag van ons Genootschap wat wankel worden en dringt aan op coördinatie met andere verenigingen, in het bijzonder met de Nederlandsche Genealogische Vereeniging. Hij verzoekt het Bestuur deze kwestie ernstig onder de loupe te nemen.

De ***Secretaris*** deelt mede, dat het Bestuur zich reeds met een voorstel gericht had tot de Nederlandsche Genealogische Vereeniging, doch daarop nimmer enig antwoord ontving.

De ***Voorzitter*** geeft als zijn mening, dat een groot ledenaantal voor ons Genootschap inderdaad dringend nodig is en wekt allen op leden te werven.

Te 16.30 uur sluit de ***Voorzitter*** de vergadering.

Bijdrage tot de genealogie van den Clooster,

door JHR. H. H. RÖELL.

Wapen: in rood negentien penningen, 4, 5, 4, 3, 2 en 1 ***(Bentheim)*** en een zilveren schildzoom. Helmteeken: een rechtop geplaatste roode staf, die een pauwenveer in natuurlijke kleur draagt, of een zilveren vaas, waaruit zeven zwarte struisveeren oprijzen. Men treft dit wapen ook aan zonder schildzoom en met het volgende helmteeken: een uitkomende Moor, gekleed in zilver en gedekt met een tulband van hetzelfde, de armen van het lijf verwijderd (uit Bentheim). J. B. Rietstap, de wapens van den Ned. Adel, blz. 311.

De oudste generaties van deze bijdrage, die allerminst het geven eener volledige genealogie beoogt, zijn ontleend aan het artikel van wijlen J. A. R. Kymmene 11, voorkomende in ons Maandblad van 1906, aangevuld door zijn nagelaten aanteekeningen en door de artikelen van de hand van wijlen Jhr. Mr. R. O. van Holthe tot Echten in verschillende jaargangen van den Nieuwen Drenthschen Volksalmanak, o.a. dien van 1892, 1895 en 1900. Ook was de Heer J. Westrava n Holthe, te Assen, zoo vriendelijk mij inzage te verstrekken van de kopy voor een boekwerk, behelzende de kwartierstaten van de Riddermatigen in Drenthe, dat binnen niet al te langen tijd bij van Gorcumen Co. te Assen het licht zal zien, en waarvoor ik hem grooten dank schuldig ben.

I. ***Johan van den Clooster,*** vermeld tusschen 1341 en 1363; de naam van zijn vrouw bleef onbekend.

II. ***Reinolt van den Clooster,*** komt voor als eigenaar van de Havixhorst 1364, '68, '71, '76, en wordt genoemd op 28 Jan. 1380 met zijn vrouw ***Margaretha.***

III. ***Johan van den Clooster,*** vermeld 1371, '85, '99 en 1412: de naam van zijn vrouw bleef onbekend.

IV. ***Reinolt van den Clooster,*** vermeld met zijn vader 1412; de naam van zijn vrouw bleef onbekend.

V. ***Johan van den Clooster,*** vermeld op 26 Febr. 1426; hij moet vóór of in 1446 overleden zijn, want op St. Magnus van dat jaar wordt ***Mechteld*** als zijn weduwe genoemd.

VI. ***Reint van*** den Clooster, in de Ridderschap van Drenthe omstreeks 1435, vermeld 14 Mei 1448 en 1458, met zijn broeder ***Roelof van den Clooster*** als Heeren van de Havixhorst, overl. vóór of in 1465, huwde ..... ***de Vos van Steenwijk.***

Uit dit huwelijk meerdere kinderen, waaronder:

1°. ***Johan van den Clooster,*** in 1487 leenvolger van zijn oom Roelof van den Clooster, woont 30 April

1480 op de Havixhorst, overl. vóór 27 Febr. 1491, huwde ..... ***de Vos van Steenwijk.***
Uit dit huwelijk één zoon:
Gerhard van den Clooster. stichter van den tak in Oost-Friesland.

2°. ***Roelof van den Cloosfer,*** die volgt VII.

3°. ***Herman van den Clooster,*** die volgt VIIbis.

VII. Roelof ***van den Clooster,*** beleend **26** Juli 1491 met Hendriksgoed te Oosterwolde na doode van zijn broeder Johan van den Clooster, in 't zelfde jaar overleden, huwde ..... ***van Laer,*** dr. van ***Roelof van Laer,*** Heer van Ruinen, en ***Johanna van Ruinen,*** in leven Maandag na Hemelvaart 1477, overl. 1478.

VIII. ***Reint van den Cloosfer,*** vermeld te Ruinen 1520, overl. vóór Paschen 1529, huwde ***Johanna van Rutenborch,*** dr. van ..... ***van Rutenborch*** en ..... ***van Isselmuden,*** overl, na 5 April 1529.

Dit blijkt o.a. uit den kwartierstaat, vermeld Ned. Leeuw 1936, kol. 134.

1x. ***Roelof van den Clooster tot Rhebrugge,*** in de Ridderschap van Drenthe, ette in Dieverdingspil 1557, overl. te velde 13 Mrt. 1586, begr. te Kampen in de Bovenkerk, huwde ***Jutte Grevinck,*** dr. van ***Dithmar Grevinck*** en ..... ***Kotgen (Kaetken*** of ***Kortgem).*** (Ned. Leeuw 1936, kol. 135, en 1944, kol. 68).
Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1°. ***Reint,*** die volgt X **(A).**

2°. ***Dithmar,*** die volgt X **(B).**

3°. ***Wolter,*** die volgt X (C).

4°. ***Menno,*** vermeld in 1605 (Ned. Leeuw 1906, kol. 119).

5°. ***Ghese,*** in leven 1605, huwde 1580 *Butto* of *Botto* ***Ausema*** op Engersum, zn. van *Bonno* ***Ausema*** en ***Abele Coenders,*** jonker en hoofdeling in Uithuizen en Uithuizermeeden, legde in 1581 den eed af op de Gereformeerde religie, overl. 22 Jan. 1605 (Ned. Leeuw 1906, kol. 119, en 1942, kol. 66).

A.

X. ***Reint van den Clooster,*** vaandrig 25 Nov. 1626, huwde 1°. ***Sandera van Echten,*** dr, van ***Reint van Echten tot Oldengaerden*** en ***Anna van Cleyhorst:*** hij huwde 2°. ***Sophia Valck,*** dr. van ***Menno Valck*** en ***Aleid Ompteda thoe Lellens.*** (Ned. Leeuw 1918, kol. 46).
Uit het tweede huwelijk één zoon:

x1. ***Johan van den Clooster tot Hoenhorst en Nijensteen.*** kapitein, in leven 1637, overl. vóór 17 Nov. 1643, huwde (o. te Zutphen 17 Juni 1610) ***Catharina van Rechteren,*** dr. van ***Hendrik van Rechteren*** en ***Johanna van Mönsfer,*** overl. na 17 Nov. 1643.
Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1°. ***Reint,*** die volgt XII.

2°. ***Hendrik Frederik, tot Hoenhorst,*** ged. te Zutphen 13 Juni 1613, kolonel 26 Jan. 1674, overl. 1678, huwde 1641 ***Josina Sophia van Rechteren,*** dr. van ***Johan van Rechteren,*** heer van Almelo, Vriezenveen, Rechteren, Breedenhorst en Millingen, en ***Joachima van Wyhe,*** geb. 1623, in leven 1679, overl. vóór 21 Juli 1690.
Uit dit huwelijk 4 kinderen:

a. ***Ernst Willem,*** kapitein, ongehuwd overl.

b. ***Johanna Margaretha,*** overl. te Deventer 21 Nov., uitgevoerd 27 Nov. 1719, ongehuwd.

c. ***Josina Agnes,*** overl. te Deventer 26 Juni, uitgevoerd 30 Juni 1717, ongehuwd.

d. ***Sophia Reiniera,*** huwde 1°. te Colmschate 30 Nov. 1670 (o. te Deventer 12, naar Colmschate geatt. 29 Nov.) ***Reinier van Voërst,*** zn. van ***Herman van Voërst tot den Grimberg en Agnes Schaep,*** bij zijn huwelijk vaandrig onder zijn schoonvader. Zij huwde 2°. (o. te Deventer 1 Mei, naar Blokzijl of elders geatt. 18 Mei 1680) ***Willem Levin Haudrick,*** bij zijn huwelijk luit.-kolonel en commandant van Blokzijl.

3°. ***Roelof, tot Evenlo,*** beleend met Evenlo 2 April 1660, in de Ridderschap van Overijssel 10 April 1660 wegens Evenlo, ritmeester, gecomm. ter admiraliteit te Amsterdam 5 Juni 1684, overl. op Evenlo 9 Sept. 1698, begr. te Oldenzaal, huwde te Dalfsen (o. te Oldenzaal 16 Mei 1658) ***Maria van der Marck,*** wed. van kapitein ***Derck Vonck,*** dr. van ***Edzard van der Marck tot Evenlo*** en ***Margaretha de Brandes,*** overl. op Evenlo 9 Mrt. 1695, begr. te Oldenzaal.
Uit dit huwelijk geen kinderen.

4°. ***Dithmar.***

5°. ***Johanna,*** begr. te Kampen 18 Jan. 1681 in de Bovenkerk, huwde ***Wolter van Coeverden tot Schelfhorst,*** zn. van ***Wigbold van Coeverden tot Schelfhorst*** en ***Mechteld van Dulmen,*** luitenant 1659, ritmeester, overl. te Amsterdam, begr. 30 Mrt. 1674 in de Zuiderkerk.

XII. ***Reint van den Cloosfer tot Nijensteen,*** kapitein, richter te Ootmarsum 24 Oct. 1660, overl. Dec. 1671, huwde te Oldenzaal 9 Mei 1641 (o. 18 April) ***Christina van der Marck,*** dr. van ***Edzard van der Marck tot Evenlo*** en ***Margaretha de Brandes,*** overl. nà 9 Juni 1677.
Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1°. ***Jan Hendrik,*** in leven 11 Dec. 1652.

2°. ***Edzard,*** die volgt XIII.

3°. ***Alegonda,*** stiftsjuffer te Weerselo 2 Juli 1664, overluid te Oldenzaal 5 Mrt. 1737, begr. te Weerselo, ongehuwd.

4°. ***Geertruid Elisabeth.*** geb. te Emmerik (volgens haar inteekenacte), overl. 1719, huwde (o. te Kampen 24 Mrt. 1670) ***Wigbold Hendrik van Coeverden,*** zn. van ***Wolter van Coeverden tot Schelfhorst*** en ***Johanna van den Clooster,*** geb. op Schelfhorst, kapitein, grootburger van Kampen 27 April 1674 met zijn zoon Reint Wolter, begr. te Kampen (Bovenkerk) 23 Oct. 1730.

5°. ***Johanna Cafharina,*** overl. na 26 Nov. 1692, huwde te Denekamp 17 Mei 1686 (o. te Ootmarsum en te Delden 11 April, van Delden naar buiten geatt. 1 Mei) ***Godert Rammelman,*** heer van de Duis, mogelijk zn. van ***Jan Rammelman,*** heer van de Duis, en ***Elisabeth Blankvoort,*** overl. na 26 Nov. 1692.

6°. ***Femia Sophia,*** huwde te Denekamp 26 Mei 1678 (o. te Oldenzaal 12 Mei) ***Christian Friedrich (von) Kropff.*** erfheer op Grüningen en Moschwitz.

XIII. ***Edzard van den Clooster tot Nijensteen,*** later tot *Evenlo, in* de Ridderschap van Overijssel 30 Mrt. 1699 wegens Evenlo, overl. 10, overluid te Oldenzaal 10 Aug. 1714, begr. te Oldenzaal, huwde te Hengelo 19 Mei 1680 (o. te Ootmarsum 18 April) ***Sibylla Elisabeth Op den Berge,*** dr. van ***Balthasar Op den Berge tot Harseveld*** en ***Margaretha van Renssen,*** overl. vóór 19 April 1699.

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1°. ***Reint Jan,*** die volgt XIV.

2°. ***Balthasar, tot Benthuys,*** in de Ridderschap van Overijssel 17 April 1747 wegens Benthuys, kapitein in 't reg. van Haersolte 15 Mrt. 1713, generaal-majoor der infanterie 25 April 1754, verlaat de Ridderschap 1755, overl. te Nijmegen, uitgevoerd naar Bemmel 7 Febr. 1758, huwde te Aalst (o. te Bemmel 11 Oct. en te Grave 15 Oct. 1723) ***Margaretha Philiberta Hofman van Someren,*** dr. van ***Willem Hofman van Someren,*** heer van Aalst, commandeur van Nijmegen, en ***Johanna van Bloemendael,*** geb. op de Leemcuyl, ged. te Bemmel 29 April 1688, overl. te Nijmegen 19 Febr., begr. te Bemmel 25 Febr. 1774.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

3°. ***Edzard Rudolf.***

4°. ***Jan Hendrik,*** kapitein in 't reg. van Rechteren 28 Mrt. 1727, majoor, overl. te Oldenzaal 7 Aug. 1756, ongehuwd.

5°. ***Margaretha,*** overluid te Vollenhove 10 Sept. 1777, oud 87 jaar en 6 maanden, huwde (o. te Denekamp 17 Sept., te Oldenzaal 19 Sept. 1717, van Denekamp naar Zwolle of elders geatt. en van Oldenzaal naar Genemuiden) ***Roelof Bartold Sloet tot Cannevelt,*** zn. van ***Gerhard Borchard Sloet tot Oldenhof,*** later ***tot Cannevclt,*** en ***Jurriana Mechteld Sloet tot Cannevelt,*** ged. te Vollenhove 14 Mrt. 1688, kapitein in het reg. van Rechteren 28 Febr. 1716, in de Ridderschap van Overijssel 3 April 1727, wegens Cannevelt, overl. 25 Mei 1732.

XIV. ***Reint Jan van den Clooster tot Evenlo.*** geb. 1681, in de Ridderschap van Overijssel 8 Mrt. 1710 Wegens Evenlo, beleend met Evenlo 21 Nov. 1716, kapitein, overl. 5 Nov. 1721, begr. te Oldenzaal, huwde te Denekamp 23 Oct. 1715 (o. 3 Oct., te Oldenzaal 6 Oct.) ***Florentina Mechteld Sloet,*** dr. van ***Gerhard Borchard Sloet tot Oldenhof,*** later ***tot Canneuelt,*** en ***Jurriana Mechteld Sloet tot Canneuelt,*** ged. te Vollenhove 14 Juni 1685, overl. 4 Jan., overluid te Oldenzaal 5 Jan. 1729.

Uit dit huwelijk:

1°. ***Edzard Rudolf,*** die volgt XV.

2°. ***Gerhard Borchard,*** geb. 1717, luitenant, overl. te St. Ghislain 10 Febr. 1749, ongehuwd.

3°. ***Georg Willem.*** geb. op Evenlo, ged. te Oldenzaal 30 Mei 1720, overluid te Oldenzaal 4 Sept. 1720.

XV ***Edzard Rudolf van den Clooster tot Evenlo.*** geb. op Evenlo, ged. te Denekamp 2 Aug. 1716, in de Ridderschap van Overijssel 21 Mrt. 1741 wegens Evenlo, overl. in het buitenland nà 31 Mrt. 1761, huwde (o. te Oldenzaal 21 Juli 1748, naar Norden in Oost-Friesland geatt.) ***Louisa Margaretha van den Clooster,*** dr. van ***Gerd Maurits van den Clooster tot Dornum en Langhaus*** en ***Sophia Catharina van Corbmachern,*** geb.

1 Oct. ***1726, overl.*** nà 31 Mei 1761. Zij hertr. met ***Philipp Christoph von Wolfrath,*** kapitein in Pruissischen dienst, zn. van ***Christoph Anton von Wolfrath op Rüggentin*** en ***Anna von Ahnen.***

Hij wordt in 1750 op verzoek van zijn oom ***Balthasar*** van ***den Clooster tot Benthuys door*** Ridderschap en Steden van Overijssel verbannen en werd ***gedurende*** zeven jaren gevangen gehouden in „de Vurige Colom" te Utrecht, vanwaar hij „echapeert" en verzoekt zijn gevangenis en verbanningsdecreet in te trekken en hem wederom te stellen in het beheer zijner goederen, daarbij beterschap belovende. In Maart 1758 woont hij te Millau (Roussillon, Zuid-Frankrijk). Bij Res. van 31 Maart 1761 wordt door Ridderschap en Steden verstaan, dat ***Edzard Rudolf van den Clooster, die zich*** nog steeds buitenslands ophoudt ***en*** betoogt niet van de inkomsten van Evenlo te kunnen leven, dit met goedvinden van zijn neef ***Anton Bartold Sloet tot Singraven*** mag verkoopen aan zijn tante ***Margaretha van den Clooster,*** douairière ***Roelof Bartold Stoet tot Cannevelt.*** (Geschiedk. Aant. op de Havezathen van Twenthe, blz. 95.)

B.

X. ***Dithmar van den Clooster tot Rhebrugge,*** overl. te Harderwijk 30 Nov. 1596, huwde 1°. ***Henrica Valck,*** van Lottenburg, dr. van ***Menno Valck*** en ***Aleid Ompteda thoe Lellens,*** overl. vóór 14 Oct. 1586. Hij huwde 2°. (huw.v.w. 1 Nov. 1586) ***Gerberich Witte,*** dr. van ***Ernst Witte*** en ***Geertruid toe Boecop tot Harsselo,*** overl. na 1605.

Uit deze huweliiken 5 kinderen:

1°. ***Reint, tot' Dwingelo,*** in de Ridderschap van Drenthe, doet den eed 30 April 1602, ette in Dieverdingspil 12 Mei 1615 tot 19 Juni 1626, overl. tusschen 19 Febr. en 7 Mei 1627, huwde 1600 ***Anna Bitter,*** dr. van ***Roelof Bitter*** en ***Sandera van Echten,*** overl. na 12 Oct. 1635.

Uit dit huweliik 4 kinderen:

a. ***Reint,*** ongehuwd overl.

b. ***Sandera,*** stiftsjuffer te Dikninge, overl. tusschen 11 Nov. 1684 en 10 Nov. 1686, ongehuwd.

c. ***Hendrika Maria,*** vermeld 20 Mrt. 1643, ongehuwd.

d. ***Roelof,*** huwde ***Anna Catharina van Berninckhuysen.*** dr. van ***Reint van Berninckhuysen*** en ***Elisabeth van Wyenhorst.***

Uit dit huwelijk geen kinderen.

2°. ***Roelof,*** die volgt XI.

3°. ***Judith,*** overl. te Harderwijk 6 Jan. 1647, huwde te Harderwijk 10 Sept. 1623 (o. 24 Aug.) ***Wolter van Wijnbergen,*** heer van Oldenaller, zn. van ***Sywert van Wijnbergen*** en ***Woltera van Brienen,*** burgemeester te Harderwijk, lid van het St. Jorisgilde 1612, overl. te Harderwijk 17 Juni 1630.

4°. ***Ernst,*** overl. nà 30 Oct. 1631, ongehuwd.

5°. ***Geertruid.*** overl. vóór 30 Nov. 1596.

x1. ***Roelof van den Clooster tot Rhebrugge,*** geb. 1587, ette in Dieverdingspil 3 Oct. 1631, wachtmeester der landschap Drenthe 6 Sept. 1636, gedep. en assessor in Drenthe 20 Febr. 1650—23 Febr. 1652 en 21 Febr. 1654—22 Jan. 1656, overl. 30 Mrt. 1662, begr. te Ruinen, huwde 1 °. te Kampen 15 Dec. 1615 (o. 1 Dec., huw.v.w. 24 Nov.) ***Magdalena Idsaerda,*** dr. van ***Meyntje Idsaerda*** en ***His van Harinxma thoe Slooten,***

geb. 1597, overl. op Rhebrugge 22 Aug. 1617, begr. te Ruinen. Hij huwde 2°. te Olst 7 Mei 1626 (o. te Deventer 22 April) ***Gardina Swaeffken,*** dr. van ***Seino Swaeffken tot Rande*** en ***Johanna van Dedem,*** overl. nà 7 Juni 1664.

Uit het eerste huwelijk 2 kinderen:

1°. ***Magdalena,*** overl. op Rhebrugge 20 Mei 1617.

2°. ***Dithmar,*** geb. op Rhebrugge 19 Aug. 1617, luit. der comp. van kapitein Sloet, vermeld in een proces tegen Elsabe van Gladtbeeck, wed. Roelof van den Clooster tot de Groote Weede 7 Juni 1664, huwde te Veldhausen (o. te Zwolle 31 Mrt. 1666) ***Johanna Geertruid Bentinck,*** mogelijk dr. van ***Everard Benfinck tot Brecklencamp*** en ***Euphemia van der Marck.***

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

a. ***Joannes Everardus.*** ged. te Oldenzaal 20 Oct. 1667.

b. ***Hendrik Roelof,*** ged. te Oldenzaal 20 Jan. 1669.

Uit het tweede huwelijk 10 kinderen:

3°. ***Zeino, van 't Slot*** (te Oosterboer bij Meppel), geb. 1 Juni 1628, overl. 23 Sept. 1667, huwde (geprocl. te Groningen 25 Aug. 1655) ***Titia Lewe,*** dr. van ***Abel Lewe, op de Brake*** te Obergum, en ***Maria Ripperda,*** begr. te Dwingelo 28 Nov. 1705.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

a. ***Roelof, van 't Slot en Vledderinge,*** geb. op Empe, ged. te Voorst 25 Juni 1659, koopt Vledderinge $\frac{\text{30 Jan.}}{\text{14 Febr.}}$ 1701 van de erven van Anna Geertruid Sloet, luit. in 't reg. Gockinga, overl. tusschen 10 Mrt. 1705 en 12 Juni 1708, huwde te Ruinerwold 5 Aug. 1683 ***Clementia Walborg van Haersolte,*** wed. van ***Herman Carel Frenck,*** dr. van ***Wolf van Haersolte tof Yrst*** en ***Hendrina van Apelthorn,*** geb. 28 Nov. 1649, overl. vóór 5 Mrt. 1703.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

b. ***Geertruid,*** ged. te Meppel 21 Juni 1661, mogelijk dezelfde als ***Gardina,*** op 17 Mrt. 1685 22 jaar oud, overl. te Groningen 1689/90, ongehuwd.

c. ***Abelina,*** ged. te Meppel 22 Nov. 1663, begr. te Peize 24 Mei 1743, huwde ***Justus de Coninck tof Mensinge*** (sinds 22 Dec. 1692) ***en Peize*** (sinds 27 Dec. 1734), zn. van ***Bartholomeus de Coninck*** en ***Margaretha Ripperda.*** in de Ridderschap van Drenthe 17 Mrt. 1685, ette in Noordenveld 1692-1713, gedep. 11 Mrt. 1701 tot 23 Mrt. 1723, assessor 30 Mrt. 1714, begr. te Peize 29 Juli 1724.

d. ***Anna,*** ged. te Meppel 21 Febr. 1666.

4°. ***Magdalena Elsabe,*** geb. 15 April 1630, overl. op Rhebrugge 20 Sept. 1704, ongehuwd,

5°. ***Ernst,*** geb. 17 Oct. 1632, overl. 12 Nov. 1672, huwde (geprocl. te Groningen 10 Oct. 1657) ***Sytze Margaretha Lewe,*** dr. van ***Abel Lewe, op de Brake*** te Obergum, en ***Maria Ripperda,*** overl. tusschen 20 Febr. 1705 en 11 Dec. 1708. Zij hertr. met ***Nicolaas van Echten tot Entinge,*** heer van Roderwolde en Dwingelo, begr. te Dwingelo 28 Nov. 1705.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

6°. ***Gerbrich Maria,*** geb. 1635, overl. tusschen 23 Nov. 1697 en 18 Nov. 1704, ongehuwd.

7°. ***Jan Hendrik.*** geb. 1638, commissaris der monstering in Drenthe 1662, overl. 3 Sept. 1665, ongehuwd.

8°. ***Johanna Geertruid,*** geb. vóór 12 Oct. 1630, op welken datum haar een praebende uit Dikninge wordt toegekend, overl. 2 Nov. 1719 in het klooster te Griethuysen, ongehuwd.

9°. ***Roelof.*** die volgt XII.

10°. ***August Dithmar,*** die volgt XIIbis.

11°. ***Rutger,*** kapitein, overl. 29 Oct. 1689, huwde ***Maria Catharina Zdaletta von Wolfskehl,*** dr. van ***Georg Hildebrand von Wolfskehl,*** senator te Keulen, en ***Johanna van Coeverden.***

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

a. ***Rudolphus Joannes Casparus,*** ged. te Ruinen 22 Mrt. 1685.

b. ***Johanna Mechteld,*** ged. te Ruinen 27 Jan. 1689, bagijn te Keulen.

XII. ***Roelof van den Clooster tot Rhebrugge en Grebbenhorst.*** geb. 10 Febr. 1642, commissaris der monstering in Drenthe 16 Sept. 1665, ambtsjonker van Ermelo, burgemeester te Harderwijk, overl. te Harderwijk 15 Aug. 1698, huwde te Nunspeet 9 Mei 1675 (o. te Harderwijk 25 April) ***Helena Schrassert,*** dr. van ***Otto Schrassert,*** burgemeester te Harderwijk, en ***Geertruid Voefh,*** ged. te Harderwijk 4 Jan. 1646, overl. aldaar vóór 10 Mei 1723.

> Hun beider disp. dd. 4 April 1698 (Rec. Harderwijk 1694—1710, fol. 122) en haar besl. disp. d.d. 5 Jan. 1722 en op dato gepasseerd, geopend 10 Mei 1723 (Rec. Harderwijk 171133, fol. 183) ; haar erfhuis 10 Mei 1723 (idem, fol. 184) ; Erfgenamen haar kinderen in egale portiën „dog onder desen expressen bedinge en voorwaerde, dat die geene, welcke van mijn kindskinderen het Roomsche gelove mogte belijden derselver portie niet sullen mogen brengen aen cloosters, stiften of diergelijcke paapsche collegien, maer dat deselve hare goederen sullen moeten laten aen mijn descendenten en familie. Ende dewijl ick hiertoe door gene liefdeloosheit omtrent mijne oldste dogter, maer verscheide seer bondige redenen ende insigten bewogen ben, ter oorsake mijn dogters eheheer is van de Roomsche religie en oock eenige kinderen in hetzelve gelove doed opbrengen, uyt welckers verscheiden gelove oock dikwijls eenige verscheijde genegentheijt ende verscheide resolutien te vresen sijn, neffens andere motiven meer, soo gebiede ick als moeder aen mijne dogter en haeren eheheer, dat sij dese mijne wille, die ik uijt liefde tot haer eijgen kinderen alsoo heb opgenomen, punctelick nacomen, sonder deselve op eenigerleij wijse direct of indirect te contrarieren, en in contrarie "geval versoeck ick, aen Rigteren en Gerigten, datse mijne dispositie, gemaeckt over mijn eijgen goederen, en om rechtveerdige oorsaeck opgecomen na mijn eheheers dood, wiens intentie aen dese mijne dispositie seeckerlick conform solde sijn geweest, in val deselve redenen bij sijn Ho. Welgb. leven geexisteert hadden, door haere officien ende justitie willen handhaven met het appliceren van alle faveuren en praerogativen als de regten aen een moederlijck gebod adscriberen. Voorts wensche ik mijne dogter met haer eheheer en kinderen, dat het haer wel ga in Gods gunste." Harderwijk, 5 Jan. 1722.

Uit dit huwelijk 7 kinderen;

1°. ***Helena Geertruid,*** geb. 14, ged. te Harderwijk 15 Mrt. 1676. overl. 2, begr. te Harderwijk 6 Sept. 1749, huwde te Steenwijkerwold 29 Oct. 1704 (o. te Harderwijk 19 Oct., naar Ruinen geatt.) haar vollen neef ***Zeino Ernst van den Clooster,*** zn.

van ***August Dithmar van den Clooster*** en ***Petronella Helena van Kessel,*** geb. 18 Dec. 1676, kapitein, overl. 12 Febr. 1745 (B. XIIIbis).

2°. ***Gardina Gerbrich,*** ged. te Harderwijk 20 Jan. 1678. overl. als kind.

3°. Rudolf ***Otto,*** ged. te Harderwijk 29 Juni 1679, overl. als kind.

4°. ***Rudolf Otto,*** ged. te Harderwijk 18 Nov. 1681, overl. als kind.

5°. ***Gardina Gerbrich,*** ged. te Harderwijk 15 Juni 1683, overl. 5, begr. te Harderwijk 12 Nov. 1755, ongehuwd.

Haar erfhuis 24 Nov. 1755 (Ree. Harderwijk 1754—1765, fol. 29). Magescheid over haar nalatenschap 16 Dec. 1755 (idem, fol. 32vso).

6°. ***Rudolf Otto,*** die volgt XIII.

7°. ***Elberta Johanna,*** ged. te Harderwijk 26 Juni 1692, begr. te Harderwijk 6 Mei 1771, huwde te Havelte 6 Mei 1714 (o. te Harderwijk 15 April, naar Drenthe geatt.) ***Jacob Schrassert, zn.*** van ***Engelbert Schrassert*** en ***Geertruid van Halewijn,*** ged. te Harderwijk 8 Aug. 1679, ingeschr. als student te Harderwjik 20 Sept. 1697. burgemeester te Harderwijk, begr. aldaar 11 Juni 1736.

Haar erfhuis 8 Mei 1771 (Rec. Harderwijk 1765—1776, fol. 296vso).

XIII. ***Rudolf Otto van den Clooster tot Rhebrugge,*** ged. te Harderwijk 6 Juni 1686, ingeschr. als student te Harderwijk 20 Sept. 1703, 21 Mei 1707 en 3 Aug. 1708, verzoekt 17 Mrt. 1711 admissie in de Drenthsche Ridderschap, compareert 22 Mrt. 1712 wegens Rhebrugge, gedeputeerde en ette, overl. op Rhebrugge 6 Sept., begr. te Ruinen 15 Sept. 1753, huwde 1°. te Zwolle 20 Jan. 1717 (o. te Ruinen 3 Jan., huw.v.w. Ruinen 30 Dec. 1716) ***Anna Margaretha van Echten,*** dr. van Roelof ***van Echten tot Echten*** en ***Johanna van Hardenbroek,*** geb. denkelijk op Echten 16 Febr. 1682, overl. denkelijk op Rhebrugge 29 April 1741. Hij huwde 2°. te Ruinen 7 Juni 1743 (trouwboek van Meppel) ***Henrietta Christina de Sigers ther Borch,*** dr. van ***Gijsbert de Sigers ther Borch*** en ***Geertruid Losecaet,*** geb. te Eelde, overl. op Rhebrugge 1789.

Uit het eerste huwelijk één zoon:

1°. ***Roelof Jacob,*** ged. te Ruinen 4 Aug. 1720, overl. op Rhebrugge 7 Juni 1730.

Uit het tweede huwelijk twee dochters:

2°. ***Helena Geertruid,*** geb. op Rhebrugge, ged. te Ruinen 20 Sept. 1744, overl. op Oldengaerden 23 Aug., begr. te Dwingelo 27 Aug. 1797, huwde te Ruinen 10 April 1783 (geprocl. 16, 30 Mrt, 6 April) ***Jan Thomas Ferdinand Huguenin,*** zn. van ***Jan Thomas Huguenin*** en ***Petronella Gasweiler,*** geb. 21, ged. te Venlo 23 Dec. 1759, onderluit. der artillerie 16 Mrt. 1778, maire van Sonnega 1812, overl. te Wolvega 3 Mei 1815. Hij hertr. ***Lambertina Hendrietta Huber.***

3°. ***Roelina Gijsberta Gardina,*** geb. op Rhebrugge 12, ged. te Ruinen 17 April 1746, overl. op Rhebrugge (gem. Ruinen) 12 Juni 1824, huwde te Ruinen 21 Oct. 1771 (o. te Kampen 4 Oct., geprocl. te Ruinen 6, 13, 20 Oct.) ***Peter Adam van Holthe,*** zn. van ***Aalt van Holthe*** en ***Andrea Smits.*** geb. op Mulmer 3, ged. te Harderwijk 5 Febr. 1749, vaandrig in 't reg. dragonders van Dithfurt (= Hessen Cassel) 18 Mrt. 1766, à la suite 1770, overl. op Rhebrugge 27 Aug. 1782.

XIIbis. ***August Dithmar van den Clooster.*** geb. ***20*** Febr. 1644, luit.-kolonel, overl. vóór 8 Dec. 1706, huwde vóór 10 Sept. 1671 ***Petronella Helena van Kessel,*** dr. van ***Theodorus van Kessel*** en ***Maria Hubrechts.***

Uit dit huwelijk 7 kinderen:

1°. ***Roelof Franciscus,*** luit. te paard, gesneuveld 11 Sept. 1709 bij Malplaquet.

2°. ***Gardina Maria,*** ged. te Willemstad 9 Mrt. 1674, huwde te Steyn 6 Dec. 1707 ***Gerhard d'Assevedo y Bernal,*** kapitein in 't reg. van den graaf van Dohna, overl. 13 Juni 1745.

3°. ***Zeno Ernst,*** die volgt XIIIbis.

4°. ***Jan Hendrik,*** kapitein-luit., huwde ***Catharina van Luchtenberg.***

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

a. *Anna.*

b. ***Theresia,*** bagijn in het klooster Flynes.

c, ***Josephine,*** chanoinesse te Ghislengien bij Ath.

5°. ***Catharina Barbara,*** priorin in het Capucijnerkloos-ter Sion te Maaseyk.

6°. Mr. ***Herman,*** geb. te Heusden 11 Nov. 1683. Jezuiet 28 Sept. 1702, missionaris in China, pastoor te Amersfoort, overl. aldaar 18 Juli 1762 (Nieuw Ned. Biogr. W.b.k. IV, kol. 436).

7°. ***Dithmar,*** vaandrig, ongehuwd.

XIIIbis. ***Zeno Ernst van den Clooster,*** geb. 18 Dec. 1676, kapitein, overl. 12 Febr. 1745, huwde te Steenwijkerwold 29 Oct. 1704 (o. te Harderwijk 19 Oct., naar Ruinen geatt.) zijn volle nicht ***Helena Geertruid van den Clooster,*** dr. van ***Roelof van den Clooster tot Rhebrugge en Grebbenhorst*** en ***Helena Schrassert,*** geb. 14, ged. te Harderwijk 15 Mrt. 1676, overl. 2. begr. te Harderwijk 6 Sept. 1749.

Haar erfhuis 21 Oct. 1749 (Rec. Harderwijk 1733—55, fol. 316).

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1°. ***Roelof Ernst,*** ingeschr. als student te Harderwijk 18 Sept. 1727, vaandrig in 't reg. Orange Drenthe 18 Mrt. 1727, overl. 16 Nov. 1730, ongehuwd.

2°. ***Helena Petronella,*** geb. 31 Aug., ged. te Ruinen 5 Sept. 1706, dichteres, begr. te Harderwijk 9 Juni 1784, ongehuwd.

Haar disp., gepasseerd te Zwolle 14 Juli 1763 gerevoceerd 29 Juni 1779; haar besl. disp. d.d. 29 Juni 1779 en op dato gepasseerd en een tweede besl. disp., d.d. 8 April 1783 en op dato gepasseerd: geopend 12 Juni 1784; nog een laatste disp. d.d. 26 Febr. 1784 (Rec. Harderwijk 1776-88, fol. 255); haar erfhuis 18 Juni 1784 (idem, fol. 259vso) en magescheid 10 Sept. 1785 (idem, fol. 297).

3°. ***Magdalena Elsabe,*** geb. 20 Sept. 1708, begr. te Harderwijk 20 April 1763, huwde te Nijmegen 24 Sept. 1737 (o. aldaar en te Harderwijk 8 Sept., naar Nijmegen geatt. 24 Sept., huw.v.w. 4 Sept.) ***Gerrit Nicolaas van Holthe, zn.*** van ***Willem van Holthe*** en ***Aleida Margaretha Feith,*** ged. te Harderwijk 24 April 1709, ingeschr. als student te Harderwijk 4 Sept. 1724 en 27 Mei 1728, luit.-kolonel in 't reg. dragonders van Dithfurt (=

Hessen Cassel) 30 Jan. 1757, kolonel 18 Mrt. 1766, begr. te Harderwijk 9 Juli 1778.
Zijn erfhuis 11 Juli 1778 (Rec. Harderwijk 1776-88, fol. 64) en mageschеid 30 Mrt. 1779 (idem, fol. 85).

4°. ***Dithmar,*** ged. te Ruinen 5 Nov. 1710, overl. als kind.
5°. ***Geettruid Helena,*** ged. te Ruinen 3 April 1712, overl. als kind.
6°. ***Dithmar,*** luit., overl. 4 Mei 1741, ongehuwd.
7°. Seyna ***Ernestina,*** ged. te Kampen 4 Nov. 1716, begr. aldaar in de Bovenkerk 14 Nov. 1716.
8°. ***Seyna Ernestina,*** ged. te Harderwijk 6 Juni 1718, huwde (o. te Amsterdam 14, te Harderwijk 16 Juli, naar Amsterdam geatt. 30 Juli 1752) ***Johannes Brummelkamp,*** zn. van ***Dirk Brummelkamp,*** geb. te Vaassen.
Hun beider disp., gepasseerd 28 April 1753 te Amsterdam voor notaris David van Oostrum en get., geregistreerd te Harderwijk 24 Mei 1754 (Rec. Harderwijk 1733-55, fol. 374).

C.

X. *Wolter van den Clooster tot de Groote Weede,* burgemeester te Hasselt, in de Ridderschap van Overijssel 1 Juni 1598 wegens Groote Weede, overl. te Hasselt vóór 21 Oct. 1604, huwde 1°. te Zwolle 8 Oct. 1588 (geprocl. te Hasselt) ***Elisabeth van Haersolte,*** dr. van ***Johan van Haersolte tot de Leemcule*** en ***Gerarda ten Holthe.*** Hij huwde 2°. ***Geertruid ten Holthe,*** dr. van ***Gerrit ten Holthe*** en ***Johanna van Haersolte,*** overl. na 6 Sept. 1616.
Uit het eerste huwelijk 2 kinderen:
1°. ***Roelof,*** die volgt XI.
2°. ***Elisabeth,*** overl. vóór 15 Febr. 1605, ongehuwd.
Uit het tweede huwelijk 2 kinderen:
3°. ***Gerrit.*** ged. te Hasselt 18 Jan. 1596.
4°. ***Reint,*** als vaandrig vermeld 25 Nov. 1626, kapitein, mogelijk overl. 1671, mogelijk gehuwd met ***Catharina Dreeves,*** overl. 11 Oct. 1652, begr. te Tiel in de St. Maartenskerk.

XI. ***Roelof van den Clooster tot de Groote Weede,*** in de Ridderschap van Overijssel 12 Mrt. 1619 wegens Groote Weede, hoogschout van Hasselt 21 Mei 1628, overl. 31 Oct. 1638, begr. te Hasselt, huwde ***Elsabe van Gladtbeeck,*** dr. van ***Hans van Gladtbeeck tot Swegerhof*** en ***Anna Mulert,*** geb. 1600, overl. 27 Sept. 1667. beur. te Weerselo.
Uit dit huwelijk 9 kinderen:
1°. *Wolter,* die volgt XII.
2°. ***Mechteld Elisabeth,*** geb. 1625, stiftsjuffer te Weerselo, overl. 17 Nov. 1690, begr. te Weerselo.
3°. ***Reint,*** vermeld 27 Juli 1651.
4°. *Anna* ***Geertruid,*** ged. te Hasselt 21 Febr. 1627, overl. te Deventer 17 Mrt., uitgevoerd 23 Mrt. 1694, begr. te Oldenzaal, huwde te Oldenzaal 17 Febr. 1650 (o. 27 Jan.) ***Adolf van Renssen,*** zn. van ***Lubbert van Renssen*** en ***Geertruid Donckell,*** ged. te Deventer 28 Mei 1616 *), ingeschr. aan het Dev. Ath. 20 Oct. 1632, lidmaat te Oldenzaal

*) *Adolf* van Renssen zou volgens zijn grafsteen geboren zijn 30 Mrt. 1612. (Gen. en Her. Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Overijssel, blz. 181).

Sept. 1646. burger 1648, richter te Oldenzaal, overl. 4 Dec. 1684, begr. te Oldenzaal.
5°. ***Johan Ernst,*** die volgt XIIbis.
6°. ***Henrica Maria,*** ged. te Hasselt 23 Febr. 1631, stiftsjuffer te Almelo, overl. 8, begr. te Deventer 13 Jan. 1696 in de Gr. kerk, ongehuwd.
7°. ***Alegonda Judith,*** ged. te Hasselt 13 Mrt. 1633, stiftsjuffer ter Hunnep 6 Febr. 1658, abdis 1688, overl. 1, begr. te Deventer 8 Juli 1705 in de Gr. kerk, ongehuwd.
8°. ***Agnes,*** ged. te Hasselt 4 April 1634.
9°. ***Frederik Joost,*** ged, te Hasselt 12 Juni 1636, overl. te Deventer, uitgevoerd 27 Dec. 1708, huwde (o. te Willemstad 26 Mrt., naar elders geatt. 18 April 1663), woont bij zijn huwelijk te Weerselo, ***Maria Sophia van Westerbeeck,*** erfdr. tot Westerbeeck.

x11. *Wolter den Clooster tot de Groote Weede,* in de Ridderschap van Overijssel 16 April 1646 wegens Groote Weede ,overl. 3 Mrt. 1650, begr. te Hasselt, huwde (o. te Deventer 20 Nov., naar elders geatt. 5 Dec. 1647) ***Helena Aleida van Broeckhuysen,*** dr. van ***Wilt van Broeckhuysen tot den Doorn en de Lathmer*** en ***Fenna van Delen,*** overl. 1712. Zij hertr. (o. te Vollenhove 20 Dec. 1668, naar Hasselt geatt. 17 Jan. 1669) *Joan Alphert van Isselmuden tot Rollecate.*
Zij maakt in 1695 de Groote Weede aan haar neef, den vaandrig *Wolter Jan* van. *Broeckhuysen,* zoon van haar broeder *Willem van Broeckhuysen tot den Doorn en Anna Lucretia Schaep.* (Gedep. van Overijssel d.d. 2 Juli 1696).

Uit dit huwelijk 2 kinderen:
1°. ***Anna Maria,*** ged. te Deventer 31 Oct. 1648.
2°. een dochter, namen onbekend.

XIIbis. ***Johan Ernst van den Clooster tot de Groote Weede,*** ged. te Hasselt 28 Jan. 1629, in de Ridderschap van Overijssel $\frac{5}{15}$ April 1654 wegens Groote Weede, overl. vóór 8 Mei 1680, huwde te Zuidlaren 1652 ***Catharina Cannegieter,*** wed. luitenant ***Duvekes.***
Uit dit huwelijk 3 kinderen
1°. ***Rudolphina Elsabe Anna,*** ged. te Hasselt 18 Mrt. 1655, stiftsjuffer te Weerselo, overl. vóór 26 Aug. 1696, huwde op den Dam te Hellendoorn 20 Febr. 1690 (o. te Oldenzaal 9 Febr.) ***Lubbert Adolf van Renssen,*** heer van den Tythoff, zn. van ***Adolf van Renssen*** en ***Anna Geertruid van den Clooster,*** ged. te Oldenzaal 19 Mrt. 1651, bij zijn huwelijk kapitein in het reg. van Wijnbergen, overl. vóór 25 Aug. 1710. Hij hertr. te Oldenzaal 13 Nov. 1707 (o. 2 Oct.) ***Geertruid Maselant.***
2°. ***Fosca Catharina,*** ged. te Hasselt 7 Sept. 1656, huwde (o. te Kampen 2 Febr. 1677) ***Alexander Schonefelt,*** luitenant,
3°. ***Maria Elisabeth,*** ged. te Hasselt 1 April 1659, overl. na 6 Dec. 1699, huwde 1 °. te Wierden (o. te Ootmarsum 13 Nov. 1681) ***Johan Op den Berge,*** zn. van ***Balthasar Op den Berge tot Harseveld*** en ***Margaretha van Renssen,*** overl. 27 Juli 1693, begr. te Oldenzaal. Zij huwde 2°. te Oldenzaal 6 Dec. 1699 (o. 29 Oct.) ***German Quirin Leytner von und zu Cavalès.***

VIIbis. *Herman* ***van den Clooster tot de Havixhorst,*** koopt

21 April 1466 huis en hof te Vledderinge van Hendrik Mulert en Bole, testeert 27 April 1495, overl. in 't zelfde jaar huwde ***Lijse de Vos van Steenwijk,*** dr. van ***Johan de Vos van Sfeenwijk*** en ***Agnes van Echten*** (elders: ***van Laer).***

VIII. *Reynolt van den Clooster tot de Havixhorst,* beleend met de leenen in Oosterwolde 22 Sept. 1495, ette in Dieverdingspil 1517—1548, overl. nà 24 Aug. 1545, vóór 26 Sept. 1550, huwde 1 °. 1500 ***Agnes van Ittersum,*** dr. van ***Jacob van Ittersum,*** drost te Lage, en ***Maria Mom,*** overl. 1519. Hij huwde 2°. ***Anna de Vos van Steenwijk,*** dr. van ***Hendrik de Vos van Steenwijk*** en ***Johanna van der Heest gend. Laer,*** overl. 1561, uit welk tweede huwelijk o.a. een dochter ***Agnes*** sproot, overl. vóór 1560, getr. met ***Johan van Heeckeren gend. Rechteren,*** zn. van ***Adolf van Heeckeren gend. Rechteren,*** en ***Catharina de Cock van Opijnen,*** overl. vóór 12 Mei 1580, na in 1560 hertr. te zijn met ***Hendrika van Keppel.***

Uit het eerste huwelijk:

1x. ***Johan van den Clooster tot de Havixhorst,*** geb. 1501, vermeld als lid der Ridderschap van Drenthe o.a. 30 Dec. 1578, drost van Vollenhove, overl. 1591, huwde ***Anna Onsta,*** dr. van ***Hidde Onsta*** en ***Anna van Voërst,*** overl. 1596.

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1°. ***Reint,*** die volgt X.

2°. ***Johanna,*** overl. te Zwolle 13 Juli 1634, huwde ***Evert van Ensse,*** heer van den Brinck en de Heest, zn. van ***Engelbert van Ensse,*** heer van den Brinck, drost van Drenthe en superintendent van den koning van Spanje, en ***Agnes Mulert,*** casteleyn van Coevorden en drost van Drenthe 26 Mei 1576-1579, daarna wederom drost aan Spaansche zijde, overl. 5 Juni 1606.

Hun testament gepasseerd te Rijnberg 3 Juli 1601 tijdens de belegering; magescheid ***1610.***

3°. ***Hiddo,*** overl. tusschen 19 Aug. 1607 en 22 April 1616, ongehuwd.

4°. ***Henrica,*** huwde ***Folmer van Honselaer.***

5°. *Elisabeth,* overl. in het kraambed 7 Mei 1602, huwde 31 Juli 1589 ***Borchard van Wesferholt tof Hackfort, Entinge, Baak en Empte,*** zn, van ***Hendrik van Westerholt tot Entinge*** en ***Agnes van Raesfelt,*** vrouwe tot Hackfort, Baak en Herxen, was 13 Febr. 1598 erfschultis van Zutphen, in de Ridderschap van Zutphen en doet den eed 22 Nov. 1604, niet verschreven in 1605, als zijnde onder sauvegarde van den vijand, wederom van 1607— 1620, gecomm. ter Staten-Generaal 1613— 1620, R. Kath., althans niet Gereformeerd, en deswege niet verschreven na 1620, overl. 26 Aug. 1631. Hij hertr. te Ahaus 17 Mrt. 1605 ***Hedwig Droste zu Visschering.***

6°. ***Margaretha (Maria),*** huwde 5 Dec. 1602 ***Johan van Raesfelt,*** heer tot Swanenborch, wedr. van ***Agnes van Baer,*** zn. van ***Hendrik van Raesfelt,*** heer tot Swanenborch, en ***Elisabeth van Elverich,*** in de Ridderschap van Zutphen 1598—1618, overl. $\frac{10}{20}$ Aug. 1624, begr. te Gendringen.

7°. ***Derk,*** in de Ridderschap van Drenthe 10 Mrt. 1601, zonder evenwel in 't bezit eener havezathe te zijn, gedep. 5 Febr. 1603, maar wegens onwettige keuze niet erkend, overl. tusschen 18 Febr. 1612 en 30 Aug. 1613, ongehuwd.

8°. ***Anna,*** huwde ***Evert van Groothuis*** rentmeester van Lingen, overl. vóór 21 Nov. 1594.

X. ***Reint van den Clooster fof de Havixhorst,*** in 1563 drost van Vollenhove aan Spaansche zijde, 1580 hopman, in leven 7 Sept. 1618, overl. vóór 10 Aug. 1621, huwde ***Mechtelt van Ensse,*** dr. van ***Engelbert van Ensse,*** heer van den Brinck, drost van Drenthe en superintendent van den koning van Spanje, en *Agnes Mulert.*

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1°. ***Reinolt, tot de Havixhorst, overl.*** vóór 21 April 1628, ongehuwd.

2°. ***Agnes.*** overl. vóór 21 April 1628, huwde *Herman van Munster tof de Havixhorsf,* zn. van *Wessel van Munster* en ***Anna van Gröbhaus,*** overl. tusschen 9 Oct. 1637 en 5 Mrt. 1639. Hij hertr. *Barta von Ledebur.*

Naschrift:

Onder de talrijke leden van het geslacht van den Clooster, die in deze bijdrage geen plaats konden vinden, behoort:

1°. *Femia van* den Clooster, gehuwd met ***Frederik*** *Breeschede.* Uit dit huwelijk worden te Oldenzaal o.a. gedoopt: op 23 Sept. 1696 *Dithmar* Willem en op 10 Jan. 1706 ***Rudolf*** *Hendrikus.* Deze namen doen vermoeden, dat *Femia* van den ***Clooster*** een dochter was van ***Dithmar*** van ***Clooster*** en Johanna *Geertruid* ***Bentinck*** (wier moeder *Euphemia* van. äer *Marck* heette), voorkomende sub B. XI 2". Wellicht is deze Femia identiek met *Catharina Femia* van ***Clooster,*** die als weduwe te Losser huwde (o. te Oldenzaal 6 Mei 1714) met, *Michael Helt,* uit Oldenzaal.

2". Johanna van den ***Clooster,*** begr. te Delft 4 Aug. 1773 in de O.kerk. Zij passeert voor notaris ***Joris*** *Geesteranus* en get. te Delft een testament op 15 Oct. 1755 (Alg. R.A. Not.-Archieven, No. 2801), waarin zij genoemd wordt. „bejaarde ongehuwde juffrouw, woonagtig binnen deese stad"; zij institueert tot haar universeele erfgenamen, ieder voor de helft,, haar nichten *Magdalena Elsabe* van *den Clooster,* h.v. van den Heer Majoor Gerrit Nicolaas van. *Holthe, en* derzelver zuster ***Helena*** *Petronella van den Clooster,* voorkomende sub B XIII bis 3" en 2". Deze erfstelling doet vermoeden, dat testatrice een dochter is geweest, hetzij van ***August*** *Dithmar van den. Clooster,* B XII bis, hetzij van diens zoon ***Jan Hendrik,*** B. XII bis 4°, geh. met, Catharina vaa ***Luchtenberg.***

3". eindelijk komt in de testamenten van IJsselmuiden, 1652—'64 (R.A. Overijssel, No. 3273) een testament voor van ***Augustijn Joost*** wan den Clooster, die zijn h.v. *Margaretha van Brake11 het* vruchtgebruik maakt van *f* 2000.—, die hem op 15 Juni 1660 door ***zijn*** vader *Reinolt* wan den. *Clooster* zijn toebedeeld. Het. is voorshands niet, mogelijk hem een plaats in de genealogie toe te kennen.

Het behoeft geen betoog, dat deze bijdrage, met name voor wat betreft den tak, die op Havixhorst. zetelde, allerminst aanspraak maakt op juistheid en volledigheid. In het bijzonder geldt dit de afstamming van ***Johan van*** den ***Clooster tot de Havixhorst*** (IX), gehuwd met Anna *Onsta.* Hoewel de meeste geraadpleegde bronnen hem een zoon noemen van *Reynolt* (VIII) uit diens ***eerste*** huwelijk met ***Agnes*** van *Ittersum, wil* het mij voorkomen dat. dit twijfelachtig ***is.*** Hiervoor zijn de volgende argumenten aan te voeren:

1". volgens de door den Heer J. A. R. Kymmell uitgewerkte kwartierstaat (N.L. 1906, k. 263) zou *Anna Onsta* op haar 40e jaar nog *drie* van haar vier grootouders in leven hebben gehad;

2°. de beweerde moeder van Anna *Onsta, Anna* van ***Voorst (lees: Voërst)*** sterft volgens Her. Bibl. 1876., blz. 86., op ***31*** Maart 1533 in het kraambed, zonder levend kroost;

3°. ***Elisabeth van den Clooster,*** dr. van Johan en Anna *Onsta,* in 1589 gehuwd met *Borchard* van *Westerholt,* sterft in het kraambed in 1602, m.a.w. ruim ***een eeuw na*** de geboorte van haar moeder (1500), hetgeen wel zeer onwaarschijnlijk lijkt;

4". de inbezitneming door meergem. Johan van den Clooster van het uit het, geslacht de ***Vos*** van *Steenwijk* afkomstige huis Batinge bij Dwinge10 in 1580 na den dood van den aartsbisschop van Utrecht *Frederik Schenck* van *Toutenburg,* waarover een langdurig proces ontstond tusschen de wan den ***Boetzelaer's,*** erfgenamen van den aartsbisschop

en de *van den Clooster*'s. Uit de mededeelingen over dit proces in den N.Dr. Volksalmanak, 1892, blz. 213 e.v. blijkt, dat die inbezitneming was geschied, uit hoofde van — al dan niet gegronde — rechten waarin Johan *van* den *Clooster* door zijn moeder was getreden.

Al deze argumenten pleiten er voor, dat Johan *van* den Clooster, gelijk het M. S. Doys vermeldt een zoon was van *Reynolt* uit diens *tweede* huwelijk met *Anna de Vos* van *Steenwijk*, en dat de aan hem en zijn vrouw toegeschreven geboortejaren 1501, resp. 1500 kennelijk onjuist zijn.

Ten slotte lijkt de afstamming van den Oost-Frieschen tak uit *Johan van* den Clooster (VI. 1°) aan twijfel onderhevig, aangezien diens broeder *Roelof* (VII) hem in zijn leenen opvolgde, waardoor de conclusie voor de hand ligt, dat *Johan* kinderloos moet zijn overleden. De sub A. XV vermelde *Louisa Margaretha* van den Clooster, gehuwd met *Edzard Rudolf van* den *Clooster tot Evenlo* behoorde tot deze tak.

Het spreekt wel van zelf, dat nadere opheldering over deze, voor de genealogie van den *Clooster* belangrijke quaesties, alsmede alle verdere aanvullingen *en* verbeteringen dankbaar zullen worden aanvaard.

Genealogieën van Byler vóór de tweede helft van de XVIIde eeuw,

(vervolg van LXIV, 234)

door MR. W. DE VRIES.

VI.

De van Byler's uit Harderwijk.

§ 1. Een der aanzienlijkste leden van het thans te bespreken geslacht van Byler is ongetwijfeld geweest de reeds eerder [1]) door mij vermelde balier van de commanderie van St. Catharina te Utrecht, de in 1560 in de Catharijnekerk te Utrecht begraven ***Wouter van Byler.*** Hij moet blijkens zijn wapen (drie jachthorens) [2]) behoord hebben tot hetzelfde geslacht als de Veluwse ridders en knapen ***Henrick van Byler*** en zijn zoon Johan van ***Byler.*** Henrick wordt op 3 Mei 1418 [3]) vermeld onder de Veluwse knechten: hij komt nog voor in 1429, en (tesamen met zijn zoon Jan) in 1430 en 1431 [4]); vermoedelijk is hij in laatstgenoemd jaar of kort daarna overleden, Van zijn zoon Jan weten wij met zekerheid, dat hij in 1430 [5]), 1431, 1433 en 1434 [6]), alsmede op 2 Februari 1436 — op welken datum hij behoorde tot de Veluwse ridders en knapen [7]) — nog moet hebben geleefd. Daarnaast hebben ons uit den tijd van 1418-1458 [8]) een groot aantal gegevens bereikt, waarin een ***Jan van Byler ver***meld wordt, zonder dat wij den naam van diens vader vernemen. Daar in 1430 en 1434 [9]) te Barneveld ***Jan van Biler Henricksz.*** wordt vermeld nevens een niet nader met vaders-

1) Ned. Leeuw LXIV (1947), kol. 232.

2) Ned. Leeuw LXIV (1947), kol. 232. Op 3 Febr. 1550 zegelde hij als commandeur van St. Jan te Ingen met een wapen, dat boven de drie jachthoorns een schildhoofd vertoonde, waarin een kruis, dat de vier zijden raakt. (Archief van St. Jan (R.A. Arnhem), charter no. 125c). Een penning in het gemeente-museum te Utrecht vertoont als wapen van *W.* van **Byler** : gedeeld: 1 een kruis; 11 doorsneden: a. 3 jachthoorns; b. een keper vergezeld van 3 lelies; randschrift „Moderata Durant ao. 1558.

3) Jhr. Mr. D. P. M. Graswinckel. Het oud-archief der eemeentc Arnhem (1935), 11, Regest no. 566; 1.' A. Nyhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland III, no. 374.

4) Gerichtssignaat Veluwe — voortaan aan te halen als G.S.V. — Inv. no. 8, fol. 144vso, 212 en 226vso.

5) G.S.V. Inv. no. 8, fol. 193 (hij is dan kerkmeester van de kerk te Barneveld) 193vso, 194vso en 212.

6) G.S.V. Inv. no. 8, fol. 226; inv. no. 10, fol. 3 en 119.

7) Graswinckel, a.w., reg. no. 740. Aan dit charter hangt zijn in Ned. Leeuw LXIII, kol. 193, beschreven wapen.

8) G.S.V. Inv. no. 7, fol. 19vso, 51vso, 120vso; inv. no. 8, fol. 59vso, 78vso, 145vso, 154, 175, 193, 193vso, 212, 242vso; inv. no. 10, fol. 119; inv. no. 11, fol. 2; inv. 13, fol. 115, 137; inv. no. 14, fol. 14, 43vso, 101vso, 148vso, 209vso; Klaerbeek Veluwe, Inv. no. 2, fol. 36vso.

9) G.S.V. Inv. no. 8, fol. 193vso; inv. no. 10, fol. 119.

naam aangeduiden Jan ***van Byler*** — mogelijk identiek met „die alde Jan van Byler", die in 1429 [10]) voorkomt — zullen wij in ieder geval rekening moeten houden met het feit, dat in dien tijd twee naamgenoten te Barneveld geleefd hebben. In het hoofdstuk, waarin ik nog nader de aandacht zal wijden aan de Amsterdamse en Dordrechtse van Byler's hoop ik duidelijk te maken, dat deze van Byler's, wier wapen in zilver zes rode lelies vertoonde, afstamden van zekeren *Morre Jansz.* ***van Byler,*** die 1424—1458 voorkomt, en die blijkens zijn patronimicum een zoon is geweest van een Jan van Byler, die in de eerste helft van de XVde eeuw moet geleefd hebben. Of deze Jan van Byler evenwel identiek was met den „alden Jan" uit 1429, ***waag*** ik niet beslissen; zeker was hij een ander, dan zijn naamgenoot uit 1457, die toen uitspraak deed in een geschil, waarin genoemde *Morre Janszoon* partij was [11]). Wel ligt het voor de hand dezen Jan van Byler uit 1457 te identificeren met den Veluwsen (Barneveldsen) ridder ***Jan*** (of ***Johan) van Byfer*** uit 1460 en 1469 [12]), maar over diens afkomst tast ik geheel in het duister. Waar ik overigens ook geen enkel nader gegeven heb kunnen ontdekken over eventuele nakomelingen van Jan van Byler Henricksz. uit 1430—1436, meen ik goed te doen mij verder te onthouden van enige nadere poging om het genealogisch verband tussen dezen Jan en zijn vader Henrick, en de van Byler's, waartoe de balier Wouter behoorde, aan het daglicht te brengen.

§ 2. In een vorig hoofdstuk, dat ik aan de van Byler's gewijd heb, heb ik op twee garfborden gewezen [13]), volgens welke het wapen van ***Agnes van Byler,*** dochter van Henrick van Byler en vrouw van Mr. Adriaan Ploos van Amstel, zou hebben vertoond: in blauw een schuin-rechts geplaatsten gouden vis, omzoomd (langs de schildranden) door acht rode lelies in zilver. Aangezien deze Agnes van vaderszijde afstamde van een Henrick Elbertsen en ***Weyrne van Byler,*** wier kinderen den naam ***van Byler*** van hun moeder aannamen, en Henrick Elbersen's kleinzoon *Elbert* ***van Byler*** als burgemeester van Utrecht alleen het wapen met den vis (zonder de lelies) gevoerd heeft, heb ik destijds het vermoeden geopperd, dat Henrick Elbertsen zou zijn gesproten uit denzelfden stam als de van Arler's en Scholten's [14]), en dat Weyme behoord heeft tot het geslacht der Amsterdamse en Dordrechtse van Byler's [15]). Zoals evenwel uit het onderstaande zal blijken, was ***Weyme*** een volle zuster van den balier ***Wouter van Byler, en*** behoorde zij dus tot het geslacht, dat met de drie jachthorens zegelde. Ik betreur uiteraard de vergissing: zij bewijst voor de zoveelste maal hoe weinig vertrouwen wapenboeken e.d. verdienen.

§ 3. Noch van ***Wouter van Byler,*** noch van zijn broeders, is mij gebleken, of zij nakomelingen hebben gehad. Evenwel doet zich de omstandigheid voor, dat Wouters halfbroer en naamgenoot ***Wouter (Wolter) van Byler*** de jongste in het begin van de tweede helft van de XVIde eeuw burger blijkt te zijn geworden van Lübeck. Vóór 20 Sept. 1563 moet hij zijn gehuwd met zekere *Geertruyd.*

Merkwaardig nu is, dat er in de XVIIde eeuw een Gro-

10) G.S.V. Inv. no. 8, fol. 175.

11) G.S.V. Inv. no. 14, fol. 101vso.

12) Mr. J. W. baron d'Albaing van Giessenburg, De ridderschap van Veluwe (1859), blz. LXIX en LXX.

13) Ned Leeuw LXIV (1947), kol. 229 en aldaar aant. 7.

14) Ned. Leeuw LXIII (1946), kol. 92.

15) Ned. Leeuw LXIV (1947), kol. 229.

16) Rijksarchief Groningen, Verzamelingen Familiepapieren 12t; Verklaring uit 1757.

ninger geslacht van Byler bestaan heeft, dat afstamde van een zekeren *Wolter van Byler,* die geleefd moet hebben in de eerste helft van de XVIIde eeuw. Volgens een van dit geslacht afkomstig archiefje") zouden deze van Byler's de nakomelingen zijn geweest van „een oud adelijk geslacht, hetwelk reets voor twee en driehondert jaren aan de ridderorde van Maltha en aan de provintien Utrecht en Gelderland aanzienlijke diensten bewezen heeft". Een zoon van genoemden Wolter van Byler, Ds. ***Gualtherus van Byler*** [17]), predikant te Qldenzijl, voerde een wapen, dat in de rechterhelft drie jachthorens vertoonde.

Een onderzoek naar de afstamming van deze van Byler's heb ik niet kunnen instellen. Interessant is evenwel, dat in en Groningse acte uit 1556 [18]) (20 Aug.) een *Geertruid Schinkels,* vrouw van *Wolter van Byler,* genoemd wordt. Hebben wij hier te doen met den Wolter uit Lübeck en hebben zijn nakomelingen zich wellicht te Groningen gevestigd? Zekerheid ontbreekt mij ten deze, maar ik meen goed te doen met de mogelijkheid althans te vermelden.

§ 4. De samenstelling van de hierna te publiceren genealogie is alleen mogelijk gebleken door het gelukkige feit, dat de recognitie-boeken van Harderwijk [19]) sedert het midden van de XVde eeuw bewaard zijn gebleven. Helaas reiken zij nog niet vèr genoeg terug, om het ons mogelijk te maken, de juiste verwantschap vast te stellen tussen de in onderstaande genealogie vermelde personen en een aantal van Byler's, die omstreeks het midden van de XVde eeuw te Harderwijk geleefd moeten hebben. Hen allen te noemen zou mij te ver voeren. Ik meen echter een uitzondering te moeten maken t.a.v. zekere *Nale van Byler* (vermoedelijk heeft zij den naam van Byler ontleend aan haar man), die in een groot aantal acten uit de jaren 1453-1482 [20]) vermeld wordt. Haar dochter [21]) ***Trude van Byler*** huwde te Harderwijk 1 Februari 1455 [22]) ***Reyner van der Hell.*** Over de van der Hell's hoop ik t.z.t. een aparte genealogische studie te kunnen publiceren; de thans in mijn bezit zijnde gegevens laten

[17]) Ds. *Gualtherus van Byler,* geb. Groningen, student aldaar 7 Juni 1644, predikant te Oldenzijl 1651—1690, † aldaar 2 Oct. 1690; tr. 1" 1653 (ondertr. Groningen 21 Mei) *Anna Alberthoma,* † Oldenzijl *31* Maart 1662, dr. van Albertus Thomae; dr. 2" 1663 (ondertr. Groningen 31 Oct.) *Aeltje* Bemmerts, wed. van Ds. Lourens Pimperling.

Gualtherus' broeder Ds. *Henricus* wan *Byler,* geb. Groningen ± 1635, student ***aldaar 31*** Jan. 1651, predikant te Noorddijk (1662) en Hoogezand (1662), † Hoogezand 6 Maart 1706, tr. in 1664 (ondertr. Groningen 7 Mei) *Margaretha* Braa (of ***Brahe). Zij*** werden ouders van 6 kinderen o.a. een zoon *Wolter* (ged. Hoogezand 11 Dec. 1670, student te Groningen 2 Sept. 1689) en een dochter *Agnes* van ***Byler.*** Laatstgenoemde huwde met Ds. *Johannes Carolinus,* geb. Amsterdam ± 1663, student te Groningen (27 Juni 1685), predikant te Wolvega en Hoogezand. Zij hadden enige kinderen, die den naam *Carolinus* van *Byler* aannamen, o.a. Ds. ***Henricus Carolinus van Byler,*** geb. Wolvega 1 Nov. 1692, predikant te Scherpenzeel (Fr.) (1719), Niekerk, Oldekerk en Faan (1722), Oosterhesselen (1735) en Gieten (1739), † Gieten 23 Juli 1756. Deze Ds. H. (Carolinus) van Byler heeft zich een droeve vermaardheid verworven door zijn drijverij die den dood van 22 mannen, valselijk beticht van het crimen nefandum, ten gevolge had. Zie hierover Ab. Visser, Rudolf de Mepse (Het monsterproces van Faan (1945)). Volgens zijn grafzerk in de kerk te Gieten heeft ook hij het wapen met de drie jachthoorns gevoerd. (J. M. van Kuyk, Grafschriften, wapens etc. in eenige kerken van Drenthe).

Uit het huwelijk met Ds. Henricus Carolinus van Byler ontsproten weer eenige kinderen.

[18]) Eeith, Inventaris van het archief Groningen, no. 61.

[19]) Deze bron zal hieronder aangehaald worden als Rec. Boek.

[20]) P. Berends, Het oud-archief der gemeente Harderwijk (1935) II, reg. no. 289, 355, 356; Rec. Boek 1453-1465, fol. 28, 30vso, 32, '46, 42vso, 44vso, 61vso, 75vso, 117vso, 120vso, 125vso, 139vso, 159, 189vso, 191; idem 1466-1478, 87vso, 201; idem 1479-1497, 47vso, 50, 53.

[21]) Ree. Boek 1453-1465, fol. 30vso, 40 en 42vso.

[22]) Rec. Boek a.v. fol. 27; Morgengave 2 Febr. 1455.

nog niet hoe de afstamming van voornoemden Reyner definitief vast te stellen. Ik vermeld daarom slechts, dat hij blijkens een acte uit 1455 [23]) een zoon geweest zou zijn van een ***Alyt van Bilar (Byler);*** tot welke familie van Byler deze Alyt heeft behoord, is mij niet met zekerheid kunnen blijken. [24])

§ 5. ***(Genealogie).***

1. ***Henrick van Byler*** [25]), † in of na 1475 [26]); tr. Harderwijk tussen 13 Dec. 1463 en 25 Jan. 1464 [27]) ***Weyme (van Byler*** [28])**),** bezat te Harderwijk een huis in de Valckenstraat (1473) [29]), † in of na 1500 [30]) (doch vóór 18 Oct. 1512 [31])), dr. van *Aernt Warmboutsz.* [32]) en ***Nale*** [33]).

   Uit welk huwelijk [34]):

   a. ***Henrick*** [30]), volgt onder 11.

   b. ***Swane van Byler*** [35]), † na 25 Febr. 1538 [36]), maar vóór 28 Febr. 1548 [35]); tr. [37]) Harderwijk 27 (morgengave 28 [38])) Maart 1490 *Pelgrom van Hierden* (de Jonge [39])), schepen te Harderwijk [40]), † in of na 1536, doch voor 28 Februari 1548 [35]), zn. van ***Pelgfum*** [41]).

   c. (Heer) ***Aernt van Byler,*** geestelijke [42]), broer van Henrick van Byler [43]) en neef (tante-zegger) van Styntgen Aernt Warmboutsensdr. [44]); lid van het St. Jorisgilde te Harderwijk (1495) [45]), vicaris van St.

[23]) Rec. Boek a.v. fol. 30vso.

[24]) Een *Alyt van Byler* komt in 1441 te Barneveld voor als voormalig bezitter van het tynsgoed het goed tot Kreyen. (G.V.S. Inv. no. 11, fol. 23vso). Misschien was zij identiek met haar naamgenote, die in of voor 1424 gehuwd moet zijn met ***Engelbert Dagerait*** (G.S.V. 'Inv. no. 7, fol. 143), die in dat zelfde jaar (G.S.V. Inv. no. 7, fol. 151vso) met *Wolfger* van *Bilar* Andries,-. om een boedelscheiding procedeerde. Deze *Wolfger* (of *Wulf)* heeft vermoedelijk behoord tot het geslacht der (latere) Amsterdamse en Dordrechtse van Byler's. Blijkens een acte uit 1432 (G.S.V. Inv. no 9, fol. 61vso) was Engelbert Dagerait toen richter van Harderwijk. De mogelijkheid bestaat dat Alyt na den dood van Engelbert hertrouwd is met een van ***der Hell,*** den vader van Reyner.

Behalve bovengenoemde Prude had Nale van Byler nog een dochter ***Geertgen, die*** in-1482 vermeld wordt (Rec. Boek 1479—1497, fol. 50).

[25]) Rec. Boek 1479—1497, fol. 47vso vermeldt hem als vader van Jan Top, die een bastaardbroeder was van *Weyme's* kinderen.

[26]) Rec. Boek 1466-1478, fol. 128 (1473) en 156 (1475).

[27]) Rec. Boek 1453-1465, fol. 169.

[28]) Dezen naam ontleende zij aan haar man. Zij komt zodanig voor Ree.' Boek 1479-97, fol. 47vso 185vso, 186vso, 197vso; Rec. Boek 1497-1523, fol. 26, 29 en 51.

[29]) Berends, a.w. reg. no. 396.

[30]) Rec. Boek 1497-1523, fol. 51.

[31]) Zie Berends a.w. reg. no. 464 en 528.

[32]) Volgens Rec. Boek 1497—1523, fol. 51 had Weyme een zuster Styne Arent Weremboutsdr. genaamd.

[33]) Ree. Boek 1466—1478, fol. 119 en 126vso.

[34]) Indien in deze genealogie de volgorde der kinderen met letters (en niet met cijfers) is aangegeven, staat de juiste volgorde niet vast.

[35]) Rec. Boek 1539—1549, fol. 369 en 369vso.

[36]) Rec. Boek x23-1539, fol. 354.

[37]) Een kind uit dit huwelijk, Nale *van Hierden,* vrouw van *Lambert Kreen,* noemde in 1548 Henrich van Byler haar oom (Ree. Boek 1539—1549, fol. 369).

[38]) Rec. Boek 1479-1497, fol. 153vso.

[39]) Rec. Boek 1479-1497, fol. 3, 8 en 153vso.

[40]) Rec. Boek 1523-1539, waarin hij 1523-1536 herhaaldelijk als zodanig voorkomt.

[41]) Rec. Boek 1497-1523, fol. 8.

[42]) Berends a.w., reg. no. 506 (a.° 1505).

[43]) Rec. Boek 1497-1523, fol. 51; a.v. 1523-1539, fol. 24vso, 184, 197. Op fol. 24vso komt hij ook voor als zwager van *Pelgrom* van *Hierden.*

[44]) Zie aant. 42 en Rec. Boek 1466-1478, fol. 126vso en 119, waar Styne een dochter wordt genoemd van *Nale* Arnt *Warmboutswyf.*

[45]) Wapenheraut 1897, blz. 15.

Catharina aldaar [46]), † tussen 17 Juli en 24 September 1537 [47]).

d. *Wolter van Byler,* lid van het St. Jorisgilde te Harderwijk (1490) [45]); † tussen 13 Mei 1493 en 2 Februari 1494 [48]); tr. Harderwijk 11 (morgengave 12 [49])) Mei 1493 ***Enike** Gerritsdr.,* † na 2 Februari 1494, dr. van ***Gerrit Reynersz.***
Henrick van Byler had voorts [50]) een natuurlijken zoon:

e. ***Jan Top,*** vermeld 1482 [51]).

II. *Henrick **van Byler,*** gildemeester van het St. Joris-gilde te Harderwijk **(1522, 1527** en 1528 [52])); potmeester van de O.L. Vrouwenpot aldaar **(1529** en 1531[53])); † tussen 6 Sept. 1540 en 11 Mei 1541 [54]); tr. 1° Harderwijk 13 (morgengave 14 [55])) October 1501 *Griete **(van Byler*** [56])), † in of na 1519 [57]); tr. 2° Harderwijk 16 (morgengave 17 [58])) November 1524 *Pe(y)nse,* dr. van N. N. en ***Wobbe van** Staveren* [59]).
Uit het eerste huwelijk [60]):

a. ***Henrick van Byler*** (de Jonge [61])), verkoopt 27 Mei 1540 zijn moeders versterf aan zijn vader [62]), lid van het St. Jorisgilde te Harderwijk (1529) [63]); † vermoedelijk voor 6 Sept. 1540 [64]).

b. (Heer) *Wolter* (of ***Wouter) van Byler*** (de jonge [65])), geestelijke te Harderwijk (1540 [65])), lid van het St. Jorisgilde aldaar (1542) [66]), commandeur van St. Jan te Ingen [67]), balyer van de commanderie van St. Catharina te Utrecht (1551—1560), † 3 Maart 1560, begr. Utrecht St. Catharijnekerk (op het koor) [68]).

c. *Rey(n)er **van Byler,*** lid van het St. Jorisgilde te Harderwijk (1539) [66]), bezat (een deel van) het goed Rateler onder Ede (buurschap het Woud) [69]).

46) Rec. boek 1523-1539, fol. 112vso.
47) Rec. Boek 1523—1539, fol. 340 en 344. Zie over hem ook Berends, a.w., reg. no. 627.
48) Rec. Boek 1479-1497, fol. 179vso, 185vso en 186vso.
49) Rec. Boek 1479-1497, fol. 179vso.
50) Mogelijk had hij ook nog een zoon *Reyner van Byler.* Deze Reyner tr Harderwijk 13 (Morgengave 14) Febr. 1495 met *Maes N.N.* (Ree. Boek 1479-1497, fol. 194vso).
51) Zie aant. 25.
52) Wapenheraut 1897, blz. 16, Rec. Boek 1523-1539. fol. 82vso.
53) Rec. Boek 1523-1539, fol. 157, 165 en 169; Berends, a.w. reg. no. 555 de aant., 651 en 681.
54) Rec. Boek 1539-1549. fol. 86.
55) Rec. Boek 1497—1523, fol. 62.
56) Rec. Boek 1539-1549, fol. 33vso. Zij zal dezen naam ontleend hebben aan haar man
57) Rec. Boek 1497—1523, fol. 312.
58) Rec. Boek 1523-1539, fol. 35.
59) Ree. Boek a.v., fol. 41.
so) De hieronder sub b, c en d vermelde kinderen waren blijkens het Rec. Boek 1539-3.549, fol. 42, halve broeders en zusters van de kinderen, vermeld onder e en f.
61) Rec. Boek 1539-1549, fol. 33vso.
62) Ree. Boek a.v.
63) Wapenheraut 1897, blz. 16.
64) Hij ontbreekt in de aant. 60 vermelde acte.
65) Rec. Boek 1539-1549, fol. 42. Een afbeelding van hem komt voor op een door hem zelf in 1556 aan de Grote kerk te Gouda geschonken glasraam (Zie Moes, Ieonographia Batava no. 1301).
66) Wapenheraut 1897, blz. 57.
67) Zie aant. 2 en Rec. Boek 1539-1549, fol. 86.
68) Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, De Johanniterorde, blz. 95, afb. no. 14. Aldaar vindt men ook de wapens zijner grootouders.
69) Berends a.w., reg. no. 1465. Deze *Reyner* moet niet verward worden met zijn naamgenoot, die in de eerste helft van de XVIde eeuw schout was van Ede, en tot het geslacht der (latere) Amsterdamse en Dordrechtse van Byler's behoorde.

d. ***Weyme van Byler,*** nicht (oom-zegster) van Wolter Rycksz. [70]); tr. 1° Harderwijk 14 (morgengave 15 [71])) Januari 1540 ***Henrick** Elbertsz.* (over hem en zijn nakomelingen, zie hierna hoofdstuk VII); tr. 2° vóór 1 Juni 1570 [72]) ***Willem van Meurs*** (de Jonge [73])). Deze procedeert 1570—1583 tegen de kinderen uit Weyme's eerste huwelijk [74]).

Uit het tweede huwelijk:

e. *Wolter **van Byler*** (de jongste [75])) neef (oomzegger) van Wolter Rycksz. [76]), lid van het St. Jorisgilde te Harderwijk (1550) [77]), handelaar in Lübeckse bieren en burger van Lübeck (1563) [78]); tr. (1°?) voor 20 Juni 1552 ***Lubbe N. N.*** [79]); tr. (2°?) voor 20 Sept. 1563 [78]) *Geertruyt **(Schinkels?*** [80])).

f. ***Wobbe van Byler,*** † na 1 November 1588 [81]); tr. vóór 13 November 1574 [82]) ***Willem** Pyl(l),* van Amersfoort [83]), welke stad hij na 1578 om des geloofs wille verliet [84]), raad en schepen aldaar, zn. van ***Anthony*** [81]).

§ 6. Ik wil dit hoofdstuk over de Harderwijkse van Byler's niet besluiten, zonder er met nadruk op gewezen te hebben, dat de hierboven gepubliceerde genealogie een vermoedelijk zeer onvolledige weergave bevat van het geslacht, dat met de drie jachthorens zegelde. Boven [80]) reeds heb ik de aandacht gevestigd op een mogelijken Groningsen tak van deze familie, waartoe o.a.(?) een in de eerste helft van de XVIIde eeuw levende *Wolter **van Byler zou*** behoord kunnen hebben. Merkwaardig nu is het, dat wij over onweerlegbare gegevens beschikken, dat er inderdaad in Maart/Mei 1633 een *Wolter **van Byler*** moet hebben bestaan, die verwant geweest moet zijn aan de hierboven vermelde ***Weyme van Byler,*** echtgenote van ***Willem van Meurs.*** Met enige leden van de familie Pyl — (t.w. Willem Pyl en zijn zusters Fersken (wede van Jan van Achteveld) en Heinricxken (echtgenote van Jacob Schay) — blijkt deze *Wolter* tezamen met zekere ***Fersken van Byler*** (zijn zuster?) behoord te hebben tot naaste familieleden van ***Henrick van Meurs,*** zoon van voornoemden Willem en Weyme van Byler [85]). Daar wij volledig op de hoogte zijn van de van

70) Rec. Boek 1539-1549, fol. 86. Of deze Wolter, die schepen was te Harderwijk en vele malen in de Rec. Boeken voorkomt, gehuwd was met een zuster van Weyme's moeder of van Weyme's vader is mij niet kunnen blijken.
71) Rec. Boek a.v., fol. 18vso.
72) Onklaerboek Veluwe 1569—1570, Inv. no. 47. Nijkerk 1 Juni 1570.
73) Mr. J. Schrassert, Codex Gelro-Zutphanicus (1740), 11, Stuk H, blz. 16 vlg.
74) Zie aant. 73; Onklaerboeken. Inv. no. 48, fol. 31, 242vso, 336; no. 49, fol. 58vso, 380vso; no 50, fol. 37, 100vso; Civiele procesdossiers Hof van Gelre 1570, no. 18; brieven van dat Hof met het Kwartier van Arnhem no's 3215 en 3225.
75) Ree. Boek 1539-1549, fol. 164.
76) Ree. Boek 1539-1549, fol. 164. Vergel. aant. 70.
77) Wapenheraut 1897.
78) Rec. Boek 1560-1568, 20 Sept. 1563.
79) Rec. Boek 1550-1559, fol. 137vso.
so) Zie boven § 3.
81) Berends a.w., reg. no. 1465.
82) Transportregister Amersfoort (R.A. Utrecht, Recht. Arch., Inv. no. 436) 1570-1577, fol. 158.
33) Rec. Boek 1583-1597, 2 Nov. 1585.
34) Hij was R.K. (Ned Leeuw LIX (1941), kol. 189).
85) Zie Leenactenboek der heerlijkheid Putten (bij Elburg), Inv. no. 3, fol. 269
Behalve deze *Henrich van Meurs* (burgemeester van Harderwijk, gehuwd met *Magaretha Ryckx,* wedr. van *Reyner* wan *Arler, en* † Harderwijk Mei 1632) moeten er nog ***enige*** dochters zijn geweest (Leenactenboek

Byler's, die de nakomelingen zijn geweest van Weyme van Byler en haar eersten man [86]), kunnen wij met zekerheid vaststellen, dat de hierbedoelde Wolter niet tot laatstgenoemde groep van Byler's kan hebben behoord. Het ligt daarom zeer voor de hand hem te houden voor een afstammeling van Weyme's halfbroeder *Wolter van Byler* den jongste.

Ds afkomst van den pionier op wapenkundig gebied Johannes Baptista Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

Dank zij de mij op de meest welwillende wijze verstrekte gegevens door de heeren W. N. Arntzenius, adjunct-gemeente-archivaris van 's-Gravenhage, en W. P. Poelmans, oud-ambtenaar van het Gemeente-Archief te Rotterdam, welken beiden heeren ik hiervoor mijn hartelijken dank betuig, en dank zij de door mij zelf in het Rijksarchief te Arnhem gevonden gegevens is het mij gelukt, de voorouders van onzen grooten Rietstap te vinden, terwijl ik van den Heer C. Postma, ambtenaar van het Gemeente-Archief te Rotterdam, eenige aardige bijzonderheden uit het leven van Rietstap mocht ontvangen, welken heer ik hiervoor eveneens van harte dank zeg.

Uit de gegevens van den Heer Poelmans nu blijkt, dat onze Rietstap 12 Mei 1828 in de Luthersche kerk te Rotterdam gedoopt werd als zoon van ***Willem Hendrik Rietstap,*** kantoorbediende aldaar, en diens eerste vrouw ***Elisabeth Hermina Remmert.***

Rietstap behoorde dus tot de Luthersche gemeente, hetgeen eveneens het geval was met zijne moeder ***Elizabeth Hermina Remmert*** voornoemd, die 5 April 1802 in de Luthersche kerk te Rotterdam gedoopt werd als dochter van *Casper Diederick Remmert* en *Anna Ursula Walter.* Uit die gegevens blijkt verder, dat vader ***Willem Hendrik Rietstap*** na den dood van ***Elisabeth Hermina Remmert,*** die vóór het jaar 1849 overleed, hertrouwde met de in 1810 te Rotterdam geboren ***Barbera Cornelia Appel, en*** dat hij 4 Febr. 1795 in de R. Kath. kerk in de Leeuwenstraat te Rotterdam gedoopt werd als zoon van *Joannes Baptista Rietstap,* comptoirbediende, wonende op den Goudschen Singel aldaar, en de te Haastrecht geboren ***Geertruy van Loon.*** die 10 Dec. 1780 te Rotterdam getrouwd waren. Hieruit blijkt dus, dat onze Rietstap naar zijn grootvader genoemd is. Verder blijkt uit de gegevens van den Heer Poelmans, dat vader ***Joannes Baptista Rietstap*** te 's-Gravenhage geboren werd en 27 Febr. 1818 te Rotterdam in den ouderdom van 72 jaar overleed en in de Prinsenkerk te Rotterdam in huurgraf no. 14 begraven werd en een broer ***Cornelius Xaverius Rietstap*** had, die winkelier aan de Kleine Draaibrug te Rotterdam was, eveneens te 's-Gravenhage geboren en 27 Febr. 1816 te Rotterdam begraven werd, oud 65 jaar.

In aansluiting aan deze gegevens van den Heer Poelmans blijkt nu verder uit de mededeelingen van den Heer Arntzenius, dat -voornoemde vader *Joannes Baptista Rietstap* **9** October 1746 in de R. Kath. kerk in de Oude Molstraat te 's-Gravenhage gedoopt werd als zoon van ***Reijnier Rietstap*** en de in de Ketel gewoond hebbende ***Elisabeth Bartels,***

alsvoren, Inv. no. 3, fol. 196). ***Henrich van Meurs vermaakte zijn*** hele nalatenschap aan zijn achternicht ***Agnes van Byler, vrouw van Mr. Adriaen Ploos van Amstel.*** Men zie hierover o.m. Versl. en Meded. van de Ver. tot Uitgaaf der bronnen van het Oud-Vad. Recht, dl. VIII, blz. 430 en vlg.

[86]) Zie hoofdstuk VII.

die 23 Mei 1744 in die zelfde kerk te 's-Gravenhage getrouwd zijn en dat deze ***Reijnier,*** 11 Juli 1771 pro Deo te 's-Gravenhage begraven werd, oud 59 jaar, 3 maanden en 10 ***dagen, en Elisabeth Bartels, 21*** Maart 1783 eveneens pro Deo te 's-Gravenhage werd begraven, oud 73 jaar. Bovendien blijkt uit deze gegevens, dat beide ouders ***Reijnier Rietstap*** en ***Elisabeth Bartels*** in Gelderland geboren waren.

Tot zoover de mededeelingen van den Heer Arntzenius, waaruit dus blijkt, dat wij de verdere voorouders in Gelderland moeten zoeken.

In het doopboek van de Gereformeerde gemeente te Dinxperlo in het Rijksarchief te Arnhem (Archief no. 471) nu vond ik, dat een ***Rheijnder te Reestap*** aldaar 3 April 1712 gedoopt werd. Het was dus nu de vraag of deze ***Rheijnder te Reestap*** dezelfde persoon zou zijn als de door den Heer Arntzenius gevonden ***Reijnier Rietstap.*** Deze ***Reijnier*** nu werd, zooals wij zagen, 11 Juli 1771 in den ouderdom van 59 jaar 3 maanden en 10 dagen begraven en dus was hij 1 April 1712 geboren. Waar wij nu zien, dat ***Rheijnder te Reestap*** **3** April 1712 te Dinxperlo werd gedoopt, zoo bleek hieruit reeds, dat het zoo goed als zeker was, dat beide genoemden identiek zouden zijn. Er is bovendien nog eene omstandigheid, die twijfel daaromtrent geheel uitsluit. Uit het aangehaalde doopboek van Dinxperlo nl. blijkt, dat genoemde ***Rheijnder te Reestap, 3*** April 1712 aldaar gedoopt werd als zoon van ***Hendrik te Reestap*** en diens vrouw ***Marija de Ruijter,*** en nu berichtte de Heer Arntzenius mij, dat bij den doop van het oudste kind van ***Reijnier Rietstap*** en ***Elisabeth Bartels*** te 's-Gravenhage nl. ***Johannes*** op 25 Maart 1745 als getuige optrad ***Maria de Ruijter,*** dus iemand, die precies denzelfden naam droeg als de moeder van ***Rheijnder te Reestap*** te Dinxperlo. Me dunkt, twijfel is uitgesloten en dus kunnen wij wel vaststellen, dat ***Reijnier Rietstap*** te 's-Gravenhage en ***Rheijnder te Reestap*** te Dinxperlo een en dezelfde persoon waren.

Deze ***Rheijnder te Reestap*** nu was, zooals wij reeds zagen, de zoon van ***Hendrik te Reestap,*** ook voorkomende als ***te Reedstap.*** en ***Marija de Ruijter jansdochter,*** die, zooals uit het Doop- en trouwboek van Dinxperlo (Archief no. 471) blijkt, 16 Sept. 1697 aldaar getrouwd zijn.

En ten slotte blijkt uit dit Doop- en trouwboek, pag. 21 verso, dat de vader ***Hendrik te Reestap*** voornoemd 30 Dec. 1677 aldaar werd gedoopt als zoon van ***Wessel te Restap*** en *Arentien Ratering* en dat deze vader ***Wessel*** als weduwnaar van deze *Arentien Ratering* 8 Dec. 1678 aldaar ondertrouwde met ***Aeltien Lentinck,*** weduwe van *Hendrick Wissinck,* afkomstig uit het ambt van Boeckholt.

Uit het voorgaande blijkt dus dat de familie ***Rietstap,*** in Gelderland gereformeerd, te 's-Gravenhage Roomsch Katholiek werd en dat Rietstap zelf evenals zijne moeder Luthersch was. Bovendien blijkt hieruit, dat de familie, zoolang zij in Gelderland gevestigd was, niet *Rietstap* doch ***te Reestap*** of ***te Reedstap*** heette en dat de zich te 's-Gravenhage gevestigd hebbende ***Rheijnder te Reestap*** zijn familienaam gewijzigd heeft in ***Rietstap.***

Wij krijgen dus de onderstaande stamlijst:

Wessel te Restap,
× (vóór Maart 1661)
Arentien Ratering
|
Hendrik te Reestap (ook ***te Reedstap)***
ged. Dinxperlo 30 Dec. 1677,
× aldaar 16 Sept. 1697
Marija de ***Ruijter Jansdochter***

Rheijnder ***te Reestap*** ook geheeten ***Reijnier Rietstap***
ged. Dinxperlo 3 April 1712,
begr. 's-Gravenhage 11 Juli 1771,
tr. 's-Gravenhage 24 Mei 1744
Elisabeth Bartels,
geb. in 1710,
begr. 's-Gravenhage 21 Maart 1783

|

Joannes Baptista Rietstap,
ged. 's-Gravenhage 9 Oct. 1746,
begr. Rotterdam 27 Febr. 1818,
⚔ Rotterdam 10 Dec. 1780
Geertruij van Loon

|

Willem Hendrik Rietstap,
geb. Rotterdam 4 Febr. 1795,
† Rotterdam 16 Maart 1868,
⚔ Rotterdam 26 April 1826
Elizabeth Hermina Remmert,
† Rotterdam 5 April 1843

|

Johannes Baptista Rietstap,
geb. Rotterdam 12 Mei 1828,
† 's-Gravenhage 24 Dec. 1891,
⚔ 's-Graveuhage 16 Sept. 1857
Johanna Maria de ***Haas,***
dr. van Ary de Ham en
Sara *Nieuwenhuijsen*

Uit den naam ***fe Reesfap*** alleen reeds blijkt al dadelijk, dat de familie oudtijds in den Gelderschen Achterhoek gevestigd moet geweest zijn. De bakermat toch van alle families, wier namen voorzien zijn van het voorvoegsel ***„te", was*** in dezen Achterhoek gelegen, als ***te Boekhorsf, fe Dorshorst, te Bokkel, fe Engbergen*** (later vervormd tot ***Tengbergen). te Linfum, ter Pelkwijk, fe Winkel*** en vele andere meer. Dit zijn alle namen van in dien Achterhoek gelegen erven, waarvoor het woordje ‚te" is geplaatst als aanduiding voor hem of haar die op zulk een erf gevestigd was. Vestigde zich bijv. oudtijds een ***Pieter Adriaenszoon*** op het erf Lint h u m, gelegen in de buurschap Woold onder Winterswijk, zoo noemde hij zich ***Pieter Adriaensz. te Linfum*** of wel hij werd door de bewoners dier buurt aldus genoemd, tengevolge waarvan de familienaam ***te Linfum*** geboren was.

Velen namen ook wel den naam van het erf zonder eenig voorvoegsel aan. Beide waren een typisch Geldersch-Achterhoeksche gewoonte en talloos vele voorbeelden daarvan heb ik dan ook in de Geldersche Archiefbronnen gevonden.

En zoo is ook de naam ***te Reesfap, te Resfap, fe Reedsfap*** daarvan een voorbeeld, want in de judicieele en voluntaire acten over de jaren 1740 t/m 1766 in het Rechterlijk Archief Bredevoort vond ik, dat *Jannes* ***fe Reesfap*** en zijne vrouw ***Gerrifjen Schilderich*** 18 April 1753 aan ***Elisabefh Te Resfap, Johanna Wesselfjen fe Restap, Stientjen te Resfap*** en ***Willemina fe Resfap*** verzochten hun twaalfde gedeelte v a n h et erve en goed „d e R e s t a p" bij het dorp Dinxperlo lijk gelegen, en in het Doop- en trouwboek van Dinxperlo (Archief no. 472) ***Willemina Geerfruid te Resfap 23*** Maart 1760 dochter van wijlen ***Derk fe Resfap o*** p d e R e s t a p en ***Theodora Hesselink,*** 15 Jan. 1758 a a n d e R e s t a p en *Janna te* ***Resfap, 30*** Aug. 1752 bruid a a n d e R e s t a p o n d e r D i n x p e r l o, en ***Elisabefh Resfap,*** 17 April 1746 a a n d e R e s t a p, terwijl in eene acte van 17 Sept. 1772 in de hiervoor aangehaalde jud. en volunt. acten van 1771 en 1772 gesproken wordt van den dijk „aan dees zijde v a n d e R e s t a p p e r b r u g b i j D i n x p e r l o."

De voorouders van onzen grooten wapenkundige ***J. B. Riefsfap*** leefden dus op het onder Dinxperlo gelegen erve Re s tap en hebben zich daarnaar genoemd.

Zooals in **den aanvang reeds gezegd** mocht ik van den Heer C. Postma omtrent J. B. Rietstap zelf aardige bijzonderheden ontvangen, welke ik hier zal laten volgen. Deze bijzonderheden vond de Heer Postma in een manuscript (een **soort** autobiographie) getiteld „Olla Podrida" van wijlen den bekenden journalist Herman Heijermans Senior, die **gedurende vele** jaren aan de Nieuwe Rotterdamsche Courant verbonden was.

Heijermans vertelt in dit manuscript over de eerste dagen, dat hij bij den Heer H. Nijgh, den oprichter en uitgever van de Nieuwe Rotterdamsche Courant, op diens kantoortje, gelegen op den hoek van de Groote Markt en Molensteeg te Rotterdam, in dienst was.

„Mijne collega's, aan wie ik werd voorgesteld", zoo zegt hij, „bleken 3 in getal te zijn, de **heeren** Lammers, van Laun e n R i e t s t a p."

„R i e t **s** t a p" zegt hij dan verder, „was een rustelooze arbeider. Als het redactie-correctiewerk (we moesten ook de handelsberichten. zeetijdingen en advertentiën corrigeeren) eenige verpoozing liet,dan had R i e t **s** t a p fluks een wapenboek bij de hand, studeerde er in en verveelde ons met de uitlegging van de overheerlijke beteekenis van wapenschilden, waarvan hij steeds eenige in kleurendruk bij zich droeg. Als hij ervan sprak, dan zag men zijne oogen achter zijne brilglazen van geestdrift schitteren. Of wel anders nam hij een Hollandsch boek en begon het in radeloozen spoed te copieeren in stenografisch schrift.

Nu, hij althans heeft zijn ideaal bereikt. Hij is stenograaf geworden van de Tweede Kamer en heeft gelijktijdig als wapenkundige naam gemaakt.

De courant verloor in hem haar ijverigsten en bekwaamsten medewerker."

Tot zoover Heijermans, volgens wien ***Riefsfap*** dus de ijverigste medewerker van de Nieuwe Rotterdamsche Courant was en voorwaar, dat in dezen man de grootste werklust zetelde is voor ons ***leden van*** „De Nederlandsche Leeuw" geen geheim, getuige zijn vele omvangrijke werken op wapenkundig gebied en in het bijzonder zijne onvolprezen standaardwerken het Handboek der Wapenkunde en het Armorial Général.

Toen deze Nederlandsche pionier op heraldisch gebied 24 December 1891 te 's-Gravenhage overleden was, werd in de aflevering no. 1 van de jaargang 1892 van ons Maandblad zijn portret gereproduceerd en schreef daarbij v. d. M. een „In Memoriam". Hierin zegt de schrijver, dat Rietstap 12 Mei 1828 geboren werd als zoon van ***Willem Hendrik Rietstap*** **en** ***Elisabeth Hermina Remmerf,*** dat hij 16 September 1857 te 's-Gravenhage trouwde met ***Johanna Maria de Haas,*** dochter van ***Ary*** **en** ***Sara Nieuwenhuijsen, welk*** huwe- kinderloos bleef, en dat hij, na eerst gedurende korten tijd in den boekhandel werkzaam geweest te zijn, verbonden werd aan de Redactie van de Nieuwe Rotterdamsche Courant, totdat hij in 1852 geplaatst werd als stenograaf bij de beide Kamers der Staten-Generaal en in 1890 als eerste stenograaf gepensioneerd werd.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, 229).

Gleichman.

Mr. ***Thomas Theodoor Gleichman,*** geboren te Rotterdam 31 Dec. 1805 als **zoon van** ***Johan Georges G.*** en ***Johanna Maria Cremer,*** voerde volgens een kwartierstaat ***Flugi van***

Aspermonf in „De Wapenheraut" 1899, pag. 181, als wapen: „doorsneden, A. een half hert rustende op de snijlijn: B. 3 schuinbalken".

Hetzelfde wapen *Gleichman* met als helmteeken twee struisveeren komt voor in het Armorial Général en in het Nederland's Patriciaat 1911, waarin de stamreeks ***Gleichman*** is opgenomen.

De lakafdrukken evenwel van ***Jan Georae Gleichman,*** in 1797 en 1802 te Rotterdam, in de protocollen van notaris 1. Valeton te Rotterdam vertoonen een totaal ander wapen en wel een merk in de gedaante van een hart, waar binnen het jaar 1739 en de 2 letters G, en gaande over 2 schuingekruiste pijlen met de punten naar beneden als onderstaande schets, terwijl de lakafdruk van 10 Mei 1797 als helmteeken

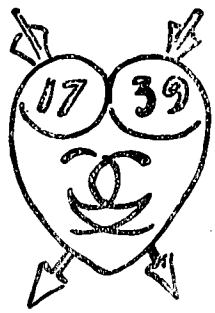

vertoont eene aanziend gestelde uitkomende vrouw met de linkerhand op de heup en met de naar rechts gerichte rechterhand een weegschaal vasthoudende, terwijl boven het helmteeken de woorden Memento mori zijn vermeld.

Die 2 letters G.G. maken het wel hoogst waarschijnlijk, dat dit wapen inderdaad van dezen *J.* G. ***Gleichman*** zal zijn.

In verband met de mededeeling in het Ned. Patriciaat, dat deze familie oudtijds in Saksen gevestigd was, merk ik op, dat het Armorial Général het wapen van eene familie *Gleichman* te Saksen als volgt beschrijft: „in groen een gouden dwarsbalk vergezeld boven links van eene gouden ster."

Naar aanleiding van het voorgaande lijkt het mij hoogst twijfelachtig, of het wapen ***Gleichman*** in het Armorial Général, het Ned. Patr. en op den kwartierstaat ***Flugi van Aspermont*** wel juist is.

En om de verwarring nog grooter te maken vertelt ons het Arm. Gén., dat het hier beschreven doorsneden wapen met het halve hert in de bovenhelft en de 3 schuinbalken in de benedenhelft als wapen *Brandis* voorkomt als 2e en 3e kwartier in het gevierendeelde wapen ***Brender à Brandis,*** welk Arm. Gén. dit doorsneden wapen dan ook in voce *Brandis* beschrijft als wapen eener familie van dien naam in Hannover en daarbij behalve naar ***Brender à Brandis*** ook verwijst naar ***Brand*** in Saksen, welke laatste familie volgens dit Arm. Gén. geheel hetzelfde doorsneden wapen met eveneens de 2 struisveeren als helmteeken voerde als het eerste hiervoor beschreven wapen ***Gleichman.***

Ten slotte merk ik op, dat de kleuren van dit doorsneden wapen in de verschillende aangegeven bronnen verschillend zijn, doch dit zegt absoluut niets, daar het talloos vele malen voorkomt, dat een zelfde wapen in diverse bronnen met verschillende kleuren beschreven wordt.

van Goch.

In de Regeering van Rotterdam door Unger op plaat 16 *is* het zegel afgebeeld van ***Jacob Andriesz. van Goch,*** schepen van Rotterdam, in 1623, vertoonende als wapen: „gedeeld, 1 een dwarsbalk vergezeld van 3 vijfbladige bloemen, 11 een zeer smalle omgekeerde keper, die den beneden schildrand raakt."

Hoewel slechts een betrekkelijke kleinigheid wil ik toch opmerken, dat het zegel van dezen schepen dd. 8 Dec. 1623 aan charter in het archief der Nassausche Domeinen in het Algem. Rijks-Archief te 's-Gravenhage dit wapen vertoont met de linkerhelft een zoogenaamd gekoust veld, dat is een veld verdeeld door een omgekeerde keperlijn, dus geen smalle keper.

Dat het ook aldus moet zijn, blijkt uit het feit, dat in de afbeelding bij Unger die zoogenaamde keper den beneden schildrand raakt, waaruit men mag besluiten, dat het geen keper kan zijn, daar de top van een keper in de heraldiek den schildrand niet raakt, doch daarvan op eenigen afstand verwijderd blijft.

Goding.

Volgens de Gedenk- en Grafschriften in Limburg door J. Habets voerde ***Theodoor Goding,*** overleden 21 Oct. 1694, getrouwd met de 3 Sept. 1690 overleden ***Margaretha Hinnesdael,*** een schuinkruis vergezeld van 3 bloemen volgens het wapen op diens grafzerk in St. Matthiaskerk te Maastricht.

In de eerste plaats is deze beschrijving onvoldoende, daar niet vermeld is hoe de 3 bloemen ten opzichte van het kruis gerangschikt zijn, doch bovendien is het niet juist en is ook de naam onjuist, welke God d i n g moet zijn.

Het wapen moet zijn „een schuinkruis vergezeld boven, rechts en links van een klaverblad en beneden van een vogel, die op een bol staat."

Dit blijkt uit een M.S. Wapenboek met afbeeldingen van grafzerken in het Rijksarchief te Maastricht, waarin afgebeeld zijn de grafzerken in O.L. Vrouwekerk aldaar van ***Theodoor Godding,*** overleden 7 Nov. 1688 en diens 17 Juli 1695 overleden vrouw ***Elisabeth Reesen,*** en van *Joannes Godding,* peijmeester dier stad en rentmeester van het Kapittel van St. Servaas, overleden 10 Juni 1723, en getrouwd met ***Joanna Maria Le Febure,*** waarop dit aldus gewijzigde wapen te zien is.

Bovendien blijkt dit zeer duidelijk uit een alliantiewapen, voorkomende op een steen boven een poort in het binnenhof van een erf in het dicht bij Maastricht gelegen Belgische dorp Cannes.

Van dit alliantiewapen vertoont het mannelijke schild het gevierendeelde wapen der familie ***Colleffe*** en het vrouwelijk schild een gedeeld wapen, waarvan de rechterhelft is een schuinkruis vergezeld boven, rechts en links van een klaverblad en beneden van een vogel, die op een bol staat met als linkerhelft effen en in een schildhoofd 3 merletten. Dit gedeelde vrouwelijk wapen is volkomen hetzelfde als het in het Armorial Général beschreven wapen *Godding,* terwijl de linkerhelft daarvan het wapen der familie ***de Hinnisdael is.***

Uit de Publications de la Société hist. et archéol. dans le Limbourg 1898, pag. 309, blijkt, dat *Godefridus* ***Augustinus Colletfe,*** vice hoogschout van Maastricht, 23 Maart 1695 aldaar trouwde met de 16 Mei 1715 overleden ***Maria Elisabeth*** *Godding.*

(Wordt vervolgd.)

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

van Aller. Nadere gegevens gevraagd over de voorouders van *Joost Jacob van Aller,* geboren in 1756, die zich in Denemarken vestigde. Volgens opgave zou hij te Rotterdam geboren zijn als zoon van *Theodorus van Aller,* koopman aldaar, geb. in 1715, † in 1804, en van *Elisabeth Harfigh,* geb. in 1720, † in 1794, en was hij een kleinzoon van *Hendrick van Aller,* koopman te 's-Gravenhage, en *Maria de Baar.*

RED.

Bogaard, Gevraagd wapens, voorouders en eventueel familieverband van de volgende personen:

Cornelis Janss. van den Bongardt. schout van Breukelen (1616).

Johan of *Jan Corneliss. van den Bongardt,* schout van Breukelen (1618/47).

Hendrik Emoutsz. Bogaart, schepen van Breukelen-Nijenrode (1683).

Floris van den Bongaart, gerechtsbode van Breukelen (1683).

Johan van den Bongert, secretaris van Breukelen (1663).

Jan Emoutsen Bogert, schepen van Breukelen-Nijenrode *(1694).*

Gerrit Cornelissen Bogaert, schepen van het gerecht van Portengen enz. (1686).

Claes Gerritss. Boogaert, wonende in Reyerscop (1655).

Gerrit Jacobsz. Bogaart, schepen van Vijfhoeven (in 1719 vermeld als oud-schepen).

Jan Bogaert, schepen van Cockengen (1765).

Cornelis Bogaerd, schepen van Cockengen (1776).

Cornelis Cornelissen Bogaertman, wonende onder Breukelen (1627), later genaamd *Cornelis Corneliss. Bogart.*

Cornelis Gerritss. in den Bogaert, wonende in Cortrijk (1654). Vader van den voorgaande.

Jan Jans. of *Joosgen Cornelis in den Boomgaert,* wonende onder Ruwiel (± 1600).

Gijsbert Emenss. (Bogaart?), molenaar, wonende onder Vijfhoeven (1631).

Cornelis Jacobs in den Boomgaert, wonende onder Ruwiel (± 1600).

Dominicus Bogaert, schepen van Utrecht.

Willem Bogaert, schout te Naarden.

Teunis Gijsbertsen in den Boomgaert (Boogertman), wonende onder Schoonrewoerd (1646).

Gerit Goverss. den Bogertman, wonende te Leerdam (1618).

Utrecht. P. H. BOGAARD.

Buys. In de XVIIe en XVIIIe eeuw woonde een familie *Buys* in het dorp Aartswoud aan de Zuiderzee. Gaarne zou ik de juiste betekenis (etymologie) van dezen naam vernemen. Volgens mij is hier kwestie van een „haringbuis", die de Zuiderzeevissers gebruikten. In elk geval schijnt deze naam tamelijk oud te zijn, want men vindt hem daar reeds in het begin der XVIIe eeuw.

Een lid van deze familie was: *Adriaen Jansz. Buys,* geb. te ..... omstreeks 1650, wonende te Aartswoud, die zijn testament maakte 5 Jan. 1697; hij was getr. met *Maertje Cornelisdr.*. waaruit drie kinderen.

Groningen. A. H. D. DE SAINT OBIN.

Dyxhoorn. Wie is in het bezit van — of kan inlichtingen geven over — een zilveren beker, hoog 18 cm., met onderop de namen *Pieter Blasius Dycxhorn* en *Annetje Jacobs,* 1642? Deze beker werd in Juni 1923 geveild bij A. Mak te 's-Gravenhage.

's-Gravenhage. H. L. KRUIMEL.

van Nieuwvliedt. Wie kan inlichtingen verschaffen omtrent *T. M. van Nieuwvliedt,* een met Daendels meegekomen patriot, die van Januari 1795 tot April 1795 te 's-Hertogenbosch een eerste viool in de „Administration Centrale pour tous les pais conquis sur la Hollande" speelde. Mr. Boudewijn Donker Curtius noemt hem in zijn mémoires: „een gelukzoeker".

's-Gravenhage. MR. A. R. M. MOMMERS.

Paspoort. De stamreeks van het geslacht *Paspoort* is bewezen vanaf *Zacharias Lambrechts Paspoort,* pachter van het Klein Zegel te Delft, die aldaar 25 April 1610 huwt met *Trijntgen Aeriens van Putvliet.* Hij werd begraven Delft 5 Nov. 1638, zij overleed aldaar 6 Maart 1647.

Na 1616 werden uit dit huwelijk geboren en gedoopt in de O.K. te Delft:

1. *Maria 23* April 1617, get. Samuel Claesz. Berckel, Maertgen Dirxs.
2. *Geertruyt* 26 Mei 1619, get. Arent Barents, Maertgen Dircksdr.
3. *Arent* 1 Nov. *1620,* get. Arent Thonisz. (van Putvliet?), Trijntgen Arents. N.B. Uit hem stamt de in 1832 geadelde tak.
4. *Claes* 15 Dec. 1621, get. Lambrecht Claesz. Paspoort, Grietgen Lambrechts.
5. *Aechtge 15* Dec. 1621 (tweeling met voorgaande), get. Samuel Berckel, Aeltgen Arents.
6. *Dirck 20* Aug. 1623, get. Jan Arents, Maertgen Lambrechts.
7. *Trijntge* 16 April 1625, get. Samuel Claesz. Berckel, Derick Jacobs de Swart, Derrickgen Arentsdr.

Gevraagd: wie waren de ouders van bovengenoemde *Zacharias Lambrechts Paspoort?* Ned. Adelsboek 1916 geeft hem als ouders: *Lambrecht Claesz.* (begr. Delft N.K. 17 Nov. 1635) en *Marytjen Dircksdr.* (begr. Delft N.K. 6 April 1643), die echter eerst 5/20 Nov. 1594 als jonggezel en ongedochter te Delft huwden. Opmerking verdient dat zij tevens hun kinderen *Margaretha* (tr. 1624 *Dirck Jacobs Zwart)* en *Maritge* (tr. 1618 *Arent Barents van Oudheusden)* herhaaldelijk als doopgetuigen bij bovengenoemde kinderen van *Zacharias Lambrechts Paspoort* optraden en dus blijkbaar tot de naaste verwanten behoorden. Ik vraag mij daarom af of *Zacharias Lambrechts* wellicht toch een zoon van genoemd echtpaar is. Hij moet dan echter geruimen tijd vóór het huwelijk der ouders zijn geboren, aangezien tussen beide huwelijksdata minder dan 16 jaren liggen.

In verband met herplaatsing van de stamreeks *Paspoort* in Ned. Adelsboek zou ik het zeer op prijs stellen zo men mij te dezer zake nader zou kunnen inlichten.

Amsterdam. JHR. MR. C. C. VAN VALKENBURG.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Notulen van de Algemene Vergadering, gehouden op 19 Juni 1948. — Bijdrage tot de genealogie van den Clooster, door Jhr. H. H. Röell. — Genealogieën van Byler vóór de tweede helft van de XVIIde eeuw, VI, door Mr. W. de Vries. — De afkomst van den pionier op wapenkundig gebied Johannes Baptista Rietstap, door R. T. Muschart. — Foutieve wapens en namen in. diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, Jonkerlaan *26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 10 — LXVe Jaargang — October 1948

BESTUURSBERICHTEN.

In de laatste dagen. van Augustus en de eerste van September 1948 was er in Nederland een. spheer van dankbaarheid en vreugde, vermengd met weemoed.

Ons Genootschap, dat de eer heeft zich koninklijk. te mogen noemen, herdenkt dankbaar wat Hare Majesteit Koningin Wilhelmina in hare langdurige, zegenrijke regering voor land en volk geweest is en gaat, als heel ons volk, vol vertrouwen aan het werk onder de Regering van H.M. Koningin Juliana, wier waarlijk vorstelijke Nederlandse woorden, bij de inhuldiging gesproken, in ons aller harten als voorbeeld staan gegrift. Waar Zij voorgaat volgen ook wij. Liefde voor Geslacht- en. Wapenkunde sluit eerbied voos historie en traditie en trouw in.

L. H. N. BOSCH VAN ROSENTHAL.

Tot lid zijn benoemd:

Mevrouw MR. W. ELDERING-NIEMEYER . . *Utrecht.*
Plompetorengracht 7.

DR. J. VAN REES . . . . . *Eindhoven_*
Binnenwiertzstraat 29.

Adreswijzigingen:

DRS. E. A BL J. TEN BRINK . . . . . *'s-Gravenhage.*
Statenlaan 68.

MR. TH. ENKLAAR . . . . . *Delden.*
Witte Huis.

C. GRAHAM BOTHA . . . . . *Newlands (Zuid-Afrika).*
„Nairn", Label Avenue.

I. H. A. E. HARSHAGEN . . . . . *Wieringerwerf.*
Terpstraat 6.

IR. J. G. KAM . . . . . *Nuenen (N.-Br.).*
Een Eind C. 54.

H. A. DE REIGER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Sleedoornstraat 27.

Mejuffrouw M. W. RUTGERS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Wassenaarseweg 103.

DR. MR. H. P. SCHAAP . . . . . *Bandoeng (Indonesië).*
Stb. No. 94.II.03.000, Krijgsraad te velde K.L.

B. W. VAN SCHIJNDEL . . . . . *Brussel.*
74 Rue du Bailli.

IN MEMORIAM

Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn.

Op 14 September 1948 is te 's-Gravenhage onverwachts overleden Jhr. Mr. Dr. Eltjo- Aldegondus van Beresteyn, oud-voorzitter en erelid van ons Genootschap, geboren 2 April 1876 te Haarlem, zoon van Jhr; Paulus Anne en van Eldina Aldegonde Gaymans, gehuwd met Julia Cornelia Frowein, dochter van Johan Wilhelm en van Maria Melitta Selma Ronstorff.

Een genealoog van zeer bijzondere gaven en bekwaamheden is van ons heen gegaan, die in de laatste dertig jaren door zijn. organiserend talent en noesten onverflauwden arbeid groten invloed heeft, uitgeoefend op de ontwikkeling. der Nederlandse genealogie, en op de bundeling- van- de krachten, die zich ten doel stellen, de wetenschap der genealogie en haar practische beoefening te bevorderen.

Van Beresteyn is reeds op- zeer jeugdigen leeftijd ijverig begonnen met de bestudering der genealogie; een zeer groot aantal geschriften van zijn hand zagen in den loop der tijden het levenslicht en door zijn talënt voor tekenen heeft hij talloos vele wapentekeningen geproduceerd: bij zijne vele functies op velerlei. gebied heeft tot het einde toe de genealogie zijne bijzondere voorliefde behouden.

Van jongs af aan was Van Beresteyn een groot verzamelaar, hij heeft daardoor welhaast de grootste particuliere genealogische bibliotheek bijeengebracht, in het bijzonder ook

over de ikonografie, deze belangrijke genealogische hulpwetenschap. Zijn huisarchief was voortreffelijk ingericht en strekte ten voorbeeld aan het gehele land; gelukkig heeft hij maatregelen getroffen, dat zijne verzamelingen voor het nageslacht bewaard zullen blijven.

Toen in 1917 de voorzitter van het Genootschap, Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn, zich door hogen leeftijd genoopt achtte, zijne functie neer te leggen, werd Van Beresteyn in de Algemene Vergadering van 26 Maart benoemd tot Voorzitter, voor welke taak hij, als betrekkelijk jeugdig kamerlid met vele relaties, grote kennis, en een ongelooflijk goed geheugen, uitnemend was voorbereid. Hij aanvaardde in deze vergadering zijn voorzitterschap met een uitvoerige rede over de oprichting van een documentatiebureau, welk plan geestdriftig werd aangenomen (Maandblad 1917, k. 99 e.v.). Hij sprak toen o.a.: *„voorwaar een ruim arbeidsveld, dat in deze vergadering werd aangewezen! En toch, als allen, die in deze zaken belang stellen, de handen ineen slaan, dan kan hier wat bereikt worden."* Woorden, die ook nu nog gelden.

Een jaar van ernstige samenwerking van het Bestuur is hierop gevolgd, waarin echter gebleken is, dat de grootse taak van het documentatiebureau, die Van Beresteyn ten doel stelde, voor alsnog boven de krachten van ons Genootschap ging, weshalve hij in de Algemene Vergadering van 25 Mei 1918 zijne functie als Voorzitter neerlegde (Maandblad 1918, k. 115 e.v. en k. 170 e.v.).

Van Beresteyn was een strijder „sans peur et sans reproche", die als man van karakter, overtuigd van zijn goed recht, zijne op scherp verstand en goede argumenten gebaseerde overtuiging hardnekkig en soms fel wist te verdedigen. Het treffende in het karakter van Van Beresteyn was daarbij, dat hij volkomen „sans rancune" was; het was hem steeds en alleen te doen om het algemeen belang en de goede zaak, die hij met al zijn kracht diende, maar na een scherp meningsverschil was hij altijd tot een „shake hands" bereid.

Een blijk van zijn edelmoedigheid heeft Van Beresteyn gegeven door zijn geesteskind, het documentatiebureau, steeds krachtig te blijven steunen, voor welken arbeid hem zelfs het Ere-lidmaatschap werd verleend. Ook heeft hij zijn standaard-, werk „Repertorium van gedrukte genealogieën en genealogische fragmenten" in 1933 aan het Genootschap aangeboden ter gelegenheid van het vijftig-jarig bestaan.

Verdienstelijk werk heeft Van Beresteyn ook verricht door mede initiatief te nemen, dat de collecties Van Epen, Van Fenema, Muschart, Polvliet, Regt, Wagner, Wakker en vele andere voor versnippering werden behoed. Talrijke familiearchieven zijn op zijn verzoek aan ons toevertrouwd en belangrijke bronnen, o.a. de Oost- en West-Indische testamenten, de venia aetatis, verleend door de Staten van Holland, werden door zijn toedoen geklapperd.

Met grote energie heeft hij tenslotte toch zijn plannen van 1917 weten uit te voeren om een sterke Nederlandse centrale organisatie voor de beoefening der genealogie te scheppen door dadelijk na de bevrijding de stichting van het Centraal Bureau voor Genealogie krachtig te bevorderen.

Voor zijn groten vriendenkring en de velen, die hij steeds bereidwillig met raad en daad terzijde stond, is de dood van Van Beresteyn een onherstelbaar verlies, en ik heb dan ook gaarne gevolg gegeven aan het verzoek van het Bestuur van het Genootschap om dit „In memoriam" samen te stellen.

Van Beresteyn blijft het voorbeeld van den onvermoeiden werker, die tot het einde toe zijn arbeid, kennis en fortuin belangeloos in dienst stelde van het algemeen belang. Mogen wij, genealogen, zijn nagedachtenis in ere helpen houden door aan zijn levenswerk, de Stichting van een Nederlands documentatiebureau voor genealogie, onze medewerking te blijven verlenen en moge daarbij zijn wens in vervulling gaan, dat de leiding in handen blijve van bekwame leden van ons Genootschap, in de eerste plaats van bekwame jongere leden, die tijd en ambitie bezitten de facto het ideaal van Van Beresteyn in vervulling te brengen.

Hij ruste in vrede.

C. A. VAN WOELDEREN.

Aanwinstenlijst der bibliotheek.

Akker, W. L. van den. Het aloude geslacht van den Akker van 1430 tot heden. [Voorthuizen] 1945. ***(Aankoop).***

A 1 b e r s. De Sinte Teresia-kerk on het Hoone Westeinde, voorheen de Spaansche kapel en de kerk van Spanje te 's-Gravenhage. Beknopte geschiedenis naar aanleiding van haar diamanten jubelfeest, 184 1 — 1916. 's-Gravenhage 1916. ***(Aankoop).***

[A s m a n n, H.]. N.V. Drukkerij Senefelder, Amsterdam. [Gedenkboek] 1898 — 15 Maart — 1948. [Amsterdam 1948]. ***(Geschenk van N.V. drukkerij Senefelder).***

B r e k e l m a n s, F. A. Een blik in de geschiedenis van Made bij haar zesde eeuwfeest, 1346— 1946. [Princenhage 1946]. ***(Geschenk van den Schrijver).***

B u y t e n e n, M. P. van. De grietenij Idaarderadeel. Schets van de ontwikkeling van een Fries plattelandsbestuur. Dokkum 1947. ***(Aankoop).***

[B ij l e v e l d, W. J. J. C.]. Bouwens van der Boyen en consorten. [Leiden 1948]. gestenc. ***(Geschenk van den Schrijver).***

[B ij l e v e l d, W. J. J. C.]. De „markies" de Thouars na honderd jaren. [Leiden 1948]. gestenc. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Coe ber g h, J. B. M. en F. J. A. M. Coebergh. Stamboom van de familie Coebergh. [Z.pl.] 1945. 2 tabellen. ***(Geschenk van de Stichting „Familiekring Coebergh").***

D o e h a e r d, R. Comptes du tonlieu d'Anvers 1365— 1404. Bruxelles 1947. Académie royale de Belgique, commission royale d'hist. ***(Ruil).***

Ons familieblad, onder red. van J. P. van Mullem. Edam 1947, 1948. jrg. VIII, afl. 2 t/m 4, jrg. IX, afl. 1. ***(Geschenk van Ds. J. P. van Mullem).***

F o r m s m a, W. J. en B. van 't Hoff. Repertorium van inventarissen van Nederlandse archieven. Groningen 1947. ***(Aankoop).***

Fret s, G. P. Erfelijkheid. Amsterdam 1935. Nieuwe Internat. Bibl., XII. ***(Geschenk van den Heer F. Hers).***

G a l t o n, F. Inquiries into human faculty and its development. London enz. [1919]. 3e dr. ***(Geschenk a.b.).***

[G e e r l i n g s, B. A. Genealogie van het geslacht] Van Zadelhoff. [Haarlem 1948]. gestenc. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Genealogie Scholten [door F. G. J. H.]. Almelo 1914. ***(Aankoop).***

H a g a, A. Repertorium op de leenprotocollen van het huis Heeckeren (bij Goor) (1647—1797). [Deventer] 1948. Ver. tot beoef. van Overijsselsch regt en gesch. (Rui?).

[H u y g e n, C. A.]. Overzicht (uittreksel) van de stamboom van het Opper Gelderse (Noord-Limburgse) geslacht

Huygen. [Z. *pl.* 1948]. 5 *exx, (Geschenk van den Samensteller).*

Jaarboek [van den] Oudheidkundigen Kring „de Ghulden Roos", onder red. van A. Weijnen en L. Hopmans. Roosendaal 1946. no. 6. *(Geschenk van Mr. A. R. M. Mommers).*

[K o r t h a l s, H. A.]. Korte geschiedenis der Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij N.V., 187321948. [Amsterdam 1948]. *(Geschenk van de Directie van Heineken's Bierbrouwerij Mij. N.V.).*

Kroniek familie van Oosterzee. ['s-Gravenhage 1948]. nr. 1. *(Geschenk van den Heer N. van Oosterzee).*

Loo-kroniek. Familie-tijdschrift voor de leden van het geslacht Loo. Rotterdam 1948. jrg. 111, no. 7. *(Geschenk van den Heer J. A. M. van der Loo).*

Mededeeling [van de] Stichting „Familiekring Coebergh". [Z.pl. 1946—1948]. no. 1 en 2. *(Geschenk van de Stichting „Familiekring Coebergh").*

Mededeelingen der familievereeniging Kalff. Heiloo 1948. no. 31. *(Geschenk van den Heer J. Kalff Az.).*

Mededelingenblad van de „Ver. ter bevordering van het stamboomonderzoék voor Rotterdam en omstreken". Poortugaal 1948. jrg. 111, no. 11 en 12. *(Geschenk van de Ver. ter bevordering van het stamboomonderzoek voor Rotterdam en omstreken).*

M u c k e r m a n n, H. Vererbung, biologische Grundlagen der Eugenik. Potsdam [1932]. *(Geschenk van den Heer F. Hers).*

N i e u w e n k a m p, H. K i t s. Nederlandsche familiewapens met nadere genealogische aanteekeningen enz. Haarlem [1936—1939]. 4 dln. *(Aankoop).*

Pop en o e, P. and R. Hill Johnson. Applied eugenics. New York 1923. Social science text-books. *(Geschenk van den Heer F. Hers).*

P r i m s, F. Geschiedenis van Antwerpen. Antwerpen 1947, 1948. dl. IX. Met Oostenrijk onder de Franschen (1715~1814). 2e boek. De economische orde. 3e boek. De geestelijke orde. *(Aankoop).*

Sir ks, M. J. Handboek der algemene erfelijkheidsleer. 's-Gravenhage 1922, *(Geschenk van den Heer F. Hers).*

[Sloet d'O l d r u i t e n b o r g h, A. W.]. Généalogie Sloet 1292— 1903. Liège 1903. *(Aankoop).*

S o n, H. J. A. v a n. Geschiedenis en genealogie van het geslacht van Son, eertijds geheeten van Broechoven, Dordrecht [1947]. dl. IV. De tak te Dongen (16e eeuw tot heden). *(Geschenk van den Schrijver).*

Stamboom familie Henkemans. [Z.pl. z.j.]. gestenc. *(Geschenk van Ds. A.* Blanson *Henkemans).*

Veen, E. A. Een Friesch koopmansgeslacht. Het geslacht Veen. Amsterdam 1947. *(Geschenk van den Schrijver).*

W e n d e l a a r, W. C. De familie Serlé. ['s-Gravenhage 1947]. afl. 1 t/m 3. *(Aankoop).*

W *y* c k, A. L. F. T. van der. Genealogie van het adellijk geslacht van der Wyck. 's-Gravenhage [1875]. 2e dr. *(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).*

De mogelijke afstamming van de familie Leyssius,

door JH R. DR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Het opnieuw verschijnen van de stamreeks Leyssius in Nederland's Adelsboek is mij aanleiding een vroegere belofte in te lossen en uit een te zetten, wat er, na mijn vroegere afbraak [1]) van den op het eind van de 18e of waarschijnlijker nog in het begin van de 19e eeuw vervalschten kop van onze stamreeks, van de Rheineck traditie, welke blijkbaar die vervalsching heeft geïnspireerd, is over gebleven. Ondanks het feit, dat er sinds de vorige publicatie geene sensationeele vondsten zijn gedaan, wil ik trachten aan de hand van het voorhanden materiaal een, weliswaar niet geheel bewezen, maar toch logisch beeld van de herkomst op te bouwen.

Volgens een in onze familie bewaard gebleven traditie zou een *van Rheineck* bij zijn komst hier te lande den naam van zijn moeder, *van Leys,* hebben aangenomen. Dit is, althans sinds het verloren. gaan van een oude in de 17e eeuw gedrukte genealogie Leyssius, steeds zoo geïnterpreteerd. dat deze naamswisseling in de 16e eeuw, bij de vestiging in Zeeland, plaats vond [2]). Daar er echter in België sinds circa 1300 een volgens traditie en wapen uit het geslacht van Rheineck stammende familie *van Leys. van Leyus* of van *Leyns,* bestond [3]), welke het wapen der burggraven van Rheineck voerde, gebroken door kleurverandering en er wel geen twee families een gelijke naamsverandering zullen hebben ondergaan, wil het mij voorkomen, dat onze traditie, ondanks een kern van waarheid, in de 19e eeuw verkeerd is uitgelegd en dat onze eerst bewezen voorvader *Adriaen,* geb. circa 1520, in feite uit dit geslacht *van Leys* en daardoor uit het geslacht van *Rheineck* was gesproten. Bij deze nader te adstrueeren opvatting valt eveneens te verklaren, waar het door de familie *Leyssius* gevoerde afwijkende wapen vandaan komt.

Allereerst is aan te toonen, dat de tot nog toe eerst bewezen stamvader, de circa 1520 geboren *Adriaen,* reeds *Leyssius* heette, immers de twee op hem volgende generaties, *Melchior Adriaensz.* en *Adriaen* (II) *Melchiorsz.,* werden tot nu toe uitsluitend met een patronymicon aangetroffen, iets, wat ons echter niet behoeft te verbazen, daar dit weg-

[1]) Mndbl. 1914, k. 379 en 1929, k. 242. Bij laatst genoemd artikel dient te worden opgemerkt, dat er mij van zeer bevoegde taalkundige zijde, n.l. door wijlen Dr. Boekenoogen, op is gewezen, dat Leynsen nooit een afkorting van Colijnsen kan zijn. Deze veronderstelling dient dus te vervallen.

[2]) Wij hebben ons, meen ik, geenszins voor te stellen, dat de traditie van de Rheineck afstamming door de eeuwen heen mondeling is overgeleverd. Ik neem aan, dat, deze afstamming nog was neergelegd in bovengenoemde 17e eeuwsche genealogie, welke echter in de dagen van mijn overgrootvader, Jhr. P. F. Leyssius, behoudens een afdruk van het titelblad (met wapenbeschrijving), spoorloos was verdwenen. Eerst vanaf dit verdwijnen/tot aan het tot stand komen van de begin 19e eeuwscho genealogie; vervaardigd door den genealoog van den Hoogen Raad van Adel van Weleveld, waarin de vervalschte stamreeks is verwerkt, zal de Rheineck afstamming mondeling zijn overgeleverd. Daar de oudste genealogie nog wordt genoemd in een boedelinventaris van 1775 en de geheele bibliotheek van den in 1796 op jeugdigen leeftijd in een duel gevallen Mr. Willem Arnoud Leyssius tijdens de minderjarigheid van diens kinderen is verkocht, vermoed ik, dat het, verloren gaan aan dezen verkoop is te wijten. Het ware te wensehen, dat zij nog ergens schuilde. Het is misschien verstandig er op te wijzen. dat de vervalschte stamreeks, waarover in den aanhef van dit artikel is gesproken, niet, slechts na het verlies der oude geslachtslijst is opgesteld, maar dat daaraan zelfs geen oude gegevens kunnen zijn ontleend. Dit blijkt ten duidelijkste uit een fout als Meynaerts voor Meyvaerts, waarvoor aan dengene, tijdens wiens leven de genealogie. blijkens eenig op het, overgebleven titelblad voorkomend oud schrift, op zijn laatst kan zijn opgesteld, n.l. François Leyssius (1653—1725), een onjuist benaamde moeder wordt, toegekend en uit, het hem toeschrijven van verkeerde grootouders, n.l. François Leyssius en Anna de Hase instede van Adriaen Leyssius en Maria Gandolfs. Dit allee stempelt de vervalschte stamreeks *als zeer* laat maakwerk.

[3]) De vorige Rijksarchivaris in Zeeland was destijds, op grond van het. voorkomen van de variant Leuys, al of niet terecht, van meening, dat Leyns een verkeerde lezing is voor Leyus. Inderdaad komt ook de variant Leyes voor, hetgeen schijnt te wijzen op *een* uitspraak in twee lettergrepen. De Belgische gedrukte bronnen schrijven echter vaak Leyns.

laten van den geslachtsnaam, plaats en tijd in aanmerking genomen, een zeer gewoon verschijnsel was. Dat Adriaen I's zoon *Melchioc,* zoo al niet in de praktijk, dan toch in feite Leyssius heette, blijkt ten duidelijkste daaruit, dat zoowel de Protestantsche Zeeuwsche tak, als de aanvankelijk in Huissen (Kleef, nu Gelderland) gevestigde Roomsch-Katholieke tak gezegden naam in het midden van de 17e eeuw voerde. Immers deze takken hadden niets met elkander gemeen, dan dat zij beide klaarblijkelijk van een Melchior afstamden en daarom in afwisseling met hun achternaam het patronymicon *Melsen* (= Melchiorszoon) gebruikten. Den Roomsch-Katholieken tak behandelde ik destijds in Mdbl. 1937. Hun gemeenschappelijke stamvader *Melchior* moet dus zonder twijfel reeds aanspraak op den naam *Leyssius* hebben gehad. Waar deze, in wien wij stellig *Melchior Adriaenst.* mogen zien, er uit hoofde van zijn beroep -- hij dreef een bloeienden lakenhandel met, naar de gewoonte dier dagen, annex een lakensnijderij (kleermakerij) — nooit toe over kan zijn gegaan.den Latijnschen uitgang „ius" aan zijn, door hem trouwens vrijwel verwaarloosden, geslachtsnaam toe te voegen, moet hij dezen compleet hebben geërfd. Men kan dus aannemen, dat, tenzij zijn naam met Latijnschen uitgang en al aan een dus eveneens Melchior Leyssius geheeten moederlijken. grootvader; of peetoom was ontleend, reeds zijn vader Leyssius heette. Dat Melchior zijn achternaam aan een moederlijken grootvader of aan een peetoom zou kunnen danken, is echter niet aan te nemen, daar dan beide takken van de familie Leyssius, toen zij in grooten getale tegen het midden van de 17e eeuw den naam *Leyssius* weder opnamen, dezen — waar Melchioc en zijn zoons dien nooit gebruiken — over hen heen aan een moederlijken grootvader of aan een peetoudoom zouden hebben ontleend. Derhalve moet vrij zeker ook Melchior's vader den naam Leyssius hebben gedragen. Deze *Adriaen* kan op zijn beurt dien naam compleet hebben geërfd of zelf op grond van een wetenschappelijk beroep den Latijnschen uitgang: hebben toegevoegd en van huis uit Leys hebben geheeten. Aanstonds zullen wij zien, dat hij waarschijnlijk de schakel moet zijn geweest tusschen een Leys en een Leyssius.

Gedurende het eerste kwartaal van de 16e eeuw leefde aan de Scheldeboorden een *Melchior (van) Leys,* die, blijkens door Caland aan het rechterlijk archief van Axel ontleende gegevens [4]), een zoon was van *Lieven (van) Leys* en van *Amelberghe van Voorhoute.* Deze *Melchior,* wiens weduwe in 1536 te Axel in Zeeuws&Vlaanderen wordt vermeld, was in 1534 reeds overleden [5]). De namen *Melchior* en *Leys* zijn wel niet van uitzonderlijke zeldzaamheid, maar toch wel voldoende schaars om de combinatie tot iets zeer aparts te maken, iets zoo volkomen aparts, dat men deze naamskoppeling als een unicum kan beschouwen en er redelijkerwijs niet aan familieverband tusschen *Melchior Leys* en *Melchior Leyssius* te twijfelen valt. De opvatting ligt dan ook voor de hand, dat *Melchior* I de grootvader en peet was van *Melchior* 11 en daar er tusschen hen beiden een schakel moet zijn geweest, die den Latijnschen uitgang heeft toegevoegd, noodzakelijker* wijze de grootvader van vaderszijde. Door toeval kan deze uitzonderlijke naamscombinatie bezwaarlijk kort achtereen tweemaal zijn ontstaan en dan nog wel in een eng beperkt gebied. Want men dient te bedenken, dat slechts de Wester-Schelde Zeeuwsch-Vlaanderen scheidde van Biezelinge, van waar *Digna,* de zuster van Melchior 11, blijkens. de inschrijving van haar tweede huwelijk (Goes 17 April 1596) rfkomstig was, terwijl *Lieven,* de vader van *Melchior* I, trachtens Keizerlijk octrooi van 1514 den Lieven Leys polder. vaarin het aan de Wester-Schelde gelegen Terneuzen is gebouwd, heeft drooggelegd.

Teneinde de frequentie van het gebruik van den voornaam *Melchior* te schatten, telde ik. in het oudste, van 1593-1625 oopende, trouwboek van Goes het aantal den voornaam *Melchior* dragende bruidegoms. De oogst bedroeg. slechts drie op een totaal van. 2109;. Dit geeft een frequentie van 1 op *700.* Ter contrôle van deze frequentie werden ook de vaders met gezegden voornaam geteld. Dit waren er eveneens drie, hetgeen tot de zelfde frequentie leidt. Het: aantal bruidegoms met den achternaam Leys bedroeg 1; telt men echter de drie alleen met een patronymicon vermelde zoons van Melchior Adriaensz. mede 4. Frequentie 1 op 2100 of 4 op 2100 = 1 op 525. De kans, dat iemand Melchior Leys heette, is dus te stellen op $\frac{1}{700} \times \frac{1}{2100} = \frac{1}{1.470.000}$ en wanneer' men gezegde leden van onze familie medeteilt $\frac{1}{700} \times \frac{1}{525} = \frac{1}{367.500}$. Houden wij, ons aan dit laatste getal. Rekent men de manlijke bevolking van de streek rondom de Schelde op 50.000, wat zeker. niet te laag. geschat is, dan kan men de naamscombinatie Melchior Leys telkens na ruim 7 generaties verwachten. Wanneer wij dus deze combinatie reeds na twee generaties terug zien, moet dit op peetschap berusten. Een berekening over geheel België, waar de naam Leys natuurlijk in vele streken in het geheel niet voorkwam, kan deze redeneering niet omver werpen.[6]). Er is derhalve zooal geen genealogische, dan toch wiskundige.. zekerheid, dat *Mëlchior Leyssius* zijn naam ontleende aan *Mélchior Leys.* Naast deze wiskundige zekerheid zijn er nog eenige klein aanwijzingen voor de herkomst van de familie Leyssius uit Noord-Vlaanderen en er is zelfs een, welke rechtstreeks schijnt te wijzen op de afstamming uit *Lieven Leys,* den vader van *Mèlchior* 1. In de eerste plaats blijkt uit de na het overlijden op 2 Juli 1611 van *Melchior Adriaensz. Leyssius* te Goes opgemaakte boedelinventaris, dat gezegde Mrlchior bij zijn dood „pretensiën" in Vlaanderen naliet. Ten tweede vinden wij 17 Juli 1649 te Middelburg als eenigen getuige van de zijde van *Anthony Leyssius* bij diens ondertrouw met *Catharina,* dochter van den Groningschen hoogleeraar *Francois Meyvaerts. Jacques Fierens* genoemd; Iemand van laatst genoemden naam, geboortig van Moerbeke ten Zuiden, van Axel ondertrouwde 2Ó Juni 1598 te Gors met *Janneken 's Brunen,* geboortig uit Zaamslach in Axelambacht, na reeds eerder, n.l. *20* April 1597 met *Mayke de Munck* uit Dermonde getrouwd te zijn geweest. Hij, maar dan op hoogen leeftijd, of een gelijknamige zoon zal dus de getuige. van. 1649 zijn geweest. Daar beiden blijkbaar uitsluitend uit Noord-Vlaanderen stamden en de getuige toch een verwant van Anthony Leyssius moet zijn geweest, kan de bron van deze verwantschap slechts in Noord-Vlaanderen worden gezocht. Immers verzwagering van Jacques Fierens met Anthony, die geen zuster heeft gehad, die den volwassen leeftijd bereikte, is niet mogelijk. De derde aanwijzing: is; dat 27 April 1659 een *Jacoba van*

4) Navorder XIX, 235; Mndbl. 1913, k. 347; Kroniek Hist. Gen. 1868, 356.

5) Schepenregister van Axel ten Rijksarchieve te Middelburg.

6) Een onderzoek in Axelsche bronnen leidt eveneens tot het constateeren van groote schaarste in het gebruik van den voornaam Melchior, n.l. geen enkele Melchior op 213 namen in de. oudste stadsrekening van Axel (1492/3), 1 in de geheele over *ruim 2½ eeuw.* loopende regeeringslijsten van Axel en 1, nl. Melchior Leys, op c. 560 mannennamen in de bijlagen bij de door Caland afgedrukte bovengenoemde stadsrekening.

Borssele als getuige optrad bij den doop van Anthony's zoon *Cornelis.* Dit zou rechtstreeks terug kunnen *wijzen* naar *Wolphaert van Borssele,* burgemeester van Axel, die met *Amelberghe van Leys,* zuster van Melchior 1, was gehuwd.

Tenslotte is het niet uitgesloten, dat ook het optreden van Jonker *Cornelis (Brouwer,* heer) *van Watervliet up* 9 Maart 1631 als getuige bij den doop van *Mayke,* dochter van Anthony's -broeder *Pieter Leyssius,* naar het Vlaamsche land wijst, vanwaar het Goessche burgemeestersgeslacht *Brouwer* ven *Watervliet* afkomstig was. Waar al deze personen uiteraard slechts vrij verre verwanten kunnen zijn geweest, duidt hun optreden niet onwaarschijnlijk op zekere genealogische belangstelling bij de broeders *-Pieter en Anthony Leyssius.* een belangstelling. welke ook reeks uit bet weder opnemen van den twee generaties lang verwaarloosden geslachtsnaam schijnt te blijken.

Keeren wij thans terug tot *Mechior* I. Deze behoorde blijkens het zegel van zijn 'vader *Lieven* (a° 1502). vermeld in de Raadt, Sceaux armoriés des Pays-Bas, tot een riddermatig geslacht, -dat het 'Kheineck wapen, nl. een van rood en goud geruit schild met een schildhoofd van goud, voerde met gedeeltelijk veranderde kleuren en de toevoeging, hetzij van drie merletten, hetzij van een halven klimmenden leeuw, in 'het schildhoofd [7]). *Geven van Ley(n)s* voerde het wapen met den halven leeuw. Hoe nu te verklaren, dat reeds in de 17e eeuw de familie *Leyssius* een geheel ander wapen gebruikte en wel dat van 'het Zuid-Hollandsche welgeboren mannen geslacht *Coel,* gevierendeeld met een wapen waarin een hamei? Waar behalve het wapen ook de spreuk der Coelen, „Patricia Coliorum Progenies", waarnaar stellig niemand van buitenaf een begeerige hand zal hebben uitgestoken, werd overgenomen, is een vergissing bij de aanname van het wapen (kwartier) *Coel* uitgesloten te achten. Er moet dus tusschen Melchior 1's vader, .die met een *van Voorhoute* uit het bekende Zuid-Bevelandsche geslacht was gehuwd, en Melchior 11, wiens drie achtereenvolgende echtgenooten, even als die van zijn nageslacht, bekend zijn, iets zijn gebeurd, dat aanleiding kon zijn het wapen en de spreuk der Coelen over te nemen. Dit iets zal uiteraard een huwelijk zijn geweest, ingevolge waarvan een stuk Coelentraditie, waarschijnlijk met een voornaam, door peetschap in de familie 'Leyssius overging. Melchior 1 of zijn zoon Adriaen schijnen dus op het eerste gezicht voor een huwelijk met een Coelendochter in aanmerking te komen. Bij nadere beschouwing valt Adriaen af. Immers, waar Melchior 11 zijn voornaam aan de familie Leys ontleende, dus aan vaderszijde, kon daarmede geen stuk moederlijke traditie overgaan, nog afgezien van het feit, dat hij zich .om traditie blijkbaar niet bekommerde. Zijn vader *Adriaen* komt dus niet of nauwelijks voor bedoeld huwelijk **in aanmerking. Anders staat het met zijn grootvader *Melchior* 1.** Indien deze een Coelendochter huwde, kan zijn zoon *Adriaen* inderdaad, met den meest typischen Coelen voornaam *Adriaen* [8]), de Coelentraditie en het Coelenwapen van zijn moederlijken grootvader hebben verkregen. Daar laatsgenoemde *Adriaen* tevens de man was, die den naam *Leys* tot *Leyssius* uitbouwde en dus een klassieke opleiding zal hebben genoten, behoeft het ons niet te verwonderen, dat juist hij de Latijnsche spreuk overnam. Het kan dus wel niet anders, of ***Melchior* 1 is met een Coelen-dochter gehuwd en wel met een dochter van den een of anderen *Adriaen Coel.*** Melchior's zoon ***Adriaen Leyssius* zal** mischien **zelfs naar de gewoonte dier dagen met zijn voornaam ook den geslachtsnaam van zijn moederlijken grootvader hebben overgenomen en voluit *Adriaen Coel(en) Leyssius* hebben geheeten. Dit zou kunnen verklaren, dat er tegelijk met hem een *Pieter*** Coelen ***Lijsius*** leefde, die dus eveneens de beide namen vereenigde en zijn broeder zou kunnen zijn. Deze ***Pieter Coelen Lijsius,*** ook ***a Lijsia*** geheeten, werd door den invloed van de landvoogdes Maria van Hongarije, dus voor 1556, tot abt benoemd van het klooster Muenster in Luxemburg.

Welke ***Adriaen Coel*** de schoonvader van ***Melchior Leys*** is geweest, kan voorshands niet worden uitgemaakt. In aanmerking komen ***Adriaen Coel,*** die **in 1493 in den bloei zijner jaren als raad van Dordrecht overleed en *Adriaen Coel Adriaensz.,*** die gehuwd was met ***Cornelia Tielensdr.* en** circa 1511 is gestorven. Beiden behoorden tot den Dordtschen tak, welke in de 17e eeuw, blijkens Baalen's Dordrecht, eveneens de bovenbesproken Latijnsche spreuk voerde. De mogelijkheid bestaat echter ook, dat een lid van het geslacht *Coel* zich naar **Gent** verplaatste. Dit schijnt men te kunnen afleiden uit het feit, dat men in later jaren herhaaldelijk te Gent een geslacht ***Coolman*** aantreft, met al wapen: gevierendeeld, 1 en 4: drie (2, 1) zw. merletten in zilver, 2 en 3: drie (2, 1) zilveren St. Andrieskruisen in rood met een gouden schildzoom. Dit wapen schijnt te wijzen op een afstamming in de vrouwelijke lijn uit het geslacht *Coel.* Een huwelijk van ***Melchior* 1 met een Dordtsche *Coel* lijkt wel ver, maar toch niet te ver gehaald. Wij weten tenslotte niets van het leven van *Melchior* 1,** slechts, dat hij en zijn broeder Mr. ***Jan in* 1534 dood waren [9]) en dat zijn helaas niet bij name genoemde weduwe, die naar het schijnt, niet in Axel, maar elders woonde, in 1536 een lijftocht bezat op d' Oude Schuttershof te Axel. Melchior 1 kan zeer wel koopman of schipper zijn geweest en op deze wijze een Dordtsche vrouw hebben getrouwd trouwd of wel de Coelen kunnen door een Abeele huwelijk — de kinderen van Heer Floris van den Abeele, die te Capelle-Biezelinge gegoed was, en van Meyne van Herlaer zijn stellig te Dordrecht opgevoed ten huize van hun stiefvader, den schout van Dordrecht Gerard Oem — goederen te Capelle-Biezelinge hebben verworven.**

Het hamei-kwartier in het wapen blijft op de boven geschetste wijze nog onverklaard. Dit kan op verschillende wijzen, waarop ik hier niet dieper wil ingaan, zijn ontstaan. Ik stip slechts als mogelijkheden aan, voorafgaande opname in het wapen Coel ingevolge een huwelijk of wel een 17e eeuwsche mislukte poging het wapen Kheineck in ons wapen te herstellen, waarbij men verkeerd greep en het rood en goud gedwarsbalkte wapen van een geheel ander, n.l. het Frankenlandsche gravengeslacht van Kheineck of van Kieneck, mis-

[7]) Het geslacht van Kheineck voerde de ruiten spitser dan het geslacht van Leys. 'Het wapen aan de dochter van Lieven van Leys, gehuwd met Wolphaert van Borssele, burgemeester van Axel, toegekend bij de kwartieren van het geslacht (de) Zoete (van Laken) op een grafzerk te Gent, wijkt van dit zegel af en moet dus onjuist zijn. Wij weten echter allen, hoe vreemd er soms met kwartierwapens werd gesold. Zorg den de erfgenamen uiteraard meestal nog voor een juist wapen van den overledene, van dat van diens groot- of overgrootouders hadden zij in de meeste gevallen geen notie. Het opzoeken daarvan werd menigmaal aan den mr. steenhouwer overgelaten, die dan als heraldicus optrad. Te gunster trouw gaap deze natuurlijk maak verkeerd.

*) De genealogie Cool bij Baalen telt voor 1600 reeds acht leden van dit geslacht met den voornaam Adriaen.

[9]) Zij worden in dit jaar genoemd als bloedverwanten van Wulfkin van Voorhoute, wat bewijst, dat zij uit het tweede huwelijk van Lieven stamden.

teekend aannam [10]). Een 3e mogelijkheid komt aanstonds ter sprake.

Het bovenstaande leidt tot het volgende staatje, dat er, dunkt mij, aannemelijk uitziet.

Lieven van Leys, × 1492/3 baljuw der Vierambachten en pachter van den wijnaccijns te Axel, 1503 ontvanger-generaal van het Gentsche kwartier, op hoogen Ieeftijd 1533/5 overl.
|
Melchior Lievensz. van Leys, dood in 1534.

Amelberghe van Voorhoute × ? c. 1515

Adriaen Coel
|
dochter

Adriaen (Coelen?) Leys(sius), klassiek opgevoed, nam wapen en spreuk der Coelen over.

Melchior Adriaensz. Leyssius, geb. c. 1550, sinds 1575 te Goes, liet pretensies in Vlaanderen na,
X
Martina aen *Dycxken,* uit 's Heer-Abbekerke op Zuid-Beveland.

Er zijn omtrent het leven *van* Jonker *Lieven van Leys,* die een bekend man was, dank zij de nasporingen van wijlen Caland en inlichtingen mij door den vorigen Rijksarchivaris in Zeeland verstrekt uit het rechterlijk archief van Axel, vrij vele gegevens bekend. (Zie Mndbl. 1913 en '14, Zelandia Illustrata, Smallegange, Kroniek van Zeeland, pag. 393, en Caland, Oudste Rekening van Axel in Kroniek Historisch Genootschap 1868). Zij betreffen zoowel zijn ambtelijke loopbaan als zijn vijf kinderen en een deel zijner kleinkinderen. Hij wordt in 1506/7 onder de medeonderteekenaars der onderhandelingen van Filips de Schoone en diens vader Maximiliaan met Frankrijk, Engeland en Arragon genoemd als *Liévin Leyes.* receveur du quartier de Gand. (Archives départementales du Nord, no. *18826. No. 18828* bevat aan hem gerichte brieven). Omtrent zijn loopbaan kan verder worden medegedeeld, dat hij in 1492/3 baljuw was van de Vierambachten en pachter van den wijnaccijns te Axel, 1494 en '97 schepen van de Keure van Gent, 1502 en 1505 kiezer van den landsvorst voor de vernieuwing van den magistraat te Gent, 1503 en 1506/7 ontvanger-generaal van het kwartier van Gent en in laatst genoemde jaren gemachtigde voor de reeds genoemde onderhandelingen. In 1503 was hij ook watergraaf en moermeester van Vlaanderen. In 1514 verkreeg hij Keizerlijk octrooi voor de drooglegging van den lateren, om Terneuzen gelegen, Lieven Leys polder. Volgens Caland zou hij in 1528 zijn overleden. Daar hij echter in 1533 nog wordt genoemd als grootvader van *Amelberghe van Borssele.* echtgenoote van Mr. *Adolf Blanckaert,* terwijl 12 Augustus 1536 laatstgenoemde en Jan van *Borssele* hun aandeel verkoopen in het huis, „daer Lieven Leyus uut verstorf", zal hij eerst tusschen 1533 en dien datum zijn gestorven. In 1502 vinden wij hem, indien hij tenminste geen gelijktijdigen naamgenoot heeft gehad, genoemd als voogd van de kinderen van zijn broeder *Jacob,* bij welke gelegenheid hij met het Rheineck-Leys wapen zegelde en in 15 17 als voogd van de vier kinderen van Philippus van Voorhoute. Zijn oudste dochter *Juliana* was gehuwd met Mr. *Nicasius Claessone,* raad en commissaris in de Kamer van den Raad van Vlaanderen, die grondbezit had in Noordiik (Hontenisse aan de Schelde). Juliana was in 1534 dood. De 'tweede dochter *Amelberghe* was gehuwd met *Wolphaert van Borssele,* burgemeester van Axel. Caland kent hem drie zoons toe, ME. *Francois, Melchior* en Mr. *Jan* [11]). Deze laatste huwde volgens Goethals, Dictionnaire héraldique et généalogique 1, pag. 571, *Johanna Everaerts,* dr. van *Jan,* die hertrouwde met *Anthonie de Zoete van Laken,* gest. 1537. De echtgenooten van Mr. *Francois* en *Melchior* vinden wij niet met name genoemd. Al deze kinderen sproten uit *Lieven's* tweede huwelijk met *Amelberghe van Voorhoute,* die uit een zoowel op Zuid-Beveland als in Zeeuwsch-Vlaanderen gevestigd riddermatig geslacht was gesproten. Wat Lieven's afkomst betreft, wordt door Zelandia Illustrata en door Caland. slechts gemeld, dat hij uit een voornaam in deze streken gevestigd geslacht stamde, zonder dat de namen zijner ouders worden genoemd. Misschien is hij een zoon van den Gentschen schepen *Jacob,* als zoodanig genoemd 1453. Daar ik niet over een genealogie van Ley (n)s of Leyus beschik, dient onze Lieven dus voorshands te worden beschouw als de stamvader dezer familie *van Leys.* Wel is het zonder een dergelijke genealogie mogelijk, aan de hand van het feit, dat de leden van het geslacht *van Leys* sinds 1310 geregeld schepen van Gent zijn geweest [12]) en lettende op eenige opvallende voornamen van sommigen hunner, een spoor tot 1310 aan te wijzen, dat bij een nader onderzoek in de eerste plaats zal dienen te worden gevolgd. Onderstaande staat moge dit spoor verduidelijken.

Gelnot van Leys (Leyus of Leyns),
1310 schepen van Gent, die blijkens zijn hoogst zeldzamen voor-'naam een voorzaat moet zijn geweest van:

Gelnot van *Leys (Leyus* of Leyns),
1413, '19, '25, '30, '32, '41 schepen van Gent.

Messire Lieven van Leys *(Leyus* of *Leyns), Gelloetssone,* ridder, 1444, '54, '68 schepen van Gent, vermoedelijk grootvader [13]) van.

Lieven van, Leys (Leyus of *Leyns),*
geb. c. 1460, gest. c. 1535, 1492/3 baljuw van de Vierambachten, 1494 en '97 schepen van Gent, watergraaf van Vlaanderen, 1503 en 1506/7 ontvanger-generaal van het kwartier van Gent, 1514 drooglegger van den Lieven Leyspolder,
× le Lysbeth's Brauwers (de Brauwere),
× 2e Amelberghe van Voorhoute [14]),
|
uit 2e
Melchior 1 *van Leys (Leyus* of *Leyns),*
tr. verm. c. 1515 dochter van Adriaen Coel

Adriaen van Leys (Leyus of *Leyns),* later *Leyssius* genaamd,

Melchior Adriaensz. Leyssius,
geb. c. 1550, gest. 1011.

10) Deze fout werd ook gemaakt door de graven van Sinzendorf, toen zij in 1654, na het door koop verwerven van het burggraafschap Rheineck het dwarsbalkenwapen der graven van Rieneck als kwartier in het hunne opnamen. Deze fout kon ik aan het begin dezer eeuw nog constateeren op een glas-in-lood-raam in gezegd slot.

11) Het is te betreuren, dat de preciese Caland, die zijn gegevens aan het rechterlijk archief van Axel ontleende, heeft verzuimd te vermelden in welk stuk hij de namen dezer drie zoons heeft gevonden. Jan's meestertitel ontleende ik niet aan Caland, maar aan het stuk van 1534.

12) Dit of een ander geslacht van Leys wordt ook in Sanderus, Flandria Illustrata, genoemd bij den adel 'van Geraertsberghen (Grammont).

13) Indien de hier boven veronderstelde identiteit van den baljuw-ontvanger-generaal Lieven met den zegelaar van 1502 de noodige nadere bevestiging vindt, zal Mesire Lieven diens vaderlijke grootvader zijn geweest. Zoo er echter twee te Gent levende tijdgenooten Lieven van Ley(n)s mochten blijken te hebben bestaan, ware het niet onmogelijk, dat de baljuw-ontvanger een kleinzoon van moederszijde was van den gezegden ridder Lieven, aan wien hij dan zoowel zijn naam als de Rheineck traditie zou hebben ontleend. Dan zou zijn eigen wapen. de hamei kunnen zijn

Met den eersten *Gelnoyt van Leyus* zijn wij genaderd tot den tijd, dat het breken van wapens door kleurverandering in zwang was en dus waarschijnlijk tot de afsplitsing van den Rheineckschen hoofdstam en inderdaad, zonder dat deze afsplitsing precies is aan te geven, is zij heel aardig te benaderen.

In een oorkonde gedagteekend „in crastino purificationis B.M. virginis" 1300, afgedrukt bij J. Wegeler, „Die Burg Rheineck", wordt een Wernerus, advocatus (voogd, in zekeren zin heer) de Ludensdorf, miles, genoemd als bloedverwant van Johan IV, burggraaf van Rheineck, die hem op zijn slot heeft beschermd tegen hun beider leenheer, den aartsbisschop van Keulen. Deze Wernerus of zijn vader is dunkt mij te herkennen in den ridder Ds. Wernerus de Rineke, die te Mainz in 1275 als getuige wordt vermeld (Gudenus, Codex 11, p. 672). De voogd van Leutesdorf, zooals de naam thans luidt, was dus vermoedelijk een agnaat van de Rheinecksche burggraven. Wanneer wij nu zien, dat er in het zeer kleine, schuin tegenover Andernach aan den Rijn gelegen vlek Leutesdorf, waar de Rheineck's blijkens verschillende oorkonden omstreeks 1300 gegoed waren, twee hoeven zijn geweest, respectievelijk genaamd Rheinecker Hof en Leyscher Hof [15]), dan wil het mij voorkomen, dat wij verband mogen leggen tusschen de namen Leys of Leyus, Leyscher Hof en Leutesdorf en dat Leyscher Hof (Leu(d)scher Hof) de naamgevende hoeve van Leutesdorf is geweest en dus vermoedelijk het huis van den voogd. Heer Werner of een broeder van dezen zal dus de stamvader zijn geweest van het Belgische riddermatige geslacht van Leys, van Leyus of van Leyns, dat derhalve inderdaad bij zijn komst in de (Zuidelijke) Nederlanden van naam verwisselde, zij het dan 250 jaren vroeger, dan in onzen vervalschten stamboom werd beweerd. Zoo ziet men dus, dat de oude traditie mogelijk nog een aardige kern van waarheid bevat. Immers de traditie van de herkomst uit het halvewege tusschen Remagen en Andernach aan den linkeroever van den Rijn gelegen slot Rheineck bleef, zoowel bij het in 1865 in België tot baron verheven geslacht Leys als bij ons door de eeuwen heen bewaard.

Het huisboek van Jan Huygens,

medegedeeld door W. J. J. C. Bijleveld.

Dit handschrift trof ik aan in het familie-archief Bangeman Huygens, dat ik in de verzamelingen van ons Genootschap bezorgde. Het bevat familie-aanteekeningen van *Jan Huygens* van 1622 af, vervolgens zijn kasboek en allerlei over pacht, aankoop van goed, enz. Hij was afkomstig uit de baronie van Breda, doch kwam later in Oost-Brabant (Boxtel) terecht. Zijn zoon *Dirc* heeft zijnen vader slechts elf jaren overleefd en het boek niet gebruikt voorzoover ik kan nagaan. Diens zoon *Chtistiaan* evenwel heeft het vrijwel vol geschreven met familie-aanteekeningen, memorabilia, heel veel over beheer van zijn goed en ten slotte met tal van afschriften van brieven. Doch dit is zoo ordeloos geschied, dat het een groot werk was, alles wat bij elkaar hoorde, ook bij elkaar te brengen, met vermijding van 's mans zeer wijdloopige

geweest, wat zou kunnen wijzen op een agnatische afstamming uit het. geslacht de la Hamayde, waar vrij wel alle Belgische hamei voerende gedachten uit stammen.

[14]) Smallegange noemt haar ten onrechte Catharina.

[15]) Grieben, Der Rhein, 1922.

commentaar. Hij genoot de gunst van zijn zonderlingen buurman Willem van Haren en trok van diens invloed profijt, om zijne talrijke zoons eene post te bezorgen. Aanvankelijk woonde hij in Boxtel en op den Hulst, later voortdurend buiten. Met dat al was het een vrij pover bestaan, dat hij leed, hetgeen niet verwonderlijk is voor een ieder, die die landstreek kende in de vorige eeuw. Alleen die families, in dit land gevestigd, die ook elders goederen bezaten, konden op grooter welvaart bogen. Na de genealogische gegevens, hoop ik nog eenige grepen te doen uit de memorabilia, die deze Christiaan Huygens vermeldt.

Er is over deze familie geschreven in Taxandria, jg. 18, en over de van Winteroy's in jg. 20 en 39, Wijders in: Studiën op godsdienstig gebied, jg. 47, blz. 233—273. Hieruit blijkt zonneklaar, dat er nog andere papieren van de Huygens van Rooy zijn, die niet bij de Bangeman's terecht kwamen: de schrijver van dit artikel, pater H. J. Allard S.J., spreekt uitvoerig over het huisboek, dat hij niet kende, op blz. 254/5. Ik heb reden te vermoeden, dat hij die bij de familie van Vessem vond en dat een en ander berust in de groote verzameling genealogica der E.E.P.P. Jezuïten in de Tongersche straat te Maastricht. In 1929 kreeg ik de uitnoodiging, daar te komen werken, doch kon er helaas niet aan voldoen, hetgeen slechts zij kunnen begrijpen, die thans het Adelsboek moeten redigeeren.

1.

Aanteekeningen van *Jan Huygens*. (Hij was zoon van *Adriaan Huygens* te Terheyden, administrateur voor Prins Maurits van den Groot Sonselschen polder). Wij *Jan Hugens* ende *Elisabeth van Winteroy* [1]) sijn getrout op den 30 Januarij 1622 stilo novo int S' Princelant, wij wonende tot Rosendael so is Elisabeth mijn huijsvrouwe is gelegen van een dochter op een Sondach savonts een quartier voor 4 uren op den 20 November 1622 nieuwen stijl ende hebben tselve kint laeten doopen en genaempt (1) *Elisabeth* op den lesten November welcke sieck wesende hebbe tselve ten huijse laeten doopen ende is gestorven den 3 December ende is begraven in de kercke tot Rosendael. Ten tweede mael is mijn huijsvrouwe verlost van een dochter tot Rosendael op eenen Maendach wesende den 4 meert 1624 stilo novo omtrent een quaertier naer 4 uren en hebben tselve kint laeten doopen den 24 Meert genaempt (2) *Maria* tot peters gehadt Jan Herberts van Winteroij schouteth tot Oirschot ende tot peetken de huysvrou van onsen oom Berthelmeus van Thulder tot Tilborch.

Ten 3 mael noch mijn huijsvrouw gelegen tot Rosendael van een dochter met wassende maen op den 30 Januarij 1626 stilo novo tusschen Donderdach ende Vrijdach s nachts naer den middernacht tusschen 2 ende 3 uren naer gissinge, want men hoorde dien nacht geenen clockenslach ende hebben het selve kint tot Rosendael laeten doopen den 8 February 1626 stilo novo genaempt (3) *Elisabeth* tot peetken mijn huijsvrouwe moeder, anders geen. Is gestorven den 12 Februarij 1630 smorgens ten 2 uren ende is tot Rosendael begraven in de kerck bij mij ander kint was out 4 jaeren en 4 dagen (sic).

Ten 4e mael noch deselve tot Rosendael verlost des nachts

[1]) Zijn kleinzoon Christiaan Huygene beweert, dat zij drie broeders had: één ritmeester in Statendienst, één kapitein en commandeur van Woudrichem en de derde cornet van de lijfgarde van den Koning van Polen, terwijl de vader opperstalmeester en jagermeester van den keurvorst van Brandenburg zou zijn geweest.

met breecken van de maen tusschen den 2en ende 3en Januarij 1627 stilo novo omtrent 2 uren tusschen een Saterdach ende Sondach snachts van (4) eenen sone, die doot ter werelt quam nochtans schoon ende volschapen ende voldragen naer goeder Reeckeninge maer heeft Godes wille niet geweest dat hij dese werelt heeft mogen beleven, hetselve kint begraven in de kerck tot Rosendael den 4 dito bij het eerste.

Ten 5e male noch deselve verlost tot Rosendael van een dochter op den 17 Februarij 1628 op eenen Donderdach omtrent een halff quaertier voor 3 uren naer noen ende hebben tselve kint laeten doopen op eenen Sondage 27 Februarij 1628. tot getuyghe Florens van Winteroy mijn swager ende onse moeder Jenneken Winteroy heeft hetselve ter kercke gedragen ende is genaempt (5) *Jennette* naer onse moeder.

Ten 6e mael anno 1630 is mij huysvrouwe verlost van haar seste kint wesende een dochter op den 10 Januarij op eenen Donderdach smorgens omtrent acht uren wesende ten huijse van Pieter Pietersen Schouhamer int s' Princenlant, alwaer wij waeren gecomen -om mijn huijsvrouwe moeder te comen besoecken, alsoo die seer cranck was ende hebben tselve kint laeten te huijs doopen op eenen Woensdach om dattet sieckelijck was genaempt (6) *Willemijnken,* waeren peteren apsent Willem Winteroy ons broeder ende Geertruijt de huijsvrouw van den secretaris van Wou ende dat op een Woensdach. Den 23 dito smorgens is denselven dach gestorven ende leyt begraven int s' Princelant, des anderdaechs is m ij n h u ij svrouwe moed er gestorven te weten den 24 Januarij 1630 ende leyt oock begraven met mijn kint int s' Princelant bij den ouden *Joan van Winteroy,* die haeren man was ende haer dochter ***Marijcken*** die voorgaende gestorven ende daer oock begraven was, so dat daer begraven leggen opt kerckhoff int Princelant mijn huijsvrouwe vader ende moeder ende een suster Marijken ende een kint van ons: mits het lant eerst ingedijckt sijnde de kerck noch niet daer op gemaeckt was maer daer op staende bij provisie een pannenhuijs. daer men den godsdienst doet.

Ten 7 mael den 4 Mei 1631 is mijn huijsvrou Elisabeth tot Rosendael gelegen van eenen soon op eenen Sondach naer noen te halff ses uren ende met breecken van de maen hebben tselve kint laeten doopen op den 9 Juni 1631 op den 2 pincksterdach genaempt (7) ***Wilhelmus*** tot peteren mij huijsvrouwen broeder Willhelmus van Winteroy collonel ende peetken Geertruijt de huijsvrou van den secretaris van Wou om dattet voorgaende gestorven was hebben het hiermede hervatten willen ende tselve kint besteedt te memmen voor 50 L tot Tuernhout ende wech gedaen den 21 September 1631 omdat mij huijsvrou niet en hadden te suijgen.

N.B. In Margine staat!: is gestorven den 30 ofte lesten Junij 1647 sondaechs ***smorgens*** ten halff 6 uren out sijnde 16 jaer 26 daegen is tot Rosendael begraven in de kerck bij mijn huijsvrou.

Ten 8 mael anno 1632 is mijn huijsvrou verlost van een dochter tusschen 22 en 23 September snachts omtrent een quaertier voor 12 uren ofte omtrent halff een uur, wesende tusschen den Woensdach ende Donderdach naer midernacht met wassen van de maen ende hebben het selve kint laeten doopen op Sondaghe den 26 September tot getuyghe off peeteren Christiaen Swaen ende Dina van Galen huysvrou van Florens van Winteroy capiteyn ende om dat se selve niet present en was so heeft de schoutets huijsvrouwe van Rosendael tselve kint in haer plaetse over den doop gehouden en mede begeert selve oock als peetken te staen, het kint is genaempt (8) ***Elisabeth,*** den 10 October gedaen naer

Tuernout bij de mem daer onsen soon bij was ende den soon weder terug hebbende den 14en daeraen volgende.

Den 9e mael is mijne huijsvrou verlost tot Rosendael van eenen soon den 25 October 1633 Dijnsdach savonds naer 9 uren omtrent halff thien met breecke van de maen ende hebben 'tselve kint laeten doopen den 30 en dito genaempt (9) ***Adriaen*** tot getuijghe aen laeten soecken Hendrik van Winteroy sone van Jan Winteroy en Catelijen Lochtenburchs huijsvrouwe van mij broeder Hugo auditeur tot Doesborgh. In margine staat: overleden den 16 Febr. 1699 begraven tot Boxtel.

Den 10e mael is deselve tot Rosendael verlost van eenen soon op eenen Woonsdach smorgens den 7en Februarij 1635 omtrent tusschen 4 ende 5 uren naer gissinge also daer geenen clockenslach gehoort wert omdat de Cloclcen vergoten en vernieut worden en hebben tselve kint den selven dito in de avont predicatie laeten doopen genaempt (10) ***Johannes*** ende tot getuyghen laeten aenteeckenen peters Cornelis van Oosten mijn huijsvrouwe susterssoon ende peetken Maijcken Nouten huijsvrou van Pieter Voremans tot Rosendael, het selve kint tot Tuernout bij een mem besteet voor 44 gulden is wegegaen den 10en dito den 4e dach sijns ouderdoms. In margine staat: out sijnde 22 jaeren 4 maanden gestorven den 8 Junij 1657 seer ongeluckig oerdroncken sijnde tot Boxtel in de Dommel alwaer hij met sijn broeder Hendrick was gaen bayen die oock bij nae verdroncken was om sijnen broeder te helpen is begraven tot Boxtel den 12 Junij in de kercke.

Ten elfsten male is mijn huijsvrouwe verlost van eenen soon tot Meerhoudt alwaer wij sijn coomen woonen [2]) en sijn overgecomen den 23 Aprill 1637 ende dito verlost den 23 Mey 1637 op eenen Saterdach tusschen 6 en 7 uren s avonts ofte naer noen met breeke van de maen, daech voor de nieu maen ende hebben tselve kint laeten dragen tot Quaetmechelen int lant van Luyck mits daer in Brabant vanwegen de retorsie geen ander gelegenheyt en was en aldaer laeten doopen en genaempt (11) ***Theodotus,*** aen laeten teeckenen tot peters Mercellis Mercellissen onse neef tot Geel ende Dina van Galen, huijsvrou van capiteyn Winteroy, ter apsentie over den doop gestaea Jasper int Schuer schepen tot Meerhout, gedoopt den 28 Mey 1637 ende hebben tselve kint te memmen besteedt tot Gheel bij de huijsvrouwe van Adriaen van Genechten voor 42 gulden ende is wech gehaelt den 28 Mey voors. So dat den selven soon op den 6 dagh sijns ouderdoms is gereyst geweest in 3 Heeren landen te weten onder heerlijckheyt van Meerhout ende int lant van Luyck ende onder de heerlijckheijt van Geel. In margine: Overleden tot Vucht bij 's Hertogenbosch kersdach Ao 1688, aldaer in de gr. kerck begraven als gewesen secretaris aldaer ende tot Cromvoirt.

Ten 12 mael Anno 1638 is mijn huysvrouwe verlost tot Meerhout van eenen soon op eenen Dijnsdach smergens omtrent een uyre te weten tussen den Maendach en Dijnsdach snachts wesende Dynsdach den 27 Julij 1638 ende hebben tselve kint laeten doopen den 31 Julij anno voors. tot Quamechelen int lant van Luyck alsoo de retorsie noch niet en was gedaen als voors. is het selve kint genaempt (12) ***Henricus*** tot peteren Jan Loots schepen tot Meerhout ende peetken Jacomijntken Bernaerts huysvrouwe van Jan Lodewijcks outschepen ende president geweest ende hebben tselve kint te memmen besteedt tot Olmen tot Willem Meus

[2]) Hij was in 1636 door prins Frederik Hendrik benoemd tot drost en rentmeester van Meerhout en Vorst en werd stadhouder en griffier van de leenen over diens goederen en domeinen in Brabant.

voor een jaer voor 38 gl. ende een kermis voor de vrouw ende hebben het daer gebrocht den 2 Augustus 1638; is betaelt met de kermis. Wederom opnieu besteedt aen den selven man Willem Meus den tijt van een halff jaer voor de somme van 15 guld. ende een paer muijlen voor de vrouw, noch het ander halff jaer ende tot den 16 October 1640 toe gehouden, daer voor geaccordeert voor 30 gl. met het voorgaende halffjaer daer op den voors. 16 October betaelt 24 guld. ende 2 guld. de vrou gegeven voor de kermis van de muijlen soo dat hem noch rest 6 guld. tot desen datum toe ende den tijt dat nu voort aen gehouden sal worden, daer aff wij naer advenant sullen betaelen. In alles voorts voldaen.

Mijn huijsvrouwe is dese Werelt overleden den 20 October 1644 des morgens omtrent halff vier uren oft een quaertier naer 3 uren tussen Woensdachs en Donderdachs des nachts, ofte des Donderdach smorgens tot Tuernhout ende hebben deselve op Saterdaechs daer aen volgende den 22 dito begraven tot Rosendael in de kercke bij ons drie kinderen, nae datse omtrent 5 jaeren aen de verdrietige siekte de teyringe gequaelt hadde daer van 20 maenden altijt ofte meest den tijt te bedde gelegen hadde ende vuytgeteert was als een doot gerembt; is in Godt gerust die haer siel genaedich sij, naer dat wij 22 jaeren 8 maenden getrout hadden geweest.

Mijn soonen *Johannes* ende *Theodorus Huygens* sijn op den 23 September 1653 van Thuernhout naer den Bosch vertrocken ende den 24 oft 25 van den Bosch met meer geselschap sijn van daer vertrocken te voet door Duytslant naer Oraingie ende volgens haere schrijvens naer veele moijten ende groot perijckel in 27 daegen Reysens aldaer gecomen ende geluckichlijck gearriveert, ende aldaer opt Casteel onder de Guarde van Gouverneur den Grave van Dona gebleven over de 2½ Jaeren, sijn van daer vertrocken door Vranckrijck op Parijs naer dat Johannes eene sware doodelijcke sieckte hadde vuytgestaen opt Casteel van Orangie, ende tot Parys is myn soon Theodorus oock eene sware sieckte overcomen ende genesen sijnde, syn van daer vertrocken naer Diepe om te schepe te gaen, alsoo te lande niet Reysbaer was mits den oorlog tusschen Vranckryck ende Spaingen ende syn also schepene in Hollant over gevaren ende sijn den 26 July 1656 wel geluckelyck te huys tot Boxtel gecomen. (J. Huygens schijnt dus tusschen 1653 en 1656 Turnhout voor Boxtel te hebben verlaten).

Den 8 Juny 1657 is myn sone Johannes ende Hendrickus Huygens gegaen om te bayen in de Dommel omtrent Gemonde, onder Boxtel, alwaer mijn voors. soone *Johannes* seer deerlyck ende ongeluckichlyck is verdroncken omtrent drije oft 4 uren naer noen int bijsyn van synen broeder Hendrick die hem meynden te helpen mits hy om hulpe riep aen hem en aen Godt cm hem te willen helpen ende naer dat hy veel moe(i) te in ende onder dwater met sijn broeder gehadt hadde heeft denselven moeten verlaeten onder het water gesoncken sijnde ende is door Godts genade selve ter nauwer noot aen lant gecomen achter laetende sijn broeder ende naer dat hy een wijle van syn selve geweest hadde is wederom becomen ende het doot lichaem door de lieden met een schuyt vuytgevist hebbende is tot Boxtel gebrocht ende den 12 dito inde kercke begraven ende Hendricus door de verbaestheyt ende mits veel waters hadden ingeswolgen, heeft een stercke (c)oortse daervan bekomen, den voors. Johannes oudt synde 22 jaeren 4 maenden synde een verstandich goet jongman by yeder een beclaecht mits syne goede humeur ende eerlijck

comportement dwelck my ende mijne andere kinderen groote droeffheyt ende verslagenheyt heeft verweckt, doch hebben ons moeten in Godt tevreden stellen die ons wil troosten ende alle menschen beschermen voor sulck ongeluck.

(met andere hand)

den 11 Juli 1657 is onse suster *Elisabeth* overleden nadat veele jaren sieck hadde geweest ende is tot Boxel inde Kerke voor de groote choier bij ons broeder Johannes in den Heere rustende.

den 11 Junij 1675 ons suster *Jennette* tot Meerhout overleden ende tot Boxel begraven hebbende soo in den Hage niet aldaer sieck was geworden ende in sprincelant op de Hoeve ende tot Boxel van Bamis te voren met de vierdaechsche kortse bevangen geweest, waer bij het water ofte swellinge haer heeft overwonnen ende in den Heere ontslapen met seer goede verstande tot den uytersten toe, in den gebede van het Vader onser soetelyck in den Heere gerust is, Amen.

1677 den 3 Meert smorgens tusschen 2 en 3 uyren is onsen seer lieven ende weerden vader in den Heere ontslapen met seer goedt betrouwen ende stantvaste hopen op sijne salicheyt tot den alderlesten snick sijnes Levens tot een schoon exempel en troost van alle omstanders ende is op den ..... dito tot Boxel alwaer was overleden oock bij sijne 3 voorzijde kinderen begraven, wiens siele Gods genadich sij, als mede ons die alsnu noch leven. Amen. [3])

(met andere hand, vermoedelijk van Hendrik Huygens).

1688 op Kersdag so is overleden en te Vugt begraven ons broer *Diderik* of *Theodorus* synde geweest luytenant van dOranje garde en ritmeester van de garde in Deenschen dienst ende naerderhand 28 jr. secretaris tot Vugt naerlatende weduwe *Cafrin Dingmans* met 8 kinderen. [Deze kinderen zijn, uit andere gegevens, op losse stukken aangeteekend, vervolledigd:

1. ***Isabella,*** later genoemd *Elisabeth, geb.* 31 Aug., ged. Vught 1 Sept. 1671, jong gestorven.
2. *Adriaan.* geb. 2 Jan. 1673, jong gestorven.
3. ***Jennette,*** geb. 28 Nov., ged. Vught 1 Dec. 1675, jong gestorven.
4. *Theodora,* geb. 5 Jan., ged. Vught 6 Jan. 1677, wordt ook *Dorothea* genoemd, sterft in 't Prinsenland 2 Sept. 1738. tr. *Adriaan (van) Gijsselen,* zn. van *Jacob* en *Maria Kermans,* en had: *Jacobus, Maria, Johannes Adelbertus, Isabella Adriana. Wilhelmina Bernardina* en *Judit Mectilda Jacoba* Gijsselen.
5. ***Antonina,*** geb. 30 Dec. 1677, ged. Vught 2 Jan. 1678, ongeh. gest. 30 Dec. 1720.
6. *Johanna,* geb. 6, ged. Vught 8 Oct. 1679, op 2 Nov. 1725 teekent zij volledige kwijting aan hare broeders voor al wat haar toekwam uit den boedel van hunnen oom Hendrik en 4 Nov. is zij van hen vertrokken, om alleen te gaan wonen. Zij sterft Boxtel 14 Aug. 1738.
7. *Johannes Philibert.* geb. 15 Dec. 1680, ongeh. gest. Boxtel 20 Jan. 1714.
8. *Willem Hendrik,* geb. 8 Maart 1682, ongeh. gest. Boxtel 7 Dec. 1738.
9. *Christiaan,* geb. 9 Juli 1683, later te behandelen.

[3]) Ik vond den leeftijd van *Johan Huygens* vermeld, ale 106 jaar, dus zou hij geboren zijn in 1572 en 50 jaren oud getrouwd; nader bewijs daarvoor ware intusschen wenschelijk, terwijl de stamboom zegt, dat hij in 1597 geboren is, wat normaler lijkt.

10. *Maria Consfantia,* geb. 23, ged. Vught *25* Febr. 1685, sterft te IJsselsteyn en is 27 Oct. 1744 te Boxtel begr. Zij tr. *Willem de Fouchier* en had drie zoons: *Willem, Hendrik en Coenraat.]*

1699 den *16* Febriwary te twee uren omtrent na de noen is seer soet en gerustelyck in den Heere ontslapen alhier tot Boxel onsen Lieven broeder sal. genaemt *Adriaen Huijgens* alwaer is geweest als mede tot Liemde sedert de reformatie der officiren secretaris met soo goede Loff dat geen vader met meerder affectie is; int begraven en dergelyk is van beyde de gemeynten meerder Rauw en beclagen is gethoont en geleyt op de hoge choore onder den grooten serksteen eertijts gelegen voor den gewesen Heere van Heurn welcke mits de vorige Retorsie tot Loven(?) is begraven van welker erffgenaemen den selfden sercksteen is bij koope bij ons verkregen.

1702 den 23 Dec. is tot Boxtel overleden Maria *Huygens,* out 75 jaaren, ongetrout synde dogter van de Heer *Johan Huygens en Elisabet Wintrooij.*

1720 den 1 November is in den Hulst overleden *Hendrick Huygens en* den 7 dito tot Boxtel begraven ongetrouwt synde jongman, out 83 jaaren.

1723 den 23 Meert synde Dinsdag savont tussen elf en twaalf uuren is gestorven *Catharina Dingmans* gerust in den Heere ontslapen out 73 jaar en den 29 daaraan volgende tot Boxtel begraven, getrout geweest sijnde met *Theodorus Huijgens.*

[Zij *was* ged. Zwaluwe 30 Jan. 1649 als dr. *van Pieter Matysz. en Antonina Brandt.]*

Christiaan is den 5 Dec. 1723 getrouwt met *Anna Theresia Johnstone,* j.d. tot St. Oedenrooy.

den 7 Meert 1725 Woensdag omtrent seven uuren smorgens is *Anna Tresia Johnston* wettige huijsvrou van *Christiaan Huygens,* verlost van een soon en den 9 daaraan volgende ten Dungen gedoopt *David* de heer Capt. David Johnston peter en Hillegonda sijn dogter van Heer Johnston meter die heeft het kint voor den doop gehouden den 9 Meert 1725 by Domini Groen in den Dungen in de Gereformeerde Kerck. Op den 8 April 1727 is *mijn vrouw* verlost van een dogter savonts tussen 9 of 10 uuren genaamt *Dorothea Winnefrida* naar myn vaders en vrouwe moeders en den 14 dito tot Rooy in de kerk gedoopt en mijn vrouwe zuster heeft het voor den doop gehouden. [Als laatste van dit gezin is zij, 88 j. oud, 24 Jan. 1815 op den Hulst gestorven.]

Op Saterdag den 6 Augustus 1729 is myn vrouw weder verlost van een dogter genaamt en gedoopt *Margrita Johanna* den 7 dito in de kerk van St. Oedenrooy bij Domini Molemakers. De Hr. Davit Jonston peter en Hillegonda meter die het kint voor den doop heeft gehouden.

Op den 22 Junij 1732 is myn vrouw wederom verlost van een soon ende is deselve op den 24 Juny St. Jansdag ten bos in de Kruysbroerekerk door Domini Steenwinkel gedoopt *Johannis Laurens,* met myn eyge ker en peert naar toe geweest, en Laurens Johnston peter en Dorothea Huygens meter vrou van Duvevoorden [4]) heeft het kint voor den doop gehouden. Op Donderdag 2 September 1734 is mijn vrouw weder verlost van een soon tussen ses en 7 uuren savonts en op Sondag den 5 dito ten Bos in St. Janskerk genaamt en gedoopt *Diderick* naar mijn salige Vader. Domini Halverkamp had dien naar middag gepreeckt en ook gedoopt met mijn eyge ker en peert naar toe gebrogt en wederom.

[4]) Dit is Marie Louise des Villattes, vrouw van Carel Lodewijk van Wassenaer-Duvenvoirde, heer van Doeveren.

Op den 2 November 1737 is mijn vrouw wederom verlost van een dogter genaamt en gedoopt *Catharina Consfanfina* op St. Huyberts dag tot Boxtel in de kerk door de predicant Leydecker en myn suster Maria Constantina heeft het kint voor den doop gehouden.

het *was* savonts tussen tien en elf uure dat se verlost is op een Saterdag.

[dan volgen nog: *Christiaan Adriaan Constantijn,* geb. 14 Maart 1740 en overl. 26 Jan. 1764 en *Jacob Hugo,* geb. *12 Oct.* 1742 en 27 Nov. 1764 onder kap. Willem van Braam naar China gezeild.]

Dan volgt een kasboek van Jan Huygens, waaruit ik van fol. 71 (tal van bladen blijken uitgescheurd) der eerste reeks opteeken:

Wij hebben onse kinderen *Jannette* en *Elisabeth* besteet opt bagijnhoff tot Tuernhout..... voor hen samen in tjaar f 156, ende sijn daer gecomen den 9 October 1640. Item onsen Willem hebben wij besteedt tot Jan Winteroij mijn swager tot Tuernhout voor een jaer om 48 gulden ende is daer gecomen 28 September 1640. [Eene plaats en omgeving dus, waar men niet licht kinderen uit een gereformeerd gezin zou zoeken in dien tijd; doch bracht Prins Willem I zijn dochtertje Charlotte Flandrine, nauwelijks een jaar oud, niet in een Fransch klooster, waar zij zelfs abdis werd en de pleitbezorgster der Jezuïten?]

11.

Vervolgens is *Christiaan Huygens* aan het woord. Ambten heeft hij weinig of niet bekleed: 21 Jan. 1759 werd hij als ouderling bevestigd, doch het volgend jaar trad hij af. Wel is hij bij herhaling raad, schepen en vice-president-schepen van St. Oedenrode geweest. Hij heeft vreemd genoeg verzuimd zijn eigen geboorte en die zijner broeders en zusters op te teekenen en zelfs de geboorte van zijne twee jongste zoons, t.m. in dit boek. Het beste is dus de lijst op fol. 78, opgesteld m.i. door zijne laatst overgeblevene oudste dochter, over te nemen, aangevuld door de gegevens, die hij verspreid mededeelt.

Christiaan Huygens is dan blijkens die lijst 9 Juli 1683 geboren, vrijwel zeker te Vught, doch niet aldaar gedoopt en zijne dochter heeft noch zijnen ouderdom, noch datum van zijn overlijden op den Hulst in 1768 opgeteekend. Hij is 26 April te St. Oedenrode begraven, zijne weduwe, geboren te Londen 11 Juli 1704, is op den Hulst overleden 30 Juni 1798. De oudste zoon *David* heeft te land als cadet in het reg. von Schlippenbach sinds 5 Mei 1744 tot eind 1748 en vanaf 3 Jan. 1752 *in* het *reg.* Deutz gediend, dan ter zee als adelborst 17 Juli 1756 en als luitenant 16 Oct. 1758 over zijn reizen en trekken is de vader zeer uitvoerig. Hij vertrok 8 Oct. 1766 als hooplooper naar Batavia en is ongetrouwd in Oost-Indië in een gevecht tegen Engelschen gesneuveld, maar zijne zuster meldt niet waar, noch wanneer en hoe oud hij was.

De tweede dochter, *Margaretha Johanna, is 55* j. oud overleden eind 1784, ongehuwd, doch niet voorkomend in de begraafregisters te St. Oedenrode.

De tweede zoon *Johan Laurens is* na ruim 5 jaren dienst in het regiment van den Clooster vanaf 24 Juni 1750 ook naar de Oost gegaan 9 Juli 1757 en is op Batavia als onderkoopman (16 Juni 1758) en administr. der Westzijdsche negotiepakhuizen (28 Maart 1760) overleden 13 Dec. 1763, 11 u. v.m. Hij was aldaar 15 Nov. 1758 gehuwd met *Johanna*

Catharina Bangeman, dochter van den opperkoopman ***Pieter Joan en Willemina Johanna Nemegheer; zij*** hertrouwde te Batavia 23 Dec. 1764 ***Johan Abraham van der Voort, 2e*** secretaris van de Generale Secretarie te Batavia, en had uit eerste huwelijk eenen zoon ***Christiaan Willem,*** geb. Batavia 30 Dec. 1759, en nog twee, alle drie overleden Febr. 1763, en eene dochter ***Johanna Laurentia,*** geb. Batavia 10 Juli 1764. Zij huwde 1° ***Pieter Adriaan Sobels*** en hunne dochter ***Johanna Catharina Sobels*** 1787~1843, huwde Mr. ***Jan Jacob Sassen*** en is stammoeder dier familie.

De derde zoon ***Diderick is*** na eenige jaren dienst in het regiment Holstein-Gottorf, vanaf 6 Sept. 1751, op 7 April ***1759*** in Den Haag beëedigd als notaris in Boxtel en Liempde; sinds 21 Nov. 1755, dus amper 21 jaren oud, was hij schepen van St. Oedenrode. Later werd hij raad en schepen van 's-Hertogenbosch, waar hij, zonder kinderen na te laten, stierf 10 Oct. 1791.

Na den dood van de douair. ***W. van Wassenaer Starrenburg van Ruyven,*** geb. ***Huygens,*** de laatste der Haagsche familie, was hij sinds 27 Jan. 1786 heer van Zeelhem bij Diest. Hierover stond hij terstond op kwaden voet met den kolonel der ruiterij Johan Philip Hoeufft. heer van Oyen en Onsenoort.

Deze stamde door de Doublet's uit de Haagsche Huygens'en. Bij een bezoek aan Zeelhem, dat in twee partijen verdeeld was, werd hij door Hoeufft's aanhangers lamgeslagen en doodelijk gewond. Hun loopend proces werd nimmer uitgevochten. Hoeufft stierf Utrecht 7 Jan. 1795 en de revolutie maakte practisch een eind aan het leenstelsel en ook aan deze heerlijkheid. Hij was 26 Sept. 1767 in Den Bosch gehuwd met ***Emerentiana Joanna van Coesvelt.*** Ik vond in het huisboek tal van kwijtingen door haar in 1778 geteekend voor geleverde bieren, zoodat dit echtpaar zich met dezen handel zal hebben gegeneerd.

De derde dochter ***Catharina Constantina is*** te St. Oedenrode gehuwd met ***Willem Vincent Bangeman,*** geb. Hamburg 13 Oct. 1738, zoon van den opperkoopman visitateur-generaal ***Pieter Joan*** (1699-1776) en diens derde vrouw ***Willemina Johanna Nemegheer*** (1718-1774). Hij was het laatst onderkoopman en stierf 12 Febr. 1803 te Batavia, zijne weduwe keerde terug en overleed in Sept. 1810.

De vierde zoon ***Christiaan Adriaan Constantijn Huygens,*** geb. 14 Maart 1740, vanaf 5 Maart 1756 adelborst, werd tweede kapitein in zeedienst en stierf ongetrouwd in Rio de Berbice 26 Jan. 1764.

De vijfde zoon ***Jacob Hugo Huygens,*** geb. 12 Oct. 1742, adelborst 1 Juli 1759, luit. t. zee, ging ook naar Oost-Indië, werd onderkoopman op het generaal visitekantoor, huwde eene weduwe, ***Anna Elisabeth de Milaan,*** doch liet geene kinderen na bij zijn overlijden te Batavia 5 Maart 1780.

Aanteekeningen over de familie ***Dingemans.*** (vgl. Navorscher 1890).

Matthijs Dingemans, woonende aan den dwarsdijk onder Zevenbergen, sijnde een landbouheer, hebbende 150 gemet landt, dat hem eijgen toekwam in sijn gebruik en soo veel weylanden, daar hij 60, 70 à 80 ossen op konde vet laten weyden die hij alle jaar tot Amsterdam op de markt kogt, sijnde groote magere deense ossen en vet geweyt sijnde tot Lier of Antwerpen verkogt, daar hij in eenige jaaren wel tweehondert en fijftig duysent gulden mede had geprofiteert. Die was een neef van mijn grootvader ***Johan Huygens*** sijnde drost.. . . . . enz.

De voorn. neef ***Mathijs Dingemans*** was getrouwt met ***Dorothea Anemaat,*** sijnde ook een nigt van mijn grootvader, waar bij hij had verweckt vier ***zoons*** en een dogter. De oudste soon was ***Pieter Dingemans,*** schout van de Hoge en Lage Zwaluwe, getrouwt met ***Antonet Brandt,*** suster van den ouden neef ***Adriaen Brandt,*** schout en dijkgraaf van Terhyde bij Breda, waar bij hij heeft verweckt drie dogters en geen zoonen, waar van de outste dogter, genaamt ***Catharina Dingemans,*** myn moeder is geweest die tot shertogenbos op de fransse school lag en nog maar 18 jaar out sijnde met mijn vader ***Dederick Huygens*** troude die doen secretaris van Vugt, Cromvoort en Deuteren was en van te vooren Ritmeester van de garde van sijn Majestijt van Deen Marke was geweest, kort daar na heeft ***Pieter Dingemans mijn*** moeders vader het ongeluck gehadt van te verdrinken tussen Santerbuijten en Sevenberge, des avonts te peert binnendijks digt langs de sloot rijdende de grondt met de voet van t peert afsackte int water, doot bleef legge soo dat den Dingemansstam daar uytstierf, dit is omtrent hondert jaar geleden.

Den tweeden zoon neef ***Matys Dingemans,*** met wien getrout is mij vergeten, die heeft verweckt twee soonen en een dogter, die lant boude en vet weyde gelyk sijn vader en den outsten zoon hiet *Matijs,* de twee(de) ***Jan.*** Die twee neven *Matijs* en ***Jan Dingemans*** sijn out en ongetrouwt gestorven, woonende aan den Dwarsdijk onder Sevenberge, daar stierf den Dingemansstam ook uyt, maar neef Matijs had een natuurlijke dogter die hij nader handt heeft geegt met name ***Dorethea,*** die is getrout met de heer *Otjens,* woonende in de Hoeve tussen den ouden Bos en Breda.

Nigt Dingemans, de suster van neef Matijs en neef Jan, is getrouwt met de Hr Docter ***Buysscharts*** tot Breda.

De derde soon neef ***Jan Dingemans*** woonde tot Sevenberge, die was daar in de regeringe en boude en vet weyde met wien getrouwt is, is mijn vergeten. Die heeft verweckt vier soons, den outsten neef die hiet ***Dingeman Dingemans,*** die was Stadthouder van 't Princelant, getrouwt met mijn nigt ***Beftinjem,*** daar hij een soon bij heeft verweckt, die na sijn vaders doot ook Stadhouder van Princelant is geweest: een soon was secretaris van Vosmeer, getrout met de voordogter van neef ***Anemaat.*** stadthouder tot Steenberge. Een soon met name ***Jan Dingemans is*** tegenwoordig rentmeester en ontfanger der verpondingen en bede in de Klundert en sijn broeder isser burgemeester.

4e soon neef ***Adriaan*** Dingemans. getrout met nigt ***Anemaat*** die was secretaris borgemeester ontfanger en meester lantmeter tot Kolijnsplaat was getrout met de suster van neef de schout ***Anemaat*** tot Kolijntplaat, die heeft verweckt een zoon en verscheyde dogters welke zoon eerst rentmeester tot Geertruydenberg was tot de tijt dat neef ***Dingemans*** sijn vader het rentampt van Vlissingen voor 21000 duysent gulde voor hem kogt, of die neef getrout is geweest weet ik niet, maar een nigt was getrout met de Hr advocaat van *Buuren* tot Middelborg maar die heeft niet lang geleeft of de wede weder getrout is en met wien de andere nigten getrout sijn weet ik niet en die nigt die stom was, die neef Dingemans haar vader door een meester tot ter Gou eenigzins had leeren spreecken nog leeft weet ik niet. Nu de dogter van voornoemden eersten neef ***Mathijs Dingemans*** was getrouwt met de Hr. ***Jan Anemaet*** woonende tot Steenberge een meester landtmeter die veel landen heeft helpen indijken, die heeft verweckt drie soons en een dogter welke soonen al lantmeters en met landen indijken haar geneerde, welke eene zoon schout van Kolynsplaat was en broeder van de vrouw van

voorn. neef Dingemans secretaris etc. tot Kolijnsplaat daar syn Ed. bij in huys woonde ongetrout doen ik de eer hadde daar aan thuys gelogieert te sijn. Die neef *Anemaat* had nog twee broeders met wien getrouwt is mijn vergeten door dien het soo lang geleden is dat ik de eer heb gehadt van daar aan haar Edeie huysen te verkeeren, den eenen broeder had verweckt twee zoonen en een dogter die woonde tot Cortjeen daar den eenen zoon ontfanger was als ik de eer had daar aan huys te sijn, den anderen broeder hadde verweckt drie zoonen waar van den eenen was Stadthouder van Steenbergen getrout met de Heer predikant Dons sijn dogter daar, syn Ed. een zoon en een dogter bij heeft verweckt, na de doot van die vrou is neef *Anemaat* weder getrout met een burgemeestersdogter van Steenbergen, de van is mijn vergeten daar sijn Ed. oock nog soonen en dogters bij heeft verweckt. Ik ben maanden en dagen aan sijn Ed. huys geweest en veel eer en plasir genoten en was daar aanthuys doen sijn outsta soon voor ingenieur naar de koninck van Pruyssen vertrock, of die nog leeft of waar die nu is weet ik niet en hoe die familie al getrout en waar dese verspreyt sijn. Den anderen broeder van neef de stadthouder van Steenberge was secretaris van de Oude Tongh met wien getrout is mijn vergeten en wat nageslagt van die neef is weet ik niet. Den tweeden, broeder van sijn Ed. was een brouwer woonde op de Gaeyt bij de hooge Swaluwe getrouwt met mijn nigt *Bettinjem* suster van de vrouw van neef Dingemans, die stadthouder van Princelandt was. Wat nageslagt van die neven Dingemans of neven Anemaat daar nu nog is kan ik niet weten, vermits in lange jaaren daar niet geweest ben en de vrindschap met brieven te wissel niet en is gekontinueert. Uyt alle hetgeene voorschreven staat blijckt dat mijn Mama en den ouden neef Dingemans tot Kolijnsplaat twee gebroeders kinderen of eijge neef en nigt waren, ik en de gewesen rentmeester en sijn Ed. suster agter eijge neef en nigt en mijn. kinderen en neve dogterskinderen het derde gelidt.

Uit eenen brief d.d. den Hulst 6 Juli 1757 aan den Heer *Mourits*. raat en rentmr. tot Vlissingen: Mijn Mama haar vader erfde wel 50.000 guld. aan waerdij van landtgoederen behalve alle de andere effecten van sijn vader.

Mijn grootvader erfde 60.000 gul. gereet gelt behalve gout silver huysen en landtgoederen van sijn vrouwen broer *Willem van Winterooy* die cornet van de lijfgarde van den Koninck van Poolen was geweest maar door 't ontijdig sterven van mijn Vader Ao 1688 en van mijn oom 1699 die secretaris van de baronie van Boxtel en heerlijcheyt Liemt was, laatende mijn vader eene wede. met agt klijne kinderen daar van ik nog alleen in leven ben en reets 77 jaar out en hebbe nu over de 58 jaren van de bloote incomsten van de goederen geleeft, waar door die kragtig sijn vermindert.

Een en ander over de familie *Johnstone of Elphingstone*.

Hij zegt herhaaldelijk, dat zij spruiten uit de Schotsche Marquesses of *Annandale*, doch dit is slechts in zoo verre juist, dat een lid der familie *Johnstone*, die Earl of *Annandale* was, tot markies werd verheven 24 Juni 1701.

f. 56. *David Johnstone was geb.* te St. Johnstone in Schotland 14 Mei 1672, kwam met een regiment tijdens den Spaanschen successie-oorlog als kapitein h.t.l. en stierf te Helvoirt 12 Mei 1745. Zijne vrouw heette *Winfred Theresia Andries* (volgens Huygens; dit zal wel *Andrews* moeten zijn); wellicht was zij R.C., althans de oudste dochter *Anna Theresia is* in 1704 in Londen gebaren en gedoopt bij den Spaanschen

ambassadeur. Zij stierf ook te Londen en is begraven in „Westminster in Koningskapel". Er was nog een zoon *Jasper*, vendrig in „Lieds regiment", d.i. regt. van Kol. Lieghs, h.t.l. gehuwd met *Marianne van -der Velde*. Later werd Jasper, luitenant in „the King's Own" en overleed in het garnizoen van Gibraltar. Hij had éénen zoon George *Johnston*, die een jaar voor het overlijden van zijnen behuwdoom C. Huygens op 3 April 1767 eene attestatie verkrijgt van zijne afkomst. Hij was toen koopman in wijnen en gedistilleerde wateren te Udem in Kleefsland.

Dan was er nog eene zuster *Hillegond Johnston* van wie fol. 115 leert, dat zij na doode haars vaders met zwager Huygens naar Londen trok 10 Juli 1745. Reeds 24 Augustus was hij in Boxtel terug en zij bleef bij den wijnkooper van Geffen tot 6 Sept. en ging toen naar Helvoirt. 15 Nov. 1745 trouwde zij daar met luitenant *P. Verster*, die in 1747 werd aangesteld als kap. bij de nieuwe waardgelders te Dordrecht, -waar hij in April 1748 bezweek. Daarop kwam zij met 1 Juni bij hare zuster te Boxtel in huis en is hertrouwd met *„Louis Cler*, luytenant" (lees: haren landsman *Lewis Clare)*.

De verhouding tusschen Huygens en zijnen schoonvader was zeer slecht. De onmisbare peuterigheid, krenterigheid, ja de geheele, onbeduidende persoon van *Christiaan Huygens* moet wel zeer weinig gepast hebben bij den Britschen krijgsman. Procedures volgden en later was het met Clare hetzelfde liedje, waarover men in het boek genoeg kan vinden op f. 55, 57vso, 62, 100, 101, 107vso, 118e.v.v., 129 vso en v.v., 131.

Memorabilia,

gelijk die van begin tot eind in het huisboek staan opgeteekend.

fol. 36. „Den 15 Mei 1758 is de Heer *de Patot* aangevest het huys tot Rooy waar de twee oude *van Beugens* in woonen toebehoort hebbende de Heer *Gerard van Velden* tot Leyen". Dit is ongetwijfeld G.F.X. van Velden, gest. op zijne buitenplaats te Noordwijkerhout, als laatste van zijn geslacht 1762, door mij vermeld in Mdbl. 1924, k. 199. Deze *Gerard de Patot* was gehuwd met *Wilhelmina van der Borg*, bastaarddochter van *Willem van Haren* bij *Marie Crullers*. Hij trad in Rooy op als zaakwaarnemer van van Haren, die, in zijne hoedanigheid van kwartierschout van Peelland, aldaar in 1748 het slot Henkeshage had gebouwd, dat hij slechts eenige maanden des jaars, bij voorkeur in jachttijd, bewoonde en er eenen staat voerde, weinig in overeenstemming met den droevigen toestand zijner middelen. Doorgaans vertoefde hij als gezant der Republiek in Brussel. Zijne eerste wettige vrouw, *Mary Ann Charles*, gewezen kamenier van Prinses Anna, woonde er bij voorkeur en stierf er kinderloos 27 Juni 1758 (f. 52). Huygens kent haren naam niet eens, ofschoon deze vrouw, gedachtig aan hare vroegere betrekking, zich „eene omgeving" had aangeschaft in de personen van de bastaarddochter van haren man en de dochters *Dorothea en Margaretha* van *Huygens* zelf. In elk geval, van Haren was uiterst vriendelijk voor Huygens, stelde een ruim jachtveld tot diens beschikking, ging met de zoons zelf op jacht, nam een hunner geruimen tijd naar Friesland mede en hielp hen vooruit, mede door aanbeveling bij zijnen broeder Onno Zwier. Huygens' brieven aan de gebroedera vloeien dan ook over van dankbaarheid en dat zal ook wel de reden zijn, dat hij met geen woord gewaagt van W. van Haren's minnehandel met de befaamde Natalis, terwijl hij diens noodlottig levenseind juist niet beleefd heeft. *Gerard van Velden was* ook met Huygens

bevriend en zond hem, (fol. 151vso) uit Leiden een spreekhoorn (hij was dus toen doof) en Leidsche kaas.

fol. 47. 1748 den 10 July heb ik C. Huygens tot Boxtel in mijn huijs gekregen de capt *Magdoegel (Mc Dugal)* vant engels regiment van Leyts (d.i. Lieghs) en op Saterdag den 21 Septem. op St. Matth. dag sijne peerden in mijn schuur of stal gebrogt om daar te staan soo langh als tregiment hier blijft waar voor hij heeft aan mijn vrouw belooft te sullen betalen alle weecken een ducaat ofte vijf gulden en vijf stuijvers, dient voor memorie ende sijnde den 4 October vertrocke naar Hees en Leent soo dat maar 2 ducate daarvan heb gehadt. (Voor Huygens een meevaller, dat hij in zijne echtgenoote *een* goede tolk bij de hand had). Op 59vso treffen wij merkwaardige brieven aan, gericht aan *Willem van Wassenaet Starrenburg,* heer van Ruyven, die met de laatste Haagsche *Huygens* was gehuwd. Op fol. 64vso eenen van Mevrouw *van Heede Oudshoorn* geb. *Boesses* aan de Kaap. Dit echtpaar had eertijds in Rooy gewoond.

fol. 123. Hier vermeldt de opteekenaar uitvoerig de Allerheiligen aardbeving van 1755. die in heel West-Europa werd gevoeld, en op 18 Febr. 1756 sijnde biddag isser wederom eene aardbeving geweest hier tot rooij en bijna de geheele werelt door is die geweest.

fol. 90vso: den 20 Jan. 1760 een schudding van een aardbeving gevoelt, des avonts omtrent tien uuren den 30 en 31 dito de- niewe commeet gesien int suijde naar het weste toe loopende.

fol. 139. Op Dijnsdag den 6 junij 1747 hebben wij hier tot Boxtel met seer groote vreugde ter eeren van den prince van Orange de Vlag aan den toren doen hange en savont gejllumineert.

fol. 139"". Anna 1755 heeft het geregent van 27 Junij af tot. den 14de September sonder ophoude dat men den ooxt met veel meuyte heeft moeten half droog inhaalen nimmer dat hier bij menschen gedenken nog maar eens is geschiet.

fol. 167. Op den 5 September 1742 is *Mouris Andries Mooy* tot Boxtel aan een galg opgehange dat hier bij menschen gedenken nooijt was geschiet en den selven dag ook *Johan Godfried During* strengelyk gegeesselt door Davidt den scherpregter van s Bos, alwaar ik en de Heer Sprangers als commissarissen door de heer drost *boviers* (N.B. *Jan Bowier)* waren gecommitteert ende hebben de heer drost de heer *Juijn,* de heer C. Huygens, de heer *Sprangers* en nog een jong heertie dat bij de heer *Juijn* was in het geboeij huijsje de sententie doen en sien uijtvoeren naar dat de hr. predicant *Boom* van Loonopsant alvoorens het gebet had gedaan dit is door mijn C. *Huijgens* schepen voor eeuwige memorie hier in geschreven.

B-ij de losse stukken vond ik nog eenen stamboom der familie ***Huygens***, die hier volge:

1. *Laurens* en
Ibis. *Hugo Huygens waren* gebroeders.
1. *Laurens* laat na:
11, *Cornelis,* tr. *Geertruy Bacx,* tot ter Heyden bij Breda, waarvan:
1. *Laurens.* in Spanje ongetr. gest.
2. *Christiaan,* volgt 111.
3. *Fransois,* ongetr. tot Leyden gest.
4. *Anneken,* ongetr. tot Delft gest.

III. *Chrisfiaan.* secr. van S.H. prins Willem, tr. Juffrouw *Johanna Hoefnagel,* waarvan:

1. ***Maurits,*** tr. ***Pieternella Campen:*** laten na: ***Corstiaan. Maurits*** en *Marta* en ***Maria H.***
2. ***Constanfien.*** heer van Zuilichem, tr. juff. ***van Barel:*** laten na: ***Constanfien, Jan. Christiaan, Phlips. Susanna H.***
3. ***Geertruy,*** tr. *Phlip* ***Doublet,*** laten na: ***Phlips*** en ***Christiaan D.***
4. ***Constantie,*** tr. ***Davidt de Willem;*** laten na: ***Maurits, Constantien. Egidia Jenna*** en ***Sofia de W.***

Ibis. ***Hugo,*** laat na:
II. *Dirc,* geb. 1525, laat na:
111. ***Adriaan,*** geb. 1550, penningmeester van Sijn Hooghs. groote Sonzeelschen polder bij ter Heyde, laat na:
IV. 1. ***Hugo,*** geb. 1591, auditeur militair te Doesburg, tr. ***Agnies de Haas;*** laten na:
V. ***Martinus.*** geb. 1625, waarvan:
a. ***Hugo,*** ongetr. gest.
b. ***Carel,*** pred. tot Corthoef tusschen Amsterdam en Uytrecht, getr.
c. ***Adriana*** tr. N. *Blom,* tot Sevenbergen.
d. ***Cotnelia.***
IV. 2. ***Johan.*** geb. 1597, drossaart en rentmeester, hiervoor met zijn nageslacht in extenso behandeld.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door **R. T. Muschart.**

(vervolg van LXV, 270).

van Goens.

Volgens „De Wapenheraut" 1897, pag. 30, voerde ***Rijcklof van Goens,*** van 1678 tot 1681 Gouverneur-Generaal van Ned.-O.-Indië, het navolgende ingewikkelde wapen: „gedeeld, I doorsneden, A weder gedeeld, 1. de Friesche adelaar, 2. ***een*** omgewend springend hert; B. een horizontaal geplaatste zandlooper; 11 gevierendeeld, 1. een stralende zon, 2. 5 dwarsbalken, waarvan de derde beladen met 5 schuinrechts geplaatste hamers, 3. gedeeld, 1 de rechterhelft van eene lelie van de deellijn uitgaande, 11 5 dwarsbalken, 4. een omgewende leeuw over een linkerschuinbalk heengaande."

Het wapen van dezen Gouverneur-Generaal echter op diens portret in de Collectie van Stolk te Rotterdam, Catalogus no. 1879, is wel eenvoudiger en wel als volgt: „gedeeld, 1 de Friesche adelaar; 11 in zilver een omgewend rood springend hert. En in een blauwen schildvoet een gouden voorwerp als onderstaande schets." Met als helmteeken een zilveren hertekop met hals.

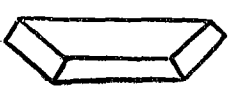

Dit is dus de rechterhelft van het eerst beschreven gedeelde wapen, doch niet als daar doorsneden, maar een gedeeld wapen met een schildvoet. Het voorwerp echter in dezen schildvoet van het wapen op het portret is zeker foutief en moet wel zeker een zandlooper zijn, zooals dit ook in „De Wapenheraut" is aangegeven, want ook de lakafdrukken van *Daniel François van Goens, in* 1752 en 1755 te Utrecht raadsheer in het Hof van Utrecht; getrouwd met ***Catharina Juliana Cuninghame,*** in het archief: van het Hof van Gelder-

land en van ***Perpetua van Goens.*** getrouwd 1° met ..... ***Snevens en*** 2° met Mr. ***Caspar Clotterboke,*** in 1745 advocaat te 's-Gravenhage, in protocol 3889 van notaris J. Huijgens te 's-Gravenhage, vertoonen als wapen: „gevierendeeld, 1 en IV in zilver een springend hert; 11 en III de Friesche adelaar omgewend, En in een blauwen schildvoet een horizontaal geplaatste zandlooper." En evenzoo vond ik dit wapen van Goens aldus op losse 18e eeuwsche lakafdrukken in allianties met de wapens *Willems* met een wolf en van ***Wou*** met een zwaan.

Diezelfde horizontaal geplaatste zandlooper komt ook voor op den lakafdruk van *R.* C. ***van Goens,*** in 1785 te Utrecht als kanunnik van Oud-Munster, in de Brieven aan het kapittel van Oud-Munster, doch hier is hij geplaatst in een hartschild op een gevierendeeld schild, waarvan de kwartieren I en IV beladen met. een klimmend hert en de kwartieren 11 en 111 met den Frieschen adelaar, die beide omgewend zijn. Dit zelfde wapen met den zandlooper in een hartschild komt ook voor op de Wapenkaart van de raden van het Hof provinciaal van Utrecht als wapen van *Daniel* ***van Goens,*** in 1748 raadsheer van dat hof, en in de kwartierstaten van Wildeman en van de Blocquery als wapen van Mr. ***Cornelius Johannes van Goens,*** provinciaal inspecteur der directe belastingen in Noord-Holland, die 30 April 1815 trouwde met ***Cafharina Cornelia Willet,*** doch in deze beide bronnen is alleen de Friesche adelaar in het 2e kwartier omgewend.

De gevierendeelde linkerhelft van het ***in*** „De Wapenheraut" beschreven gedeelde wapen zal wel òf het wapen van de vrouw van den Gouverneur-Generaal òf het wapen van zijne moeder zijn. Ik kan dit wapen niet identificeeren.

van Goor.

Volgens „De Nederlandsche Heraut" 1887, pag. 163, voerde ***Thomas Ernst van Goor,*** van 1722 tot 1735 schepen van Breda en schrijver van de Beschrijving van Breda, als wapen: „in zilver 3 roode mispelbloemen aan stelen." Volgens het Armorial Général echter zou een familie ***van Goor,*** o.a. te Breda, in plaats van mispelbloemen gesteelde granaatappels gevoerd hebben.

Geen dezer beide wapens is juist; tenminste voornoemde schepen ***Thomas Ernst van Goor*** voerde 3 gesteelde bloemen als onderstaande schets volgens zijn zegel van 26 Maart 1749

aan charter in het archief der Nassausche Domeinen (A.R.A. 's-Gravenhage) en met precies dezelfde bloemen is zijn wapen afgebeeld op pag. 247 in zijne Beschrijving van Breda.

Mispelbloëmen nu worden in de heraldiek totaal anders afgebeeld en eveneens is dit het geval met granaatappels.

Het wapen ***Noothoven van Goor*** in het hrmorial Général beschreven is dus eveneens foutief voor zoover de kwartieren 1 en IV betreft en evenzoo het wapen ***Lulius van Goor*** beschreven in „Het geslacht Meijjes" door Mr. F. Posthumus Meijjes, pag. 247, eveneens voor zoover de kwartieren I en IV betreft, daar de drie voorwerpen in deze kwartieren aldaar evenals in het Armorial Général als granaatappels zijn beschreven.

van Gorkum.

In „De Navorscher" 1904 wordt op pag. 119 het wapen van' *Gijsbert* ***van Gorkum,*** in 1733 burgemeester van Heusden, getrouwd met ***Maria Geerfrui de Wit,*** als volgt beschreven: „in goud een blauwe dwarsbalk beladen met 3 zilveren kegels of koevoeten naast elkaar tusschen 2 gouden sterren en vergezeld boven van een rooden haan en beneden van 3 zwarte kanonnen op hun affuit boven elkaar."

Dit wapen is niet geheel juist, de voorwerpen tusschen de twee sterren op den dwarsbalk moeten 10 ruiten zijn. zooals blijkt uit de zegels van ***Adriaan van Gorcom,*** in 1637, ,54, '58, '62 en '68, en van Mr. ***Hannard van Gorcom,*** in 1671 en '74, beiden schout van Lisse, aan charters in diverse bronnen, waarop deze 10 ruiten 3—4—3 aaneengesloten en aanstootend zijn gerangschikt, Evenzoo komen deze 10 ruiten gerangschikt voor op den lakafdruk van ***Gerardf van Gorcom,*** in 1654 notaris te Woerden, doch hierop is de dwarsbalk beneden vergezeld van slechts 2 kanonnen.

In het Armorial Général is dit wapen met den naam ***van*** *Gorcum* beschreven als doorsneden in drieën, dus met de boven- en benedengedeelten even breed als de dwarsbalk. Hierin echter zijn de 10 ruiten beschreven als 3—3—3 en 1 aaneengesloten ***en*** aanstootende en bovendien de 3 kanonnen goud in groen. Evenzoo als in het Armorial Général komt dit in „De Navorscher" 1902. pag. 384, voor als wapen van ***Anna van Gorckom,*** wier man ***Johan Annoque*** in 1661 overleed, op een grafzerk in de Groote kerk te 's-Gravenhage.

van Gotzhuizen.

Volgens de Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java I, pag. 44, hangt in de Portugeesche Buitenkerk te Batavia een grafbord van ***Johanna Couisa van Gotz huizen,*** geboren te Maastricht 29 April 1764 en overleden te Batavia 27 Dec. 1805, als de vrouw van *Pieter Walbeek,* raad extra-ordinaris van N.-O.-Indië, waarop haar wapen, zijnde een man in mandarijnencostuum met dito man uitkomend als helmteeken.

Het is mijn overtuiging, dat òf de naam op dit bord onjuist is aangegeven òf, dat de schrijver Bloijs van Treslong Prins van dit werk den naam onjuist heeft overgenomen, en dat bovendien het wapen niet geheel juist is, daar ik dit wapen met den man aanziend gesteld, gekleed in een lange boerenkiel met de linkerhand op de heup en met de opgerichte rechterhand een voorwerp vasthoudende, in de gedaante van een stok, waaraan een horizontaal gerichte gespleten wimpel boven zijn hoofd links waaiende, gevonden heb op den lakafdruk van ***Johan Deterich Cotzhausen,*** 24 Nov. 1692 scholt te Kintzweiler, in het archief der Heeren en Graven van Culemborg en van ***H. D. Cofshuusen,*** 27 Juni 1733

luitenant-drossaard van Maastricht, in de portefeuille, gemerkt „Staatsch land van Daelhem, schepenbank Oost" in het Rijksarchief te Maastricht.

Macco in zijn werk „Aachener Wappen" vermeldt dit wapen als te zijn: „in rood een zilveren gekleede boer met een dorschvlegel in de hand" als wapen van ***Hans Diderich*** Kots *hau* s e ***n,*** overleden te Maastricht 18 Oct. 1679, wiens zoon ***Diedrich Wolfgang Kotshausen*** 2 Juli 1706 aldaar burgerrecht kreeg.

In vele andere bronnen heb ik zonder wapen tal van personen te Maastricht, Kintzweiler en Wesel met de namen ***van Cotshausen, van*** *Cotzhausen* ***van*** *Cotshuijsen* en van ***Kotshausen,*** doch nimmer met den naam ***van*** *Gotzhuizen* gevonden.

(Wordt vervolgd.)

BOEKBESPREKING.

Nederland's Adelsboek 1943-1948 (41e Jaargang).

Het stemt ongetwijfeld tot voldoening, dat, na vijf jaren onderbreking, met het verschijnen van dit jaarboek in Januari 1948 de in 1940 aangevangen reeks wordt voortgezet met de behandeling der volledige stamreeksen van de Nederlandse adellijke geslachten, welker namen met de letters 1 tot en met L aanvangen. De huidige redactie heeft kennelijk arbeid noch moeite gespaard en zodoende is een jaarboek tot stand gekomen, dat in inhoud en uitvoering niet voor zijne voorgangers behoeft onder te doen.

Het bestek dezer recensie laat helaas een uitvoerige bespreking der 53 opgenomen artikels niet toe, zodat wij ons moeten bepalen tot het wijzen op enkele punten, die onze aandacht trokken. Uit een vergelijking van dezen jaargang met de jaargangen 1914 en 1915 van het Nederland's Adelsboek, waarin de letters I tot en met L werden opgenomen, blijkt onmiddellijk hoe vele nieuwe gegevens in de afgelopen jaren aan het licht zijn gekomen, terwijl uit de uitwerking der artikels valt op te maken, dat de redacteuren met critisch oog de verschillende stamreeksen opnieuw hebben bekeken.

Nieuw is de opneming onder het voorwerk van de genealogie van het Koninklijk Huis, aanvangende met Koning Willem I. Meer dan tot nu toe de gewoonte was, is thans aandacht gewijd aan de uitgestorven en de niet tot den Nederlandsen adel behorende takken der opgenomen geslachten, waardoor het overzicht der behandelde families zeer aan volledigheid wint. (zie b.v. de stamreeksen ***van*** *Imhoff,* ***de Jonge, von Knobelsdorff, van Lamsweerde, van Lynden.*** etc.).

Bij de stamreeks van het geslacht ***de Jong van Beek en*** *Donk* treft ons, dat aan het hoofd van het artikel wordt medegedeeld, dat de eerste vijf generaties strikt genomen onbewezen zijn; o.i. had dus de stamreeks niet met deze onbewezen generaties mogen aanvangen.

Nieuw opgenomen is het geslacht ***Le*** *Grelle,* van welke familie in deze eeuw afstammelingen van den 24 Febr. 1823 in den Nederlandsen adel erkenden ***Gerard Joseph Antoine Le*** *Grelle* door naturalisatie en huwelijk de Nederlandse nationaliteit verkregen.

In het artikel ***de Lenarts*** *d'Ingenop* moet gewezen worden op een reeds in het Adelsboek van 1915 voorkomende hardnekkige drukfout: de schoonmoeder van Jhr. ***J. A. E. A. de Lenarts d'Ingenop*** (XI, blz. 284) was n.l. niet genaamd ***Reine Johanna*** *Josephina* ***Lundente Ter Elst,*** doch *R. J. J. L* ***unden (de Ter*** *Elst).*

Bij de stamreeks ***Leyssius*** valt op, dat thans verschillende takken van dit geslacht zijn opgenomen, wier bestaan tot nu toe onbekend was.

Bij ***van Limburg Stirum*** treft ons, dat hier aan den regel ***om*** van de titels slechts de Nederlands adellijke titels zonder hoofdletter te vermelden, waardoor veel verwarring wordt voorkomen, niet de hand is gehouden (zie de blzn. 360 t.e.m. 364). Op blz. 366 wordt voorts vermeld (bij gen. XXIII): ***Zeino Coenraad*** (zich noemende Baron) ***von*** *Schwartz* heer van Ansen, en op blz. 365 onder XXI ***Lucia*** (zich noemende barones) ***van Aylva.*** Deze tijdens de republiek zeer verbreide gewoonte van adellijke families om zich zonder enig recht den baronnentitel aan te matigen, werd tot nu toe o.i. terecht in het Adelsboek en de overige moderne publicaties genegeerd: dat thans in het artikel van Limburg Stirum hiermede wordt gebroken en de eenvormige redactie der geplaatste stamreeksen wordt verstoord, lijkt ons geen vooruitgang.

De vermelding op pag. 367, dat de, uit Mr. F. ***A.*** graaf ***van Limburg Stirum*** (XXV, 2) spruitende, in Duitsland voortlevende tak sedert 1842 tot den Rijksadel behoort, werkt enigszins verwarrend. Het Duitse Rijk had toch reeds in 1806 opgehouden te bestaan, zodat sedert dien geen Duitse Rijksadel meer werd gecreëerd. Sinds de erkenning door Keizer Leopold I d.d. 17 Maart 1679 behoren echter a 11 e afstammelingen in de mannelijke lijn van *Otto van Limburg* en *Bronkhorst* tot den rijksadel, zodat de datum 1842 in dit verband niet op zijn plaats is.

Aan de stamreeks ***van Lynden*** blijkt een oudere generatie te zijn toegevoegd: ook hier valt op hoe verder in de oudere generaties vele wijzigingen zijn aangebracht, die er op duiden, dat dit artikel het product is van een critisch onderzoek.

Te betreuren valt, dat in de wapenbeschrijving aan het hoofd van de artikels ***van Karnebeek*** en ***de Savornin Lohman*** slechts worden beschreven de wapens, zoals deze sedert de resp. in 1922 en 1919 toegelaten verbeteringen samengesteld zijn: in deze serie, die de stamreeksen volledig publiceert, ware een beschrijving van de verschillende door deze families na hunne verheffing in den Nederlandsen adel (resp. sedert 1847 en sedert 1817) gevoerde wapens zeer zeker op haar plaats geweest.

Door het opnemen van een drietal portretten van leden van in het hier besproken deel behandelde geslachten, die voor het Vaderland tijdens den oorlog het leven lieten, heeft men de zeer vele leden van den Nederlandsen adel, die in de oorlogsjaren zijn gevallen, willen gedenken.

W. W. VAN VALKENBURG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Gent. Gezocht wordt de doopinschrijving van ***Aert Joosten van Gent.*** die in 1709 te Charlois met ***Cornelia*** *Gerrits* ***van der Linden.*** dochter van ***Gerrit Hendrix van der Linden*** en ***Elisabeth*** *Jansdr.* ***van*** *Dueren,* huwde. Ook de doopinschrijving van C. G. ***van der Linden is*** niet bekend. Verdere ascendenten?

Woudenberg. ***A. VAN GENT.***

van de **Lecq.** Gegevens gevraagd van de Zuid-Hollandse familie van *de Lecq*, waartoe behoorde *Anna van de Lecq*, bij *Cornelis van Lingen te* Capelle a/d IJssel, op 30 Juli 1769 moeder van een dochter *Neeltje*.

Leiden. **J. W. NIEMEIJER.**

Mosburger-de Sandra. (LXV, **207). Uit** een nog in bewerking zijnde genealogie „de Sandra" kan ik het navolgende mededelen:

Matthias de Sandra, medicinae doctor, zoon van *Johan (de) Sandra en Maria Fassin* (vgl. kol. 70 en 112 van dezen lopenden jaargang), overl. 19 Oct. 1651 en begr. N.K. Amsterdam den 24en d.a.v., was gehuwd met *Margaretha Kruys*, die overl. te Beverwijk 22 April 1681 en is begr. in de kerk aldaar in het graf van haar schoonmoeder (no. 12 C) . Uit dit huwelijk *Joan de Sandra, geb.* Amsterdam 27 Dec. 1643, koopman aldaar (wonende bij zijn huwelijk in de Kalverstraat), heer van ter Oye; thinsheer van den Omloop van St. Marie te Utrecht (vgl. Nav. 1917, blz. 194/95), overl. ca. 1695/1700, tr. Amsterdam [inget. 13 Mei (D.T.B. 496 f° 172)] 2 Juni 1671 met *Magdalena van Outvorst*, vrouwe van Heulesteyn, geb. Amsterdam 16 Dec. 1653 en overl. 19 Sept. 1729, dr. van *Covert van Outvorst* en *Machteltje Willems Schagen* (welke laatste overl. 11 Sept. 1686, oud 68 j.).

Uit dit huwelijk 9 kinderen, w.o. *Maria Magdalena de Sandra*, ged. Amsterdam N.K. 11 Aug. 1683 (D.T.B. 45, in dato) en overl. (verm.) te Wageningen na 1735 (vgl. Grafzerken in de St. Janslcerk te Wageningen, Bijdr. en Med. Gelre 1938, blz. 368). Zij tr. Utrecht (otr. 2 Oct.) 18 Oct. 1707 *Adriaan de Vries*, kapt. in Statendienst, en 2e Utrecht (otr. 29 Jan.) Domkerk 15 Febr. 1719 *Hendrik Mosburger*, dan in garnizoen te 's-Hertogenbosch. Dit laatste echtpaar testeerde te Wageningen 7 Aug. 1733 en 23 April 1735. Mosburger was toen kapt. in het reg. van den brigadier Haersolte.

In tegenstelling met diens descendenten, weet ik van de ascendenten van laatstgenoemde niets af. Gewoonlijk worden in de huwelijksregisters bij militairen wel hun onderdeel, maar niet hun geboorteplaats vermeld, waardoor het onderzoek nog al eens wordt bemoeilijkt, Als aanwijzing, om langs een anderen weg toch mogelijk tot het gewenste resultaat te komen, moge dienen dat ca. 1715 te Rijnsburg woonachtig was een *Anna Elisabeth Mosburger*, geh. met *Hendrik Straatman.* Eerstgenoemde moet een na familielid (mogelijk een zuster) van Hendrik Mosburger zijn geweest.

Tenslotte wil ik niet nalaten te vermelden, dat de naam *Moosburger* in dezen tijd nog in Tirol voorkomt.

Nijmegen. **H. J. VAN 'T LINDENHOUT.**

van Niel. Kan iemand mij gegevens verstrekken omtrent het huwelijk en de kinderen van: *Jan van Niel* (± 1710—1785), luitenant-kolonel te Maastricht en Nijmegen, en diens familie?

Deventer. MR. H. SCHOUTEN.

van Renesse. Op 31 Mei 1829 stierf *Elisabeth Juliana Johanna Ida Sethmann*, echtgenote van *Heinrich Conrad van Renesse*, geb. 28 Aug. 1758. Hij was in 1789 Richter van Stad en Ampt Emmerich. Uit dit huwelijk was o.a. geboren een dochter *Henriëtte.* Verder nog zusters en een broeder.

Haar in vier kwartieren gedeeld wapen vertoont, blijkens zegelafdruk, in het linkerbovenkwartier een ster. Helmteken een vlucht. Gevraagd naar deze familie en descendenten. Van de familie *Sethman* heb ik vrij complete gegevens.

Zeist. **MR. DR. L. H. N. BOSCH RIDDER VAN ROSENTHAL.**

Schouten. Welke personen van dezen naam zegelden vóór 1800 met een driemaster?

Eindhoven. **DR. H.** W. **VAN TRICHT.**

Teyssen-Kelder. (LXV, 239). Een broeder van *Elisabeth Teijssen* was *Benjamin Teijssen, insgelijks* geboren te Demerary, in 1812 en † Den Helder 9 Sept. 1835, laatst gewoond hebbende te Middelburg en gediend hebbend bij de 3e divisie van het Algem. Depot der Landmagt no. 33, in Den Helder in garnizoen, vgl. Navorscher LXXXV, 1936, blz. 31. Zijn grafsteen, F.E. no. 25, bestaat nog en is voorzien van een zeer uitgesleten wapen onder een helm. De ouders worden in de doodacte niet als overleden gemeld, wellicht kan aanvrager dus te Middelburg verdere gegevens vinden, als ook t.a.v. het graf bij het gemeentebestuur van Den Helder,

Alkmaar. **MR. J. BELONJE.**

(de) Vos. Op 27 Februari 1642 zijn te Nieuwpoort getrouwd *Jan Andriesz. (de) Vos*, j.m. van Meerkerk, en *Jannetje Helmigs.* j.d. van Nieuwpoort.

Dit echtpaar vestigde zich in de stad Nieuwpoort. Van hen zijn mij drie zoons bekend.

1. *Willem Jansz. (de Vos)*, armmeester van de Gemeene armen te Nieuwpoort, diaken en ouderling der Hervormde Gemeente en burgemeester aldaar.
2. *Helmich Jansz. (de) Vos.*
3. *Andries Jansz. (de) Vos.*

Deze beide laatsten vestigden zich in Amsterdam, waar zij een belangrijken handel in hoepels dreven: successievelijk kwamen zij in het bezit van enkele huizen en een zestal hoepschuren in de stad Nieuwpoort en van vele grienden onder Langerak en in de Baronie van Liesveld. Deze zaken werden voortgezet door *Jacob* van *de Velde*, schoonzoon van *Andries Jansz. de Vos* en diens nageslacht tot in den Fransen tijd.

Indien er in zake deze familie *(de) Vos* te Nieuwpoort en omgeving iets bekend is, zal ik hiervan gaarne mededeling ontvangen. Een *Poulus Vos* is in 1691 schepen van Leerdam; ik weet niet of deze tot dezelfde familie behoort.

Wormerveer. **J. ATEN.**

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — In Memoriam Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn, door C. A. van Woelderen. — Aanwinstenlijst der bibliotheek. — De mogelijke afstamming van de familie Leyssius, door Jhr. Dr. H. J. L. Th. *van* Rheineck Leyssius. — Het huisboek van Jan *Huygens, door* W. J. J. C. Bijleveld. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Boekbespreking. — Vragen en antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW;

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan* 64, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 11 — LXVe Jaargang — November 1948

Bij dit nummer wordt verzonden een plaat, behorende bij het artikel: De eventueele oudere Veluwsche afstamming van het geslacht van Woeldeten.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer A. A. L. V i é, sedert 1938 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

J. A. J. BECX . . . . . *Rijswijk (Z.-H.)*
Caan van Necklaan 170.

C. A. J. BRANS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Bronovolaan 40.

MR. J. J. L. TEMMIWCK . . . . . *Vughf.*
Boschlaan 1 F.

\- -

Adreswijzigingen:

MR. S. P. Baron BENTINCK . . . . . *Soest.*
Vosseveldlaan 56.

MR. F. DANIËLS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Alex. Gogelweg 26.

W. V. HOPE JOHNSTONE . . . . . *Bennebtoek.*
Huize de Hartekamp.

M. C. VAN HOUTEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Beauidenhoutseweg 265 D.

MR. K. N. KORTEWEG . . . . . *Zwollerkerspel.*
Beukenallee, Spoolde A 2.5.

MR. P. S. VAN DER LELY . . . . . *Amsterdam.*
van Eeghenstraat 46.

J. VAN LIER . . . . . *Amsterdam.*
p/a Kon. Paketvaart Mij., Scheepvaarthuis.

MR. G. W. MOSSEL . . . . . *Utrecht.*
Stadhouderslaan 8.9.

b. J. OGGEL Jz. . . . . *Axel.*
Noordstraat 38

MR. W. F'. Baron RÖELL . . . . . *'s-Gravenhage.*
p/a Mr. J. P. J. Gewin, *Bankastraat 141.*

N. J. A. C. VAN ROSSEM . . . . . *'s-Gravenhage.*
Nieuwe Parklaan 61.

Genealogieën van Byler voor de tweede helft van de XVIIde eeuw,

(vervolg van LXV, 265).

door MR. W. DE VRIES.

VII.

De Nijkerk-Utrechtse van Byler's,

§ 1. De tot het geslacht der Nijkerk-Utrechtse van Byler's behorende Utrechtse burgemeester *Elbert van Byler* heeft blijkens een op het Rijksarchief Utrecht berustende wapenkaart [1]) een wapen gevoerd, dat in het schild op een veld van azuur een schuin-rechts geplaatsten, gouden vis heeft vertoond. Hetzelfde wapen, maar dan omzoomd met zes of acht rode lelies op zilver, wordt in enige manuscript-wapenboeken toegeschreven aan de van Byler's, die tot het voorgeslacht van Engelbert, Regin en Susanne Ploos van Amstel behoorden. [2]) Blijkens de hieronder volgende genealogie was dit het geslacht van voornoemden Elbert van Byler, en we mogen derhalve wel aannemen, dat inderdaad het wapen-met-den-vis het oorspronkelijke wapen van deze van Byler's geweest is. Reeds eerder wees ik er op, dat dit aanleiding geeft tot het vermoeden, dat we hier hebben te doen met een tak van het-

[1]) BA. Utrecht, HS. verzameling no. 113.
[2]) Ms. Wapenboek, Getiteld „Grafs en Wapen" 1, fol, 62 (G.A. Utrecht); collectie familiepapieren, omslag „De Casembroot" (G.A. Rotterdam); Ms. Wapenboek van Mr. W. van der Lely (Kon. Bibl. 's-Gravenhage), getiteld „Verzameling van tombes, sepultures" etc, dl. 111.

zelfde geslacht, waaruit ook de Nijkerkse en Puttense van Arler's en Scholten's [3]) sproten.

§ 2. Op grond van een sententie van het Hof van Gelre en Zupthen uit 1574 [4]) is het mogelijk gebleken, de afstamming van de Nijkerk-Utrechtse van Byler's op te voeren tot zekeren *Elbert,* die bij zijn dood in 1544 enige zonen en dochters naliet, die hun vaders nalatenschap onder elkander verdeelden. Eén van hen, *Henrick Elberfsen,* ontving toen het abtsgoed (horige goed van de abdij van Paderborn (kelnarij van Putten)) Mansgoed onder Holk (buurschap onder Nijkerk). Enige jaren tevoren was deze Henrick te Harderwijk in het huwelijk getreden met een Weyme *van* Byler, dochter van Henrick en Griete N. N., en behorende tot de van Byler's, die met de drie jachthorens zegelden [5]). Uit het huwelijk van Henrick met Weyme sproten twee zoons en twee dochters, die allen den naam van Byler aannamen. De Nijkerk-Utrechtse van Byler's vormen dus genealogisch een vrouwelijken tak van de Harderwijkse van Byler's, die in het vorige hoofdstuk werden besproken.

Het is mij niet mogen gelukken te weten te komen, wie de ouders zijn geweest van den Elbert, die in de eerste helft van de XVIde eeuw het abtsgoed Mansgoed moet hebben bezeten. Wel heb ik een sterk vermoeden, dat hij identiek geweest met den *Elberf Reynersz.,* dien ik als schout te Putten en Nijkerk van 1491—1529 vermeld vond, en die een lid was van het geslacht der van Arler's [6]). Méér dan een vermoeden is dit evenwel niet.

§ 3. *(Genealogie) :*

1. *Elberf N. N.,* bezitter van het horige erf Mansgoed onder Holk(Nijkerk), † 1544 [7]). Hij was vader van o.a.:
   a. *Henrick Elberfsen,* volgt onder II.

II. *Henrick Elberfsen,* ontvangt na overlijden zijns vaders uit diens nalatenschap na boedelscheiding met zijn broeders en zusters het Mansgoed onder Holk [7]), † vóór Kerstmis 1557 [8]); tr. Harderwijk 14 Januari 1540 *Weyme van Byler,* dr. van *Henrick* en *Griefe N. N.* [5]); zij hertrouwde *Willem van Meurs* den Jonge. Uit haar eerste huwelijk vier kinderen [9]):
   a. *Henrick (van Byler),* volgt onder III.
   b. *Elbert Henricksz.* [10]) *(van Byler* [11])), procedeert 1571—'72 [11]), † in of na 1583 [12]).
   c. *Margrief Henricks* [10]) *(van Byler).* † tussen 5 Juli 1606 en 16 Januari 1607 [13]); tr. 1° vóór 16 Maart 1569 [14]) *Henrick Stel* [10]), rentmeester, † na 6 Oct. 1572 doch vóór 27 Oct. 1586 [15]); tr. 2° Utrecht 26 Augustus 1593 *Barfholomeus van Wede,* wedr. van *Anneke Cornelisdr.,* overluid Utrecht 8 September 1615 [16]).
   d. *Hilleke Henricks* [10]) (of *Hillegonda van Byler),* † ± *1596* (nà 21 April 1595 [17])); tr. vóór 4 Juni 1583 *Jan van Byler,* geb. Barneveld vóór 1538 [19]), koopman te Amsterdam, poorter aldaar 19 Mei 1589 [17]), † vóór 11 Oct. 1606 [20]), zn. van *Wynanf* en *Geertgen (Loeff)* [21]); hij hertr. in 1597 *Geerfruyf de Rode.*

III. *Hendrik van Byler Henricksz.,* geb. ± 1540 [22]), procedeert 1569— 1580 tegen zijn stiefvader Willem van Meurs [23]), o.m. over het Mansgoed, leeft nog 27 Juli 1584 [24]), † (doodgeslagen) vóór 1 Mei 1592 [25]); tr. vóór 31 Maart 1574 [26]) Nyse *Jansdr.* (ook wel genoemd *Agnes van Wedinchem* of *van Wenckum),* wede van *Reyner Reynersz. (van Steenler)* [27]), beleend met het goed tot Wedinchem (Wenckum) (1574), † nà 12 12 October 1581 [26]), maar vóór 29 Juni 1584 [27]), dr. van *Johan Gerrif Morrenszoon van Achtevelt* [26]) en *Weyme Jans.*
   Uit dit huwelijk:
   1. *Henrick,* volgt onder IV.
   2. *Aeltje* (of *Alydt) van Byler* [28]), nog onmondig 27 Juli 1584 [29]), tante van Adriaen Ploos van Amstel [30]), overluid en begr. Utrecht (Buurkerk) 16 Juni 1620; tr. Utrecht (St. Janskerk) 28 Nov. 1602 *Jacob Woufersz. Lieffinck.* geb. ±1571/'73, zeepzieder, raad van Utrecht, begr. Utrecht (Buurkerk) 2 of 3 Juni 1624, zoon van *Woufer* en *Sophia Gerrifsdr. Bosch* [31]).
   3. *Elberf Henricksz. van Byler,* nog onmondig 27 Juli 1584 [29]), ontvanger der Staten van Utrecht (1623) [32]), vroedschap en burgemeester van Utrecht 1626 [33]), overluid Utrecht 7 April 1626 [34]); tr. Utrecht (St. Janskerk) 3 November 1605 *Cafharina van Rhijn,* wede van *Jacob Foeyf,* overluid Utrecht 30 Maart 1625 [35]).

3) Zie Ned. Leeuw LXI (1943), kol. 90, 123 en 214.
4) Gepubliceerd door Mr. J. Schrasscrt in zijn Codex Gelro-Zutphanicus (1740), dl. II, Stuk H, blz. 16 vlg.
5) Zie hoofdstuk VI, § 5 onder IId.
6) Ned. Leeuw LXI (1943), kol. 91.
7) Zie § 2.
8) Rec. Boek 1550-1559, fol. 396vso.
9) Bron vermeld in aant. 4. Indien de volgorde der kinderen niet met cijfers maar met letters is aangegeven, staat die volgorde niet vast.
10) Civiele processen Hof van Gelre 1570 no. 18.
11) Onklaerboek Veluwe, Inv. no. 48, fol. 31vso, 152 en 232.
12) Onklaerboek Veluwe, Inv. no. 50, fol. 37 en 100vso.
13) Transportregister Utrecht (G.A. Utrecht, inv. no. 3243), 1607, dl. 1, blz. 24.
14) Transportregister Amersfoort (R.A. Utrecht, Inv. no. 436) 1564—1570, fol. 171vso
15) Transportregister Utrecht, 1586, dl. 11, blz. 178.
16) Navorscher 1885. blz. 138.
17) Vergel. W. A. van Bijlert. Enkele genealogische bijzonderheden betreffende een in de zestiende eeuw te Amsterdam en Dordrecht woonachtige familie van *Bijlaer* (later van *Bijler* en van. *Bijlert)* (Rhenen z. j.), blz. 6. Het ligt in mijn voornemen aan dit geslacht het volgende (achtste) hoofdstuk te wijden.
18) Transportregister Utrecht, 1583, dl. 1, blz. 337.
19) Recht. archief Culemborg, portef. 124, acte d.d. 27 Oct. 1559.
20) Leenregister Keppel, acte d.d. 11 Oct. 1606.
21) De door van Bijlert a.w. blz. 6 vermelde Cornelia Sweers was Wynants tweede vrouw.
22) Onklaerboek Veluwe, Inv. no. 48, fol. 88. (Hij was in 1571 ongeveer 30 jaren oud).
23) Zie aant. 10; Onklaerboek a.v., fol. 58vso, 380vso, en brieven Hof van Gelre met het kwartier van Arnhem no. 3225.
24) Onklaerboek Veluwe, Inv. no. 50, fol. 38vso.
25) Onklaerboek a.v., Inv. no. 50, fol. 505vso.
26) Register op de leenactenboeken van Gelre en Zutphen, kwartier van Arnhem (Uitgave Ver. Gelre), blz. 138.
27) Zie aant. 26 en Onklaerboek Veluwe, Inv. no. 50, fol. 38.
28) Versl. en Meded. der Ver. tot Uitgave der bronnen van het Oud-Vad. Recht VIII (1939), blz. 430 en vlg. en Ned. Leeuw LVI (1938), kol. 313.
29) Onklaerboek a.v., fol. 38vso.
30) Navorscher 1886, blz. 201.
31) Ned. Leeuw LVI (1938), kol. 313.
32) Prot. van Notaris Joh. Ant. Wtewaell te Utrecht (G.A. Utrecht), acten d.d. 10 Februari en 30 Maart 1623.
33) Prot. a.v., acte d.d 13 April 1626.
34) Navorscher 1888, blz. 66.
35) Navorscher 1887, blz. 583.

IV. ***Nenrìck van Byler (de Jonge*** [36]), ook wel genoemd ***van Byler van Wenckum*** [37]), geb. Nijkerk [38]), beleend met het goed tot Wedinchem (18 Juli 1584), † in of vóór Juni 1600 [26]); tr. Utrecht (St. Geertekerk) 29 Augustus 1592 *Aaltje van Harn,* geb. Utrecht [38]).
Uit dit huwelijk:

a. ***Johan van Byler,*** tijdens zijn minderjarigheid beleend met het goed tot Wedinchem (6 Juni 1600). † in of vóór 1604 [26]).

b. ***Agnes van Byler,*** geb. Utrecht [38]), beleend met het goed tot Wedinchem (11 Dec. 1604) [26]) en het Puttense leen Roeskensgoed c.a. (Mei 1633) [39]), † tussen 22 Jan. 1661 en 19 Mei 1662 [26]); tr. 1° Utrecht (Buurkerk) 1 December 1611 ***Gerard Foeyt,*** geb. Utrecht [38]); tr. 2° Utrecht (St. Geertekerk) 6 Augustus 1616 Mr. ***Adriaen Ploos van Amstel,*** kanunnik ten Dom (1605), geëligeerde Raad van Staten 's lands van Utrecht (1610), thesaurier ten Dom (1618), ambachtsheer van Tienhoven (1621), Oude Geyn (1626). Geyn (1629) en Lievendael (1638) ; president van de Staten van Utrecht (1636): proost van St. Marie (1639) ; ridder van St. Michiel (1629) ; † 's-Gravenhage 12 Maart 1639, overluid Utrecht 16 Maart 1639 [40]), begr. aldaar in den Dom; zn. van ***Gerard*** en ***Catharina van Leeuwen*** [41]).

De eventueele oudere Veluwsche afstamming van het geslacht van Woelderen,

door C. A. VAN WOELDEREN.

Sedert de publicatie van mijn vorig artikel is de bronnen-, studie in de oude Veluwsche archieven ijverig voortgezet, vooral door ons medelid Mej. H. Mijnssen, die groote belangstelling voor het onderzoek betoont en reeds meer dan 350 acten en inschrijvingen heeft gevonden tusschen 1350 en 1600 uit de Oostelijke Veluwe, waarin ***Luykens'*** en ***Andriessen's*** voorkomen, acten, die de verdere documentatie van de gezochte stamreeks kunnen bevorderen.

Er blijkt o.a. uit, dat ***Ludeken tho Dickhusen*** en *Jan* ***Ludekens soin (Lu (yc) ken (s))*** en verschillende hunner zoons en kleinzoons (vgl. de stamreeks sub I tot IV hieronder) niet onbelangrijk, verspreid grondbezit op de Oost-Veluwe hadden, de inschrijvingen in de tijnsregisters, die van belang voor het verder onderzoek kunnen zijn, vindt men in de ambten Epe, Voorst, Heerde en Apeldoorn in de aloude marken van de Oost-Veluwe, o.a.:

in Epe: Dijkhuizen, Epermark, Vasermark, Empsermark, Ghetell (Gietel) en Noirle.
in Voorst: Tuylermark, Bursenremark, Woudermark, Silvoldermark, Aarderbroick, Veldwickermark en Wilp.
in Heerde: Wapenvelde, Vorchten en Hoernemeden.
in Apeldoorn: Beekbergen, Engellandt en Oosterhuizen.

Het onderzoek naar de herkomst van den familienaam ***van Woelderen*** wordt voortgezet. In verband met de eventueele afstamming van het geslacht ***van Woelderen*** uit de ambten Epe of Apeldoorn, en dus niet uit Voorst, is het van belang, dat Mej. Mijnssen in het Leenprotocol van de Proosdij van Deventer (Gemeente-Archief Deventer, Inv. no. 1134; 1408-1531) een goed ***„in den Woelde"*** vond. Ter aangeduide plaatse blijkt, dat deze Proosdij 4 hoffgoederen of hoven bezat, n.l. twee binnen Zwolle, waarvan het eerste de Praestije werd genaamd, het tweede de Eesterhoff (bij de daaronderstaande goederen wordt op No. 2 v.o. gnoemd „Item *fer Wolde")*. Het vierde hof heet Lederen (Lieren) of Podelic in het kerspei van Beekbergen (onder het ambt Epe) in 1456 gepacht door ***Ludeken*** *Johansz.,* hetgeen hieronder nog nader wordt vermeld. Het derde hof heet het hof te Wormynghen en onder de daartoe behoorende goederen staat 5de regel v.o.: „In den Woelde. Item Rolo f f in den Woelde." Op dit goed heeft betrekking de acte op fol. 99 van 28 Juli 1431 „De decimis grossis et minutis de bonis nuncupatio ***Zn den*** *Wolde* in Velua in parochia de Apeldoorn", waarin Johannes Lubberts etc. ut supra bekend maakt te verpachten aan Reynken van Telgen en zijne erfgenamen de Tienden „groff ende small" van den guede geheyten ***in den*** *Wolde* enz.

Ook in enkele acten uit het ambt van Voorst komt een goed ***„ter (der)*** *Wolde"* voor, dit kan echter vermeld zijn met weglating van de toevoeging van „in het kerspel Terwolde", derhalve zou dan hier wellicht bedoeld zijn „een goed gelegen in Terwolde"; althans is in het ambt Voorst overigens nog geen afzonderlijk goed *Wolde* gevonden.

Ik blijf het inmiddels niet waarschijnlijk achten (vgl. Mbl. 1947, kol. 197 en 199), dat na eenige generaties patronymdragers, n.l. *Israel* ***Andriess,*** *Lambert Israels* en diens drie zoons ***Lamberts,*** deze laatsten na 150 jaar zich ongeveer gelijktijdig in het begin der 18e eeuw ***van (der)*** *Wo(e)lde(ren)* zouden zijn gaan noemen, omdat hun voorgeslacht via Nijmegen tijdelijk in Terwolde woonde, dit waren *Israel* ***Pelgrum Lamberts*** te Cuyk, ***Jan Lamberts*** te 's-Hertogenbosch en *Herman* ***Lamberts*** te 's-Gravenhage. Voor de nakomelingen van een bezitter van een goed ***ter (der)*** *Wo(e)lde* is dit daarentegen beter verklaarbaar.

Op den volgens nauwkeurige onderzoekingen overigens in de 16e en 17e eeuw op de Veluwe nergens voorkomenden voornaam ***Israël*** (wel te Deventer) moet bij het verder onderzoek worden gelet. Er is geen bewezen verklaring gevonden, waarom ***Israël Andriess*** den eigenaardigen doopnaam ***Israël*** heeft ontvangen. Het kan zijn, dat zijn mogelijke vader, ***Andries ter*** *Wolde,* wiens echtgenoote Geertruyt Gerrit Dibbendochter volgens de bekende acte in 1550 nog leefde, daarna een tweede huwelijk heeft gesloten met eene Israëlsdochter buiten de Veluwe, de Bijbelsche voornaam ***Israël*** kan echter ook uitgekozen zijn na den overgang der ouders van het Roomsch-Katholieke naar het Protestantsche geloof: immers aan het begin van den 80-jarigen oorlog, ongeveer in 1570, heeft op de Veluwe deze overgang plaats gehad.

Kleinhoonte veronderstelt, dat de voornaam ***Israël*** afwisselt met ***Jacob.*** Volgens den Bijbel droomde Jacob in de woestijn, dat hij met God worstelde, sindsdien werd hij ***Israël*** genoemd. Volgens deze hypothese zou ***Israël Andriess*** als ***Jacob zijn*** gedoopt en later *Israel* zijn geheeten.

Kleinhoonte vermeldt twee gevallen, waarin een dergelijke naamsverwisseling heeft plaats gehad, n.l.:

1°. Liber Attestationum van Deventer 20 Oct. 1573 Schipper Henrich Jacobsz wordt ook ***Henrich*** *Israhell* ***ge***noemd.

---

[36]) Schepensignaat Arnhem 1582-1587, fol. 120.
[37]) Van Bijlert, a.w. blz. 4.
[38]) De geboorteplaats blijkt uit de ondertrouwacte te Utrecht.
[39]) Leenkamer van het huis Putten (onder Elburg), Inv. no. 3, fol. 269.
[40]) Navorscher 1895, blz. 147.
[41]) Deze gegevens zijn ontleend aan de Wapenheraut 1910, blz. 179 en vlg.

2°. Trouwregister Ned. Herv. Lochem 7 Juli 1667 Reijntjen ter Vilie, dr. van wijlen Jacob ter Vilie, van Lochem, tr. Matthies van Hamel, zn. van Claes van Hamel, van Arnhem. Zij hertrouwt te Lochem 17 Nov. 1689 als *Reijntjen* ***Zsraels,*** wed. van Matthias van Hamel, met Tonnis Engelsch, wedr van Aeltjen Lamberts, beiden van Lochem.

Zij wordt ook in andere acten *Israels* genoemd.

Ik wijs hier nog eens op het feit, dat een kleinzoon van ***Zsrael Andriess*** op ***20*** Febr. ***1642.*** te 'Nijmegen gedoopt werd met de voornaam ***Zsrael*** *Pelgrum*. Niet alleen was het in dien tijd geheel ongewoon, dat twee voornamen werden gegeven maar het is hoogst merkwaardig, dat ik in Terwolde nog twee gevallen vond — ***en*** overigens nergens elders! — van de toevoeging van ***Pelgrum,*** als tweeden voornaam, nl. ***Henderich Pelgrum van*** *Westerholt* op 17 Jan. 1670 en ***Johan Pelgrum Schimmelpenninck van der*** *Oy* op 17 Juli 1707, beiden te Terwolde. (Zie Register op de Leenaktenboeken VII, Kwartier van Veluwe, blz. 331, Uitgave Gelre; vgl. Mdbl. 1921, kol. 64). Kan het zijn, dat men hier eene herinnering vindt aan het deelnemen aan een kruistocht naar het Heilige Land door een der voorvaderen?

Over het wonen van ***Israël Andriess*** „in die Hoven" te Terwolde zijn nieuwe gegevens gevonden. Verschillende van deze „XVII Hoven" van Terwolde worden vermeld in de thijnsregisters van Terwolde. Den naam van het allodiale goed, waarop ***Andries ter*** *Wolde* volgens de acten van 1526 en 1550 „in die Hoven" woonde, hebben wij echter nog niet teruggevonden, omdat meestal de allodiale goederen in de thijnsregisters, die bovendien groote hiaten hebben, niet worden genoemd. Het thijnsland, dat ***Andries ter*** *Wolde* volgens die inschrijving bovendien bezat, kan trouwens ook wel elders gelegen hebben.

Van de eenige oude kaart van Terwolde, die in het Rijksarchief te Arnhem bewaard bleef, heb ik in dit artikel een fragment opgenomen, waarvan de fotocopie mij door mej. Mijnssen werd verschaft, n.l. van een oude kaart van 1611. Inv. no. 1455, van het Archief der Geldersche Rekenkamer, dl. 11, kaarten, blz. 261, no. 228, van de Landschapsweiwaard onder Terwolde aan den IJssel met de daarbij aangewonnen rijswaarden, door Bernardt Kempinck, waarop de Redoute en het Oude Blokhuis „aan den Isell Dijck" in perspectief zijn geteekend. Bij deze Redoute werd in 1624 ***Zsrael Andriess*** wegens duivenschieten bekeurd.

In een der beide, nabij de Redoute gelegen, perceelen staat in deze kaart „Court Everts ende *Aellt* ***Jacobzen".*** Volgens het Verpondingsarchief van Voorst (Archief van Gedeputeerden) van 1648, fol. 11vso, waren ***Albert*** *Jacobss* cum suis eygenaers van de Hoffstede den Eyckelboom aan den dyck, huys, hoff, bongertjen groot 1 mergen, binnen- en buitendycks; pachter was Steven Jansen. Deze Eyckelboom, die volgens de gepubliceerde acte van 4 Juni 1587 (zie Mdbl. 1947, kol. 195) toen aan zal (igen) ***Johan*** *Andriesz* toebehoord had, was dus een allodiaal goed.

Mej. Mijnssen vond nu in het Rijks-Archief Arnhem. Schatcedullen in Over-Betuwe, Inv. 5917, over de jaren 1616— 1627 in de rekening van 1618 onder het ambt Voorst. lcerspel der Wolde onder „Inheymschen ende Gebruyckeren" bij de Hoffstede aen den Dijck (later ook Coninxhoffstedc genoemd, vgl. Mbl. 1947, kol. 196) :

Peter aen den. Dijck, modo (thans) *Israhel* ***Dryessen.***

Laatstgenoemde woonde daar nog in 1627, waarna er eer. groot hiaat in deze rekeningen is. ***Zsrael Andriess is*** dus in 3618 van de Fuylewinckel naar de Hoffstede aan den Dijck verhuisd. Dit is de hofstede, waarop in 1640 een hypotheek werd gevestigd (zie de acte Mbl. 1947, kol. 196) en waarop toen *Jan* ***Andriest.*** woonde, klaarblijkelijk de zoon van ***Zsrael Andriess,*** later in vele acten steeds ***Jan Zsraels*** genaamd. Een zoon van dezen *Jan* ***Andriess of Zsraels,*** n.l. ***Dries Jansen Zsrael,*** wordt o.a. als grondeigenaar vermeld in 1698 te Vaassen in het Tijnsboek van Epe (vgl. Mbl. 1921, kol. 62). Op dezen *Jan* ***Zsraels*** heeft ook betrekking de acte uit het Verpondingscohier van Voorst 1648, fol. 7vso..

„Jor Ripperbants hoffstede aan den Dijck is verpacht aan ***Jan*** *Driessen* voor 20 g. gl. jaerlix van ongeveer 1 morgen lants. Hier gaet uyt 14 st. tot thins aen 't Capittel van Deventer". (De thijnsboeken van het Capittel te Deventer zijn niet bewaard gebleven.)

Er doet zich nu het eigenaardige feit voor, dat hoewel de Hoffstede aan den Dijck of Coninxhoffstede bewoond werd door *Israel* ***Andriess*** en diens zoon *Jan Israels,* niet deze maar de naburige Eyckelboom (aan den Dijck) in latere acten, die hier volgen, ook den naam draagt van 1 sraels Hoffsted e. In welk verband ***Zsrael Andriess*** en zijn zoons, de eenige dragers van den naam ***Zsrael*** in dien tijd op de Veluwe, met den Eijckelboom hebben gestaan, is mij nog niet gebleken.

Eenige maanden geleden zond de Heer Kleinhoonte mij eenige acten over sommigen der „17 hoven" te Terwolde, die enkele aanvullingen opleveren op gegevens uit de thijnsregisters.

Protocol van Voorst 1675 tot 1711 fol. 7vso onder Terwolde: 11 Nov. 1678. Cornelis Janssen Smit en Jacobjen Claes Ehelieden verkoopen aan Jan Meylinck en Geesken Stevens Ehelieden 1/6 van de hofstede den Eyckelboom.

Protocol van Opdrachten Voorst 1733—1759 fol. 24 onder Terwolde: 15 Juni 1737. Jan Nicolaas Keer en Margrete Brouwer Ehl. verkoopen voor 1250 gulden aan Johan Coenraad Albers en Johanna van der Souw Ehl. haar plaats, genaamd den Eyckelboom of Israels Hoffstede, bestaande in huijs, hoff, boomgaard en weijde in den Ampt Voorst, kerspel Terwolde tusschen het oude Blokhuys en Dijkkamp aan den IJsseldijk.

Ibid. fol. 74 onder Terwolde: 30 April 1759. Verkoop van den Eyckelboom of van ouds Hoege Hofstege naamd, aan den IJsseldijk tegenover den Molen voor 805 gulden.

Protocol van Voorst 1675 tot 1711 fol. 7 onder Terwolde

Ibid. 1759— 1780 fol. 14vso onder Terwolde: 25 Aug. 1766. De Eerwaarde Jan Coenraad Albers verkoopt voor 1700 gulden aan Peter Janssen Tromp en Maria Janssen Ehl. zijn plaats den Eykelboom of 1 sraels Hofstede tusschen het oude Blokhuys en Dijkkamp als door hem aangekocht van Jan Nicolaas Keer en Margaretha Brouwer Ehl.

Prot. van Voorst No. 3 1731 tot 1733, fol. 13vso, onder Terwolde 23 Nov. 1732 verbonden worden onder Terwolde: Den Swanecamp liggende in het Carspel Terwolde, oostwaarts aan de Strate, zuyd aan Heer Offerhuys Hofste, westwaarts aan 't Erve aan den Kolck, noortwaarts aan den Bongert van de Brouwerij de Swane, alsmede de Hofstede den Riem met sijn onderhoorende boomgaardje liggende over de straate aan den Enck, alsmede een gerecht aanpart in de Hofstede de Vuylewinkel genaamt, met de Brouwerije daarbij staande ende de (brouw) ketel en de daaronder gehoorende boomgaard, oostwaarts aan de strate, zuyd en noordwaarts Emausland en oostwaarts aan de Zeedijk gelegen, toebehoorend Arent Berents en Aaltjen Henrix.

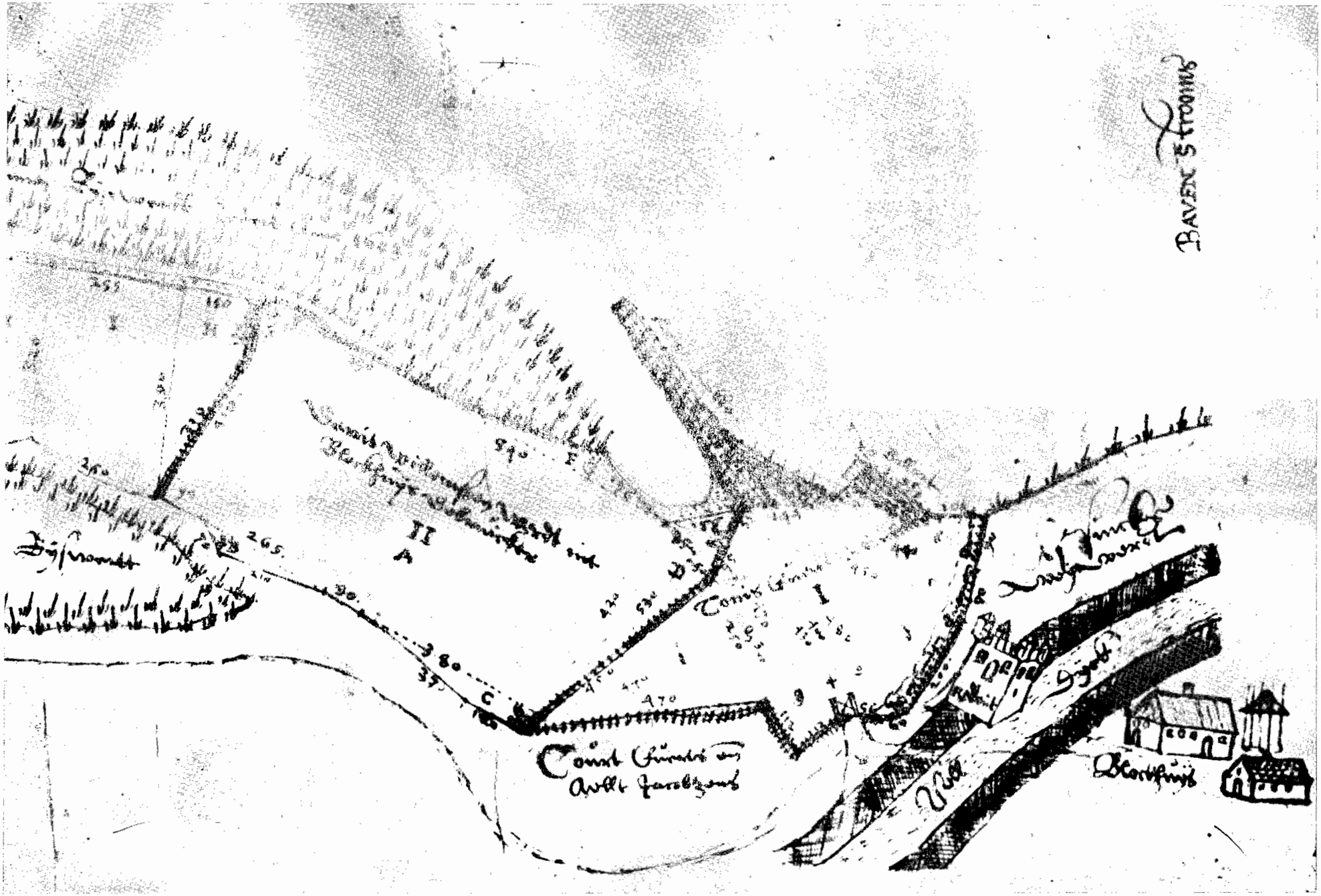

Kaart van de Landschapsweiwaarden onder Terwolde aan den IJssel met de daarbij aangewonnen rijswaarden, door Bernardt Kempinck 1611. (Rijksarchief in Gelderland, Arnhem. Archief Geldersche Rekenkamer Inv. No. 1455 dl. II, kaarten No. 228.) Op deze kaart zijn de Redoute en het Oude Blokhuis aan den IJsseldijk bezuiden het dorp Terwolde in perspectief geteekend.

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No. 11, November 1948.

Hieruit blijkt dus, dat tot „die 17 Hoven" in Terwolde o.a. behoorden: 1. de hofstede d e n R i e m, waar volgens eene acte van 18 Oct. 1574 *Jan Andriess* woonde, 2. de hofstede d e F u y l e w i n c k e 1, eigendom van het Augustijner kanunnikessen- klooster te Diepenveen (vgl. A. J. van der Aa, Aardrijkskundig Woordenboek van Nederland, Dl. 111, blz. 321) gelegen in den hoek (winkel) van de Fulick, waar resp. *Steven Jacobs* en *Israel Andriess* woonden, *3.* de hofstede E m a u s van het geslacht *Dibbets (Dibben) (vgl.* d e stamreeks in het Ned. Adelsboek), waar de schoonvader *Gerrit Dibben* van *Andries ter Wolde* kan hebben gewoond: *4.* het oude Blok huis bij de Redoute, waar *Israel Andriess* in *1624* wegens duivenschieten werd bekeurd (zie d e k a a r t): 5. d e h o f s t e d e a a n d e n D i j c k o f C o n i n x h o f s t e d e, waar *Israel Andriess* en later Jan *Israels* w o o n d e n, 6. d e E y c k e l b o o m -of Israels H o f f s t e d e, die volgens een acte van 4 Juni 1587 aan zal. *Johan Andriesz.* had toebehoord: 7. het allodiale goed, waarop *Andries ter Wolde* woonde; 8. Den S w a n e c a m p; 9. O f f e r h u y s H o f s t e; 10. h e t E r v e a a n d e n K o l c k; ll. D i j k k a m p.

Kleinhoonte heeft bij zijne laatst opgegeven acte opgemerkt, dat brouwerijen ten plattelande het voordeel hadden boven de stedelijke brouwerijen, dat er geen accijns werd geheven, waardoor de stedelingen gaarne een goedkoope „canne bier" in de dorpen dronken. Hiertoe werd dan dikwijls in de hofsteden een kamer gereserveerd, gelagkamer genaamd, wat vooral in oorlogstijden zeer gewenschte emolumenten verschafte aan de bewoners. Dikwijls gebeurde dit echter maar tijdelijk, zoodat zulke hofsteden daardoor in het algemeen nog niet tot eigenlijke herbergen zijn gestempeld, daartoe behoorden in die Hoven althans tijdelijk o.a. de hofstede, waar *Gerrit Dibben* woonde, den Riem en den Eyckelboom.

Het onderzoek naar de herkomst van *Andries ter Wolde Andries Luyckens* (elders *Andries ter Wolde Andries Jan Luyckens),* over wien de eerste acte van 1550 gevonden werd door den Heer W. Wijnaendts van Resandt, gepubliceerd op blz. 8 van de Inleiding op „256 kwartieren en kwartierwapens van H. W. van Woelderen", uitgegeven in 1939, is eigenlijk pas onlangs systematisch ter hand genomen door Mej, Mijnssen.

Mej. Mijnssen vond al dadelijk in het Hertogelijk Archief Inv. II gr. Register C van 1526, Register van de Opteeckenisse van eygenhoerigen, cuermeedigen ende vrijluyden ende goede in den ampten van Reeden, Voirst, Apeldoirn ende Nyebrouck" onder Derwolde (in het ampt van Voirst) onder fol. 113:

A n d r i e s t e r W o l d A n d r i e s L u y k e n s, d i e n s t m a n m i j n s g e n e d i g e n L i e v e n H e r e n, h a b e t e i j n v r i j w i j f f m i j n s g e n e d i g e n L i e v e n H e r e n g e h e e t e n G e e r t r u y t G e r r i t D i b b e n d o c h t e r, w o e n t o p s i j n s s e l f f s g u e t i n d i e H o v e n, h a b e t d e e l s t h y e n s l a n t z.

Omtrent de dienstmannen der Veluwe (ministerialen of Vrije Welgeboren mannen der Veluwe) deelde Wijnaendts van Resandt mede t.a.p.: „de bekende Geldersche historicus Baron van Spaen schrijft in zijn „Oordelkundige Inleiding tot de Historie van Gelderland", IV, p. 427, over de dienstmannen op de Veluwe: zij werden welgeboren mannen, schildboortige mannen genaamd, die schild en wapen voerden en te paard in den krijg dienden (een rijsig paard met harnas, tuygh, speer of ander geweer): zij genoten verscheidene voorrechten, b.v. zij konden door geen onderpander gepeind worden, zij waren ongehouden tegen een schotbaar man in het gericht te treden, maar deze moest tegenover hen een man stellen van dezelfde rechten als de dienstman.

Tegenover van Spaen moeten wij echter ook stellen, hetgeen latere onderzoekers hebben geschreven en wat men het best samengevat vindt in het proefschrift van den Heer Mr. E. Heringa over Tijnsen op de Veluwe 1932, voornamelijk pag. 101 e.v.

Sommige van deze geslachten van Veluwsche dienstmannen hebben gedurende en na den langen 80-jarigen oorlog hun vaste goederen verloren en daarmede hun invloed en positie. In de rauwe Veluwe met hare vele onontgonnen woeste gronden en ruwe zeden zijn de meesten van deze dan in de groote massa der patronymdragers in de 16e en 17e eeuw op de Veluwe in het vergeetboek geraakt òf naar elders uitgeweken. Het ver teruggaande archief der Geldersche Rekenkamer bevat nu vele acten over de eigendomsoverdracht der Veluwsche vaste goederen, waaronder ook in „die XVII Hoven" te Terwolde. Voor de eigenaren en gebruikers dier goederen vormt daardoor dit archief een waardevolle genealogische bron. Heeft men zich eenmaal bij het onderzoek door den moeilijken 80-jarigen oorlog met zijne vele mutaties heengewerkt, dan is het grondbezit meer gestabiliseerd in de oorspronkelijke Veluwsche geslachten, waardoor het verder documenteeren van de geregelde stamreeks uit de nog aanwezige bronnen dan gemakkelijker gaat.

Voor het onderzoek naar de afkomst van *Andries ter Wolde* in de ver teruggaande thijnsrollen en thijnsregisters van de ambten van Voorst, Epe, Weerde en Apeldoorn is het nu een gunstige omstandigheid, dat het gewoonte was in den betrokken tijd, dat in sommige Veluwsche acten behalve het patronym ook nog de naam van den grootvader, een enkele maal zelfs de naam van den overgrootvader vermeld werd. Ook het patronym *Luken* of *Luyken* geeft in dit geval aanwijzingen, waarbij gebleken is, dat dit hier n i et is afgeleid van den voornaam *Lucas,* maar van *Ludeken.*

Uitvoerige inschrijvingen als die van *Andries ter Wold(e)* in 1526 en 1550 vormen echter toch een uitzondering, waaruit de conclusie zou kunnen worden getrokken, dat hij een man van invloed was, wat het waarschijnlijk maakt, dat de *Jan Andriess,* die tusschen 1594 en 1613 onderschout en daarna gerichtsman te Terwolde was, zijn zoon, althans zijn neef was.

Bij *Andries ter Wolde* staan nu al dadelijk vier generaties vast, die gemakkelijk door Mej. Mijnssen werden teruggevonden, omdat alle betrokkenen grondbezitters op de Veluwe waren.

Land en volk der oeroude Veluwe vormen een interessant onderwerp voor verdere studie, daaronder vooral het Oostelijke gedeelte met zijne aloude marken. Men raadplege daarvoor o.a. ook de Algemeene Opmerkingen bij den „Geschiedkundige Atlas van Nederland" (Nijhoff 1920); Terwolde omvatte de marken: de Bursenremark, de Woudermark en de Tuylermark.

Van het hier behandelde onderzoek herinneren alleen in het tegenwoordige Terwolde aan de betrokken goederen nog het Oude Blokhuis, de hofstede Emaus en de Vuylewinckelbrug aan den ouden toestand, een nieuw bewijs, hoezeer in vroegere oorlogstijden ook Terwolde gehavend is.

Uit het groot aantal inschrijvingen, door Mej. Mijnssen gevonden, die van belang kunnen zijn voor dit onderzoek, kan ik met het oog op de plaatsruimte slechts enkele grepen doen. Uit de hier volgende gegevens blijkt, dat het thijnsland,

dat *Andries ter Wolde* volgens de inschrijvingen van 1526 en 1550 bezat, wellicht deel uitmaakte van zijn allodiaal goed in de Tuylermark te Terwolde, want zijn vader *Andries Jan Luyckens,* die volgens het thijnsregister van Voorst (1448—1510) „ijn Vasen" woonde in het ambt Epe ten Westen van Terwolde, had eveneens thijnsland in Terwolde nl. „in die Hoven" in de Tuylermark, evenals wederom diens vader *Johan (Jan) Luyken* of *Ludekens Soin* „ende *Alydt* sijn huysvrouwe".

Ik verwijs voor een en ander naar: Hist. Arch. Fragment Tijnsrol van Voorst, Inv. 32 (28) 1432-1439, 7de vel, Census Novus in Tuylremarck, die XVII Hoven, 16e regel v.b.:

Item Theodericus op Ancler de 1 jugera empta erga Henricus Henrici, collatoris altaris in Heerde et vicarius et idem, quondam *Ludeke.*

Thijnsregister Voorst 1448 tot ongeveer 1510, fol. 18, Census novus in Tuylremarck de XVII hoven: fol. 19. Item Dericus op, ten Angler de III Jugeris LX r(oeden) empt(is) contra Gadeken Raisscop XII denarii 1 mite 1 obool:

(in margine) Habet *Jan Luyke(n)ss.* ut ante *Andries Luykens* (Daar *Andries Luykens* dit land vroeger bezat dan *Jan Luykenss* was deze laatste waarschijnlijk een zoon van *Andries Luykens);*

(in margine) Item *Jan Luke(n)ss* heft 1111 mergen in Tuilremarck gekoft, gekoft tegen Hugen kinderen opt Anckeler et *non* solvit eis:

fol. 18vso. Item Evert Spaen Joh (ann)is de VIII hont in Tuylrem (a)rck quondam Lubb (er) ti Budels emptis contra Gijsbertus de Meke(re)n 1111 denarien 11 miten;

(in margine) habet *Jan Ludekens Soin* et sequitur;

fol. 18vso. Item, Gerardus de Rijsen de 4 jug. in Tuilremarc 18d (Gerardus de Rijsen is doorgehaald en *Wyllem Johanssn* (nl. *Luykens)* er boven geschreven, 4 jug. is veranderd in 2 jug. en 8 d. in 4 d.);

(in margine) *Andries Jan Luyckens* yn Vasen.

Jan Luikens (of *Andriess)* vinden wij terug in het Tynsregr van Voorst (Arch. Geld. Rekenk., Inv. no. 1323, 1567—1599) op fol. 46vso onder Tuylremarck.

Item Item *Wilhem Janss* quondam Gerardus de Rissen de 2 jug. in Tuilermark 8 d.

(in margine) dr *Jan Luikens fo Vasen* (dr is debitur of debitor en beteekent, dat *Jan Luikens* moest betalen);

boven *Willem Janss* staat in de marginale aanteekening: *Johan Luikens* mit sine kinderen en daarboven *Derrick Luickens.*

Uit dezelfde inschrijving, voorkomende in het tijnsregr van Voorst van 1667— 1685 (Arch. Geld. Rekenkamer No. 136) in Tuylremarck blijkt, dat na *Derck Luyckens, Dries Dercxen te* Gietel dit goed heeft bezeten en na hem Jan Gerrits op 't Holt bij „buytenschap", welk goed volgens marginale aanteekening was „gelegen bij den Vecht aan de grote Weeteringe".

Tynsregister van Voorst 1546— 1599. Terwolde Census novus in Bursenremarck, fol. 31vso, regel 16 v.o.: Item Sander Schimmelpenninck. Idem de 2 jugeris 75 roeden quondam *Andreas Johannis* 12½ d. (wellicht *Andries Jan Luyckens).*

In het hierboven genoemde Tijnsreg. Voorst 1408-1510 staat in de volgende inschrijving op fol. 18vso „in die Hoven":

in margine „habent heredes Engberti de Dotinchem ut ante *Andries Janss off Luykens* aliam partem et Wolter van Dotinchem aliam partem *(Andries Jan Luyckens* werd dus ook genoemd *Andries Janss* of *Andries Luyckenss).* Onder

aan deze bladzijde: Item *Johan Ludekens Soin e* n d e *Alydf* s ij n h u i s v r o u w e de 1111 jugeris emptis contra Lubberturn die Heiden.

Daar Vaassen onder Epe ligt, werd dan ook in de tijnsregisters van Epe (1448-1510) gevonden, dat *„Jan Lukens te Dickhuss"* (Dykhuizen is een buurschap onder Epe) thijnsland bezat onder Empse tusschen Vaassen en Dijkhuizen, blijkens fol. 44vso „Census in Empse": Item Wychman Goissens, soin te Noirle de 1 jugere VIII d. (in margine) *Jan Lukens fe Dickhuys;*

Idem fol. 14 onder tijnsen in de Epermarck: Item Lubbertus frater Roberti te Dyckhus de terra quondam Roberti te Dyckhuss 11 d. (Lubbertus frater Roberti te Dyckhuss is doorgehaald, daar boven staat *Ludeken fe Dyckhusen)* naast het bovenstaande *„Ludeken te Dyckhus* habet". hierboven in margine *„Jan Luyckens d'Eep",* waarschijnlijk dus de zoon van *Ludeken fe Dyckhus.*

Volgens het tijnsregister van Heerde van 1448 tot ongeveer 1510, fol. 50vso, bezat *„Jan Luykenss in Vaeservelde* thijnsland onder Wapenvelde en fol. 79vso *Johan Ludekens Soin* in Vorchteroirt onder Wesep.

In een fragment tijnsrol van Epe van 1432-1439, Epermarck vel 12: Item de 1 jug. adhuc VIII d. ibidem habet *Ludeken te Dychusen.* In Cedels van Renten op de Veluwe, Inv. r.g. 1 staat fol. 19vso 20 onder „Vaechtgeld in Eep (d.i. voogdgeld voor aan geestelijke instellingen toebehoorende goederen) *Luken fo Dyckhusen van Bawencamp.*

Vel 12 (bovengenoemd) Item *Ludeken fe Dychusen ef Geisa eius uxor* de 1 jug. *in* Lubbenhoeve quondam Hermanni Koecken VIII d.

In een tijnsrol van Epe en Heerde van 1367 werd niets gevonden, maar wel in een oudere tijnsrol van Epe van 1357 op vel 2, regel 15 v.b.:

Item *Joh(ann)es de Dychusen* de particula terra iuxta Horst. 1111 d.

Teruggevonden is nu dus de oude *„Jan Luyckens Erve"* met sijne bepalingen in de buurschap tho Dijckhuysz". (Zie Mdbl. 1947, kol. 198, d.d. 27 Nov. 1555). Zij wordt ook genoemd in een Reg.r „van den dienstpeerden op Veluwen" van 3 Sept. 1534 (zie Arch. Geldersche Rekenkamer, Inv. no. 1672, Dl. 1) in een verklaring van „die aelste mannen van Epe" over erven, die paarden plegen te houden.

In „Schatting in den lande van Gelre. Voor de Veluwe. Van het begin der 14e eeuw naar het oorspronkelijke handschrift *in* het Rijksarchief te Arnhem", uitgegeven door P. N. van Doorninck, wordt vermeld op blz. 29 en 31:

„Johans kinder van Diechusen" behoorende tot „des Grevens lude tot Eep", die ook gegoed waren in het ambt van Ermelo.

Uit bovenstaande en nog verschillende andere door Mej. Mijnssen gevonden inschrijvingen uit de thijnhsboeken zijn nu de volgende 4 generaties van *Andries fer Wolde* bewezen, n.l.:

1. *Ludeken (Luken) tho Dychusen,* geb. ongeveer 1390, tr. *Geisa;* gegoed te Dijkhuizen (Epe), woonde op de Bawenkamp te Epe.

II. *Johan (Jan) Ludekens Soin (Luken, Luyckens),* geb. ongeveer 1430, tr. *Alydt,* gegoed te Dijkhuizen (Epe) Heerde en Terwolde, woonde op de *Jan Luycken Erve* te Dykhuizen (Epe).

III. *Andries Jan Luykens*, geb. ongeveer 1460, gegoed te Vaassen (Epe) en Terwolde.

IV. *Andries fer Wolde Andries Luyckens*, geb. ongeveer 1490/1500, tr. *Geertruydt Gerrit Dibbendr.*, gegoed in „die Hoven" te Terwolde.

De veronderstelling in Mdbl. *1947*, kol. *198*, dat *Luyken Johan Lubberts*, die van *1483* tot *1503* het goed Seberdinck in de buurschap Gietel in het ambt Voorst bezat en die te Osterhuysen onder Beekbergen in het ambt Apeldoorn woonde, de grootvader van *Andries fer Wolde* kon zijn, blijkt dus onjuist te zijn.

Andries Jan Luyckens (sub 111) had waarschijnlijk een zoon *Jan Luyckens* of *Jan Andriess* genaamd, die ook de bovengenoemde thijnslanden in de Tuylermarck van zijn vader geërfd kan hebben, in dit geval dus niet zijn andere zoon *Andries ter Wolde*.

Andries ter Wolde kan behalve zoons *Jan*, waarschijnlijk *Israel (Jacob?)* en c.q. *Herman* ook een zoon *Andries* gehad hebben, want Mej. Mijnssen vond in het Verpondingscohier van Epe (zie Archief van Gedeputeerden Ind. 829) 1648 onder „Suyckergilde" op fol. 16: 4 mergen int Vossenbroeck toecommende het kindt van *Dries Driess(one)* voor 8 gl.:

Idem. Emsser Gilde fol. 240 *Jan Andriesshoff* groot ½ schepel van de garve. Belast met 6 gl. 14 th. erffpacht;

Idem Vaesen, buerschap Nyerssen fol. 333vso *Jan Dryes* eygener ende Wyer Aerts pechter van huys en hoff met een Calverweytgen, ½ mergen.

De thijnsrol van Epe van 1357 vermeldt: *Gerardus Lucke* en *Theodericus Lucke de Angulo terre* (vgl. de hierboven genoemde inschrijving in de Tuylermark van *Dericus opten Anckler)*. Van deze rol zijn alleen fragmenten bewaard gebleven, zij vermeldt de Tuylermark niet. In de thijnsrol van Epe komt *Theodericus Lucke de Anguloterre* voor en in die van Heerde van 1343 *Gerardus Lucke*.

Ludeken to Dyckhues had behalve een zoon Jan ook een zoon *Ge(r)rit (Garit) Ludeken soin* en misschien zoons *Theodericus (Derck)* en *Wilhelmus* (zie Tijnsregister Epe 1448).

Het onderzoek naar den vader van *Ludeken tho Dychusen* wordt voortgezet, men moet inmiddels voorzichtig zijn met het trekken van conclusies, omdat in die tijd de voornaam *Ludeken* meer voorkomt, zoodat het o.a. twijfelachtig is, of hij identiek is met *Ludeken Johansz.*, die in 1427 richter te Zwolle was en evenmin met den *Ludeken Johansz.*, die in 1456 met „den hof to Lederen" (d.i. Liederen of Lieren in de mark Beekbergen) van de Proosdij te Deventer beleend werd. Ik verwijs nog naar de Census Novus in Aerdermarck, Aerderbroic, vel 11, regel 15 v.o.: Item *Andreas van Liederen* van 8 hont quondam Henrici Sonnenberghs per scambium acquisitis erga Arnoldum Crede, 8 d. Deze combinatie van de voornamen *Ludeken, Johan* en *Andreas* bij de bewoners van het Hof te Lieren in deze zelfde mark gelegen, is inmiddels opvallend.

In de thijnsregisters van Voorst van 1546 tot 1599 worden verschillende *Andriess'en* vermeld, o.a. *Wilhelm Andriess, Johan (Jan) Andries, Bruin Andries* (te Ghetell (Gietel)), zie Geld. Rekenk. Inv. Dl. 1, no. 1326. Thijnsregister van Voorst 1546-1599 Aerderbroick fol. 74) en *Gerryt Andriess* (zie Rijks-Arch. Arnhem, Hert. Arch. Inv. z.g. 1 Hoorige personen en goederen op de Veluwe Reg. A 1460/93 fol. 96: mijn junkeren van Brunchorst sijn wijff van Abbz. van Prummen)."

De heer Wijnaendts van Resandt vond na de acte van *Andries ter Wolde* van 1550 al dadelijk tijdgenooten van dezen te Terwolde, nl. *Jan Luyckens, Wilhem Luyckens* en *Jacob Luyckens*. Beide eersten zijn in het familieverband teruggebracht, zooals hierboven reeds wordt aangegeven: omtrent *Wilhem Luyckens is* nog te vermelden: Thinsboek Ampt Voorst Woudermarck 155921569: fol. 36vso Item Wilhem Brew ex somma *Wilhem Jan Luyckens:*

Item Roloff Derrickss ex somma *Wilhem Jan Luckens,*

Item Gerrit en Henrik Robertus ex somma *Wilhem Jan Luickens*. Census novus in Sylvoldermarck (Teuge) ambt Voorst: fol. 37vso Item *Wilhem Johan Luykenss en* de *Geertruid* sin Huisfrauwe de 2 Jugeri sitis totter Krommerbeekewart quondam Geertruidt Claes dochter ten Haeff.

Census in Volturutermark 1546— 1599: *Wilhem Andriess cum suis* et Wilhem Brandt end Derrick zijn huysvrouw quondam Johan Bernts de 4 hont.

Census novus in Silvoldermarck;

fol. 15vos. *Wyllem Jan Ludens et Geertruyt eius uxor* et habet Henricus Lambertsen van Bernefeld.

Over *Jacob Luyckens is* nog niets met zekerheid vastgesteld, Mej. Mijnssen vond in de Schatcedullen van Over-Veluwe und Veluwezoom de Anno 1598 onder Epe (Uytheymschen) fol. 2 *Jacob Andries.*

Ook verdienen misschien onze aandacht de *Jacobsen*, die in de XVII hoven te Terwolde woonden, n.l. *Steven Jacobs*, de mogelijke schoonvader van *Israel Andriess*, die wonende op de Fuylewinckel in 1606 door den molenaar van Terwolde werd vermoord. Ook behoorde de vlakbij gelegen hofstede de Eyckelboom in 1611 in eigendom aan *Aellt Jacobs* cum suis (deze had vóór 1587, aan *Jan Andriess* behoord) en volgens de Maancedullen van de verpondingen der Ampts Voorst van 1662-1664 aan *Aelbert Jacobs* cum suis. Men zie ook het op de aan dit artikel toegevoegde kaart van 1611 perceel van *Aellt Jacobsen* grenzend aan de Redoute op den Dijk.

Wijnaendts van Resandt vond indertijd nog in de Gerichtsignaten van Veluwe onder Voorst: Vrijdag post Judica 1527 *Andries Jacobss* en in de Schatcedullen van Over-Veluwe vanaf 1592 Epe, Buurtschap Emstermark: *Dries Jacobs*.

Mej. Mijnssen vond o.a.: Archief Geldersche Rekenkamer, Dl. 1, blz. 210, van den Inventaris no. 1512*d* Lijsten van hoorige personen op de Veluwe en van de door hen gebruikte goederen ± 1550 „Dat Ampt van Voerst mit sijne Toebehoer",

fol. 26 Dat kerspel van Wilp, nl.:

fol. 36vso *Andries Jacobsz.*, dienst (man) Bronchorst, sijn moeder heyt Oedi Voshuys, habet 1 huysfr(ouw). In marg. „dienstman", uxor nescitur: en

Gemeente-Archief van Arnhem, Inv. 15912. Schatcedullen van Over-Veluwe und Veluwezoom de Anno 1598 fol. 2. Epe, Uytheymschen *Jacob Andries.*

In de hierboven vermelde inschrijving in het Tijnsregister van Voorst van 1546—1599, fol. 47vso, staat onder *Johan Lwikens* und *Alyt* sin huisfr. quondam Derrickx opten Ancker in margine bijgeschreven „habet *Thonis Jacobs* sequitur" en op fol. 48: *Thonis Jacobss* vier mergen gelegen in den Nonnemaett in Tuilremarck quondam *Johan Lwikens Alyt* zin huisfr. ut supra -- 1 groot.

Het geheele leven van *Israel Andriess*, die waarschijnlijk ongeveer tusschen 1550 en 1570 zal zijn geboren, viel samen met den 80-jarigen oorlog, die hevig op de Veluwe, ook te

Terwolde tegenover Deventer heeft gewoed. *Israel Andriess* is waarschijnlijk ongeveer 1635 te Terwolde gestorven, misschien aan de pest, die toen op de Veluwe heerschte. Hij kan toen echter ook door hoogen leeftijd overleden zijn en dan ongeveer in 1550 geboren zijn, hij kan dan een zoon zijn van *Andries ter Wolde,* dien wij het laatst in de acte van 1550 aantreffen.

De volledige schatcedullen van *1601* van grondeigenaren en gebruikers te Terwolde vermeldt alleen nog maar *Jan Andriess* en *Herman Dryessen van der Woelde,* zoodat er in den oorlogstijd van het grondbezit van de *Luyckens* en *Andriessen* te Terwolde niet veel is overgebleven. Hoewel *Israel Andriess* op de niet welvarende Veluwe in oorlogstijd weinig voorspoed zal hebben gekend, is hij toch in dezelfde omgeving, waar *Andries ter Wolde* gevestigd was, nl. in ,,die XVII Hoven" te Terwolde resp. op de Fuylewinckel en de Hofstede aan den Dijck of Coninxhofstede blijven wonen. In een tijd, dat vele groote en welgestelde Veluwsche geslachten werden gedecimeerd en verpauperden, heeft hij zich mijns inziens te Terwolde weten te handhaven en kan hij daar een oud Veluwsch geslacht hebben voortgezet. Hij past geheel in het familieverband der *Andriessen* te Epe en Terwolde. Dit moet echter nog worden bewezen en slechts een gelukkige vondst van eene acte, die zijne herkomst nader vaststelt, zal kunnen documenteeren, dat hij een zoon van *Andries ter Wolde is* of althans een zoon van een van diens zoons of neven *Andriess.*

Ten slotte zij alleen volledigheidshalve medegedeeld, dat Mr. W. J. Baron d'Ablaing van Giesenburg in zijn ,,De Ridderschap van Veluwe" op blz. LXVIII in het hoofdstuk ,,De Veluwsche Jonkers" ook vermeldt het geslacht *Wolde.*

Naschrift.

,,Het Register van den dienstpeerden op Velouwen" van 3 Sept. 1534 (zie Rijksarchief Arnhem Geldersche Rekenkamer, Inv. no. 1672, Dl. 1) vermeldt op fol. 18:

,,Voor den Stadtholder Wilhem van Scharpenzeell synt gekhommen overmitz baedinghe ind dwanck s rechten: die aelste mannen van *Epe.* Te weten Evert Wilhemss, Evert Lucht, Lubbert Haverkamp, Claes die Custer, die aelde Johan Wichgers ind Wylhelm Dyssemers. Ind getuecht ind geseyt, dat zij het waell hebben hoeren seggen, dat dese nabeschreven Erven ende goederen peerden plegen te holden, meer zij en weten niet, offt zijn Rijdtpeerden, dan Waegenpeerden."

Tot deze erven behoorden:

Johan Luyckens Erve.
Dissemer Dybben Erve.
Derick op die Horstes Erve.

Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven noemt in ,,Geschiedkundige Atlas van Nederland" ,,Marken van Gelderland, Inleiding blz. *24"* een register getiteld: ,,Opteykeninge van de beesten op alle die Veluwen en Veluwensoom geschiet durch gantz Veluwe anno etc. XXVI (1526).

Mej. Mijnssen vond in dit register wat *Luyken's* en *Andriess'* betreft onder Terwolde slechts twee namen, n.l. op fol. *58:*

Jan Luytgens (synoniem met *Luyken)* 1 p(e)rt, *3* koen, 1 tweejarig, 8 schaep, 2 verck.

Jan Andriess 2 koen, 1 verck.

In de hieronder volgende opgave stel ik voor paarden p., koeien k., schapen s. en varkens v. Een nieuwe aanwijzing voor de herkomst uit Epe of Apeldoorn is het herhaaldelijk voorkomen van de patronymen *Luyken* en *Andriess* met de bekende varianten in dit register in deze beide ambten, waarvan ik op fol. 37 en 38 onder ,,Begbergen ind Vorst" (d.w.z. Beekbergen in de mark Engellandt) vermeld:

Gerit Dreessen 3 p., 1 twijj., 4 k., 1 éénwinter, 98 s., then (kalve?), 5 k.

***Luytgen** Gerits 3* k., *59 s.*

Lubbert Andreess 2 p., 1 éénwinter, 3 k., 4 oss, *2* tweij.

Jacob Dreess 3 p., *2* k., *2 oss,* 1 v.

Jan Luytgens 2 p., *3* k., 1 v.

Henrick Dreess 4 p., *6* k., *2 oss, 4* tweej., 2 éénw., *2 v.*

Lubbert Andreess (Wehemmerbroick, fol. 33) 3 p., 2 tweej., 7 k., 3 tweej., 4 éénw., 6 s., 6 v.

Roeloff ***Andriessen*** (Vaessen, fol. 68), 3 p., 1 eenw., 3 k., 3 s.

Hoewel *Andries ter Wolde* volgens de hierboven gepubliceerde acte van 1526 grondeigenaar op de Oost-Veluwe was, staat zijn naam niet in dit rgister van hetzelfde jaar 1526. Het valt te betreuren, dat het werk der ambtenaren uit dien tijd dikwijls zoo onvolledig tot ons komt. Inmiddels is het mogelijk, dat *Andries ter Wolde* niet wordt vermeld, omdat hij misschien in een andere categorie was ingedeeld.

De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen,

door W. H. J. W. DEELMAN en S. E. PRONK CZN.

Over Scheveningse families is tot heden nog weinig gedrukt. Het leek ons wel nuttig eens iets van deze onderzoekingen in wijder kring bekend te doen worden. Immers het onderzoek vooral naar de oudste generaties van deze families is ook voor hem, die er niet rechtstreeks bij geïnteresseerd is, belangwekkend. Waar er in Scheveningen slechts betrekkelijk weinig geslachtsnamen voorkomen, het contact met buiten vrij gering is, en dus de familierelaties door inhuwelijking zeer ingewikkeld zijn, vindt men hier een waar lustoord voor hen, die de charme kennen van het ontwarren van genealogische puzzles. De moeilijkheden worden nog vergroot door een weinig consequent gebruik van toenamen en de eveneens geringe keuze van voornamen. De kerkelijke bronnen (doopboek, aanvangende 1636; trouwboek, aanvangende 1646) zijn tot ongeveer 1700 zeker niet volledig. Gelukkig zijn de Scheveningers voor hun verdere acta vaak in Den Haag terecht gekomen, zodat de Haagse transportregisters en notariële protocollen soms nog verdere opheldering geven.

Toch zijn vele gevallen niet door incidentele onderzoekingen volkomen bevredigend op te lossen: wij streven er derhalve naar een volledig beeld te krijgen van alles, wat er van en over Scheveningers bestaat. Dat dit een werk van tientallen jaren is, zal wel duidelijk zijn. Wij willen dan ook de mogelijkheid beslist openhouden, dat er in de hier volgende gegevens nog vele lacunes zitten, c.q. een nog nauwgezetter onderzoek ons nog beter inzicht in het verband tussen na te noemen familieleden zal geven. Toch geloven wij de hierna te geven genealogie zodanig bewezen te hebben, dat grote verrassingen niet zeer waarschijnlijk lijken,

Wij willen ons beperken tot een overzicht van de gezinnen, waarvan de huwelijksdata vallen vóór 1700. Een verdere uitbreiding zou te veel papier in beslag gaan nemen door de vaak zeer grote gezinnen en een onoverzichtelijk geheel wor-

den van namen en data, waarvan wij niet verwachten, dat het bij onze lezers genoeg belangstelling zal kunnen vinden. De gegevens na 1700 hopen wij, als het onderzoek ver genoeg gevorderd is, in de collecties van het Genootschap te doen opnemen. Tot zolang zullen de schrijvers desgewenst gaarne inlichtingen verstrekken.

Slechts op twee takken willen wij wat nader ingaan, nl. die, waaruit in de vrouwelijke lijn de familie *Uhlenbeck* stamt, en die, waaruit *Jacob Pronk Nz.* voortspruit.

1. Genealogie Pronk tot ± 1700.

NB. Bij de generaties 1, 11 en 111 houde men in 't oog, dat geen doop en trouwacten aanwezig zijn, zodat het verband niet door onmiddellijk daarop slaande feiten is te bewijzen.

Overal waar geen plaatsnaam is vermeld, leze men Scheveningen.

G.A.h.c. betekent Gemeente-Archief Den Haag (Hagae Comitis).

1. *Job Cornelisz.* Hij verschijnt het eerst in een acte van 28 Aug. 1627 (G.A.h.c. transportreg., f. 327v.). Hij, *Job Cornelisz Cagenaer,* koopt dan een huis en erf aan de Keizerstraat te Scheveningen van de erfgenamen van Lenert Jacobsz. voor ƒ 300.— en schuldbrief van ƒ 350.—. Hij, nu genaamd *Job Cornelis de Coomen,* wonende te Amsterdam, verkoopt dit huis op 23 Juni 1642 (G.A.h.c., transp.reg., f. 209v.) voor ƒ 50.— en schuldbrief van ƒ 225.— aan Cornelis Joppen Pronck. Het eerste wat opvalt, zijn de gemakkelijke geldelijke voorwaarden bij de verkoop. Zou dit kunnen wijzen op een vooruitlopen op de erfenis? Het tweede is, dat de verkoper, eerst te Scheveningen woonachtig, thans te Amsterdam blijkt te huizen. Was hij misschien „cagenaar", beurtschipper op Amsterdam? Dit zou dan ook de acte van 1636 van Corn. Joppen Pronck (11) begrijpelijker maken. Hoe komt anders een Scheveninger aan relaties in Oegstgeest? Tot nu toe is dit alle materiaal, hetwelk over den vermoedelijken stamvader is gevonden. Zijn zoon zou zijn:

11. *Cornelis Joppen Pronck,* de eerste, die zich van deze achternaam bedient. De eerste acte, waarin hij voorkomt, is die van 8 April 1636 (G.A.h.c. Not. No. 15), een volmacht van Lodewijck Abramsz, timmerman te Oegstgeest, om enige bezittingen in Den Haag te verkopen. Hij koopt in 1642 het huis in de Keizerstraat (zie boven) en verkoopt dat 1 Oct. 1653 (G.A.h.c. Not. No. 64) aan Jacob Jacobsz. Blocq voor ƒ 650.—, weer een normaal hoge koopsom. Deze acte tekent hij met een huismerk.
In een reglement op het Scheveningse gasthuis van 1713, dat Vermaas in het eerste deel van zijn Geschiedenis van Scheveningen citeert, wordt vermeld, dat hij omstreeks 1655 gasthuismeester was. Hij komt verder tot Dec. 1662 voor als getuige bij doopacta. 12 Jan. 1644 werd begraven *Marijtge Woutersdr.*, „huysvrou van Cors Joppes Pronck, in de kerck opt choor". Reeds 6 Juni 1644 compareerden Cornelis Joppen, stierman ende visscher tot Scheveningen, en *Jacopien Willems,* zijne tegenwoordige huisvrouw, voor het maken van een testament (G.A.h.c. Not. No. 40). Zij komt voor in een verpondingen-lijst van 1680 (G.A.h,c. R.A. 566a, verder

te citeren als Verp. 1680) als eigenares van een huis in de Nobelstraat Zuidzijde. Dit huis wordt in 1682 (G.A.h.c. transp.reg.) door haar erfgenamen verkocht aan Arris Cornelisse. Wonderlijk genoeg komt zij echter vier jaren later in hetzelfde perceel aan de Z.zijde van de Nobelstraat voor als Wede. Cors Joppen Pronck, zeeman, (1 vrouw) (Blaffaart opt Groot Familiegeld, G.A.h.c. Soc. 2159, door het Gem.arch. gedateerd op 1686, verder te citeren als Gr. Fam.g. 1686). Dit nader te ontwarren, was ons nog niet mogelijk. De volgende kinderen moeten uit het eerste huwelijk zijn, daar zij reeds vrij kort na het overlijden van Maritge Woutersdochter in acta voorkomen:

1. *Woufer,* volgt 111.
2. *Arijen,* volgt IIIbis.
3. *Marijtge,* huwt 8 Nov. 1648 met *Maerfen Maerfens de Witt,* stuurman te Scheveningen, uit welk huwelijk 4 kinderen. Zij overl. voor 13 Mei 1663, als haar wedr. hertr. met *Corsje Jans.*
4. *Claes,* volgt IIIter.
5. *Geertge,* volgt IIIquater. (Zie hierna hoofdstuk III, De afstamming van Jacob Pronk Nz.).
6. *Jacob,* komt slechts als getuige voor.

De kinderen uit het tweede huwelijk staan minder vast. Uit de verkoopacte van 1682, hierboven vermeld, zijn de volgende kinderen af te leiden:

7. *Cornelis Corsz.,* stuurman, tr. 20 Mei 1657 *Neeltge Cornelisdr.*
   Kinderen:
   a. *Cornelia,* ged. 7 April 1658.
   b. *Cornelis,* ged. 7 Oct. 1660, get. o.a. Jaapge Willems en Engeltje Cornelisdr.
   c. *Ariaentge,* doop onvindbaar, komt voor als weeskind van Corn. Corss. in de acte van 1682.
8. *Engeltie Corsdr.,* tr. 1 Dec. 1652 *Symon Jacobsz.,* stuurman. Kinderen:
   a. *Jacomijntge,* ged. 31 Aug. 1653.
   b. *Ariaentge,* ged. 30 Juni 1656 (get. o.a. Cornelis Joppen), tr. *Arris Corneliss,* de kooper uit de acte van 1682.
   c. *Ermpge,* doop onvindbaar, komt voor als weeskind van Sijme Jacobsz in de acte van 1682.

III. *Wouter Corneliss Pronck,* maakt goede kans de oudste te zijn, want reeds in 1643 wordt een kind van hem gedoopt. In de Haagse transportregisters komt hij driemaal voor: 3 Nov. 1643 (fo. 523 v.), als hij huis en erf in de Keizerstraat koopt van Leentge Jaspers, wede. Jacob Zijmons; 30 Jan. 1657, als hij huis en erf in de Nobelstr. koopt van o.a. Jan Aelbrechts Cagenaar (fo. 5v) en 12 Nov. 1659 (fo. 421), als hij het huis van 1643 weer verkoopt aan Chiel Meijnderts Jol. Vermaas vermeldt hem in Deel 11, blz. 323 in een citaat uit resoluitiën van de Staten-Generaal: memorie van Bastiaan Leenderts en Wouter Cornelis Pronck, stierluyden te Scheveningen, inzake betaling van bodediensten naar Engeland, 11 Juli 1652. Wij treffen hem verder aan op een lijst van weerbare mannen van het dorp van 1652 (G.A.h.c. O.a. 320). In Verp. 1680 komt zijn Wede voor als eigenares van twee huizen aan weerszijden van de Nobelstraat, volgens Gr. Fam.g. 1686 woont zij aan de Noordzijde: *Ariaentge Centen,* wede Wouter Cornelis, zeeman. Een vrouw, en een kind boven tien jaar. Zij attesteert nog

17 Febr. 1695, oud 81 jaar, in een not. acte (G.A.h.c. No. 1362) in verband met het opnemen van Scheveningse wezen in het Haagse weeshuis. Zij tekent de acte met een merk.
Zij hadden ongetwijfeld meer kinderen, doch van de volgende zes kon de afstamming bewezen worden:
1. *Marifge,* ged. 29 Nov. 1643.
2. *Centgen,* ged. 3 Nov. 1647.
3. *Jop,* ged. 11 Dec. 1650.
4. *Cenf,* volgt IV.
5. *Piefernella,* ged. 26 Jan. 1653.
6. *Lijsbeth,* ged. 1 Aug. 1655.
7. *Trijtgen,* ged. 16 Aug. 1657.
8. *Cornelis,* doop onvindbaar, getuigt bij' dopen van neven.

IV. *Cenf Woufers Pronck.* Zijn doop is onvindbaar. Daar hij naar een Cent vernoemd is, en de schoonvader van 111 ook zo heette, mag worden aangenomen, mede bij ontstentenis van een ander passend ouderpaar, dat hij een zoon is van 111 en Ariaentge Centen. Hij huwde 12 Nov. 1673 met *Jannetie Danen van der Zwan,* dochter van *Daniël Ariens van der Swan,* zeeman, die met *Maerfgen Cornelis,* zijn echtgenote op 31 Dec. 1646 testament maakt (G.A.h.c. Not. No. 117). Jannetje Danen woont in 1686 (Gr. Fam.g.) als wede. van Cent Wouters, visser, bij haar moeder in aan de Westzijde van de Keizerstraat.
Kinderen:
1. *Wouter,* ged. 5 Dec. 1674.
2. *Daniël,* ged. 22 Dec. 1675, huwt 1701 met *Jannefje Maerfens.*

N.B. Ten bate van o.a. Cent Wouters Pronck attesteert IIIbis in 1674 over zout.

IIIbis. *Arijen Cornelisz. Pronck,* getuigt 17 Jan. 1674, oud 54 jaar, dus geboren omstr. 1620, met vele anderen omtrent zout, ter requisitie van Thonis Bastiaens, stierman, en zijn bootsgezellen, o.a. Arien Arienss Pronk, en Cent Wouters Pronck. Hij tekent deze acte met een merk
17 Febr. 1647 huwt hij met *Lijsbefh Ariens,* jd. van de Heijde (d.i. Terheyden). In 't jaar 1666 krijgt zijn gezin meermalen steun van de diaconie (arch. N.H. gemeente Scheveningen, boek met diaconale rekeningen). De navolgende kinderen worden van hen gedoopt:
1. *Lambert,* ged. 21 Nov. 1649.
2. *Cornelis,* ged. 11 Dec. 1650.
3. *Marijfgen,* ged. 25 Jan. 1654.
4. *Claes,* volgt IV.
5. *Willem,* ged. 21 Dec. 1659, compareert 14 Oct. 1687 als koper van een huis.
6. *Arijen,* volgt IVbis.

3 Maart 1653 wordt, op het kerkhof begraven een kind van Arien Cornelisz. Pronck.

IV. *Claes Arense Pronk,* ged. 6 Maart 1657, huwt 26 Mei 1680 met *Knierfge Ariensz Schiemans,* dochter van *Arien Ariensz. Schieman* en *Jacobge Corsdr.*

Merkwaardig ia, dat IIIbis, zowel als zijn zonen Claes en Arijen in het doopboek enkele malen onder de toenaam *Sip(h)* voorkomen. Het bewijs, dat Sip in de plaats is gesteld van Pronck, zal bij een zoon van Arijen Arijens gegeven worden. Wij vermoeden deze dubbele naam te kunnen verklaren, door te wijzen op het feit, dat op de visafslag het nog heden gewoon is, dat de handelaren onder een bijnaam bekend zijn, die bij de Scheveningers vaak hardnekkiger blijft hangen, dan de officiële geslachtsnaam.

Uit dit huwelijk:
1. *Arien,* ged. 23 Maart 1681.
2. *Arien,* ged. 24 Oct. 1683.
3. *Arien,* ged. 11 Nov. 1685.
4. *Maerfie,* ged. 16 Febr. 1687.
5. *Arien,* ged. 26 Maart 1690.
6. *Cornelis,* ged. 18 Oct. 1693, hieruit de tak die aansluit op *Uhlenbeck.* (Zie hoofdstuk 11, De afstamming Pronck-Uhlenbeck.)
7. *Marcus,* ged. 17 Juli 1695.
8. *Johannes,* ged. 27 Oct. 1697, overl. 1775, tr. 1723 *Jannefje Ariens Spaans.*
9. *Marctrs,* tweeling met 8, tr. *Neeltje van der Does.*
10. *Haesje,* ged. 5 Juli 1699.

N.B. Over de nakomelingen van 8 en 9 zie men ook de handschriftencollectie van het Genootschap (coll. van der Muelen. Hierin zijn echter veel onnauwkeurigheden!

IVbis. *Arij Arijenss Pronk,* doop onvindbaar. Er is maar één Arij Az. Pronk in Scheveningen in die tijd, zodat hij degene moet zijn, voor wie in 1674 geattesteerd wordt (zie IIIbis). Volgens het Gr. Fam.g. 1686 woont hij op de Corendijck, visser ten Haring. Hij ondertrouwt 8 April 1674 te Scheveningen met *Claerfie Meessen,* jd. uit den Haag, uit welk huwelijk de volgende kinderen:
1. *Cornelis,* ged. 29 Jan. 1676. Bij deze doop leest men: „vader Arijen Arijens Siph, moeder, claertge meesen, het kind genaamd Cors. pronck, getuigen: arij Cornelis Siph, Geertge cors., en Maritgen Arijensdr", uit welke acte men dus de bij zijn broeder vermelde conclusie kan trekken. Hij huwde in 1701 met *Dirckje Gerrifs.*
2. *Arien,* ged. *2* April 1679.
3. *Arien,* ged. 17 Nov. 1680, tr. 1703 *Klaesje Basfiane de Wiff.*
4. *Mees,* ged. *23* Aug. 1682.
5. *Trijnfie,* ged. *26* Aug. 1685.
6. *Klaas,* ged. 21 Dec. 1687.

IIIter. *Claes Corneliss Pronck.* Twee maal getuigt hij in een notariële acte (G.A.h.c. Not. No. 444), nl. 9 Juni 1668 en 9 Maart 1669, de laatste keer is hij ± *43* jaar oud. Hij tekent beide acten met een drukletter P. Hij moet dus omstreeks 1626 geboren zijn. *28* Juli 1652 huwt hij met *Jannefje Jacobs.* Ook zijn gezin vinden wij o.a. in 1666 herhaaldelijk in de bovenvermelde diaconale rekeningen. Voor 1680 is hij overleden; zijn wede bezit dan een huis „Noort de Toornstraat" (Verp. 1680), waar zij blijkens Gr. Fam.g. 1686 ook woont: Jannetie Jacobs, wede Claes Cors Pronck, clapwaecker. Het gezin bestaat dan uit één vrouw en drie kinderen boven de tien jaar. De volgende kinderen werden van hen gedoopt:
1. *Job,* volgt IV.
2. *Marijfge,* ged. 10 Jan. 1656.
3. *Leentge,* ged. 14 Dec. 1659.
4. *Neeltge,* ged. 8 Mei 1661.
5. *Cornelis,* volgt IVbis.

IV. *Job Claessen Pronck,* „garnaetsman" (garnalenvisser), wonende in de Weststraat (Gr. Fam.g.1686), ged. 24 Nov. 1652, tr. 30 Mei 1678 met *Nelletie Leenders,* jd. van Catwijck a.Z.
Hun kinderen:
1. *Claesge,* ged. 2 Oct. 1678, tr. 1704 *Dirck Adrianisz.*
2. *Claes,* ged. 5 Nov. 1679.
3. *Leendert,* ged. 13 Sept. 1682.
4. *Huybertje,* ged. 17 Sept. 1684.
5. *Leender,* ged. 18 Nov. 1685, overl. 1735, tr. 1717 *Treijntie Gerrits Oosterbaan.*
6. *Jan,* ged. 30 Nov. 1687, overl. 1758, tr. 1708 *Lijsbet Heyndricx.*
7. (naam niet ingevuld), ged. 25 Jan. 1690.

IVbis. *Cornelis Claesen Pronck,* ged. 29 Juli 1663, tr. 18 Mei 1687 *Cornelia Danen van der Swan,* dr. van *Daniël Arents* en *Maertgen Cornelis (zie* bij Cent Wouters Pronck).
Hun kinderen zijn:
1. *Klaas,* ged. 26 Oct. 1687, tr. 1711 *Basje Mente.*
2. *Maertge,* ged. 19 Maart 1690.
3. *Marijtge.* ged. 9 Sept. 1693.
4. *Daniël,* ged. 6 Jan. 1697.

11. De afstamming Pronk-Uhlenbeck.

In de loop van het onderzoek bleek ons uit artikelen in „De Nederlandsche Leeuw" (1917, kol. 92, en 1925, kol. 75) en „De Navorscher" (1902, blz. 436), dat een lid van het Scheveningse geslacht *Pronk* kort na 1700 naar Ceylon is gegaan, waar zijn kleindochter, *Maria Wilhelmina Gildemeester,* de stammoeder werd van het geslacht *Uhlenbeck,* van welk geslacht de genealogie laatstelijk werd opgenomen in het Nederland's Patriciaat 1945, pag. 288 v.v. Waar hierdoor wellicht verschillende kwartierstaten van medeleden kunnen worden aangevuld, kwam het ons gewenst voor, om de afstamming van bovengenoemd geslacht door *Maria Wilhelmina Gildemeester* uit de familie *Pronk* nader aan te geven.

V. *Cornelis Pronk,* (zoon van Claes Arens Pronk en Kniertje Schieman — zie hiervoor genealogie Pronk onder generatie IV), ged. 18 Oct. 1693, overl. (verdronken) te Colombo in 1757.
Volgens de eerder genoemde artikelen in „De Nederlandsche Leeuw" was hij in Colombo geweldiger (1741) en stadsherbergier (1742), en huwde hij met *Agida Theunder.* ged. Colombo 18 Maart 1708, dr. van *Hendrik Theunder,* van Soest, korporaal, en *Maria de Cauw.*
Van dit echtpaar is ons één dochter bekend, n.l.:

VI. *Maria Pronk.* geb. Colombo omstr. 1735, overl. waarschijnlijk op Ceylon tussen 5 Oct. 1766 en 22 Febr. 1767 (op de eerste datum wordt haar n.l. een zoon geboren en op de tweede datum hertrouwt haar weduwnaar), tr. 1° Colombo 8 Juli 1753 *Johann Daniel Gildemeister,* ged. Rheda 28 Maart 1720, gesneuveld bij Hangevalle op Ceylon in 1761 als luitenant van de V.O.C. in de Generale Opstand, zn. van *Johann Daniel Gildemeister* en *Catharina Elisabeth Hengstenberg;* tr. 2° Colombo 13 Febr. 1763 *Johann Hendrich Reckermann.* van Onna, vaandrig V.O.C., later commandant van Kaliture; hij hertr. Colombo 22 Febr. 1767 *Cornelia Merciana Franchimont,* van Colombo.
De kinderen uit het eerste huwelijk van Maria Pronk zijn:
1: *Agida Elisabeth Gildemeester,* geb. Colombo 28 Juli 1754.
2. *Maria Wilhelmina Gildemeester,* volgt VII.
en uit het tweede huwelijk:
3. *Willem Ferdinand Reckermann,* geb. Colombo 5 Oct. 1766.

VII, *Maria Wilhelmina Gildemeester,* geb. Colombo 23 Mei 1757, overl. Colombo 1 Mei 1813, tr. Kaliture 3 Sept. 1775 *Johannes Wilhelmus Uhlenbeck,* zn. van *Chrisfian Uhlenbeck* en *Anna Cafharina Brembeck,* geb. bij Velbert op het landgoed Eulenbeck 1, ged. 7 Febr. 1744, overl. Colombo 28 Febr. 1810, commandant van Galle.

111. De afstamming van Jacob Pronk Nzn.

Jacob Pronk Nzn, wiens levensbeschrijving werd opgenomen in deel 111 van het Nieuw Ned. Biografisch Woordenboek (pag. 991), is de man, die vooral op Scheveningen veel bekendheid verwierf door zijn optreden voor, tijdens en na de landing van Prins Willem te Scheveningen in 1813. Hij werd benoemd tot Provisioneel Commissaris te Scheveningen en had tot taak in die verwarde maanden de rust aldaar te handhaven, de ontscheping van Engelse troepen te regelen en de verzending van de post naar Engeland te organiseren. Door zijn eigenmachtig optreden werd hem in Maart 1814 ongevraagd eervol ontslag verleend, „Agent voor de Engelsche Correspondentie" is hij echter, met een korte onderbreking, tot zijn dood toe gebleven. Daarnaast kan hij, als oprichter van het eerste badhuis, de grondlegger worden genoemd van de badplaats Scheveningen. Over zijn activiteit is een uitvoerig verslag opgenomen in Geschiedenis van Scheveningen door J. C. Vermaas, deel 1, pag. 303 v.v.

Het valt licht te begrijpen, dat door ons werd getracht, het verband tussen de oudere generaties en dit „illustere" lid van de familie op te sporen. Bij ons onderzoek ondervonden wij aanvankelijk moeilijkheden om tot aansluiting te komen, die pas overwonnen konden worden, toen ons duidelijk werd, dat Jacob Pronk wellicht.. .... geen „echte" Pronk was; hij stamt n.l. af van een tak, die waarschijnlijk de naam van een voormoeder heeft aangenomen.

IIIquater. *Geertge Cornelisdr. Pronck is* deze voormoeder, die een der kinderen is uit het gezin van Cornelis Joppen en Marijtge Woutersdr. (Genealogie: 11). Zij werd 5 Juni (ondertr. 21 Mei) 1656 in de echt verbonden met *Claet Jacobs,* van beroep visser, die vóór 1673 moet zijn overleden, daar 19 Maart van dat jaar (G.A.h.c. transp.reg. fo. 182) zijn weduwe een „huijs en erff inde Keyserstraet" te Scheveningen koopt. Later, in 1686 (Gr. Fam.g.), woont ze „West de Keiserstraat" aldaar met vier kinderen boven 10 jaar.
Geertge trad 9 Maart 1687 opnieuw in het huwelijk met *Willem Arissen Sfoocker,* weduwnaar van *Niesie Hendrix,* van Katwijk aan Zee, en 18 Mei 1692 ten derde male met *Joris Jacobsen den Boer,* weduwnaar van *Betie Claes.*
De kinderen uit haar eerste huwelijk zijn:
1. *Marijtge,* ged. 28 Dec. 1656 (get. Wouter Cornelis

met zijn vrouw en Cornelis Joppen), tr. 24 April 1678 ***Leendert Cornelisz. Keusoom.***

2. ***Jacob,*** ged. 1 Sept. 1658.
3. Doe, ged. 14 April 1660.
4. ***Ormtge,*** ged. 1 Mei 1661, tr. 16 April 1684 ***Jan Jansz. Turfboer.***
5. ***Wouter,*** ged. 10 Sept. 1662.
6. ***Erckgen, ged. 4*** Maart 1663 (get. „syn heyde broeders en 2 susters").
7. ***Claer,*** volgt IV.

IV. ***Claer Claere (Pronck),*** ged. 19 Oct. 1664, overl. (aang. pro deo 26 Juli) 1748; hij heeft òf later de naam van zijn moeder aangenomen, òf ***zijn*** vader, Claer Jacobs, behoorde tot de familie Pronk. Wij treffen deze echter geen enkele maal aan onder die naam. Voor de eerste mogelijkheid pleit misschien wel de omstandigheid, dat de vader al spoedig is overleden, zodat de moeder dus als hoofd van het gezin moest optreden, wat een versterking van het element Pronk' kan hebben betekend. Hij tr. ***Trijntje Maartens.***

N.B. Het huwelijk van Claer Claere en Trijntje Maertens was onvindbaar, het is misschien elders voltrokken.

Uit dit huwelijk:

1. ***Jacob,*** volgt V.
2. ***Klaar,*** ged. 27 Juni 1691.
3. ***Trijntje,*** ged. 1 Jan. 1693.
4. ***Klaar,*** ged. 11 Sept. 1695 (get. o.a. Geertie Pronke).
5. ***Maertge,*** ged. 16 Aug. 1699.
6. ***Klaar,*** ged. 20 Nov. 1701.

V ***Jacob Pronk,*** ged. 29 Nov. 1688 (get. Leendert Knelisz., Maertie Klaare, Jan Janse Turfboer, Ermpie Klare), wellicht overl. 1768 (aang. overl. pro deo 22 Febr. 1768 van Jacob Klaare Pronk, oud 86 jaar, overleden aan verval van krachten ***en*** begraven te Scheveningen), tr. 28 Mei 1713 ***Maartje Klaasdr. Minuut,*** [afkomstig] van Petten. Kinderen:

1. ***Klaas.*** ged. 28 April 1715 (get. Trijntje Maartens).
2. ***Klaas,*** volgt VI.

VI. ***Klaas Pronk,*** ged. 17 Aug. 1727, overl. (impost op het overlijden ƒ 3.— betaald 11 Oct.) 1783, aan 't water, tr. 3 Mei 1750 ***Rookje Zuurmond,*** dr. van ***Teunis Zuurmond*** en ***Marijtje den Harder,*** ged. 24 Dec. 1724, overl. (aang. pro deo 3 Mei) 1802.
Kinderen:

1. ***Maartje,*** ged. 29 Sept. 1751, overl. (impost op het overlijden ƒ 3.— betaald 15 Aug.) 1770 aan de tering.
2. ***Maria,*** ged. 11 April 1756, overl. (aang. pro deo 31 Mei) 1756 aan stuipen.
3. ***Maria,*** ged. 11 Jan. 1761, overl. (impost op het overlijden ƒ 3.— betaald 23 Febr.) 1761 ***aan*** stuipen.
4. ***Jacob,*** volgt VII.
5. ***Maria,*** ged. 2 Sept. 1764.

VII. ***Jacob Pronk,*** ged. 14 Maart 1762, overl. 18 Jan. 1838, reder, Provisioneel Commissaris te Scheveningen, Agent voor de Correspondentie op Engeland, stichter van het eerste Scheveningse badhuis, broeder in de Orde van de Nederlandsche Leeuw, tr. 26 Dec. 1788 ***Wilhelmina Catharina Sarter,*** dochter van ***Daniel Sarter*** en ***Maria Elisabeth Delbeek,*** ged. 's-Gravenhage 15 Nov. 1767, overl. 13 Maart 1839.

IV. Huismerken Pronk:

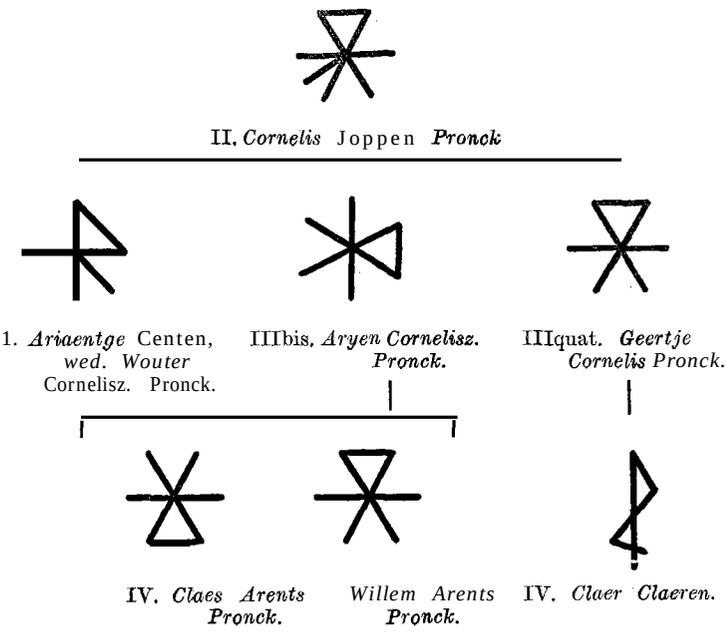

Naschrift.

In het voorgaande overzicht konden wij nagenoeg alle ons bekende Scheveningse Pronken vóór 1700 opnemen. In de gegevens van het Haagse Gemeente-archief troffen wij echter nog enkele inschrijvingen Pronk aan, die wij niet vermochten aan ***te*** sluiten, doch die zeer waarschijnlijk andere families betreffen.

Zo werd op 1 Maart 1648 ***Cornelis Pieters Pronck*** te 's-Gravenhage in de ondertrouw opgenomen met ***Anna Jans,*** beiden wonende aldaar; en op 2 Mei 1649 ***Janneke Pieters Pronck*** met ***Pieter Ariens van Tol,*** eveneens beiden wonende te 's-Gravenhage. Dit zijn misschien kinderen van ***Pieter Jansz. Pronck.*** die op 2 Juni 1640 van ***Jacobmijna Coltermans,*** wede ***Steven Pietersz. Slechte,*** een huis aan het Westeinde met een erf ten Zuiden daarvan koopt (G.A.h.c. Transp.reg. fo. 200).

Merkwaardig is voorts het huwelijk van ***Hans Nicolaes Pronk,*** j.m., ruiter van 't Graafschap Veldens, met ***Jannitje de Loosel,*** wede van ***Leendert van Oosterwijck,*** dat op 25 Maart 1703 in de Scheveningse kerk werd voltrokken, terwijl dan beiden worden genoemd als wonende te Scheveningen. Dit bezorgt ons nog wel wat hoofdbrekens over mogelijke verwantschap juist door het voorkomen te Scheveningen.

Een kennelijk heterochtoon element is dan weer ***Maria Maddeleene Pronk*** „van Duitschland", die op 10 Mei 1716 in de Hoogduitse Kerk te 's-Gravenhage in het huwelijk trad met ***Michiel Berwijck,*** j.m., soldaet.

Tenslotte werd nog gedoopt te Scheveningen op 15 April 1685 ***Rebecka,*** dr. van ***Jacomina Claes Pronck,*** terwijl de vader niet wordt vermeld. Deze ***Jacomina zou*** een dochter kunnen zijn van ***Claes Cornelisz. Pronck*** (Genealogie: IIIter), wat wij evenwel nergens nader bevestigd vonden.

Foutieve wapens en **namen in diverse bronnen,**

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, **301).**

de Goijer.

Mr. Johan ***de Goijer,*** de moederlijke grootvader van Mr. *Remees* ***Floris van Zanen,*** in 1747 raad van Haarlem, voerde volgens het M.S. Wapenboek van de Haarlemsche regeering als wapen: ,,gevierendeeld, 1 en IV in blauw een zilveren zwaan met rooden bek en roode pooten; II en 111 in goud een groene boom." Evenzoo komt dit wapen voor in een M.S. Wapenboek van Scheltus van Kampferbeke en in eene collectie wapenteekeningen in groote portefeuilles in de Gemeente-Bibliotheek te Rotterdam. Dit zelfde wapen is ook beschreven in het Armorial Général, doch met den boom van natuurlijke kleur op grond van dito kleur.

Volgens het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1887, pag. 187, echter hangt in de trouwzaal van het Stadhuis te Haarlem een wapenbordje met den naam ***de Goijer,*** waarop dit wapen omgewend, dus met den boom (zonder grond) in 1 en IV en den zwaan in II en 111. En evenzoo komt het voor als kwartierwapen op een kwartierstaat ***van Zanen*** in het Gemeente-Museum te Leiden, en als kwartierwapen op een grafbord in de kerk te Abcoude volgens de Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in de provincie Utrecht. Eén dezer twee wapens moet derhalve onjuist zijn.

Aangezien ik dit wapen nimmer in origineele archiefbronnen gevonden heb, kan ik niet constateeren, welk het juiste is, doch ik acht het waarschijnlijk, dat het wapen met den boom in 1 en IV juist zal zijn, omdat *Claes Jansz.* ***de Goijer,*** omsteeks 1580 getrouwd met *Teuntje* ***Noorman,*** volgens het Geslachtsregister van Nicolaes Witsen als wapen voerde ,,een boom op een los in het veld geplaatsten grond vergezeld van een zwaan met opgeheven vlucht, die over den stam van den boom heengaat" en dat dit zelfde wapen voorkomt op den lakafdruk in de Brieven aan het kapittel van St. Pieter te Utrecht van *M.* ***de Goijer,*** in 1754 wonende te Leiden op de Oude Vest naast de brouwerij de Elephant en solliciteerende naar de betrekking van schout en gadermeester van Breukelen, met als helmteeken den boom.

In deze wapens is dus de boom de hoofdfiguur, weshalve ik het waarschijnlijker acht, dat in de gevierendeelde wapens de boom in de kwartieren 1 en IV en de zwaan in II en 111 zal moeten voorkomen, dan omgekeerd.

de Graaf.

Volgens het ,,Stam- en Wapenboek" van Vorsterman van Oijen is het wapen van deze familie: ,,een smalle lie-kruis op een gevierendeeld veld, waarvan de kwartieren 1 en 4 beladen met een leeuw met dubbelen staart, die in het 1° kwartier omgewend is, het 2° kwartier beladen met 3 lelies en het 3° kwartier beladen met 3 omgewende zwanen zonder pooten. En in een hartschild 2 kepers." (het helmteeken doet hier niet ter zake).

Dit zelfde wapen is in het Armorial Général beschreven met den naam ***de*** *Graaff.*

Deze wapens zijn niet geheel juist, tenminste niet voorzoover dit het wapen betreft van den in de genealogie genoemden notaris ***Nicolaas de Graaf*** te Utrecht, want de lakafdrukken van dezen notaris van 28 Juli 1838 en van 13 Mei 1840 in de Boedelpapieren van de Amsterdamsche Weeskamer, lade 625, en op eene verkoopacte betreffende huizen té Utrecht in het archief van het Gerechtshof te Utrecht vertoonen dit wapen zond er het 1 el ie kr ui s. Evenzoo is dit het geval op een evenals beide voorgaande zeer duidelijken 18e eeuwschen lossen lakafdruk.

van Graes.

Volgens ,,De Nederlandsche Leeuw" 1895, pag. 25, voerde eene familie ***van Graes*** in de 17e eeuw, vermoedelijk te Veere, als wapen: ,,effen en in een schildhoofd 2 sterren".

Dit wapen deugt zeker niet, want de lakafdruk van ***Jacob Barentsen van Graes.*** in 1671 licentmeester te Veere, in de Missiven aan de Admiraliteit van Zeeland vertoont ,,2 toegewende klimmende beren vergezeld boven van 3 kleine sterren naast elkaar.

In een M.S. Wapenboek van van Heemskerck in particulier bezit vond ik dit wapen met den naam ***van de r Graes*** als volgt: ,,2 toegewende klimmende beren elk met een bol tusschen de voorpooten en in een schildhoofd 2 sterren". En in het Armorial Général is een wapen ***van Graas*** als volgt beschreven: ,,2 toegewende opzittende varkens elk met eene penning tusschen de voorpooten en een met sterren bezaaid schildhoofd."

Alhoewel nu de drie laatst beschreven wapens niet geheel overeenstemmen, blijkt er toch wel zeer duidelijk uit, dat het benedengedeelte niet effen is, doch beladen met 2 dieren, die wel beren zullen zijn,

's Graeuwen.

Dr. ***Abraham Jacob 's Graeuwen,*** van 1791 tot 1795 raad van Zierikzee en in 1793 burgemeester dier stad, voerde volgens ,,De Vroedschap van Zierikzee" door P. de Vos, waar meer gegevens, als wapen: ,,in goud een roode schuinbalk" en als helmteeken een ster tusschen vlucht.

Volgens de Vos zou hij dit wapen op een zegel gevonden hebben. Ik betwijfel echter, of deze beschrijving geheel juist is, want overal elders vond ik dit wapen met den schuinbalk beladen met een in de richting van den balk geplaatst molenijzer.

Zoo in de familiepapieren Rutgers van Rozenburg als wapen van ***Paulus 's Graauwen,*** professor in de medicijnen eerst te Harderwijk daarna te Groningen, getrouwd met ..... *Sluijter,* waarbij ***Maria*** *Margaretha,* de eerste vrouw van den in Mei 1743 te Sprang geboren ***Ericus Simonsz. de Lang,*** med. doctor eerst te Werkendam, daarna te Middelburg.

In deze papieren is het veld goud, de schuinbalk rood en het molenijzer zilver aangegeven. Evenzoo, doch met het molenijzer blauw, komt dit wapen voor in het Armorial Général met den naam ***'s Graeuwen*** en in het Supplement van dit Armorial met den naam ***Schrauwen.***

van der Graft.

Volgens ,,Het Gulden Boek van Schiedam" door Roelants, pag. 277, voerde *Isack Sijmonsz.* ***van der*** *Graft,* overleden te Leiden in 1574 en getrouwd met ***Magteld de Waert Claesdochter,*** waarbij *Daem,* overleden te Delft 26 Nov. 1601 en getrouwd met ***Pietertje van*** *Hodenpijl,* waarbij ***Elisabeth*** getrouwd met ***Dirk van Bleiswijck,*** burgemeester van Delft, als wapen: ,,in groen een gouden tor en."

Hoewel een kleinigheid wil ik toch opmerken, dat deze familie geen torendoch eenburcht als wapen voerde, en een burcht wordt in de heraldiek anders afgebeeld dan een toren. Dit blijkt uit vele andere bronnen als het Armorial Général; de kwartierstaten van van Rhede van der

Kloot en Bar; de Genealogische en Heraldische Bladen, 1912, pag. 391; de Leidsche Wapenkaart van G. van Rijckhuijsen, waar verschillende raden van Leiden met dezen naam vermeld zijn, en in het M.S. Wapenboek van W. van der Lely, getiteld „Collectio Monumentorum Sepulcralium".

Bovendien blijkt het uit het zegel van ***Jacob Jansz. van der Graft,*** in 1560 schepen van Leiden, aan een schepenbrief van Leiden.

In al deze bronnen, behalve dan in het Wapenboek van van der Lely en het zegel, waar geen kleuren zijn aangegeven, ***is de*** burcht goud in groen, doch volgens het Armorial Général rood in zilver.

Met de veelvuldig voorkomende wisseling der consonanten „f" en „ch" komt dit wapen met de burcht ook voor met den naam ***van der Gracht,*** o.a. in het Armorial Général als van een familie te Leiden, waar de burcht goud in groen, dus anders dan bij den naam ***van der Graft*** is aangegeven.

Gramaer.

Volgens „De Wapenheraut" 1897, pag. 197 en 199, zou ***Margaretha Gramaer,*** geboren te Wijchen in 1752 en 4 Aug. 1784 te Neerasselt, getrouwd met ***Hendrik de Groot.*** koopman te Gorinchem, waarbij ***Janette Christina de Groot,*** 15 Juni 1807 te Gorinchem getrouwd met ***Godefridus Polvliet,*** gevoerd hebben: „in blauw een roode dwarsbalk gaande over 3 waaiersgewijs gerangschikte zilveren ongevederde pijlen, waarvan de benedeneinden binnen een daaromheen gebogen zilveren lint."

De naam ***Gramaer is*** niet juist, hiervoor dient te worden gelezen G ***ramser,*** zooals o.a. blijkt uit Ned. Patr. 1920/21, pag. 221.

De steller van het artikel in deze „Wapenheraut" zegt, dat dit wapen ***Gramaer*** (lees ***Gramser)*** hetzelfde is als dat der familie *Polvliet* en inderdaad vond ik dit zelfde wapen in het Armorial Général en in de kwartierstaten van Wildeman met den naam ***Polvliet.***

Dit nu lijkt mij al heel vreemd en waar wij nu zien, dat voornoemde ***Godefridus*** *Polvliet* via zijne vrouw afstamde van voornoemde ***Margaretha Gramser,*** vraag ik mij af, of de steller van het artikel het wapen *Polvliet* maar aan ***Gramser*** heeft toegekend, of wel, of de familie *Polvliet* het wapen ***Gramser*** heeft aangenomen.

Gramaije.

Thomas Gramaije, in 1576 rentmeester-generaal van Gelderland, voerde volgens de Heraldieke Bibliotheek 1880, pag. 356, als wapen: „gedwarsbalkt van 6 stukken."

De wapen is niet geheel juist, de le, 3e en 5e balk moeten elk beladen zijn met 4 schuinkruisjes naast elkaar, want behalve in het Armorial Général vond ik dit wapen aldus op de zegels van jonker ***Johan Baptista Gramaije,*** hovelink in Westerdeel Langewolt in 1668, in 1681 en 1682 te Groningen, en van ***Thomas Gramaije,*** in 1577 rekenmeester van Gelderland, in diverse bronnen, en op den lakafdruk van ***J. de Gramaije,*** in 1610 te Venlo, in de Brieven van J. van Elshout in het Archief van het Huis Bergh. Evenzoo komt het o.a. voor als 3e kwartier in het gevierendeelde wapen van jonker *H. G. Spruijt,* in 1809 te Brussel, op diens lakafdruk in de Boedelpapieren van de Haagsche Weeskamer, vermoedelijk in verband met het feit, dat een ***Willem*** *Spruijt* omstreeks 1550 getrouwd was met ***Maria Grammaije.***

Minder juist komt dit wapen met den naam ***van*** *Gramaije* op de Wapenkaart, getiteld „de Wijdberoemde binnen

Stichtsche Wapenen der aaloude geslaghten" voor met 3 dwarsbalken elk beladen met 4 schuinkruisjes naast elkaar, terwijl J. Habets in zijn werk De Archieven der Rijksabdij Thorn, het wapen van *Ido* ***Gramaije,*** in 1622 raad en rentmeester-generaal van Gelderland, onvoldoende beschrijft als 3 dwarsbalken elk beladen met schuinkruisjes, dus zonder te vermelden hoeveel schuinkruisjes.

Ik kan hier nog aan toevoegen, dat dit wapen in een M.S. Wapenboek van N. van der Monde van omstreeks 1800 met den naam ***Grammey*** foutief beschreven is als te zijn „in zilver 12 roode schuinkruisjes, 4-4-4 gerangschikt", dus zonder de dwarsbalken,

Graswinckel.

Volgens Het Patriciaat van Amsterdam door Alberdingk Thijm, folio 9, voerde Mr. ***Theodorus Graswinckel,*** in 1647 advocaat-fiscaal van Holland en West-Friesland, getrouwd met ***Geertruijd van Loon,*** als wapen: „gedeeld, 1 in goud een goud gekroonde zwarte leeuw: II in zilver 3 zwarte rogvisschen."

In de eerste plaats is het al heel vreemd, dat deze ***Th. Graswinckel*** zijn eigenlijke wapen, zijnde de 3 rogvisschen. in de linkerhelft van een gedeeld wapen zou gevoerd hebben en in de tweede plaats vertoont het portret van dezen advocaat-fiscaal van Holland in de Collectie van Stolk te Rotterdam, daarop vermeld als ***Dirk Jansz. Graswinckel,*** heer van Holy, ridder van de orde van St. Marcus, geboren te Delft in 1600, overleden 12 Oct. 1666, en getrouwd met ***Geertruijd van Loon,*** een geheel ander wapen, n.l.: „gedeeld, 1 in goud een zwart klimmend hert met gouden halsband, 11 doorsneden, A. in rood een goud gekroonde gouden gaande leeuw met aanziend gestelden kop, B. in zilver 3 zwarte rogvisschen", en evenzoo kwam zijn wapen zonder kleuraanduiding voor op zijn graf in de St. Jacobskerk te 's-Gravenhage volgens het M.S. Wapenboek van W. van der Lely, getiteld „Versameling van tombes, sepulturen etc." in de Kon. Bibliotheek te 's-Gravenhage. De leeuw in dit wapen is de leeuw van St. Marcus.

(Wordt vervolgd.)

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

van Aller. (LXV, 271). Ofschoon geen antwoord op de vraag wil ik toch mededelen, dat, indien ***Joost Jacob van Aller*** inderdaad de zoon was van ***Theodorus van Aller*** en ***Elisabeth Hartigh,*** hij behoorde tot de zeer oude familie ***van Aller*** met een aanziend gestelden ossekop als wapen, want de lakafdruk van ***Theodorus van Aller,*** 2 Dec. 1802 te Rotterdam en getrouwd met *Elizabeth Hartigh,* in protocol 45 van notaris 1. Valeton te Rotterdam vertoont dezen ossekop als wapen.

Eveneens is dit het geval met het wapen van Mr. ***Carolus van Aller,*** in 1672 en 1676 secretaris van Rotterdam, zoals blijkt uit diens lakafdruk in de Missiven aan het Hof van Holland, portefeuille Hof 4624 (A.R.A., 's-Gravenhage) en uit zijn wapen in de Atlas van De Vou.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Block. Was ***Adriaen*** *Block,* die in 1609—'10 een ontdekkingstocht op de Hudson Rivier maakte, dezelfde als ***Adriaen*** *Block* ***Maertsz.,*** die in 1611 als opperkoopman naar Indië vertrok: aldaar gouverneur van Amboina, baljuw van Batavia enz. (Zie: Bijdr. en Med. Hist. Gen. 1947, p. 18).

La Plume, Penna., U.S.A. IR. WILLIAM J. HOFFMAÑ.

Bogaard. (LXV, 271). Johan van *den Bongardt,* 31 Maart 1619 schout te Breukelen, voerde als wapen: „een keper" met als helmteken een aanziend gesteld bekleed mansborstbeeld op de borst beladen met een keper, volgens zijn lakafdruk in de Volmachten van de Gelderse Leenkamer.

Indien deze schout inderdaad recht had op dit wapen, dan behoorde hij tot een zeer oude adellijke familie met de namen *Bogaert, van den Bogardt, vanme Bomgarden, van den Bongard, van den Bongarde, van Bongart, von Bongart, van den Bongart, von dem Bongartt* en *Bongert,* die dit wapen voerde en waarvan de oudste, door mij gevonden, was *Godart van den Bongarde,* ridder, die in 14 19 zegelde met Maria hertoginne van Gulick en Gelre, en die in 1445 erffkemener zo Guylge (i.e. Gulick) was.

Willem Bogaerf, 11 Juni 1647 stedehouder van het baljuwschap over, Naarden en het Goijland, voerde als wapen: „golvend gedwarsbalkt van 8 stukken" met als helmteken: een mansborstbeeld, volgens zijn zegel in de Rekwesten en Adviezen aan de Rekenkamer der Domeinen in Holland, portefeuille 401. (A.R.A., 's-Gravenhage).

De wapens van de overige door den Heer Bogaard genoemde personen zijn mij niet bekend.

Arnhem. R. T. **Muschart.**

Dane. Vanwaar kwamen de Zeeuwse *Dane's,* die volgens Rietstap voerden: een gedeeld schild, rechts een gouden haan op rood, links drie gouden besanten op blauw?

Zwolle. **Mr. J. L. Rijndorp.**

van Egmond van **Meresteyn.** Welke is de bewezen aanhechting van *Albert van Egmond van Meresteyn,* geh. met *Anna van Forcest,* met de stamreeks, vele jaren geleden in het Maandblad gepubliceerd. Van Leeuwen's Batavia Illustrata schijnt onbetrouwbaar te zijn.

La Plume, Penna., U.S.A. **Ir.** William **J.** Hoffmañ.

van Elsland. Gegevens verzocht betreffende deze familie uit de 17e eeuw. Zij komt te Hoorn voor. Mij bekend is *Claes van Elsland,* die geh. was met *Marietje Herpertsdr. (Anfhonides) van der Linden,* omstr. 1630.

La Plume, Penna., U.S.A. **Ir.** William **J.** Hoffmañ.

Frix-van Hasselt Gevraagd gegevens over *Lammegijn Frix,* die, als wed. van *Frerik Blauw,* huwde *Nicolaas Busch,* secretaris der Prov. Staten van Stad en Lande, en wier zoon *Reneke Busch* (†1686), ontvanger der gemene middelen te Groningen, huwde *Jannetje van Hasselt,* en wie was laatstgenoemde?

's-Gravenhage. **Jhr.** Mr. H. 0. Feith.

van Gent. (LXV, 302). *Aert Joosten van Gent,* die te Charlois in 1709 trouwde met *Cornelia Gerrits van der Linden,* is zeer waarschijnlijk dezelfde als: *Aerd,* gedoopt Charlois 15 Mei 1689 als zoon van *Joost Cornelisse en* Jaepje *Aerts.* Aanwijzing hiervoor is wel, dat het echtpaar *van Gent-van der Linden* 10 Mei 1711 te Charlois een kind *Jaepje* laat dopen.

Rotterdam. **J. Krol.**

van Groeningen. (LXV, 237). Mogelijk is de brouwer *Reinier van Groeningen* te Den Bosch identiek met den gelijknamigen, op 13 Mei 1736 te Willemstad (N.Br.) gereformeerd gedoopten, zoon van *Willem van Groeningen* (gedoopt alsvoren 17 Mei 1703, zoon van *Reinier Jansz.* en *Ida Willemsd. van Maris)* en *Swaantje Lambooy* (gedoopt gereformeerd te Venlo 24 April 1712, dochter van den oldaat *Leendert* en *Albertina Harmensd. Bouhuysen,* getrouwd te Willemstad (ondertrouwd 7 Mei 1735)).

Zwolle **Mr. J. L. Rijndorp.**

Heijmans. Gezocht de descendenten van:

1. *Ádriaan Arnoldus Heijmans,* ged. Raamsdonk 22 Jan. 1775.
2. *Pieter Heijmans,* ged. Raamsdonk 19 Sept. 1779.
   Cornelis Heijmans, ged. Raamsdonk 9 Juni 1782.
4. *Adriaan Heijmans,* ged. Raamsdonk 23 Aug. 1767.
5. *Peter Anthony Heijmans,* ged. Raamsdonk 10 Nov. 1771.
6. *Theodorus Marinus Heijmans,* ged. Raamsdonk 30 Mei 1773.

Sprang-Capelle. W. M. A. **Heijmans.**

Kamphuis. Gegevens gevraagd omtrent ascendenten van *Anna Hendrica Kamphuis,* geb. Zutphen 24 Febr. 1762, tr. 30 Dec. 1788 ald. *Hendrik Jan Scholten.*

Rijswijk (Z.-H.). **C.** P. **van Gemerden.**

Crudop. Gevraagd ouders en latere gegevens van *Joan Adriaan Crudop,* raad van Indië, geb. Kaap de Goede Hoop 3 Mei 1680, † Batavia 3 Sept. 1726.

Amsterdam. J. R. Krudop.

van **Leeuwen. 1.** *Gijsbert van Leeuwen,* de Jonge, tr. Amsterdam 7 Maart 1704 *Piefernella Colthoff,* geb. 1679. Hij is geboortig van Gouda 1674, is waagdrager op de Kloveniersburgwal, en wordt geass. door zijn vader *Gijsbert van Leeuwen.* Zij door haar moeder *Marretje Hans.*

II. Hun zoon is: *Jan van Leeuwen,* ged. Amsterdam 26 April 1712, tr. ald. 7 Mei 1744 oud 29 jaar, in de Warmoesstr., geass. door zijn vader *Gijsbert van Leeuwen,* met *Grietje in 't Veld,* ged. Amsterdam 26 Mei 1715, oud 29 jaar, op de St. Anthoni-Breestraat, geass. door haar zwager *Hermanus Koolsman.* Haar ouders waren in 1744 dood. Zij waren *Cornelis Pieferszn. Intvelt,* weduwnaar van *Stijntje Warnaers Gerstenrijk,* en *Willemijntje van Hees.*

III. Hun zoon is: Ds. *Gijsbert van Leeuwen,* geb. Amsterdam 8 Juli 1746, die tr. *Alida Josina Zwarfendijk (vgl.* N.P. 1923, pag. 478). Zijn deze *van Leeuwen's* identiek met de familie, waarvan de stamreeks wordt gegeven in N.P. 1923, pag. 226. Aansluiting en verdere opvoering gevraagd.

Haslemere. J. C. **Hoynck van Papendrecht.**

Mitz (Mits). Voorouders gezocht van *Andries Mitz,* geh. met *Elisabeth Both,* ouders van 1. *Helena Mitz,* geh. met *Hans* van *den Ende:* 2. . . . . *Mitz,* geh. met *Johan Anton Tresal* amtman te Goldingen en Baldone (Koerland) omstr. 1600. Gegevens in Wapenheraut bekend.

La Plume, Penna., U.S.A. **Ir.** William **J.** Hoffmañ.

Molenwerf. *Nicolaas Molenwerf,* uit Hoorn, tr. 15 Oct. 1651 aldaar *Annefie Proost,* ged. Hoorn 29 Juni 1627, dr. van *Pieter Pieters Proost* en *Annetjen Hases.* Hoewel Alberdingk Thijm in zijn Patriciaat van Amsterdam op fol. 14 aangeeft, dat *Nicolaes* een zoon was van *Claes Molenwerf* tr. *Maria Boelens Pietersdr.,* heb. ik dit echtpaar niet terug kunnen vinden. Wel komt voor *Outger Janszn. Molenwerf* tr. Hoorn 5 Juni 1616 *Marijtgen Boelen,* weduwe. Kinderen gedoopt te Hoorn: *Weijnfe* op 24 Mrt 1617 en *Lijsbet* en *Marijtgen* samen op 1 Mei 1618; door een hiaat in het doopboek zijn eventuele verdere kinderen niet te vinden. Kan iemand mij nader inlichten of *Outger* ook de vader van *Nicolaas* was?

Utrecht. **Ir.** G. L. **Meesters.**

Munter. Ned. Adelboek 1915 geeft als stamvader van dit geslacht *Jan Jansz.* Munter, die in 1569 of 1570 te Harlingen geboren is. Elias' „Vroedschap van Amsterdam" vermeldt nog een broeder *Bartholomeus Munter,* geb. te Harlingen in 1568 of 1569. Beider huwelijken (resp. in *1596* en 1614) werden voor schepenen van Amsterdam voltrokken; vermoedelijk behoorden zij tot de Waterlandse Doopsgezinden. Onderzoekingen in de Harlingse archieven leverden tot nu toe geen resultaat op; vermoed werd verwantschap met een gelijknamig geslacht te Zwolle.

Een acte van 12 Sept. 1612 voor not. A. Willems te Haarlem zou enige aanwijzing kunnen geven. Hieruit blijkt, dat *Jan Munter,* koopman te Amsterdam, in Dec. 1609 door zijn oom *Gooswijn Bartholomeus* verzocht was de voogdij over diens twee kinderen *Bartholomeus* en *Cornelis* op zich te nemen, aan welk verzoek door hem gevolg was gegeven. Bij deze acte approbeert Jan Munter de rekening gedaan door Heer *Charles van Lathem,* oom van moederszijde van deze kinderen, van de administratie die hij gevoerd had over de in Brabant gelegen goederen van hun moeder Joncvw. *Anna van Lathem.*

Op grond hiervan en gezien het feit, dat hij zelf een broeder Bartholomeus had, mag men wel als hoogstwaarschijnlijk aannemen, dat de moeder van *Jan Munter* een zuster was van *Gooswijn Bartholomeus;* deze laatste was wellicht identiek met *Goosen* of *Goeswin Bartholomeus,* genoemd in wisselprotesten voor not. L. Heylinck te Amsterdam 29 Sept. *1599* en 31 Jan. 1605. Kan iemand hierover verdere inlichtingen verschaffen?

Voorzover ik kan nagaan wordt aan Jan Munter voor het eerst bij Elias het patroniem *„Jansz."* toegekend. Kan iemand mij mededelen waarop dit berust? In geen enkele acte, betreffende hem of zijn broeder, vind ik een vermelding van den naam van hun vader. *Jan Munter* ondertekent zijn acte van ondertrouw: *„Jean Munter".*

Amsterdam. MR. P. VAN EEGHEN.

(van) Nahuys-Nahuyzen. Gevraagd: gegevens betrekkelijk de leden van de families *van Nahuys, Nahuys* en *Nahuyzen,* die niet worden vermeld in het Adelsarchief 1903/04 of in één der Nederlandse Adelsboekjes. Vooral gegevens van leden dier families te Tiel, Gorinchem en Utrecht zijn zeer welkom.

Leiden. J. W. NIEMEIJER.

van Nes-van Harn. Wie waren *Elisabeth van Harn* en haar echtgenoot *Jacob van Nes,* wier dochter *Elisabeth van Nes,* geb. te Bantam 17 Sept. 1670, † h. Crayestein 5 Aug. 1730 en begraven 1 Nov. op het koor der kerk te Tricht, huwde met *Johannes Heynen,* fiscaal op de Westkust van India?

's-Gravenhage. JHR. MR. H. O. FEITH.

Paspoort-Pels. Wie kan mij inlichten omtrent het feit, dat de families *Paspoort* en *Pels* hetzelfde wapen voerden, nl.: de 2 schuingekruiste benen vergezeld beneden van een morekop?

Het oudste lid der familie *Pels,* dat ik met dit wapen vond, is *Antonij Pels,* die *20* Juli 1613 overleed en getrouwd was met de 24 Juni 1615 overleden *Cornelia Canjuweel,* wier zoon *Antonij* geestelijke was, vermeld in de Graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen, deel 4, folio 63.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Pronk. Volgens een mededeling in het Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek (Dl. 111, kol. 992) vertrok een zoon van *Jacob Pronk Nzn.,* bekend door zijn optreden te Scheveningen in 1813, en *Wilhelmina Catharina Sarter* naar Zuid-Afrika.

Gevraagd naam en verdere gegevens van dezen zoon en zijn eventuele nakomelingen, alsmede van andere afstammelingen van het echtpaar *Pronk-Sarter.*

Scheveningen. S. E. PRONK CZN.

Scholten. *Hendrik Jan Scholten,* zaakwaarnemer, geb. Zutphen 19 Oct. 1762, tr. ald. 30 Dec. 1788 *Anna Hendrica Kamphuis,* geb. ald. 24 Febr. 1762. Ouders: *Peter Scholten* en *Maria Groeters.* Meer gegevens omtrent ascendenten gevraagd.

Rijswijk (Z.-H.). C. P. VAN GEMERDEN.

Steenwijk. (LXV, *239).* In hun testament van 5 Juli 1746 noemen de E. *Willem Jacob Meurs,* onderkoopman en 2e in 's Comps. geldcassa, lid van heren commissarissen van huwelijks- en kleine gerichtszaken (zoon van *Willem* en van *Cornelia van Cuijlenburg)* en zijn vrouw, mejuffrouw *Catharina Jacoba Steenwijk* (toegent.) *Smouf,* háár moeder juffrouw *Alida Johanna Sfuwart,* huisvrouw (van den dan nog levenden) E. agtb. heer *Adriaen Hendrick Smout,* oud-gouverneur van Makassar.

Deze *Smout,* vendrig 1727, luitenant 1729, capitain op Bantam 1731, sergeant-majoor van het kasteel Batavia 1736, gouverneur van Makassar 1736-1743, admiraal en veldoverste aldaar en *een* der beste Compagniesdienaren op Makassar in de 1 8e eeuw), die te Batavia sterft 19 Juli 1749 (begr. Holl. Kerk 21 Juli 1749), noemt in het door hem en zijn reeds genoemde vrouw opgemaakte testament van 20 Jan. 1745 hun „met den anderen geprocreerde dogter de jonge juffr. *Catharina Jacoba Smouf* gend. *Steenwijk,* oud 15 jaaren" die echter slechts een legaat ontvangt.

Smouf is, althans officieel, wel zeker slechts haar stiefvader. Wanneer hij huwde, kan ik niet vinden. *Alida Johanna Sfuart* werd gedoopt Batavia Holl. Kerk 21 Aug. 1712, als dochter van *Albert Stuart,* burger-wijnkoper te Batavia en van *Maria Wijlsma* (zuster van den onderkoopman op Cochin *Sybrand W.* en van *Nicolaas Wilhelmus W.,* assistent te Batavia; zij werd weduwe tussen 13 Febr. 1715 en 14 Aug. 1718) en trouwde te Batavia 19 Sept. 1728 met *Jan Steenwijk,* j.m. van Dordrecht, onderkoopman en fiscaal van Bantam, uit welk huwelijk 2 April 1730 in de Holl. Kerk te Batavia werd gedoopt, *Johanna Jacoba,* geb. *2 Nov. 1729. Nu* blijkt mij zo juist, dat het fiche over die doop abusievelijk als naam van de dopeling opgeeft *Johannna Jacoba; leesbaar* is in het doopregister C.. .. ..*rina Jacoba,* dus zeker Ca*t harina Jacoba,* het kind waarnaar thans gevraagd wordt. Het testament van het echtpaar *Steenwijk-Stuart* van 16 Juni 1729 werd in het testamentregister ingeschreven op *9 Dec. 1733. Steenwijk* was dus toen onlangs overleden.

Batavia. PROF. DR. W. PH. COOLHAAS.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Genealogieën van Byler voor de tweede helft van de XVIIde eeuw door Mr. W. de Vries (vervolg). — De eventueele oudere Veluwsche afstamming van het gedacht van Woelderen, door C. A. van Woelderen (met een plaat). — De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen, door W. H. J. W. Deelman en S. E. Pronk Czn. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Vragen en antwoorden.

. DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor. Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur MR. W. W. VAN VALKENBURG, *Jonkerlaan 26, Wassenaar.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris IR. C. M. R. DAVIDSON, *Prins Mauritslaan 64, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan liet **Bureau** van het Genootschap, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 12 LXVe Jaargang December 1948

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heren A. E. Thierry de Bye Dolleman Mr. J. H. van Laer en Ir. H. M. Andrée Wiltens, respectievelijk sedert 1912, 1935 en 1937 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid is benoemd:

DR. G. J. TER KUILE . . . , **Zwolle.**
Willemskade 30.

Adreswijzigingen:

G. C. ANSOUL . . . . . *Meknès (Marocco) .*
Poste restante.

IR. H. L. DA COSTA . . . . . *Amsterdam-Z.*
Gerrit van der Beenstraat 22.

W. F. DEL CAMPO HARTMAN . . . . . *Bilthoven.*
Prins *Hendriklaan 19.*

Staat van Aanwinsten.

A. Afdeling Familie-archieven.

Archivalia Bosch.
(Geschenk van den Heer B. J. van Eck, executeur-fesfamentair van den Heer K. F. L. Bosch.)

Archivalia van den Brandeler.
(Bewaargeving van Jhr. Ir. W. C. Q. van den Brandeler te 's-Gravenhage.)

Archivalia de Brauw.
(Bewaargeving van de Erven Jhr. H. de Brauw.)

Archivalia van der Does de Bye.
(Bewaargeving van Mr. A. Ridder van der Does de Bye te Amsferdam.)

Archivalia Dommer.
(Bewaargeving van Douairière Th. 0. M. J. Baron van Wijnbergen-Dommer.)

Archivalia Gevaerts.
(Bewaargeving van Jhr. Mr. P. 0. H. Gevaerts van Simonshaven te 's-Gravenhage.)

Archivalia Mulier.
(Bewaargeving van den Heer W. J. H. Mulier te 's-Gravenhage.)

Archivalia van Reede en van Renesse, afkomstig uit het Familie-archief Gaymans.
(Bewaargeving ***van Dr. J. L. F. van Essen tc 's-Gravenhage.)***

Archivalia Wesselman van Helmond.
(Bewaargeving van Jhr. en Mevrouw H. Trip-Jonkvr. Wesselman van Helmond.)

Archivalia van Wijnbergen.
(Bewaargeving van de Erven Th. 0. M. J. Baron van Wijnbergen.)

Akte van overdracht, voor schepenen der stad Niedorp verleden, van een losrentebrief, door Gerbrant Adriaensz., woonachtig te Spanbroek, namens zijn vrouw Grietjen Willems. mede-erfgenaam van zijn schoonvader Jan Willemsen (Snewel?), aan Willem Pietersen Fecke, oud-schepen van Niedorp. 7 April 1678. N.B. Geschonden.
(Geschenk van den Heer L. A. C. A. M. van Rijckevorsel.)

Huwelijksakte van Albert Benjamin Constant Petré en Christiane Theodore Henriette Turk,. getrouwd Delft 14 Juli 1847. Uittreksel uit het Register van den Burgerlijken Stand.
(Geschenk van den Heer J. D. van Voorst van Beest.)

B. Afdeling Handschriften.

Wittert van Hoogland, Mr. E. B. F. Baron. Genealogieën van Nederlandse en Belgische adellijke ge-

slachten, wier namen beginnen met de letters F tot en met L. *(Aangekocht.)*

Bink h o r s t van 0 u d c a r sp el, Ir. P. Fragment-genealogieën van verscheidene geslachten.

(Bruikleen van den Heer B. W. G. Binkhorst van Oudcarspel te de Bilt.)

Scha e t z e n van B r i e n e n, G. Ridder de. Genealogische aantekeningen v a n B r i e n e n (België). Getypt.

(Geschenk van den Samensteller.)

W u l f f r a m s, Johannes (1722—1787), apotheker te Middelburg. Genealogische aantekeningen W u l f f r a m s en aantekeningen omtrent leden van aanverwante geslachten.

(Geschenk van den Heer J. H. E. van der Wal, Majoor-titulair K.N.I.L. b.d. te 's-Gravenhage.)

Genealogische aantekeningen omtrent leden van het geslacht R a m en van andere Utrechtse families. Begin 18de eeuw. *(Aangekocht.)*

Kwartierstaten van A l i d v a n N e k, † 1574, gehuwd m e t Philips van Beverwijk, en van h a r e schoondochter E l i s a b e t h Di e r t, gehuwd met Dirk van B e v e r w i j k, † 1602, opgemaakt uit M. Balen, Beschrijvinge der stad Dordrecht.

(Geschenk van Mr. S. J. R. de Monchy te 's-Gravenhage.)

M i e d e m a, Mr. A. S. „Het Wapen van Harinxma thoe Slooten". Getypt.

Mie d e m a, Mr. A. S. „Over Wapenvoeren en over Adeldom". Getypt.

(Geschenk van Mevrouw de Weduwe Mr. A. S. Miedema — J. A. Reinders te Haarlem.)

De afstamming der graven van Gelre,

door JHR. MR. M. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Het vraagstuk van de afstamming der graven van Gelre is, sedert van Spaen door Ernst in staat werd gesteld van de Kroniek van Kloosterrade kennis te nemen, gepreciseerd tot de vraag naar de afstamming der „Flamenses", de twee „Vlaamsche" broeders, Gerard en Rutger, die respectievelijk de stamvaders werden der graven van Gelre en van die van Cleve. Met groote scherpzinnigheid en zich zooveel mogelijk rekenschap gevend van het historische beeld heeft Dr. Boeren een aantal hypothesen verwerkt tot een aantrekkelijk geheel, dat echter zich aan critiek onttrekt aangezien het slechts uit — wellicht te positief voorgedragen — veronderstellingen en niet uit bewezen feiten bestaat. In het laatste deel (XLVIII) van de Bijdragen en Mededeelingen der Vereeniging „Gelre" heeft ons geacht medelid Mr. W. de Vries deze veronderstellingen nader aan een alleszins lezenswaardige beschouwing onderworpen. Zakelijk gesproken heeft deze laatste studie voornamelijk de verdienste tot voorzichtigheid te manen t.a.v. de voorstelling van zaken door Dr. Boeren. Ook Mr. de Vries kan tegenover de veronderstellingen van Dr. Boeren geen positief geluid doen hooren.

Ik vind in een en ander aanleiding om de aandacht te vestigen op een paar plaatsen uit het boekje van Albert, den bekenden monnik uit Metz, die mij bij lezing waren opgevallen. Het vraagstuk van de afstamming der graven van Gelre wordt toch goeddeels beheerscht door de vraag, hoe de latere graven van Gelre en Cleve in het gebied van den Nederrijn terecht kwamen. Daarvoor zijn vele veronderstellingen gemaakt om aannemelijk te maken, dat de Flamenses door verzwagering met het huis der Paltzgraven aan den Rijn een positie aan den Nederrijn zouden hebben verkregen. Die verzwagering kan wel waar zijn, doch hoe de positie van Balderik overging op de Flamenses is niet duidelijk.

Nu blijkt uit de drie plaatsen, die ik uit Albert van Metz noteerde, dat Balderik, ongetwijfeld een lid der paltzgrafelijke familie, een zuster had, die als weduwe met twee betrekkelijk jonge zonen aan de overzijde, dus rechterkant, van den Rijn woonde. Ik wil deze hier even mededeelen.

Na den dood van den ouden „prefectus" Godfried (na 1006) ontstaat ruzie tusschen diens schoonzoon Wichman (den Sakser) eenerzijds en Balderik, den oomzegger van den overleden prefect, anderszijds, over het waarnemen der prefectuur, aangezien hun zwager en neef niet in staat was dat ambt waar te nemen. Bij een bemiddelingspoging door bisschop Adelbold, merkt Balderik boos op: „dat partijgenoten van Wichman slechts kort geleden het huis zijner zuster zijn binnengedrongen en een aantal lieden hebben gedood. Haar eene zoon heeft door in de kerk te vluchten ternauwernood het leven eraf gebracht, de andere is door het tuig gevankelijk weggevoerd." [1]) Maar Wichman stelt daartegenover „dat de prefect (d.i. zijn zwager) door de nog niet volwassen zoons van Balderiks zuster met groote brutaliteit plotseling is aangevallen." [2])

„Kort daarna is Balderik met slechts een klein gezelschap den Rijn overgestoken om met zijn zuster een bespreking te hebben. Toen de lieden, van wie te voren verhaald is, dat *zij* het huis van die zuster waren binnengedrongen, van Balderiks komst hoorden, zijn zij uit Munna uitgerukt." [3]) Balderik weet zich wel te redden, doch de twist is opnieuw ontbrand.

„Gevehard, die het huis van Balderiks zuster de weduwe, waarover gesproken is, was binnen gedrongen, heeft, toen hij de gangen van Balderik had nagegaan, alle wegen bezet." [4])

Hieruit kan men zonder eenigen twijfel de volgende genealogie samenstellen:

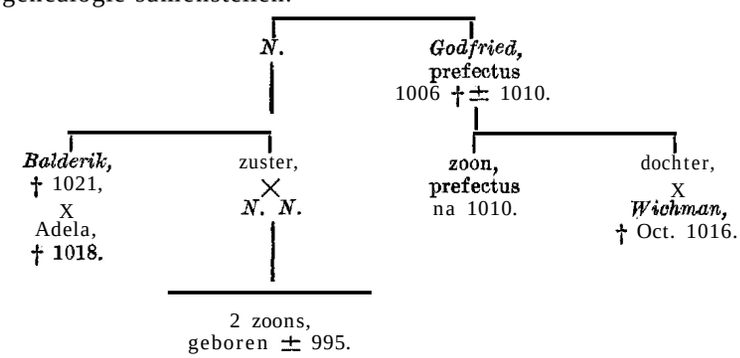

Daaruit blijkt ook dat, in verband met het verhaal, dat Adela een 60-jarige zou zijn geweest, toen ze Balderik huwde, Balderik een huwelijk aanging uit politieke berekening met een veel oudere vrouw. Dit is wellicht de verklaring van het „genere tamen....." waarmede Balderik door Albert ten tooneele gevoerd wordt.

[1]) Alpertus Mettensis ed. Pijnacker Hordijk, L. II c. 8 (p. 36) Baldricus vero quod memoria tenebat, *sororis sue domum* paucis diebus ante quosdam ex parte Wicmanni invasisse et quibusdam interfectis, filium illius alterum intra ecclesiam vix necem aufugisse et item alterum ab indignis captum et abductum esse.

[2]) t.a.p. Ad hec Wicmannus..... quod a sororis sue filiis nondum adultis..... prefectum ..... magna insolentia de improviso adortum.....

[3]) t.a.p. L. II c. 9 (p. 37) Nam poatero die ad sororem suam colloquendam Baldricus cum paucis Hreenum transivit. Compertoque ejus per exploratores adventu illi de quibus prediximus, qui domum sororis sue impetiverant, ex Munna egressi.....

[4]) t.a.p. L. 11 c. 10 (p. 39) Itineribus Baldrici exploiratis, Gevehardus, qui domum sororis sue vidue predicte invaserat, omnes vias obsedit."

Doch het belangrijkste uit dit verhaal is dat Balderik geen rechte lijfserven had of kon hebben, doch wel erfgenamen had in den vorm van twee zoons van zijn (eenige?) zuster.

Zijn deze twee zoons de gezochte broeders Gerard en Rutger? Indien wij ons letterlijk houden aan den tekst van de Annales van Kloosterrade, dan was Gerard 11 van Wassenberg achterkleinzoon van Gerard Flamens. Gerard II was geboren vóór 1070, aangezien hij reeds in 1085 optreedt. [5]) Zijn overgrootvader zou dan geboren zijn omstreeks 970. Aannemende dat wellicht in die eeuw een huwelijk wel eens eerder dan gemiddeld op 30-jarigen leeftijd werd aangegaan, is het zeer wel mogelijk, dat die overgrootvader, overeenkomstig het hiervoor gestelde, omstreeks 995 geboren zou zijn. Doch wij behoeven ons in het geheel niet in bochten te wringen indien wij met de heeren Boeren en de Vries den term „pronepos" begrijpen als afstammeling.

Het komt mij voor dat niets pleit tegen de veronderstelling, dat de twee ondernemende knapen van ongever 1012 te identificeeren zijn als de Flamenses. Bij het verder onderzoek naar hun voorgeslacht moet aandacht geschonken worden aan het feit, dat de zuster van Balderik aan de rechterzijde van den Rijn woont. De combinaties met de Ardennen en het gebied van de Maas zijn eerder van moederszijde afkomstig. De latere bisschop van Utrecht Ansfried was ook graaf van Huy.

Uit Albert blijkt, dat bij de begrafenis van bisschop Ansfried (1010) zijn 'bloedverwant Unroch aanwezig was. Deze graaf Unroch is wel dezelfde als die graaf, die met den prefect Godfried eenige jaren vroeger (1006) de Noormannen helpt bestrijden. Indien deze Unroch ook genoemd wordt in het bekende falsum van 1064. waarbij de keizer den bisschop van Utrecht herstelt in zijn rechten in het Rijngebied, dan zou hij even vóór 1018 gestorven zijn en twee opvolgers, zekeren Godiso en zekeren Theodoricus Bave filius, hebben gehad. Immers deze laatste zou door Dirk III uit zijn bezit gestooten zijn.

Indien men zich rekenschap geeft van de latere betrekkingen van de graven van Gelre met de bisschoppen van Utrecht, wier voogd zij waren op de Veluwe, is het mogelijk te veronderstellen, dat zij die banden van vaderszijde hadden gekregen door afstamming van dezen Unroch of Henric. Als onderstelling durf ik uiten dat de afstamming van de graven van Gelre aannemelijk te maken is uit den in de Betuwe regeerenden graaf Unroch, die in nauwe betrekking staat tot de bisschoppen van Utrecht, en de zuster van graaf Balderik.

Tenslotte mag ik nog wijzen op het feit dat Rotgerus in een oorkonde van 1054 [6]) genoemd wordt advocatus van Paltzgraaf Erenfridus, terwijl Gerhardus advocatus heet van diens dochter Richeza, de koningin van Polen, in 1051 [7]). Of graaf Gerhardus, die te Keulen voorkomt als defensor domus [8]), dezelfde is of tot dit geslacht behoorde, kon ik nog niet uitmaken. Rutger heet in 1051 advocatus van den aartsbisschop [9]).

[5]) Chron. S. Trudonis ad ann. 1085. Vgl. v. Spaen, Inleiding II, p. 104 n. 38 Ab Imperatore tandem obtinuit (Luipo) ut suscepto dono abbatiae nostrae de manu Imperatoris, per duos comites ejus in eam introduceretur, Gerhardum scilicet de Castello, quod dicitur Guassenberg et Goswinum, avunculum eius, de Castello quod vocatur Heinesberge.

[6]) Laeomblet 1, 189.

[7]) Lacomblet 1, 184 en 186.

[8]) Lacomblet I, nos. 136—141, 146-148, 153, 154, 158, 162, 167 van de jaren 1003-1032. Het is overigens niet zeker dat dit steeds dezelfde persoon is. Slechts tweemaal wordt Gerhard als defensor domus genoemd (1009 en 1019, nos. 146 en 153).

[9]) Lacomblet I, 184.

Vigelius-Schweitzer-Helvetius,

door W. J. J. C. Bijleveld.

In het familiearchief Bangeman Huygens, dat door mijne bemiddeling aan ons Genootschap geschonken werd in Sept. 1947, ontdekte ik een merkwaardig 18e eeuwsch handschrift, dat veel bevat, wat voor menig zoeker m.i. nuttig kan zijn. Het bevat 38 folio bladzijden: de tekst is vrij wijdloopig en verre van overzichtelijk. Ik heb een en ander, wat samen behoort, bijeen gevoegd, doch de spelling gehandhaafd.

I. ***N. Vigelius*** heeft gewoond in de Pals en heeft drie zoonen nagelaten, waarvan de eerste Roomsch-Catholijk is gebleeven, de tweede is Luthersch geworden, is geweest professor in beyde de rechten tot Altdorf, gelegen bij Neurenberg, de derde is genaamd geweest:

II. George ***Vigelius;*** deze is tot Bazel (alwaar hij studeerde j gereformeerd geworden en thuis gekomen zijnde, zoo is, zowel wegens zijn religie, als wegens zijn manier van kledinge, die hij van de Academie hadde medegebragt, den Swietser bijgenaamd geworden en is in den Overpalts te Nieustad an der Hart rector geworden en 84 jaren oud geworden zijnde is hij wegens de ontstane persecutie om der religies wille op de schouderen van zijn zoon, die met hem vlugtede, gedragen en in Cothen in het vorstendom Anhalt gebragt, alwaar hij is gestorven. De naam van dezen zoon was:

III. ***Balfhasar Swiefser,*** deze is geweest practiseerende rechtsgeleerde, alsmede Landrechter tot Cothen en is a° 1632 oud zijnde 32 jaaren getrouwd met Anna ***Brouwmn,*** Dogter van ***Joost Brouwmn,*** ontfanger tot Cothen en ***Anna Olvenstet,*** dogter van ***Stephanus Olvensfef,*** Juris Doctor en in den Jare 1597, 1598 en 1599 Burgermeester van Maagdenburg.
Uit welk Huwelijk geboren is:
1. ***Johannes Fredericus Swiefser,*** volgt IV.
2. ***Andreas Engelhart Swiefser.*** volgt IVbis.

IV. ***Johannes Fredericus Swiefser*** [1]). Van wegens de persecutie der religie zijn vaderland verlatende, heeft om niet bekend te zijn, zijn naam Swietser in die van ***Helvetius*** veranderd; hij heeft geweest medic. Doct.; heeft, na dat hij aan verscheyde Vorstelijke hoven met groote reputatie had gepractiseerd, mede tot Amsterdam, Rotterdam en eindelijk in 's Hage, met groote reputatie de medicijnen geëxerceerd, zijnde geweest medicijne Doctor van Haar Ed. Grootmogende, de Heeren raden van Staten, en gestorven den 29 Aug. 1709, heeft in huwelijk gehad ***Johanna Pels*** [2]), Dogter van ***Barend Pels*** en ***Maria Six.***

[1]) Zijn leven in Biographie Générale.

[2]) De vader van *Johanna Pek* is geweest ontfanger te Nijmegen en hare moeder gent. Marie ***Six,*** welke, na 't overlijden van hare man ***Barent Pels*** in Oostindiën, zijnde getrouwd geweest met ***Auxberbis:*** uit welk huwelijk geboren is: ***Eduard Auxberbis,*** welken getrouwd is geweest met ***Maria du Mondt,*** hebbende gewoond te Schellingwou over Amsterdam, uit welke geboren zijn ***Daniel Auxberbis,*** getrouwd met *Anna Wilhelmina Helvetius,* en ***Izaak Auxberbis,*** ongetrouwd gestorven. *Johanna Pels.* huisvrouw van ***Johannis Fredericus Helvetius*** heeft twee heele Zusters gehad, gent. ***Elizabeth*** en ***Maria Pels. Elizabeth*** trouwd met *Weytz* en is met hare man (na eerst in den Haag gewoond) naar Oostindiën gevaren, hare man in qualiteit van koopman. uit welk Huweliik overgebleeven is een zoon gent ***Guiljaam Weytz,*** welke trouwde met" Juffrouw ***van Goens,*** zijnde Fiscaal op Batavia en gestorven zonder kinderen.
Maria *Pels* trouwde met Simon *van* Breen, uit welk huwelijk gesprooten

de vader van Barend Pels is geweest ontfanger van Nijmegen: Barend Pels heeft mede met zijn huisvrouw Maria Six, uit Braband, alwaar hij woonde, om de persecutie moeten vlugten en zijn naar Oost-India gevaren, alwaar Johanna Pels geboren is, wiens (sic) moeder na het sterven van haar man Barend Pels, is getrouwd geweest met *Auxbrebis.*

Uit het huwelijk van Johannes Fredericus Helvetius en Johanna Pels, zijnde getrouwd in 's-Gravenhage 16 Aug. **1658,** zijn geboren:

1. *Johannes Balthaznr,* volgt V.
2. *Adriaan Engelhart,* volgt Vbis.
3. *Philippus Maximilianus,* volgt Vter.
4. *Louisa Maria Helvetius,* geb. *1667,* trouwd 1691 met *Hendrik van Diest,* zijnde ontfanger, Vriegerf en Hofraad van zijne Koninglijke Majesteit van Pruissen.

   Uit welk huwelijk geboren zijn 8 à 9 kinderen, waarvan nog in 1728 in leven zijn vier zoonen:

   a. *Simon Frederik van Diest,* hebbende de survivanse van zijn vaders bediening.
   b. *Hendrik van Diest,* zijnde aangesteld tot regeeringsraad van zijne Hoogvorstelijke Doorlugtigheid van Nassau Dillenburg.
   c. *Frederik Wilhelm van Diest,* zijnde aangesteld tot Hoffiscaal van zijne koninglijke majesteit van Pruissen.
   d. *Jan van Diest.*
5. *Josephus Johannes,* volgt Vquater.
6. *Johanna Amarantha Helvetius,* geb. 16 Oct. 1671. trouwd 23 Maart 1701 *Johannes Hendericus Kuyper,* Medic. Doct., hebbende tot Amsterdam en Hulst gepractiseerd en geweest scheepen van Hulst en Hulsterambagt, practiseerend nu in s' Gr. Hage en daar aangesteld tot Doct. der Heeren Raaden van Staaten, van de Stad, van den armen en van de gevangen Poort, sterft in s' Graven-Hage 14 April 1737.

   Uit welk huwelijk geboren is:

   a. *Geertruy Adriana Henderina Kuyper,* geb. 18 *Mei 1703,* trouwd in 's-Gravenhage 1726 *Godert Jan Stelt,* advocaat in beijde regten, practiseerende in den Haag, sterft 13 Jan. 1738.

      Uit welke geboren zijn:

      aa. *Johan Godert Stelt, 26* Juli 1727.
      bb. *Jan Hendrik Stelt, 31* Aug. 1729.
      cc. *Gijsbert Nicolaas Stelt,* 15 Apr. 1732 's morgens 9 uuren.
      dd. *Johanna Amarantha Stelt:*
      ee. en na 's vaders dood gebooren *Nicolaas Godert Stelt* 1738.
7. *Anna Wilhelmina Helvetius,* geb. 16 Mei 1676, trouwd 1° 1694 *Christiaan Fredrik Schuman,* geweest Doct. van Staten Legers, sterft te Namen 1696, (uit welke gebooren is *Johannis Fredericus Schuman,* tot Medic. Doct. te Leyden gepromoveerd, practiseerende in 's-Gravenhage) ; trouwd 2° 26 Mei 1700 *Paulus Guiljermet,* Predicant te Maaslandsluijs, sterft 1708.

   Uit welke gebooren zijn:

   a. *Johannis Frederikus Guiljermet,* geb. 1701, trouwd 8 Sept. 1721 *Elizabeth Losser,* geboren 29 April 1697, eenigste dogter van *Willem Losser* (overleden 4 Maart 1724) en *Anna van Strijen.* Uit welke bovengenoemden geboren zijn *Willemina Paulina Guiljermet.*
   b. *Johanna Catharina Adriana Guiljermet,* geb. 1705, trouwd te Amsterdam 7 April 1734 *Pieter Henry,* kruitmaker te Amstelveen, uit welk huwelijk geboren is een doode zoon 11 Maart 1738;

   trouwd 3° 13 Febr. 1714 *Daniel Auxbrebis,* koopman te Amsterdam, uit welk geboren is *Maria Auxbrebis 1714.*
8. *Elisabeth Baldina Helvetius,* geb. 12 Juni 1679, trouwd 8 Jan. 1698 *Diderik van der Lith,* professor philosophie en bedienaar des goddelijken woords in de hoogduitsche gemeente binnen 's-Gravenhage, sterft Mei 1723.

   Uit welk huwelijk geboren zijn:

   a. *Charlotte Elizabeth van der Lith,* aeb. 1700, trouwd 1° 1724 *Hendrik Temmink.* gouverneur van Surinamen, sterft op Paramaribo 17 Sept. 1727 (uit welk huwelijk geboren is *Johanna Baldina Temmink 8* Maart 1726); trouwd 2° 17 Jan. 1729 *Carel Emilius Henry de Cheusses,* opvolger van Temmink, gouverneur-generaal van Surinamen, colonel der militie; trouwd 3° 1737 *Johan Raye,* gouverneur van Surinamen, sterft aldaar na afstand van zijn gouvernement 11 Aug. 1737.
   b. *Philippina Amelia van der Lith,* geb. 1704, is naar Surinamen vertrokken tot gezelschap van hare zuster en aldaar 26 Mei 1732 na een rasende ziekte van elff dagen ongehuwd gestorven.
   c. *Geertrui Litsia Johanna van der Lith, geb.* 1710, trouwd in 's-Graven-Hage 1734 *Gideon de Graaf.* secretaris en penningmeester van den Overvaart, zoon van *Adriaan de Graaf,* secretaris en borgercapitein in de Colonie, Rivieren en directie van Surinamen, en *van*

Anna *Catharina* wan *Breen,* trouwde met *Johan Davids,* commis te Swol, sterft aldaar 1718, uit welk huwelijk geboren is *Jan Davids,* sergeant onder 't regiment van den Ed. Heer Colonel Savery, getrouwd met *Jakkelijntje Deyns,* uit welke geboren zijn, als:

1. *Simon Davids,* schepen en chirurgijn te Aardenburg, trouwd te Sluis 1711 *Amarentia Gordebeek,* uit welk huwelijk geboren is *Cornelia Davids,* Oct. 1716.
2. *Harmen* Davids,, 1727 uitgevaren met het schip Zeewijk voor Commandeur van de soldaten naar Oostindiën, ongehuwd op de uitreys gestorven.
3. *Eduart Davids,* naar Oostindiën uitgevaren voor bottelier en daar ongetrouwd gestorven.
4. David *Davids,* ongehuwd te Swol gestorven.
5. *Jacob Davids,* naar Oostindiën gevaren voor bottelier en aan de Gaap de Goede Hoop met het schip de Standvastigheid, ongetrouwd vergaan.
0. *Maria Davids,* gehuwd te Swol met *Hendrik Desselhoff,* uit welke geboren is *Anna Margarieta Desselhof.*
7. *Regina Davids.*
8. Anna *Catharina Davids.*

Maria Pels, wede *Simon van Breen,* trouwde met *Pieter Hartgers,* brouwer te Alkmaar, uit welke geboren zijn *Jan, Eduart en Maria Hartgers.*

Jan Hartgars trouwde met *Cornelia Verstrate,* hij stierf kinderloos te Delft.

Eduart Hartgers trouwde te Haarlem en heeft drie zoonen nagelaten, gent. *Adriaan* (welke kinderloos gestorven is). Aas en *Pieter Hartgers,* kooplui te Amsterdam, en twee [dochters] *Maria* en *Catrina Hartgers. Maria* is ongetrouwd gestorven, zijnde lang zinloos geweest.

Emilia Regina **Broen, dogter** van Marcus *Broen,* secretaris van de Colonie van **Surina**men en commissaris van den slaefschen handel, woonachtig sedert zijn trouwen te Gorinchem. Uit welk huwelijk gebooren is: ***Elizabeth Diderica Baldina de Graaf,*** geb. 14 April 1737.

V. *Johan* ***Balthazar*** *Helvetius,* geb. 1666, practiseerend **Medic.** Doctor en steensnijder tot Amsterdam, sterft 26 Juni 1695, trouwd tot Amsterdam 17 Maart 1688 ***Elizabeth*** *de Lange,* sterft, 58 **jaaren** oud, 29 Juni 1726 (Zij was eerst hertrouwd met *Cornelis* ***van der Burgt,*** waaruit *Adriana Cornelia van der* ***Burgt,*** getrouwd 22 Juni 1727 met Professor *Jan Alexander* ***Roell,*** **en** vervolgens met *Jacob Stam,* zonder kinderen), **Dogter** van *Jacob de Lange,* Pagter, en *Catharina de Haas,* uit welk huwelijk geboren zijn:

1. *Johannes Fredericus,* volgt VI.
2. *Catharina* ***Jacoba*** *Helvetius,* geb. 29 Maart 1692, zeer schielijk **'s** avonds 10 uur ongetrouwd gestorven 29 Aug. 1726.

VI. *Johan Frederik Helvetius,* geb. 20 Mei 1690, te Leyden tot **Medicinae** Doctor gepromoveerd, aanget. te Amsterdam 9 Maart en aldaar getrouwd 23 à 24 Maart 1727 met *Anna Timmerman,* eene koopmansdogter van Amsterdam, de vader genaamd *Antonie Timmerman,* de moeder *Maria Milraadt (en* hebbende twee broeders, *Jan Timmerman,* koopman tot Amsterdam, en *Hendrik Timmerman,* koopman tot Petersburg en aldaar getrouwd, en twee zusters ***Dorothea*** *en Maria)* J. F. **Hel**vetius naar zijn trouwen met zijn vrouw eerst **naar** Utrecht en daar van daan naar Loenen gaan **woonen** om de ziekte van zijn vrouw, die altijd te **bedde moest** leggen, Git welk huwelijk geboren is:

1. ***Johannis*** *Anthonius Helvetius,* **'s nagts** tot Loenen **geboren** 26 Juli 1732 [3]).
2. ***Maria Elizabeth*** *Helvetius,* **tot** Loenen gebooren 9 January 1736, dus beide haar grootmoeders zo genaamd. (Zij huwde Mr. *Pieter van den* ***Bergh*** uit Nijmegen, waarvan de familie *Helvetius v. d. Bergh).*

Vbis. *Adriaan Engelhart Helvetius* [4]) heeft hem te Parijs nedergezet en gestabileerd en is Roomsch-Catholijk geworden, aldaar als **Medec. Doct.** practiseerende en door Koning Lodewijk XIV aangesteld tot ordinaris **medic.** van Konings eenigste broeder Mons. den Hertog van Orleans, is mede in den voorgaanden oorlog van den **jaare** 1702 en vervolgens generaal opziender van de guarnisoenen, **armees** en Hospitalen van Vlaanderen tot aan de **Moesel** aangesteld en in den **jare** 1724 is hij, benevens **deszelfs** nakomelingen door koning Lodewijk den **XV** tot den adellijken stand verheven. Hij sterft tot Parijs 20 Febr. 1727, trouwd tot Parijs 1683 ***Jeanne*** *des* **Gran**de, wede van *Louis* ***Delbe,*** zijnde geweest Capt. ter zee. Uit welk huwelijk gebooren zijn:

1. *Jean* **Claude** *Adriaan.* volgt VI.
2. *Anthonie* ***Galliot,*** volgt **VIbis.**
3. *Anna Helvetius.* geb. 12 Juni 1690. sterft 1726,

[3]) **Vermoedelijk is hij de dichter, wiens leven beschreven is in de Biographie Générale.**

4) **Zijn leven in Biographic Générale onder foutief hoofd *Jean Adrien.***

trouwd 1° Jean *Nicolaas Martinet,* chevalier, Heer van Chaiseville, Renardierre, luit. des konings ter zee. ridder van de militaire orde van St. Louis 1714, krijgende mede verlof over te gaan in den dienst van den koning van Spagnien, in qualiteit van Commandeur des Esquaders, naderhand is hij verheven tot Lieutenant-Generaal, naar Spagnien gaande is hij gestorven 10 Febr. 1721, zoon van den griffier ***Martinet,*** nalatende: a. *Jean Adrien* ***Martinet,*** gebooren 1716

tr. 2" Juli 1723 *Louis* ***Bérauld*** *de la Haye de* ***Rion,*** Ridder, Heer van Gautiriere, Edelman **van 's** Konings bedkamer. Uit welk huwelijk: b. *Charlotte* ***Françoise*** *de la Haye de* ***Rion,*** geboren 25 Sept. 1726.

VI. *Jean* **Claude** *Adrien Helvetius* [5]), geb. 18 Juli 1685, is **a°** 1709 **medic.** Doctor in de Academie van Parijs **aan**gekoomen en een weijnig **tijds** daar na tot Lid van de Academie Royale des Sciences benoemd, verder is hij aangesteld tot ordinair Lijfmedicus des konings. **A°** 1721 stelden den koning hem aan tot den derden Raden van **'s Konings** gezondheid met 9000 Livres **Tractement; a°** 1722. als de koning na Versailles trok, ordonneerde hem te volgen en Parijs te verlaten, hem toeleggende een **Tractement** van 10.000 **Livres.** Maart 1728 is hij aangesteld tot ordinair medicijn van de koningin. Trouwd 1710 *Genevieve Darmancour,* geboren 28 Jan. 1692, **Dogter** van den Heer *Darmancour,* Tresorier der troepen en groot Balliu van Selle en **Becaster,** en van Joff. ***Margareta*** *de* ***Lostorel.*** Waarvan **Claude** *Helvetius* [6]), geboren 26 Januarij 1715.

VIbis. *Antoine* **Galliot** *Helvetius,* geb. 9 Aug. 1687. Deze heeft den toenaam van zijn moeder des Grandes, onder **dewelke** hij bekend is, aangenomen, zijn inclinatie heeft hem van **jongsaf** de melitie en wel ter Zee doen volgen; hij heeft zeer veele **jaaren** met distinctie onder de **Fran**schen gediend en heeft geweest bij het innemen door Antyouse van **Reo Janero,** onder het commando van Mr. Dugue Froum, in qualiteit van **Aide** du Camp; in **'t** wederkeeren heeft hij het commando gehad van een schip naar Peru moetende, alwaar Sr. Martinet eenige jaren daar na een voyage en ene Considerable Expeditie voor zijne koninglijke majesteit uitvoerde, van waar hij gedepecheerd wierd om de tijding aan den koning te brengen, die hem daarvoor met de acte van **Capitain** en met een schip van 60 stukken begiftigde, om de ordres naar Peru te brengen. Hij sterft 2 Febr. 1728, trouwd 1725 Demoiselle *Marie Fouvre* van Nantes in Brittagne, zonder kinderen.

Vter. *Philippus* ***Maximilianus*** *Helvetius.* geb. 1667, 1687 tot Leyden der **medic.** Doctor gepromoveerd, 1690 tot **Stads**-Doctor en van **'t** Simpelhuis te Middelburg: 1693 anatomie et Chirurgie Lector, examinator en visitateur der medicamentskisten der Oost- en West-Indische Compagnie: 1699 July 9 tot Doctor **van** de heele Schotse Court: 1702 door de trouble, de regering rakende Middelburg verlatende, is hij 25 Sept. van de **Heeren Raaden** van Staten tot Doctor over het Leger in Vlaanderen en het

[5]) *Zijn leven* **in Biographie Générale.**

[6]) **Het leven von dezen philosoof beslaat 12 kolommen in de Biographie Générale.**

guarnisoen van Isendijke, 1705 door de Achtb. regeering der Stad Rotterdam tot anatom. en chirurgie lector (benoemd). Hij sterft te Rotterdam 1706, trouwd tot Middelburg 1687 *Johanna Cornelia Thielenus,* sterft tot Middelburg Mei 1723, Dogter van den Heer *Johannes Thielenus,* Predikant tot Middelburg, en Juffr. *Aarnaudina van Beaumont,* uit welk huwelijk vele kinderen zijn, dog alleen overgebleven:

VI. *Aarnout Heluefius,* geboren 8 Februarij 1690, 1730 in de Leydsche academie tot medicina Doctor gepromoveerd: 1714 door haar Ed. Agtb. van Middelburg aangesteld tot een lid van 't collegie van Stads Doct.ren en in 'tzelfde jaar door *de* Walsche Consistorie dier stad tot Doctor van derzelver armen; 1716 tot (lector) anatomie en chirurgie, 1727 tot Doctor van de Westindische Comp. ter kamer Zeeland, 1732 tot artis obstetri Candij Lector; trouwd tot Middelburg 1717 *Maria Pooy,* sterft 1727 's avonds tusschen half elf en elf uuren, na een langduurige en zeer droevige bedlegering, Dogter van Capt. en Rafinadeur *Marfinus Pooy* en *Sara Jacobs.* Uit welk huwelijk geboren zijn:

1. *Izak Helvetius,* geb. 1718, sterft 12 Nov. 1718.
2. *Izak* (Daar peter en meter van is D' Heer Raadpensionaris van Holland, Isaac van Horenbeek en deszelfs huisvrouw Susanna Thielenus) , geb. 1720.
3. *Johannis Henricus Helvetius, geb. 6* Januarij 1722, sterft.
4. is geboren een d o g t e r t j e van zeeven maanden dragt, dat maar tien uuren heeft geleeft en ongedoopt gestorven.

Vquater. *Josephus Johannes Helvetius,* Doct. gener. van Armees en guarnisoenen der staten gener., scheepen van het collegie 's Lands van den Vrije en *rentm.* der Espargnes tot Sluis in Vlaanderen, sterft 23 Nov. 1719, trouwd tot Sluis in Vlaanderen 1696 *Wilhelmina Sluymers,* sterft 1712, Dogter van *Willem Sluymers.* Burgerm. tot Sluis en ..... *Engels,* deze was een zuster van de grootmoeder van de heeren Bogaard.

Uit welk huwelijk geboren zijn:

1. *Johanna Wilhelmina Helvetius,* geb. 13 Aug. 1698, trouwd 1716 *Laurens Michiel Nemegheer,* Griffier der Stad Aardenburg en Lid van het Derde Collegie, Notar Publicq en den 20 April 1728 aangesteld tot Griffier van 't Ed collegie 's lands van den Vrije tot Sluis in Vlaanderen.

   Uit welk huwelijk geboren zijn te Aardenburg:

   a. *Cafharina Vi[n]centia Nemegheer,* geb. 21, ged. 27 Juni 1717, ondertr. 13 Febr. en getrouwd Maart 1735 te Sluis met *Hermanus Vessuup,* koopman in wijnen te Vlissingen.

      Uit welk huwelijk geboren is:

      aa. *Maria Johanna Vessuup,* geb. te Vlissingen 8 Jan. 1736.

      bb. *Laurenfia Wilhelmina Vessuup,* geb. te Sluis 4 Aug., sterft aldaar 30 Oct. 1738.

   b. *Wilhelmina Johanna Josepha Nemegheer, geb. 20* Sept. 1718, trouwd te Sluis 1735 *Pieter Bangeman,* weduwenaar; 1735 voor Fiscaal van de Oostindische retourvloot thuis gekomen en zijn in dat zelve jaar naar Hamburg *gaan* woonen.

   Uit welk huwelijk te Hamburg geboren zijn:

   aa. *Johanna Cafharina Bangeman,* 10 Nov. 1736.

   bb. *Nicolaas David Bangeman,* 15 Oct. 1737 te Amsterdam.

   cc. *Willem Vincent Bangeman,* 13 Oct. 1738.

   c. *Elisabeth Josepha Nemegheer,* geb. 24 Dec. 1720.

   d. *Baldina Diderica Nemegheer,* geb. 1 Maart 1723, sterft Aardenburg 18 Dec. 1724.

   e. *Philippus Maximilianus Nemegheer,* geb. 23 Maart 1725 's avonds na 9 uuren daar peter van is Aarnout Helvetius en meter Louisa Jacoba Helvetius, sterft te Sluis 15 Sept. 1736.

   f. *Jacob Willem Nemegheer,* geb. 13 Jan. 1727, 's avonds ten 11 uuren en sterft te Aardenburg den 26 Oct. 1727 na de middag half twee uuren.

   g. *Wilhelmus Gregorius Nemegheer,* geb. 5 Aug. 1728.

   h. *Maria Cornelia Nemegheer,* geb. 5 Oct. 1730.

   i. *Jacoba Frederika Nemegheer,* geb. 14, ged. 19 J u l i 1 7 3 3 .

   j. *Pieter Jan Nemegheer.* geb. 19 Sept. 1735, 's morgens een weinig voor seven uren en gestorven 1 November 1735.

   k. *Sacheus Marinus Nemegheer,* geb. 23 Juni, ged. 2 July 1738, is naar Oostindiën toegevaaren met 't schip Torenvliet in het jaar 1752 onder de directie van den onderkoopman Bangeman.

2. *Johannes Fredericus Helvetius,* geb. 2 Febr. 1699, tot Leyden gepromoveerd tot Medicina Doctor 1723, en geworden scheepen van 't Vrije tot Sluis 13 Apr. 1725, trouwd tot Sluis *Johanna Helena Borneman, geb.* aldaar 20 April 1711, Dogter van *Jan B.,* raadfiscaal op Delmina en aldaar overleden, daarvoor schepen van Sluis, en *Jacomina Ellicuk.*
3. *Elisabeth Aarnoudina Helvetius,* geb. 5 Nov. 1700, trouwd (ondertrouwd 16 Mei 1732 tot Sluis) *Cornelis Lampsins,* Heer van Brigdamme, soon van *Cornelis,* koopman tot Vlissingen en *Elizabefh Messul.*

   Uit welk huwelijk zijn ter Middelburg [geboren]:

   a. *Cornelis Josephus Lampsins,* 12 Maart 1733.

   b. *Louisa Johanna Lampsins,* 2 Jan, 1735.

   c. *Johanna Wilhelmina Lampsins.* geb. te Sluis 6 Mei 1737, sterft 27 Juli 1737.

4. *Louisa Jacoba Helvetius,* geb. 5 Nov. 1703, is met haar broeder Willem Vincent Helvetius aan boord gegaan van het Oostindisch Comp. schip Heykensant, daar schipper op was Govaarts, trouwd op Batavia 22 Mei 1731 *Zacheus Stoesack,* koopman en eerste administrateur van Comps pakhuizen op de Eylanden Cuyper en Onrust.

   Uit welk huwelijk geboren:

   a. *Maria Wilhelmina Stoesack,* 's nagts vijf minuten voor twaalf uuren 3 Augs. 1733 op Batavia na beide de grootmoeders; Peter den Raad van Justitie Willem Vincent Helvetius en Stoesacks moeder meter.

5. *Willem Vincent,* volgt VI.

6. *Gijsbregt Coenraad Helvetius*, geb. 1708, sterft 1720.

VI. *Willem Vincent Helvetius*, geb. *1705*, 1728 te Leyden tot Doct. in beide de regten gepromoveerd, 1730 in de vergadering van Zeventienen tot Amsterdam aangesteld tot extraordinaris raad van justitie van Nederlands-India, op Batavia residerende, welke promotie bij het meerendeel aan den Hr. bewindhebber Samuel Radermacher verschuldigd is, 22 Mei 1731 met zijn zuster Louisa Jacoba H. aan boord gegaan van het schip Heinkenszand, leggende op het vlakke, daarop tot hoofdschipper Gevaards, Juni 1731 van 't Vlakke in zee geloopen; Septbr. daar aan volgende, op de reede van St. Omé in de Westindisch (sic); 8 Jan. 1732 aan de Kaap de Goede Hoop en op de reede van Batavia, trouwde op Batavia 3 Febr. 1735 *Egidia Cornelia Tol-Zing*, Dogter van den raad van justitie. Uit welk huwelijk te Batavia geboren:
Adriana Louisa Helvetius, geb. 16 Febr. 1735, obit 23 Mei(?) 1772, getr. 2 Mei 1751 met *Jeremia van Riemsdijk* [1]; heeft nagelaten:

a. *Willem Vincent Helvetius van Riemsdijk*, geb. 23 Nov. 1752.
b. *Catharina Louisa van Riemsdijk*, geb. 24 Jan. 1758.
c. *Daniel Frederik van Riemsdijk*, geb. 7 Jan. 1760.
d. *Schipio Cornelis van Riemsdijk*, geb. 30 Mei 1761.
e. *Johanna Adriana van Riemsdijk*, geb. 16 Jan. 1770.

IVbis. *Andreas Engelhart Swietser*. is geweest koopman te Cothen in Anhalt, sterft 1699, trouwd *Dorothea Juliana van Bergen*, gesproten uit het oudste en adelijkste geslagt in het vorstendom Anhalt, hebben geteeld der tien kinderen, waarvan alleenlijk twee zoonen en eene dogter tot bejaarden ouderdom gekomen zijn. Zij sterft 1691.

Gebooren:

1. ***Andreas Godfried***, volgt V.
2. ***Christiaan Libregt***, volgt Vbis.
3. ***Johanna Maria Swietserinne***, volgt Vter.

V. ***Andreas Godfried Swietser***, geboren 1660, gestorven 1709, trouwd eene juffr. *Vierdaalders* uit Cothen, wier vader eene bedienden van den vorst Cothen Anhalt geweest is. Uit welk huwelijk geboren zijn:
Christiaan Godlibet Swietser, 1688, welke trouwde en heeft twee zoonen en eene dogter nagelaten:
Den eenen zoon genaamd ***Engelhart Swietser***, gestorven in Berenburg, de naam zijner dogter is ***Elizabeth Swietserinne***, gehuwd te Selle in 't Keurvorstendom van Hannover met ***Gotlieb Bernhard Krietsman***, koopman.

Vbis. ***Christiaan Libregt Swietser***, geboren 1664, gestorven 21 Maart 1721, trouwd 1703 met ***Dorothea Neumann***, eene predikantsdochter te Cothen, sterft 17 Febr. 1730, oud 49 jaar. C. L. Swietser is geweest medicin. hofmedicus bij den vorst te Cothen, na zijne genomene resignatie Doct. phisicus aldaar en laast phisicus ordinaris bij de Paltz Manheymer en Walener Colonie in Maagdenburg.

Uit welk huwelijk geboren zijn:

1. ***Theodorus Augustus Swietser***, geb. 7 Aug. 1705, studeert in de medicinen.
2. ***Christina Charlotte Swietserinne***, geb. 1707, overleeden 1718.
3. ***Henrietta Agneese Swietserinne***, geb. 1711, wonende te Cothen.

Vter. ***Johanna Maria Swietserinne***, sterft in de kraam, 26 j. oud, in 1697, trouwd *Lodewijk Christoffel Frederiks*, koopman en raadsheer te Cothen, sterft 44 jaaren oud in 1706.

Uit welk huwelijk geboren zijn:

1. *Christiaan Engelhart Frederiks*, geb. 19 Nov. 1691, is in Febr. 1725 (na eerst voor chirurgijn naar Groenland en Surinamen gevaren te hebben) vertrokken voor dezelfde bediening naar Essequebo op de plantagie van Juffr. Sandra en den Hr Erasmus, trouwd daar *Magdalena Goedhart*, en aldaar 1729 gestorven zonder kinderen.
2. ***Godliedt Lebregt Frederiks***, koopman, geb. 1697.

Het geslacht van den Ham uit Barneveld,

door MR. W. C. MEES.

Wapen : Het wapen van dit geslacht is: doorsneden I in rood twee zilveren leliën, 11 in zilver een roode roos: schildhouders: twee aanziende leeuwen op zilver staande.

Teunis van den Ham zegelt in 1770 te Barneveld als pachter en collecteur van de vijf speciën over den ampte Barneveld met een wapen, waarvan het helmteeken is een lelie tusschen een vlucht. (Recht. Arch. Barneveld portefeuille 55 (R.A. Arnhem)).

De grafzerk van *Jan Karel Luchtig*, custos, overleden te Barneveld in 1752, in de kerk te Barneveld_ vertoont in de heraldische linkerhelft het wapen *van den Ham* „een dwarsbalk vergezeld boven van 2 lelies, beneden 1 roos." (Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in de kerken van Gelderland, verzameld door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins in „De Wapenheraut" 1917, blz. 214.)

Het bovenomschreven wapen voerde Gijsberta van den Ham, echtgenoote van Harmen Hesselink, 6 Jan. 1840 (lijftochten heerlijkheid 't Loo in dato (R.A. Arnhem)).

Het wapen wordt verder afgebeeld in een bijlage tot de Genealogie geslacht *Hesselink*, door W. F. Hesselink, en in de Kwartierstaten van Wildeman en van de Blocquery, in welk werk men het wapen van *Mor Aricus van den Ham* in den kwartierstaat *van Bommel van Vloten* aantreft.

In „De Navorscher" 1885, kol. 564, geeft Mr. P. van Meurs een beschrijving van het wapen. Ook in „De Navorscher" 1886, kol. 680, geeft W. W. L. van Goudoever een beschrijving van het wapen. Ook komt een mededeeling daaromtrent voor in „De Navorscher" 1887, kol, 681,

---

[1]) Dit is de befaamde kapitein Jas, zie verder het werk van Jhr. Mr. P. R. Feith en Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins: Willem Vincent Helvetius van Riemsdijk, zijn naaste familie en zijne afstammelingen. (Kolff en Go., Batavia, 1933).

Genealogie'):

1. ***Claes Woutersz.,*** eigenaar van De kleine Ham in de Valk onder Lunteren. (De kleine Ham gelegen naast Huize de Ham was een vrij goed.)
   Volgens het Tinsboek van Ede van 1624-1667, fo. 61, werd van het daargenoemde goed de tins betaald door Claes Wouters in de Valk en vóór hem door Wolter van Steenler en vóór dezen door Henrick van Ham. Uit het feit, dat, vóórdat Claes Woutersz. de tins betaalde, deze betaald werd door Wolter van Steenler, terwijl niet blijkt, dat de eerstgenoemde het goed door koop verkregen had, zou wellicht verondersteld kunnen worden, dat Claes Woutersz. een zoon was van Wolter van Steenler. Uit hetzelfde Tinsboek fo. 81 blijkt, dat Claes Wolters in de Valk neemt van Swier Lamberts het land de Zeelbeeck, een stuk land afkomstig van de Ruitenbeeck.
   Uit blijkens de Gerichtssignaten van Ede in 1701 en 1702 gevoerde procedures tusschen Teunis Claeszn. Ham pro se en q.q., eigenaars van zeker goed de Ham, pachter Beert Bessels, en een camp lants „de Camp", gelegen aan de hofstede van Johan Brant, inzake een recht van overweg, dat Johan Brant over deze kamp pretendeerde, blijkt dat Claes Woutersz. de vader van Teunis Klaaszoon Ham is. Hij was getrouwd met ***Metje Willems.*** In het lidmatenregister van Lunteren staat: „De Valk Claes Woutersz. en huisvr. Mette Willems, de vrouw dood, de man vertrokken anno 1676."

II. ***Teunis Klaastoon op de Ham,*** onder Lunteren, (ook genaamd ***Ham)*** volgt 20 Juni 1675 zijn overleden schoonvader Frederik van Domselaer op als kerkmeester, was ook diaken en ouderling en gerichtsman te Barneveld. Hij bezat te Barneveld twee huizen, het erve en goed Glinde onder Ede, het erve en goed Groot Busbroek, aangekocht anno 1680, (geregistreerd 29 Jan. protocol Ede buurt 't Woud) voor *f* 5700,—, een half erf te Coot, een zestal stukken land, gedeeltelijk afkomstig van het goed Oldenbarnevelt (zie het tinsregister). Hij werd eigenaar van een vlak bij de kerk gelegen huis, waarin eerst Mor Gysberts, de grootvader van zijne vrouw, den lakenhandel had uitgeoefend, dat later kwam aan Frederik van Domselaer, van wien Teunis Klaaszoon van den Ham het weer verkreeg. Dit huis, waarin later door Aaltje van Heerdt, weduwe van Wouterus van den Ham, en haar zoon Mor Aricus van den Ham de lakenhandel werd uitgeoefend, bleef tot omstreeks 1912 in de familie van den Ham, waarna het werd afgebroken en in de plaats daarvan een eierhai werd gebouwd. Het had den hoofdgevel aan den tuinkant, had een grooten tuin met koepel. De tuinkamer had een beschilderd behangsel, voorstellende een landschap. Het bevatte vroeger een fraaien inboedel, veel oud porselein en een aantal familieportretten. Hij leefde nog 20 Jan. 1719, op welken datum hij voorkomt als gerichtsman bij den verkoop van Kraaienoord, welke akte geteekend en gezegeld werd door de geërfden E. van Dompselers, ontvanger te Brummen, Teunis Claeszoon Ham en Aalt van de Vliert: hij is volgens de gerichtssignaten vóór 1721 overleden.
   Uit de omstandigheid, dat in **1695** volgens de Gerichtssignaten Teunis Claesen Ham klaagt, dat de broerszoons van Cornelis Stevens hunne immen binnen 30 roeden van zijn immenstal op het goed Ramselaer hadden gezet, blijkt dat Teunis van den Ham zich reeds met de bijenteelt bezig hield. Blijkens de Gerichtssignaten van Barneveld had in 1683 een procedure plaats in zake van Geurt Schroddenburgh, capitein van de schutterij van St. Antonis-broederschap of St. Jans Bock Schutterije, aanlegger ter eenre, en Teunis Clasen van den Ham, erfgenaam van Brandt Tonissen van Barneveld eischer, en was Teunis van den Ham zoo gegoed geworden door erfenis van zijn oom Brand Tonissen van Barneveld.
   Hij tr. Barneveld 2 September 1666 ***Gijsbertje van Domselaer,*** ged. Barneveld 13 Februari 1642, dr. van ***Frederik*** en ***Hendrikje Morren.*** [2])
   Uit dit huwelijk:
   1. **Geurt *van den Ham,*** ged. Barneveld 21 Juli 1667
   2. Mor, volgt III.
   3. ***Hendrikje van den Ham,*** ged. Barneveld 29 Maart 1678, tr. 1° (ond. Barneveld, 3 Augustus 1704, attestatie op Voorthuizen 17 Augustus 1704) ***Vonk Willemsz. Camperf,*** zn. van ***Willem Jacobsz. Campecf*** en ***Geertje Gerrifs*** (dr. van ***Gerrit Dirksz.*** en ***Annefje Vonken van Dompselaer):*** tr. 2°. Barneveld 21 Februari 1728 ***Hendrik van Heerdf,*** ged. te Barneveld 17 April 1683, bierbrouwer en gerichtsman, zn. van ***Hendrick*** en ***Gerrifje Rijken*** (dr. van ***Rijk Robberts).*** weduwnaar van ***Aeltje Aerfsen.***
   4. ***Elisabefh van den Ham,*** ged. Barneveld 3 Mei 1685.
   5. ***Willem*** [3]), volgt III B.
   6. ***Mechfeld van den Ham*** [3]), die niet in het doopregister te Barneveld voorkomt, tr., als weduwe van ***Willem van Thiel,*** 2°. Barneveld 18 Nov. 1714 ***Gerrif Melisz. van Koufhoorn,*** die 31 Mei 1722 te Amsterdam als weduwnaar van Mechteld van den Ham met ***Neelfje van Hardeoeld*** hertrouwd is. (Gerichtssignaten van Barneveld).

III. ***Mor van den Ham,*** ged. Barneveld 22 Augustus 1669, woonde waarschijnlijk eerst te Renswoude, later te Barneveld. Hij is vermoedelijk vóór ***zijn*** vader en in ieder geval vóór 26 October 1749 overleden. (Tinsboek pag. 55 de Coot), tr. Renswoude 29 November 1696 ***Griefje Jansdr. van Daefselaer.*** ged. Renswoude 22 September 1675, † Barneveld 22 Februari 1760, dr. van

---

1) In „De Navorscher" 1888, kol. 421, geeft H. gegevens, ontleend aan Scheltus van Kamferbeke, betreffende de nakomelingen van ***Jan van den Hm,*** geb. in 1745, † 5 October 1791, gehuwd met ***Trijntje Blok,*** neb. 19 April 1749 en overleden 27 September 1781. Samenhang van deze in Boxtel gewoond hebbende familie met het geslacht ***van den Ham*** te Barneveld is niet gebleken. De bewering van W. W. L. van Goudoever, in „De Navorscher" 1886, kol. 680, dat de stamvader der familie van den Ham zou zijn ***Mor Gijsberts,*** gehuwd met ***Betje Evers, die*** in 1618 in Barneveld woonde en daar, ouderling was, is onjuist gebleken. Verschillende gegevens, betreffende dit geslacht, ***ontving*** ik van den Heer J. D. Jordaan te 's-Gravenhage en van Mr. A. P. van Schilfgaarde te Arnhem.

2) Frederik van Domseler Heimen van Domseler's zoon, en Hendrikje Morren, Mor Gijsbertsz. dochter, trouwen 19 Augustus 1638. Mor Gijsbertz, zoon van Gijsbert Morren, ingeschreven te Nijkerk, trouwde 3 Februari 1611 te Arnhem Geertje Willems, Willem van Ginkele dochter. Volgens het tinsboek van Barneveld stamt deze tak van de familie van Domselaer af van de tak van Domselaer van Bootselaer (folio 55). Zie over de familie van Domseler de artikelen van G. Beernink in de Ned. Leeuw 1911, kol. 289 e.v. en 342 e.v. Volgens dit artikel behoorde dit geslacht tot de Veluwsche Ridderschap. Zie ook Alg. Ned. Fam. Blad 1901, blz. 252.

3) Uit de gerichtssignaten van Barneveld van 1721 blijkt, dat Willem en Mechteld van den Ham, die niet in het doopregister te Barneveld voorkomen, ook kinderen van Teunis van den Ham zijn.

Jan Cornelisz. van Daetselaer en Hendrikje Stevens. [4])
Volgens Protocol Barneveld 26 October 1749 verkoopt Elisabeth van den Ham aan Grietje van Daetselaer. weduwe van Mor van den Ham, voor ƒ1100.— een half huis en akker er achter, door beiden bewoond).
Uit dit huwelijk:

1. ***Jan van den Ham,*** ged. Renswoude 29 September 1697.
   Frederik, volgt IV.
3. ***Gijsbertje van den Ham,*** ged. Barneveld 31 December 1702.
4. ***Jan van den Ham,*** ged. Barneveld 19 October 1704.
5. ***Geurt van den Ham,*** geb. Barneveld 7 Mei 1711, ged. aldaar 10 Mei 1711, † 25 Juni 1758.
6. ***Willemina van den Ham; zij*** komt niet in het doopregister voor [5]), † Barneveld 21 Aug. 1780, tr. (ondertr. Barneveld 13 Mei 1731) ***Jan Carel Luchtig,*** ged. Barneveld 1 Januari 1690, koster en ontvanger der verpondingen (1731—1762) te Barneveld, † Barneveld in 1762, zn. van ***Abel*** en ***Elisabeth Courtille,*** wedr. le. van ***Anna Geertruyd Coenjes*** en 2e. van ***Margriete Jurriaensen.***

IV. ***Frederik van den Ham,*** ged. Barneveld 19 Maart 1699, gerichtsman, diaken en ouderling Ned. Herv. Kerk te Barneveld, † Barneveld 22 Februari 1761, tr. Barneveld 6 Februari 1729 [6]) ***Gijsbertje van den Ham,*** ged. 23 Mei 1708, † Barneveld tusschen 29 Januari en 4 Februari 1787, dr. van ***Wilhelmus*** en ***Arikje Wouters.*** [7])
Uit dit huwelijk:

1. ***Arikje*** (ook ***Erikje*** of ***Arkje) van den Ham,*** geb. Barneveld 16 Januari, ged. aldaar 22 Januari 1730, woonde later weer te Barneveld, † 25 September 1776, tr. [8]) Barneveld 24 October 1756 Ds, ***Cornelis van den Nieburg,*** ged. Rotterdam 30 September 1731, wordt genoemd bij huwelijk jongeman van Rotterdam, predikant te Nederlangbroek, later predikant en rector te Tiel, † Tiel in 1771, zn. van ***Willem*** en ***Maria de Quaclc.***

---

4) *Jan Corneliszoon van Daetselaer* was schepen, diaken (1669) en ouderling (1673 en 1683), † 19 Jan. 1694 tr. Renswoude 17 April 1670 ***Hendrikje Stevens.***

5) Dat *Willemina van* den *Ham* een dochter was van Mor *van den Ham* en *Grietje van Daetselaer* valt, zooals Mr. A. P. van Schilfgaarde mij opmerkte, af te leiden uit:
1e. de namen harer kinderen, waaronder een *Grietje* en een *Mor* voorkomen ;
2e. de omstandigheid, dat zij doopgetuige was bij den doop van ***Arkje*** van *den Ham* in 1730 en *Wilhelmus* van *den Ham* in 1731, kinderen van *Frederik van* des ***Ham;***
3e. de grafzerk van *Jan Carel Luchtig* in de kerk te Barneveld, waarvan de heraldische linkerhelft het wapen *van den* ***Ham*** vertoont. (Zie Wapenheraut 1917, blz. 214).
Dat deze veronderstelling juist is, blijkt uit de omstandigheid, dat *Elisabeth van den Ham* volgens het Register van vrijwillige acten van Barneveld op 26 Oet. 1749 het goed de Glinde verkoopt aan *Frederik van den Ham,* aan *Jan Carel Lugtigh* (hierboven vermeld) en *Geurt* van den ***Ham*** ieder voor 1/3 gedeelte.

6) Op 22 Januari 1729 'kregen *Frederik van den* ***Ham*** en *Gijsbertje van den Ham* dispensatie voor hun huwelijk als broeders en zusters kinderen.

7) Volgens een magescheiding van 30 April 1783 werd het geheele vermogen van *Gijsbertje van den Ham* op ƒ 120.000,— geschat. Haar magescheiding had op 15 Februari 1788 plaats.

8) Uit dit huwelijk: 1. *Willem van dm Nieburg,* apotheker, begraven te Barnweld 8 Juli 1794; 2. *Frederik van der Nieburg,* predikant te Harmelen; 3. *Maria* van *der Nieburg,* tr. 11 Mei 1784 Ds. *Jan Posthuma,* predikant te Op-en-Neder-Andel.

2. ***Wilhelmus van den*** *Ham,* geb. Barneveld 18 December 1731 en ged. aldaar 23 December 1731, † Barneveld 16 April 1807, tr. ald. 8 September 1788 ***Maria van Heerdt,*** ged. Barneveld 28 Juni 1739, dr. van ***Hendrik*** en ***Geertje Baluw.***
3. ***Mor van den Ham, geb.*** Barneveld 10 Februari en ged. aldaar 14 Februari 1734, testeert op 10 October 1805 met zijn broeder Wilhelmus van den Ham op de kinderen van hun broeder Wouterus.
4. ***Teunis van den Ham,*** geb. Barneveld 16 April en ged. aldaar 19 April 1739, † 5 Januari 1797, was in 1770 pachter en collecteur van de vijf speciën over den ampte Barneveld. In 1783/4 was hij leenman van het huis Scherpenzeel (volmachten Geldersche leenkamer 19/9 1783 en 6/51784), ond. Barneveld 31 Juli 1780 (attestatie naar Kootwijk) ***Albarta van Essen.*** ged. Barneveld 21 Maart 175 1, † 30 April 1781, dr. van Ds. ***Franciscus,*** predikant te Kootwijk, en ***Grietje van Essen.***
5. ***Jan van den Ham, geb.*** Barneveld 12 September en ged. aldaar 17 September 1741, † 25 Augustus 1798.
6. ***Wout (h) erus),*** volgt V.
7. ***Godefriedus van den Ham.*** geb. Barneveld 25 Maart 1747 en ged. aldaar 26 Maart 1747, † Barneveld 3 April 1748.

V. ***Wout(h)erus van den Ham,*** geb. Barneveld 20 Juni 1744 en ged. aldaar 21 Juli 1744, gerichtsman te Barneveld, † Barneveld 14 Augustus 1796, tr. Barneveld 23 Augustus 1772 ***Aaltje van Heerdt,*** ged. Barneveld 15 Augustus 1751, † Barneveld 7 November 1832, dr. van ***Hendricus*** en ***Hendrikje Mouw.***
Uit dit huweliik:

1. ***Frederik,*** volgt VI.
2. ***Hendrikje van den Ham.*** geb. Barneveld tusschen 18 en 23 October 1774.
3. ***Hendrikje van den Ham.*** geb. Barneveld 1 October 1775, tr. Ds. ***Petrus Albertus Moerel,*** ged. Amsterdam (Oude Kerk) 29 November 1776, predikant te Zeddam 1798, te Voorthuizen 1798, te Hasselt (0.) 1818, emeritus 1837, † Zwolle 17 Januari 1839, zn. van ***Pieter*** en ***Allegonda Vos.***
4. ***Gijsbertje van den Ham,*** geb. Barneveld 16 Augustus 1777 en ged. aldaar 24 Augustus 1777, † Utrecht 27 Juli 1824, tr. Otterloo 2 December 1798 Ds. ***Hermanus Hesselink,*** geb. Zelhem 27 Januari 1772, predikant te Warnsveld 1798, Apeldoorn 1803 en Almelo 1814, † Almelo 5 Januari 1822, zn. van ***Hendrik*** en ***Henriette Keppel.***
5. ***Hendrikus van den Ham,*** ged. Barneveld tusschen 16 en 19 September 1779.
6. ***Wilhelmus van den Ham.*** ged. Barneveld tusschen 2 en 6 Januari 1782, † 25 November 1796.
7. Dr. ***Hendrik Jan van den Ham,*** ged. Barneveld tusschen 6 en 12 September 1784, werd 13 October 1806 als medisch student aan de Utrechtsche Universiteit ingeschreven, med. doctor te Beekbergen; blijkens inscriptie op een zilveren snuifdoos werd deze in 1811 „door Rijksgraaf Senateur Admiraal van Kinsbergen aan den Med. Doctor H. J. van den Ham ter erkenning van kundige en belangloze hulp aan Beekbergens inwoonders bewezen" aangeboden, † Beekbergen 1 Januari 1812.

8. Mor Aricus, volgt VI B.

9. *Maria Geertrui van den Ham,* ged. Barneveld tusschen 26 en 30 Augustus 1789, † 26 Maart 1791,

VI. Ds. *Frederik van den Ham,* geb. Barneveld 5 Juni 1773, studeerde aan de Harderwijksche hoogeschool, werd in 1798 proponent en in datzelfde jaar predikant te Otterloo, in 1804 te IJsselstein en in 1816 te Rotterdam, waarhij aan de Nieuwe Haven woonde en in 1840 emeritus werd, † Utrecht 18 Juli 1855, tr. IJsselstein 24 April 1811 *Sophia Constantia Petronella van der Muelen,* geb. 1 Jsselstein 9 December 1786, † Utrecht 10 November 1870, dr. van Mr. *Pieter Jacobus* en *Maria Martina van Panhuys.*

Van Ds. F. van den Ham verscheen in druk: „Opwekkingsrede, naar aanleiding van Zach. IV : 6b, gehouden voor het Nederlandsch Zendelinggenootschap den 16den Juli 1835 Rott. 1835 8"". Het Biographisch Woordenboek van A. J. van der Aa wijdt een artikel aan hem. Dat hij een geliefd predikant was, blijkt wel uit de vele portretten, die van hem gemaakt zijn. Mej. J. C. Beucker Andreae te 's-Gravenhage bezit twee schilderijen in olieverf van hem en zijne echtgenoote, Prof. Dr. F. J. van den Ham te Groningen bezat ook een dergelijk portret. In mijn bezit bevindt zich een pastel-portret, dat hem als jong predikant voorstelt, naar alle waarschijnlijkheid vervaardigd door C. H. Hodges. Ook een silhouette-portret bestond van hem. In het Museum van Oudheden te Rotterdam hing vroeger een portret van hem met vers eronder (steendruk). In de Catalogus van Portretten van Muller, blz. 324, wordt onder 6417a zijn portret vermeld „Borstb. links, in gekleeden rok, met bef. Lith door J. H. v. d. Laan kl. fol." In den door Dr. H. C. H. Moquette vervaardigden catalogus van de portretverzameling op het Archief der Gemeente Rotterdam komen portretten van hem voor onder de Nrs. 969-971.

Uit de Memorie van Aanbreng, behoorende bij het op 18 April 1811 ten overstaan van notaris G. H. Stevens te Utrecht verleden huwelijkscontract, blijkt, dat Ds. F. van den Ham bij zijn huwelijk deelgenoot was in den gemeenen boedel van zijn ouders, aan welke zeer veel onroerende goederen in de buurt van Barneveld toebehoorden. Onder de in deze akte vermelde erven en goederen bevonden zich: Busbroeck, Methorst, den Hul, den Ham, Vaeneveld, de Kapersteeg, de Glind, Kruisdijk, Bitterschoten, Hessel, Bronkhorst, de Koot, de witte Zwaan, Veenschoten, enz.

Uit dit huwelijk:

1. ***Wouterus .*** *Albertus van den Ham,* geb. 1 Jsselstein 1 Maart 1812, werd 17 Maart 1828 student aan de Universiteit te Utrecht, maakte in 1830 en 1831 deel uit van de Kompagnie Vrijwillige Jagers der Utrechtsche Hoogeschool, die aan den veldtocht in België deelnam, werd door de Nederlandsche Regeering naar Java gezonden ter beoefening van de oude en nieuwere Javaansche talen. Hij was klaarblijkelijk verbonden aan het Instituut voor de Javaansche taal te Soerakarta. Een aantal van hem afkomstige Javaansche en Maleische handschriften werd door het Gouvernement uit zijn nalatenschap overgenomen, † Soerakarta (Java) 18 Maart 1847.
2. *Pieter Jacob Marinus van den Ham,* geb. IJsselstein 28 Juni 1814, † Rotterdam 12 Mei 1833.
3. *Sophia Constantia Frederika van den Ham,* geb. 1 Jsselstein 1 Februari 1816, † Rotterdam 3 Juni 1817.
4. *Frederik Constans,* volgt VII.
5. *Jacoba Claudina van den Ham,* geb. Rotterdam 6 Januari 1820, † Amsterdam 5 December 1853 en begraven in de Oude kerk te Amsterdam in de 16e laag Nr. 238 aan de Noordzijde, tr. Rotterdam 26 Juli 1843 Mr. *Willem Cornelis Mees,* geb. Rotterdam *6 Sept.* 1813, eerst advocaat en secretaris van de Kamer van Koophandel te Rotterdam, later president-directeur van de Nederlandsche Bank, voorzitter van curatoren van de. Universiteit te Utrecht, † Amsterdam 24 December 1884, zn. van Mr. *Rudolf Adriaan* en *Maria Elisabeth Adriana Ackersdijck.*
6. *Herman Maurits Erik van den Ham, geb.* Rotter-'dam 28 October 1822, † Rotterdam 16 Juli 1830.
7. *Carel Joseph Hendrik van den Ham,* geb. Rotterdam 20 April 1824, † Rotterdam 1 December 1830.
8. *Maria Antonia van den Ham, geb.* Rotterdam 11 Januari 1824, † Rotterdam 29 Februari 1828.
9. *Willem Pieter Benjamin van den Ham, geb.* Rotterdam 19 Juni 1829, † Rotterdam 24 November -1849.

VII. Dr. *Frederik Constans van den Ham,* geb. Rotterdam 13 April 1818, wordt 27 Januari 1836 student aan de Universiteit te Utrecht, schrijft naar aanleiding van de toen bestaande hoogloopende geschillen tusschen de studenten over het groenwezen en de ontgroening een geschrift over het groenwezen der studenten, waarbij hij bepleitte het groenwezen niet af te schaffen, maar te verbeteren, welk geschrift in 1839 bij van Paddenburg verschenen is, hij werd als student benoemd in een commissie van zes om de wetten van het studentencorps te herzien; predikant bij de Nederduitsch-Hervormde Gemeente te Veenendaal 1842, Harderwijk 1847 en Utrecht 1851; promoveert 21 Januari 1847 te Utrecht in het openbaar tot Doctor in de Godgeleerdheid op een dissertatie, getiteld „Dissertatio Theologica, exponens doctrinam de veteri novoque testamento, in epistola ad Hebraeos exhibitam", verschenen te Utrecht bij Kemink en Zoon; schreef talrijke artikelen over theologische onderwerpen, terwijl ook zijne preeken werden uitgegeven. Hij werd in December 1852 benoemd tot hoogleeraar aan het aan de Kaap de Goede Hoop nieuw opgerichte Theologische Seminarium te Stellenbosch, maar bedankte voor de beroeping. In 1863 verscheen te Utrecht „Ter nagedachtenis van F. C. van den Ham in leven Doctor in de Godgeleerdheid, Evangeliedienaar bij de Nederduitsch-Hervormde Gemeente te Utrecht door zijn ambtgenoot en vriend J. H. Bösken", zie over hem een artikel in het Nieuw Ned. Biogr. Woordenboek II, pag. 540; een portret van hem wordt onder Nr. 972 vermeld in de bovenvermelde Catalogus Moquette, † Utrecht 19 Augustus en begraven 24 Augustus 1863, tr. Utrecht 31 Mei 1844 *Elisabeth Antonia Backer,* geb. Jutphaas 8 Juni 1815, † Utrecht 27 April 1884, dr. van *Jacob* en *Geertruid Cornelia Smissaert.*

Uit dit huwelijk:

VIII. Dr. *Frederik Jacob van den Ham.* geb. *'Veenendaal* 12 Februari 1846, werd 9 Juli 1863 student aan de Universiteit te Utrecht, promoveerde op 30 Juni 1871 te Utrecht tot doctor in de Godgeleerdheid op een dissertatie „De Psalmen met historische opschriften", hoogleeraar in de letteren te Groningen 1877, schreef in 1895 „Reisindrukken uit Palestina", uitg. J. B. Wolters, † Groningen *22* Juli 1912, tr. Arnhem 23 December 1889 *Francina Alida Susanna van Cappelle,* geb. Amsterdam 26 Mei 1844, † Groningen 7 April 1911, dr. van Dr. *Arend Gerardus* en *Boudewina Donker Curtius.*

VI B. *Mor Aricus van den Ham,* geb. Barneveld 31 Mei

1786, koopman, rentmeester en lakenkoopman te Barneveld, adjunct-maire 1811— 1815, gemeente-ontvanger 1836— 1864 en ouderling te Barneveld, † Barneveld 19 November 1864, tr. Apeldoorn 5 April 1809 *Gerharda Henrietfa Coops,* geb. Doetinchem 2 Mei 1787, † Barneveld 24 December 1870, dr. van *Wolter,* burgemeester van Doetinchem, en *Hermina Hesselink.*

Uit dit huwelijk:

1. *Woutherus,* volgt VII B.
2. *Woutera Hermina van den Ham,* geb. Barneveld 11 Maart 1812, † Haaksbergen 11 Juli 1904, tr. Barneveld 15 November 1839 *Jan Dinant Jordaan,* geb. 9 December 1802 en ged. Haaksbergen (Ned. Hervormde Kerk) 12 December 1802, gemeente-ontvanger en notaris van 18 December 1834 tot aan zijn dood te Haaksbergen, president-kerkvoogd Ned. Herv. Gemeente en erfmarkenrigter van Haaksbergen, † Haaksbergen 7 Maart 1860, zn. van *Jan Hendrik Jordaan en Elisabeth Judith ter Horst.*
3. *Petrus Albertus Jacobus Moerel van den Ham,* geb. Barneveld 27 Augustus 1813, notaris te Lunteren, † Lunteren 17 Maart 1863, tr. Lunteren in 1851 met *Diderika Wilhelmina Wilbrink,* geb. Voorthuizen (Gld.) 1 April 1825, † Ede 4 Februari 1876, dr. van *Willem* en *Gerritje Brouwer;* zij hertr. haar zwager *Johannes Harmannus Theodorus Wilhelmus van den Ham.*
4. *Herman van den Ham,* geb. Barneveld 12 April 1815, candidaat-notaris en rentmeester, † Barneveld 24 Februari 1882.
5. *Alida Hendrika van den Ham,* geb. Barneveld 20 Juni 1817, † Barneveld 15 Januari 1901, tr. *Sfeven Brants,* geb. Barneveld 9 Aug. 1809, ambtenaar aan de Gemeente-Secretarie te Barneveld, † Barneveld 1 Juli 1871, zn. van *Evert* en *Lijsje Maassen.*
6. *Hermina Gijsberta van den Ham,* geb. Barneveld 21 December 1818, † Arnhem 16 Augustus 1905, tr. Barneveld 27 Maart 1844 *Willem Jacob van Bommel van Vloten,* geb. Qphemert 26 Mei 1820, boekdrukker-uitgever en letterkundige, † 's-Gravenmoer 23 Augustus 1881, zn. van Ds. *Willem Jacob van Vlofen* en *Debora Woutera van Bommel.*
7. *Frederik Constans,* volgt VII C.
8. *Johannes Harmannus Theodorus Wilhelmus van den Ham,* geb. Barneveld 8 Juli 1822, notaris te Lunteren, deed veel voor den bloei van Lunteren, beboschte de hem toebehoorende gronden, was de ziel van de Luntersche Tuinbouwvereeniging, was een groot ijmker en deed veel voor de bevordering van de bijenteelt, schonk een terrein voor een buitenverblijf van hardhoorenden [9]), † Lunteren 15 Januari 1912, tr. Barneveld 10 Nov. 1865 *Diederika Wilhelmina Wilbrink,* geb. Voorthuizen (Gld.), 1 April 1825, † Ede 4 Februari 1876. dr. van *Willem* en *Gerritje Brouwer* en weduwe van *Petrus Albertus Jacobus Moerel van den Ham.* Uit dit huwelijk **geen kinderen.**
9. *Mariane Gerharda van den Ham,* geb. Barneveld 7 Februari 1828, † Barneveld 24 Januari 1835.

VII B. *Woutherus van den Ham,* geb. Barneveld 5 Juni 1810, nam deel als Leidsch Jager aan den 10-daagschen veldtocht en verwierf als zoodanig het Metalen Kruis,

[9]) Zie N.R.C. 17 Januari 1912 Av.

candidaat 1832, predikant te Haaksbergen 17 November 1833, emeritus 1 October 1855, † Barneveld 11 October 1894, tr. 13 of 14 Februari 1836 *Antje Schoenmakers,* geb. Heusden 13 Februari 1809, † Haaksbergen 15 Februari 1842, dr. van Ds. *Jeremias* en *Cornelia Hillegonda van Duren.*

Uit dit huwelijk:

VIII B. *Marianna Gerharda Henriette van den Ham.* geb. Haaksbergen 18 December 1837, † Lunteren 11 Mei 1913, tr. Haaksbergen 17 April 1867 *Gerrit Jan Wilbrink.* geb. Voorthuizen 15 Augustus 1834, notaris te Lunteren, lid van den gemeenteraad van Ede, president-kerkvoogd der Ned. Herv. Gemeente te Lunteren, † 15 Januari 1912, zn. van *Willem en Gerritje Brouwer.*

VII C. Dr. *Frederic Constans van den Ham,* geb. Barneveld 26 September 1820, promoveert in 1848 te Groningen tot doctor in de genees-, heel- en verloskunde, eerst geneesheer te Stad-Almelo, later te Lunteren, later wonende te Utrecht, † Utrecht 14 November 1902, tr. *Jacoba Rijka Tieboel,* geb. 's-Gravenhage 17 Mei 1822, † Utrecht 22 October 1887, dr. van Mr. *Jacobus* en *Margaretha Helena Cornelia van Hees.*

Uit dit huwelijk:

1. Mr. *Maurits Gerard Tieboel van den Ham,* geb. Lunteren 6 Augustus 1862, werd 26 September 1881 student in de rechten te Utrecht, promoveerde 24 Februari 1890 te Utrecht tot doctor in de rechtswetenschap op een proefschrift over „De kracht van buitenlandsche vonnissen in het internationaal privaatrecht", † Utrecht 11 Juli 1897.
2. *Margaretha Helena Cornelia van den Ham.* geb. Lunteren 26 April 1857, † Lunteren 23 Januari 1935, tr. Arnhem 21 October 1905 *Anthon Mecima Pannenborg.* geb. Driever (Duitschland) 3 November 1845, graanhandelaar te Groningen, † Lunteren 8 Maart 1937, zn. van Ds. *Eerke* en *Aaltje Anthonetta Mecima,* en wedr. van *Alida Stefania van Bommel van Vloten.*

III B. *Willem van den Ham,* waarvan de doop niet in het doopregister voorkomt, tr. Barneveld 6 Mei 1708 *Arikje Woutersdr.*

Uit dit huwelijk:

Gijsbertje van den Ham, ged. 23 Mei 1708, † Barneveld 29 Januari 1788, tr. Barneveld 1729 na op 22 Januari 1729 daarvoor dispensatie gekregen te hebben) haar vollen neef *Frederik van den Ham,* ged. Barneveld 19 Maart 1699, gerichtsman, diaken en ouderling Ned. Herv. Kerk te Barneveld, † Barneveld 22 Februari 1761.

Foutieve wapens en namen in diverse bronnen,

door R. T. MUSCHART.

(vervolg van LXV, 332).

Gratama.

Volgens het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen voerde een familie *Gratama* als wapen: „gedeeld, I de Friesche adelaar: II doorsneden, A. een kasteel (ik noem het liever een stadspoort) op grond, B. de 2 hoofddrukletters I en K naast elkaar en verbonden door een horizontaal staafje" met als helmteeken een adelaarskop.

De afbeelding van het wapen van *Aurelia Gratama,*

11 Febr. 1770 getrouwd met ***Pieter Tetrode, in*** de kwartierstaten van van der Dussen vertoont het staafje, dat de letters 1 en K verbindt, rechts van de letter l over korte ***afstand*** verlengd en gekrukt eindigende..

Dit wapen is voorzoover deze letters betreft minder juist. Uit de lakafdrukken ***nl.*** van ***Tjepke Gratama, 31*** Oct. ***1787*** te Harlingen, in de Boedelpapieren van de Weeskamer te Medemblik; van S. ***Gratama 14*** Mei 1799 professor aan de Hoogeschool te Harderwijk, in het archief van ***die*** Hoogeschool: van Mr. ***Sibrand Gratama,*** 15 Maart 1816 notaris te Assen, en van S. ***Gratama,*** die 8 Juni 17.. . te Harlingen ***met*** juffrouw ***A. Talma*** hunne eerste huwelijksproclamatie afkondigde, in de Familie-papieren Haga, vertoonen geen letters doch een merk als onderstaande schetsen A en B.

In „De Indische Navorscher" 1939, pag. 4 en 16, is het wapen van voornoemden ***Sibrand Gratama,*** in 1818 notaris te Assen, eveneens onjuist afgebeeld met het merk als ***onderstaande*** schets C.

A B C

De lakafdruk van voornoemden ***Tjepke Gratama*** vertoont, evenals in het Armorial Général, als helmteeken een adelaarskop met hals, doch de overige aangehaalde lakafdrukken en de afbeelding ***in*** „De Ind. Navorscher" vertoonen als helmteeken een omgewenden vogel.

van Grefraede-van Gevera.

Jan ***van Grefcaede,*** van 1558 tot 1578 schepen van Venlo, getrouwd ten eerste met ***Johanna van Rostrum*** (of ***Roosteren)*** en ten tweede met ***Judith de Haen,*** voerde volgens de Publications de la Société historique et archéologique dans le Limbourg 1935, pag. 161, als wapen: een hart.

Dit wapen is minder juist: de zegels van dezen schepen van de jaren 1559. 1560, 1564, 1574 en 1576 in zeer vele archiefbronnen vertoonen alle een groot m e e r b l a d.

In de bijbehoorende charters komt hij voor met de namen ***van Greffraed, van Greffrard. van Greveraed, van Greveraede*** en ***van Groeffraede.***

Hetzelfde geldt voor de beschrijving van het wapen van ***Heinrich van Grevera,*** van 1475 tot 1479 schepen van Venlo, die volgens de Publications de la Société historique et archéologique dans le Limbourg 1935, pag. 161, eveneens als wapen voerde: e e n h a r t.

Ik merk hierbij op, dat harten, meerblaren en schedepunten in de wapens dikwijls veel overeenkomst vertoonen, doch de voorwerpen op de aangehaalde zegels zijn zeker meerblaren en geen harten.

van de Gressen.

De Nederlandsche Heraut 1897, pag. 28, haalt een wapenboek van Job Marten de Lange aan, waarin deze mededeelt, dat in de St. Martenskerk te Gorinchem een grafzerk lag van ***Hendrik Adriaensz. van de Gr e sse n.*** overleden 19 Juli 1631 en getrouwd met ***Agnetta van Aelst Coenraetsdochter,*** waarop als wapen: „3 hermelijnstaartjes, waarvan 1 boven links en 2 beneden naast elkaar, en in een vrijkwartier een koek."

Indien de Lange inderdaad den naam aldus heeft vermeld, dan moet hij zich vergist hebben of wel is de naam op deze grafzerk onjuist aangegeven, want in ***een*** charter in het rechterlijk archief van Gorinchem wordt vermeld ***Hendrick Adriaensz. v a n d e G h i e s s e n,*** in 1625 schepen van Gorinchem, terwijl het randschrift van diens zegel, hangende aan dit charter, zijn naam vermeldt als ***v a n de Gis s e n.***

Dit zegel vertoont het bovenbeschreven wapen, doch in plaats van de koek een ring ***en*** als helmteeken: ***een*** ring tusschen vlucht.

In overeenstemming hiermede vermeldt dan ook het M.S. Wapenboek van Jan ***van*** Kuijl in het Gemeente-Museum te G o r i n c h e m ***Hendrik van de Giessen,*** in 1623 schepen dier stad, en het MS. Wapenboek van W. van der Lely betreffende de regeering van Gorinchem in het Gemeente-Archief te Delft: ***H e n d r i l c v a n d e r G h i e s s e n,*** in 1623 raad van Gorinchem, terwijl een M.S. Wapenboek der Edele en Oude patritie families van Gorinchem in de Kon. Bibliotheek dit wapen aangeeft voor eene familie ***van de Giessen*** te Gorinchem.

In deze drie wapenboeken is het wapen aangegeven met een koek of penning in het vrijkwartier.

de Griemer.

Gherijt de Griemer. in 1408 schepen van Leiden, voerde volgens een MS. Wapenboek van van Rijckhuijsen als wapen: „gedeeld, 1 een dwarsbalk vergezeld boven van een hand met den duim naar links en beneden van een paal: 11 gepaald van 4 stukken."

Volgens de Collectie Zegelbeschrijvingen in het Algemeen Rijksarchief te 's-Gravenhage echter voerde ***Gherijt die Griemer,*** in 1414 schepen van Leiden, als wapen „3 palen".

Volgens eene collectie wapenteekeningen in de Gemeente-Bibliotheek te Rotterdam voerde ***Gerijt die Griemer,*** in 1414 schepen van Leiden, als wapen: „3 palen en in een vrijkwartier een aanziend gestelde ossekop."

Wij zien dus, dat drie niet-origineele bronnen het wapen van een zelfde persoon op drie verschillende wijzen beschrijven.

Zien wij nu eens, welk wapen de zegels van ***Gherijt Ermboutsz. die Griemer,*** schepen van Leiden van de jaren 1408 en 1414, aan charter van de Leidsche kloosters en aan charter van de abdij Rijnsburg vertoonen, dan blijkt, dat diens wapen is: „3 palen en in een vrijkwartier een viool met den hals naar beneden."

Commentaar is overbodig.

van Grombach.

Volgens „De Vrije Fries" 1838, pag. 113, voerde ***Frits van Grombach,*** in 1515 drost van Harlingen, in 1517 grietman van Barradeel, in 1525 raadsheer 'in den Hove van Friesland etc., wonende op Martena-Huis te Beetgum, begraven in de kerk te Franeker en getrouwd met ***Luts*** (of ***Lucia) van Martena.*** als wapen: „in zilver een roode keper vergeveld van 3 zwarte sterren."

Volgens het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1888, pag. 154 en volgende, waar meerdere gegevens, evenwel voerde eene uit Saksen afkomstige familie ***van Grombach*** in Friesland, waartoe o.a. behoorde ***Maria van Grombach*** de dochter van den in de Martinikerk te Franeker begraven ***Frits van Grombach.*** in 1517 raadsheer van den Hove van Friesland en grietman van Barradeel, en diens vrouw ***Luts van Martena,*** en getrouwd met ***Johan Onuphrius*** baron ***van***

Schwartzenberg, een totaal ander wapen, n.l. het in het Armorial Général met den naam *Grombach* (zonder het voorzetsel *„van")* beschreven wapen met den moor met een tak, waaraan 3 rozen, in de rechterhand.

Wij zien hier dus het wapen van de zelfde familie in diverse bronnen op twee verschillende wijzen beschreven en dus moet één dezer beschrijvingen foutief zijn.

Aangezien ik dit wapen nimmer in een origineele archief-bron ben tegengekomen, kan ik niet constateeren, welk dezer beide beschrijvingen juist is, doch ik veronderstel, dat het zal moeten *zijn* als in het Armorial Général en in het Algem. Ned. Fam.blad beschreven, omdat ons het Maandschrift „De Friesche Adelaar" 1889, aflevering 6, pag. 46, vertelt, dat het wapen van *Amelia van G r u m b a c h,* die in 1548 trouwde met *Raest van Vervou,* een Luiksch edelman, en de dochter was van *Fritz* v o *n Grumbach* en *Luts van Martena,* op de grafzerk van dezen *Raest van Vervou* in de Martinikerk te Franeker, hetzelfde is als het in het Armorial Général beschreven wapen *Grombach,* dus de moor.

(Wordt vervolgd.)

---

van Bolten,
door MR. A. HAGA.

Naar aanleiding van de vraag, gesteld in dit maandblad, jg. 1948. kol. 175, kan het volgende worden medegedeeld. Het geslacht *van Bolten* (n i e t *Boften) is* een oud Zwolsch geslacht, dat ook na de Reformatie de Roomsche kerk trouw bleef. De in de vraag bedoelde goud- en zilversmid *Arent van Bolten* is vermoedelijk de sub 111 genoemde, hoewel hij in de hieronder vermelde akten nergens als goud- en zilversmid wordt vermeld. Over hem verscheen een klein artikel in Oud-Holland 1889, blz. 223. (Vergel. ook von Wurzbach, Niederl. Künstlerlecikon 1, 135). Daarbij doet zich echter een kleine moeilijkheid voor. In voornoemd artikel is sprake van een album van *Arent van Bolten* met 400 teekeningen van goudsmidswerk et alia, bewaard in het Britsch Museum, dat het jaartal 1637 draagt. Dit kan m.i. niet door den auteur zelf daarop gezet zijn, aangezien hij reeds vóór 1633 overleden was blijkens het huwelijk van zijn dochter *Elisabeth.* Ook van een vertrek naar Engeland is mij niets gebleken. Zijn weduwe woonde nog in 1642 te Zwolle en van zijn zes kinderen zijn er vijf te Zwolle gehuwd of ondertrouwd. De Navorscher IV, 357 vermeldt nog, dat een portret van *Arnold van Bolten* in 1607 op 34-jarigen leeftijd gegraveerd is door J. Matham. (Zie v. Someren, Catalogus van gegraveerde portretten van Nederlanders. 11, 14 1.)

Minstens vier van zijn kinderen zijn na hun huwelijk naar Leeuwarden vertrokken. Voor hunne nakomelingschap moge ik verwijzen naar de Haan Hettema en van Halmael, Stamboek van den Frieschen adel 1, 307 en 11 (Aanteekeningen) 206: voor zoover de daar behandelde oudere generatie betreft geeft het onderstaande de noodige aanvullingen en verbeteringen.

Er moge echter op *gewezen* worden, dat het hier volgende niet op volledigheid aanspraak wil maken. Ik geef slechts wat ik vond. De testamenten en transporten zijn ontleend aan de testament- en transportregisters van de stad Zwolle (Rijksarchief in Overijssel).

1. *(Arent?) van Bolten,* had tenminste twee zoons:
   1. *Johan van Bolten,* begraven te Kampen vóór 1586, huwt N. N.
   Uit dit huwelijk:
   a. *Johan van Bolten,* tr. Zwolle 11 Januari 1586 *Eva Waeyer,* wed. van *Coert fer Loe,* † vóór haar man. Zij lieten geen kinderen na,

   Op 6 Mei 1598 transporteeren *Johan van Bolten, Johan Waeyer en Goert Baeke,* als man en respectieve erfgenamen van zalige Eva *Waeyer, een* rente van 3 g.gl. aan de gemeene huisarmen.

   Op 28 Augustus 1599 testeert *Johan van Bolten,* wenschede te worden begraven in zijn ouders graf te Kampen. Hij stelt tot erfgenamen o.a. de vier kinderen van zijn zaligen oom *Arent van Bolten, als Arent, Roelof, Simon* en *Henrica;* voorts legateert hij aan heren *Albert van Bolten* nagelaten kinderen „soe vele daer sijn" eens voor al 100 g.gl. en aan doctor *Mummen* kinderen, bij zijn testators nichte [1]) verworven, 50 g.gl.

   2. *Arent,* volgt 11.

11. *Arent van Bolten,* overleden *vóór* 1594, huwt vóór 1574 *Bellie (= Sibilla) Bernier.*

   Op *27* Mei 1574 transporteeren *Arent van Bolten en* Juffer *Belie Bernier,* zijn huisvrouw, aan *Lutgert van Ittersum,* wede *Herman Knoppert,* der rechten doctor, een rente van 3 g.gl. uit de stadsgoederen.

   Op 27 Juli 1584 transporteeren *Johan Waeyer* en *Maria* van *Besten,* zijn huisvrouw, aan *Arendt van Bolten en Bellie Bernier,* zijn huisvrouw, een huis en weere in de Voorstraat bij Onser Lieven Vrouwenkerkhof.

   Op 1 Febr. 1594 transporteeren de momberen van zal. *Arent* van *Boltens* onmondige kinderen, mede als gevolmachtigde van *Ghysbert van Bronckhorst als man* en momber zijner huisvrouw, zal. *Arent van Boltens* dochter, aan doctor *Stephan Mommens* kinderen, bij zal. *Lysbet van Bollen* zijn huisvrouw geproereëerd, een rente uit een huis in de Voorstraat, toebehoorende *Arent van Boltens* kinderen.

   Uit dit huwelijk:
   1. *Henrica van Bolten,* huwt 1°. (te Kampen?) vóór 1594 (zie onder 11) *Gysbert van Bronckhorst,* overl. vóór 1613. Zij huwt 2°. *Jan Jacobs.*
   Uit het eerste huwelijk:
   a. *Beeltgen (= Sibilla) van Bronckhorst,* van Kampen. huwt te Zwolle 17 Januari 1613 *Engbert Wijers.*

   Omstreeks 1620 zijn zij ieder in een klooster gegaan, waarop de moeder *Henrica* van *Bolten* met haar man *Jan Jacobs* hun een proces [2]) aandeden inzake de bezittingen, die zij aan de kloosters gebracht zouden hebben, zich beroepende op den Landbrief van bisschop Philips van Bourgondië van 1518, art. 11 en 12 [3]), die den kloosters het verwerven van onroerende goederen of renten verbood.

   2. Arent, volgt 111.
   3. *Roelof van Bolten,* overl. vóór Sept. 1628, huwt te Zwolle 2 Oct. 1603 *Mechteld Wychers,* dr. van wijlen *Wycher Michielsen.*

   Roeland van Bolten wordt vermeld als plaatsnijder te Amsterdam in het begin der 16e eeuw (Oud-Holland 1889, blz. 224 aan het slot), wat kennelijk een verschrijving is voor begin der 17e eeuw. Vergel. von Wurzbach, Niederl. Künstlerlexikon 1, 135 (in voce *Roland* van *Bolten)* [3a]).

---

[1]) *Te* weten *Lysbet van Bolten,* gehuwd met Dr. *Stephaa Momme. (Zie* onder 11.)

[2]) Processtukken stadgericht Zwolle, 1620-1621.

[3]) Racer, Overijss. Gedenkstukken III, 231 (Kampen, 1784).

[3a]) Bij Waller en Juynboll, Biogr. Wdbk. Noord-Ned. Graveurs, 's-Gravenhage 1938, blz. 37, ook: Plaatsn. Uitg. Zilversm.f Werkz. Zwolle 1602—08. Cet. van der Rellen I, 157. Red.

Op 11 Sept. 1628 transporteert *Sibilla,* nagelaten dochter van zal. *Roelof van Bolten,* een huis met 3 huurhuizen daarbij staande, gelegen aan Onser Lieven Vrouwenkerkhof en door haar vader bewoond geweest, aan Jan *Claasen Kistemaecker* en zijn vrouw *Grietje van Eck.*

Simon van Bolten, huwt: te Zwolle 5 Augustus 1604 *Sibylla Kempers,* dr. van wijlen *Johan Kempers te* Keulen.

Op 24 Dec. 1609 transporteeren zij een rente van 4 g.gl. uit een huis aan de Vischmarkt aan *Bartholomaeus Lantinck* en zijn vrouw *Anna Oedsma.*

III. *Arent van Bolten, geb. c. 1573,* overl. vóór 1633, wellicht reeds vóór 1625, huwt te Zwolle 28 Augustus 1603 *Brecht Lantinck,* overl. na 1641, dr. van wijlen *Ryckelt (= Richard) Lantinck.* Zij komt nog voor in een transportakte van 1 Augustus 1641, waarbij Egbert Otten haar een hof buiten de Dieserpoort overdraagt.
Uit dit huwelijk (te Zwolle geboren) :

1. *Elisabeth van' Bolten,* tr. Leeuwarden 19 Juli 1633 (ondertr. Zwolle Juni 1633) *Hendrik van Twenhuisen* [4]), *zn.* van *Helmich van Twenhuisen en Wijneken Voet.* Hij hertrouwt te Leiden (ondertr. Zwolle Sept. 1638) *Maria Duyvens.* wonende te Leiden.
2. Dr. *Arent van Bolten,* advocaat te Leeuwarden, huwt te Zwolle 26 Nov. 1637 *Janneken Otten,* dr. van wijlen *Otto Egberts* te Zwolle.
   Uit dit huwelijk verscheidene kinderen, waarvan we te Leiden als studenten in de philosophie *en* letteren op 30 Augustus 1661 ingeschreven vinden *Arnoldus van Bolten,* oud 20 j., en *Otto van Bolten,* oud 18 j., beide later advocaat te Leeuwarden.
3. *Geertruit van Bolten,* huwt te Zwolle 20 Juni 1641 *Egbert Lamberts Vermeer,* zn. van wijlen hopman *Gerrit Lamberts.*
4. Dr. *Richart van Bolten,* advocaat voor het Hof van Friesland, huwt te Utrecht (ondertr. Zwolle Mei 1643) *Winanda van den Sande,* dr. van wijlen Dr. *Frederik van den Sande* te Utrecht.
5. *Aleida van Bolten,* huwt te Leeuwarden (ond. Zwolle Oct. 1645) *Verpaeus (= Worp) Peima,* van Leeuwarden.
6. *Arnoldus van Bolten,* geb. c. 1625, wordt als jur. stud. te Leiden ingeschreven op 18 Sept. 1645, oud 20 j. „Swollanus", overl. te Leeuwarden 13 Mei 1686, volgens het Stamboek van den Frieschen adel. Hij zou na zijn vaders dood zijn geboren en naar hem genoemd zijn, maar ter onderscheiding van zijn ouderen broeder zou men hem *Arnoldus* genoemd hebben").

Voor de verdere afstammelingen der onder 111 genoemde van Boltens moge worden verwezen naar het Stamboek van den Frieschen adel van de Haan Hettema en van Halmael.

4) Zie Geslachtk. Aanteekeningen van Twenhuisen in Bijdragen tot de geschiedenis van Overijssel 1, 86 (Zwolle, 1874).
5) Aanteekeningen van Bolten in het familie-archief Heerkens (Rijksarchief in Overijssel).

KORTE MEDEDELINGEN.

Poortugael.

Het wapen *den Beer Poortugael* (gedeeld) heeft in 11 „in goud een zwarte adelaar", zijnde dit volgens Ned. Adelsboek het wapen *Poortugael. Nu* vertoont het zegel van Hugo *Poortugael (zie* N.L. LXV, kolom 70), den grootvader van moederszijde van *Anna Margaretha van der Heim,* de echtgenote van Mr. *Pieter den Beer* (1707—1746), geen adelaar maar een merk vergezeld van de letters H.P. Een zodanig merk, dat hiervan met enige fantasie inderdaad dezen vogel is te maken, zoals blijkt uit onderstaande afbeelding.

De zerk, die het graf van Hugo *Poortugael* en zijn moeder dekt, heeft als wapen ditzelfde merk vergezeld van drie lelies. Helmteken: een lelie tussen een vlucht. Dit wapen dankt ongetwijfeld zijn ontstaan aan een combinatie van het wapen *van der Lely* (zie Ned. Patr. XXVI (1940)) met het merk van het geslacht. waaruit *Arijen Huygen is* gesproten. Deze zerk, genummerd 183, heeft nog het volgende opschrift:

„Hier leyt begraven — Nelletgen Pietersz — Poortugael (sic) in haer — leven coopvrou in — Maassluis sterff — den 9 Mey A° 1671 — Hier leyt begraven — Hugo Poortugael — gebore(n) de(n) 16 December — 164 1 ende gestorven — den 10 December 1696 — ende syne Huysvroue — gebore(n) den 28 January — 1650 ende gestorve(n) — den 8 Juli 1697."

Als weduwe van *Arijen Huygen* hertrouwde *Nelletgen Pieters van der Lely* anno 1655 met *Huybrecht Melchiorsz. Stael,* marktschipper op Rotterdam, weduwnaar van *Trijntje Pouwelsdr.* Door dit huwelijk werd zij de stiefmoeder van *Cornelia Stael* (ged. Maassluis 6 Febr. 1650). Na het overlijden van *Huybrecht Stael* bleef zij de marktschipperij uitoefenen. Daarnaast was zij „lywaetvercoopster" en dreef zij een vrij omvangrijken haringhandel. Haar vader, *Pieter Cornelisz. van der Lely, was* setter van Maasland.

D. VAN BAALEN.

De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen.

(LXV, kol. 320 e.v.)

De heren de Man en Dolk van het Centraal Bureau voor Genealogie hebben er op gewezen, dat in ons artikel een onjuistheid is gesloten.

Wij vermeldden n.l., dat uit het huwelijk van *Cornelis Joppen Pronck* (kol. 321, 11) met *Jacopien Willems,* waarvan de datum niet bekend is, doch dat moet zijn gesloten tussen Januari en Juni 1644, kinderen zouden zijn geboren met name *Cornelis* (kol. 322, 7) en *Engeltie* (kol. 322, 8).

Wij kwamen tot deze conclusie door de transportacte van 1682, waarin kinderen van dezen *Cornelis* en *Engeltie* worden aangeduid als kleinkinderen en erven van *Jacopien Willems.* De kinderen uit het eerste huwelijk van *Cornelis Joppen Pronck* worden daarbij in het geheel niet genoemd.

Als men echter bedenkt, dat **Cornelis** in 1657 en *Engeltie* in 1652 huwelijken sluiten, dan blijkt daaruit de onmogelijkheid voor deze personen om kinderen te zijn van **Cornelis** *Joppen* **Pronck** en **Jacopien Willems,** die in 1644 trouwden.

Cornelis en *Engeltie* zijn dus òf kinderen uit het eerste huwelijk van **Cornelis** *Joppen* **Pronck** (waarbij het dan vreemd is, dat ze als erfgenamen afzonderlijk worden behandeld) òf kinderen uit een eerder huwelijk van **Jacopien Willems.** waarover ons echter niets bekend is.

In zoverre kan men onze vergissing gelukkig noemen. omdat juist hierdoor de heer Klomp van het Haagse gemeentearchief ontdekte, dat de acte van 1682 ons ook nog op 'andere wijze heeft misleid.

In het door ons geraadpleegde officiële uittreksel stonden n.l. vermeld als kleinkinderen: „*Adriaentje* Cornelis en *Ermpge Symons* mitsgaders **Cornelis Cornelis",** waaruit wij afleidden, t w e e kinderen van **Cornelis** en één van *Symon.*

Na vergelijking met de originele acte bleek evenwel tussen **Adriaenfge** en *Cornelis* een komma te moeten staan. Kleine oorzaken doch grote gevolgen: drie kinderen van *Symon* en maar é é n van **Cornelis,** zodat de juiste opstelling moet zijn:

7. **Cornetis** *Cornelisz.,* tr. *Neeltge* **Cornelisdr.**
   Kinderen: a. **Cornelia,** ged. 7 April 1658.
   b. **Cornelis,** ged. 7 Oct. 1660.
8. **Engelfie Cornelisdr.,** tr. **Symon** *Jacobsz.*
   Kinderen: a. *Jacomijntge,* **ged.** 31 Aug. 1653.
   b. *Ariaentge,* ged. 30 Juni 1656, tr. *Arris* **Corneliss.**
   c. **Cornelis,** weeskind acte 1682.
   d. *Ermpge,* weeskind acte 1682.

W. H. J. W. DEELMAN.
S. E. PRONK CZN.

Huygens.

(LXV, kol. 285 e.v.)

Volgens de Personalia in het Landsarchief werd **Johan Laurens Huygens** (kol. 292) 14 Sept. 1762 Tweede in de Westzijdsche Pakhuizen, *Ja. Ca. Bangeman* was weduwe van den koopman en le administrateur der Westzijdsche Pakhuizen **David Kien. Jan Laurens Huygens'** tweede zoon **Johan Diederik** werd gedoopt Holl. kerk **21** Juni 1761.

Johan Laurens woonde aan de Jonkersgracht; zijn testament is te vinden Testament Register 1763164, fol. **229.**

Jacob Hugo Huygens (kol. 293) was 1764 3e waak op het schip Noord-Nieuwland, **10** Apr. 1761 werd hij van ordinarisklerk ter generale-secretarie marginalist en onderkoopman, 28 Nov. 1769 hoofd van Larike (op Amboina), van waar hij 16 Dec. 1776 met afgeschreven gage werd verlost, 6 Jan. 1778 werd hij geplaatst op het generale visite comptoir, zijn testament berust in Testamentsreg. 1779 18e fol. 346. Hij trouwde Holl. Kerk te Batavia 21 Jan. 1778 **Anna Elisabefh de Milaan,** de 1 Sept. 1737 geboren dochter van den schepen en kapitein der Westzijdse burgerij **Joseph de Milaan** en diens tweede echtgenote **Sara Elisabeth du Mée** (hij was zoon van **Joseph de Milaan** en *Clara* **Cafharina Lobeeck** te 's Gravenhage). **Anna Elisabefh de Milaan** was weduwe van **Reynier Harmens,** en hertrouwde Holl. Kerk 19 Aug. 1781 *François* **Barfholomeus Hemmekam,** wiens gesepareerde huisvrouw zij in 1789 en wiens weduwe zij Juli 1790 was. Zij adopteerde Batavia 23 Juli 1781 **Anna Elisabefh Petronella Huygens,** circa 3 jaar oud en geboren uit de vrije onchristenvrouw Petronella, van Timor (A. E. P. *Huygens* is *29* Maart 1812 moeder van een dopeling *Pieter* **Huigens Ferdinandus** en wordt begraven te Weltevreden den 16 Juli 1812 als de christenvrouw A. E. P. Huygens voor rekening der diaconie-armen, pro deo). Op 25 Nov. 1782 adopteert de weduwe Huygens-van Milaan **Johannes** *Huygens,* oud ± 10 mnd (dus zeker geen zoon van wijlen haar echtgenoot, die reeds 5 Maart 1780 stierf), ook geboren uit Petronella van Timor. Dit kind werd Port. Binnenkerk begraven op 7 Juli 1783, oud 1 jaar 8 mnd.

In haar testament van Oct. 1796 (Testamentregister 1795196 Makassar fol. 19) vermeldt zij haar eigen zoon **Johannes Josephus Huygens.** die in 1780 met het schip de Mentor,. kapt. de Kort, vermist was,

PROF. DR. W. PH. COOLHAAS.

I Jssel.

(LXV, kol. 191 e.v.)

Uit mij verstrekte zeer gewaardeerde inlichtingen van den Heer R. T. Muschart is mij gebleken, dat de vogels in het wapen **IJssel** niet vliegend, maar van gewoon model zijn. **Anna Elisabefh IJssel,** wed. **Fockink.** voert de vogels op een gouden veld.

MR. H. KRONENBERG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Banning. Gegevens gevraagd aangaande de ascendenten van **Hendrik Banning,** geb. Bergh 2 Febr. 1767, tr. **Dina Nieuwenhuis.**
Groenlo. F. J. H. WEYN BANNINGH.

de Barck. Uit het (tweede) huwelijk van **Aletta Cornelia Hoogendijk,** op 16 October 1771 te Brielle gesloten met **Dirck de Barck,** was in Januari 1786 nog een kind in leven, n.l. **Johannes Damas Cornelis de Barck,** ged. 13 Febr. 1774 te Brielle. Van zijn grootmoeder **Johanna Straatman** (test. 3 Jan. 1786 Nots. H. Kruyne, Brielle) erft hij ƒ 500.—.

Wanneer en waar is hij gehuwd, overleden? Kinderen?
Manchester. IR. JAN F. STRAATMAN.

von Bassewisz-van Domselaer. Blijkens testament van **Johanna Sfraafman (3** Jan. 1786 Nots. H. Kruyne, Brielle) was toen haar kleindochter **Johanna Cornelia Benjamina van Domselaer** (ged. Tiel 27 Dec. 1767, dr. van **Johan Rycke van Domselaer** en **Aletta Cornelia Hoogendijk).** gehuwd met **Fredrik Willem** Baron **von Bassewisz.** Dit huwelijk werd 20 April 1783 te Brielle gesloten (zij was toen 15½ jaar oud). Volgens mededeling van het Krijgsgeschiedkundig Archief van den Generalen Staf hadden zij in 1793 drie kinderen en is hij na 1794 niet meer aangetroffen.

Wanneer en waar zijn beide overleden? Wanneer en waar zijn de kinderen geboren, gehuwd en overleden?
Manchester. IR. JAN F. STRAATMAN.

Botter. In 1615 werd in de Grote Kerk te Schiedam in het geheim opgegraven het gebeente van de H. Liduina. Hierbij was tegenwoordig „*Eduardus* **Bofferus,** vir nobilis". In de Bijdragen voor de geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht (VII, 90 e.v. en XLV, 2531254) vond ik hem vermeld als Gelders edelman, getrouwd met *Ida van Mierlo,* en betrokken bij het weghalen van Utrechtse reliquien. Gezocht

zo veel mogelijk aantekeningen over hem en zijn geslacht.

Schiedam. A. VAN DER POEST CLEMENT.

Bresser-van Domselaer. Blijkens testament van *Johanna Straatman* (3 Jan. 1786 Nots. H. Kruyne, Brielle) was haar kleindochter *Johanna Cornelia Margarita van Domselaer* (ged. Tiel 6 April 1766, dr. van *Johan Rycke van Domselaer* en *Aletta Cornelia Hoogendijk*). *gehuwd* met *Jan Jacob Bresser*. Dit huwelijk was na 7 Februari 1782 gesloten,' want op dien datum (Nots. J. v. Wageningen, Brielle) machtigden *Aletta Cornelia Hoogendijk, Johanna Straatman* en *Dammis Cornelis Hoogendijk, Assuerus Bresser,* schepen te IJsselstein, inzake de ontvoering van *J.* C. *M. van Domselaer* bovengenoemd.

Wanneer en waar zijn beide overleden? Waren er kinderen uit hun huwelijk? Waar vind ik genealogieën van deze geslachten *Bresser* en *van Domselaer?*

Manchester. IR. JAN F. STRAATMAN.

de **Bruyn-van Uven.** *Evert de Bruyn, geb.* ± 1757 of ± 1760, bakker te Hoorn, † Monnikendam 14 December 1816 (LIII, 287), was een zoon van N. N. en *Jannetje van Uven,* † na 7 Juli 1781. Alle pogingen meer te vernemen over zijn voorouders faalden. Vermoedelijk is hij niet te Hoorn geboren. Wie kan mij op het spoor helpen van het huwelijk zijner ouders? In welke stad, dorp of streek was het geslacht *van Uven* inheems?

Velp (G.). MR. W. DE VRIES.

Frix-van Hasselt, (LXV, 333). *Lammina Frix,* wed. *Nicolaes Busch.* secretaris van Groningen, testeerde in 1678 (Recht, Arch. Gron. IIIy). Zij was eerst gehuwd geweest met den vaandrig *Blauw en* had bij haar tweeden man slechts één kind, n.l. *Willemina Busch. Zij* noemt haar zuster, wijlen *Arendina Frix,* wed. *Jacob Sighers* (zie ook Versl. Arch. 1922, blz. 643, en Nav. 1916, blz. 150) en de kinderen van haar zuster *Cornelia Frix,* wed. Lieutenant *Derck Crans* (gehuwd Groningen 26 Mrt 1 636).

Volgens Versl. Arch. 1922, blz. 638, Familiearchief Wolters, Portefeuille 1 nr. 21 en 22, was zij de jongste dochter van *Jan Frix en Gaudje Budde,* van Embden (gehuwd Groningen 27 Juli 1606); *Arendina was* de halfzuster uit het eerste huwelijk van *Jan Frix* met *Kornelisken Jans (Sweers).*

Utrecht. IR. G. L. MEESTERS.

Frix-van Hasselt. (LXV, 333). Blijkens 18e eeuwse aantekeningen van Mr. Dubbelt Willinge over de nakomelingen van den raadsheer *Reiner Frix* en *Lammegien Smaals* is *Lammegien Frix,* dr. van *Jan Frix* en 'zijn tweede vrouw *Goutje Budde,* van Emden, en kleindochter van den bovengenoemden *Reiner Frix,* driemaal gehuwd geweest, 1° met ..... *Blauw;* 2° met den secretaris *Busch,* uit welk huwelijk een dochter *Wilhelmine,* gehuwd met Artillerie-Meester *Fred. Meinardi,* zoon van secretaris *Joh. Meinardi* en *Hillegonda Crans (Het* huwelijk Meinardi-Busch was kinderloos); 3°, wet den: raadsheer *Sam. Wychel.*

De onder 2 genoemde secretaris *Busch was* volgens de aantekeningen Busch in de verzameling van Buttingha Wichers de zoon van *Reneke Busch,* ontvanger der Gemene Landsmiddelen, gehuwd met *Jannetje van Hasselt,* dochter van *Marcus.*

Rotterdam. MR. J. A. WILLINGE.

van der **Ham.** Gevraagd alle gegevens omtrent het geslacht *van der Ham,* stammende uit Lakerveld onder Lexmond prov. Zuid-Holland. Genealogie, bijna compleet over alle takken van 1585 tot op heden, in mijn bezit.

Amsterdam. J. T. VAN DER HAM.

Pijl. Op 19 Maart 1724 huwden te Gouda *Lieve Pijl* (j.m. op den Korten Tiendeewg, pijpmqkersbaas, merk „De Kandelaar", begr. Gouda 13 Juni 1753) en *Anna Elisabeth Straatman* (j.d., ged. 10 Mrt. 1709, begr. 3 Mrt. 1761 Gouda, dr. van *Pieter Straatman* en *Elisabeth Quackelsteyn).* Uit dit huwelijk moet minstens één kind zijn, waarover *Adriaen Hoogendijk* te Brielle voogd was; 25 Mrt. 1769 (Nots. J. v. Wageningen, Brielle) ging die voogdij over op zijn zoon *Damas Cornelis Hoogendijk.* Wanneer en waar is dit kind (deze kinderen) gedoopt, gehuwd, overleden?

Manchester. IR. JAN F. STRAATMAN.

Steenwijk. (LXV, 239, 336). Abusievelijk gaf ik in kol. 336 van dezen jaargang op, dat *Willem Jacob Meurs* een zoon is van *Willem Meurs* en *Cornelia van Cuijlenburg;* deze zijn echter zijn grootouders, n.l. de ouders van zijn vader *Cornelis Meurs,* terwijl zijn moeder *was Ida Heynen.*

Batavia. PROF. DR. W. PH. COOLHAAS.

van Swichem. (LXV, 239). Naar aanleiding van de vraag door den Heer N. J. A. C. v. Rossem kan ik mededelen, dat ik te Rotterdam een huwelijksinschrijving vond 29 Dec. 1694/7 Febr. 1695: *Gevert Janse van Swiche* met *Anna de Moy.* Deze *van Swiche is* j.m. van Haerreleveen (Harleveen = Aarlanderveen). Daar de geboorte van Jacobus van Swichem niet te Harlingen is gevonden, bestaat de mogelijkheid, dat er een vergissing is gemaakt tussen Harlingen en Harleveen.

Rotterdam. A. H. M. WAP.

van **Woestinghoven.** In 1615 werd in de Grote Kerk te Schiedam in het geheim opgegraven het gebeente van de H. Liduina. Hierbij was betrokken een te Rotterdam wonend echtpaar *Arnoldus Jansen en Margaretha Bertels.* Ik kon hem identificeren als *Arent Jansz. van Woestinghoven* (ook geschreven *van Goestinghoven* en *van Vorstenhoven),* die van 28 April 1612 tot 4 Mei 1620 eigenaar was van het pand het Zwijnshoofd op de Grote Markt te Rotterdam. Op het Rotterdamse archief is verder niets van hem te vinden. Gegevens over hem zijn mij zeer welkom.

Schiedam. A. VAN DER POEST CLEMENT.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Staat van Aanwinsten. — De afstamming der graven van Gelre, door Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland. — Vigelius-Schweitzer-Helvetius, door W. J. J. C. Bijleveld. — Het geslacht van den Ham uit Barneveld, door Mr. W. C. Mees. — Foutieve wapens en namen in diverse bronnen, door R. T. Muschart (vervolg). — Van Bolten, door, Mr. A. Haga. — Korte mededelingen: Poortugael; De oudste generaties van het geslacht Pronk te Scheveningen; Huygens; IJssel. — Vragen en antwoorden.

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1948.

Het teeken *) wil zeggen dat in het artikel ook aanteekeningen van wapenkundigen aard voorkomen.

A

Aa, Pijnse van der 65.
Aa, Randerode van der 165.
Aardenstoff, van 153.
Abbas 103 109.
Abbé, Poulain dit 1' 117.
Abeele, van den 282.
Aberson 110.
Absoloens 169.
Achterhout, van 152.
Achteveld, van 308.
Ackersdijk 153, 356.
Adrichem van 13*), 153.
Adrichem van Dorp, van 13.
Aelman 201.
Aelmans, van Campen 240.
Aelmis 101.
Aelst, van 359.
Aelst, van der Eijdt (Teijdt) van ●) 132.
Aertselaer (kasteel) 11.
Agaats 207.
Ahnen, von 250.
Aken, van 143.
Akeren, van 95.
Akkerman 152.
Albach *) 103.
Albach, van ●) 20, 103.
Alberda 26, 30, 31, 41, 151.
Alberti 96.
Al(c)k(e)made, van 153, 163, 164.
Aldringa 28.
Aleman 201.
Alensoon 90.
Alewijns 153.
Aller 271.
Aller, van *) 332.
Alma 66.
Almaras, van 154.
Almeye, van 158.
Alphen, van 154, 240.
Althusius 90.
Alting 29.
Amckebil*) 130.
Amelsvoord, van 103.
Amerongen, Taets van 167.
Amstel 204.
Amstel, van 47, 104, 130.
Amstel, Ploos van 260, 265, 306, 308, 309.
Amstenraedt, Huyn van 59.
Ancelmo 152.
Anckler, opten 317.
Andel, van 47.
Andrews 295.
Andries 295.
Anemaat 294.
Argillis 154.
Annahof 154.
Annandale 295.
Annoque 300.
Anraa, van 189, 190.
Ansloo 67.
Antony 87, 90.
Antwerpen *) 130.
Apeldoorn, van 239.
Apelthorn, van 251.
Appel 265.
Arch 154.
Archum ('t Hoff te) 37.
Arck, van der 154.
Ar(c)kel, van 154, 204.
Arckel tot Werkendam, van 154.
Arkel (Arckel), van 204.
Arkel van Heukelom, van 204
Arlebout 110.
Arler 307.
Arler, van 260.
As, van 207.
Ase, ten ('t goet) 56.
Asjes *) 104 105.
Asperen van' Vueren, van 154
Aspermont, Flugi van 269.
Assendelft, van 98, 154.
Assendelft de Coningh, van 63.
Asserhuis 105.
Assevedo y Bernal, d' 254.
Aumale d' Haucourt, d' 154.
Ausema 247.
Auxbrebis 343, 344.
Avenhorn 22.
Avesaet, Vosch van *) 234.
Axelen, Jacott van *) 76.
Aylva, van 302.

B

Baalde 86.
Baar, de 271.
Baard 96.
Baarle, van 142.
Baart 67.
Backe 362.
Backer 19, 356.
Backerweert 187.
Backerweert, van 187.
Bacx 154, 297.
Baecke, de 40.
Baeke, die 32.
Baelde 22.
Baelle 156.
Baer, van 257.
Baerle, van 120-128.
Baesiou 105.
Baex, van 143.
Bairette 144.
Bakhuizen van den Brink 5.
Bakker 151.
Balbian, de 154.
Balen, van 226.
Ballen, Coninck gend. van 35
Ballot, Buys 112.
Balochius 154.
Baltus 134.
Baluw 354.
Bam, de 154.
Banchem, van 154.
Bandt, den 67.
Bangeman 293, 347, 348, 365.
Bangeman Huygens 150.
Banning 366.
Baradot 19.
Barbin *) 77.
Barck, de 366.
Barel, van 298.
Barendregt 174.
Barmentloo, van 154, 168.
Barnda 29.
Barneveld, van 352.
Barre, de la 119.
Barrevelt, van 154.
Bartels 197, 265.
Bartolotti van den Heuvel 159.
Baryere, Taillefer de 167.
Bassen(n), van 134, 158.
Bassewisz, von 366.
Batenburg 72.
Batenburg, Bronckhorst- 174.
Baudius 154.
Baumgarten, Cramer van 62.
Bax 174.
Beaumont, van 347.
Bebing 28.
Beckers 141.
Bécourt 154.
Beeck 154.
Beeck, van 121 135.
Beeck van Coesfelt, ter 203.
Beeckmans van West-Meerbeeck 65.
Beek, van der 174.
Beer, den 364.
Beer Poortugael, den *) 364.
Beerenbroeck, van 170.
Beesd, van 54. 55.
Beethoven 102.
Beets 103.
Beke, van der 160.
Bemmel, van 19.
Benninge 28.
Bentinck 193, 251, 258.
Berch, van den 155.
Berchem 56, 57.
Berck 100, 154.
Berck, van 21.
Berckel 272.
Berckel, van 166.
Berckenrode, van 159.
Berenclaw, van Heeckeren to t 54.
Beresteyn, van 154, 274.
Berg 48.
Berg, van 213.
Berge, Op den 249, 256.
Berge, van den 123, 124.
Bergen, van 349.
Bergh, van den 93, 345.
Bergh, Helvetius van den 345.
Bergh, then ('t goet) 56.
Bergsma 75.
Berkenrode, van 154.
Berkum, van 111.
Berlecom, van 152.
Berlicum gez. Boudewijns, van 154.
Bernal, d'Assevedo y 254.
Bernefeld van 318.
Bernier 362.
Serninckhuysen, van 250.
Bernuth, von 65.
Berry, van 154.
Berthout 184.
Bervoets 154.
Berwijck 328.
Besier 22.
Besselo 351.
Besten van 32, 34, 37, 38, 40, 362.
Betouw, In de 174.
Beugen, van 296.
Beumers 61.
Beusechem, van 174.
Bevervoorde 154.
Bevervoorde, van 165.
Beyeren, van 184.
Beyeren Schagen, van 154, 163.
Beyeren, Schagen van 182.
Beyma, van 154.
Bie, de 97.
Biglio, van 167.
Bilant, van 107.
Bingerden 53.
Bingerden, van 54.
Bingman 66.
Binkhorst van Oudcarspel 229.
Bisschop 151.
Bitter 250.
Blanckaert 154, 283.
Blanckenhagen 17.
Blankvoort 248.
Blaschke, von 65.
Blaukamer 22.
Blauw 48, 333, 367.
Bleiswijck, van 330.
Bleu, le 150.
Blitterswijk, van 155, 168.
Block 332.
Blocq 321.
Bloemen 20, 48.
Bloemendaal, van 163, 249.
Blo(e)mendal, van 32, 38.
Blok 88, 90, 351.
Blom 138, 298.
Blondeel 155.
Bloys, Isendoorn eenaamd van 101.
Bloys van Treslong 155.
Blijdenstein 15.
Blijenburg, van 228.
Blijleven 183.
Bockhoven, van 42.
Boddaert 155.
Bodisco 67.
Boeckholdt, thoe 33.
Boecop, toe 250.
Boekholt 99.
Boekhorst, te 267.
Boelens 152, 155, 334.
Boender 174.
Boer, den 326.
Boeravens 155.
Boeren 234.
Boers 236.
Boesses 297.
Boetzelaer, van 150.
Boetzelaer, van den 258.
Bo(e)ye, van 169.
Bogaard (en varianten) 271, 333.*)
Bogaard, van den 90.
Bogaert, van den 143.
Bogaertman (den Bogertman) 271.
Boge '123-125, 127.
Boiret 87.
Bokhoven, van 152.
Bokkel, te 267.
Bolk 174.
Bol(l) 174, 205.
Bollaert 155.
Bolo 105, 138.
Bols ten Oever 106.
Bolten 175.
Bolten, van 361-363.
Bom 108.
Bommel, van 189-191, 357.
Bommel van Vloten, van 350, 358.
Bondt 87.
Boom 297.
Boom, van den 20.
Borch, de Sigers ther 31, 40, 41, 253.
Borcherink 106, 138.
Borck 35.
Borck, van *) 26-32, 34.
Boreel de Mauregnault 138.
Borg, van der 296.
Borgerink 106, 138.
Bornemann, von 65.
Bornstra 159.

Borssele, van 281, 283, 284.
Bors(s)ele tot Ste Polle, van 236.
Bos *) 75.
Bos, van den 73.
Bosch 38, 40, 308.
Bosch, de 155.
Bosch Kemper, de 17.
Bosch, van den 73, 167.
Boschuysen, van 155, 159, 161.
Böselager 34.
Bosquel, del 196.
Both 334.
Botter 366.
Boucholt. van 165.
Bouchorst 170
Bouchorst (huis te) 157.
Bouchorst. van der 43., 155.
Bouchorstenburg 155.
Boudewijns, van Berlicum gez. 154.
Bouhuysen 334.
Bouma 75.
Bouman 155.
Bourbon 169.
Bourgeois 206, 207.
Boussu 117.
Bouttens 151.
Bouvy 15.
Bouw 103.
Bouwens 216-221.
Bouwer 193.
Bovie 110.
Bowier 297.
Boxhoorn 104, 204.
Braam, van 48, 292.
Brachevelt 109.
Braekel, van 232.
Braem 155.
Brahé 191.
Brak 174.
Brakel, van 192.
Brakell, van 258.
Bramen, van 48.
Brand 269.
Brande, van den 19, 106.
Brandeler, van den 127.
Brandes, de 248.
Brandis 269.
Brandis. Brender à 269.
Brandt 291, 294, 318.
Brant 36, 351.
Brants 357.
Brauwere, de 284.
Brauwers 141.
Breda, van 95.
Bredehoff. van 125. 127.
Brederode', van 135:
Brederode (en 'Rynesteyn), van 155
Bredius 79.
Breen, van 342, 343.
Breeschede 258.
Brekelmans 139.
Brembeck 326.
Bremers 35.
Brenck, van (den) 21, 22.
Brender à Brandis 269.
Bresser 367.
Breton 117.
Breton, le 155.
Breugel, van 202.
Breughel, van 174.
Breukelen, van *) 48.
Brew 318.
Brewster 155.
Brienen, van 155, 250.
Brink, ten 193, 194.
Brink, van den 19.
Brink, (Bakhuizen) van den 15.
Broeckhuysen, van 53, 256.
Broek, ten 33.
Broekhuizen 106.
Broekhuysen, van 106, 107.
Broen 345.
Broersema 30, 34, 35.
Broersma 33.
Eroese (van Groenou) 15, 61*).
Bröffel 106.
Bronckhorst 100. 182.
Bronckhorst, van 101, 102, 155, 184, 317, 362.
Bronckhorst-Batenburg 174.
Brouchoven (Brouckhoven), van 155. 169.
Brouwer 94, 100, 281, 312, 357, 358.
Brouwmm 342.
Bruheze, van 128.
Bruinewolt 64.
Bruins 174, 193.
Brummelkamp 254.
Bruneel 155.
Brunen, 's 280.
Brungersma 28.
Brunseels 166.
Brunt 155.
Bruyn, de 153, 174, 367.
Bruynenberg 150.
Bruyningen, van 155.
Bruyninx 155.
Bruystens *) 78.
Bubbeson *) 20, 107.
Buck 57.
Budde(n) 29, 367.
Bulteel 239.
Burch, van der 13*), 108.
Burch. Thou van der 24.
Burcht, van den 191.
Burderen, van 164.
Burg(h), van der 23, 87, 96, 97.
Burgt, van der 345.
Busch 333, 367.
Buteux 71.
Buth van Mensinck, van Duit(h)e gen.*) 44.
Buuren, van 294.
Buyck 155.
Buys 271.
Buys Ballot 112.
Buyscharts 294.
Buysen 122.
Buysers 139.
Buyten, van 127.
Buytewech 155, 167, 168.
Bye, de 156, 205.
Bye, van 20.
Bye, van de 139.
Byland 182.
Bylandt, van 142, 184.
Byler (Bilaer), van *) 259-265, 306-309.
Bijleveld 62.
Bijlevelt, van 156.

C

Cernier *) 227.
Changuion 156.
Charles 65. 296.
Cheusses, de 344.
Chevalier 90.
Christiaens 175.
Christoffers 108.
Chys (huis ter) 156.
Cincq 218.
Citters, van 156.
Crispin 206.
Cunaeus 92, 93, 96.

D

Dael, van 189.
Daelen, van 63.
Daems 139.
Daendels 70, 272.
Daetselaar, van 352.
Dagerait 262.
Dal, van 190, 191.
Dalenoort, van 223.
Dam van Tetterode, van 160.
Daman Lopez Suasso Diaz da Fonseca 16.
Daman Lopez Suaza Diaza da Fonseca 16.
Damman 118.
Dane *) 333.
Dangermond (Dangremond, d'Engremont) 38, 40.
Darmancour 346.
Darval 104.
Davids 343.
Dayala 185.
Decker 23.
Dedel 156.
Dedem, van 251.
Delbe 345.
Delbeek 328.
Deidorp 189.
Delen, van 68, 256.
Delwijnen, de Cocq van 239.
Denker 110.
Derdraat 142.
Desart *) 45.
Desselhof 343.
Detmers 74.
Deutecom, de 69.
Deuverden. van 74.
Deuverden' van Voort, van 135.
Deym 140.
Deyman 156.
Deynoot 232.
Deyns 343.
Diaz da Fonseca, Lopez Suasso 16.
Diaza da Fonseca, Daman Lopez Suaza 16.
Diaz da Fonseca, Daman Lopez Suasso 16.
Dibben 317.
Dibbets 91, 156, 313.
Dickhusen 309.
Dickhuys, te 316.
Diemen, van 140.
Dieoendael. van 19.
Diest, van' 343.
Dillié 156.
Dillinck 35.
Dingmans 290, 291, 293, 294.
Dint(h)er (Dynther), van *) 61.
Dishoeck van 26.
Ditsraet '141.
Dockem (Dockum) 23, 24 *).
Doelmans 229.
Doema 28.
Doerwech, van den 64.
Does 324.
Does, van der 156.
Does van Noordwijk, van der 154, 170.
Doeskate, ten 237.
Doeswerff, van 156.
Doma 28, 29.
Domis 96.
Dommer 156.
Dompselaar, van 31.
Domselaer, van 351, 352, 366, 367.
Dona 289.
Donati 207.
Donckell 255.
Dongen, van 31, 156.
Donkel 135.
Donker Curtius 272, 356.
Dons 295.
Doorn, van 156, 207.
Doorne, van 108.
Doornick, van 134, 135.
Doornink 153.
Dootnia van Marsum 13.
Dopper, den 11.
Dormage, van *) 12.
Dorne, von 108.
Dorp,, van 12*), 75, 156, 160, 165.
Dorp, van Adrichem van 13.
Dorp, Schochfever van 166.
Dorp, Schocfeever van 94, 95, 97, 98.
Dorshorst, te 267.
Dorsten, van *) 13.
Dortinga *) 13.
Dotinchem, van 315.
Dotinga*) 13.
Dou 156.
Doubles 'of Fiche 163.
Doublet 293, 298.
Doude *) 14.
Doude van Troostwijk 14.
Douglas 65.
Dozy 16.
Draat, der 142.
Draeck 14.
Draeck de Teuven, de *) 14.
Drakenburg, van 156.
Dreeves 255.
Dregt, van 103.
Drelincourt 160.
Dreux *) 15.
Dreyhaupt 44.
Driel, van 63.
Drinkveld 175.
Drolenvaux 156.
Droogleever 15.
Droogleever Fortuijn *) 14.
Drost *) 43, 230.
Droste zu Visschering 257.
Druenen, van 43*), 77.
Drijfhout *) 43, 201.
Dueren, van 392.
Dugal, Mc 297.
Duitegnan, van 44.
Duit(h)e gen. Buth van Mensinck, van*) 44.
Du(i)venvoirde, van 153, 156, 164, 185.
Duivenvoorde Obdam, van 181.
Dull *) 175.
Dulmen, van 32, 205, 248.
Dumbar 109.
Du Montaene 95.
Dunnewold, van 139.
Duren, van 358.
During 297.
Dusart *) 44.
Dussen, van der 104, 135, 156, 204.
Duten, van 44.
Duvekes 256.
Duverden, van+) 45.
Duverden van Voordt, van *) 45.
Duijck 45.
Duycker 174.
Duym 156.
Duijn *) 58.
Duyn, van 106.
Duyn, van der 43, 156.
Duijne *) 59.
Duyne, ten 59.
Duyne, van 59, 159.
Duijnen, van *) 59.
Duyven, van 60.
Duyvens 363.
Dwaalput *) 60.
Dijck, van 74.
Dijcken, van der *) 60.
Dyckhues, to 317.
Dycxken, aen 283.
Dyerck 150.
Dijk, van 67.
Dylsen (Dylsem), van *) 61.
Dijxhoorn 16, 271.

E

Echten, van 151, 247, 250, 251, 253, 257.
Eck, van 363.
Eck tot Middeler, van 69.
Eckeren, van *) 130.
Edmond *) 100.
Edsema 29.
Eeck 105.
Eekhout 156.
Eelsum (borg) 34.
Eem, van der 156, 170.
Eerten, (Westerbeek) van 16.
Eertrijck, van 123, 126.
Eeten, van *) 99.

Efferen, van ●) 99.
Egberts *) 99.
Egeren, van 54.
Eggert *) 99.
Eggerts *) 99.
Egmond *) 100.
Egmond, van 169.
Egmond gen. Graeu, van 156.
Egmond van Meresteyn, van 333.
Egmond van der Nieuburg, van 156.
Eik, van 231.
Elberse 172.
Eldik *) 100.
Eldyck, van *) 100.
Eleman 162.
Elgin *) 101.
Eller, van *) 101.'
Ellewouts *) 129.
Ellicuk 348.
Els genaamd Haas, van ●) 130.
Elsbroek, van 142.
Elsevier 157, 166.
Elsland, van 333.
Elst, Lunden de Ter 302.
Elst, van der *) 129.
Elverich, van 257.
Elverich genaamd Haas, van*) 130.
Emaus 103, 109, 201.
Embda, d' 31.
Emmen 176.
Empereur, 1' 157. 166.
Emskerck, van *) 130.
Ende, van den 334.
Endegeest (huis) 157.
Endegeest, van *) 131.
Endegeest, van Schouwen van 166.
Endelgeest *) 131.
Engbergen, te 267.
Engebrecht 171.
Engelen van Ophuijsen *) 131,
Engels 347.
Engremont, d' (Dangermond, Dangremond) 38, 40.
Enghuizen, van 54, 131 *).
Ensse, van 257, 258.
Ente 157.
Entens van Mentheda 157.
Eppstein en Königstein, van 183.
Erckell, van 130.
Ermers 225.
Erquelinnes. d' 119.
Escury, Collot d' 75.
Essen, van 107, 354.
Etten, van 183.
Everaerts 284.
Evers, Staats 80.
Eversdijk 155.
Everwijn 157, 166.
Ewsum, van 19, 28, 35, 157, 168.
Exalto 154
Eybergen. 'van 175.
Eijck *) 60.
Eyck, van 67.
Eyckel, van 41.
Eijcken. van der 60.
Eijdt (Teijdt) van Aelst, van der ●) 132.
Eyk, Specht van 231 ●), 232.
Eijk, van der *) 132.
Eijken, van der *) 132.
Eylbracht 151.
Eijlinck, van *) 133.
Eyloff 157.
Eijmskerck, van *) 130.
Eyndmer, van 123, 124, 126, 127.
Eyssinghe 105.

F

Fabri *) 170.
Faille, de la 157.
Fallot 164.
Fassin 71, 166, 303.
Fauchey 228.
Febure, Le 270.
Feith 26, 106, 157 *), 170, 254.
Felbier *) 171.
Fellinger 157.
Fenema *) 171.
Fenema, van *) 171.
Fevre, le 166.
Feyma 20.
Fiberse 172.
Fiche, Doubles of 163.
Fierens 175, 280.
Flacchio 119.
Flammant 90.
Flamon 110.
Flines, de 111, 152.
Flodorf, van 184.
Flodorp 182.
Floers *) 172.
Floors *) 172.
Flugi van Aspermont 269.
Fock 157.
Fockema '150.
Fockink 194, 366.
Focquenbrock, van *) 172.
Foeyt 308, 309.
Folckers 34.
Foncanus *) 172.
Fonseca, Daman Lopes Suassc Diaz da 16.
Fonseca, Daman Lopez Suaza Diaza da 16.
Fonseca. Lopez Suasso Diaz da 16.
Fontanus *) 172.
Foppinga, van 55.
Forckenbeeck *) 173.
Foreest, van 333.
Forsinck *) 173.
Forsten *) 173.
Fortuijn 15.
Fortuijn, Droogleever *) 14.
Fouchier, de 291.
Fouvre 346.
Franchimont 326.
Franken 106.
Franken 174 *), 197, 205, 238.
Frederiks 350.
Fremery. de 17.
Frenck 251.
Frenckinck *) 197.
Frentz, von 160.
Frese 157.
Frickaert 157.
Frix 333, 367.
Froma 34.
Frowein 274.
Fruin 17.
Fugger 167.
Fijck *) 198.
Fijck (alias) van Hove 157, 198 *).

G

Gaasbeek en van Ho(o)rn *), van 198.
Gael 157, 158.
Gagheldonc, van *) 198.
Gal 157
Galen, van 150, 287, 288.
Gallas 72.
Gandolfs 278.
Gansepoel, van 157.
Gansfort 174.
Gansneb gen. Tengnagel 240.
Gansneb, Harderwijck 157.
Gantois 240.
Garbijnen, van 157.
Gardijn, du *) 199.
Gasperden, van *) 199.
Gastell, van *) 199.
Gasweiler 253.
Gavre, de 118.
Gaymans 274.
Geelvinck *) 199.
Geffen, van 296.
Gelder, van 19, 174.
Gellijck, van *) 200.
Gelmars (Gelmers) *) 200.
Gelre (graven van) 339-341.
Gelummers *) 200.
Gemert, van 176, 200 *).
Genechten, van 288.
Genevre 169:
Gent, van 302, 333.
Gernier *) 227.
Gerstenrijk 334.
Gerwen. van 157.
Gesperden, van *) 199.
Gesseler. van 157.
Geubels 19.
Gevera, van *) 359.
Gevers 65.
Gevers Leuven *) 227.
Geyn, van 134.
Geijtenbeek *) 227.
Cihiessen, van de *) 360.
Ghoirlc, van 122.
Ghore, van *) 227.
Ghijs 157.
Gier, Zijnen de 152.
Giesen, van der 174.
Gildemeester 205, 325.
Gilis *) 227.
Gilles ●) 227.
Gillis 167.
Gillot *) 228.
Gils, van 79.
Gilst, van 239.
Gimmer, de 109.
Gindertalen, van 157.
Ginkel, van 134, 352.
Girssen, van *) 229.
Gladtbeeck, van 251, 255.
Glas *) 229.
Glasenap, von 157.
Glaviman 47.
Gleichman *) 268.
Glummer *) 200.
Goch, van *) 269.
Gockinga 35.
Godding *) 270.
Goede, de 174.
Goens, van *) 298, 342.
Goes 157.
Goes, van der 97, 157.
Goestinghoven, van 368.
Golde, van der 52.
Gomarus 157.
Goodyear 157.
Goor, van *) 299.
Goor, Lulius van *) 300.
Goor, Noothoven van *) 300.
Gooszen 237.
Gordebeek 343.
Gorkum (Gorcom), van *) 300.
Gotschalk 139.
Gottignies 182, 183.
Gotzhuizen, van *) 300.
Goude, van Leeuwen de 206.
Goude, van der 73.
Govarts 223.
Goijer, de *) 329.
Graaf, de *) 329, 344, 345.
Graafland 197.
Gracht, van der *) 331.
Graeff. de 157. 229. 230.
Graes, van *) '330.
Graes, van der *) 330.
Graeu, van Egmond genaamd 156.
Graeuwen, 's *) 330.
Graft, van der 158, 159, 166, 218 *), 330.
Gramaer *) 331.
Gramaije, van *) 331.
Gramser *) 331.
Grande, de 197.
Grande(s), des 345, 346.
Grashuysen 206.
Graswinckel 158 *), 332.
Gratama *) 358.
Grefraede, van *) 359.
Greifzu von Reichenhausen 151.
Grelle, Le 301.
Gressen, van de *) 359.
Greve, de 19.
Greven 192.
Grevinck 32, 247.
Grevinck, van 37.
Greving 28.
Greving(h)e 34, 35, 39, 40.
Grevis 128.
Griemer, de *) 360.
Griensven, van 104.
Griethuysen, van 202.
Griffe, van der 158.
Grignoncourt, de Villers- 65.
Grimdou 234.
Gröbhaus, van 258.
Groelart 160.
Groen 291.
Groene, de 205.
Groenendaal 174.
Groenendijk, van 89, 92-94, 97.
Groeneveld, van der Pot van 232.
Groenevelt 229, 230.
Groenevelt, van 208.
Ciroeningen, van 237, 239, 333.
Groenou, Broese van 15.
Groesbeek, van 59, 66.
Groeters 336.
Grol, van 160.
Groll 237.
Grombach, van *) 360.
Gronsvelt, van 98.
Groot, de 21, 158, 168, 331.
Groothuis, van 258.
Gruiter, de *) 52, 53.
Grumbach, van 361.
Grijpskerke, van 158.
Gubbels 19.
Guerrie (de) 191.
Guiljermet 344.
Guitton 144.
Gulde(n))hoef 78 *), 231.
Guldewagen 158.
Gunter 205.
Gurtere alias van Sombeke, de 60.
Gijselaar de 176.
Gijselaer' 158.
Gijsen 158.
Gijsselen, van 290.

H

Haas *) 130.
Haas (Haes), de 158, 267, 268. 298, 345,
Haas,' van' Els genaamd *) 130.
Haas, van Elvcrich genaamd*) 130.
Hackfort van 187.
Hackius '158.
Haeff, van 230.
Haeften, van 184.
Haen 103.
Haen, de 359.
Haer, van Zuylen van der 151.
Haeren, van 65.
Haersolte, van 251,255.
Haga 359.
Haganaeus *) 75.
Hageman 205.
Hagen (huis ten) 38, 39.
Hagendijck 175.
Hagenoy, van 158.
Hafewijn, van 158, 253.
Halfman *), 79.
Halsaff, van Zeller tot 53, 54.
Halverkamp 291.
Ham, in den 28.
Ham, van 351.
Ham, van den 16, 350*)—358.
Ham, van der 368.

Hamal 158.
Hamel, van 184, 311.
Hamer 17.
Hamerster 97.
Hamestell, de*) 130.
Hanckebiel *) 130.
Hanius *) 173.
Hanneman 20, 139, 144, 205.
Hardenbroek, van 253.
Harder, den 327.
Harderwijck Gansneb 157.
Hardeveld, van 352.
Haren (van) 31, 286, 296.
Harenberg 205, 237, 238.
Harinck 205 *), 238.
Haring 87, 90, 95.
Haringhuys 103.
Harinxma 158.
Harinxma, van 139.
Harinxma thoe Slooten, van 250.
Harkin e 28, 33.
Harmelen, van Zuylen van 170.
Harmens 365.
Harn, van 309.
Haro, Lopez de 163.
Hart, de 139.
Hartenbroock, van *) 53.
Hartgers 343.
Hartigh 271, 332.
Hartman 175.
Hase, de 139, 278.
Haselen, van 173.
Hases 334.
Hasselt, van 333, 367.
Hasselt, Copes van 240.
Hassent, van Ulft tot 54.
Haucourt, d' Aumale d' 154.
Haudrick 248.
Havenith 66.
Haverkamp 319.
Haye, de la 168.
Haye de Rion, de la 346.
Hayes 18.
Hecking, van 21, 110.
Haykema (borg) 26.
Hecking, van 21, 110.
Hecking Colenbrander, van 21, 110.
Hee(c)keren, van 21, 53, 54, 130 *), 187, 189.
Heeckeren tot Berendaw, van 54.
Heeckeren gend Rechteren, van 257.
Heemskerck, van *) 130, 154, 158, 199.
Heerdt, van 16, 351, 352, 354.
Heerma, van 35.
Heermale 158.
Heerman 158.
Heermans 159.
Hees, van 334, 358.
Heest gend Laer, van der 257.
Heide, van der 66.
Heiden, die 316.
Heider, de 20.
Heim, van der 364.
Hekeren, de 'Rode van 187.
Helbergen, van 54.
Heldewier 144.
Hell, van (der) 109, 261, 262.
Hellius 109.
Helmigs 304.
Helmont, van 104.
Helst, van der *) 129, 130.
Helt 258.
Iiolvetius 342-350.
Helvetius van den Bergh 345.
Hemmekam 365.
Hengeveld 140.
Hengstenberg 325.
Hemink 238.
Hennebo 158.
Hennin Liétard, de 118.
Henry 344.
Herbern, van 214.
Herckell, van *) 130.
Herlaer, van 282.
Hermann 160.
Hermans 208.
Herrewijn Mangs 158.
Hersent, de 115.
Hertoghe van Orsmael, de 158,
Herwech 128.
Heshusius 73, 140.
Hesselink 16, 267, 350, 354, 357.
Hessen 182.
Hessen-Kassel. van 183.
Hessen-Marburg, van 183.
Hesz 219.
Heukelom, van Arkel van 204.
Heumen, van 109.
Heurn. van 291.
Heusden, van 125, 126, 158, 159.
Heussen, van 158.
Heuvel, van den 159, 169.
Heuvel Bartolotti van den 159.
Heuvelink 238.
Heijermans 268.
Heijmans 334.
Heymbeke 119.
Heynen 368.
Heyns alias Smets 65.
Heys 176.
Heyst, van 19, 152.
Hiebendaal 68.
Hierden, van 262.
Higly 240.
Hillebrants 28.
Hinnesdael *) 270.
Hocht 232.
Hodenpijl, van 330.
Hodges 355.
Hoecklum, van 53.
Hoeckwater 140.
Hoedemaeckers 13 1
Hoeff, van der 74.
Hoefnagel 297.
Hoekmans 71.
Hoemen, van 184.
Hoet, ten 68.
Hoeve van der 55.
Hoevelick, van 55.
Hoevelick, van der 53.
Hoeven, van der *) 79.
Hoey, van 140.
Hofman van Someren 249.
Hoeendoro. van 72.. 159.
Hogeweg,' (van den] 48.
Hohenlo. van 159. 160.
Hohenzollern, van' 173.
Holder 134.
Holstein 203.
Holt 192.
Holte. ten 27. 30 *), 32-40.
Holthe, van 253-255, 258.
Holtius 240.
Holtvoort 40.
Holy, Muys van 139.
Honselaer, van 159, 257.
Hooch, van der 160.
Hoochewerff 63.
Hoochschoen 202.
Hooftman 152.
Hoogendij(c)k 366-368.
Hoogenhouck 132.
Hoogervorst 159.
Hoogeveen, van 159.
Hoogstraten, van 159.
Hoop, van der 228.
Hooreman 151.
Hoorn, van *) 176, 227.
Hoorn, van Gaasbeek en van *) 198.
Hoorstman, de 101.
Hoppe *) 53.
Horbag, van 109.
Horenken 36.
Horn, van Gaasbeek en van *) 198.
Hornes 182.
Hornes, de 156, 159.
Hornes, van 184.
Horst, ter 357.
Horst, van der 21, 75 *).
Horst, van Westerbeek van der 76.
Horsteler (het goed) 57.
Houff, van der 158, 160.
Housz, Ingen 63.
Houtappel 160.
Houtappel gend. Melander 160.
Houte, van den 127.
Houten, van den 238.
Houttuijn 44.
Houweningen, van 160, 165.
Hove. Fijck (alias) van 157, 198 *).
Hove, van der 164.
Hoy, de 101, 173.
Hoynck van Papendrecht 101.
Hoze 128.
Hubbeldinck 36, 37.
Huber 253.
Huberts 174.
Hubrechts 254.
Huguenin 253.
Huisinge 37.
Humbeke (het goed) 57.
Hummell, van 56.
Huree 140.
Huygens 17, 285-298, 365.
Huygens, Bangeman 150.
Huyland 160.
Huyn van Amstenraedt 59.
Huynge 36.
Huysinck, Olde 37.
Huyssen 238.
Huyssen, van 160.

I

Inckops 66.
Idsaerda 250.
Iersel, van 139.
Imhoff, van 301.
Immens 138.
Immerseel, van Lyere 42.
Immerseele 182.
In de Betouw 174.
Ingen, van 21, 22.
Ingen Housz 63.
Ingenop, de Lenarts d' 301-302.
Ingracts 143.
Inn- und Knyphausen, van 160.
Intvelt 334.
Isekra 106.
Isenberg, van 213.
Isendoorn, van 135.
Isendoorn gen. van Bloys, van 101.
Isselmuden, van 30, 247, 256.
Israels 311.
Isselt, van 160, 170.
Istel, van 176.
Itens 29.
Itterson, vafl 21, 22.
Ittersum, van 187, 189, 202, 257, 258, 362.

J

Jacob *) 77.
Jacobs 234, 347.
Jacott 76.
Jacott van Axelen *) 76.
Janssen 144.
Janvier 136.
Jarghes 33-35.
Johnstone 291, 295.
Jöl 322.
Jong, de 175, 205.
Jong van Beek en Donk, de 301.
Jonge, de 301.
Jongeknecht 64.
Jongsma 140.
Jordaan 357.
Jordens 143.
Junius 160.
Jurriaensen 353.
Juijn 297.
Juyst 236.

K

Cagenaer 321, 322.
Kalff 174.
Calkoen 18.
Calon 20.
Kam 199.
Cambier 89, 92, 94.
Kamferbeke, van 189.
Kamminga 174.
Kamp, op de 174.
Campbell 160.
Campe (goed ten) 38.
Campen 298.
Campen, van 104.
Campen Aelmans, van 240.
Campert 352.
Kamphuis 334, 336.
Camphuisen, van 32, 166.
Camps, de 106.
Canjuweel 335.
Cannegieter 62, 256.
Cannius 139.
Capelle, van de 88, 91, 95, 96.
Capelle, van 356.
Kaper 111.
Karnebeek, van *) 302.
Carnenbeck 160.
Caron 69.
Carpentier, de 160.
Karre 220, 221.
Casier 160.
Cassa 144, 240.
Kasser 160.
Casteleijn *) 194-197.
Castell *) 199.
Cater 33.
Catreep '(goed) 38.
Cats, van 160.
Cauw 325.
Cavalès, Leytner von und zu 256.
Cavaro 111.
Keecken 53.
Keer 312.
Keets 111.
Kegelingh 204.
Kelder 239, 304.
Kemp 109.
Kempenaer, de 161.
Kemper 16, 17, 205.
Kemoer, de Bosch 17.
Kempers 363.
Kemoinck 174. 311.
Keppel 22.
Keppel, Olden (huis) 52-58.
Keppel, van 55, 186-189, 257, 354.
Keppell (hof te) 56.
Kerckhof van den 222.
Kerckwerve, van 20.
Kerkhoven 236.
Kermans 290.
Kessel, van 223, 225, 253, 254.
Kesteren, van 135.
Ketel, van 20.
Ketel, van de 139.
Ketgens 161.
Ceulen, van 150.
Keygel 154.
Keyser 161.
Kieboom, van den 224.
Kien 365.
Kies van Wissen. de 13.
Kieuwitsbergen, van 95.
Kievits 19.
Kinsbergen, van 354.
Kir(k)patri(c)k 43.
Kistemaecker 363.
Clant 35, 36, 71.
Clare 296.

Clarenbeek. van 54.
Clarisse, de 119.
Cleeff, van 101, 102.
Clemens 106.
Cler 296.
Clerx 125.
Cleyhorst. van 247.
Kleijn 229.
Kleynjan 174.
Clinckhoven, van 232.
Clock 104.
Kloeck 53.
Cloeck tot Spaenswerdt, van 54.
Clooster, van den 246—259*), 292.
Kloot: van der 17, 77.
Kloot, (van Rhede) van der 17.
Cloppenburgh 195.
Klopper, de 151.
Clotterboke 299.
Clouck 197.
Knobelsdorff, von 301.
Knoep 73.
Knoops 174.
Knoppert 32, 362.
Cnijnenberch (goed) 56.
Kock 128, 143.
Cock van Opijnen, de 257.
Cock van Ruyven, de 158.
Cockengen, van 200.
Cocq van Delwijnen, de 239.
Cocq, le 60.
Koeck 316.
Coel 281-283.
Coenders 29. 151, 247.
Coenen 110.'
Coenjes 353.
Koeschot, van 108.
Coesfelt, ter Beeck van 203.
Coesvelt, van 293.
Coeverden. van 107, 248, 252
Koiter *) 66.
Colbrant 116.
Colen 225.
Colenbrander 21, 110, 152.
Colenbrander, van Hecking 21 1 1 0 .
Colibrant 14.
Collaert 219. 221.
Collette *) 270.
Collot d'Escury 75.
Collijns 208.
Coltermans 328.
Colthoff 334.
Colijnsen 278.
Commersteyn 48.
Königstein, van Eppstein en 183.
Coninck 35, 134.
Coninck, de 232, 251.
Coninck gend van Ballen 35.
Coninnh. van Assendelft de 63.
Cool 233.
Kool 104.
Coolhaas 161.
Coolman 282.
Cools 72
Kools 7ö.
Koolsman 334.
Coomans 141, 206, 207, 239.
Coomen, de 321.
Coops 16, 111, 357.
Koops 111.
Koper 111.
Copes van Hasselt 240.
Cophart 161.
Coppenol. van 161.
Koppeschaar 150.
Corbmachern, van 249.
Cordes 20.
Korenkooper 205, 238.
Corenpoort 28, 41.
Korenportinge 28.
Cornet 19.
Corswarem, de Looz- 118.
Cortois 161.
Kost, van der 37.
Costerman 150.
Kotgen 247.
Cotzhausen *) 300.
Court, del 161.
Court, de la 161, 196.
Courtille 353.
Kouthoorn, van 352.
Couwenberg 152.
Craecken, van 161, 162.
Craecken van der Laen, van 161
Craft 65.
Craght, van der 151.
Cralingen, van 231.
Cramer van Baumgarten 62.
Cranenborch, van 38, 39.
Cranenburgh, van 235.
Cravoet 103.
Crede 317.
Kreen 262.
Creenenburch, van 71.
Crekel 161.
Cremer 268.
Crena 161.
Crequy de la Roche 167.
Kreyinck 106.
Creynaar 161.
Kreyssig 151.
Krietsman 349.
Croll 111.
Crommelin 161.
Cronenburg(h) 202.
Crookceus 111.
Kropff, von 248.
Crudop 334.
Cruiningen, van 161.
Crullers 296.
Crumminga 34.
Cruyce, van den 66.
Kruys 303.
Culemborch(g), van 161, 163.
Kummich 205.
Cuninghame 298.
Curtius, Donker 272, 356.
Cutsem, van 66.
Cuyck 185.
Cuyck van Myerop, van 163.
Kuyl 21.
Cuylenburg, van 368.
Kuylenstierna 21.
Kuyper 343.
Cuysers 153.
Crans 367.

L

Laar, van 't 20, 48.
Lacoste 44.
Laen, van der 154, 161.
Laen, van Craecken van der 161.
Laer, van 150, 152, 247, 257.
Laet, de 161.
Lagache 161.
Laken, van 284.
Lamberdinck, (hofhoorig erf) 37.
Lambooy 333.
Lambrechts 20.
Lammers 268.
Lampsins 348.
Lamsweerde, van 99, 162, 301
Lanckfoort 133.
Landt 152.
Lang, de 330.
Lange, de 345.
Lange, die 219.
Langewagen 109.
Lannoy, de 21, 22, 162.
Lanscroon, van 156, 162.
Lansing 22.
Lantinck 363.
Lantsheere, de 162.
Laren, van 9.
Lasonder 19.
Las(s)chenskie 234.
Lathem, van 335.
Laun, van 268.
Lavelle, de 158.
Lawick, van der 54.
Lecq, van de 303.
Ledebur, von 258.
Leeck *) 53.
Leeden, van der 100.
Leenders 135.
Lee(n)mans 140.
Leer, van 157.
Leers 67.
Leeusvelt, van 162.
Leeuw 67.
Leeuw, de 19.
Leeuwarden, van *) 76.
Leeuwen 53.
Leeuwen, van 162, 309, 334.
Leeuwen de Goude, van 206.
Leeuwenhorst (klooster) 162.
Le Grelle 301.
Lely, van der 63. 70, 364.
Lelyveld, van 162.
Lemp 151.
Lenarts d' Ingenop, de 301-302.
Lenderinck 57.
Lennep, van 152, 193.
Lentinck 266.
Lepels 176.
Lespaul 97.
Lestevenon 40.
Letter, Te 21.
Leusden 111.
Leuven, Gevers *) 227
Levisson 141.
Lewe 35, 40, 251.
Lev. van der 19.
Leydecker 292.
Leyden, van 101.
Leyes 283.
Leyns, van 278.
Leys, (van) 278-285.
Leyssius 237, 277-285, 302.
Leytner von und zu Cavalès 256.
Leyus, van 278, 285.
Liederen, van 317.
Lieftinck 308.
Lienaer, van 134.
Lier, van 237.
Liere 182.
Liere, van 181. 183, 185.
Liessel, van 170.
Liétard, de Hennin 118.
Ligtenburg 136.
Limborch, van 151.
Limburg, van 213.
Limburg-Broich, van 215.
Limburg en Bronkhorst, van 302.
Limburg-Hohen Limburg, van 215.
Limburg Stirum, van 213-216, 302.
Linden, van der 87, 302, 333.
Lindsay 140.
Lingen, van 84, 303.
Lintum, te 267.
Lith. van *) 79.
Lith, van der 193, 344.
Lobeeck 365.
Lobs 195.
Lochorst, van 162.
Lochtenburchs 288.
Lockhorst, van 233.
Lodesteyn, van 162.
Loe, ter 362.
Loeff 308.
Loeff. Verniers van der 17.
Loges 193.
Logiers 162.
Lohman, de Savornin *) 302.
Lons 99.
Loo, van 162.
Loon, van 20, 65, 189, 190, 265, 332.
Loosel, de 328.
Loot, ten 162.
Loots 288.
Looz-Corswarem, de 118.
Lopes 157.
Lopez de Haro 103.
Lopez Suasso Diaz da Fonseca 16.
Lopez Suasso Diaz da Fonseca, Daman 16.
Lopez Suaza Diaza da Fonseca, Daman 16.
Lopez de Villa Neuva 66.
Losecaet 253.
Losser 344.
Lostadt, van 143.
Lostorel, de 346.
Loten 151.
Lovel 168.
Loverenberg 20.
Lucht 319.
Luchtenberg, van 254, 258.
Luchtig 353.
Ludeloff 200.
Lulius van Goor *) 300.
Lunden (de Ter Elst) 302.
Lupaert 162.
Lusignan, de 162.
Lyere Immerseel, van 42.
Lynden, van 301, 302.

M

Maanen, van 151.
Maassen 357,
Macha 140.
Maes 56, 59.
Maestertius 162.
Magnus 162.
Maire, le 19, 66,
Malherbe 174.
Malsen, van 42.
Mangs, Herrewijn 158.
Manrique 66.
Marck, van der 248, 251, 258.
Marcus 98.
Marees, de 70.
Margelle, de la 59.
Mar(i)gny 162.
Marinissen 201.
Maris 19.
Maris, van 333.
Marle, van 111.
Maronier 105.
Marsum, Dootnia van 13.
Martena, van 360.
Martinet 346.
Martini 162.
Maselant 256.
Masius 195.
Massow, van 240.
Massu 85, 86.
Matham 164, 363.
Mathenesse, van 43, 162.
Mauregnault, de 140, 141. 143.
Mauregnault, Boreel de 138.
Mechelen, van 160, 162, 180, 182, 183, 186.
Mecima 358.
Meckint 63.
Mecklenburg, van 183.
Meder 62.
Medici, de 41.
Mée, du 365.
Meer, van der 93, 95, 162, 266.
Meeren, van der 182, 184.
Meermans 190.
Meersch, van der 151.
Mees 356.
Meetkerken, van 162.
Meinardi 367.
Meke(re)n, de 315.
Melander 162.
Melander, Houtappel gend. 160.
Melchior 141.
Melder 206.

Melles 90, 95.
Melsen 279.
Melser *) 206.
Melvil 152.
Memelink 237, 238.
Menager 203.
Menninga 34.
Mensinck, van Duit(h)e gen. Buth van ●) 44.
Mentheda. Entens van 157.
Menijn 95.
Mepsche, de 32, 34, 36, 40.
Meresteyn, van Egmond van 333.
Merevin, van 162.
Merode, van 85, 118. 162, 166.
Mersch, van der 163,
Merwen, van 84, 163, 183.
Messul 348.
Mesteringe 36.
Metelen 29.
Meulen, ter 141.
Meulenrae (het goed) 57.
Meuleveld 192.
Meurs 239, 336, 368.
Meurs, van 163, 264, 307.
Meij, de 196.
Meyers 236.
Meylan 141 *), 206, 207, 239.
Meylink 312.
Meyn 163, 164.
Meijnaerts 201.
Meijnhardt 111, 141, 142.
Meyster 163.
Meyvaert 237.
Meyvaerts 278, 280.
Middagh 72.
Middeldorp 53.
Middeler, van Eck tot 69.
Mieden, van der 80.
Mieris, van 162.
Mierlo, van 366.
Mil, de 10.
Milaan, de 293, 365.
Milraadt 345.
Minnaert 163.
Mispeleer, de 163.
Mits 71. 334.
Mits 334.
Moelen, van der 235.
Moerel 354.
Moerkerken, van 174.
Moerman 75.
Moermont, van Renesse van 165.
Mogge 65.
Mol 65.
Molemakers 291.
Molen, van der 125.
Molendijk 142.
Molenwerf 334.
Moll van Santbergen *) 67.
Mom 152, 257.
Momme 362.
Mondt, du 342.
Monhemius 173.
Mönster, van 247.
Montagne, Du 95.
Montenacq 131.
Montfoort, van 163.
Montpellier, de 118.
Moor 87.
Moorrees 68.
Moosburger 303.
Mooy 297.
Mbrgendal, van 39, 41.
Morhard 205.
Morren 352.
Mosburger 207, 303.
Mossel 144, 152, 240.
Mostaard 86, 87, 88, 89.
Motte 112.
Moulin 65.
Moulin, du 117.
Mourits 295.
Mouthaen 163.
Mouw 354.
Moy, de 368.
Muelen, van der 166, 168, 355.
Muilman 14, 65.
Mulert 255, 257, 258.
Muller, van Nispen 9.
Mulrade (hoeve) 55.
Munck, de 280.
Munnickhuyzen 206.
Munnicks 102.
Munnik, de 111.
Munster, van 258.
Munt, de 163.
Munter 335.
Musenholius 163.
Muys van Holy 139.
Mij 163.
Mije, van der 159.
Myerop, van 163.
Mverop, van Cuyck van 163.
Mijle, van der 156, 163.
Mijs 122.

N

Naaldwijck, van 163.
Nagtglas 77.
Nahuijs, van 22 *), 335.
Nahuyzen 335.
Nansum. te 29, 41.
Nassau 182.
Nassau, 183.
Nassau-Breda 180.
Nassau-Conroy 180, 182.
Nassau-La Lecq *) 180—186.
Nassau Zuylesteyn, van 163.
Nat, van der 163.
Neander 152.
Needer 144.
Neeve 144.
Neider, de 240.
Nemegheer 293, 347.
Nepveu 17.
Nerée (,de) 163.
Nes, van 207.
Nette,. van der 169.
Neufville, de 104.
Neumann 349.
Neuteboom 163.
Neuva, Lopez de Villa 66.
Nicasius 284.
Nieburg, van den 353.
Niehoff, van 163.
Niel, van 303.
Nienhuys 207.
Nieuburg. van Egmond van der 156.
Nieulant 65.
Nieulant, van *) 76.
Nieustadt 159.
Nieuwenhoven 102.
Nieuwenhoven, van 70, 163.
Nieuwenhuis 366.
Nieuwenhuysen 267, 268.
Nieuwenhuysen, van den 65.
Nieuwpoort 163.
Nieuwvliedt, van 272.
Nievelt, van Zuylen van 170.
Nikerk, van 19.
Nispen, van 9-11.
Nispen Muller, van 9.
Nix 152.
Nobelaer 159.
Ncll, van *) 79.
Noord, van 48.
Noorden, van 163.
Noordwijk, van der Does va 154, 170.
Noorman 111*), 239.
Noort, van 134, 160, 163, 16
Noot, van der 184.
Noothoven van Goor*) 300.
Noris 181, 184.
Northey 163.
Nouten 288.
Noy, de la 90, 95.
Nuffelen, van 164, 232.
Nuyssenburg van Zuidewijn, van 224, 225.

O

Obdam, van Duivenvoorde- 181.
Ockhuysen 230, 231.
O(c)khuysen (van) 48, 67 *).
Oedbelding (= Hubbeldinck) 37.
Oefferden, van 68.
Oester 234.
Oever, Bols ten 106.
Oever, van den 111.
Offem (huis) 163.
Offem, Scherpenzeel van 166.
Offerhuys 312.
Olbering 48.
Olde Huysinck 37.
Olden Keppel (huis) 52-58.
Oldenborgh, van 152..
Eldenhuising 37.
Olmen, van 134.
Olvenstet 342.
Ommen, van 40, 106.
Ommeren 106.
Ompteda 35, 247, 250.
Onstra 257, 258.
Oolbrink 48.
Oordt, van 48, 140.
Oortover 164. 165.
Oostbroek, van 79.
losten, van 11.
Oosterbaan 325.
Oosterhoorn 1 4 3 .
Oosterwijck, van 328.
Oostrum, van 163.
Op den Berge 249, 256.
Ophuysen, van*) 131.
Ophuysen, Engelen van *) 131
Opperdoes 103.
Opijnen, de Cock van 257.
Orfèvre, l' 115.
Orgenist 109.
Orl(a)ers 164.
Ormea 164.
Orrock 102.
Orsmael, de Hertoghe van 158
Ort 240.
Os(ch), 'van 107.
Otjens 294.
Ottensz 65.
Otterbein 151.
Oudaert 19.
Oudcarspel, Binkhorst van 229.
Oudenhoven 19.
Oudevliet, van 164.
Oudheusden, van 272.
Oudshoorn, van Reede van 297
Oudtshoorn, van 167.
Ouseel 164.
Outeren, van 164.
Outermans 164.
Outshoorn, van 164.
Outshoorn, de Vlamingh van 199.
Outvorst. van 303.
Oven, vón 17.
Overback 19.
Overbeek 19, 65.
Overdorp, van 22.
Overlants 48.
Ovinck 28, 37.
Oving 29.
Oy, van 161, 166.
Oye, Schimminpenninck van der 311.
Oyenberch, van 155.

P

'aedts 160.
'aedts van Poelgeest 164.
'aedts van Santhorst 164, 166.
'aedts van Sonneveld 164.
'aets 71, 111, 168, 204, 205.
'aets van Troostwijk 14.
'affenrode. van 164.
'alesteyn, 'van 164.
'allandt van Culemborg, van 170.
'althe 73.
'ama 87, 88, 90.
'anhuys, van 355.
'annenborg 358.
'anser 151.
'apendrecht, Hoynck van 101.
'appelenburgh 202.
'aradis 110.
'arker 227.
'aspoort 272 *), 335.
'atot, de 296.
'atijn 164.
'ayen 164.
'echer 65.
'e(e)ne, van 164.
'eereboom Voller 18.
'eima 363.
'elerin 129, 228.
'elgrom 111, 171.
'elkwijk, ter 267.
'els *) 335, 342, 343.
'erche 169.
'escarengis, de 164.
'etit 136.
'etit, le 98.
'eusum, van 29.
'hilipsborn, von 203.
'iaet 164.
'ieck 164.
'iek 205.
'ielat 129.
'iera 151.
'iggen 121, 122, 124, 126.
'la, le 164.
'lancius 163.
'lantin 164.
'lantijn 154.
'loeg 174.
'loos van Amstel 260, 265, 306, 308, 309.
'looster 174.
'loum 174.
'oel 151, 164.
'oelaert 154.
'oelenburg, van 164.
'oelgeest 23 1.
'oelgeest, van 43, 164, 165.
'oelgeest Paedts van 164.
'oelien, van 174.
'olanen, van 10.
'older, van de *) 48.
'olle, van Bors(s)ele tot Ste. 236.
'olvliet 202, 331 *).
'ompe 132.
'on, du 207.
Ponsard 151.
Pont, du 138.
Poock 165.
Poortugael 70, 364.
Poortugael, den Beer *) 364.
Pooy 347.
Poret 165.
Portz 111.
Portz. van 97.
Portzen, van der 111.
Post 23.
Posthuma 353.
Pot van Groeneveld, van der 232.
Potheuck 165.
Poulain dit l'Abbé 117.
Poyderoyen, van 73.
Prado, del 152.
Prato, de 144.

Pree, du 95.
Prez, du 162.
Pronk *) 320-328, 336, 364.
Proost 334.
Prooyen 174.
Pütmann 236.
Putten, van der 151.
Putvliet, van 272.
Pijl(l) 264, 368.
Pijnacker 158, 231.
Pijnse van der Aa 65.
Pijpekamp, van de *) 70.

Q

Quack, de 353.
Qualen 165.
Quesne, du 16.5.
Quetstroo 165.
Quintin 195.

R

Radermacher 349.
Radziwill 165.
Raephorst, van 165.
Raer 143.
Raesfelt, 'van 257.
Raet, de 59.
Raevenbergh, van 102.
Rambonnet 100.
Rammelman 248.
Randerode van der Aa 165.
Randwijck, van 21, 165.
Ranst 59.
Rasquert,' tho 19.
Ratering 266.
Raupp 63.
Rauwers 235.
Rave 38, 40.
Ravelingen, van 154.
Raveschot, van 19.
Havesteyn, van 20, 92, 96.
Raye 344.
Rechteren. van 247.
Rechteren: van Heeckeren genaamd 257.
Reckermann 325, 326.
Recklinghuisen, Stock van 165.
Redinchaven, van 214.
Reede, van 16, 69.
Reede van Oudshoorn, van 297.
Reesen 270.
Reestaf, te 266, 267.
Reichenhausen, Greifzu von 151.
Reigersberg 165.
Reigersman 129.
Reinicke 62.
Reitz 67
Rembrandt, zie: van Rijn.
Remmert 265, 268.
Rendorp 65.
Renesse 182.
Renesse. van 42. 163, 184 *), 303.
Renesse van Moermont, van 165.
Renesse van Wilp, van 165.
Rengers 31.
Renialme, de 165.
Rensen, van 207.
Renssen, van 249, 255, 256.
Retbergen 28.
Reukers 105.
Rexpoel 162.
Reyer, de 150.
Reyers 218.
Reyshouwer 110.
Rhede van der Kloot, van 17
Rheineck, van 278, 285.
Rhenen, van 134.
Rhoon, van 165.
Rhijn, van 203, 308.
Rhijne, v. d. 165.
Rie. van 239.
Riedel 62.
Riemer, de 151.
Riemsdijk, van 202.
Riemsdijk, van 349.
Riesmsdijk, Helvetius van 349.
Rietstap 265-268.
Rinckel 165.
Ringh, van 160.
'inkhuyzen, van 17.
io, del 66.
Rion, de la Haye de 346.
Ripperbant 312.
Ripperda 151, 251.
Rissen, de 315.
Rivet 167.
Roche, Crequy de la 167.
Rode, de 308.
Rode van Hekeren, de 187.
Rodenburg 165.
Rodrigo e Vega 165.
Roeck 192.
Roecx 186.
Roederkingh (erve toe) 38.
Roelants 65.
Röell 345.
Roerdink 238.
Rohan, de 165.
Romeny 70.
Römer 152.
Romeyn 24.
Romondt, van 173.
Romswinckel 130.
Ronstorff 274.
Roodenburg 64.
Roodere, de 205.
Roomburg (klooster) 165.
Roon, de 236.
Roos 207, 232.
Rooyen, van 93, 96, 97.
Rosencrans 165.
Rosendael 165.
Rosendael, van 232.
Ross 70, 112.
Ross, von 112.
Rostrum, van 359.
Rotkema 34.
Rottenbourg 144.
Rottermond, van 59.
Rouchel 165.
Rouse 192, 193.
Rouwenoort tot Ulenpas (van) 53, 54, 56, 57.
Roy van Swanevelt, de 166.
Rozenburg, Rutgers van 330.
Rubens 118.
Ruilvinck 21.
Ruinen. van 247.
Rupshave 196.
Rutenborch, van 247.
Rutgers van Rozenburg 330.
Rutten 222.
Ruygrock v. d. Werve 184.
Ruijsch 197.
Ru(y)sworm 166.
Ruyter 103.
Ruyter, de 266.
Ruyven, van 207.
Ruyven, de Cock van 158.
Rijckevorsel, van 221-226.
'Rijkwaert 232.
Rijn, van 158, 167.
Rijnegom (hofstede, kasteel) 166.
Rijp 158.
Rijsen, de 315.
Rijsiger 142.
Rijswijck, van 32.

S

Sadeleer, de 166.
Saksen 183.
Saksen-Meissen, van 183.
Salomon 16.
Sande, ten 56.
Sande, van den 363.
Sandelin 163.
Sandra, (de) 70, 112, 166, 207, 303.
Sanguyn 156.
Sant (huis 't) 166.
Santbergen, Moll van *) 67.
Santhorst. Paedts van 164. 166.
Sars, de '114.
Sarter 327, 336.
Sasbout 132.
Sassen 293.
Satink *) 173.
Savornin Lohman, de *) 302.
Saxen 182.
Scaep 220.
Schaak, van 151.
Schaep 248, 256.
Schaffer 35.
Schaffers 174.
Schäftlein 16.
Schagen 104, 303.
Schagen, van 166.
Schagen, van Beyeren 154, 163.
Schagen van Beyeren 182.
Schaick, van 19.
Scharpenzeell, van 319.
Schaij 79, 264.
Schellart, van 69.
Schellinger 59.
Schelven, van 143.
Schenck van Toutenburg 166, 258.
Schengen, van 184.
Schepper, de 166, 194.
Schepper (,I Jssel) de 18.
Scheruenzeel van Offem. van 166.
Scherpenzeell, van 319.
Scherping 136, 137.
Schieman 323, 325.
Schiermans 225.
Schilderich 267.
Schimmelpenninck 315.
Schimmelpenninck van der Oye 311.
Schinkels 261, 264.
Schiphorst 61.
Sichiahorst. ter 64.
Schippers '166.
Schlösser 143.
Sichmelten 142.
Schochfever van Dorp 166.
Schockfeever van Dorp 94, 95, 97, 98.
Schockinck 138.
Schoemaker 72, 358.
Scholten 260. 334, 336.
Scholtes 19.
Schon(c)k*) 79, 80.
Schonefelt 256.
Schoneveld 151.
Schoock 140.
Schoonderwoert 72.
Schoonmaker 19.
Schoten, van 166.
Schouhamer 287.
Schouten 67, 154, 157 *), 304.
Schouwen van Endegeest, van 166.
Schrassert 252-254.
Schrauwen *) 330.
Schreuder 65.
Schroddenburgh 352.
Schröder 16.
Schubert 112.
Schuer, int 288.
Schuermans 225, 226.
Schukking 106.
Schultheis 19.
Schuman 344.
Schutrop 166.
Schuurman 103.
Schuijren, van der 56.
Schuyt 166.
Schuyten 158.
Schwantes 193.
Schwartz, von 302.
Schwartzenberg, van 361.
Schweitzer 342-350.
Segar 71.
Segers 166.
Segwaart, van 126.
Sell 234.
Selten. van 135.
Senden, van 188.
Serclaes, 't (Tserclaes) 167, 168.
Serooskerke, van 166.
Sethmann 303.
Severyn 155.
Sibinga 16, 62, 64.
Sickinghe 28, 33.
Sigers (Sygers), de 28. 30, 32-34, 39.
Sigers ther Borch, de 31, 40, 41, 253.
Sighers 367.
Sip 323.
Siurtzma 29.
Sivré 174.
Six 203, 342, 343.
Sjaerdema 151.
Slechte 328.
Slierdrecht 6 3 .
Sloet 38, 249-251.
Slooten 196.
Slooten, van Harinxma thoe 250.
Slui(ij)s, van der 202.
Sluymers 347.
Sluys, ter 153.
Sluyter 102. 330.
Smaals 367.'
Smelten 142.
Smets, Heyns alias '65.
Smidt 151.
Smissaert 166, 356.
Smit 312
Smits 17, 69. 253.
Smits, ter (het goed) 57.
Smout 336.
Smout gend. Steenwijk 336.
Smullinck 1 6 6 .
Smullingh 55.
Snevens 299.
Snoeck 12, 59, 141.
Snoeckert 21.
Snoek, van der 23.
Sobels 293.
Soetens 166.
Solduys 19.
Sombeke, de Gurtere alias van 60.
Someren Hofman van *) 129 van 249.134
Someren,
Son, van 138.
Sonneveld. Paedts van 164.
Sonnevelt,' van 167.
Sonsbeeck, van 192.
Sostman 229.
Souw, van der 312.
Spaen 315.
Spaen, van 182.
Spaenswerdt, van Cloeck tot 54.
Spanjaard 2 0 7 .
Specht 208, 232.
Specht van Evck 231*), 232.
Speelman 167, 237.
Spelt, van der 80 *), 231.
Spierincx Spill, ter 167. 143.
Spittael, van 14.
Splinter 167.
Sprangers 297.
Sprongh 167, 190.
Spruyt 151, 331 *).
Staal 70.
Staat 174.
Staats Evers 80.
Staeckebrant 200.
Stael 364.
Stakenbrouck, van 167.
Stalpaert 158, 167.
Stam 239, 345.
Staphorst 64.
Starck 167.
Starkenborgh, Tjarda van 31.

Starrenburch, van 154.
Staveren, van 228, 263.
Steckx 53.
Steen 167.
Steen, van den 98.
Steenhoecker 10.
Steenhouwer 77.
Steenkiste, van de 11.
Steenler, van 351.
Steenwinkel 291.
Steenwijk 239, 336.
Steenwijk, Smout gend. 336.
Steenwijk, de Vos van 246, 247, 257—259.
Steert 174.'
Stel 307.
Stel van der 203.
Steliingwerff 102.
Stelt 344.
Stempels-217.
Stenderinck 57.
Sterck 167.
Steijn 59.
Steyn, van 167.
Stirum, van Limburg 213-216, 302.
Stock van Recklinghuisen 165.
Stoesack 348.
Stolberg 182.
Stolberg-Wernigerode, van 183.
Stommel, van 101.
Stoocker 326.
Stoppelaar, de 18.
Storm 206.
Straatman 61, 303, 366368.
Straeten, van der 174.
Straten, van der 151.
Streck 111, 142.
Strijbos(s)*) 72.
Strijen, van 344.
Stuart 336.
Stijg 38, 40.
Suasso Diaz da Fonseca, Lopez 16.
Suasso Diaz da Fonseca, Daman Lopez 16.
Suaza Diaza da Fonseca, Daman Lopez 16.
Suyck 17.
Suys 156.
Suytmaeslant 24.
Swaeffken 251.
Swaen 287.
Swan, van der 323, 325.
Swanenburg, van 160.
Swanevelt 231, 232.
Swanevelt, de Roy van 166.
Swart, de 272.
Pwarte 36.
Sweers 308, 367.
Swenkemate (goed de) 38.
Swichem, van 239, 368.
Swieten van 161, 167, 203.
Swietser 342, 349, 350.
Switser 143.
Swijser 150.
Sypesteyn, van 167, 275.
Sypkens 17.
Sijtema 33.

T

Taets van Amerongen 167.
Taillefer de Baryere 167.
Talma 359.
Tame(r)lingh 167.
Tamminga 31.
Tantans 142.
Taxis 172.
Te Letter 21.
Telvoren 39.
Temmin(c)k 150, 344.
Temsycke, van 161.
Tengbergen 267.
Tengnagel, Gansneb gen. 24 0.
Ter Elst, Lunden de 302.
Terre, de la 85.
Tetrode, van 167, 359.
Tetterode, van Dam van 160.
Teunemans 196.
Teunis 111.
Teuven, de Draeck de *) 14.
Texelius 151.
Teijdt (Eijdt) van Aelst, van der *) 132.
Teylingen, van 168, 206.
Teyssen 239, 304 *).
Theunder 325.
Thiel, van 352.
Thielenus 347.
Thoef 217.
T(h)ol, van 150.
Thor, le 106.
T(h)ou 13*).
Thou van der Burch 24.
Thulder, van 286.
Thysius' 168.
Tichelman 18.
Tieboel 358.
Tiedeman *) 76.
Tielemans 86.
Tiken 86.
Timmerman 345.
Tirion 240.
Tjarda van Starkenborgh 31.
Toerlants 156.
Tol 73.
Tol, van 328.
Toledo, van 168.
Tollenaer 21.
Tolling 349.
Tombe, de 207.
Tongeren, van 32, 34, 37*)—40, 86, 87, 90.
Torsinck *) 173.
Tortarolis 71, 168.
Tour, du 168.
Tour, la 72.
Toutenburg, Schenck van 166, 258.
Traest 192.
Trapper 64.
Treno *) 72.
Tresal 334.
Treslong, van 167.
Treslong, Bloys van 155.
Tricht, van 21.
Trom 239.
Tromp 312.
Tronchin 72.
Troostwijk, Doude van 14.
Troostwijk, Paets van 14.
Truijrniet 192.
Tserclaes ('t Serclaes) 167, 168.
Turfboer 327.
Twenhuisen, van 363.
Twent 157, 168.
Twickeloe, van 37, 39.
Twiss 18.
Tijsen 111.
Tijtz, van *) 132.

U

Ubbena 32, 39, 41.
Ufkens 28, 33.
Uhlenbeck 321, 324-326.
Uitgeest, van 168.
Ulenpas (havezate) 56.
Ulft, van 53.
Ulft tot Hassent, van 54.
Ulger 30, 33, 36.
Ursel, d' 118, 167.
Utenengh 168.
Utenhove 168.
Uterwijck, van 32, 40.
Utrecht, van 183.
Uyen, van 367.
Uylenbergh 66, 67.
Uytenbroeck, van 168.
Uytwerf *) 77.

V

Vaeck, van 54.
Vaillant 168.
Valck 247, 250.
Valckenaer 162 .
Valingsten, van 137.
Valkenburg 19.
Valkensteyn 137.
Vandryck, de 137.
Vari(c)k, van *) 133—137, 143.
Variencour, de 73.
Vastman 168.
Vatebender *) 227.
Vechtmeesters 168.
Veeckens 168.
Veen, van 168.
Veer 89.
Vega, Rodrigo e 165.
Veld, in 't 334.
Velde, ten 38.
Velde, van de 84-98, 296, 304.
Velden, van 296.
Veisen, van 77*), 204.
Veltcamp 105, 106.
Velters 139.
Velthuysen 240.
Velzen, van 174, 204.
Verbeeck 161.
Verboom *) 20, 107.
Verboon*) 107.
Vercade 151.
Verduyn 208.
Vereest 74.
Vereyk 238.
Vergoude 73.
Verhagen 144, 168, 207.
Verharst 216-221.
Verhaven 151.
Verhoef 192.
Verhoeff 194.
Verhoeven 79.
Vermaet 63.
Vermaeteren 142.
Vermeer 363.
Vermersch 168.
Vermy 164, 168.
Vernede 18.
Verniers van der Loeff 17.
Vernimmen 60.
Verschueren 151, 225.
Verstappen 128.
Verstegen 75.
Verster 206, 296.
Verstrate 343.
Verswaen 197.
Versijden 157.
Vertier 29.
Vertrecht 168.
Vervoort 70.
Vervou, van 361.
Verwer 109, 143.
Verwey 161.
Verzijl 174.
Vesanevelt, van 168.
Vessem, van 286.
Vessuup 347.
Vierdaalders 349.
Vigelius 342-350.
Vignon 144, 240.
Vilie, ter 311.
Villa Neuva, Lopez de 66.
Villattes, des 291.
Villers-Grignoncourt, de 65.
Vilsteren, van 159.
Vinc 167.
Vinck 168.
Virmund, van 184.
Viruly 204.
Viry, de 165.
Visboom 136.
Visschering, Droste zu 257.
Visser 151.
Vlaardingerwout 129.
Vlacq 150.
Vlaming 18.
Vlamingh van Outshoorn, de 199.
Vleuten, van 135.
Vlieger 24.
Vlieger, de 150.
Vlierden, van 65.
Vliert, van de 352.
Vliet, van 24, 168.
Vlisseghem, van 141.
Vloten, van 357.
Vloten, van Bommel van 350, 358.
Voërst, van 248, 257.
Voet 192, 193, 235 *).
Voet van Vormizeele 235.
Voeth 252.
Volcker(t)s 108.
Volens 28, 34.
Vollenhoven, van 208.
Voller (,Peereboom) 18.
Vonck 248.
Voocht, de 182, 186.
Voord, van *) 45.
Voordt, van Duverden van*) 45.
Voorhout, van 158.
Voorhoute, van 279, 283, 284.
Voorn (Voren, Vorens, Vorne) 30, 38, 39.
Voorn, van 19.
Voorst, van 258.
Voort, van Deuverden van 135.
Voort, van der 104, 293.
Voremans 288.
Voren(s) (Voorn, Vorne) 30, 38, 39.
Vormizeele, Voet van 235.
Vorne (Voorn, Voren(s)) 30, 38, 39.
Vos 354.
Vos, de 152, 304.
Vos van Steenwijk, de 246, 247, 257-259.
Vosch 195.
Vosch van Avesaet *) 234.
Voshuys 318.
Vosmaer 204.
Voss 206.
Voys, de 168.
Vrancken 63.
Vreese, de 80*).
Vrelinchuijsen 168.
Vries, de 303.
Vriese 32, 80 *).
Vriesen 20.
Vrijburgh 92, 95, 96, 104.
Vrijlink 152.
Vueren, van Asperen van 154.
Vult, van der 205.
Vuurendael, van 74.
Vuyst 28.

W

Waegemaquers 186.
Waelmeet 62, 63.
Waelpoet, (Waelput, Walpot) van *) 60.
Waelput (Waelpoet, van; Walpot)*) 60.
Waert, de 330.
Waert, van 21.
Waerthuysen, van 169.
Waeyer 28, 34, 40, 41, 362.
Waildenberch, van 54.
Walbeek 202, 300.
Wall, van de 172.
Walleran 71.
Walpot (Waelpoet, van; Waelput)*) 60.
Walraven 192.
Walter 265.
Wanses 196.
Warfusé, van 163.
Warmond 169.
War(ren), (,van) 144.
Was 152.

Waslander 66.
Wassenaer, van 4143, 169, 291, 293, 297.
Wassenhoven, van 161.
Water, te 9.
Water, van de 104, 128.
Watervliet. van 281.
Wede, van 99, 307.
Wedihchem, van 308.
Weeninck 80.
Weert, de 123, 126, 127.
Weerts 152.
Weesp, van 159.
Weinberg **(,von)** 17.
Welle, van de 102.
Welser 169.
Welsersheim, von 169.
Wenckum, van 308.
Wendt 165.
Werckhoven, van 48.
Werff. van der 169.
Werkendam, van Arckel tot 154.
Werve, van de*) 100.
Werve, **Ruyg**rock v. d. 184.
Wessenberghe, van 188.
Westerbaan 74.
Westerbeeck, van 256.
Westerbeek van **Eerten** 16.
Westerbeek van der Horst. van 76.
Westerhoff 62.
Westerholt, van 257, 258, 311
Weijers 32.
Weyn 208.
Weyters 104.
Weytz 342.
Wichard 169.
Wicheringe 28, 30, 34, 36.
Wicke 160.
Wiel. van der 169.
Wiele, van der 205.
Wielen, van der 151
Wielmaecker 73.
Wiferinc 28.
Wigeri 75, 144
Wilbrink 357 358.
Wildeman 176.
Willem, de 298.
Willems 299.
Willet 299.
Wilp, van **Renesse** van 165.
Wiltens 126.
Win, de 71.
Winkel, te 267.
Winsen, van 134.
Winter, van 169.
Winteroy, van 286-288, 292, 295.
Wissen, van *) 13.
Wissen, de Kies van 13.
Wissinck 266.
Wit, de 156, 208, 300.
Witkop 75.
Witsius 91.
Witt, de 19, 322, 324.
Witte 250.
Witte, de 139.
Woelde, van der 319.
Woelderen, van 309-320.
Woestinghoven, van 368..
Woestijne, van der 169.
Wolde, ter 310, 311, 313, 315, **316, 318.**
Woldenburg 53, 54.
Wolfrath, von 250.
Wolfskehl, von 252.
Wolterbeek 106, 109.
Worms 140.
Worm(s), de 140.
Wou, van 299.
Woude, van den 42.
Wybouts 196.
Wychel 367.
Wyck, van 21, 47, 134.
Wydenbruch, van 103.
Wyenhorst, van 250.
Wijers 362.
Wyhe, van 247.
Wijlsma 336.
Wijn, van 63.
Wijnbergen, van 250.
Wij(n)dels 106.
Wijngaarden, van 163, 169.
Wijnhoffs 163.
Wijten 169.

IJ

Ysendoorn, van 137.
IJssel, 191—194*), 366.
Ijssel de Schepper 18.
IJsselsteyn 75.
Ijsselsteyn, van 84.

Z

Zanen, van 169, 329.
Zeil (Zeyl) 109.
Zelbach, van 128.
Zeller, van 54.
Zeller tot Halsaff, van 53, 54.
Zeyl (Zeil) 109.
Zoete, de 284.
Zuidewijn, van Nuyssenburg van 224, 225.
Zuurmoad 327.
Zuylen, van 170.
Zuylen van der **Haer,** van 151.
Zuylen van Harmelen, van 170.
Zuylen van Nievelt, van 170.
Zuylen van Nijevelt, van 75, 152, 170.
Zuytbroeck 158.
Zuytbroeck, van 167.
Zwaeffken 200.
Zwart 272.
Zwarte 36.
Zwartendijk 334.
Zwieten, van 160.
Zijl, van 168, 170.
Zijlhoff 170.
Zijnen de Gier 152.

No. 1 LXVE JAARGANG JANUARI 1948

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK **NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP**
VOOR **GESLACHT- EN WAPENKUNDE**

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Mr. W. W. VAN VALKENBURG
Jonkerlaan 26 te Wassenaar

MAANDELIJKSCHE BIJEENKOMSTEN.

BIJEENKOMST GROEP ZUID-HOLLAND

Zaterdag 3 Januari 1948, 14.30 uur, in **Café Piccadilly, Lange Poten 2 (ingang naast Hôtel Centraal) te 's-Gravenhage.**

In deze bijeenkomst zal de Heer J. P. de Man spreken over: Adriaen Menninck, de Watergeus, zijn afkomst en de kring van zijn verwanten.

VAN VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***niet voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan den hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

GEVRAAGD.

Den leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of losse afleveringen van het maandblad, wordt verzocht deze aan het Genootschap te willen afstaan. In het bijzonder worden gevraagd de jaargangen 1930, 1937 en 1942 alsmede de afleveringen 1 van jrg. 1940 en 1/3 van jrg. 1944.

AANGEBODEN.

Linnen stempelbanden voor het Maandblad à ƒ 2,25, verkrijgbaar aan het Bureau van het Genootschap of door storting op postrekening no. 20910 van den Penningmeester, waarna toezending volgt.

Ten behoeve van de leden van het Genootschap zijn aan het Bureau verkrijgbaar kwartierstaatformulieren (16 kwartieren) tegen den prijs van ƒ 0.07" per stuk, 10 stuks ƒ 0.50.

Bijdragen tot eene genealogie betreffende het Amersfoortsche geslacht van IJsselt, door W. E. van Dam van Isselt (51 blz., 1 wapen, 1 stamboom en 3 afbeeldingen van Ridderhofstad (Kapel) van Isselt), ƒ 3.— (bij voorkeur op postrekening no. 186298 van den schrijver, waarna franco toezending volgt).

W. E. van Dam van Isselt, v. Blankenburgstraat 12, 's-Gravenhage.

Bij het Genootschap Amstelodamum is een nieuwe uitgave verschenen „Kohier van de Personeele Quotisatie te Amsterdam over 1742", uitgegeven door Mr. W. F. H. Oldewelt.

Het Genootschap Amstelodamum stelt dit werk ter beschikking van leden van ons Genootschap voor de prijs, vastgesteld voor zijn leden, ƒ 18,—, terwijl de gewone prijs ƒ 25,— bedraagt.

Leden, die dit werk tegen gereduceerde prijs wenschen te kopen, wenden zich tot notaris C. G. *Pouw, Vossiusstraat 3, Amsterdam-Z.* Na storting op Post-Giro 52391 van een bedrag van ƒ 18,50 volgt franco toezending.

GENEALOGIEEN IN BEWERKING.

Dengenen, die belangstelling hebben voor de genealogie van het geslacht ***van Diest*** ['allianties o.m.: *Alpherts, van der Chijs, van Everdingen, Gude, de Hond(t), de Monyé, Nauwelaerts de Agé, Nijland, Rees, Reuchlin, van Rhijn, de Vries Robbé, Vinju, van West, (Hedrich von) Wiederbold, de Wijs (van Abcoude)]* wordt verzocht zich in verbinding te stellen met: *J.* ***Krol, Eerste Virulystraaf 6 te Rotterdam-W.***

ELK LID EEN NIEUW LID!

Aan onze leden,

Het jaarverslag heeft gemeld, dat ons Genootschap in den loop van 1946 op vrijwel alle terreinen zijn werkzaamheden heeft kunnen hervatten en dat in dat jaar 47 nieuwe Leden tot onzen kring toetraden. Twee verblijdende beridhten, waarvan de onderlinge samenhang duidelijk is: nu de meeste werkzaamheden zijn hervat, kunnen onze Leden weder als van ouds in hun vriendenkring met waardering van ons Genootschap getuigen.

Vergeleken bij het aantal van 19 nieuwe Leden over 1945 is 47 over 1946 zeker een grote verbetering en dat van Januari tot en met December 1947 weer 75 nieuwe Leden onze gelederen zijn komen versterken, is nog verheugender, maar. ... ***hef is nog lang niet genoeg!***

Ons Noorse Zustergenootschan. de Norsk Slektshistorisk Forening, gevestigd te Oslo en uitgever van het Norsk Slektshistorisk Tidsskrift, telt thans 1200 Leden op een bevolking van 3.000.000 zielen. Vergelijkt men hiermede het ledental van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde: nog geen 700 op een bevolking van meer dan 9.000.000, dan wrijft men zich de ogen uit. Het is des te meer gewenst, dat hierin zo spoedig mogelijk verandering komt, omdat de druk- en papierkosten voor het Maandblad belangrijk zijn gestegen. Elk nieuw Lid echter betekent een verlichting van de financiële zorgen van het Genootschap. Daarom zij het motto voor het jaar 1948:

Elk Lid werve tenminste één nieuw Lid.

BUITENGEWONE ALGEMENE VERGADERING

Zaterdag den 14den Februari 1948, te 14.30 uur, in HOTEL des PAYS-BAS, JANSKERKHOF, TE UTRECHT

A G E N D A :

1. Opening.
2. Verkiezing van een nieuw Bestuur.
3. Rondvraag.
4. Sluiting.

No. 2 LXVE JAARGANG FEBRUARI 1948

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK **NEDERLANDSCH** GENOOTSCHAP
VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
Mr. W. W. VAN VALKENBURG
Jonkerlaan 26 te Wassenaar

MAANDELIJKSCHE BIJEENKOMSTEN.

BIJEENKOMST GROEP ZUID-HOLLAND.

Zaterdag *7* **Februari 1948, te 14.30 uur, in Café Piccadilly, Lange Poten (ingang naast Hôtel Central) te 's-Gravenhage.** In deze bijeenkomst zullen onder anderen spreken de Heren W. J. J. C. Bijleveld, J. W. G. van Lansberge en J. P. de Man.

BIJEENKOMST GROEP NOORD-HOLLAND,

Woensdag 11 Februari 1948, te 20 uur, in het American Hôtel te Amsterdam.

In deze bijeenkomst zullen spreken de Heer A. P. J. B. Fermin over: Bijzonderheden betreffende enkele huizen, en Mr. W. C. J. Alpherts over: Een Graevestein in Napoleontischen dienst.

In verband met het uitgeput raken van de voorraad, ondervindt de toezending van bestelde ***linnen stempelbanden*** voor het maandblad enige vertraging. Zodra de nieuwe zending zal zijn ontvangen, zullen de bestelde exemplaren worden toegezonden.

VAN VRAAG EN AANBOD.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***niet voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als enige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van deze rubriek dient vooreerst ƒ 0,50 te worden overgemaakt, desgewenst in postzegels, aan den hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

GEVRAAGD.

Den leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of losse afleveringen van het maandblad, wordt verzocht deze aan het Genootschap te willen afstaan. In het bijzonder worden gevraagd de jaargangen 1930, 1937 en 1942 alsmede de afleveringen 1 van jrg. **1940 en** 1/3 van jrg. **1944.**

Gevraagd ter overname: Wapenheraut 1906, 1915—1917 en Navorscher **1867, 1869, 1875, 1879, 1893, 1894. Ook** genegen te ruilen tegen Ned. Heraut jaargang 1, **2, 3, 5 of 6,** Navorscher 1868, 1896, 1897, 1899, 1901, 1910, 1911 geb. en 1865, 1884, 1906, 1909, 1921 in afl.

***H. J. van 't Lindenhout, Driehuizetweg* 63, *Nijmegen*.**

AANGEBODEN.

Ten behoeve van de leden van het Genootschap zijn aan het Bureau verkrijgbaar kwartierstaatformulieren (16 kwartieren) tegen den prijs van ƒ 0.07" per stuk, 10 stuks ƒ 0.50.

Bijdragen tot eene genealogie betreffende het Amersfoortsche geslacht van IJsselt, door W. E. van Dam van Isselt (51 blz., 1 wapen, 1 stamboom en 3 afbeeldingen van Ridderhofstad (Kapel) van Isselt), ƒ 3.— (bij voorkeur op postrekening no. 186298 van den schrijver, waarna franco toezending volgt).

W. E. van Dam van Isselt, v. Blankenburgstraat* 12, *'s-Gravenhage.

Bij het Genootschap Amstelodamum is een nieuwe uitgave verschenen „Kohier van de Personeele Quotisatie te Amsterdam over 1742", uitgegeven door Mr. W. F. H. Oldewelt.

Het Genootschap Amstelodamum stelt dit werk ter beschikking van leden van ons Genootschap voor de prijs, vastgesteld voor zijn leden, ƒ 18,—, terwijl de gewone prijs ƒ 25,— bedraagt.

Leden, die dit werk tegen gereduceerde prijs wenschen te kopen, wenden zich tot notaris C. G. *Pouw, Vossiusstraat* **3,** *Amsterdam-Z*. Na storting op Post-Giro 52391 van een bedrag van ƒ 18,50 volgt franco toezending.

Ingevolge papiertoewijzing B.P.P. No. 2853, verschijnt deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer 16 blz., formaat 25x 32 c.M.